

ALPHA BANK

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

χρήσεως από 1η Ιανουαρίου μέχρι 31η Δεκεμβρίου 2017

(Σύμφωνα με το Ν.3556/2007)

Αθήναι, 20 Μαρτίου 2018

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Δηλώσεις Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου	5	1.15 Απομείωση συμμετοχών και μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού	91
Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της 31.12.2017	7	1.16 Φόρος εισοδήματος	92
Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Alpha Τραπέζης επί της Διαχειριστικής Χρήσεως 2017	28	1.17 Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση	92
Δήλωση Εταιρικής Διακυβερνήσεως της Alpha Τραπέζης Διαχειριστικής Χρήσεως 2017	31	1.18 Προγράμματα παροχών στο προσωπικό	93
Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή (επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων)	47	1.19 Χορήγηση δικαιωμάτων προαίρεσης, επί μετοχών της Τραπέζης, στο προσωπικό του Ομίλου	94
Οικονομικές Καταστάσεις Ομίλου της 31.12.2017		1.20 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις	95
Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων	57	1.21 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς και δανεισμός τίτλων	95
Ενοποιημένος Ισολογισμός	58	1.22 Τιτλοποιήσεις	96
Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος	57	1.23 Καθαρή Θέση	96
Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών της Καθαρής Θέσεως	60	1.24 Τόκοι έσοδα και έξοδα	97
Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών	62	1.25 Αμοιβές και έσοδα από προμήθειες	97
Σημειώσεις επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων		1.26 Έσοδα από μερίσματα	97
Γενικές Πληροφορίες	63	1.27 Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	97
Ακολουθούμενες λογιστικές αρχές		1.28 Διακοπείσες δραστηριότητες	97
1.1 Βάση παρουσίασης	65	1.29 Ορισμός συνδεδεμένων μερών	98
1.2 Αρχές ενοποιήσεως	73	1.30 Συγκριτικά στοιχεία	98
1.3 Λειτουργικοί τομείς	76	1.31 Εκτιμήσεις, κριτήρια λήψεως αποφάσεων και σημαντικές πηγές αβεβαιότητας	98
1.4 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και μετατροπή οικονομικών καταστάσεων μονάδων εξωτερικού	76		
1.5 Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	77	Αποτελέσματα	
1.6 Αρχές ταξινόμησης και αποτίμησης των χρηματοοικονομικών μέσων	77	2 Καθαρό έσοδο από τόκους	103
1.7 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμιση	81	3 Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	103
1.8 Προσδιορισμός εύλογης αξίας	84	4 Έσοδα από μερίσματα	104
1.9 Ενσώματα πάγια στοιχεία (ιδιοχρησιμοποιούμενα)	86	5 Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	104
1.10 Επενδύσεις σε ακίνητα	87	6 Λοιπά έσοδα	105
1.11 Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια στοιχεία	87	7 Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	106
1.12 Μισθώσεις	88	8 Γενικά διοικητικά έξοδα	108
1.13 Ασφαλιστικές δραστηριότητες	89	9 Λοιπά έξοδα	109
1.14 Απομείωση δανείων	90	10 Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	109
		11 Φόρος εισοδήματος	109
		12 Καθαρά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή	114
		Ενεργητικό	
		13 Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	115
		14 Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	115
		15 Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	115
		16 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (απαιτήσεις και υποχρεώσεις)	116
		17 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	119

18	Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	121	43	Κεφαλαιακή επάρκεια	238
19	Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	123	44	Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών	239
20	Επενδύσεις σε ακίνητα	128	45	Αμοιβές Ελεγκτικών Εταιριών	241
21	Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	129	46	Γνωστοποιήσεις Ν.4151/2013	241
22	Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια	130	47	Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες	242
23	Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις	131	48	Σχέδιο αναδιαρθρώσεως	250
24	Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	133	49	Εταιρικά γεγονότα	251
Υποχρεώσεις			50	Αναμόρφωση οικονομικών καταστάσεων	253
25	Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	134	51	Γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων	253
26	Υποχρεώσεις προς πελάτες (συμπεριλαμβανομένων ομολογιών εκδόσεώς μας	134	Οικονομικές Καταστάσεις Τραπέζης της 31.12.2017		
27	Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	135	Κατάσταση Αποτελεσμάτων		
28	Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους	137	Ισολογισμός		
29	Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	137	Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος		
30	Λοιπές υποχρεώσεις	144	Κατάσταση Μεταβολών της Καθαρής Θέσεως		
31	Προβλέψεις	144	Κατάσταση Ταμειακών Ροών		
Καθαρή Θέση			Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων		
32	Μετοχικό κεφάλαιο	146	Γενικές Πληροφορίες		
33	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	146	Ακολουθούμενες λογιστικές αρχές		
34	Αποθεματικά	146	1.1	Βάση παρουσίας	264
35	Αποτελέσματα εις νέον	148	1.2	Λειτουργικοί τομείς	273
36	Υβριδικά κεφάλαια	148	1.3	Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και μετατροπή οικονομικών καταστάσεων μονάδων εξωτερικού	273
Πρόσθετες πληροφορίες			1.4	Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	274
37	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις	149	1.5	Αρχές ταξινόμησης και αποτίμησης των χρηματοοικονομικών μέσων	274
38	Εταιρίες που περιλαμβάνονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις	155	1.6	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμιση	278
39	Γνωστοποιήσεις Ν.4261/5.5.2014	164	1.7	Προσδιορισμός εύλογης αξίας	281
40	Πληροφόρηση κατά τομέα	169	1.8	Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες	283
41	Διαχείριση Κινδύνων	172	1.9	Ενσώματα πάγια στοιχεία (ιδιοχρησιμοποιούμενα)	283
41.1	Διαχείριση Πιστωτικού Κινδύνου	172	1.10	Επενδύσεις σε ακίνητα	284
41.2	Κίνδυνος αγοράς	206	1.11	Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια στοιχεία	284
	α. Συναλλαγματικός κίνδυνος	208	1.12	Μισθώσεις	285
	β. Επιτοκιακός κίνδυνος	210	1.13	Απομείωση δανείων	286
41.3	Κίνδυνος ρευστότητας	213	1.14	Απομείωση συμμετοχών και μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού	287
41.4	Γνωστοποιήσεις σχετικές με την εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων	219	1.15	Φόρος εισοδήματος	288
41.5	Μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού	225	1.16	Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση	288
41.6	Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις-υποχρεώσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό	227	1.17	Προγράμματα παροχών στο προσωπικό	289
42	Εκτιμώμενη επίπτωση από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9	228	1.18	Χορήγηση δικαιωμάτων προαίρεσης, επί μετοχών της Τραπέζης, στο προσωπικό	290

1.19	Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις	291	27	Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	326
1.20	Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς και δανεισμός τίτλων	291	28	Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους	329
1.21	Τιτλοποιήσεις	292	29	Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	329
1.22	Καθαρή θέση	292	30	Λοιπές υποχρεώσεις	335
1.23	Τόκοι έσοδα και έξοδα	293	31	Προβλέψεις	335
1.24	Αμοιβές και έσοδα από προμήθειες	293	Καθαρή θέση		
1.25	Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	293	32	Μετοχικό κεφάλαιο	336
1.26	Διακοπείσες δραστηριότητες	293	33	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	336
1.27	Ορισμός συνδεδεμένων μερών	294	34	Αποθεματικά	336
1.28	Συγκριτικά στοιχεία	294	35	Αποτελέσματα εις νέον	337
1.29	Εκτιμήσεις, κριτήρια λήψεως αποφάσεων και σημαντικές πηγές αβεβαιότητας	294	Πρόσθετες πληροφορίες		
Αποτελέσματα			36	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις	338
2	Καθαρό έσοδο από τόκους	299	37	Πληροφόρηση κατά τομέα	342
3	Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	299	38	Διαχείριση Κινδύνων	344
4	Έσοδα από μερίσματα	300	38.1	Διαχείριση Πιστωτικού Κινδύνου	345
5	Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	300	38.2	Κίνδυνος αγοράς	379
6	Λοιπά έσοδα	301	α.	Συναλλαγματικός κίνδυνος	381
7	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	302	β.	Επιτοκιακός κίνδυνος	383
8	Γενικά διοικητικά έξοδα	304	38.3	Κίνδυνος ρευστότητας	386
9	Λοιπά έξοδα	305	38.4	Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων	392
10	Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	305	38.5	Μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού	398
11	Φόρος εισοδήματος	305	38.6	Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις- υποχρεώσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό	400
12	Καθαρά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή	309	39	Εκτιμώμενη επίπτωση από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9	401
Ενεργητικό			40	Κεφαλαιακή επάρκεια	411
13	Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	310	41	Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών	412
14	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	310	42	Αμοιβές Ελεγκτικών Εταιριών	415
15	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	310	43	Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες	415
16	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (απαιτήσεις και υποχρεώσεις)	311	44	Σχέδιο αναδιάρθρωσεως	419
17	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	313	45	Γνωστοποιήσεις Ν.4151/2013	420
18	Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	314	46	Εταιρικά γεγονότα	421
19	Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες	316	47	Αναμόρφωση οικονομικών καταστάσεων	422
20	Επενδύσεις σε ακίνητα	321	48	Γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων	422
21	Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	322	Παράρτημα		423
22	Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια	323	Γνωστοποιήσεις Ν.4374/2016		425
23	Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	324	Διαθεσιμότητα Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης		441
24	Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	325			
Υποχρεώσεις					
25	Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	326			
26	Υποχρεώσεις προς πελάτες	326			

Δηλώσεις Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν.3556/2007)

Εξ όσων γνωρίζουμε, δηλώνουμε ότι οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του Ενεργητικού και Υποχρεώσεων, την Καθαρή Θέση και τα Αποτελέσματα Χρήσεως της Alpha Bank A.E., καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 3 και 4 του Ν.3556/2007, καθώς και ότι η ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Τραπέζης καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Αθήναι, 20 Μαρτίου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΡΑΠΑΝΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 666242

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Π. ΜΑΝΤΖΟΥΝΗΣ
Α.Δ.Τ. Ι 166670

ΑΡΤΕΜΙΟΣ Χ. ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ 281969

Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της 31.12.2017

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Το 2017 αποτέλεσε έτος ανακάμψεως της ελληνικής οικονομίας, καθώς η οικονομική δραστηριότητα ενδυναμώθηκε, ιδιαίτερα μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της 2ης αξιολογήσεως, την έκδοση κρατικού ομολόγου πενταετούς διάρκειας, μετά από τρία έτη απουσίας της χώρας από τις αγορές, και την αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας από τους διεθνείς οίκους αξιολογήσεως.

Ο ρυθμός μεταβολής του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 2017 ανήλθε σε 1,4% (ΕΛΣΤΑΤ πρώτη εκτίμηση), από -0,2% το 2016 (σταθερές τιμές 2010, εποχικά διορθωμένα στοιχεία). Τη μεγαλύτερη συμβολή στην αύξηση του ΑΕΠ το 2017 παρουσίασαν οι επενδύσεις (συμπεριλαμβανομένης της μεταβολής των αποθεμάτων) κατά 2,1 εκατοστιαίες μονάδες, ενώ η ιδιωτική κατανάλωση συνέβαλε μόλις κατά 0,1 εκατοστιαίες μονάδες. Αντίθετα, η δημόσια κατανάλωση και οι καθαρές εξαγωγές είχαν αρνητική συμβολή στην αύξηση του ΑΕΠ κατά 0,3 και 0,4 εκατοστιαίες μονάδες, αντίστοιχα.

Οι κύριοι παράγοντες που στήριξαν την οικονομία το 2017 ήταν οι εξής:

A) Η εξαγωγική δυναμική της ελληνικής οικονομίας, κυρίως στον τομέα των υπηρεσιών. Οι εξαγωγές των αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν το 2017 κατά 13,5%, από πτώση 6,1% το 2016. Τη μεγαλύτερη συμβολή στην παραπάνω αύξηση είχαν οι εξαγωγές υπηρεσιών και ειδικότερα η αύξηση των εσόδων πρωτίστως από τον τουρισμό και δευτερευόντως από την ναυτιλία. Επιπλέον, οι εξαγωγές αγαθών παρουσίασαν ισχυρή ανοδική τάση το 2017 (+14,1% το 2017, από -1,2% το 2016), ενώ σημαντική εξέλιξη αποτελεί η αύξηση των εξαγωγών χωρίς καύσιμα (2017: 9,6%, 2016: 1,4%). Η ανάκαμψη των εξαγωγών αποδίδεται στην στροφή των επιχειρήσεων προς την παραγωγή διεθνώς εμπορεύσιμων προϊόντων, προκειμένου να αντισταθμίσουν τις απώλειες από την καθίζηση της εσωτερικής ζήτησεως που παρατηρήθηκε την περίοδο της οικονομικής κρίσεως.

B) Η ενίσχυση της βιομηχανικής δραστηριότητας. Το 2017, η βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε κατά 4,1%, έναντι μικρότερης αυξήσεως κατά 2,5% το 2016. Επιπλέον, ο

δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία αυξήθηκε κατά 11,6% το 2017 καθώς ενισχύθηκε από την αύξηση των πωλήσεων κυρίως στην εξωτερική αγορά. Η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία του κλάδου στο εννεάμηνο του 2017 αυξήθηκε κατά 8,7%, σε ετήσια βάση. Ο δείκτης Υπευθύνων για τις Προμήθειες στη μεταποίηση (Market Purchasing Managers' Index-PMI), τον Δεκέμβριο του 2017, παρέμεινε για έβδομο συνεχή μήνα σε επίπεδο άνω του 50 (όριο που προσδιορίζει την μεγέθυνση του τομέα της μεταποίησης) και διαμορφώθηκε στις 53,1 μονάδες, μία από τις υψηλότερες επιδόσεις που έχουν καταγραφεί καθόλη την περίοδο της οικονομικής κρίσεως. Τέλος, σημαντική ήταν η συμβολή του τομέα της βιομηχανίας και στην αύξηση της απασχολήσεως, καθώς προσέφερε 48,8 χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας στο εννεάμηνο του 2017.

Γ) Η μείωση του ποσοστού ανεργίας. Το ποσοστό ανεργίας, μολονότι παραμένει υψηλό στη χώρα μας σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, μειώνεται σταδιακά από τον Ιούλιο του 2013, όταν κατέγραψε το υψηλότερο ποσοστό. Συγκεκριμένα, το ποσοστό ανεργίας τον Νοέμβριο του 2017 διαμορφώθηκε στο 20,9%, μειωμένο κατά 7,1 εκατοστιαίες μονάδες από τον Ιούλιο του 2013 και κατά 2,2 εκατοστιαίες μονάδες από τον Ιανουάριο του 2017.

Το 2017, τόσο οι δείκτες προσδοκιών όσο και οι λοιποί δείκτες οικονομικής συγκυρίας σηματοδοτούν ότι η ελληνική οικονομία βρίσκεται σε τροχιά ανακάμψεως. Ειδικότερα:

- Ο δείκτης οικονομικού κλίματος (ESI) στην Ελλάδα, με βάση τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, βελτιώθηκε σημαντικά στο δεύτερο εξάμηνο του 2017. Τον Δεκέμβριο του 2017 συγκεκριμένα, ενισχύθηκε στις 101 μονάδες, από 95,1 μονάδες τον Δεκέμβριο του 2016. Ωστόσο το 2017, ο δείκτης ESI, στην Ελλάδα διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο σε επίπεδο χαμηλότερο από τον αντίστοιχο δείκτη στην Ευρωζώνη.
- Ο γενικός δείκτης όγκου στο λιανικό εμπόριο αυξήθηκε κατά 1,1%, το 2017, έναντι μείωσης κατά 0,6% το 2016. Η αύξηση του γενικού δείκτη όγκου στο λιανικό εμπόριο, το 2017, οφείλεται στην αύξηση των πωλήσεων

σημαντικών υποκλάδων, όπως τα μεγάλα καταστήματα τροφίμων, ένδυση-υπόδηση, βιβλία-χαρτικά, κ.ά.

- Οι τουριστικές αφίξεις το 2017 αυξηθήκαν κατά 9,7% από μικρότερη αύξηση 5,1% το 2016, ενώ οι εισπράξεις από τον τουρισμό αυξήθηκαν κατά 10,5% από μεγάλη πτώση 6,5% το 2016.
- Η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα στο ενδεκάμηνο του 2017, αυξήθηκε κατά 23,6% με βάση τον όγκο και κατά 10,3% με βάση τον αριθμό οικοδομικών αδειών.
- Το 2017, οι νέες εκδοθείσες άδειες ΙΧ επιβατικών αυτοκινήτων αυξήθηκαν σημαντικά κατά 22,1%, σε ετήσια βάση, έναντι μικρότερης αυξήσεως κατά 10,9% το 2016.
- Το τέταρτο τρίμηνο του 2017, ο δείκτης τιμών διαμερισμάτων, σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, συνέχισε να υποχωρεί, αλλά με βραδύτερο ρυθμό. Συγκεκριμένα, ο δείκτης μειώθηκε κατά 0,3% το τέταρτο τρίμηνο του 2017 από πτώση 0,6%, σε ετήσια βάση, στο τρίτο τρίμηνο του 2017, -1,2% στο δεύτερο τρίμηνο και -1,7% στο πρώτο τρίμηνο του 2017. Συνολικά, το 2017 ο δείκτης τιμών διαμερισμάτων μειώθηκε κατά 1,0%, από μεγαλύτερη πτώση 2,4% το 2016.
- Ο εθνικός δείκτης τιμών καταναλωτή επέστρεψε σε θετικό έδαφος στις αρχές του 2017, ως αποτέλεσμα της αυξήσεως των τιμών ενέργειας και της αυξήσεως των έμμεσων φόρων εντός του 2017. Το 2017, ο μέσος εθνικός δείκτης τιμών καταναλωτή αυξήθηκε κατά 1,1%, σε ετήσια βάση, έναντι μειώσεως κατά 0,8% το 2016.

Παρά την θετική εξέλιξη των βραχυπρόθεσμων δεικτών και το ευνοϊκό τρέχον διεθνές περιβάλλον, όπως αυτό ορίζεται από τις αναπτυξιακές επιδόσεις της Ευρώπης και την υποστηρικτική νομισματική πολιτική της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, διαπιστώνονται σημαντικές προκλήσεις για την ελληνική οικονομία που θα καθορίσουν τις αναπτυξιακές προοπτικές της σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Οι προκλήσεις αυτές έχουν ως ακολούθως:

Πρώτον, η εξειδίκευση των μέτρων για την ελάφρυνση του δημοσίου χρέους, όπως περιεγράφηκαν στο Eurogroup την άνοιξη του 2016.

Δεύτερον, η ανωτέρω εξέλιξη, σε συνδυασμό με τη δημιουργία ενός αποθέματος κεφαλαίων (buffer) για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της Ελλάδος, τουλάχιστον έως το τέλος του 2019, θα σηματοδοτήσει την ομαλή και διατηρήσιμη επάνοδο της χώρας στις αγορές.

Τρίτον, η επιτάχυνση του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων και των σχεδιαζόμενων έργων υποδομής, σε συνδυασμό με

την απορρόφηση των διαθέσιμων κοινοτικών κονδυλίων. Τούτο θα πυροδοτήσει τον μηχανισμό προσελκύσεως νέων επενδυτικών κεφαλαίων και θα συμβάλει στην αναζωογόνηση πολλών ελληνικών επιχειρήσεων.

Τέταρτον, η δημιουργία δημοσιονομικού χώρου μέσω της εκλογικεύσεως των στόχων για το πρωτογενές πλεόνασμα. Η προσαρμογή προς πιο ρεαλιστικούς στόχους όχι μόνο θα επιτρέψει την επίτευξη υψηλότερων ρυθμών μεγεθύνσεως την επόμενη δεκαετία αλλά και θα εμπεδώσει την εμπιστοσύνη των επενδυτών.

Πέμπτον, ο επαναπροσδιορισμός του μίγματος δημοσιονομικής πολιτικής που θα επιτρέψει την αποκλιμάκωση των υψηλών φορολογικών συντελεστών. Η δημοσιονομική προσαρμογή έχει στηριχθεί υπέρμετρα στην αύξηση των φορολογικών συντελεστών και των ασφαλιστικών εισφορών που υποσκάπτουν τις αναπτυξιακές προοπτικές.

Το 2018, οι προοπτικές της Ελληνικής οικονομίας διαφαίνονται θετικές. Η ολοκλήρωση της τρίτης αξιολογήσεως και οι θετικές εκτιμήσεις για την ολοκλήρωση του τρίτου Προγράμματος Στήριξης τον Αύγουστο, αναμένεται να ενισχύσουν την εμπιστοσύνη στην οικονομία. Ο ρυθμός αυξήσεως του ΑΕΠ αναμένεται να διαμορφωθεί σε 2,4% (πρόβλεψη ΤτΕ 7 Φεβ. 2018) και η οικονομική ανάπτυξη να στηριχθεί στις εξαγωγές, τις επενδύσεις και την ιδιωτική κατανάλωση. Η αύξηση των ιδιωτικών κυρίως επενδύσεων αναμένεται να ενισχυθεί, αντανακλώντας την περαιτέρω αποκατάσταση της εμπιστοσύνης και την εξομάλυνση των συνθηκών ρευστότητας στην οικονομία. Υπάρχουν ωστόσο και σημαντικές αβεβαιότητες που σχετίζονται τόσο με εσωτερικούς όσο και με εξωτερικούς παράγοντες. Στο εγχώριο περιβάλλον, ενδεχόμενες αναβολές στην εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων και των ιδιωτικοποιήσεων μπορεί να επιφέρουν επιβράδυνση της οικονομικής ανακάμψεως. Στο διεθνές περιβάλλον, οι κίνδυνοι και οι αβεβαιότητες σχετίζονται με πιθανές γεωπολιτικές εντάσεις.

Το 2017, **οι ελληνικές τράπεζες**, επέτυχαν υψηλότερα κέρδη προ φόρων σε σύγκριση με το 2016 (Ευρώ 287 δισ. στο εννεάμηνο 2017, έναντι Ευρώ 148 δισ. στο εννεάμηνο 2016, σε επίπεδο τραπεζικών ομίλων), ως αποτέλεσμα κυρίως της αυξήσεως των καθαρών εσόδων από προμήθειες, της μειώσεως του λειτουργικού κόστους και της σημαντικής μειώσεως των εξόδων από τόκους. Επιπλέον, η κεφαλαιακή επάρκεια του τραπεζικού συστήματος παρουσίασε οριακή βελτίωση. Ο δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών (CET1), σε ενοποιημένη βάση, διαμορφώθηκε τον

Σεπτέμβριο του 2017 σε 17,1%¹ και ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας σε 17,2%¹.

Οι συνθήκες ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος βελτιώθηκαν το 2017, καθώς οι καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα αυξήθηκαν κατά Ευρώ 5 δισ. σε σχέση με το 2016, ως αποτέλεσμα της χρήσης των ηλεκτρονικών μέσων πληρωμών στο πλαίσιο των κεφαλαιακών περιορισμών και του επαναπατρισμού κεφαλαίων από το εξωτερικό¹. Το υπόλοιπο των ιδιωτικών καταθέσεων² διαμορφώθηκε στα Ευρώ 126,35 δισ. τον Δεκέμβριο 2017 εκ των οποίων, καταθέσεις νοικοκυριών Ευρώ 103,9 δισ. και επιχειρήσεων Ευρώ 22,4 δισ. Το σύνολο των καταθέσεων στο τραπεζικό σύστημα (καταθέσεις ιδιωτικού τομέα και Γενικής Κυβερνήσεως) διαμορφώθηκε τον Δεκέμβριο του 2017, σε Ευρώ 137,8 δισ., σημειώνοντας ετήσια αύξηση κατά 4,5%³.

Επιπλέον, το 2017 συνεχίσθηκε η μείωση της εξαρτήσεως των ελληνικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων από τον μηχανισμό χρηματοδοτήσεως του Ευρωσυστήματος (ΕΚΤ και ΕΛΑ) για έκτακτη ρευστότητα. Συγκεκριμένα, η χρηματοδότηση μειώθηκε σταδιακά το 2017, με αποτέλεσμα τον Δεκέμβριο να διαμορφωθεί σε Ευρώ 33,7 δισ., από Ευρώ 66,6 δισ. τον Δεκέμβριο του 2016.

Όσον αφορά στην πιστωτική επέκταση, στο τέλος Δεκεμβρίου 2017, το υπόλοιπο των δανείων προς τον ιδιωτικό τομέα ανήλθε σε Ευρώ 183,9 δισ.⁴, έναντι Ευρώ 195,2 δισ. στο τέλος Δεκεμβρίου 2016. Η μείωση της χρηματοδοτήσεως προς τον ιδιωτικό τομέα συνεχίσθηκε και το 2017 αλλά με βραδύτερο ρυθμό (Δεκέμβριος 2017: -0,9%⁴, Δεκέμβριος 2016: -1,4%). Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος¹ τούτο οφείλεται εν μέρει στην μείωση των δανειακών επιτοκίων, αλλά και στην βελτίωση της οικονομικής δραστηριότητας.

Ωστόσο, παρά την γενική βελτίωση στο περιβάλλον και τη λειτουργία των Ελληνικών τραπεζών, το απόθεμα των Μη-Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (ΜΕΑ) παρέμεινε υψηλό τον Σεπτέμβριο του 2017 (σε Ευρώ 100,4 δισ. ή 44,6% των συνολικών ανοιγμάτων) από 44,8% τον Δεκέμβριο του 2016.

¹ Τράπεζα Ελλάδος: Έκθεση Διοικητή για το έτος 2017

² Δεν περιλαμβάνεται η Τράπεζα της Ελλάδος. Επίσης, από το Δεκέμβριο του 2016, δεν περιλαμβάνονται οι καταθέσεις στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων λόγω αναταξινόμησής του από το χρηματοπιστωτικό τομέα στον τομέα της γενικής κυβέρνησης.

³ Οι ρυθμοί μεταβολής υπολογίζονται αφού ληφθούν υπόψη οι αναταξινόμησεις και οι συναλλαγματικές διαφορές.

⁴ Στα υπόλοιπα περιλαμβάνονται τα δάνεια, οι τοποθετήσεις σε εταιρικά ομόλογα, καθώς και τα τιτλοποιημένα δάνεια στα οποία τα πιστωτικά ιδρύματα λειτουργούν ως διαχειριστές. Οι ρυθμοί μεταβολής υπολογίζονται αφού ληφθούν υπόψη οι αναταξινόμησεις δανείων, οι διαγραφές, οι μεταβιβάσεις και οι διακυμάνσεις συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Η ανωτέρω οριακή βελτίωση προέκυψε ως αποτέλεσμα των διαγραφών αλλά και των αποπληρωμών των δανείων.

Η προσδοκώμενη ενδυνάμωση της ελληνικής οικονομίας το 2018 και η βελτίωση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών και επιχειρηματιών σε συνδυασμό με την περαιτέρω πρόοδο στην προσπάθεια διαχείρισεως των μη-εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, εκτιμάται ότι θα συμβάλλουν στη δημιουργία ευνοϊκότερου περιβάλλοντος για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Ωστόσο, οι προκλήσεις που θα αντιμετωπίσουν οι τράπεζες το 2018, εκτός από την προσπάθεια για περαιτέρω μείωση του δείκτη μη-εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, αφορούν στην διενέργεια της πανευρωπαϊκής ασκήσεως προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων από την ΕΚΤ (stress test) και στην εφαρμογή του διεθνούς προτύπου χρηματοοικονομικής πληροφόρησης 9 (IFRS 9).

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η αβεβαιότητα που άρχισε να διαφαίνεται στις χρηματοπιστωτικές αγορές το πρώτο εξάμηνο του 2017, κυρίως λόγω των προεκλογικών υποσχέσεων του νέου προέδρου στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (Η.Π.Α.) και των προγραμματισμένων εκλογών σε μεγάλες οικονομίες της Ευρωζώνης, περιορίσθηκε στη διάρκεια του έτους. Η επικράτηση των φιλοευρωπαϊκών δυνάμεων έναντι των ευρωσκεπτικιστών, η αποφυγή πρόωρων εκλογών στην Ιταλία και οι προσπάθειες καθορισμού της νέας θεσμικής σχέσης μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ευρωπαϊκής Ενώσεως (Ε.Ε.), διαδραμάτισαν ουσιαστικό ρόλο.

Η παγκόσμια οικονομική δραστηριότητα επιταχύνθηκε το 2017 με τον υψηλότερο ρυθμό των τελευταίων ετών, επιδεικνύοντας μια σχετικά ισορροπημένη μεγέθυνση, τόσο στις προηγμένες, όσο και στις αναδυόμενες οικονομίες. Η οικονομική ανάπτυξη στην Κίνα υπερέβη των προσδοκιών των επενδυτών, ενώ ανέκαμψαν οι οικονομίες της Ρωσίας και της Βραζιλίας, στηριζόμενες σε σημαντικό βαθμό στη βελτίωση των τιμών των βασικών εμπορευμάτων.

Σύμφωνα με τις πρόσφατες προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (Δ.Ν.Τ., Ιανουάριος 2018), το παγκόσμιο Α.Ε.Π. αναμένεται να αυξηθεί κατά 3,7% το 2017 και 3,9% το 2018 από 3,2% το 2016. Ειδικότερα, ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ στις ανεπτυγμένες οικονομίες, εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στο 2,3% το 2017 και το 2018, από 1,7% το 2016. Όσον αφορά το διεθνές εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών, κατέγραψε υψηλό ρυθμό αύξησης, ήτοι 4,7% το 2017, τον οποίο αναμένεται να διατηρήσει το 2018 (4,6%), έναντι 2,5% το 2016 (Δ.Ν.Τ., Ιανουάριος 2018).

Στις ανεπτυγμένες οικονομίες ο χαμηλός πληθωρισμός επιτρέπει τη συνέχιση της επεκτατικής νομισματικής πολιτικής,

προκειμένου να ισχυροποιηθεί η ανάκαμψη και να βελτιωθεί η χρηματοοικονομική κατάσταση του ιδιωτικού τομέα. Οι κυριότερες Κεντρικές Τράπεζες αποσκοπούν στην αύξηση του πληθωρισμού μεσοπρόθεσμα στο επίπεδο του 2%, με συνδυασμό συμβατικών και μη συμβατικών μέτρων νομισματικής πολιτικής (όπως πολύ χαμηλά ή ακόμη και αρνητικά επιτόκια), με το πρόγραμμα αγοράς περιουσιακών στοιχείων (APP) και τη μελλοντική καθοδήγηση (forward guidance).

Οι κίνδυνοι για την παγκόσμια οικονομία σχετίζονται κυρίως με τις γεωπολιτικές εξελίξεις και τη σταδιακή αύξηση του κόστους χρηματοδότησης. Η ισχυρή αναπτυξιακή δυναμική της παγκόσμιας οικονομίας στο δεύτερο εξάμηνο του 2017, σε συνδυασμό με τη φορολογική μεταρρύθμιση στις ΗΠΑ και τις ικανοποιητικές αναπτυξιακές επιδόσεις σε Ευρωζώνη, Κίνα, Ινδία, Τουρκία, Βραζιλία και Ρωσία, συνάδουν στην εκτίμηση ότι ο ρυθμός μεγέθυνσης της παγκόσμιας οικονομίας θα διατηρηθεί σε υψηλότερα επίπεδα το 2018. Η σταθεροποίηση της οικονομικής κατάστασης στις προηγμένες οικονομίες και η σημειωθείσα ανάκαμψη που καταγράφεται στο διεθνές εμπόριο εκτιμάται ότι θα συμπαρασύρει ανοδικά την οικονομική δραστηριότητα και στις αναδυόμενες οικονομίες. Η περαιτέρω εξασθένιση της αβεβαιότητας, η βελτίωση των προσδοκιών και η καλύτερευση του οικονομικού κλίματος, μπορούν να συμβάλουν σε μία ισχυρή και βιώσιμη οικονομική επέκταση.

Ο Οργανισμός Πετρελαιοπαραγωγών Εξαγωγών Κρατών (Ο.Π.Ε.Κ.) και άλλες πετρελαιοπαραγωγές χώρες, όπως η Ρωσία, παρέτειναν τη συμφωνία για συγκράτηση των επιπέδων παραγωγής προκειμένου να ενισχυθεί περαιτέρω η τιμή του πετρελαίου. Η ενδυνάμωση της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας συνέβαλε στην υποχώρηση των αποθεμάτων πετρελαίου με αποτέλεσμα η τιμή του πετρελαίου να αυξηθεί σε ετήσια βάση κατά 23,1%, το 2017, ενώ οι τιμές των βασικών εμπορευμάτων εκτός καυσίμων αυξήθηκαν κατά 6,5% (Δ.Ν.Τ., Ιανουάριος 2018).

Στις Η.Π.Α. ο ρυθμός μεταβολής του Α.Ε.Π. εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στο 2,3% το 2017 και θα αυξηθεί στο 2,7% το 2018. Βασικός παράγοντας ενισχύσεως της οικονομικής δραστηριότητας θεωρείται η φορολογική μεταρρύθμιση, η οποία περιλαμβάνει μέτρα όπως η σημαντική μείωση του φορολογικού συντελεστή για τις επιχειρήσεις (από 35% στο 21%) και κίνητρα επαναπατρισμού επιχειρηματικών κερδών από το εξωτερικό. Τα ανωτέρω αναμένεται να ωθήσουν υψηλότερα το ρυθμό αύξησης του Α.Ε.Π. σωρευτικά κατά 1,2 ποσοστιαίες μονάδες έως το 2020.

Στην Κίνα, ο ρυθμός αύξησης του Α.Ε.Π. εκτιμάται ότι αυξήθηκε οριακά, στο 6,8% το 2017 από 6,7% το 2016, ενώ αναμένεται

να επιβραδυνθεί στο 6,6% το 2018 και σε 6,4% το 2019 (Δ.Ν.Τ., Ιανουάριος 2018). Το 2017 συνεχίσθηκε η οικονομική προσαρμογή με στόχο την αύξηση της συμβολής της ιδιωτικής καταναλώσεως στην ανάπτυξη και τη μείωση της συμβολής των εξαγωγών και των κρατικών επενδύσεων. Επιπροσθέτως, το 2017, οι Αρχές προχώρησαν σε αυστηροποίηση των κανονισμών που διέπουν το δανεισμό εκτός τραπεζικού συστήματος, προκειμένου να περιορισθεί η πιστωτική επέκταση και ο πιστωτικός κίνδυνος που απορρέουν από αυτές.

Στην Ιαπωνία, η οικονομική ανάπτυξη εκτιμάται, ότι σημείωσε άνοδο 1,8% το 2017 από 0,9% το 2016, κυρίως λόγω της σημαντικής ανόδου της εγχώριας ζήτησης. Ο ρυθμός μεταβολής του Α.Ε.Π. αναμένεται να επιβραδυνθεί στο 1,2% το 2018 και στο 0,9% το 2019. Η Τράπεζα της Ιαπωνίας, προκειμένου να επιτευχθεί ο μεσοπρόθεσμος στόχος του πληθωρισμού (2%), τον Απρίλιο του 2014, υιοθέτησε μη συμβατικά μέτρα νομισματικής πολιτικής, όπως η αγορά περιουσιακών στοιχείων και ο έλεγχος της καμπύλης ομολογιακών αποδόσεων. Η νομισματική πολιτική σε συνδυασμό με την αυξημένη ιδιωτική κατανάλωση και την επεκτατική δημοσιονομική πολιτική οδήγησαν σε αισθητή άνοδο του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (Δ.Τ.Κ.) το 2017 στο 0,5% (ετήσια μεταβολή), έναντι -0,1% το 2016. Ωστόσο, ο Δ.Τ.Κ. εξακολουθεί να παραμένει σημαντικά χαμηλότερα του μεσοπρόθεσμου στόχου της Κεντρικής Τράπεζας.

Στην Ευρωζώνη, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ σύμφωνα με το Δ.Ν.Τ. διαμορφώθηκε στο 2,4% το 2017, έναντι 1,8% το 2016, ενώ προβλέπεται ότι θα υποχωρήσει στο 2,2% το 2018. Η οικονομική ανάκαμψη οδήγησε το ποσοστό ανεργίας στην Ευρωζώνη στο 9,1% το 2017, ενώ σύμφωνα με τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (European Economic Forecast Autumn 2017), αναμένεται να υποχωρήσει περαιτέρω, στο 8,5% το 2018 και στο 7,9% το 2019. Η ανάκαμψη στηρίζεται κυρίως στην εγχώρια ζήτηση, καθώς η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (Ε.Κ.Τ.) έχει υιοθετήσει διευκολυντική νομισματική πολιτική από τον Ιούνιο του 2014. Ο τρόπος με τον οποίο η Ε.Κ.Τ. κοινοποίησε την επιμήκυνση του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης στις 26 Οκτωβρίου 2017 κατέστησε σαφές ότι τα βασικά επιτόκια δε θα αλλάξουν πριν το τέλος του προγράμματος, υποδηλώνοντας ότι η αλλαγή ρητορικής θα σηματοδοτήσει την επικείμενη άνοδο των επιτοκίων. Σημειώνεται ότι, το επιτόκιο διευκολύνσεως αποδοχής καταθέσεων είναι αρνητικό από τον Ιούνιο του 2014 (-0,10%) ενώ έχει μειωθεί περαιτέρω, ευρισκόμενο στο -0,40%, από τον Μάρτιο του 2016. Όπως επισημαίνει η Ε.Κ.Τ., η επεκτατική νομισματική πολιτική είναι απαραίτητο να συνεχισθεί προκειμένου να αποκτήσει μόνιμο χαρακτήρα η άνοδος του πληθωρισμού. Ωστόσο, η νομισματική πολιτική

πρέπει να συνεπικουρηθεί από τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας και τις αγορές προϊόντων, προκειμένου να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα της Ευρωζώνης, να δημιουργηθούν νέες θέσεις απασχόλησης και να καταστεί βιώσιμη η ανάκαμψη.

Οι κίνδυνοι για την οικονομία της Ευρωζώνης προέρχονται κυρίως από το εξωτερικό και σχετίζονται με τις γεωπολιτικές εξελίξεις, το ενδεχόμενο χειροτέρευσης των συνθηκών χρηματοδότησης από την άνοδο των επιτοκίων, την αύξηση του προστατευτισμού στο παγκόσμιο εμπόριο και την πορεία των διαπραγματεύσεων για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ε.Ε.

Τον Ιούνιο του 2016 το Ηνωμένο Βασίλειο ψήφισε θετικά στο ερώτημα αποχώρησης του από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η επίσημη διαδικασία αποχώρησης και οι διαπραγματεύσεις μεταξύ της ΕΕ και της βρετανικής κυβέρνησης ξεκίνησαν εντός του 2017 και συνεχίζονται, ενώ η τελική συμφωνία αναμένεται να ολοκληρωθεί πλησιέστερα στον Μάρτιο του 2019, που έχει οριστεί ως ημερομηνία αποχώρησης. Είναι πιθανό να υπάρξει μεταβατικό καθεστώς που θα ισχύσει και μετά από αυτή την ημερομηνία. Η Τράπεζα παρακολουθεί ενεργά τις εξελίξεις και ως σήμερα δεν αναμένει σημαντική επίπτωση στις εργασίες της στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ενδέχεται να υπάρξουν μακροπρόθεσμες συνέπειες οι οποίες στην παρούσα χρονική στιγμή δεν μπορούν να προβλεφθούν.

Στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, η Κύπρος, το 2017, εκτιμάται ότι σημείωσε άνοδο του ρυθμού μεταβολής του Α.Ε.Π. κατά 3,5%, έναντι 3,0% το 2016, στηριζόμενη κυρίως στην ιδιωτική κατανάλωση και τις επενδύσεις. Ωστόσο, ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να περιορισθεί στο 2,9% το 2018 και στο 2,7% το 2019 (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, European Economic Forecast Autumn 2017).

Στη Ρουμανία, ο ρυθμός ανάπτυξης το 2017 ήταν ο υψηλότερος μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, στηριζόμενος κυρίως στην ιδιωτική κατανάλωση, λόγω της μείωσης των φορολογικών επιβαρύνσεων, τις σημαντικές αυξήσεις των μισθών και το χαμηλό πληθωρισμό. Ειδικότερα, το Α.Ε.Π. εκτιμάται ότι αυξήθηκε κατά 5,7% το 2017, από 4,6% το 2016, ενώ προβλέπεται ότι θα επιβραδυνθεί στο 4,4% το 2018 και στο 4,1% το 2019 (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, European Economic Forecast Autumn 2017).

Ανάλυση οικονομικών στοιχείων Ομίλου ⁵

Το σύνολο του Ενεργητικού ανήλθε την 31.12.2017

⁵ Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών (ΕΑΚΑΑ), οι ορισμοί και οι ακριβείς υπολογισμοί των δεικτών εμφανίζονται στο παράρτημα της Ετήσιας Εκθέσεως.

σε € 60,8 δισ. μειωμένο έναντι της 31.12.2016 κατά € 4,1 δισ. ή 6,3%. Στο τέλος Δεκεμβρίου 2017 το σύνολο των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών προ συσσωρευμένων απομειώσεων διαμορφώθηκαν σε € 54,4 δισ., παρουσιάζοντας μείωση κατά € 2,6 δισ. σε σύγκριση με την 31.12.2016 (€ 57 δισ.). Η μείωση των συσσωρευμένων απομειώσεων κατά € 1,5 δισ. αντικατοπτρίζει τις διαγραφές που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσεως και έχει ως αποτέλεσμα την προσαρμογή του υπολοίπου των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών μετά τις συσσωρευμένες απομειώσεις στο επίπεδο των € 43,3 δισ. έναντι € 44,4 δισ. την 31.12.2016.

Οι συνολικές υποχρεώσεις προς πελάτες (συμπεριλαμβανομένων ομολογιών εκδόσεώς μας) του Ομίλου ανήλθαν σε € 34,9 δισ. παρουσιάζοντας αύξηση σε σύγκριση με την 31.12.2016 κατά € 1,9 δισ. ή 5,9%, διαμορφώνοντας το δείκτη δανείων προ απομειώσεων προς καταθέσεις στο 156%. Ο εν λόγω δείκτης έχει βελτιωθεί έναντι της 31.12.2016 που ανήλθε σε 173%, ως αποτέλεσμα της σταδιακής συγκεντρώσεως καταθέσεων στη διάρκεια της χρήσης. Αποτέλεσμα της αυξήσεως των καταθέσεων, της αυξήσεως των πράξεων προσωρινής εκκωρήσεως (repos) και της μειώσεως του επενδυτικού χαρτοφυλακίου, ήταν η μείωση των υποχρεώσεων προς Πιστωτικά Ιδρύματα (κυρίως το Ευρωσύστημα), η οποία διαμορφώθηκε σε € 13,1 δισ., μειωμένη κατά 31% σε σύγκριση με την 31.12.2016.

Στα Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση και τις Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση της 31.12.2017, εμφανίζονται τα μεγέθη των θυγατρικών ΑΡΕ Fixed Assets Α.Ε. και Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής ΙΙ Α.Ε., καθώς και των κοινοπραξιών ΑΡΕ Commercial Property Α.Ε. και ΑΡΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε. Επιπρόσθετα, κατά τη διάρκεια της χρήσης εκκίνησε η διαδικασία πώλησης δανειακού χαρτοφυλακίου λιανικής τραπεζικής και επιχειρηματικών δανείων σε Ελλάδα και Ρουμανία, το οποίο ικανοποιεί τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού ως «κατεχόμενο προς πώληση» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5 και, συνεπώς, τα αποτιμημένα στην εύλογη αξία μεγέθη προστέθηκαν στα Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση. Στο πλαίσιο του εγκεκριμένου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Σχεδίου Αναδιάρθρωσεώς, την 11.4.2017 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής της Τραπέζης Alpha Bank Srbija A.D.

Η Καθαρή Θέση του Ομίλου ανήλθε σε € 9,6 δισ. την 31.12.2017, βελτιωμένη έναντι της 31.12.2016, οπότε και ανήλθε σε € 9,1 δισ., ενώ ο Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας Ι διαμορφώθηκε σε 18,3%.

Αναλύοντας τα αποτελέσματα του έτους το καθαρό έσοδο από τόκους διαμορφώθηκε σε € 1.942,6 εκατ. έναντι € 1.924,1 εκατ. της χρήσεως 2016, επηρεαζόμενο θετικά από τη μείωση των τίτλων που εξέδωσε η Τράπεζα με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου στα πλαίσια του Ν. 3723/2008 και τη μείωση του κόστους δανεισμού από το Ευρωσύστημα, τα οποία αντιστάθμισαν τη χαμηλότερη συνεισφορά των δανείων.

Το καθαρό έσοδο από προμήθειες ανήλθε σε € 323,5 εκατ. παρουσιάζοντας αύξηση κατά 1,8% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος κατά το οποίο ανήλθε στο ποσό των € 317,9 εκατ., έχοντας επηρεασθεί θετικά από την αύξηση των εσόδων από προμήθειες χορηγήσεων και αμοιβαίων κεφαλαίων.

Τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων ανήλθαν σε κέρδη ποσού € 144,7 εκατ., αντικατοπτρίζοντας τα αυξημένα κέρδη από τις πωλήσεις ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου. Το σύνολο των εσόδων του Ομίλου διαμορφώθηκε σε € 2.466,7 εκατ., σημειώνοντας αύξηση κατά 3,3% σε σύγκριση με το 2016, οπότε και ανήλθαν σε € 2.387,1 εκατ.

Το σύνολο εξόδων του Ομίλου προ ζημιών απομειώσεως και προβλέψεων για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου διαμορφώθηκε σε € 1.293 εκατ., σημειώνοντας αύξηση κατά 5,5% σε σύγκριση με το 2016, που ανήλθαν σε € 1.225,5 εκατ. Επιπλέον, στο πλαίσιο του τριετούς Επιχειρησιακού Σχεδίου για την περίοδο 2017-2019, η Τράπεζα με την εκπόνηση Στρατηγικών Έργων Αναδιρθώσεως προσβλέπει σε βελτιστοποίηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των επιχειρησιακών λειτουργιών, σε μείωση του λειτουργικού κόστους, σε ψηφιακό μετασχηματισμό και σε αξιοποίηση νέων λύσεων και υποδομών. Για την αντιμετώπιση της εύλογης ανάγκης μείωσης της δυνάμεως του Προσωπικού συνεπεία της επερχόμενης αναδιοργανώσεως και της απαιτούμενης ανακατανομής ρόλων και αρμοδιοτήτων, εντός του δ' τριμήνου 2017, αποφασίσθηκε η συνέχιση του προγράμματος αποχωρήσεως προσωπικού και σχηματίσθηκε νέα πρόβλεψη ποσού € 92,7 εκατ.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης αναγνωρίστηκε ποσό € 79 εκατ. ζημιών από διαγραφές/απομειώσεις παγίων (31.12.2016: € 49,5 εκατ.), που προέκυψε στα πλαίσια της εκτίμησης της αξίας των επενδυτικών, ιδιοχρησιμοποιούμενων, αποκτηθέντων μέσω πλειστηριασμών ακινήτων και αύλων παγίων του Ομίλου. Ο δείκτης συνολικών εξόδων προς συνολικά έσοδα, εξαιρουμένων των αποτελεσμάτων χρηματοοικονομικών πράξεων και λοιπών μη επαναλαμβανόμενων εξόδων, μειώθηκε κατά 0,7% σε σχέση με τη συγκριτική χρήση (31.12.2017: 47,5%, 31.12.2016: 48,2%).

Οι ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου ανήλθαν στο ποσό των € 1.005,4 εκατ. έναντι ποσού € 1.168 εκατ. κατά το προηγούμενο έτος, σημειώνοντας μείωση κατά 13,9%. Το κόστος πιστωτικού κινδύνου διαμορφώθηκε σε 172 μονάδες βάσεως έναντι 191 μονάδες βάσεως την προηγούμενη χρήση.

Το κέρδη πριν τι το φόρο εισοδήματος του Ομίλου ανήλθαν σε ποσό € 165,1 εκατ., ενώ ο φόρος εισοδήματος ανήλθε σε € 75,6 εκατ. Οι ζημίες μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες ανήλθαν σε ποσό € 68,5 εκατ., κυρίως ως αποτέλεσμα της ανακυκλώσεως στα αποτελέσματα του αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών της Alpha Bank Srbija A.D., διαμορφώνοντας τα καθαρά κέρδη μετά το φόρο εισοδήματος του Ομίλου σε ποσό € 21,1 εκατ.

Λοιπές πληροφορίες

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τραπέζης της 30.6.2017, σε εφαρμογή του άρθρου 44^α του κ.ν.2190/1920, αποφάσισε τη μη διανομή μερίσματος προς τους κατόχους των κοινών μετοχών της Τραπέζης, δεδομένου ότι στη διαχειριστική χρήση 2016 δεν υφίστανται διανεμητέα κέρδη.

Ο αριθμός των καταστημάτων της Τραπέζης την 31.12.2017 ανήλθε σε 470, εκ των οποίων 469 με έδρα στην Ελλάδα και 1 με έδρα στη Μεγάλη Βρετανία (Λονδίνο).

Διαχείριση κινδύνων

Ο Όμιλος, έχει θεμελιώσει ένα πλαίσιο διεξοδικής και συνετής διαχείρισεως των πάσης φύσεως κινδύνων που αντιμετωπίζει πάνω στις βέλτιστες εποπτικές πρακτικές και το οποίο, με βάση την κοινή ευρωπαϊκή νομοθεσία και το ισχύον σύστημα κοινών τραπεζικών κανόνων, αρχών και προτύπων, εξελίσσεται διαρκώς με την πάροδο του χρόνου ώστε να εφαρμόζεται στην καθημερινή διεξαγωγή των δραστηριοτήτων της Τραπέζης εντός και εκτός συνόρων, καθιστώντας αποτελεσματική την εταιρική διακυβέρνηση της Τραπέζης.

Βασική επιδίωξη του Ομίλου κατά το 2017 ήταν η διατήρηση των υψηλών προδιαγραφών εσωτερικής διακυβερνήσεως και η συμμόρφωση με τις ρυθμιστικές και εποπτικές διατάξεις διαχείρισεως κινδύνων ώστε να διασφαλίζεται η εμπιστοσύνη στη διεξαγωγή των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων μέσω της παροχής κατάλληλων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

Από τον Νοέμβριο του 2014, ο Όμιλος εμπίπτει στο

πλαίσιο του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM) -του νέου συστήματος χρηματοπιστωτικής εποπτείας το οποίο περιλαμβάνει την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και την Τράπεζα της Ελλάδος- και, ως ένα σημαντικό πιστωτικό ίδρυμα, εποπτεύεται άμεσα από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός λειτουργεί από κοινού με την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ), το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωομάδα, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ) στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους.

Επίσης, από την 1η Ιανουαρίου 2014 τέθηκε σε εφαρμογή η Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013 και ο Κανονισμός 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 26ης Ιουνίου 2013 («CRD IV»), που σταδιακά εισάγουν το νέο πλαίσιο επάρκειας ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων, στα πρότυπα της Βασιλείας III.

Σε αυτό το νέο ρυθμιστικό και εποπτικό πλαίσιο διαχειρίσεως κινδύνων, ο Όμιλος ενδυναμώνει περαιτέρω την εσωτερική διακυβέρνηση και την στρατηγική αναλήψεως και διαχειρίσεως των κινδύνων και επαναπροσδιορίζει το επιχειρηματικό του μοντέλο προκειμένου να επιτύχει την πλήρη συμμόρφωση με τις αυξημένες κανονιστικές προδιαγραφές και τις εκτεταμένες κατευθυντήριες γραμμές. Οι εν λόγω κανονιστικές προδιαγραφές και οι σχετικές κατευθυντήριες γραμμές αφορούν στην διακυβέρνηση των δεδομένων των πάσης φύσεως κινδύνων, την συγκέντρωση των δεδομένων αυτών και την ενσωμάτωσή τους στην απαιτούμενη υποβολή εκθέσεων και αναφορών προς τη Διοίκηση και τις εποπτικές αρχές.

Η νέα προσέγγιση του Ομίλου συγκροτεί ένα στέρεο θεμέλιο για τον συνεχή επαναπροσδιορισμό της στρατηγικής αναλήψεως κινδύνων μέσω (α) του προσδιορισμού του βαθμού στον οποίο η Τράπεζα επιθυμεί να αναλαμβάνει κινδύνους (risk appetite), (β) της εκτιμήσεως των ενδεχόμενων επιπτώσεων της στρατηγικής αναπτύξεως δραστηριοτήτων στον καθορισμό των ορίων αναλήψεως κινδύνων, ώστε οι σχετικές αποφάσεις να συνδυάζουν την προβλεπόμενη κερδοφορία με το ενδεχόμενο απωλειών και (γ) της αναπτύξεως κατάλληλων διαδικασιών παρακολούθησής της εφαρμογής της στρατηγικής αυτής μέσω ενός μηχανισμού κατανομής ευθυνών αναλήψεως κινδύνων μεταξύ των μονάδων της Τραπέζης.

Πιο συγκεκριμένα, ο Όμιλος, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του καθώς και το προφίλ κινδύνου, αναπτύσσει τη στρατηγική

αναλήψεως κινδύνων γύρω από τις κάτωθι τρεις γραμμές άμυνας, οι οποίες συνιστούν καθοριστικό παράγοντα της αποτελεσματικής λειτουργίας του:

- Τις μονάδες αναπτύξεως τραπεζικών δραστηριοτήτων και διενέργειας συναλλαγών (λειτουργίες υποδοχής και διεκπεραιώσεως αιτημάτων πελατών, προωθήσεως και διαθέσεως τραπεζικών προϊόντων στο κοινό (πιστώσεις, καταθετικά και επενδυτικά προϊόντα), και εν γένει διενέργειας συναλλαγών (front line), οι οποίες είναι λειτουργικά διαχωρισμένες από τις μονάδες εγκρίσεως αιτημάτων, επιβεβαίωσης, λογιστικοποίησης και διακανονισμού συναλλαγών.

Συνιστούν την πρώτη γραμμή άμυνας και «ιδιοκτησίας» του κινδύνου, η οποία αναγνωρίζει και διαχειρίζεται τους κινδύνους που θα προκύψουν κατά την άσκηση των τραπεζικών δραστηριοτήτων.

- Τις μονάδες διαχειρίσεως και ελέγχου κινδύνων και κανονιστικής συμμορφώσεως, οι οποίες είναι διαχωρισμένες αφενός μεταξύ τους και αφετέρου από την πρώτη γραμμή άμυνας.

Συνιστούν την δεύτερη γραμμή άμυνας και λειτουργούν συμπληρωματικά στην διενέργεια των τραπεζικών δραστηριοτήτων της πρώτης γραμμής άμυνας, με στόχο τη διασφάλιση της αντικειμενικότητας στην λήψη αποφάσεων, την μέτρηση της αποτελεσματικότητας των εν λόγω αποφάσεων σε όρους αναλήψεως κινδύνων, την συμμόρφωση με το ισχύον νομοθετικό και θεσμικό πλαίσιο, περιλαμβανομένων των εσωτερικών κανονισμών και των κανόνων δεοντολογίας και τη συγκεντρωτική απεικόνιση και την εκτίμηση της συνολικής εκθέσεως της Τραπέζης και του Ομίλου σε κίνδυνο.

- Τις μονάδες εσωτερικού ελέγχου, οι οποίες είναι διαχωρισμένες από την πρώτη και την δεύτερη γραμμή άμυνας.

Συνιστούν την τρίτη γραμμή άμυνας, η οποία μέσω των ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών καλύπτει σε συνεχή βάση κάθε δραστηριότητα της Τραπέζης και του Ομίλου και διασφαλίζει τη συνεπή υλοποίηση της επιχειρησιακής στρατηγικής, συμπεριλαμβανομένης και της στρατηγικής διαχειρίσεως κινδύνων, μέσω της πιστής εφαρμογής των εσωτερικών πολιτικών και διαδικασιών, και συντελεί στην αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του.

Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος απορρέει από την ενδεχόμενη αδυναμία των δανειοληπτών ή αντισυμβαλλομένων να αποπληρώσουν

ομαλά τις οφειλές τους όπως αυτές προκύπτουν από τις δανειακές τους υποχρεώσεις προς τον Όμιλο.

Ο πρωταρχικός στόχος της στρατηγικής του Ομίλου για την διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου, προκειμένου να επιτυγχάνει τη μεγιστοποίηση της προσαρμοσμένης ως προς τον κίνδυνο απόδοσης, είναι η συνεχής, έγκαιρη και συστηματική παρακολούθηση του δανειακού χαρτοφυλακίου και η διατήρηση των πιστοδοτικών ανοιγμάτων εντός του πλαισίου των αποδεκτών συνολικών ορίων αναλήψεως κινδύνων. Ταυτόχρονα, εξασφαλίζεται η διεξαγωγή των καθημερινών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του εντός ενός σαφώς καθορισμένου πλαισίου χορηγήσεως πιστώσεων, που υποστηρίζεται από αυστηρά πιστωτικά κριτήρια.

Το πλαίσιο της διαχειρίσεως του πιστωτικού κινδύνου του Ομίλου αναπτύσσεται έχοντας ως βάση μία σειρά διαδικασιών πιστωτικής πολιτικής και συστημάτων και μοντέλων μετρήσεως, παρακολουθήσεως και ελέγχου του πιστωτικού κινδύνου, τα οποία υπόκεινται σε μια συνεχή διαδικασία επανεξετάσεως, προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης εναρμόνισή τους με το νέο θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και η προσαρμογή τους στις απαιτήσεις των εκάστοτε οικονομικών συγκυριών και της φύσεως και εκτάσεως των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Το 2017 στο πλαίσιο εργασιών για την συμμόρφωση της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό με τα νέα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 9 (IFRS 9), ο Όμιλος προέβη σε επιπρόσθετες εργασίες αναφορικά με την ανάπτυξη στατιστικών υποδειγμάτων, την επικαιροποίηση πολιτικών και μεθοδολογιών και την ανάπτυξη των κατάλληλων μηχανογραφικών υποδομών.

Υπό αυτό το πρίσμα και με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση και βελτίωση του πλαισίου διαχειρίσεως πιστωτικού κινδύνου κατά το 2017 πραγματοποιήθηκαν οι κάτωθι ενέργειες:

- Διαρκής επικαιροποίηση των Κανονισμών Πιστοδοτήσεων Επιχειρηματικής Πίστεως (Wholesale) και Λιανικής Τραπεζικής (Retail) στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, προσαρμοσμένων στο εποπτικό πλαίσιο, στις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, στις εκάστοτε μακροοικονομικές συνθήκες και στη διάθεση αναλήψεως κινδύνων του Ομίλου, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή και λειτουργία τους.
- Ανάπτυξη πλαισίου επικυρώσεως των υποδειγμάτων αξιολογήσεως πιστωτικού κινδύνου και διακριτή διαδικασία επικυρώσεως αυτών η οποία διενεργείται σε δύο περιπτώσεις: (i) στον σχεδιασμό νέων υποδειγμάτων ή σε τροποποίηση υφισταμένων και (ii) ως μέρος μίας

συνεχούς αξιολογήσεως της προβλεπτικής ικανότητας των υποδειγμάτων αυτών.

- Εναρμόνιση των συστημάτων διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου Ελλάδος και όλων των Εταιριών του Ομίλου στο εξωτερικό με βάση τις επιταγές των νέων Διεθνών Πρότυπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 9 (ΔΠΧΠ 9).
- Ανάπτυξη των απαραίτητων πολιτικών, διαδικασιών και υποδειγμάτων για την υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως (ΔΠΧΠ) 9 της Ελλάδος και των εταιρειών του Ομίλου.
- Επικαιροποίηση της Πολιτικής Διενέργειας Προβλέψεων Πιστοδοτήσεων, η οποία εναρμονίζεται με τις νέες εξελισσόμενες θεσμικές και κανονιστικές απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας.
- Κεντρική διαχείριση και αυτοματοποιημένη εγκριτική διαδικασία αιτημάτων και μηχανισμών της πολιτικής εισπράξεως Λιανικής Τραπεζικής στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.
- Επικαιροποίηση της Πολιτικής Αποσβέσεων Απαιτήσεων Ομίλου, στο πλαίσιο συμμορφώσεως με τις εποπτικές απαιτήσεις για τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση ενεργειών που στοχεύουν στη βελτίωση του επιπέδου αυτοματοποίησης, ακρίβειας, πληρότητας, ποιότητας και επικύρωσης των δεδομένων, ως μέρος του στρατηγικού στόχου της Τραπέζης προς μια καθολική προσέγγιση για την ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού πλαισίου συγκεντρώσεως και αναφοράς δεδομένων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που έχουν τεθεί στο πλαίσιο του προτύπου BCBS 239.
- Υλοποίηση μηχανισμού για την υποβολή των στοιχείων των αντισυμβαλλομένων νομικών προσώπων, το πλαίσιο διακυβέρνησης, το λειτουργικό μοντέλο καθώς και μηχανισμός ελέγχου ποιότητας των αναλυτικών δεδομένων που θα αποστέλλονται σε μηνιαία βάση στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μέσω της υποβολής στην Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) σύμφωνα με τον κανονισμό 2016/867 της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Πράξη Διοικητή της Τραπέζης της Ελλάδος 2677/19.5.2017 (AnaCredit).
- Βελτίωση της υφιστάμενης διαδικασίας έγκαιρης προειδοποιήσεως πιστωτικού κινδύνου (Early Warning Mechanism) με στόχο την περαιτέρω αυτοματοποίησή της. Πιο συγκεκριμένα, μέσω της Πολιτικής Έγκαιρης Προειδοποιήσεως Πιστωτικού Κινδύνου προσδιορίζονται οι διαδικασίες και οι ενέργειες εκείνες προκειμένου εγκαίρως να εντοπίζονται πιστούχοι ή τμήματα

του δανειακού χαρτοφυλακίου, με πιθανότητα μη εξυπηρετήσεως των οφειλών στον Όμιλο, ώστε στη συνέχεια να πραγματοποιούνται στοχευμένες ενέργειες σε επίπεδο δανειολήπτη ή/και χαρτοφυλακίου ανά Χώρα, όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος.

- Επικαιροποίηση του πλαισίου για τον Περιβαλλοντικό και Κοινωνικής Ευθύνης Κίνδυνο (Environmental and Social Risk), όπου κατά τη διαδικασία εγκρίσεως πιστοδοτήσεων πέραν της αξιολογήσεως του πιστωτικού κινδύνου συμπληρωματικά εξετάζεται η απαρύγκλιτη τήρηση των αρχών της περιβαλλοντικά και κοινωνικά υπεύθυνης χορηγήσεως πιστοδοτήσεων.
- Κεντροποιημένη και αυτοματοποιημένη εγκριτική διαδικασία αιτημάτων Λιανικής Τραπεζικής σε Ελλάδα και Εξωτερικό.
- Πλήρης κεντροποίηση μηχανισμών εισηπρακτικής πολιτικής, Λιανικής Τραπεζικής (Στεγαστικά δάνεια, Καταναλωτικά Δάνεια, Πιστωτικές Κάρτες, Επιχειρηματικά δάνεια αρμοδιότητας Retail Banking), σε Ελλάδα και Εξωτερικό.
- Συστηματική μέτρηση και αξιολόγηση του κινδύνου συγκεντρώσεως ανά αντισυμβαλλόμενο και κλάδο οικονομικής δραστηριότητας.
- Περιοδική διενέργεια ασκήσεων προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων κρίσεως (stress tests) ως εργαλείο αξιολογήσεως των επιπτώσεων των διαφόρων μακροοικονομικών σεναρίων στην καθιέρωση της επιχειρησιακής στρατηγικής, την λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων και την κεφαλαιακή θέση του Ομίλου. Οι ασκήσεις προσομοιώσεως καταστάσεων κρίσεως υλοποιούνται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του εποπτικού πλαισίου και αποτελούν βασική συνιστώσα της στρατηγικής διαχειρίσεως του πιστωτικού κινδύνου του Ομίλου.

Επιπλέον, οι ακόλουθες ενέργειες ευρίσκονται σε εξέλιξη με σκοπό τον εμπλουτισμό και την ανάπτυξη του εσωτερικού συστήματος διαχειρίσεως πιστωτικού κινδύνου:

- Διαρκής αναδιαμόρφωση των βάσεων δεδομένων για την πραγματοποίηση στατιστικών ελέγχων στα Υποδείγματα Αξιολογήσεως Πιστωτικού Κινδύνου Ομίλου.
- Αναβάθμιση και αυτοματοποίηση της παραπάνω διαδικασίας σχετικά με τις πιστοδοτήσεις Wholesale Banking και Retail Banking με τη χρήση εξειδικευμένων στατιστικών λογισμικών.
- Σταδιακή ολοκλήρωση αυτόματης διασυνδέσεως συστημάτων διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου με τα κεντρικά συστήματα (core banking) όλων των Εταιριών του Ομίλου στο εξωτερικό, καθώς και με το σύστημα Ναυτιλιακών εργασιών Ελλάδος.

- Ενίσχυση του μηχανισμού ελέγχων πληρότητας και ποιότητας των κρίσιμων πεδίων, Επιχειρηματικής και Λιανικής Πίστεως, για την παρακολούθηση, τη μέτρηση και τον έλεγχο του πιστωτικού κινδύνου.
- Επικαιροποίηση του πλαισίου και των πολιτικών διαχειρίσεως των σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων δανείων, παράλληλα με τις ισχύουσες υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από τον Εκτελεστικό Κανονισμό 2015/227 της 9ης Ιανουαρίου 2015 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (Ε.Ε.) αριθ. 680/2014 της Επιτροπής για τη θέσπιση εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά την υποβολή εποπτικών αναφορών από τα ιδρύματα, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και στην Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης της Ελλάδος, Π.Ε.Ε. 42/30.5.2014 και την τροποποίηση αυτής μέσω των Πράξεων Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης της Ελλάδος, Π.Ε.Ε. 47/9.2.2015 και Π.Ε.Ε. 102/30.8.2016, που προσδιορίζουν το πλαίσιο των εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση από τα πιστωτικά ιδρύματα των πιστοδοτήσεων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων πιστοδοτήσεων.

Το πλαίσιο αυτό αναπτύσσεται με βάση τους παρακάτω πυλώνες:

(α) Την καθιέρωση ανεξάρτητης λειτουργίας διαχειρίσεως των σε καθυστέρηση και μη εξυπηρετούμενων δανείων και διοικητικών οργάνων που αντιπροσωπεύονται από τις Επιτροπές Αξιολογήσεως Αναγγελιών Πελατών και Παρακολούθησεως Ανοιγμάτων σε Καθυστέρηση καθώς και τα Συμβούλια Καθυστερήσεων.

(β) Την θέσπιση χωριστής καταγεγραμμένης στρατηγικής διαχειρίσεως των ως άνω δανείων, και

(γ) Την βελτίωση των μηχανογραφικών συστημάτων και διαδικασιών προκειμένου να επιτευχθεί η συμμόρφωση με την απαιτούμενη περιοδική υποβολή αναφορών προς τη Διοίκηση και τους εποπτικούς μηχανισμούς.

Κίνδυνος Ρευστότητας και Επιτοκίων Τραπεζικού Χαρτοφυλακίου

Το 2017 διατηρήθηκε η επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στις τραπεζικές συναλλαγές που εφαρμόστηκαν την 29.06.2015, παρόλη τη χαλάρωσή τους, με αποτέλεσμα τον περιορισμό των πηγών αντλήσεως κεφαλαίων από το τραπεζικό σύστημα. Με οδηγό την δυναμική παρουσία της Τραπέζης στην παροχή νέων καταθετικών προϊόντων, οι πελατειακές καταθέσεις, τόσο σε επίπεδο Τραπέζης όσο και σε επίπεδο

Ομίλου, παρουσίασαν αύξηση στο κλείσιμο του έτους. Έτσι, στις 31.12.2017 οι καταθέσεις της Τραπέζης αυξήθηκαν κατά 1,25 δισ. Ευρώ, περίπου 4,3% σε σχέση με την 31.12.2016, ενώ για την αντίστοιχη περίοδο, οι καταθέσεις του τραπεζικού συστήματος παρουσίασαν αύξηση 4,1%. Αντίστοιχα οι καταθέσεις σε επίπεδο Ομίλου αυξήθηκαν κατά 5,9% (1,95 δισ. Ευρώ) κυρίως λόγω εισροών καταθέσεων στις θυγατρικές τράπεζες της Κύπρου και της Ρουμανίας.

Το 2017 η Τράπεζα προχώρησε σε πλήρη αποπληρωμή των ομολόγων με εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου (Πυλώνας II) ποσού 1 δισ. Ευρώ, τα οποία δεσμεύονταν ως εγγύηση στον Έκτακτο Μηχανισμό Παροχής Ρευστότητας (ELA). Με τη λήξη ισχύος των εγγυήσεων από την ίδια ημερομηνία, η Τράπεζα δεν υπάγεται πλέον στις διατάξεις και στις σχετικές δημοσιεύσεις του Ν. 3723/2008. Να σημειωθεί ότι το Ελληνικό Δημόσιο έχει παύσει από τον Απρίλιο του 2014 να κατέχει προνομιούχες μετοχές της Τραπέζης εκ του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008 (Πυλώνας I), συνεπεία της ολοσχερούς αποπληρωμής τους, και ότι έχει ήδη ακυρωθεί το σύνολο των ειδικών τίτλων εκ του άρθρου 3 του Ν. 3723/2008 (Πυλώνας III).

Κατά τη διάρκεια του έτους, ιδιαίτερα μετά την ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης του ελληνικού προγράμματος το καλοκαίρι του 2017, η βελτίωση του οικονομικού κλίματος καθώς και η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία έγιναν ιδιαίτερα εμφανείς στις διατραπεζικές συναλλαγές. Πιο συγκεκριμένα, παρατηρήθηκε αύξηση των πράξεων προσωρινής εκχώρησης (repos) σε επίπεδο Ομίλου κατά 1,89 δισ. Ευρώ. Επιπλέον, το 2017 παρατηρήθηκε μείωση του επενδυτικού χαρτοφυλακίου λόγω λήξεως ή πωλήσεως χρεογράφων, κυρίως ομολόγων EFSF, ύψους 2 δισ. Ευρώ.

Τον Αύγουστο, η Τράπεζα ολοκλήρωσε με επιτυχία την έκδοση Καλυμμένης Ομολογίας ύψους 1 δισ. Ευρώ, στο πλαίσιο του Προγράμματος Καλυμμένων Ομολόγων. Τον Οκτώβριο, ολοκλήρωσε επιτυχώς και τη δεύτερη συναλλαγή χρηματοδότησεως ύψους 250 εκατ. Δολλαρίων, μέσω τιτλοποιήσεως ναυτιλιακών απαιτήσεων, σε συνέχεια της αρχικής εκδόσεως ύψους 500 εκατ. Δολλαρίων, το 2014. Και οι δύο συναλλαγές συμβάλλουν στην περαιτέρω βελτίωση και διαφοροποίηση της ρευστότητας της Τραπέζης.

Αποτέλεσμα των παραπάνω εξελίξεων ήταν την 31.12.2017 η χρηματοδότηση της Τραπέζης από το Ευρωσύστημα να μειωθεί κατά 44% από την 31.12.2016 και να ανέλθει σε 10,2 δισ. Ευρώ, εκ των οποίων τα 7 δισ. Ευρώ προέρχονταν από το μηχανισμό έκτακτης χρηματοδότησης της Τραπέζης της Ελλάδος (ELA). Παράλληλα, αυξήθηκε ο Μακροπρόθεσμος δανεισμός της Τραπέζης μέσω του Ευρωσυστήματος (TLTRO-II) κατά 1,6 δισ. Ευρώ, αντικαθιστώντας τμήμα της

βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Το 2017 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ μείωσε τη διαθέσιμη χρηματοδότηση από τον Έκτακτο Μηχανισμό Παροχής Ρευστότητας (ELA) στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα κατά 25,9 δισ. Ευρώ, από 50,7 δισ. Ευρώ σε 24,8 δισ. Ευρώ.

Στη διάρκεια του 2017, η Τράπεζα επικαιροποίησε στο πλαίσιο της εφαρμογής του Πυλώνα II, τόσο τη Διαδικασία Αξιολόγησης της Επάρκειας του Εσωτερικού Κεφαλαίου (ICAAP) όσο και τη Διαδικασία Αξιολόγησης Εσωτερικής Επάρκειας Ρευστότητας (ILAAP). Επιπλέον, στο δεύτερο εξάμηνο του έτους, η Τράπεζα επικαιροποίησε τις πολιτικές και διαδικασίες του, σχεδίου ανακάμψεως (Recovery Plan) καθώς και των σεναρίων των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για σκοπούς ρευστότητας. Παράλληλα, επικαιροποίησαν τα σχέδια αντιμετώπισης κρίσεως (Contingency Funding Plans) και τα σχέδια ανακάμψεως (Recovery Plans) όλες οι θυγατρικές Τράπεζες του Ομίλου.

Η διατραπεζική χρηματοδότηση (βραχυπρόθεσμη, Μεσο-Μακροπρόθεσμη) καθώς και οι δείκτες συμβάντων ενεργοποίησης (Early Warning Indicators) της Τραπέζης, των θυγατρικών τραπεζών του Ομίλου παρακολουθούνται σε ημερήσια βάση με αντίστοιχη παραγωγή αναφορών, ενώ σημαντικές ημερήσιες αποκλίσεις αναφέρονται αρμοδίως. Λόγω της κρισιμότητας της ελληνικής οικονομίας, πραγματοποιούνται συχνές ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για σκοπούς ρευστότητας προκειμένου να αξιολογηθούν πιθανές εκροές (συμβατικές ή ενδεχόμενες) με σκοπό τον προσδιορισμό του επιπέδου της άμεσης διαθέσιμης ρευστότητας για την κάλυψη των αναγκών της Τραπέζης. Οι ασκήσεις αυτές διενεργούνται σύμφωνα με την εγκεκριμένη, Liquidity Buffer and Liquidity Stress Scenario πολιτική του Ομίλου.

Στη διάρκεια του 2017, ο επιτοκιακός κίνδυνος του Τραπεζικού χαρτοφυλακίου παρέμεινε σε χαμηλά επίπεδα, ενώ δεν παρατηρήθηκε υπέρβαση ορίων. Από τον Μάρτιο έως τον Ιούνιο, η Τράπεζα συμμετείχε στην άσκηση της ECB για την ανάλυση ευαισθησίας του τραπεζικού χαρτοφυλακίου, υλοποιώντας έξι υποθετικά ακραία σενάρια επιτοκιακών μεταβολών. Τα σενάρια εφαρμόστηκαν σε επίπεδο ομίλου για τις θέσεις που τηρούσε ο όμιλος σε EYPQ και όσων νομισμάτων συμμετείχαν τουλάχιστον κατά 20% στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο. Το αποτέλεσμα της άσκησης για την επίπτωση των μεταβολών των επιτοκίων στο NII και στο EVE ήταν θετικό για την Τράπεζα, χωρίς να υπάρχει ανάγκη επιπλέον κεφαλαίων για την κάλυψη του επιτοκιακού κινδύνου από την πλευρά του ομίλου.

Η ανανέωση και επικαιροποίηση των ακραίων σεναρίων επιτοκιακού κινδύνου καθώς επίσης και η κάλυψη των εποπτικών απαιτήσεων ολοκληρώθηκε μέσα στο έτος. Η εκτίμηση της μεταβλητότητας του καθαρού εσόδου τόκων του Τραπεζικού Χαρτοφυλακίου και της οικονομικής αξίας πελατειακών δανείων και καταθέσεων ανανεώθηκαν με σκοπό να ελέγχονται οι επιπτώσεις στο βραχυπρόθεσμο & μεσο-μακροπρόθεσμο επιτοκιακό κίνδυνο αλλά και στα Earning at Risk (EaR) και Economic Value of Equity (EVE). Παράλληλα επικαιροποιήθηκε σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νέου λογιστικού προτύπου IFRS9 η μεθοδολογία για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τραπέζης και του Ομίλου. Επιπλέον, τα επιτοκιακά όρια του τραπεζικού χαρτοφυλακίου επικαιροποιήθηκαν στο πλαίσιο Ανάλυσης Κινδύνων (Risk Appetite).

Η διαρκής επικαιροποίηση του συστήματος ALM, είναι απαραίτητη για την εξέλιξη και ανάπτυξη του προϊόντικού μείγματος της Τραπέζης λαμβάνοντας υπ' όψιν την τρέχουσα δομή του ισολογισμού αλλά και τις οικονομικές συνθήκες. Ειδικά, ο έλεγχος και οριστικοποίηση των εφαρμοζόμενων παραδοχών (conventions) ανά-τιμολόγησης και κινήσεως των λογαριασμών χωρίς συμβατική λήξη (Non Maturing assets-liabilities), σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Διαχείρισης Ενεργητικού-Παθητικού, εντάσσεται στα πλαίσια της αποδοτικότερης και αποτελεσματικότερης διαχείρισης των κινδύνων Ενεργητικού-Παθητικού. Να σημειωθεί ότι στο τέλος του 2017, πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της ετήσιας επικαιροποίησης των εφαρμοσμένων παραδοχών και σύμφωνα με τις νέες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής, αναθεώρηση όλων των εφαρμοζόμενων παραδοχών.

Κίνδυνος Αγοράς, Αντισυμβαλλομένου και Συναλλάγματος

Ο Όμιλος έχει αναπτύξει ισχυρό πλαίσιο ελέγχου με πολιτικές και διαδικασίες σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές με σκοπό την κάλυψη των επιχειρησιακών αναγκών που ενέχουν κινδύνους αγοράς και αντισυμβαλλομένου περιορίζοντας δυσμενείς επιπτώσεις σε αποτελέσματα και κεφάλαια. Το πλαίσιο μεθοδολογιών και συστημάτων για την αποτελεσματική διαχείριση αυτών των κινδύνων εξελίσσεται σε συνεχή βάση σύμφωνα με την εξέλιξη των συνθηκών στις αγορές και την κάλυψη των πελατειακών απαιτήσεων.

Οι αποτιμήσεις θέσεων ομολόγων και παραγώγων ελέγχονται σε συνεχή βάση. Κάθε νέα θέση εξετάζεται ως

προς τα χαρακτηριστικά της και αναπτύσσεται αρμόζουσα μεθοδολογία αποτίμησης, εφόσον απαιτείται. Σε τακτική βάση διενεργούνται ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για να αξιολογείται η επίπτωση διαφόρων σεναρίων μεταβολής των συνθηκών στις αγορές όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος σε αποτελέσματα και κεφάλαια.

Έχει υιοθετηθεί και εφαρμόζεται λεπτομερής δομή ορίων διαπραγματεύσεως και επενδυτικών και ορίων αντισυμβαλλομένων, που περιλαμβάνει τακτική παρακολούθηση εναυσμάτων για την διενέργεια έκτακτων αναθεωρήσεων. Η χρήση των ορίων ελέγχεται σε συνεχή βάση και τυχόν υπερβάσεις αναφέρονται αρμοδίως.

Για τον περιορισμό των κινδύνων αγοράς του τραπεζικού χαρτοφυλακίου, εφαρμόζονται σχέσεις αντιστάθμισης με παράγωγα και η αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης ελέγχεται σε τακτική βάση.

Εντός του έτους μειώθηκε ο κίνδυνος αγοράς και αφορά τα εξής:

- Την ανοικτή συναλλαγματική θέση, όπου μειώθηκε σημαντικά η ανοικτή συναλλαγματική θέση σε RSD λόγω της πώλησης της θυγατρικής στη Σερβία.
- Την επενδυτική θέση ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου, όπου μειώθηκε η μεταβλητότητα των πιστωτικών περιθωρίων αυτών των ομολόγων, ενώ η θέση παραμένει σταθερή.
- Την επενδυτική θέση μετοχών σε συνέχεια της συμμετοχής της Τραπέζης σε Liability Management Exercises (LME), η οποία μειώθηκε με σταδιακές πωλήσεις.

Λειτουργικός Κίνδυνος

Λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος εμφανίσεως επιπτώσεων που προκαλούνται από την ανεπάρκεια ή την αποτυχία εσωτερικών διαδικασιών και πληροφοριακών συστημάτων, από τον ανθρώπινο παράγοντα (εκουσίως ή ακουσίως), καθώς και από την έλευση εξωτερικών γεγονότων. Στον λειτουργικό κίνδυνο περιλαμβάνεται και ο νομικός κίνδυνος. Ο Όμιλος ακολουθεί την Τυποποιημένη Προσέγγιση στον υπολογισμό των κεφαλαίων για τον λειτουργικό κίνδυνο και πληροί το σύνολο των ποιστικών προϋποθέσεων της Προσεγγίσεως αυτής.

Κατά το 2017 ολοκληρώθηκε η ανάπτυξη εσωτερικού στατιστικού υποδείγματος υπολογισμού κεφαλαιακής επάρκειας το οποίο στηρίζεται στις βασικές αρχές της Εξελιγμένης Προσεγγίσεως Μετρήσεως Λειτουργικού Κινδύνου (Advanced Measurement Approach - AMA) και αξιοποιείται στις αναφορές του Πυλώνα II. Επίσης επικαιροποιήθηκε η Πολιτική Διαχείρισεως Λειτουργικού

Κινδύνου Ομίλου και εκκίνησαν έργα για την ενίσχυση των διαδικασιών αξιολόγησης Κινδύνων Τεχνολογίας Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών (Information and Communication Technology Risk) και Κινδύνων Υποδειγμάτων (Model Risk).

Παράλληλα συνεχίσθηκε η διαδικασία αναπτύξεως Δεικτών Λειτουργικού Κινδύνου και βελτιώθηκαν οι πρακτικές παρακολουθήσεως γεγονότων λειτουργικού κινδύνου. Κατά την συνήθη πρακτική του Ομίλου, η μέθοδος Αυτοαξιολόγησης Λειτουργικού Κινδύνου (RCSA) εφαρμόσθηκε κατά τη διάρκεια του έτους, σύμφωνα με τον γενικό σχεδιασμό. Σημειώνεται ότι η μέθοδος αυτή προβλέπει την αναγνώριση και την αξιολόγηση των ενδεχόμενων λειτουργικών κινδύνων και την υιοθέτηση διορθωτικών σχεδίων δράσεως. Συγχρόνως εφαρμόσθηκε ειδική προσέγγιση για την αξιολόγηση Κινδύνων που σχετίζονται με την ανάθεση δραστηριοτήτων σε Τρίτους (outsourcing), η οποία θα ενισχυθεί περαιτέρω κατά το 2018.

Τα γεγονότα λειτουργικού κινδύνου, τα αποτελέσματα της αυτό-αξιολόγησης καθώς και άλλα τρέχοντα ζητήματα λειτουργικού κινδύνου παρακολουθούνται συστηματικά τόσο σε επίπεδο Τραπέζης όσο και των Εταιριών του Ομίλου από αρμόδιες Επιτροπές Διαχειρίσεως Λειτουργικού Κινδύνου οι οποίες έχουν αυξημένες αρμοδιότητες στην επισκόπηση των σχετικών πληροφοριών και στη λήψη μέτρων περιορισμού του Λειτουργικού Κινδύνου.

Διαχείριση Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (MEA)

Ως αποτέλεσμα της παρατεταμένης ύφεσης της ελληνικής οικονομίας από το 2009, η ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τραπέζης επιδεινώθηκε με αποτέλεσμα την αύξηση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (MEA) σε όλα τα επιμέρους χαρτοφυλάκια.

Ωστόσο, εν μέσω ενός μη ευνοϊκού οικονομικού περιβάλλοντος με σημαντικές καθυστερήσεις στο νομοθετικό πλαίσιο, η Τράπεζα συνεχώς αναθεωρεί και προσαρμόζει τις στρατηγικές της προτεραιότητες με σκοπό τη μείωση των υψηλών επιπέδων των MEA.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, η Τράπεζα έχει αναθεωρήσει σημαντικά τις υποδομές διαχείρισης καθώς και τη στρατηγική των MEA αξιοποιώντας, μεταξύ άλλων, τις συστάσεις της Τραπέζης της Ελλάδος για τα MEA (Troubled Asset Review) καθώς και τις πράξεις 42,47 και 102/2016 της Εκτελεστικής Επιτροπής της.

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2016 η Τράπεζα υπέβαλε στον

Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM) τους στόχους για τα Μη εξυπηρετούμενα Ανοίγματα και τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ), καθώς και σχετικό σχέδιο δράσεως, που απεικονίζει την πλήρη δέσμευση της Τραπέζης για την διαχείριση και τη μείωση των MEA έως το τέλος του 2019.

Ο κύριος στόχος της διαχείρισης των προβληματικών στοιχείων του ενεργητικού της Τραπέζης είναι η σημαντική μείωση του εγχώριου δείκτη των MEA/ΜΕΔ μέσω της μείωσης των υφιστάμενων MEA/ΜΕΔ και παράλληλα τον περιορισμό της δημιουργίας νέων ελαχιστοποιώντας σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα τις ζημιές.

Η επιτυχής πραγματοποίηση των στόχων συνδέεται με την υλοποίηση των παρακάτω ενεργειών:

- Αυξημένη εποπτεία οργανωτικής αναδιάρθρωσης, πολιτικών, μοντέλου λειτουργίας με παράλληλη ενεργή ανάμειξη του ΔΣ με διακριτούς ρόλους και αρμοδιότητες.
- Τμηματοποίηση Χαρτοφυλακίου και Ανάλυση: Επακριβώς προσδιορισμένες και λεπτομερείς στρατηγικές διαχειρίσεως βρίσκονται σε εξέλιξη, συμπεριλαμβανομένου ενός αυστηρού πλαισίου τμηματοποίησης το οποίο βρίσκεται υπό συνεχή έλεγχο/αναθεώρηση.
- Ευέλικτα και αναβαθμισμένα προϊόντα ρυθμίσεων και διαδικασίες οριστικών διευθετήσεων τα οποία στοχεύουν στην μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των πελατών
- Διαχείριση ανθρωπίνων πόρων με εξειδικευμένες ομάδες και στοχευμένη εκπαίδευση. Προσέλκυση εξειδικευμένων στελεχών και σύσταση γραφείου Συντονισμού και Παρακολουθήσεως του προγράμματος αναδιάρθρωσεως της Τραπέζης (TPO).
- Στρατηγική κοινοπραξία με την Cepal για απαιτήσεις Λιανικής Πίστωσης και με την Pillarstone (θυγατρική της διεθνούς εταιρίας διαχείρισης ιδιωτικών κεφαλαίων KKR) για τη διαχείριση συγκεκριμένων των MEA μεγάλων επιχειρήσεων.
- Στρατηγική Επανάκτησης Ακινήτων (REO): Αξιολόγηση της υπάρχουσας στρατηγικής Ανακτήσεως Ακινήτων για να προσδιορισθεί ο καλύτερος τρόπος μεγιστοποίησης της αξίας τους για την Τράπεζα στο ισχύον οικονομικό περιβάλλον

Κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους του Επιχειρησιακού Σχεδίου, η Τράπεζα κατάφερε να μειώσει τα MEA/ΜΕΔ σύμφωνα με τους στόχους της, παρά το δυσμενές μακροοικονομικό περιβάλλον και την ύπαρξη δυσχερειών σε ότι αφορά τη διαχείριση των MEA.

Επιπρόσθετα, στις 29 Σεπτεμβρίου 2017, η Τράπεζα υπέβαλλε

στον SSM αναθεωρημένους στόχους οι οποίοι υπεβλήθησαν σε συνέχεια των στόχων της 30^{ης} Σεπτεμβρίου 2016 και περιλαμβάνουν την πρόοδο έναντι των στόχων του πρώτου χρόνου καθώς και τις κυριότερες αλλαγές που έχουν λάβει χώρα στην στρατηγική της Τραπέζης και που σκοπεύουν να διευκολύνουν την επίτευξη των στόχων για το υπόλοιπο του Επιχειρησιακού Σχεδίου.

Η επιτυχής υλοποίηση της στρατηγικής της Τραπέζης για τα ΜΕΑ επηρεάζεται από έναν αριθμό εξωτερικών/συστημικών παραγόντων που –μεταξύ άλλων- περιλαμβάνουν:

- Ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς με σκοπό τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού εργαλείου έναντι των πιστωτών
- Αναμόρφωση του πλαισίου του Εξωδικαστικού Συμβιβασμού με τη δημιουργία μια ηλεκτρονικής πλατφόρμας μέσω της οποίας δύναται να βρεθεί μία εξωδικαστική λύση για τις επιχειρήσεις
- Προστασία από ποινικές ευθύνες για στελέχη των Τραπεζών που σχετίζονται με την αναδιάρθρωση οφειλών και που τηρούν τις προβλεπόμενες διαδικασίες
- Επιτάχυνση των δικαστικών αποφάσεων του Ν. 3869
- Αξιοποίηση του διατραπεζικού «NPL Forum» για τη διαχείριση από κοινού Μεγάλων επιχειρήσεων
- Διαρκής βελτίωση του μακροοικονομικού σεναρίου

Η δέσμευση της Τραπέζης προς τη ενεργή διαχείριση και τη μείωση των ΜΕΑ κατά την περίοδο του Επιχειρησιακού Σχεδίου ενισχύεται υπό την συνεχή αναθεώρηση των πολιτικών, προϊόντων και διαδικασιών της στο εξελισσόμενο οικονομικό περιβάλλον.

Κεφαλαιακή Επάρκεια

Με το άρθρο 5 του Ν.4303/17.10.2014 το οποίο τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 του Ν.4340/01.11.2015 «Για το πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Οικονομικών», οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις οι οποίες προέρχονται από τη χρεωστική διαφορά του PSI και τις συσσωρευμένες προβλέψεις και λοιπές εν γένει ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου, οι οποίες έχουν λογισθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2015 μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους, αποτέλεσμα της χρήσεως είναι ζημία, σύμφωνα με τις ελεγμένες και εγκεκριμένες από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, οικονομικές καταστάσεις.

Με βάση το άρθρο 39 του CRR 575/2013, οι ανωτέρω

κατηγορίες αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που μπορούν να μετατραπούν σε φορολογικές πιστώσεις θα πρέπει να λαμβάνουν συντελεστή σταθμίσεως 100%, αντί να αφαιρούνται από τα Εποπτικά Ίδια Κεφάλαια.

Με ημερομηνία 31.12.2017, το ποσό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων το οποίο εντάσσεται στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω Νόμου και συμπεριλαμβάνεται στον δείκτη Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 είναι κοινό για την Τράπεζα και τον Όμιλο, ανέρχεται σε € 3.296 εκατ. και αποτελεί το 36,7% των Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 του Ομίλου και το 6,7% των αντίστοιχων Σταθμισμένων Στοιχείων του Ενεργητικού.

Τυχόν μεταβολή στο ανωτέρω πλαίσιο που θα έχει ως συνέπεια την μη αναγνώριση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων ως φορολογική πίστωση (tax credit), θα έχει δυσμενή επίπτωση στην κεφαλαιακή επάρκεια της Τραπέζης και του Ομίλου.

Οργανωτική Δομή και Εταιρική Διακυβέρνηση

Διακριτές Μονάδες Καθυστερήσεων Λιανικής και Wholesale Banking έχουν συσταθεί από το 2009 και αποτελούν βασικούς πυλώνες της Τραπέζης. Αυτές οι ανεξάρτητες Μονάδες αναφέρονται απευθείας στον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο Καθυστερήσεων και Διαχειρίσεως Διαθεσίμων της Τραπέζης, μέσω των Διευθυντών της εκάστοτε Διευθύνσεως Καθυστερήσεων και ασχολούνται με όλο το φάσμα των ενεργειών για τη διαχείριση των ΜΕΑ - από την παρακολούθηση του χαρτοφυλακίου μέχρι την πρώτη γραμμή εξυπηρέτησεως.

Η σύσταση της Επιτροπής Παρακολούθησεως Ανοιγμάτων σε Καθυστέρηση αποτελεί βασικό πυλώνα στη διακυβέρνηση της διαχειρίσεως των ΜΕΑ.

Λόγω της συνεχής ανάγκης για την εστίαση στη διαχείριση των ΜΕΑ με σκοπό την επίτευξη των SSM στόχων, η Τράπεζα έχει βελτιστοποιήσει τις ελεγκτικές λειτουργίες και τη διαχείριση των οφειλών σε καθυστέρηση. Εξειδικευμένες ομάδες βρίσκονται εντός της Τραπέζης με σκοπό τον έλεγχο της αξιολόγησης ενός ευρέως φάσματος στρατηγικών και στοιχείων που σχετίζονται με ΜΕΔ και βρίσκονται εντός της στρατηγικής ΜΕΑ της Τραπέζης στοχεύοντας σε σημαντική μείωση των οφειλών σε καθυστέρηση έως το τέλος του 2019 εντός ενός απαιτητικού περιβάλλοντος

Προοπτικές για το μέλλον

Τα μελλοντικά αποτελέσματα της Τραπέζης θα είναι συνάρτηση, μεταξύ άλλων παραμέτρων, και των εξελίξεων

στην ελληνική οικονομία, αφού αυτές θα καθορίσουν σε μεγάλο βαθμό τη δυνατότητα θετικών εξελίξεων σχετικά με τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και την αποκατάσταση ενός υγιούς προφίλ ρευστότητας για την Τράπεζα.

Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Σύμφωνα με το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο, η παρούσα έκθεση πρέπει να περιλαμβάνει τις σημαντικότερες συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη. Όλες οι συναλλαγές των συνδεδεμένων, με την Τράπεζα και τις εταιρίες του Ομίλου, μερών γίνονται στα πλαίσια των συνήθων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, διενεργούνται με συνθήκες και όρους της αγοράς, εγκρίνονται από τα αρμόδια όργανα της Τραπέζης και πέραν των όσων αναλυτικά παρατίθενται κατωτέρω, δεν κρίνονται σημαντικές για τα μεγέθη και τα αποτελέσματα του Ομίλου.

A. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών του Ομίλου με τα Βασικά Διοικητικά Στελέχη, τα οποία αποτελούνται από τα μέλη του

Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης καθώς και με τα πλησιέστερα συγγενικά τους πρόσωπα, τις συνδεδεμένες με αυτά εταιρίες και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα, έχουν ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.339
Υποχρεώσεις προς πελάτες	10.438
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	244
Εγγυητικές επιστολές και εγκεκριμένα όρια	2.244
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	47
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	3
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	15
Αμοιβές Βασικών Διοικητικών Στελεχών και πλησιεστέων συγγενικών τους προσώπων	3.581

B. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Τραπέζης, με εταιρίες του Ομίλου και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα, παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

i. Θυγατρικές

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

Επωνυμία εταιρίας	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα	Εγγυητικές επιστολές και λοιπές εγγυήσεις
Τράπεζες					
1. Alpha Bank London Ltd	12.883	1.068	3.109		634
2. Alpha Bank Cyprus Ltd	78.444	537.619	1.268	1.179	58.894
3. Alpha Bank Romania S.A.	878.718	148.366	4.533	3.013	295.603
4. Alpha Bank Srbija A.D.			267	85	
5. Alpha Bank Albania SH.A.	19.339	30.078	206	514	
Χρηματοδοτικές εταιρίες					
1. Alpha Leasing A.E.	204.201	727	5.042	166	
2. ABC Factors A.E.	323.008	210	15.921	38	2.000
Investment Banking					
1. Alpha Finance A.E.Π.Ε.Υ.	399	19.266	782	1.098	
2. SSIF Alpha Finance Romania S.A.		2			
3. Alpha A.E. Επενδυτικών Συμμετοχών		2.823	3.894	218	
4. Alpha A.E. Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών - ΑΚΕΣ		2.485	36	13	
5. Emporiki Ventures Capital Developed Markets Ltd		9.300			
6. Emporiki Ventures Capital Emerging Markets Ltd		8.829			
Asset Management					
1. Alpha Asset Management A.E.Δ.Α.Κ.	2.743	31.985	15.993	379	
Ασφαλιστικές					
1. Alpha Ασφαλιστικές Πρακτορεύσεις A.E.		2.707		12	
2. Alphalife A.A.E.Z.	4.802	16.357	(6.234)	139	
Κτηματικές και ξενοδοχειακές					
1. Alpha Αστικά Ακίνητα A.E.	347	62.249	981	6.469	
2. Εμπορική Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ακινήτων A.E.		766	1	42	
3. Alpha Real Estate Bulgaria E.O.O.D.		202			

4. Chardash Trading E.O.O.D.		3.502		15	
5. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής Α.Ε.		135	162		
6. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής II Α.Ε.		582	521		
7. Stockfort Ltd	24.128	567	490	16	
8. AGI-RRE Zeus S.R.L.	33.392		993		
9. AGI-RRE Poseidon S.R.L.	13.293		446		
10. AGI-BRE Participations 2 E.O.O.D.	9.215		225		
11. AGI-BRE Participations 2BG E.O.O.D.	8.376		202		
12. AGI-BRE Participations 3 E.O.O.D.	19.793		416		
13. AGI-BRE Participations 4 E.O.O.D.	16.181				
14. APE Fixed Assets A.E.		23			
15. HT-1 E.O.O.D.	490		10		
16. SC Carmel Residential SRL	6.907		495		
17. AGI – RRE Cleopatra S.R.L.	12.760		535		
18. AGI – RRE Hera S.R.L.	4.163		224		
19. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Κηφισιάς Α.Ε.	3.231	35	50		
20. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Καλλιρόης Α.Ε.	271	34	3		
21. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Λειβαδιάς Α.Ε.	4.441	880	136		
22. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου Α.Ε.		256	1		
23. Ashtrom Residents S.R.L.	9.828		534		
24. AGI-BRE Participations 5 E.O.O.D.	8.700				
25. Cubic Center Development S.A.	27.751		1.066		
26. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Ερυθραίας Α.Ε.	8.120	207	243		
27. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Χανίων Α.Ε. (ηρώων Ανάπλαση Πλαγιάς ΑΕ)		458	972		
28. AGI SRE Participations 1 DOO	27.550		357		
29. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Σπάτων Α.Ε.	13.691	205	231		
30. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Καλλιθέας Α.Ε.	1.350	1.373			
Εταιρίες ειδικού σκοπού & συμμετοχών					
1. Alpha Credit Group Plc		8.961			
2. Alpha Group Jersey Ltd	59	15.285			15.542
3. Alpha Group Investments Ltd		39.630	1.940	11	
4. Ιονική Συμμετοχών Α.Ε.		340.793	4.290	1.733	
5. Ionian Equity Participations Ltd		13	507		
6. Emporiki Group Finance Plc		1.185			
7. AGI – RRE Participations 1 Ltd		1.935			
8. Alpha Group Ltd	15.777	16.021	15.777		
9. Katanalotika Plc	1.192				
10. Epihiro Plc		1.251			
11. Irida Plc	372.105	125.013	35		
12. Pisti 2010-1 Plc		167			
13. Alpha Shipping Finance Ltd	6	295.467	6.238	13.674	
14. Umera Ltd	402.055	28.310	2.362	68	779
15. AGI-RRE Poseidon Ltd	28.902		970		
16. AGI-BRE Participations 4 Ltd	3.403		66		
17. AGI-RRE Artemis Ltd	1.751		56		
18. Zerelda Ltd		998			
19. AGI-Cypre Ermis Ltd	1.000.115	137.419	17.143	88	622
20. AGI-SRE Ariadni DOO			771		
21. AGI-CYPRE ALAMINOS LTD	8.444		169		
22. AGI-CYPRE TOCHINI LTD	1.300		26		

23. 'AGI-CYPRE MAZOTOS LTD	7.486		150		
24. Alpha Proodos DAC	15	239.476	60	5.526	
25. AGI - BRE PARTICIPATIONS 1 E.O.O.D.			137		
Διάφορες εταιρίες					
1. Καφέ Alpha A.E.		296	16	226	
2. Alpha Υποστηρικτικών Εργασιών A.E.	298	36.762	600	6.391	
3. Real Car Rental A.E.		31			
4. Εβισάκ A.E.			1	4	
5. Εμπορική Διαχείρισης A.E.	21	1.822	60	10	
6. Alpha Bank Υπηρεσίες Ενημέρωσης Οφειλετών A.E.	140	1.471	283	4.842	

ii. Κοινοπραξίες

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

Επωνυμία εταιρίας	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα	Εγγυητικές επιστολές και λοιπές εγγυήσεις
1. APE Commercial Property A.E.		546	2	63	
2. ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας A.E.	69.905	6.667	1.867	4	
3. Alpha TANEΟ A.K.E.Σ.		170			
4. Rosequeens Properties SRL	24.290		859		

iii. Συγγενείς

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

Επωνυμία εταιρίας	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα	Εγγυητικές επιστολές και λοιπές εγγυήσεις
1. ΑΕΔΕΠ Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδος		299			
2. Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών A.E.		71			
3. Οργανός A.E.	3.044		9		
4. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ελαιώνα A.E.	52.019	288	832		
5. CeraI Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών A.E (πρώην Actua Hellas Holdings S.A.)"	1.427	12.205	16	5.555	
6. Propindex		50			
7. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας I A.E.	451	7.597	2.116	24	

Σύνολα	3.772.720	2.203.495	111.469	51.615	374.074
---------------	------------------	------------------	----------------	---------------	----------------

Γ. Συναλλαγές με λοιπά συνδεδεμένα μέρη

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών του Ομίλου και τα σχετικά με αυτές αποτελέσματα έχουν ως εξής:

	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα
Ταμείο Αλληλοβοήθειας Προσωπικού - ΤΑΠ		7		1
Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας - ΤΧΣ			10	

Εταιρική Υπευθυνότητα - Μη-χρηματοοικονομική Έκθεση

Πολιτική Εταιρικής Υπευθυνότητας Alpha Bank

Η Alpha Bank, με γνώμονα τη βιώσιμη ανάπτυξη της, δεσμεύεται να λειτουργεί με υπευθυνότητα, συνεκτιμώντας τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές παραμέτρους λειτουργίας της, τόσο στο εσωτερικό, όσο και στις χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται. Ως εκ τούτου, προάγει την επικοινωνία και τη συνεργασία με όλα τα Ενδιαφερόμενα Μέρη.

Με σκοπό την ενίσχυση και τη βέλτιστη ενσωμάτωση της κοινωνικής υπευθυνότητας στις αρχές και στις αξίες του Ομίλου, εφαρμόζει τους νόμους και ακολουθεί διεθνώς αναγνωρισμένες οδηγίες, αρχές και πρωτοβουλίες για τη βιώσιμη ανάπτυξη, όπως τις Κατευθυντήριες Οδηγίες του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) για τις επιχειρήσεις, τις Βασικές Συμβάσεις Εργασίας της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας (ILO) και την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (UDHR).

Η οργάνωση και η λειτουργία της Τραπέζης ακολουθεί τις βέλτιστες τραπεζικές και επιχειρησιακές πρακτικές. Διέπεται από αρχές όπως η ακεραιότητα και η εντιμότητα, η αμεροληψία και η ανεξαρτησία, η εχεμύθεια και η διακριτικότητα ως προβλέπονται στον Κώδικα Δεοντολογίας και τις αρχές Εταιρικής Διακυβερνήσεως. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίδεται στην αναγνώριση, μέτρηση και διαχείριση των αναλαμβανόμενων κινδύνων, τη συμμόρφωση με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, καθώς και τη διαφάνεια, παρέχοντας πλήρη, ορθή και ειλικρινή πληροφόρηση στα Ενδιαφερόμενα Μέρη.

Η αξιοπιστία, η συνέπεια και η ταχύτητα στην τραπεζική εξυπηρέτηση αποτελούν πρωταρχικούς στόχους της Τραπέζης. Βασική μέριμνά της είναι η συνεχής βελτίωση των Προϊόντων και των Υπηρεσιών που προσφέρει, καθώς και η σύγχρονη και υπεύθυνη αντιμετώπιση των τραπεζικών αναγκών των Πελατών της. Μελετά και ενσωματώνει μη χρηματοοικονομικά κριτήρια τα οποία αφορούν το περιβάλλον, την κοινωνία και την εταιρική διακυβέρνηση κατά την αξιολόγηση αιτημάτων πιστοδοτήσεων, καθώς και κατά τον σχεδιασμό και την προσφορά νέων Προϊόντων και Υπηρεσιών.

Η Alpha Bank ανταποκρίνεται με ιδιαίτερη υπευθυνότητα σε θέματα που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση των φυσικών πόρων και δεσμεύεται για την αντιμετώπιση των άμεσων και έμμεσων περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητές της.

Η Alpha Bank εφαρμόζει με υπευθυνότητα τις ακόλουθες πολιτικές για το **Ανθρώπινο Δυναμικό**:

- Σέβεται και προασπίζεται τη διαφορετικότητα των Εργαζομένων της (π.χ. ηλικία, φύλο, φυλή, εθνικότητα, θρησκεία, αναπηρία/ειδικές ικανότητες, γενετήσιο προσανατολισμό κ.λπ.).
- Διασφαλίζει άριστες συνθήκες εργασίας και δυνατότητες εξελίξεως βασισμένες στην αξιοκρατία και στην ίση μεταχείριση, χωρίς διακρίσεις.
- Παρέχει δίκαιες αμοιβές, βάσει συμβάσεων που συνάδουν με την εκάστοτε εθνική αγορά εργασίας, εξασφαλίζοντας την τήρηση των αντίστοιχων εθνικών ρυθμίσεων για τις νόμιμες κατώτατες αποδοχές, τα ωράρια εργασίας και τη χορήγηση αδειών.
- Προασπίζεται τα ανθρώπινα δικαιώματα, αναγνωρίζει το δικαίωμα ασκήσεως της ελευθερίας του συνδικαλιζέσθαι και της συλλογικής διαπραγματεύσεως και αντιτίθεται σε κάθε μορφή παιδικής, εξαναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας.
- Αντιμετωπίζει όλους τους Εργαζομένους με σεβασμό.
- Μεριμνά για τη συνεχή κατάρτιση και εκπαίδευση των Εργαζομένων.
- Διασφαλίζει την υγεία και την ασφάλεια των Εργαζομένων στον χώρο εργασίας καθώς και την εξισορρόπηση της επαγγελματικής και προσωπικής ζωής αυτών.

Οι δραστηριότητες της Τραπέζης συνδέονται άμεσα με την κοινωνία και τους πολίτες. Ως εκ τούτου, επιδιώκει να συμβάλλει στη στήριξη της κοινωνίας και των πολιτών, δίδοντας προτεραιότητα στον πολιτισμό, στην παιδεία, στην υγεία και στην προστασία του περιβάλλοντος.

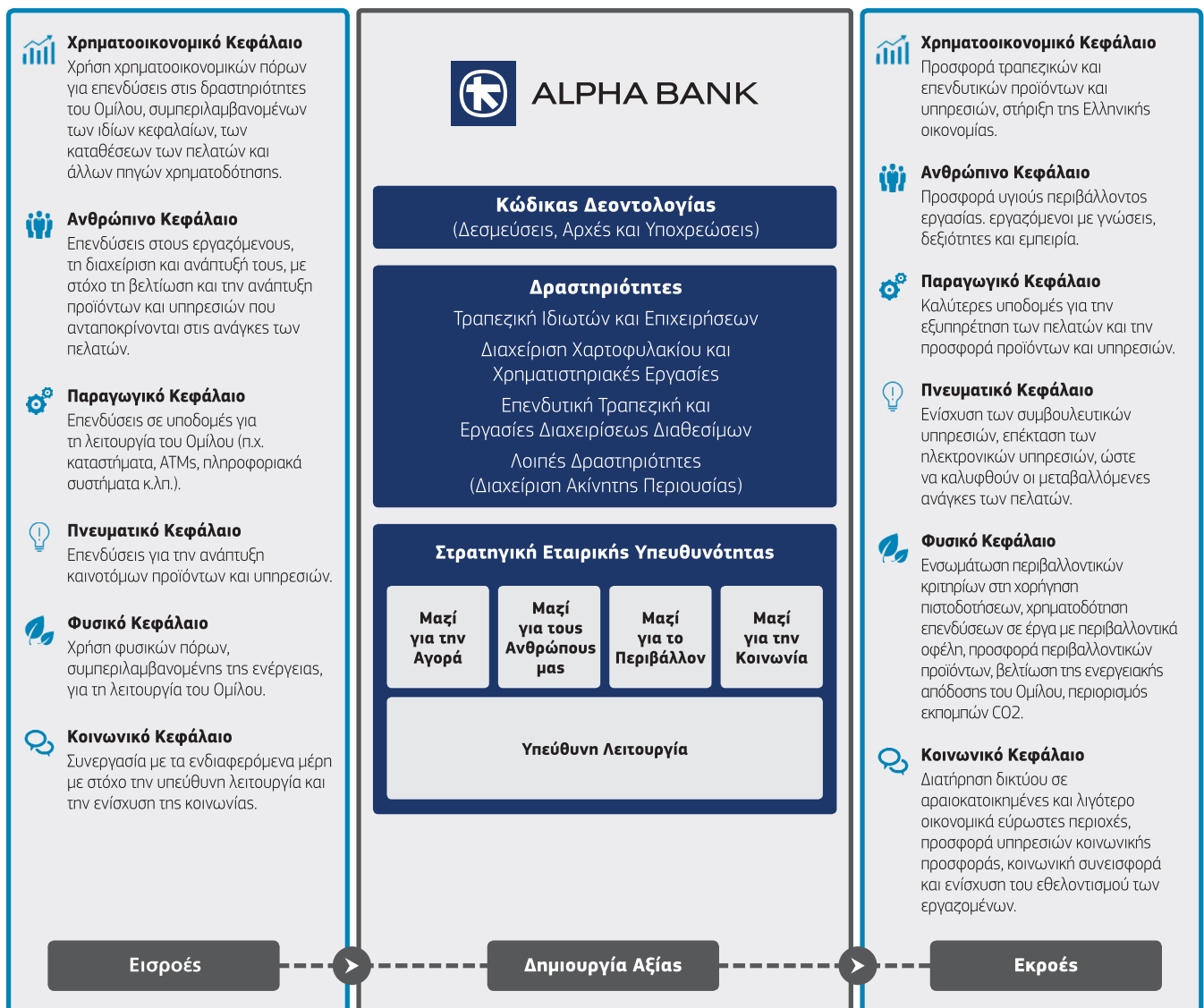
Η Τράπεζα εφαρμόζει τις αρχές Εταιρικής Υπευθυνότητας σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων της και επιδιώκει τη συμμόρφωση των προμηθευτών και των συνεργατών της με τις αξίες και τις επιχειρηματικές αρχές που διέπουν τη λειτουργία της.

Επιχειρηματικό Μοντέλο

Το επιχειρηματικό μοντέλο της Alpha Bank (εικόνα 1) έχει στόχο τη δημιουργία αξίας για τα ενδιαφερόμενα μέρη της. Η Alpha Bank επενδύει στους Εργαζόμενούς της, στο Δίκτυο και τις υποδομές της για την ανάπτυξη και προσφορά υψηλής ποιότητας Προϊόντων και Υπηρεσιών. Παράλληλα συνεργάζεται με τα Ενδιαφερόμενα Μέρη της για την έγκαιρη αναγνώριση των αναγκών τους, την υπεύθυνη

λειτουργία της και την ενίσχυση της κοινωνίας. Η Alpha Bank παρέχει ένα υγιές περιβάλλον εργασίας, όπου οι Εργαζόμενοι της αυξάνουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες τους, και συμβάλλουν στην ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών. Η Alpha Bank στηρίζει την Ελληνική οικονομία, ενισχύει τις ηλεκτρονικές τις υπηρεσίες, παρέχει προϊόντα και υπηρεσίες με κοινωνικά και περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά και συνεισφέρει στην κοινωνία.

Επιχειρηματικό μοντέλο Alpha Bank

Κώδικες και διαδικασίες

Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβερνήσεως της Alpha Bank ορίζει το πλαίσιο και τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διακυβέρνηση της Τραπέζης και αναθεωρείται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Ορίζει επίσης τα καθήκοντα και κατανέμει τις αρμοδιότητες μεταξύ του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του, της Εκτελεστικής Επιτροπής και των άλλων Επιτροπών και Συμβουλίων της Τραπέζης και είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Τραπέζης (www.alpha.gr).

Τα θέματα Εταιρικής Διακυβερνήσεως, καθώς και η γενικότερη διαχείριση των ζητημάτων αειφορίας καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο ύστερα από εισήγηση των αρμοδίων Διευθύνσεων.

Κατά το έτος 2017 το Διοικητικό Συμβούλιο προέβη σε αναθεώρηση του Κώδικα Εταιρικής Διακυβερνήσεως και των Κανονισμών Λειτουργίας των Επιτροπών του, στις οποίες έχουν ανατεθεί σαφώς καθορισμένες και διακριτές αρμοδιότητες, σε πλήρη εναρμόνιση με το οικείο κανονιστικό πλαίσιο και με τις πιο πρόσφατες βέλτιστες πρακτικές εταιρικής διακυβερνήσεως. Επίσης, αναθεώρησε και την Πολιτική Αξιολογήσεως Ανωτέρων Στελεχών και Κατόχων Καίριων Θέσεων και την Πολιτική Σχεδιασμού Διαδοχής Ανωτέρων Στελεχών και Κατόχων Καίριων Θέσεων. Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2018 το Διοικητικό Συμβούλιο, επικουρούμενο από εξωτερικό σύμβουλο, θα προβεί σε αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και της ατομικής συνεισφοράς των Μελών στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Επιπροσθέτως, ο Κώδικας Δεοντολογίας αναθεωρήθηκε σύμφωνα με τις αρχές ηθικής και δεοντολογίας. Περιγράφει τις δεσμεύσεις και τις πρακτικές της Τραπέζης όσον αφορά τις δραστηριότητές της, τη διοίκηση, τους κανόνες συμπεριφοράς των Στελεχών και των Υπαλλήλων μεταξύ τους, αλλά και προς τους συναλλασσόμενους και τους Μετόχους. Με την εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας και των αρχών Εταιρικής Διακυβερνήσεως, αλλά και με τη λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου, της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων, της Επιτροπής Αποδοχών και της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Αναδείξεως Υποψηφίων, η Alpha Bank ενισχύει αποτελεσματικά τις αρχές της ακεραιότητας και της διαφάνειας και εξασφαλίζει τη βέλτιστη διαχείριση των κινδύνων.

Η Τράπεζα δίδει ιδιαίτερη σημασία σε θέματα ήθους και διαφάνειας και μέσω του Οργανισμού Προσωπικού και των Πράξεων Γενικής Διευθύνσεως ρυθμίζει με σαφήνεια

ζητήματα όπως είναι η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η απαγόρευση αποδοχής δώρων στο πλαίσιο της ασκήσεως των υπηρεσιακών καθηκόντων των Στελεχών και των Υπαλλήλων της, καθώς και θέματα συγκρούσεως συμφερόντων κατά τη διενέργεια των συναλλαγών.

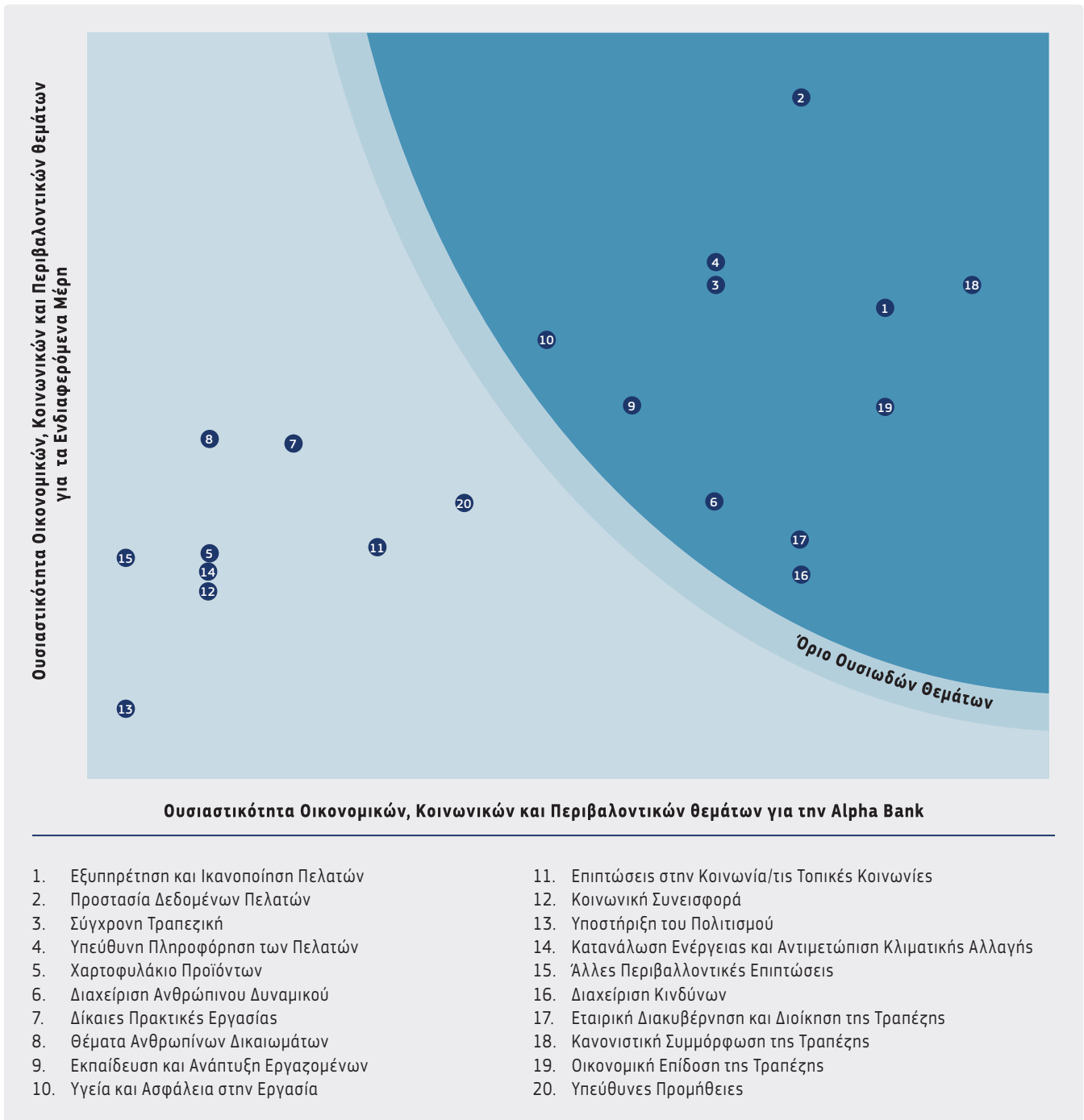
Η Alpha Bank διαθέτει πολιτικές, διαδικασίες και συστήματα διαχειρίσεως για τη διασφάλιση της συμμορφώσεως με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, την υπεύθυνη λειτουργία της και τη συνεχή βελτίωση της επιδόσεώς της. Όποτε απαιτείται, εκδίδονται οδηγίες προς τα Καταστήματα της Τραπέζης, αλλά και στις Εταιρίες του Ομίλου στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ενώ οι Εργαζόμενοι παρακολουθούν αντίστοιχα εκπαιδευτικά προγράμματα. Από το 2016, ο Όμιλος ενσωμάτωσε την “Πολιτική Διαχειρίσεως Περιβαλλοντικών και Κοινωνικής Ευθύνης Κινδύνων στη Διαδικασία Πιστοδοτήσεων των Επιχειρήσεων” στο υπάρχον Πλαίσιο Διαχειρίσεως Πιστωτικού Κινδύνου και στην Πιστωτική Πολιτική του Ομίλου, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό τη διαχείριση της περιβαλλοντικής και της κοινωνικής διαστάσεως των χρηματοδοτήσεων. Η Πολιτική παρουσιάζει τις αρμοδιότητες και τον τρόπο διαχειρίσεως των περιβαλλοντικών και των κοινωνικών κινδύνων σε όλα τα στάδια της διαδικασίας πιστοδοτήσεως – από την προέλευση του πιστωτικού κινδύνου, την αξιολόγηση και την έγκριση έως την παρακολούθηση των Πελατών Wholesale Banking του Ομίλου. Περιλαμβάνει κατάλογο αποκλεισμού συγκεκριμένων βιομηχανιών (δηλαδή έναν κατάλογο των βιομηχανιών που ο Όμιλος δεν χρηματοδοτεί), καθώς και κρίσιμους τομείς της βιομηχανίας/δραστηριότητες που συνδέονται με περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς κινδύνους.

Αναγνώριση Ουσιαστικών Θεμάτων

Το 2017, η Alpha Bank προχώρησε στην εκ νέου αναγνώριση των σημαντικότερων θεμάτων για την υπεύθυνη λειτουργία της (Materiality Analysis), ενισχύοντας τη μεθοδολογία της. Στην αναγνώριση των ουσιαστικότερων θεμάτων συμμετείχαν:

- Στελέχη της Ανώτατης Διοίκησης για τον προσδιορισμό της απόψεως της Τραπέζης, καθώς και
- 5.423 εκπρόσωποι όλων των ομάδων ενδιαφερομένων μερών της Τραπέζης, μέσω online ανώνυμου ερωτηματολογίου.

Τα θέματα που προέκυψαν αποτυπώνονται στο διάγραμμα που ακολουθεί και επικυρώθηκαν από τη Διοίκηση της Τραπέζης.

Επίδοση 2017

Ενδεικτικοί δείκτες για την επίδοση της Alpha Bank για το έτος 2017 παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα. Οι δείκτες έχουν επιλεγεί λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνώς αναγνωρισμένες κατευθυντήριες οδηγίες του οργανισμού

Global Reporting Initiative. Αναλυτικά στοιχεία, περισσότεροι δείκτες επίδοσης της Τραπέζης, καθώς και στοιχεία για την κοινωνική υπευθυνότητα των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου παρουσιάζονται στον Ετήσιο Απολογισμό Εταιρικής Υπευθυνότητας 2017 της Τραπέζης.

Δείκτες	Alpha Bank A.E.	Όμιλος Alpha Bank ¹
Εργαζόμενοι (αριθμός Εργαζομένων)	8.341	11.357
Γυναίκες Εργαζόμενες	54%	57%
Εκπαίδευση Εργαζομένων (ώρες εκπαίδευσης ανά Εργαζόμενο)	16,7	19,3
Αριθμός θανάτων (αριθμός Εργαζομένων)		
Αριθμός τραυματισμών (αριθμός Εργαζομένων)		1
Κοινωνική προσφορά (Ευρώ)	1.528.131	1.703.952
Ποσοστό εγχρήματων συναλλαγών που πραγματοποιούνται μέσω εναλλακτικών δικτύων ²	80%	79% ⁴
Καταδικαστικές αποφάσεις σε βάρος των Υπευθύνων ³ της Τραπέζης, για οποιοδήποτε αδίκημα, κακούργηματικής μορφής, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που υπάγονται στο Ν. 4022/2011 περί «εκδικάσεως πράξεων διαφθοράς».		
¹ Περιλαμβάνονται στοιχεία από τις Τράπεζες του Ομίλου στην Ελλάδα, την Κύπρο, την Αλβανία και τη Ρουμανία. ² Στο πλήθος των κινήσεων μέσω εναλλακτικών δικτύων περιλαμβάνονται οι εγχρήματες συναλλαγές / κινήσεις λογαριασμών πελατών μέσω: ATM, ΚΑΣ, e-Banking (Web, Phone, Mobile), παγίων εντολών για πληρωμές οφειλών σε εταιρίες / οργανισμούς, πληρωμών με μαζικά αρχεία όπως μισθοδοσίες, πληρωμές προμηθευτών κ.λπ. ³ Ως Υπεύθυνοι της Τραπέζης ορίζονται τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Γενικής Διευθύνσεως της Τραπέζης. ⁴ Δε συμπεριλαμβάνονται τα στοιχεία από τις συναλλαγές στην Τράπεζα της Αλβανίας.		

Το 2017, η Alpha Bank, κατόπιν σχετικής αξιολογήσεως που έλαβε από τον Διεθνή Οργανισμό FTSE, επέτυχε την παραμονή της στον χρηματιστηριακό δείκτη αειφορίας Financial Times Stock Exchange4Good (FTSE4Good) Emerging Index, ο οποίος περιλαμβάνει εισηγμένες εταιρίες σε αναδυόμενες αγορές με θετική οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική επίδοση. Η παραμονή της Τραπέζης στον διεθνή δείκτη FTSE4Good πιστοποιεί ότι η Τράπεζα, παράλληλα με την επιχειρηματική της δράση, διαθέτει υψηλή κοινωνική και περιβαλλοντική υπευθυνότητα. Ταυτοχρόνως, αποτελεί ένα σημαντικό κίνητρο για την ενίσχυση της παρουσίας της στον τομέα της Εταιρικής Υπευθυνότητας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Επίσης, για πρώτη χρονιά, η Alpha Bank κοινοποίησε στην πλατφόρμα του CDP τις απαιτούμενες πληροφορίες για τον τρόπο αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, λαμβάνοντας τη βαθμολογία C, που την κατατάσσει στο μέσο όρο των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που συμμετέχουν στο CDP.

Το 2017, το Ελληνικό Ινστιτούτο Επιχειρηματικής Ηθικής βράβευσε την Alpha Bank ως ένδειξη της αναγνωρίσεώς

της στην προώθηση των αρχών της Επιχειρηματικής Ηθικής, της Κοινωνικής Υπευθυνότητας και της Εταιρικής Διακυβερνήσεως στην ακαδημαϊκή κοινότητα, σε επιχειρήσεις και οργανισμούς ιδιωτικού και δημοσίου τομέα.

Τέλος, ο Όμιλος, επιθυμώντας να ενισχύσει εκδηλώσεις που παρουσιάζουν θέματα καίριας σημασίας σχετικά με την αειφορία, τα οποία ευρίσκονται στο διεθνές προσκήνιο και αναμένεται να επηρεάσουν, σε σύντομο χρονικό διάστημα, εταιρίες και οργανισμούς, ανέλαβε χορηγός:

- του Sustainability Forum 2017 που πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα,
- του 15ου Συνεδρίου Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης που διοργάνωσε το Ελληνοαμερικάνικο Επιμελητήριο Ελλάδος με θέμα "Inclusive Cities and Engaged Citizens: Rebuilding our Society Sustainably" και
- του 10ου Συνεδρίου Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης που πραγματοποιήθηκε στην Κύπρο και το οποίο ήταν αφιερωμένο στους 17 Στόχους Βιώσιμης Αναπτύξεως της "Ατζέντας 2030".

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΡΑΠΑΝΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 666242

Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Alpha Τραπέζης επί της Διαχειριστικής Χρήσεως 2017

Η παρούσα Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Alpha Τραπέζης (εφεξής η «Τράπεζα») προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τραπέζης επί της Διαχειριστικής Χρήσεως 2017 περιέχει, συμφώνως προς τη διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007, αναλυτικές πληροφορίες με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2017, σε αντιστοιχία με τη σειρά με την οποία αναγράφονται στην εν λόγω διάταξη.

Ειδικότερα:

α. 1. Το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης την 1.1.2017 ανήρχετο στο συνολικό ποσό των Ευρώ 461.064.360,00, διαιρούμενο σε 1.536.881.200 κοινές, ονομαστικές, μετά δικαιώματος ψήφου, άυλες μετοχές, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς Ευρώ 0,30. Εκ των υπ' όψιν κοινών, ονομαστικών, μετά δικαιώματος ψήφου αϋλων μετοχών, 1.367.706.054 έχουν αναληφθεί από Ιδιώτες Επενδυτές και 169.175.146 έχουν εκδοθεί υπό της Τραπέζης και αναληφθεί υπό του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, δυνάμει του Ν. 3864/2010, εκ των όρων του οποίου και διέπονται.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης την 23.2.2017 αποφάσισε την έκδοση 6.813.636 και 4.545 νέων κοινών ονομαστικών, μετά δικαιώματος ψήφου, αϋλων μετοχών, ονομαστικής αξίας και τιμής διαθέσεως εκάστης Ευρώ 0,30 και Ευρώ 22,00 και τη διάθεσή τους προς την Crédit Agricole S.A. και προς την Crédit Agricole Corporate and Investment Bank αντιστοίχως. Η έκδοση αυτή έλαβε χώρα κατόπιν της από 23.2.2017 αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης περί πιστοποίησης της καταβολής της αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης κατά Ευρώ 2.045.454,30 λόγω της μετατροπής 1.500 κοινών ομολογιών, ονομαστικής αξίας Ευρώ 100.000 εκάστη του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου ποσού κεφαλαίου Ευρώ 150.000.000 που είχε εκδοθεί δυνάμει της από 27.12.2012 αποφάσεως της Β' Επαναληπτικής Έκτακτης Γενικής Συνελεύσεως των κοινών Μετόχων και της Ειδικής Συνελεύσεως των προνομιούχων Μετόχων της Τραπέζης.

3. Κατά την ημερομηνία της όγδοης ασκήσεως εντολών Τίτλων Παραστατικών Δικαιωμάτων Κτήσεως Μετοχών (εφεξής "Warrants"), την 12.6.2017 δεν ασκήθηκαν Warrants.

4. Κατά την ημερομηνία της ενάτης και τελευταίας ασκήσεως εντολών Warrants την 11.12.2017 ασκήθηκαν συνολικά 6.608 Warrants επί μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης και κατοχής του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και προέκυψαν 979 κοινές μετοχές. Σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία, Warrants που δεν έχουν ασκηθεί έως και την ημερομηνία τελευταίας ασκήσεως έπαυσαν αυτοδικαίως να ισχύουν και έχουν ακυρωθεί από το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Κατόπιν των ανωτέρω υπό 1 έως και 4, την 31.12.2017 το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης ανέρχεται στο συνολικό ποσό των Ευρώ 463.109.814,30, διαιρούμενο σε 1.543.699.381 κοινές, ονομαστικές, μετά δικαιώματος ψήφου, άυλες μετοχές, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς Ευρώ 0,30. Εκ των υπ' όψιν κοινών, ονομαστικών, μετά δικαιώματος ψήφου αϋλων μετοχών, 1.374.525.214 κατέχονται από Ιδιώτες Επενδυτές και 169.174.167 κατέχονται υπό του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, δυνάμει του Ν. 3864/2010, εκ των όρων του οποίου και διέπονται.

Οι μετοχές στο σύνολό τους αποτελούν αντικείμενο διαπραγματεύσεως στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Οι 1.374.525.214 μετοχές που έχουν αναληφθεί από Ιδιώτες Επενδυτές αντιπροσωπεύουν ποσοστό 89% του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης και ενσωματώνουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπει ο νόμος και το Καταστατικό της Τραπέζης.

Οι 169.174.167 μετοχές που κατέχει το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας αντιπροσωπεύουν ποσοστό 11% του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού

κεφαλαίου της Τραπέζης, έχουν τα εκ του νόμου οριζόμενα δικαιώματα και υπόκεινται στους εκ του νόμου περιορισμούς. Ως προς τις μετοχές αυτές, σημειώνεται ότι το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας:

- κατέστη μέτοχος της Τραπέζης εντός του 2013, στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων, βάσει του Ν. 3864/2010, με περιορισμένα όμως δικαιώματα ψήφου στη Γενική Συνέλευση,
- εξέδωσε, σύμφωνα με τον Ν. 3864/2010 και την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου υπ' αριθ. 38/2012, Warrants για τη διάθεση σε Ιδιώτες Επενδυτές των μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης που το Ταμείο ανέλαβε, τα οποία μπορούν να ασκηθούν εντός των χρονικών περιόδων που αναφέρονται στη σχετική νομοθεσία,
- ασκεί το δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση μόνο για τις αποφάσεις τροποποίησης Καταστατικού, περιλαμβανομένης της αύξησης ή της μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου ή της παροχής στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικής εξουσιοδότησης, συγχωνύσεως, διασπάσεως, μετατροπής, αναβιώσεως, παρατάσεως της διάρκειας ή διαλύσεως της Τραπέζης, μεταβιβάσεως στοιχείων του ενεργητικού, περιλαμβανομένης της πώλησεως Εταιριών του Ομίλου, ή για όποιο άλλο θέμα απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία κατά τα προβλεπόμενα από τον Κ.Ν. 2190/1920,
- έχει και τα λοιπά εκ του Ν. 3864/2010 προβλεπόμενα δικαιώματα, ως εκάστοτε ισχύει.

β. Δεν υφίστανται καταστατικοί περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Τραπέζης, πλην των εκ του νόμου προβλεπομένων.

γ. Εκ των τηρουμένων υπό της Τραπέζης στοιχείων δεν προκύπτουν κατά την 31.12.2017 σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές, κατά την έννοια των διατάξεων του Ν. 3556/2007, στο μετοχικό κεφάλαιο αυτής, εξαιρουμένου του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, το οποίο κατέχει κοινές μετοχές που αντιπροσωπεύουν ποσοστό 11% του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης.

δ. Δεν υφίστανται μετοχές εκδόσεως της Τραπέζης, οι οποίες έχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου, εξαιρουμένων των υπό του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας κατεχομένων κοινών μετοχών ως προς τα δικαιώματα που το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας απολαμβάνει βάσει του Ν. 3864/2010.

ε. Δεν υφίστανται καταστατικοί περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου και στις προθεσμίες ασκήσεως δικαιωμάτων ψήφου επί μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης, εξαιρέσει των εκ του Ν. 3864/2010 προβλεπομένων περιορισμών ως προς τις μετοχές που κατέχει το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

στ. Δεν υφίστανται συμφωνίες μεταξύ Μετόχων της Τραπέζης, οι οποίες είναι γνωστές στην τελευταία και συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου επί μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης, εξαιρέσει των διατάξεων των νόμων που ορίζουν τα δικαιώματα του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

ζ. Δεν υφίστανται καταστατικοί κανόνες για τον διορισμό και για την αντικατάσταση Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ως και για την τροποποίηση του Καταστατικού της Τραπέζης, που διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στην κείμενη νομοθεσία.

η. Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης διενεργείται κατόπιν αποφάσεως της Γενικής Συνελεύσεως ή του Διοικητικού Συμβουλίου αυτής, κατά τον νόμο και το Καταστατικό.

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 27.6.2014 ανανέωσε έως και την 27.12.2017 την ισχύ (άρθρα 13 παρ. 1 περίπτ. β' και 3α παρ. 3 εδ. πρώτο Κ.Ν. 2190/1920) της εκχωρηθείσας υπό της ίδιας προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης εξουσίας: (i) προς αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου αυτής, με την έκδοση και με τη διανομή νέων μετοχών, το ποσό της οποίας (αύξησης) θέλει καταβληθεί εις μετρητά ή/ και διά εισφοράς εις είδος και (ii) προς έκδοση δανείου μετατρεψίμου σε μετοχές εκδόσεως της Τραπέζης.

Για το χρονικό διάστημα συμμετοχής της Τραπέζης στα προγράμματα ενισχύσεως ρευστότητας της οικονομίας κατά τον Ν. 3723/2008, δεν επιτρέπετο η αγορά ιδίων μετοχών της (άρθρο 28 παρ. 2 Ν. 3756/2009).

Σημειώνεται δε ότι η Τράπεζα την 20.6.2017 έπαυσε να κάνει χρήση των εγγυήσεων του Ελληνικού Δημοσίου (Πυλώνας II) και προχώρησε στην πλήρη αποπληρωμή της απορρέουσας ρευστότητας που είχε αντληθεί μέσω της Τραπέζης της Ελλάδος. Ως εκ τούτου, δεν υπάγεται πλέον στις διατάξεις και στις σχετικές δεσμεύσεις του Ν. 3723/2008. Υπενθυμίζεται ότι το Ελληνικό Δημόσιο έχει παύσει από τον Απρίλιο 2014 να κατέχει προνομιούχες μετοχές της Τραπέζης εκ του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008 (Πυλώνας I), συνεπεία ολοσχερούς αποπληρωμής τους,

και ότι έχει ήδη ακυρωθεί το σύνολο των ειδικών τίτλων εκ του άρθρου 3 του Ν. 3723/2008 (Πυλώνας ΙΙΙ).

Επίσης, για το χρονικό διάστημα συμμετοχής του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας στο κεφάλαιο της Τραπέζης δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών της χωρίς την έγκρισή του.

Η Τράπεζα δεν κατέχει ίδιες μετοχές.

θ. Δεν υφίσταται σημαντική συμφωνία της Τραπέζης, η οποία τίθεται σε ισχύ, τροποποιείται ή λήγει επί μεταβολής του επ' αυτής ελέγχου κατόπιν δημοσίας προτάσεως.

ι. Δεν υφίσταται συμφωνία που η Τράπεζα έχει συνάψει με Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή με το Προσωπικό αυτής, στην οποία να προβλέπεται η καταβολή αποζημιώσεως επί παραιτήσεως ή επί απολύσεως δίχως βάσιμο λόγο ή επί τερματισμού της θητείας ή της απασχολήσεώς τους εξαιτίας δημοσίας προτάσεως, παρά μόνο υπό τους όρους του νόμου.

Δήλωση Εταιρικής Διακυβερνήσεως της Alpha Τραπέζης Διαχειριστικής Χρήσεως 2017

Σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 43ββ του Κ.Ν. 2190/1920, η Ετήσια Έκθεση Διαχειρίσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της Alpha Bank (η «Τράπεζα») περιλαμβάνει Δήλωση Εταιρικής Διακυβερνήσεως για τη διαχειριστική χρήση 2017. Η ημερομηνία αναφοράς της Δηλώσεως είναι η 31.12.2017.

Τα στοιχεία γ), δ), στ), η), θ) του άρθρου 10 της οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όπως ενσωματώνονται στα στοιχεία γ), δ), ε), ζ), η) του άρθρου 4 παρ. 7 του Ν. 3556/2007, αναλύονται στην Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου προς τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, η οποία περιλαμβάνεται στην ετήσια Έκθεση Διαχειρίσεως του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ειδικότερα, παρατίθενται κατωτέρω τα απαιτούμενα πληροφοριακά στοιχεία:

A. Κώδικας Εταιρικής Διακυβερνήσεως και πρακτικές Εταιρικής Διακυβερνήσεως

1. Η Τράπεζα εφαρμόζει τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβερνήσεως Alpha Bank, ο οποίος ευρίσκεται αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Τραπέζης (<http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id=120>).
2. Η αποτελεσματική Εταιρική Διακυβέρνηση αποτελεί εκπεφρασμένο στόχο της Τραπέζης ο οποίος επιδιώκεται σε διαρκή βάση λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις του θεσμικού πλαισίου, τις βέλτιστες πρακτικές σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο, το συμφέρον των μετόχων και τις προσδοκίες των ενδιαφερομένων μερών και της κοινωνίας.

Ειδικότερα, ο Κώδικας και οι πρακτικές Εταιρικής Διακυβερνήσεως τις οποίες η Τράπεζα εφαρμόζει είναι σύμφωνες με τις απαιτήσεις του οικείου νομοθετικού, εποπτικού και κανονιστικού πλαισίου, του ελληνικού δικαίου και του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές Εταιρικής Διακυβερνήσεως, και στοχεύουν στην ενίσχυση της μακροπρόθεσμης οικονομικής αξίας της Τραπέζης, λαμβανομένων υπ' όψιν των συμφερόντων των

Μετόχων, των Συναλλασσομένων, των Εργαζομένων και άλλων Ενδιαφερομένων Μερών.

Η Τράπεζα συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας για την εταιρική διακυβέρνηση η οποία αφορά τις εισηγμένες εταιρίες, την ειδική νομοθεσία του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και τις διατάξεις που εφαρμόζονται σύμφωνα με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως στα πιστωτικά ιδρύματα, καθώς επίσης και με τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών, Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στη θεματική αυτή.

Οι εν λόγω πρακτικές περιλαμβάνονται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβερνήσεως Alpha Bank, ο οποίος ορίζει το πλαίσιο και τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διακυβέρνηση της Τραπέζης, καθώς επίσης και στις πολιτικές και τις διαδικασίες τις οποίες εφαρμόζει η Τράπεζα σχετικά με θέματα εταιρικής διακυβερνήσεως, όπως ενδεικτικά, αναφορικά με τις συγκρούσεις συμφερόντων, τα συνδεδεμένα μέρη, τις αποδοχές, την ανάδειξη υποψηφίων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και την λειτουργία των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου. Αρμόδιο για την αναθεώρηση του Κώδικα όργανο είναι το Διοικητικό Συμβούλιο.

Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβερνήσεως Alpha Bank ορίζει τα καθήκοντα και κατανέμει τις αρμοδιότητες μεταξύ του Διοικητικού Συμβουλίου, των Επιτροπών του, της Εκτελεστικής Επιτροπής και των άλλων Επιτροπών και Συμβουλίων της Τραπέζης, ρυθμίζει θέματα που αφορούν τη σύνθεση, την λειτουργία και την αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου, τις υποχρεώσεις των Μελών του, ζητήματα σε σχέση με τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, καθώς επίσης και θέματα σχετικά με το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου της Τραπέζης. Ο Κώδικας βασίζεται στις αρχές της ευθύνης, της λογοδοσίας, της δικαιοσύνης και της διαφάνειας.

Η Τράπεζα συμμορφώνεται με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβερνήσεως και παρέχει εξηγήσεις σε περίπτωση

που αποκλίνει από διατάξεις του παρέχοντας εξηγήσεις για τους λόγους των τυχόν αποκλίσεων. Η Τράπεζα δεν απέκλινε κατά το έτος 2017 από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβερνήσεως.

Από το 1994 η Alpha Bank εφαρμόζει αρχές Εταιρικής Διακυβερνήσεως ενισχύοντας τη διαφάνεια στην επικοινωνία με τους Μετόχους της και την άμεση και συνεχή ενημέρωση του επενδυτικού κοινού. Σε αυτό το πλαίσιο, η Τράπεζα έχει υιοθετήσει, προτού ακόμη θεσμοθετηθούν ως κανονιστικές απαιτήσεις εταιρικής διακυβερνήσεως, τον διαχωρισμό των καθηκόντων του Προέδρου από τα καθήκοντα του Διευθύνοντος Συμβούλου και την ίδρυση της Επιτροπής Ελέγχου.

Έκτοτε ενισχύει σε διαρκή βάση το πλαίσιο εταιρικής διακυβερνήσεως που εφαρμόζει υιοθετώντας πρακτικές και μέτρα έραν όσων ορίζονται στην οικεία νομοθεσία, όπως η συμμετοχή μεγαλύτερου αριθμού Μν Εκτελεστικών Ανεξαρτήτων Μελών στο Διοικητικό Συμβούλιο η ύπαρξη Μν Εκτελεστικού Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, η καθιέρωση μνησιαίων συνεδριάσεων της Επιτροπής Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου και της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου, και η καθιέρωση κοινών συνεδριάσεων της Επιτροπής Ελέγχου με την Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων. Επιπροσθέτως, το Διοικητικό Συμβούλιο εξετάζει σε περιοδική βάση θέματα εταιρικής διακυβερνήσεως και κατά τη διάρκεια του έτους 2017 προέβη σε αναθεώρηση του Κώδικα Εταιρικής Διακυβερνήσεως και των Κανονισμών Λειτουργίας των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου (στις οποίες Επιτροπές έχουν ανατεθεί σαφώς καθορισμένες και διακριτές αρμοδιότητες), με στόχο την εναρμόνισή τους με το οικείο κανονιστικό πλαίσιο και με τις πιο πρόσφατες βέλτιστες πρακτικές εταιρικής διακυβερνήσεως.

Η Τράπεζα παρέχει στα νέα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εισαγωγικό πρόγραμμα ενημερώσεως στους τομείς της Εταιρικής Διακυβερνήσεως, της Διαχειρίσεως Κινδύνων, του Εσωτερικού Ελέγχου, της Κανονιστικής Συμμορφώσεως, της Κεφαλαιακής Επάρκειας και των Οικονομικών Υπηρεσιών, καθώς και τη δυνατότητα για σχετικά ενημερωτικά σεμινάρια και ενημερωτικές συναντήσεις. Επιπλέον, η Τράπεζα παρέχει διαρκή ενημέρωση στα Μν Εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου επί επίκαιρων ζητημάτων της τραπεζικής αγοράς και επί των ρυθμιστικών εξελίξεων στον χρηματοπιστωτικό κλάδο.

Η Τράπεζα, σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές εταιρικής διακυβερνήσεως και με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση της συνεργασίας εντός Ομίλου, εκκίνησε σειρά συναντήσεων μεταξύ των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης και εκπροσώπων των Εταιριών του Ομίλου. Σε αυτό το πλαίσιο, πραγματοποιήθηκε εντός του 2017 επίσκεψη του Διοικητικού Συμβουλίου και Στελεχών της Τραπέζης στην Alpha Bank Cyprus Ltd.

Στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβερνήσεως της Τραπέζης θεσπίζονται ρητώς οι διακριτές αρμοδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, του Αντιπροέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης συνεδριάζει μία φορά κάθε μήνα ή και συχνότερα, εάν χρειασθεί. Το Καταστατικό της Τραπέζης επιτρέπει τη διά τηλεδιασκέψεως συνεδρίαση του Διοικητικού της Συμβουλίου. Το ημερολόγιο συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του για κάθε έτος καθορίζεται και κοινοποιείται στο τέλος του προηγούμενου έτους. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του επικυρώνονται στην επόμενη τακτική συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου ή της εκάστοτε Επιτροπής αντίστοιχα. Η θητεία των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τετραετής, ενώ η εκ του Κ.Ν. 2190/1920 ανωτάτη οριζόμενη είναι εξαετής.

Το άρθρο 3 του Ν. 3016/2002 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι ο αριθμός των Μν Εκτελεστικών Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν πρέπει να είναι μικρότερος του 1/3 του συνολικού αριθμού των Μελών. Επί συνόλου δώδεκα Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης, ο αριθμός των Μν Εκτελεστικών Μελών ανέρχεται σε οκτώ, ήτοι ποσοστό 67% του συνόλου των Μελών, τοιούτοτρόπως υπερβαίνοντας σημαντικά τον εκ του Ν. 3016/2002 προβλεπόμενο ελάχιστο αριθμό τοιούτων Μελών.

Σύμφωνα με το ως άνω άρθρο του Ν. 3016/2002, δύο τουλάχιστον από τα Μν Εκτελεστικά Μέλη πρέπει να είναι και Ανεξάρτητα. Στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης, ο αντίστοιχος αριθμός υπερβαίνει, ως και ανωτέρω, τον εκ του νόμου ελάχιστο προβλεπόμενο και ανέρχεται σε πέντε, ήτοι ποσοστό 42% του συνόλου των Μελών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες της τραπεζικής αγοράς και του εποπτικού πλαισίου και με γνώμονα

την απρόσκοπτη εκτέλεση του σχεδίου διαχειρίσεως καθυστερημένων οφειλών, αποφάσισε, με ισχύ από την 1.3.2017, οι τρεις Γενικοί Διευθυντές και Εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να ονομαστούν Αναπληρωτές Διευθύνοντες Σύμβουλοι και να κατανεμηθούν εκ νέου οι αρμοδιότητές των ως ακολούθως:

- Ο Γενικός Διευθυντής κ. Σπύρος Ν. Φιλάρετος ονομάστηκε Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος - Chief Operating Officer.
- Ο Γενικός Διευθυντής κ. Αρτέμιος Χ. Θεοδωρίδης ονομάστηκε Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος Καθυστερήσεων και Διαχειρίσεως Διαθεσίμων.
- Ο Γενικός Διευθυντής κ. Γεώργιος Κ. Αρώνης ονομάστηκε Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος Retail, Wholesale Banking and International Network.

Πέραν τούτων, η Τράπεζα έχει θεσπίσει Κώδικα Δεοντολογίας κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας, προς τον σκοπό εφαρμογής των προτύπων που η σύγχρονη διακυβέρνηση εταιριών και ο αποτελεσματικός Εσωτερικός Έλεγχος επιβάλλουν. Συγκεκριμένα, περιγράφει τις δεσμεύσεις και τις πρακτικές της Τραπέζης όσον αφορά τις δραστηριότητές της, τη διοίκηση, τους κανόνες συμπεριφοράς των Στελεχών και των Υπαλλήλων μεταξύ τους, αλλά και προς τους συναλλασσομένους και τους Μετόχους.

Κατά το έτος 2017 ο Κώδικας Δεοντολογίας αναθεωρήθηκε σύμφωνα με τις βέλτιστες αρχές δεοντολογίας. Ο εν λόγω Κώδικας, όπως ισχύει, ευρίσκεται αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Τραπέζης (<http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id=5393>).

Η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Αναδείξεως Υποψηφίων διαπίστωσε ότι οι τρέχουσες συνθέσεις όλων των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου, και ειδικότερα της Επιτροπής Ελέγχου, της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων, της Επιτροπής Αποδοχών και της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Αναδείξεως Υποψηφίων, πληρούν τις απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου, είναι σύμφωνες με τις αρχές Εταιρικής Διακυβερνήσεως της Τραπέζης και συντελούν στην αποτελεσματική και εύρυθμη λειτουργία των Επιτροπών και της Τραπέζης.

Επίσης, διαπίστωσε ότι τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκπροσωπούν διαφορετικούς επιχειρηματικούς κλάδους, προέρχονται από διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές και διακρίνονται

για την ποιότητα του χαρακτήρα τους, για την ακεραιότητά τους, για την ικανότητα ηγεσίας, διοικήσεως, σκέψεως και εποικοδομητικής συλλογικής εργασίας σε ομαδικό περιβάλλον, καθώς και για τις χρηματοοικονομικές τους γνώσεις και για τις επαγγελματικές και τις επιχειρηματικές τους εμπειρίες. Το επίπεδο της εμπειρίας και των γνώσεων όλων των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του κρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο πολύ υψηλό, ενώ το έργο τους εξαιρετικά αποδοτικό.

Διαπιστώθηκε, τέλος, ότι τα Μέλη συμμορφώνονται με τις επιταγές του άρθρου 83 του Ν. 4261/2014 για τους συνδυασμούς θέσεων που μπορούν να κατέχουν ταυτοχρόνως σε Διοικητικά Συμβούλια εταιριών, δεν έχουν ίδια συμφέροντα, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του Ν. 3016/2002, και τα Μν Εκτελεστικά Ανεξάρτητα Μέλη πληρούν τις προϋποθέσεις ανεξαρτησίας που θέτει ο Ν. 3016/2002 και ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβερνήσεως.

Επιπλέον, στην ετήσια Συνεδρίαση των Μν Εκτελεστικών Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, τα Μν Εκτελεστικά Μέλη αξιολόγησαν ως αποτελεσματικές τις διαδικασίες λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου, θεωρούν δε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αποτελεσματικό στην άσκηση των καθηκόντων του και ότι οι συνεδριάσεις του είναι παραγωγικές. Κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων, οι Σύμβουλοι λειτουργούν ανοικτά, σε κλίμα εμπιστοσύνης και αισθάνονται ελεύθεροι να εκφράσουν τις απόψεις τους, επιχειρηματολογώντας αναλόγως. Κατά τη Συνεδρίαση αξιολογήθηκε η απόδοση των Εκτελεστικών Μελών και τονίσθηκε η προσφορά ενός εκάστου των τελευταίων στην επίτευξη του ικανοποιητικού αποτελέσματος εντός του πλαισίου της ευμετάβλητης οικονομικής συγκυρίας που διανύει η χώρα, καθώς και η άριστη συνεργασία τους με τους Μν Εκτελεστικούς ομολόγους τους.

Βασική επιδίωξη αποτελεί η παρουσία των Μελών σε ποσοστό άνω του 85% των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Αναδείξεως Υποψηφίων έκρινε ότι οι λόγοι απουσίας των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ήταν βάσιμοι και δεν συνέτρεξαν αδικαιολόγητες απουσίες των Μελών από τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που απουσίασαν είχαν εγκαίρως ενημερώσει την Τράπεζα για τους λόγους

της απουσίας τους και είχαν εξουσιοδοτήσει εγγράφως άλλο Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου να τους εκπροσωπήσει στη συνεδρίαση στην οποία εκωλύοντο να παραστούν.

Κατά τη διάρκεια του έτους η Τράπεζα προέβη σε αλλαγές στη σύνθεση του Διοικητικού της Συμβουλίου, ανταποκρινόμενη στις μεταβαλλόμενες συνθήκες στον ελληνικό τραπεζικό τομέα και σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νομοθετικού και εποπτικού πλαισίου με γνώμονα την αντικατάσταση Μη Εκτελεστικών Μελών από πρόσωπα που διαθέτουν πολυετή διεθνή εμπειρία στους τομείς της τραπεζικής, της ελεγκτικής, της διαχείρισης κινδύνων και των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων.

Εντός του 2017 απεχώρησαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης ο κ. Ευάγγελος Ι. Καλούσης, η κυρία Παναγιώτα Σ. Ιπλιγιάν (εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας) και η κυρία Μαρίκα Ιωάννου-Φραγκάκη (εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου). Εντός του ίδιου έτους εξελέγησαν η κυρία Carolyn G. Dittmeier και ο κ. Σπυρίδων-Σταύρος Α. Μαυρόγαλος-Φώτης (εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας).

Η Τράπεζα παρέσχε στην κυρία Carolyn G. Dittmeier και στον κ. Σπυρίδωνα-Σταύρο Α. Μαυρόγαλο-Φώτη το προαναφερθέν αναλυτικό εισαγωγικό πρόγραμμα ενημερώσεως στους τομείς της Εταιρικής Διακυβερνήσεως, της Διαχείρισης Κινδύνων, του Εσωτερικού Ελέγχου, της Κανονιστικής Συμμορφώσεως, της Κεφαλαιακής Επάρκειας και των Οικονομικών Υπηρεσιών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο προβαίνει ετησίως, σύμφωνα με τον Κώδικα και την Πολιτική Αξιολογήσεως που έχει υιοθετήσει, σε αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ίδιου και των Επιτροπών του. Κάθε τρία έτη το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αναθέτει την αξιολόγησή του σε εξωτερικό σύμβουλο.

3. Προς ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής των Μετόχων της Τραπέζης στις Γενικές Συνελεύσεις και της υπάρξεως ουσιαστικού ενδιαφέροντος ως προς τα θέματα που σχετίζονται με τη λειτουργία της, η Τράπεζα αναπτύσσει διαδικασίες ενεργού επικοινωνίας με τους Μετόχους της και διαμορφώνει συνθήκες ώστε η πολιτική και η στρατηγική που υιοθετεί να στηρίζονται στην εποικοδομητική ανταλλαγή απόψεων με αυτούς.

Εντός του 2017 πραγματοποιήθηκε κύκλος επαφών με

σκοπό την ενημέρωση επενδυτών για θέματα Εταιρικής Διακυβερνήσεως της Τραπέζης. Μέσω αυτής της πρωτοβουλίας η Τράπεζα ενισχύει τους δεσμούς της με εκπροσώπους Μετόχων και με θεσμικούς επενδυτές που επικεντρώνουν το ενδιαφέρον τους σε θέματα εταιρικής διακυβερνήσεως, παρέχοντάς τους, όπου κρίνεται απαραίτητο, περισσότερες πληροφορίες, ούτως ώστε να τους διευκολύνει στη λήψη αποφάσεων όσον αφορά θέματα Εταιρικής Διακυβερνήσεως της Τραπέζης στην Ετησία Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Προς διασφάλιση της αξιοπιστίας, ασφαλούς και με ευρεία εμβέλεια διαχύσεως της θεσμικής πληροφόρησης προς τους Μετόχους της, η Τράπεζα ορίζει ως μέσο δημοσιοποιήσεως των ρυθμιζόμενων πληροφοριών, αλλά και των πληροφοριών οι οποίες λαμβάνονται κατά νόμον από τους Μετόχους πριν από τη Γενική Συνέλευση, τον «Επίσημο Καθορισμένο Μηχανισμό Κεντρικής Αποθήκευσης των Ρυθμιζόμενων Πληροφοριών» της «Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε.» (ΕΧΑΕ) που κατά τα ισχύοντα τελεί υπό τη διαχείριση του Χρηματιστηρίου Αθηνών και λειτουργεί βάσει του Συστήματος Επικοινωνίας «ΕΡΜΗΣ», σύμφωνα με τον Κανονισμό του Χρηματιστηρίου Αθηνών (www.helex.gr). Μέσω της δημοσιοποίησεως αυτής παρέχεται η δυνατότητα να υπάρχει ως προς τη σχετική πληροφόρηση ταχεία και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση του ευρέως κοινού και ιδίως των Μετόχων της, με δεδομένο ότι το άνω Σύστημα, ως κατά νόμον αναγνωρισμένο, θεωρείται εύλογα αξιόπιστο για την αποτελεσματική διάχυση των πληροφοριών στο επενδυτικό κοινό και πληροί τις προϋποθέσεις του νόμου περί εθνικής και πανευρωπαϊκής εμβέλειας.

B. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισεως Κινδύνων

1. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, στο οποίο η Τράπεζα αποδίδει ιδιαίτερη βαρύτητα, συνίσταται σε ελεγκτικούς μηχανισμούς και σε διαδικασίες που καλύπτουν το σύνολο των δραστηριοτήτων της Τραπέζης με σκοπό την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία της.

Μέσω του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου διασφαλίζονται:

- η συνεπής υλοποίηση της επιχειρησιακής στρατηγικής, με αποτελεσματική χρήση των διαθέσιμων πόρων,
- η αναγνώριση και η αντιμετώπιση των κινδύνων που αναλαμβάνονται,
- η πληρότητα και η αξιοπιστία των στοιχείων και των πληροφοριών που απαιτούνται για τον ακριβή και

έγκαιρο προσδιορισμό της χρηματοοικονομικής κατάστασης της Τραπέζης και για την παραγωγή αξιόπιστων οικονομικών καταστάσεων,

- η συμμόρφωση με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, με τους εσωτερικούς κανονισμούς και με τους κανόνες δεοντολογίας,
- η πρόληψη και η αποφυγή λανθασμένων ενεργειών που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τη φήμη και τα συμφέροντα της Τραπέζης, των Μετόχων και των συναλλασσομένων με αυτήν,
- η αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων πληροφορικής για την υποστήριξη της επιχειρησιακής στρατηγικής και για την ασφαλή διακίνηση, επεξεργασία και αποθήκευση των κρίσιμων επιχειρησιακών πληροφοριών.

Η αξιολόγηση της επάρκειας και της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Τραπέζης πραγματοποιείται:

- α) Σε συνεχή βάση από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου της Τραπέζης, μέσω των ελέγχων που διενεργούνται, καθώς και από τη Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμορφώσεως αναφορικά με την τήρηση του κανονιστικού πλαισίου.

Το πρόγραμμα ελέγχων της Διευθύνσεως Εσωτερικού Ελέγχου βασίζεται στην ιεράρχηση των περιοχών ελέγχου, με την αναγνώριση και με την αξιολόγηση των κινδύνων και των ειδικών παραγόντων που σχετίζονται με αυτές. Επιπλέον, λαμβάνονται υπ' όψιν τυχόν οδηγίες ή αποφάσεις της Διοικήσεως της Τραπέζης, απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου και έκτακτες εξελίξεις στο γενικότερο οικονομικό περιβάλλον.

Η Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου εγκρίνει το πρόγραμμα ελέγχων και ενημερώνεται σε μηνιαία βάση για την εφαρμογή του, για τα κύρια συμπεράσματα των ελέγχων και για την υλοποίηση των συστάσεων των ελέγχων, καθώς και για τη συμμόρφωση με το κανονιστικό πλαίσιο.

- β) Σε ετήσια βάση από την Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου με βάση τα σχετικά στοιχεία και τις πληροφορίες της Διευθύνσεως Εσωτερικού Ελέγχου, τις διαπιστώσεις και τις παρατηρήσεις των Εξωτερικών Ελεγκτών, καθώς και των Εποπτικών Αρχών.

Η Επιτροπή Ελέγχου κατά το έτος 2017 αξιολόγησε το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου της Τραπέζης για το έτος 2016.

- γ) Σε τριετή βάση από Εξωτερικούς Ελεγκτές, πλην των τακτικών.

Διενεργείται από άτομα με εμπειρία στον εσωτερικό έλεγχο (εξωτερικοί ελεγκτές ή ειδικοί σύμβουλοι), που είναι ανεξάρτητα από τον Όμιλο και για τα οποία δεν υφίσταται θέμα συγκρούσεως συμφερόντων.

Η Επιτροπή Ελέγχου καθορίζει το πλαίσιο των κριτηρίων και των διαδικασιών επιλογής των εξωτερικών ελεγκτών υποβάλλοντας σχετική σύσταση προς το Διοικητικό Συμβούλιο, η οποία πρέπει να περιέχει τουλάχιστον δύο εναλλακτικές επιλογές για τον διορισμό με εκπεφρασμένη δεόντως αιτιολογημένη προτίμηση για μία εξ αυτών. Επιπλέον, η Επιτροπή Ελέγχου εγκρίνει το εύρος και το περιεχόμενο των ελεγκτικών εργασιών, μέσω της παρακολουθήσεως του υποχρεωτικού ελέγχου των ετησίων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και ιδίως της αποδόσεώς του, λαμβάνοντας υπ' όψιν οποιαδήποτε πορίσματα και συμπεράσματα της αρμόδιας αρχής σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 26 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Η Τράπεζα διαθέτει Πολιτικές και Διαδικασίες για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων και για τη λογιστική απεικόνιση των οικονομικών γεγονότων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, όπως αυτά ορίζονται στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως (Δ.Π.Χ.Π.), τα οποία έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση βάσει του Κανονισμού αριθ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως της 19 Ιουλίου 2002.

Οι συναλλαγές διενεργούνται, σχεδόν στο σύνολό τους ή με ελάχιστες εξαιρέσεις, μέσω εξειδικευμένων μηχανογραφικών εφαρμογών, ανά επιχειρησιακή δραστηριότητα της Τραπέζης και του Ομίλου, οι οποίες υποστηρίζουν τα όρια ευθύνης των λειτουργών και τις διαδικασίες του διπλού ελέγχου των συναλλαγών.

Το λογιστικό σύστημα της Τραπέζης και του Ομίλου υποστηρίζεται από εξειδικευμένα πληροφοριακά συστήματα, που έχουν προσαρμοσθεί στις επιχειρησιακές απαιτήσεις της Τραπέζης και στις απαιτήσεις των λογιστικών προτύπων.

Έχουν καθορισθεί διαδικασίες ελέγχου και λογιστικών συμφωνιών, προκειμένου να διασφαλίζεται η ορθότητα και η νομιμότητα των καταχωρίσεων στα λογιστικά βιβλία ως και η πληρότητα και η εγκυρότητα των οικονομικών καταστάσεων.

Επιπλέον, για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας του τακτικού ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου, το Διοικητικό Συμβούλιο ακολουθεί συγκεκριμένη πολιτική και διαδικασία για τη διαμόρφωση εισηγήσεως προς τη Γενική Συνέλευση περί την εκλογή τακτικού ελεγκτή.

Η Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου επιβλέπει και αξιολογεί τις διαδικασίες κατάρτισης των περιοδικών και των ετησίων οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης, σύμφωνα με τα ισχύοντα ελεγκτικά πρότυπα, και εξετάζει τις εκθέσεις των εξωτερικών ελεγκτών για θέματα αποκλίσεων από τις τρέχουσες λογιστικές πρακτικές, ενημερώνοντας σχετικά και το Διοικητικό Συμβούλιο για το αποτέλεσμα του υποχρεωτικού ελέγχου, για τη συμβολή του στην ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, καθώς και για τον ρόλο της Επιτροπής Ελέγχου στην εν λόγω διαδικασία. Τέλος, επισκοπεί και παρακολουθεί την ανεξαρτησία των εξωτερικών ελεγκτών, σύμφωνα με τους εκάστοτε ισχύοντες νόμους, και ιδίως την καταλληλότητα της παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών προς την Τράπεζα και προς τον Όμιλο.

2. Διαχείριση Κινδύνων

Η Τράπεζα αποδίδει ιδιαίτερη βαρύτητα στην αναγνώριση, στη μέτρηση και στη διαχείριση των αναλαμβανόμενων κινδύνων και, προς τούτο, έχει αναθέσει τις εργασίες αυτές στον Τομέα Διαχείρισεως Κινδύνων. Ο Τομέας Διαχείρισεως Κινδύνων αναφέρεται στον Γενικό Διευθυντή - Chief Risk Officer του Ομίλου, στην Επιτροπή Διαχείρισεως Κινδύνων και (μέσω αυτής) στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης.

Η αποτελεσματική διαχείριση των πάσης φύσεως κινδύνων εστιάζεται στην ακριβή και αποτελεσματική μέτρησή τους μέσω εξειδικευμένων μεθοδολογιών και υπολογιστικών μοντέλων, καθώς και στη θέσπιση διαφόρων πολιτικών και ορίων μέσω των οποίων ελέγχεται η έκθεση της Τραπέζης στους διαφόρους κινδύνους.

Η Επιτροπή Διαχείρισεως Λειτουργικού Κινδύνου συνέρχεται σε τακτά διαστήματα ή οποτεδήποτε κριθεί τούτο αναγκαίο από τις περιστάσεις και διασφαλίζει την ύπαρξη των κατάλληλων διαδικασιών, μεθοδολογιών και υποδομών για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου του Ομίλου, εγκρίνοντας ταυτόχρονα προτάσεις περιορισμού του λειτουργικού κινδύνου.

Η Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου συνέρχεται σε τακτά διαστήματα, αξιολογεί την επάρκεια και την

αποτελεσματικότητα της πολιτικής και των διαδικασιών διαχείρισεως πιστωτικού κινδύνου της Τραπέζης και του Ομίλου και αποφασίζει για τον σχεδιασμό των απαιτούμενων διορθωτικών ενεργειών.

Η Επιτροπή Παρακολούθησεως Ανοιγμάτων σε Καθυστέρηση συνέρχεται σε τακτά διαστήματα και εξετάζει θέματα που σχετίζονται με τα χαρτοφυλάκια που διαχειρίζονται οι Διευθύνσεις Καθυστερήσεων υπό την Εποπτεία του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου Καθυστερήσεων και Διαχείρισεως Διαθεσίμων, με σκοπό την επίτευξη των επιχειρησιακών στόχων της Τραπέζης και του Ομίλου, επί των οποίων δύναται να εισηγηθεί για τη λήψη περαιτέρω αποφάσεων στην Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου και στη συνέχεια στο Διοικητικό Συμβούλιο για την τελική έγκριση, μέσω της Επιτροπής Διαχείρισεως Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η Επιτροπή Διαχείρισεως Ενεργητικού – Παθητικού (ALCo) συνέρχεται τακτικά ανά τρίμηνο, εξετάζει θέματα Διαχείρισεως Διαθεσίμων και Ισολογισμού και εν γένει των χρηματοοικονομικών μεγεθών της Τραπέζης και του Ομίλου και αποφασίζει για αυτά εγκρίνοντας σχετικές ενέργειες και πολιτικές.

Η Τράπεζα έχει εναρμονισθεί πλήρως με τις απαιτήσεις του θεσμικού πλαισίου για τα ανοίγματά της σε καθυστέρηση.

Η Επιτροπή Ελέγχου και η Επιτροπή Διαχείρισεως Κινδύνων εξετάζουν ανά τρίμηνο σε κοινή συνεδρίαση τις οικονομικές καταστάσεις της Τραπέζης και του Ομίλου, που συντάσσονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, και εισηγούνται σχετικά με την έγκρισή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Γ. Γενική Συνέλευση, Διοικητικό Συμβούλιο και Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου

1. Γενική Συνέλευση

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της Τραπέζης και αποφασίζει γενικώς για όλες τις εταιρικές υποθέσεις που δεν υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου, πλην αν το τελευταίο αποφασίσει, επί συγκεκριμένου θέματος, την παραπομπή αυτού προς κρίση στη Γενική Συνέλευση. Οι νόμιμες αποφάσεις της Γενικής Συνελεύσεως υποχρεώνουν και τους απόντες ή τους διαφωνούντες Μετόχους.

Η Γενική Συνέλευση, πλην αν άλλως ορίζεται στον νόμο και στο Καταστατικό, είναι το μόνο αρμόδιο όργανο να αποφασίζει για:

(α) τις τροποποιήσεις του Καταστατικού και τις αποφάσεις

- για την αύξηση ή για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου,
- (β) την εκλογή Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και την απονομή της ιδιότητας του Ανεξάρτητου Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου,
 - (γ) την εκλογή των τακτικών ελεγκτών και τον καθορισμό της αμοιβής τους,
 - (δ) την έγκριση και την αναμόρφωση των ετησίων οικονομικών καταστάσεων και τη διάθεση των ετησίων κερδών της Τραπέζης,
 - (ε) την έκδοση ομολογιακών δανείων κατά τα άρθρα 8 (επιφυλασσομένου του άρθρου 3α παρ. 1 εδ. β' Κ.Ν. 2190/1920) και 9 Ν. 3156/2003,
 - (στ) τη συγχώνευση, τη διάσπαση, τη μετατροπή, την αναβίωση, την παράταση της διάρκειας ή τη διάλυση της Τραπέζης,
 - (ζ) τη μεταβολή της εθνικότητας της Τραπέζης,
 - (η) τον διορισμό εκκαθαριστών και
 - (θ) τυχόν λοιπά θέματα προβλεπόμενα στον νόμο.

2. Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την εν γένει διοίκηση και διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων, ως και την εκπροσώπηση αδιακρίτως της Τραπέζης, και αποφασίζει γενικά για όλα τα θέματα που αφορούν την Τράπεζα και ενεργεί κάθε πράξη για την οποία του προσνέμεται εξουσία, εξαιρέσει εκείνων για τις οποίες αποκλειστικώς αρμόδια είναι η Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του έχει ως πρώτιστο μέλημά του την ικανοποίηση των συμφερόντων της Τραπέζης, των Μετόχων και των Εργαζομένων αυτής, ως και λοιπών ενδιαφερομένων (κατά περίπτωση). Το Διοικητικό Συμβούλιο επιτηρεί την τήρηση και την υπαγωγή στις διατάξεις των νόμων στο πλαίσιο του εταιρικού ενδιαφέροντος, καθώς και την τήρηση διαδικασιών έγκυρης και έγκαιρης ενημερώσεως και επικοινωνίας.

Βάσει της Συμβάσεως Προεγγραφής της 28 Μαΐου 2012, το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης. Ο εκπρόσωπος του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας είναι επίσης Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου, της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων, της Επιτροπής Αποδοχών και της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Αναδείξεως Υποψηφίων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Από την 20.6.2017 η Τράπεζα έπαυσε να κάνει χρήση

των εγγυήσεων του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν. 3723/2008 (Πυλώνας II), και προχώρησε στην πλήρη αποπληρωμή της απορρέουσας ρευστότητας που είχε αντληθεί μέσω της Τραπέζης της Ελλάδος. Με τη λήξη ισχύος των εγγυήσεων, από την ίδια ημερομηνία, η Τράπεζα δεν υπάγεται πλέον στις διατάξεις και στις σχετικές δεσμεύσεις του Ν. 3723/2008, περιλαμβανομένης και της υποχρέωσης διορισμού εκπροσώπου του Ελληνικού Δημοσίου στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης. Υπενθυμίζεται ότι το Ελληνικό Δημόσιο έχει παύσει από τον Απρίλιο 2014 να κατέχει προνομιούχες μετοχές της Τραπέζης εκ του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008 (Πυλώνας I), συνεπεία ολοσχερούς αποπληρωμής τους, και ότι έχει ήδη ακυρωθεί το σύνολο των ειδικών τίτλων εκ του άρθρου 3 του Ν. 3723/2008 (Πυλώνας III).

Σημειώνεται ότι από την 20.3.2017 η εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου στο Διοικητικό Συμβούλιο κυρία Μαρίκα Ιωάννου-Φραγκάκη παραιτήθηκε δίχως έκτοτε και έως την 20.6.2017 να αναπληρωθεί από το Ελληνικό Δημόσιο, οπότε έπαυσε να ισχύει το δικαίωμα του Ελληνικού Δημοσίου για διορισμό εκπροσώπου του στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει κατ' ελάχιστον μηνιαίως. Κατά το 2017 συνεδρίασε 15 φορές και η συμμετοχή των Μελών στις συνεδριάσεις –κατά μέσο όρο– ανήλθε σε ποσοστό 92% (με βάση τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου την 31.12.2017).

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου

3.1 Η Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου, υπό την προεδρία του κ. Ε. Ι. Καλούση έως 28.9.2017 και εν συνεχεία της κυρίας C. G. Dittmeier, κατέχουσας εξειδικευμένες γνώσεις χρηματοοικονομικής και ελεγκτικής, επικουρεί το Διοικητικό Συμβούλιο στο έργο του για την υιοθέτηση και για την εφαρμογή επαρκούς και αποτελεσματικού Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου για την Τράπεζα και για τον Όμιλο, το οποίο αξιολογεί σε ετήσια βάση, εποπτεύει τη σύνταξη και αξιολογεί τις διαδικασίες κατάρτισης των δημοσιευμένων ετησίων και περιοδικών Οικονομικών Καταστάσεων της Τραπέζης και του Ομίλου, εγκρίνει τις Οικονομικές Καταστάσεις της Τραπέζης και του Ομίλου πριν υποβληθούν στο Διοικητικό Συμβούλιο, διασφαλίζει την ανεξάρτητη και ανεπηρέαστη διεξαγωγή εσωτερικών και εξωτερικών ελέγχων στην Τράπεζα και αξιολογεί το έργο και την

αποτελεσματικότητα των Διευθύνσεων Εσωτερικού Ελέγχου και Κανονιστικής Συμμορφώσεως της Τραπέζης και του Ομίλου.

Η Επιτροπή Ελέγχου συνεδριάζει κατ' ελάχιστον μηνιαίως. Κατά το 2017 συνεδρίασε δώδεκα φορές και η συμμετοχή των Μελών στις συνεδριάσεις ανήλθε σε ποσοστό 100% (με βάση τη σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου την 31.12.2017).

Τα ειδικότερα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου καθορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της, που αναθεωρήθηκε τον Νοέμβριο του 2017 και έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τραπέζης (<http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id=3295>).

- 3.2** Η Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου, υπό την προεδρία του κ. J.A. Vanhevel, εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο τη στρατηγική αναλήψεως κινδύνων και διαχειρίσεως κεφαλαίων, ελέγχει την εφαρμογή της και αξιολογεί την αποτελεσματικότητά της και καθορίζει τις αρχές που διέπουν τη διαχείριση κινδύνων ως προς την αναγνώριση, την πρόβλεψη, τη μέτρηση, την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αντιμετώπισή τους, σε αντιστοιχία με την επάρκεια των διαθεσίμων πόρων, καθώς και με τα όρια Διαθέσεως Αναλήψεως Κινδύνων για την Τράπεζα και για τον Όμιλο. Αξιολογεί και παρακολουθεί την εφαρμογή της Στρατηγικής Διαχειρίσεως Ανοιγμάτων σε Καθυστέρηση και την αποτελεσματικότητα των ενεργειών σχετικά με τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα. Το Μέλος της Επιτροπής κ. R.R. Gildea έχει εξειδικευμένη γνώση και εμπειρία στον τομέα της διαχειρίσεως κινδύνων και Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων.

Η Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων συνεδριάζει κατ' ελάχιστον μηνιαίως. Κατά το 2017 συνεδρίασε δώδεκα φορές και η συμμετοχή των Μελών στις συνεδριάσεις ανήλθε σε ποσοστό 100% (με βάση τη σύνθεση της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων την 31.12.2017).

Τα ειδικότερα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων καθορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της, που αναθεωρήθηκε τον Νοέμβριο του 2017 και έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τραπέζης (<http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id=3295>).

- 3.3** Η Επιτροπή Ελέγχου και η Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων συνεδριάζουν από κοινού για να εξετάσουν την πρόοδο του έργου υλοποίησης

του προγράμματος Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως (ΔΠΧΠ) 9 και θέματα που άπτονται του κινδύνου στον Κυβερνοχώρο.

Κατά το 2017 συνεδρίασαν ένδεκα φορές και η συμμετοχή των Μελών στις συνεδριάσεις ανήλθε σε ποσοστό 100% (με βάση τη σύνθεση των Επιτροπών την 31.12.2017).

- 3.4** Η Επιτροπή Αποδοχών του Διοικητικού Συμβουλίου διαμορφώνει την πολιτική αποδοχών και την πολιτική παροχών του Προσωπικού της Τραπέζης και του Ομίλου, καθώς και των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, εισηγούμενη σχετικά στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Η Επιτροπή Αποδοχών συνεδριάζει κατ' ελάχιστον δύο φορές ετησίως. Κατά το 2017 συνεδρίασε πέντε φορές και η συμμετοχή των Μελών στις συνεδριάσεις –κατά μέσο όρο– ανήλθε σε ποσοστό 95% (με βάση τη σύνθεση της Επιτροπής Αποδοχών την 31.12.2017).

Τα ειδικότερα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Αποδοχών καθορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της, που αναθεωρήθηκε τον Νοέμβριο του 2017 και έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τραπέζης (<http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id=3295>).

- 3.5** Η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Αναδείξεως Υποψηφίων του Διοικητικού Συμβουλίου μεριμνά για την εφαρμογή του νομικού, του κανονιστικού και του εποπτικού πλαισίου που αφορούν τη σύνθεση, τη δομή και τη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και των βέλτιστων διεθνών πρακτικών εταιρικής διακυβερνήσεως. Επίσης, διαμορφώνει την Πολιτική Αναδείξεως Υποψηφίων Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, την Πολιτική Σχεδιασμού Διαδοχής Ανωτέρων Στελεχών και Κατόχων Καίριων Θέσεων και την Πολιτική Αξιολογήσεως Ανωτέρων Στελεχών και Κατόχων Καίριων Θέσεων.

Ειδικότερα όσον αφορά την Πολιτική Αναδείξεως Υποψηφίων Μελών, η Επιτροπή αξιολογεί τα προσόντα ανάλογα με τους επιχειρηματικούς κλάδους και την αλληλεπίδραση των υποψηφίων με τις γεωγραφικές περιοχές που εξυπηρετούνται από την Τράπεζα και από τον Όμιλο. Λαμβάνει υπ' όψιν την επαγγελματική και τη διοικητική τους εμπειρία, τις ικανότητές τους, την ακεραιότητα του χαρακτήρα τους και τη δυνατότητα πληρώσεως των κριτηρίων ανεξαρτησίας από μέρους τους. Κατά τη διαδικασία επιλογής υποψηφίων Μελών, αξιολογεί την ισορροπία γνώσεων, προσόντων,

εμπειρίας, ικανοτήτων, απόψεων και φύλου στο Διοικητικό Συμβούλιο, ώστε να αποφανθεί με σαφήνεια για τον ρόλο και για τις ικανότητες που πρέπει να κατέχουν τα υποψήφια Μέλη.

Η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Αναδείξεως Υποψηφίων συνεδριάζει κατ' ελάχιστον δύο φορές ετησίως. Κατά το 2017 συνεδρίασε πέντε φορές και η συμμετοχή των Μελών στις συνεδριάσεις –κατά μέσο όρο– ανήλθε σε ποσοστό 84% (με βάση τη

σύνθεση της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Αναδείξεως Υποψηφίων την 31.12.2017).

Τα ειδικότερα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Αναδείξεως Υποψηφίων καθορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της, που αναθεωρήθηκε τον Νοέμβριο του 2017 και έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τραπέζης (<http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id=3295>).

Δ. Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τη χρήση 2017

Διοικητικό Συμβούλιο	Επιτροπή Ελέγχου	Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων	Επιτροπή Αποδοχών	Επιτροπή Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Αναδείξεως Υποψηφίων
Πρόεδρος (Μη Εκτελεστικό Μέλος) Βασίλειος Θ. Ράπανος				
Αντιπρόεδρος (Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο Μέλος) Ευάγγελος Ι. Καλούσης (έως 28.9.2017)	● (έως 28.9.2017)	○ (έως 28.9.2017)		
ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ				
Διευθύνων Σύμβουλος Δημήτριος Π. Μαντζούνης				
Αναπληρωτές Διευθύνοντες Σύμβουλοι				
Σπύρος Ν. Φιλάρετος				
Αρτέμιος Χ. Θεοδωρίδης				
Γεώργιος Κ. Αρώνης				
ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ				
Ευθύμιος Ο.Βιδάλης (από 29.5.2014)	○ (από 28.9.2017)		○	○
ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΜΕΛΗ				
Ibrahim S. Dabdoub			●	○
Shahzad A. Shahbaz		○ (έως 28.9.2017)		●
Jan A. Vanhevel	○	●		
Carolyn G. Dittmeier	○ (από 26.1.2017 έως 28.9.2017) ● (από 28.9.2017)	○ (από 28.9.2017)		
Richard R. Gildea		○	○	
ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3723/2008				
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ, έως την 20.6.2017, δια του υπ' αυτού ορισθέντος εκπροσώπου του: της κυρίας Μαρίκας Σ. Ιωάννου-Φραγκάκη, Οικονομολόγου (έως 20.3.2017)				
ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 3864/2010				
Παναγιώτα Σ.Ιηλιγιάν (έως 23.2.2017) Ως εκπρόσωπος, και δυνάμει υποδείξεως του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.	○	○	○	○
Σπυρίδων - Σταύρος Α. Μαυρόγαλος - Φώτης (από 23.2.2017) Ως εκπρόσωπος, και δυνάμει υποδείξεως του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.	○	○	○	○

● Πρόεδρος της Επιτροπής ○ Μέλος της Επιτροπής

Βιογραφικά Σημειώματα Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

(Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Βασίλειος Θ. Ράπανος

Γεννήθηκε στην Κω το 1947. Είναι Ομότιμος Καθηγητής στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αθηνών και από το 2016 Τακτικό Μέλος της Ακαδημίας Αθηνών. Σπούδασε Διοίκηση Επιχειρήσεων στην Ανωτάτη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών (ΑΣΟΕΕ) (1975) και είναι κάτοχος Master's στα Οικονομικά από το Πανεπιστήμιο Lakehead του Καναδά (1977) και διδακτορικού (PhD) από το Πανεπιστήμιο Queen's του Καναδά. Έχει διατελέσει Υποδιοικητής και Διοικητής της Κτηματικής Τραπέζης (1995-1998), Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (Ο.Τ.Ε.) (1998-2000), Πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (2000-2004) και Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος και της Ελληνικής Ενώσεως Τραπεζών (2009-2012). Από τον Μάιο του 2014 είναι Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

(Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο Μέλος)

Ευάγγελος Ι. Καλούσης (έως 28.9.2017)

Γεννήθηκε το 1943 και είναι Πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων (Σ.Ε.Β.Τ.) από το 2006 και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου από το 2002. Διετέλεσε Πρόεδρος της NESTLE ΕΛΛΑΣ Α.Ε. από το 2001 έως το 2015. Υπήρξε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης από το 2007.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Δημήτριος Π. Μαντζούνης

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1947. Σπούδασε Πολιτικές Επιστήμες στο Πανεπιστήμιο Aix-Marseille. Εργάζεται στην Τράπεζα από το 1973 και είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου από το 1995. Το 2002 ανέλαβε Γενικός Διευθυντής και από το 2005 είναι Διευθύνων Σύμβουλος.

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΟΝΤΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Σπύρος Ν. Φιλάρετος

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1958. Σπούδασε Οικονομικά στο Πανεπιστήμιο του Manchester και του Sussex. Εργάζεται

στην Τράπεζα από το 1985. Το 1997 ανέλαβε Εντεταλμένος Γενικός Διευθυντής και το 2005 Γενικός Διευθυντής. Τον Οκτώβριο του 2009 ανέλαβε καθήκοντα Chief Operating Officer (COO) και τον Μάρτιο του 2017 τοποθετήθηκε Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος - Chief Operating Officer. Από το 2005 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

Αρτέμιος Χ. Θεοδωρίδης

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1959. Σπούδασε Οικονομικά και είναι κάτοχος MBA του University of Chicago. Το 2002 ανέλαβε Εντεταλμένος Γενικός Διευθυντής της Τραπέζης και το 2005 Γενικός Διευθυντής. Τον Μάρτιο του 2017 τοποθετήθηκε Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος Καθυστερήσεων και Διαχειρίσεως Διαθεσίμων. Από το 2005 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

Γεώργιος Κ. Αρώνης

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1957. Σπούδασε Οικονομικά και είναι κάτοχος MBA, major in Finance, του ALBA. Εργάστηκε για 15 έτη σε πολυεθνικές τράπεζες, το μεγαλύτερο διάστημα στην ABN AMRO στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Εργάζεται στην Alpha Bank από το 2004 ως επικεφαλής της Λιανικής Τραπεζικής. Το 2006 ανέλαβε Εντεταλμένος Γενικός Διευθυντής και το 2008 Γενικός Διευθυντής. Τον Μάρτιο του 2017 τοποθετήθηκε Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος Retail, Wholesale Banking and International Network. Από το 2011 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Ευθύμιος Ο. Βιδάλης

Γεννήθηκε το 1954. Είναι κάτοχος πτυχίου Πολιτικών Επιστημών (BA in Government) του Harvard University και MBA του Harvard Graduate School of Business Administration. Εργάστηκε στην Owens Corning (1981-1998), όπου διετέλεσε Πρόεδρος των παγκοσμίων δραστηριοτήτων του Τομέα Συνθετικών Υλικών (Composites) και Μονωτικών Υλικών. Επίσης, διετέλεσε Εντεταλμένος Σύμβουλος (1998-2001) και Διευθύνων Σύμβουλος (2001-2011) του Ομίλου S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε., στο Διοικητικό Συμβούλιο του οποίου συμμετείχε επί 15 έτη. Είναι εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ομίλου TITAN. Υπήρξε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) από το 2006 έως το 2016, καθώς και ιδρυτής και Πρόεδρος του Συμβουλίου ΣΕΒ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη από το 2008 έως το 2016. Από τον Μάιο του 2014 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΜΕΛΗ

Ibrahim S. Dabdoub

Γεννήθηκε το 1939. Σπούδασε στο Collège des Frères στη Βηθλέεμ, στο Middle East Technical University στην Άγκυρα και στο Stanford University των Η.Π.Α. Διετέλεσε Group Chief Executive Officer στη National Bank of Kuwait από το 1983 έως τον Μάρτιο του 2014. Είναι Αντιπρόεδρος της International Bank of Qatar (IBQ), Ντόχα και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του International Institute of Finance (IIF), καθώς και Co-Chair του Emerging Markets Advisory Council (EMAC) στην Ουάσινγκτον. Είναι μέλος του Bretton Woods Committee στην Ουάσινγκτον και του International Monetary Conference (IMC). Επιπροσθέτως, είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Central Bank of Jordan, Αμμάν, του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας Consolidated Contractors Company, Αθήναι και του Board of Advisors της Perella Weinberg, New York. Βραβεύθηκε το 1995 ως «Τραπεζίτης της Χρονιάς» από την Arab Bankers Association of North America (ABANA) και το 1997 ως «Άραβας Τραπεζίτης της Χρονιάς» από τη Union of Arab Banks. Του απενεμήθη το 2008 και το 2010 το βραβείο "A Lifetime Achievement Award" από τα "The Banker" και "MEED" αντιστοίχως. Από τον Μάιο του 2014 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

Carolyn G. Dittmeier (από 26.1.2017)

Γεννήθηκε το 1956. Είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικών (BSc in Economics) από το Wharton School του Πανεπιστημίου της Πενσυλβανίας (1978). Κατέχει τους τίτλους του ορκωτού ελεγκτή, του ορκωτού λογιστή και του ορκωτού εσωτερικού ελεγκτή, ενώ έχει πιστοποιηθεί στη διασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης κινδύνων. Μεταξύ των ετών 2002 και 2014 επικεντρώθηκε στον τομέα της ελεγκτικής αναλαμβάνοντας τη θέση του Επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου στον Όμιλο Ιταλικών Ταχυδρομείων (Poste Italiane Group). Προηγούμενως είχε εργασθεί στην ελεγκτική εταιρία KPMG και στον όμιλο Montedison σε θέση οικονομικού ελεγκτή και στη συνέχεια ως Επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου. Διαθέτει σημαντική επαγγελματική και ακαδημαϊκή εμπειρία στη διακυβέρνηση των κινδύνων και του ελέγχου. Από το 2013 έως το 2014 διετέλεσε Αντιπρόεδρος του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (Institute of Internal Auditors - IIA), ενώ ήταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του από το 2007. Υπήρξε επίσης Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Συνομοσπονδίας Ινστιτούτων Εσωτερικού Ελέγχου (European Confederation of Institutes of Internal Auditing - ECIIA) κατά τη διετία 2011-2012 και Πρόεδρος της Ιταλικής

Ενώσεως Εσωτερικών Ελεγκτών (Italian Association of Internal Auditors) από το 2004 έως το 2010. Επιπροσθέτως, διετέλεσε ανεξάρτητο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων και Ελέγχου της εταιρίας Autogrill SpA, καθώς και ανεξάρτητο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων και Ελέγχου της εταιρίας Italmobiliare SpA. Είναι Πρόεδρος της Ελεγκτικής Επιτροπής της εταιρίας Assicurazioni Generali SpA. Από τον Ιανουάριο του 2017 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

Shahzad A. Shahbaz

Γεννήθηκε το 1960. Είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικών (BA in Economics) του Oberlin College, Ohio, Η.Π.Α. Από το 1981 εργάστηκε σε τράπεζες και επενδυτικές εταιρίες, περιλαμβανομένης της Bank of America (1981-2006), από την οποία απεχώρησε ως Regional Head (Corporate and Investment Banking, Continental Europe, Emerging Europe, Middle East and Africa). Διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος (CEO) της NDB Investment Bank/Emirates NBD Investment Bank (2006-2008) και της QInvest (2008-2012). Κατέχει τη θέση του Επενδυτικού Συμβούλου στην Al Mirqab Holding Co. Από τον Μάιο του 2014 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

Jan A. Vanhevel

Γεννήθηκε το 1948. Σπούδασε Νομικά στο Πανεπιστήμιο της Leuven (1971), Χρηματοοικονομική Διοίκηση στη Vlekho (Flemish School of Higher Education in Economics), στις Βρυξέλλες (1978), και Προηγμένη Διοίκηση (Advanced Management) στο INSEAD (Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Διοικήσεως Επιχειρήσεων), στο Fontainebleau. Το 1971 ξεκίνησε τη σταδιοδρομία του στην Kredietbank, η οποία το 1998 μετεξελίχθηκε στην KBC Bank and Insurance Holding Company. Το 1991 ανέλαβε μέλος της Ανωτάτης Διοικήσεως και το 1996 εξελέγη μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής. Το 2003 κατείχε τη θέση του υπευθύνου των καταστημάτων και των θυγατρικών εταιριών εκτός Κεντρικής Ευρώπης, ενώ το 2005 ανέλαβε επικεφαλής των θυγατρικών εταιριών της KBC στην Κεντρική Ευρώπη και στη Ρωσία. Το 2009 ορίστηκε Διευθύνων Σύμβουλος και εφάρμοσε το Σχέδιο Αναδιαρθρώσεως του ομίλου έως το 2012, οπότε και συνταξιοδοτήθηκε. Από το 2008 έως το 2011 διετέλεσε Πρόεδρος της Fédération belge du secteur financier (Βελγική Ομοσπονδία Χρηματοοικονομικού Τομέα), καθώς και μέλος της Verbond van Belgische Ondernemingen (Ομοσπονδία Επιχειρήσεων Βελγίου), ενώ από τον Μάιο του 2013 κατέχει τη θέση του Γενικού Γραμματέως του Institut International

d'Études Bancaires (Διεθνές Ινστιτούτο Τραπεζικών Σπουδών). Συμμετείχε επίσης στην Ομάδα Liikanen με αντικείμενο την αναδιάρθρωση του τραπεζικού τομέα της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Από τον Απρίλιο του 2016 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

Richard R. Gildea

Γεννήθηκε το 1952. Είναι κάτοχος πτυχίου Ιστορίας (BA in History) του Πανεπιστημίου της Μασαχουσέτης (1974) και μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στα Διεθνή Οικονομικά, με ειδίκευση στις Ευρωπαϊκές Υποθέσεις (MA in International Economics, European Affairs) του The Johns Hopkins University School of Advanced International Studies (1984). Από το 1986 έως το 2015 εργάστηκε στη JP Morgan Chase, όπου κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του ανέλαβε διάφορες ανώτερες διοικητικές θέσεις. Διετέλεσε Περιφερειακός Διευθυντής Αναδυομένων Αγορών στη Μονάδα Χρηματοδοτήσεων Επιχειρήσεων της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης στο Λονδίνο (1993-1997), Επικεφαλής Αναδιάρθρωσεων Ευρώπης, Μέσης Ανατολής και Αφρικής (EMAA) στο Λονδίνο (1997-2003), καθώς και Ανώτερο Στέλεχος Πιστοδοτήσεων Αναδυομένων Αγορών EMAA στο Λονδίνο (2003-2007). Από το 2007 έως το 2015 διετέλεσε Ανώτερο Στέλεχος Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων Ανεπτυγμένων Αγορών EMAA της Επενδυτικής Τραπέζης της JP Morgan στο Λονδίνο και τοποθετήθηκε Ανώτερος Εκπρόσωπος Διαχείρισης Κινδύνων σε ανώτερες επιτροπές της ως άνω Επενδυτικής Τραπέζης. Είναι μέλος της Διοικητικής Επιτροπής του The Johns Hopkins University School of Advanced International Studies, Ουάσινγκτον, καθώς και μέλος του Chatham House (Βασιλικό Ινστιτούτο Διεθνών Υποθέσεων), Λονδίνο και του Διεθνούς Ινστιτούτου Στρατηγικών Σπουδών, Λονδίνο. Από τον Ιούλιο του 2016 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ

(κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 3723/2008)

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ, διά της υπ' αυτού ορισθείσας εκπροσώπου του:

Μαρίκα Σ. Ιωάννου-Φραγκάκη (έως 20.3.2017)

Γεννήθηκε στο Ασιούτ της Αιγύπτου το 1950. Είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικών (BSc in Economics) του London School of Economics (LSE), University of London, Ηνωμένο Βασίλειο και κάτοχος Master's στα Αναπτυξιακά Οικονομικά (MA in Development Economics) του University of Sussex, Ηνωμένο Βασίλειο. Από το 1978 έως το 1993 εργάστηκε

στην Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, αρχικά ως Προϊσταμένη του Τμήματος Προβλέψεων (1978-1990) και εν συνεχεία στο Γραφείο Διοικήσεως στην Υπηρεσία Ιδιωτικοποιήσεων (1990-1993). Από το 1993 έως το 2010 διετέλεσε Υπεύθυνη Εκκαθαρίσεων στην Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε., εταιρία του ομίλου της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος. Σήμερα εργάζεται ως ανεξάρτητη ερευνήτρια, με έμφαση στα Μακροοικονομικά και στα Χρηματοοικονομικά. Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου Νίκος Πουλαντζάς, καθώς και της Συντονιστικής Επιτροπής της Ομάδας Ευρωπαίων Οικονομολόγων (EuroMemo Group). Κατόπιν αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών, αποτέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης ως εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου από τον Μάρτιο του 2015.

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ

(κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 3864/2010)

Παναγιώτα Σ. Ιηλιγιάν (έως 23.2.2017)

Γεννήθηκε το 1949. Σπούδασε στην Αγγλία Business Administration (BA) και Management Studies (Postgraduate Diploma) στο University of Northumbria, Newcastle upon Tyne και έχει εξειδικευθεί σε Organisation and Methods από το British Institute of Administrative Management. Μεταξύ 1972 και 1987 εργάστηκε σε εταιρίες συμβούλων. Από το 1987 έως το 2000 εργάστηκε σε εμπορικές τράπεζες στην Αμερική και από το 2000 έως το 2009 στην EFG Eurobank Ergasias. Από το 2010 έως το 2012 διετέλεσε Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Από τον Οκτώβριο του 2011 έως τον Δεκέμβριο του 2013 ήταν Μη Εκτελεστική Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Νέας Proton Bank, ως εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Από τον Ιανουάριο του 2014 υπήρξε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης, εκπροσωπώντας το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Σπυρίδων-Σταύρος Α. Μαυρόγαλος-Φώτης

(από 23.2.2017)

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1968. Είναι κάτοχος πτυχίου Πληροφορικής (BSc in Computer Information Systems) από το Αμερικανικό Κολλέγιο Ελλάδος (1991) και μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA) με ειδίκευση στα Χρηματοοικονομικά από το University of Nottingham (1992). Κατέχει τους τίτλους του ορκωτού λογιστή-ελεγκτή (ACCA) και του εσωτερικού ελεγκτή. Μεταξύ 1993 και 1996 εργάστηκε ως ελεγκτής στην KPMG και ακολούθως στην ABN AMRO. Από το 1996 έως

το 2002 διετέλεσε αρχικά εσωτερικός ελεγκτής και εν συνεχεία Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων στην EFG Eurobank Ergasias. Από το 2002 έως το 2007 εργάσθηκε στην Cosmote ως Γενικός Διευθυντής Λειτουργιών Ομίλου (Group COO). Επίσης, κατά το διάστημα 2008-2013 κατείχε τη θέση Βοηθού Γενικού Διευθυντού στην Εθνική Τράπεζα. Από τον Οκτώβριο του 2013 έως τον Μάρτιο του 2016 ήταν Διευθύνων Σύμβουλος της Εθνικής Ασφαλιστικής και Πρόεδρος των θυγατρικών της σε Ελλάδα, Κύπρο και Ρουμανία. Υπήρξε Γενικός Γραμματέας της Ενώσεως Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος και από το 2014 ανέλαβε Αντιπρόεδρος και μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας «Ευρώπη Ασφαλιστική». Από τον Φεβρουάριο του 2017 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης, εκπροσωπώντας το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Γεώργιος Π. Τριανταφυλλίδης

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1963. Είναι κάτοχος πτυχίου (BSc) από το Oregon State University των Η.Π.Α. Διετέλεσε Αξιωματικός του Πολεμικού Ναυτικού των Η.Π.Α. Από το 1994 εργάζεται στην Τράπεζα σε διάφορους τομείς ευθύνης και το 2001 τοποθετήθηκε στη Γραμματεία Διοικητικού Συμβουλίου. Το 2014 ανέλαβε Διευθυντής της Γραμματείας Διοικητικού Συμβουλίου και Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

Ε. Επιτροπές Διοικήσεως

Οι Επιτροπές που απαρτίζονται από μέλη της Διοικήσεως της Τραπέζης είναι η Εκτελεστική Επιτροπή, η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού (ALCo), η Επιτροπή Διαχείρισης Διαθεσίμων και Ισολογισμού, η Επιτροπή Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου, η Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου και η Επιτροπή Παρακολουθήσεως Ανοιγμάτων σε Καθυστέρηση.

1. Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι το ανώτατο εκτελεστικό όργανο της Τραπέζης. Συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα υπό την προεδρία του Διευθύνοντος Συμβούλου. Συμμετέχουν οι Αναπληρωτές Διευθύνοντες Σύμβουλοι, οι Γενικοί Διευθυντές και ο Γραμματέας της Επιτροπής. Κατά περίπτωση συμμετέχουν και άλλα στελέχη ή Μέλη των Διοικήσεων Εταιριών του Ομίλου, αναλόγως των θεμάτων που συζητούνται. Η Εκτελεστική Επιτροπή προβαίνει σε επισκόπηση της εγχώριας και της διεθνούς οικονομίας και των εξελίξεων της αγοράς και εξετάζει θέματα

επιχειρησιακού σχεδιασμού και πολιτικής. Επιπλέον η Επιτροπή μελετά θέματα που αφορούν την ανάπτυξη του Ομίλου και εισηγείται τον Κανονισμό Λειτουργίας της Τραπέζης, καθώς και τον προϋπολογισμό κάθε Τομέα. Τέλος, εισηγείται την πολιτική Ανθρωπίνου Δυναμικού και τη συμμετοχή της Τραπέζης ή Εταιριών του Ομίλου σε άλλες εταιρίες.

Σημειώνεται δε ότι την 4.12.2017 το Συμβούλιο Εργασιών έπαυσε τη λειτουργία του και οι εν ισχύ αρμοδιότητες του μεταφέρθηκαν στην Εκτελεστική Επιτροπή.

2. Η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού (ALCo) συνέρχεται τακτικά ανά τρίμηνο υπό την προεδρία του Διευθύνοντος Συμβούλου. Ως Μέλη συμμετέχουν οι Γενικοί Διευθυντές, οι Εντεταλμένοι Γενικοί Διευθυντές και οι Διευθυντές των Διευθύνσεων Διαχείρισης Ενεργητικού-Παθητικού, Κινδύνων Αγοράς και Λειτουργικών Κινδύνων, Αναλύσεως και Διαχείρισης Αποδοτικότητας, Καταθετικών και Τραπεζοασφαλιστικών Προϊόντων, Λογιστικών και Φορολογικών Θεμάτων, Οικονομικών Μελετών, Credit Control, Δεδομένων και Αναλύσεως Πιστωτικού Κινδύνου, Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης (Trading), Capital Management και Τραπεζικής Εποπτείας. Η Επιτροπή εξετάζει και αποφασίζει για θέματα Διαχείρισης Διαθεσίμων και Ισολογισμού και παρακολουθεί την εξέλιξη των αποτελεσμάτων, του προϋπολογισμού, του σχεδίου χρηματοδοτήσεως, της κεφαλαιακής επάρκειας και εν γένει των χρηματοοικονομικών μεγεθών της Τραπέζης και του Ομίλου εγκρίνοντας σχετικές ενέργειες και πολιτικές. Επίσης, εγκρίνει την πολιτική επιτοκίων, τη δομή των επενδυτικών χαρτοφυλακίων, και τα συνολικά όρια κινδύνων αγοράς, επιτοκίων και ρευστότητας.

3. Η Επιτροπή Διαχείρισης Διαθεσίμων και Ισολογισμού συνέρχεται τακτικά ανά μήνα υπό την προεδρία Αναπληρωτού Διευθύνοντος Συμβούλου. Ως μέλη συμμετέχουν Αναπληρωτές Διευθύνοντες Σύμβουλοι, ο Γενικός Διευθυντής - Chief Risk Officer και ο Γενικός Διευθυντής - Chief Financial Officer, ο Εντεταλμένος Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Διαθεσίμων και οι Διευθυντές των Διευθύνσεων Διαχείρισης Ενεργητικού-Παθητικού, Κινδύνων Αγοράς και Λειτουργικών Κινδύνων. Η Επιτροπή εξετάζει θέματα και εισηγείται στην Επιτροπή ALCo ή στην Εκτελεστική Επιτροπή της Τραπέζης προτάσεις που αφορούν εν γένει τη Διαχείριση Διαθεσίμων και Ισολογισμού, όπως

την κεφαλαιακή διάρθρωση, την πολιτική επιτοκίων, τα συνολικά όρια κινδύνων αγοράς, επιτοκίων και ρευστότητας, την πολιτική χρηματοδοτήσεως της Τραπέζης και του Ομίλου, τη διαχείριση της ρευστότητας, τις παραδοχές διενέργειας σεναρίων προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων, τις στρατηγικές αντισταθμίσεως, τους κανόνες εσωτερικής τιμολογήσεως, τη δομή των επενδυτικών χαρτοφυλακίων και την κατανομή κεφαλαίου και ρευστότητας στις επιχειρησιακές μονάδες.

4. Η Επιτροπή Διαχειρίσεως Λειτουργικού Κινδύνου συνέρχεται τακτικά υπό την προεδρία του Διευθύνοντος Συμβούλου και συμμετέχουν οι Γενικοί Διευθυντές, ο Εντεταλμένος Γενικός Διευθυντής Πληροφορικής και Υποστηρικτικών Λειτουργιών και ο Διευθυντής της Διευθύνσεως Κινδύνων Αγοράς και Λειτουργικών Κινδύνων. Η Επιτροπή Διαχειρίσεως Λειτουργικού Κινδύνου διασφαλίζει την ύπαρξη κατάλληλης οργανωτικής δομής, διαδικασιών, μεθοδολογιών και υποδομής για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου. Επίσης, ενημερώνεται σχετικά με τη συνολική εικόνα (profile) λειτουργικού κινδύνου του Ομίλου και τα αποτελέσματα της διαδικασίας εκτιμήσεως λειτουργικών κινδύνων, εξετάζει προτάσεις μειώσεως του λειτουργικού κινδύνου, αξιολογεί τις προβλέψεις για Αγωγές Τρίτων κατά της Τραπέζης, εγκρίνει τα όρια ευθύνης των Συμβουλίων για τη διαχείριση γεγονότων λειτουργικού κινδύνου της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου και εξετάζει τα γεγονότα λειτουργικού κινδύνου των οποίων η οικονομική επίπτωση υπερβαίνει τα όρια των υπολοίπων Συμβουλίων.

5. Η Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου συνέρχεται τακτικά, τουλάχιστον ανά τρίμηνο, υπό την προεδρία του Διευθύνοντος Συμβούλου και συμμετέχουν οι Γενικοί Διευθυντές, οι Διευθυντές των Διευθύνσεων Credit Control, Δεδομένων και Αναλύσεως Πιστωτικού Κινδύνου και Capital Management και Τραπεζικής Εποπτείας. Η Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου αξιολογεί την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της πολιτικής και των διαδικασιών διαχειρίσεως πιστωτικού κινδύνου της Τραπέζης και του Ομίλου ως προς την ανάληψη, την παρακολούθηση και τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου ανά Τομέα Εργασιών (Wholesale Banking, Retail Banking, Private and Investment Banking), γεωγραφική περιοχή, προϊόν, δραστηριότητα, κλάδο κ.ά. και αποφασίζει

για τον σχεδιασμό των απαιτούμενων διορθωτικών ενεργειών.

6. Η Επιτροπή Παρακολούθησεως Ανοιγμάτων σε Καθυστέρηση αναφέρεται στον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο Καθυστερήσεων και Διαχειρίσεως Διαθεσίμων και συνεδριάζει μηνιαίως ή / και εκτάκτως, υπό την προεδρία, είτε του Εντεταλμένου Γενικού Διευθυντή Καθυστερήσεων Wholesale Banking, είτε του Εντεταλμένου Γενικού Διευθυντή Καθυστερήσεων Λιανικής Τραπεζικής, ενώ συμμετέχουν οι Διευθυντές των Διευθύνσεων Στρατηγικού Σχεδιασμού, Credit Control, Δεδομένων και Αναλύσεως Πιστωτικού Κινδύνου, Capital Management & Τραπεζικής Εποπτείας, Προϋπολογισμού & Ελέγχου, Παρακολούθησεως Καθυστερήσεων Retail Banking και Παρακολούθησεως Καθυστερήσεων Wholesale Banking. Η Επιτροπή εξετάζει θέματα που σχετίζονται με τα χαρτοφυλάκια που διαχειρίζονται οι Διευθύνσεις υπό την Εποπτεία του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου Καθυστερήσεων και Διαχειρίσεως Διαθεσίμων με σκοπό την επίτευξη των επιχειρησιακών στόχων της Τραπέζης και του Ομίλου, επί των οποίων δύναται να εισηγηθεί για τη λήψη περαιτέρω αποφάσεων στην Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου και στη συνέχεια στο Διοικητικό Συμβούλιο για την τελική έγκριση, μέσω της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τέλος, η Τράπεζα δηλώνει ότι συμμορφώνεται άμεσα με τυχόν πρόσθετες απαιτήσεις δημοσιοποιήσεων που τίθενται από το θεσμικό πλαίσιο για τα Πιστωτικά Ιδρύματα.

ΣΤ. Περιγραφή της πολιτικής σχετικά με την ποικιλομορφία που εφαρμόζεται για τα διοικητικά, για τα διαχειριστικά και για τα εποπτικά όργανα.

Η παροχή ίσων ευκαιριών απασχολήσεως και εξελίξεως για όλους τους Εργαζομένους της Τραπέζης δεν αποτελεί απλώς νομική υποχρέωση, αλλά είναι συστατικό στοιχείο της πολιτικής της για το Ανθρώπινο Δυναμικό. Η πολιτική αυτή ενσωματώνεται στις διαδικασίες και στις πρακτικές διοικήσεως του Ανθρώπινου Δυναμικού σε κάθε χώρα όπου έχει παρουσία η Alpha Bank και εξασφαλίζει την τήρησή τους. Επιδιώκοντας να τηρήσει εμπράκτως την ισότητα των φύλων και να αντιμετωπίσει το χαμηλό ποσοστό γυναικών σε θέσεις ευθύνης, στοιχεία που χαρακτηρίζουν την ελληνική αγορά εργασίας, η Τράπεζα μέσω μίας σειράς μέτρων, τα οποία αφ' ενός ευνοούν την εναρμόνιση

επαγγελματικής και προσωπικής ζωής και αφ' ετέρου προωθούν την ισότητα στη μεταχείριση, καθώς και την αξιοκρατική εξέλιξη του Προσωπικού, δίδει ίσες ευκαιρίες ανελίξεως στις γυναίκες Εργαζόμενες και εφαρμόζει ενιαία μισθολογική πολιτική ανεξαρτήτως φύλου σε όλες τις κατηγορίες Εργαζομένων. Η Τράπεζα σέβεται και προασπίζεται τη διαφορετικότητα των Εργαζομένων της ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, εθνικότητας, πολιτικών και θρησκευτικών πεποιθήσεων ή οιασδήποτε άλλης διακρίσεως. Πλέον των αρχών αυτών, η Τράπεζα αναγνωρίζει την ανάγκη για ποικιλομορφία όσον αφορά τις δεξιότητες, το υπόβαθρο, τις γνώσεις και την εμπειρία κατά τρόπο που να διευκολύνονται η εποικοδομητική συζήτηση και η ανεξάρτητη σκέψη. Διασφαλίζει άριστες συνθήκες εργασίας και δίδει δυνατότητα εξέλιξεως βασισμένη στην αξιοκρατία και στην ίση μεταχείριση. Παρέχει δίκαιες αμοιβές, βάσει συμβάσεων που συνάδουν με τις εκάστοτε συνθήκες στην εθνική αγορά εργασίας και εξασφαλίζει την τήρηση των αντίστοιχων εθνικών ρυθμίσεων, μεταξύ άλλων, για τις νόμιμες κατώτατες αποδοχές, για το ωράριο εργασίας και για τη χορήγηση αδειών.

Επιπλέον, η Τράπεζα προασπίζεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και αντιτίθεται σε κάθε μορφή παιδικής, εξαναγκασμένης ή υποχρεωτικής εργασίας. Η Τράπεζα, σεβόμενη πλήρως τα δικαιώματα των Εργαζομένων, έχει δεσμευθεί για την πλήρη διασφάλισή τους, όπως αυτά κατοχυρώνονται στο Ελληνικό Δίκαιο, στο Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και στις συνθήκες της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας.

Αναφορικά με την ποικιλομορφία, τόσο σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου όσο και σε επίπεδο Ανωτάτης Διοικήσεως, συμμετέχουν διάφορες ηλικιακές ομάδες με ποικίλη ακαδημαϊκή και εργασιακή εμπειρία, ώστε να καλύπτονται τα γνωστικά αντικείμενα και η εμπειρία που απαιτούνται για την ορθή και αποτελεσματική εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Επίσης, τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου προέρχονται από διάφορες εθνικότητες με πλούσια διεθνή εμπειρία ως μέλη Διοικητικού Συμβουλίου ή ανώτατα στελέχη σε άλλες χώρες. Επιπροσθέτως, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης εφαρμόζει Πολιτική Ποικιλομορφίας ως προς το φύλο σύμφωνα με την οποία, η Τράπεζα επιδιώκει να επιτύχει και να διατηρήσει σε διαχρονική βάση ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου. Αυτό ενδεχομένως να μην είναι πάντοτε εφικτό βραχυπρόθεσμα. Εντούτοις, οποτεδήποτε ο ανωτέρω στόχος δεν επιτυγχάνεται, η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Αναδείξεως

Υποψηφίων ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο και δίδει προτεραιότητα στην επίτευξή του κατά την τοποθέτηση υποψηφίων Μελών.

Στοιχεία Ανθρώπινου Δυναμικού που κατέχουν Θέσεις Ευθύνης* κατά την 31.12.2017

Φύλο	Ηλικιακή Κατανομή την 31.12.2017				Σύνολο	Ποσοστό
	18-25	26-40	41-50	51+		
Άρρεν		48	262	208	518	63,40%
Θήλυ		24	210	65	299	36,60%
Σύνολο:		72	472	273	817	100%
Ποσοστό		8,81%	57,77%	33,42%	100%	

Μορφωτικό επίπεδο	Κατανομή 31.12.2017	Ποσοστό
Μεταπτυχιακή εκπαίδευση Master, PhD	296	36,23%
Τριτοβάθμια εκπαίδευση AEI, TEI	277	33,90%
Απόφοιτοι Λυκείου	244	29,87%
Σύνολο:	817	100%

* Ως **Θέσεις Ευθύνης** ορίζονται οι θέσεις από Διευθυντή Καταστήματος και άνω.

Η διαμόρφωση του ποσοστού και του αριθμού των εργαζομένων σε Διευθυντικές θέσεις ανά μορφωτικό επίπεδο καταδεικνύει ότι οι εργαζόμενοι σε Διευθυντικές θέσεις με μεταπτυχιακή εκπαίδευση αντιπροσωπεύουν κατά το 2017 το μεγαλύτερο ποσοστό, ήτοι 36,23%.

Ζ. Πολιτική Αποδοχών

Η Πολιτική Αποδοχών είναι σύμφωνη με τις αξίες, με την επιχειρηματική στρατηγική, με τους στόχους και γενικότερα με τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου, συμμορφούται δε, μεταξύ άλλων, με τις επιταγές του Ν. 4261/2014 και με τον Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της αποτελεσματικής διαχειρίσεως κινδύνων, αποθαρρύνει την υπερβολική ανάληψη τοιοούτων και αποτρέπει ή ελαχιστοποιεί την εμφάνιση καταστάσεων συγκρούσεως συμφερόντων που αποβαίνουν εις βάρος της ορθής, συνετής και χρηστής διαχειρίσεως των κινδύνων. Συσχετίζει δε τις αποδοχές του Ανθρώπινου Δυναμικού της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου με τους κινδύνους που αναλαμβάνουν και διαχειρίζονται.

Για τον καθορισμό των σταθερών αποδοχών λαμβάνονται υπ' όψιν, εκτός των προβλεπομένων από την εργατική νομοθεσία και από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, τα δεδομένα της αγοράς και η βαρύτητα της θέσεως που έκαστος κατέχει. Η αξιολόγηση των θέσεων εργασίας είναι θεμελιώδης για

μία αντικειμενική και δίκαιη Πολιτική Αποδοχών. Επίσης, το σύστημα διοικήσεως της αποδόσεως παρακινεί για διακεκριμένα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα χωρίς να ενθαρρύνει την υπέρμετρη ανάληψη κινδύνων. Συγκεκριμένα, ο υπολογισμός της αποδόσεως ενός Στελέχους προκύπτει από την επίτευξη των στόχων του, που περιλαμβάνουν τα αποτελέσματα των εργασιών, την τήρηση των εσωτερικών διαδικασιών, τις σχέσεις με τους Πελάτες και τη διοίκηση των υφισταμένων του, αλλά και από ποιοτικά κριτήρια

ιδιοτήτων της προσωπικότητας, που εκδηλώνονται κατά την άσκηση της εργασίας. Η σωστή και επιλεκτική εφαρμογή πολιτικής μεταβλητών αποδοχών θεωρείται ως απαραίτητο εργαλείο διοικήσεως των ανθρωπίνων πόρων, καθώς και προσελκύσεως ή/και διατηρήσεως Στελεχών σε επίπεδο Τραπέζης και Ομίλου, στοιχεία τα οποία συμβάλλουν σημαντικά στην επίτευξη των μακροπρόθεσμων επιχειρησιακών στόχων της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου.

Πληροφόρηση επί των Αποδοχών των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος 2017 (1.1-31.12.2017), σε εφαρμογή του Κανονισμού 575/2013, άρθρο 450

	Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου	
	Μη Εκτελεστικά	Εκτελεστικά
Αριθμός δικαιούχων	11	4
Σύνολο σταθερών αποδοχών	1.012.750,03	1.432.950,06
Σύνολο μεταβλητών αποδοχών με διάκριση σε:		
Μετρητά	-	-
Μετοχές	-	-
Χρηματοπιστωτικά μέσα συνδεδεμένα με μετοχές	-	-
Άλλες κατηγορίες	-	-
Ποσά αναβαλλόμενων αποδοχών με διάκριση σε:		
Κατοχυρωμένες	-	-
Μη κατοχυρωμένες	-	-
Ποσά αναβαλλόμενων αποδοχών που έχουν αποφασισθεί να καταβληθούν και μειώθηκαν μέσω αναπροσαρμογών με βάση την επίδοση		
	-	-
Αριθμός δικαιούχων που έλαβε πληρωμή λόγω προσλήψεως		
	-	-
Συνολικό ποσό πληρωμής λόγω προσλήψεως		
	-	-
Αριθμός δικαιούχων που έλαβε αποζημίωση λόγω αποχωρήσεως		
	-	-
Συνολικό ποσό αποζημιώσεως λόγω αποχωρήσεως		
	-	-
Υψηλότερο ποσό που καταβλήθηκε ως αποζημίωση σε μεμονωμένο άτομο		
	-	-

Αθήναι, 20 Μαρτίου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΡΑΠΑΝΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 666242

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της ALPHA BANK A.E.

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών & Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της ALPHA BANK A.E. (η Τράπεζα) και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος), οι οποίες αποτελούνται από τον εταιρικό και ενοποιημένο ισολογισμό της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2017, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και συνολικού αποτελέσματος, μεταβολών της καθαρής θέσεως και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της ALPHA BANK A.E. και των θυγατρικών αυτής κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ενοποιημένες ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχο μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Τράπεζα και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχο μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρομε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου**Πως αντιμετωπίστηκαν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου****Απομειώσεις δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών**

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών («δάνεια») της Τράπεζας και του Όμιλου ανήλθαν κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 σε € 38.521 εκατ. και € 43.318 εκατ. αντίστοιχα, σε σύγκριση με € 40.262 εκατ. και € 44.409 εκατ. για την Τράπεζα και τον Όμιλο κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, μετά από συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης ποσού € 8.781 εκατ. και € 11.038 εκατ. αντίστοιχα για την Τράπεζα και τον Όμιλο κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, σε σύγκριση με € 10.385 εκατ. και € 12.558 εκατ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Η επιμέτρηση της απομείωσης των δανείων θεωρείται σημαντικό θέμα ελέγχου καθώς ο προσδιορισμός των παραδοχών που χρησιμοποιεί η Διοίκηση για την εκτίμηση της απομείωσης είναι εξαιρετικά υποκειμενικός λόγω υψηλού βαθμού κρίσης που ασκεί η Διοίκηση.

Η Τράπεζα και ο Όμιλος σχηματίζουν πρόβλεψη απομείωσης των δανείων για πραγματοποιηθείσες ζημιές τόσο σε ατομική όσο και σε συλλογική βάση.

Οι σημαντικότερες κρίσεις που ασκούνται είναι:

Οι μεθοδολογίες και οι πολιτικές που επιλέγονται από τη Διοίκηση, η αποτίμηση των εξασφαλίσεων και οι παραδοχές που πραγματοποιούνται για τον προσδιορισμό των προεξοφλημένων ταμειακών ροών που χρησιμοποιούνται για τα δάνεια τα οποία υπόκεινται σε ατομική αξιολόγηση. Οι μεθοδολογίες και οι πολιτικές που επιλέγονται από τη Διοίκηση, οι παραδοχές που γίνονται προκειμένου για τον υπολογισμό του ποσού της απομείωσης που διενεργείται σε συλλογική βάση λαμβάνοντας υπόψη την ομαδοποίηση σε ομοειδείς πληθυσμούς, συμπεριλαμβανομένων της πιθανότητας αθέτησης (Probability of Default), της ζημιάς κατά την αθέτηση (Loss Given Default) και της χρονικής περιόδου μεταξύ της εμφάνισης ενός συγκεκριμένου ζημιολόγου γεγονότος και της ημερομηνίας που αυτό καθίσταται γνωστό (Loss Emergence Period).

Η Διοίκηση έχει παράσχει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις ακολουθούμενες λογιστικές αρχές και πολιτικές για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης απομείωσης των δανείων, τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου και την επισκόπηση της απομείωσης, στις Σημειώσεις 1.13, 17 και 38.1 των εταιρικών και 1.14, 17 και 41.1 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων αντίστοιχα.

Από την 1 Ιανουαρίου 2018, η Τράπεζα και ο Όμιλος υιοθέτησαν το ΔΠΧΠ 9, με αποτέλεσμα να αναγνωρίζονται οι ζημιές για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου όταν αυτές αναμένεται ότι θα πραγματοποιηθούν και όχι όταν έχουν ήδη πραγματοποιηθεί. Η Διοίκηση έχει γνωστοποιήσει πληροφορίες σχετικά με τον εκτιμώμενη επίπτωση από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 στη Σημείωση 1.1 «*Βάση παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων*» και στις Σημειώσεις 39 και 42 των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, αντίστοιχα.

Με βάση την αξιολόγηση των ελεγκτικών κινδύνων, αξιολογήσαμε τις μεθοδολογίες και τις πολιτικές που εφαρμόστηκαν από τη Διοίκηση σε σχέση με τις απομειώσεις δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών.

Εξετάσαμε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα στοιχεία:

Δάνεια τα οποία υπόκεινται σε ατομική αξιολόγηση:

Αξιολόγηση του σχεδιασμού και της εφαρμογής των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχό μας, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών δικλίδων που σχετίζονται με τις σημαντικές εκτιμήσεις, τα δεδομένα, τον υπολογισμό και τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιήθηκαν.

Αξιολόγηση της καταλληλότητας της μεθοδολογίας και πολιτικής υπολογισμού προβλέψεων που έχει επιλέξει η Διοίκηση.

Έλεγχος της πληρότητας του προσδιορισμού των δανείων που έχουν ενδείξεις απομείωσης, επιλογή δείγματος ενήμερων δανείων και ανεξάρτητη αξιολόγηση της ύπαρξης ενδείξεων απομείωσης με βάση τα προβλεπόμενα από το ΔΛΠ 39.

Για δείγμα δανείων, εξέταση του εύλογου και της λογικότητας των σημαντικών παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της ζημιάς απομείωσης με την υποστήριξη ειδικών εμπειρογνομόνων για τον έλεγχο της αξίας των ακινήτων, των παραδοχών σχετικά με τον προσδιορισμό των ταμειακών ροών και των στρατηγικών ανάκτησης. Επαναυπολογισμό των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, σύγκριση των αποτελεσμάτων με αυτό που προσδιόρισε η Διοίκηση και διερεύνηση τυχόν διαφορών που προέκυψαν. Αξιολόγηση της πληρότητας και της ακρίβειας των γνωστοποιήσεων με βάση τα σχετικά λογιστικά πρότυπα.

Δάνεια τα οποία αξιολογούνται σε συλλογική βάση:

Αξιολόγηση του σχεδιασμού και της εφαρμογής των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχό μας, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών δικλίδων που σχετίζονται με τις σημαντικές εκτιμήσεις, τα δεδομένα, τον υπολογισμό και τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιήθηκαν από τη Διοίκηση.

Με την υποστήριξη ειδικών εμπειρογνομόνων επί του πιστωτικού κινδύνου, όπου χρειάστηκε, αξιολόγηση της καταλληλότητας της μεθοδολογίας και πολιτικής υπολογισμού προβλέψεων που έχει επιλέξει η Διοίκηση, εξέταση των σημαντικών συντελεστών πιστωτικού κινδύνου που χρησιμοποιήθηκαν για δάνεια ομαδοποιημένα σε ομοειδείς πληθυσμούς, συμπεριλαμβανομένων της πιθανότητας αθέτησης (Probability of Default), της τελικής απομείωσης της αξίας των δανείων (Loss Given Default) και της χρονικής περιόδου μεταξύ της εμφάνισης ενός συγκεκριμένου ζημιολόγου γεγονότος και της ημερομηνίας που αυτό καθίσταται γνωστό (Loss Emergence Period).

Αξιολογήσαμε την εκτιμώμενη επίπτωση από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στη μεθοδολογία, τις πολιτικές και τις παραδοχές που εφαρμόστηκαν από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων μελλοντικών πιστωτικών ζημιών εμπλέκοντας ειδικούς εμπειρογνώμονες επί του πιστωτικού κινδύνου. Επιπλέον, αξιολογήσαμε την πληρότητα και την ακρίβεια των γνωστοποιήσεων που σχετίζονται με τη μετάβαση στο ΔΠΧΠ 9.

Ανακτησιμότητα Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις της Τράπεζας και του Ομίλου ανήλθαν κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 σε € 4.282 εκατ. και € 4.331 εκατ. αντίστοιχα, σε σύγκριση με € 4.477 εκατ. και € 4.519 εκατ. αντίστοιχα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, εκ των οποίων, ποσό € 305 εκατ. και € 325 εκατ. για την Τράπεζα και τον Όμιλο αντίστοιχα αφορούν σε αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, σε σύγκριση με € 431 εκατ. και € 451 εκατ. αντίστοιχα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Η επιμέτρηση της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων θεωρείται σημαντικό θέμα ελέγχου καθώς είναι εξαιρετικά υποκειμενική όσον αφορά σε παραδοχές και προσδοκίες σχετικά με την ύπαρξη μελλοντικών φορολογητέων κερδών, την αξιολόγηση του ιστορικού φορολογικών ζημιών, οι οποίες ενδέχεται να μην είναι κατάλληλες υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις.

Η Διοίκηση έχει παράσχει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στις σημειώσεις 1.29.3 και 23 των εταιρικών και 1.31.3 και 23 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Με βάση την αξιολόγηση των ελεγκτικών κινδύνων, εκτιμήσαμε τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και εξετάσαμε τόσο τον προϋπολογισμό όσο και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν σχετικά με την ύπαρξη μελλοντικών φορολογικών κερδών.

Η αξιολόγησή μας συμπεριέλαβε τα ακόλουθα στοιχεία, ενώ ενεπλάκησαν ειδικοί εμπειρογνώμονες επί φορολογικών θεμάτων:

Αξιολόγηση του σχεδιασμού και της εφαρμογής των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που σχετίζονται με την προετοιμασία και επισκόπηση των προϋπολογισμών και προσδοκιών, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών δικλίδων που σχετίζονται με τις σημαντικές εκτιμήσεις, τα δεδομένα, τον υπολογισμό και τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιήθηκαν.

Αξιολόγηση της εκτίμησης της Διοίκησης για τις πρόσφατες αλλαγές στη φορολογική νομοθεσία που επηρεάζουν το υπόλοιπο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων. Αξιολόγηση του εύλογου των σημαντικότερων παραδοχών και προσδοκιών της Διοίκησης αναφορικά με τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη και την επίδρασή τους επί του υπολοίπου των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων υπό το πρίσμα της επιβεβαίωσης αυτών των προσδοκιών ιστορικά, τα τρέχοντα αποτελέσματα και τις απαιτήσεις του σχεδίου αναδιάρθρωσης.

Γενικές εσωτερικές δικλίδες ελέγχου πληροφοριακών συστημάτων σχετικές με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση

Οι διαδικασίες χρηματοοικονομικής πληροφόρησης της Τράπεζας και του Ομίλου εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τα πληροφοριακά συστήματα που υποστηρίζουν αυτοματοποιημένες λογιστικές διαδικασίες και διαδικασίες συμφωνίας, δημιουργώντας ένα πολύπλοκο περιβάλλον πληροφορικής που επηρεάζει το σύνολο των λειτουργιών και στο οποίο σημαντικός αριθμός συναλλαγών επεξεργάζονται καθημερινά σε πολλαπλές τοποθεσίες.

Το παραπάνω θεωρείται σημαντικό θέμα ελέγχου καθώς είναι κρίσιμο οι εσωτερικές δικλίδες ελέγχου που σχετίζονται με τη διαχείριση προσβάσεων, τη διαχείριση αλλαγών που διενεργούνται στα πληροφοριακά συστήματα και τη διαχείριση των καθημερινών λειτουργιών πληροφορικής, να έχουν σχεδιαστεί και να λειτουργούν αποτελεσματικά προκειμένου να εξασφαλιστεί η πληρότητα και ακρίβεια των οικονομικών στοιχείων και πληροφοριών που παράγουν την χρηματοοικονομική πληροφόρηση.

Με βάση την εκτίμηση των ελεγκτικών κινδύνων, αξιολογήσαμε το σχεδιασμό και την αποτελεσματικότητα των γενικών εσωτερικών δικλίδων ελέγχου πληροφοριακών συστημάτων που σχετίζονται με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Οι ελεγκτικές μας διαδικασίες συμπεριέλαβαν την αξιολόγηση των δικαιωμάτων πρόσβασης σε εφαρμογές, σε λειτουργικά συστήματα και βάσεις δεδομένων, τη διαδικασία που ακολουθήθηκε για τις αλλαγές που διενεργούνται στα πληροφοριακά συστήματα καθώς και των καθημερινών λειτουργιών πληροφορικής.

Συνοπτικά, οι βασικές ελεγκτικές διαδικασίες που διενεργήθηκαν περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων, την εξέταση:

- Των διαδικασιών απόδοσης και ανάκλησης δικαιωμάτων πρόσβασης στους χρήστες.
- Της παροχής προνομιακής πρόσβασης σε εφαρμογές, λειτουργικά συστήματα και βάσεις δεδομένων.
- Της διαδικασίας περιοδικού ελέγχου των δικαιωμάτων των χρηστών στα πληροφοριακά συστήματα.
- Της διαδικασίας διαχείρισης αλλαγών σε εφαρμογές, λειτουργικά συστήματα και βάσεις δεδομένων (π.χ. αίτημα χρήστη, δοκιμές αποδοχής από τους χρήστες και παροχή τελικής έγκρισης προκειμένου να τεθεί σε παραγωγή).
- Των καθημερινών λειτουργιών πληροφορικής.

Άλλο θέμα

Οι ατομικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και του Ομίλου για την προηγούμενη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016 ελέγχθηκαν από άλλη ελεγκτική εταιρεία. Για την εν λόγω χρήση ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής εξέδωσε την 30 Μαρτίου 2017 έκθεση ελέγχου με σύμφωνη γνώμη.

Άλλες πληροφορίες

Η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες, που ενσωματώνονται στην προβλεπόμενη από το Ν. 3556/2007 Ετήσια Οικονομική Έκθεση, περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην *Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων*, στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, στην Επεξηγηματική Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου και στη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της Διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου που η Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Τράπεζας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η Διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Τράπεζα και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθρο 44 του Ν. 4449/2017) της Τράπεζας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων - Συνέχεια

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου.
- Κατανοούμε τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου της Τράπεζας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη Διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Τράπεζας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Τράπεζα και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Συλλέγουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξεχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του Κωδ.Ν. 2190/1920.
- β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του Κωδ.Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017.
- γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την ALPHA BANK A.E. και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Τράπεζα και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί στην Τράπεζα και στις θυγατρικές της από την ελεγκτική εταιρεία Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, μέλος της Deloitte Touche Tohmatsu Limited («DTTL»), κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017 γνωστοποιούνται στις Σημειώσεις 42 και 45 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων αντίστοιχα. Επιπλέον, επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες ποσού € 0.17 εκατ. και € 0.19 εκατ. έχουν παρασχεθεί στην Τράπεζα και τον Όμιλο αντίστοιχα, από τις υπόλοιπες εταιρείες της DTTL, και των αντίστοιχων συνεργατών τους.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 30 Ιουνίου 2017 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Η χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2017 είναι η πρώτη χρονιά διορισμού μας ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές.

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2018

Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Αλεξάνδρα Β. Κωστάρα
Α.Μ. ΣΟΕΛ: 19981
Deloitte Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών
Φραγκοκκλησιάς 3α & Γρανικού,
151 25 Μαρούσι
Α.Μ. ΣΟΕΛ: Ε120

Η «Deloitte Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών», η «Deloitte Business Solutions A.E.», η «Deloitte Accounting Compliance & Reporting Services A.E.» και η «Deloitte Alexander Competence Center A.E.» είναι οι ελληνικές εταιρείες μέλη της Deloitte Touche Tohmatsu Limited, μιας ιδιωτικής Βρετανικής εταιρίας περιορισμένης ευθύνης («DTTL»). Η «Deloitte Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών» παρέχει ελεγκτικές (audit) υπηρεσίες καθώς και συμβουλευτικές υπηρεσίες διαχείρισης εταιρικού κινδύνου (risk advisory), η «Deloitte Business Solutions A.E.» χρηματοοικονομικές (financial advisory), φορολογικές (tax) και συμβουλευτικές (consulting) υπηρεσίες και η «Deloitte Accounting Compliance & Reporting Services A.E.» λογιστικές υπηρεσίες (accounting outsourcing). Η «Deloitte Alexander Competence Center A.E.» με έδρα στη Θεσσαλονίκη είναι ένα κέντρο καινοτομίας που παρέχει χρηματοοικονομικές (financial advisory), φορολογικές (tax) και συμβουλευτικές (consulting) υπηρεσίες.

Η «Κοιμτζόγλου-Λεβέντης και Συνεργάτες» ("KL Law Firm") είναι η ελληνική δικηγορική εταιρεία που παρέχει νομικές υπηρεσίες και συμβουλές στην Ελλάδα.

Οικονομικές Καταστάσεις Ομίλου της 31.12.2017

ALPHA BANK

Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	Από 1 Ιανουαρίου έως	
		31.12.2017	31.12.2016
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	2	2.514.338	2.668.781
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	2	(571.746)	(744.696)
Καθαρό έσοδο από τόκους	2	1.942.592	1.924.085
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		395.490	373.667
Προμήθειες έξοδα		(71.996)	(55.742)
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	3	323.494	317.925
Έσοδα από μερίσματα	4	1.435	3.178
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	5	144.702	84.896
Λοιπά έσοδα	6	54.508	56.988
		200.645	145.062
Σύνολο εσόδων		2.466.731	2.387.072
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	7	(474.378)	(507.853)
Κόστος/πρόβλεψη αποζημιώσεως προγραμμάτων αποχωρήσεως προσωπικού	7	(92.719)	(31.655)
Γενικά διοικητικά έξοδα	8	(554.960)	(510.770)
Αποσβέσεις	20, 21, 22	(99.743)	(97.425)
Λοιπά έξοδα	9	(71.234)	(77.752)
Σύνολο εξόδων προ ζημιών απομειώσεως και προβλέψεων για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου		(1.293.034)	(1.225.455)
Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	10	(1.005.415)	(1.167.953)
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	19	(3.162)	(3.342)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος		165.120	(9.678)
Φόρος εισοδήματος	11	(75.611)	29.214
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		89.509	19.536
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες	47	(68.457)	22.766
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος		21.052	42.302
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) που αναλογούν σε:			
Μετόχους της Τραπέζης			
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		89.528	19.374
- από διακοπείσες δραστηριότητες		(68.457)	22.766
		21.071	42.140
Τρίτους			
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	38	(19)	162
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή:			
Βασικά και προσαρμοσμένα (€ ανά μετοχή)	12	0,01	0,03
Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (€ ανά μετοχή)	12	0,06	0,01
Βασικά και προσαρμοσμένα από διακοπείσες δραστηριότητες (€ ανά μετοχή)	12	(0,04)	0,01

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις (σελ. 63-253) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου

Ενοποιημένος Ισολογισμός

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	31.12.2017	31.12.2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	13	1.593.850	1.514.607
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	14	1.715.649	1.969.281
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	15	8.685	4.701
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	622.536	634.323
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	17	43.318.193	44.408.760
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου			
- Διαθέσιμα προς πώληση	18α	5.873.768	5.217.053
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	18β	10.870	44.999
- Δανειακού χαρτοφυλακίου	18γ		2.682.655
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	19	18.886	21.792
Επενδύσεις σε ακίνητα	20	577.112	614.092
Ιδιοχρησιμοποιούμενα εσώματα πάγια	21	735.250	793.968
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια	22	389.809	371.314
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	23	4.330.602	4.519.046
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	24	1.328.838	1.450.459
		60.524.048	64.247.050
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	47	288.977	625.216
Σύνολο Ενεργητικού		60.813.025	64.872.266
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	25	13.141.531	19.105.577
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	1.029.421	1.336.227
Υποχρεώσεις προς πελάτες (συμπεριλαμβανομένων ομολογιών εκδόσεως μας)	26	34.890.436	32.946.116
Ομολογίες εκδόσεως μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	27	655.567	616.865
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους	28	42.761	33.778
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	23	24.997	21.219
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	29	92.038	91.828
Λοιπές υποχρεώσεις	30	867.921	879.185
Προβλέψεις	31	441.240	321.704
		51.185.912	55.352.499
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	47	422	406.354
Σύνολο Υποχρεώσεων		51.186.334	55.758.853
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ			
Κεφάλαια και αποθεματικά που αναλογούν στους Μετόχους της Τραπέζης			
Μετοχικό Κεφάλαιο	32	463.110	461.064
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	33	10.801.029	10.790.870
Αποθεματικά	34	809.073	400.640
Ποσά που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση και αφορούν στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	34, 47	(122)	(68.579)
Αποτελέσματα εις νέον	35	(2.490.040)	(2.506.711)
		9.583.050	9.077.284
Δικαιώματα τρίτων	38	28.534	20.997
Υβριδικά κεφάλαια	36	15.107	15.132
Σύνολο Καθαρής Θέσεως		9.626.691	9.113.413
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως		60.813.025	64.872.266

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις (σελ. 63-253) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου

Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
		31.12.2017	31.12.2016
Καθαρά κέρδη/(ζημιές), μετά το φόρο εισοδήματος, που αναγνωρίστηκαν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων		21.052	42.302
Λοιπά αποτελέσματα που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση:			
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού των διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων		509.224	93.352
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού αντισταθμίσεως ταμειακών ροών		52.774	(55.212)
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού		(2.192)	(849)
Μεταβολή αναλογίας λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών		72	
Φόρος εισοδήματος		(155.234)	(6.635)
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		404.644	30.656
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από διακοπείσες δραστηριότητες	47	68.457	(1.458)
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
Καθαρή μεταβολή αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών		198	(10.694)
Φόρος εισοδήματος		(56)	3.100
		142	(7.594)
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από διακοπείσες δραστηριότητες			
Καθαρή μεταβολή αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών		(200)	4
Φόρος εισοδήματος		30	
		(170)	4
Σύνολο αποτελεσμάτων, μετά το φόρο εισοδήματος, που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση	11	473.073	21.608
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος		494.125	63.910
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως που αναλογεί σε:			
Μετόχους της Τραπέζης			
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		494.149	42.448
- από διακοπείσες δραστηριότητες			21.312
		494.149	63.760
Τρίτους			
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(24)	150

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις (σελ. 63-253) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου

Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών της Καθαρής Θέσεως

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Δικαιώματα τρίτων	Υβριδικά κεφάλαια	Σύνολο Καθαρής Θέσεως
Υπόλοιπο 1.1.2016		461.064	10.790.870	308.920	(2.546.885)	9.013.969	23.998	15.232	9.053.199
Μεταβολές χρήσεως 1.1 - 31.12.2016									
Αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος					42.140	42.140	162		42.302
Λοιπά αποτελέσματα μετά το φόρο εισοδήματος, που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση				29.208	(7.588)	21.620	(12)		21.608
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος				29.208	34.552	63.760	150		63.910
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου, μετά από φόρο					(689)	(689)			(689)
Αγορές/πωλήσεις και μεταβολή ποσοστών συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρίες				(8.826)	8.826		(3.151)		(3.151)
(Αγορές), (ανακλήσεις)/ πωλήσεις υβριδικών τίτλων, μετά από φόρους					61	61		(100)	(39)
Σχηματισμός αποθεματικών				2.759	(2.759)				
Λοιπά					183	183			183
Υπόλοιπο 31.12.2016		461.064	10.790.870	332.061	(2.506.711)	9.077.284	20.997	15.132	9.113.413

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις (σελ. 63-253) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Δικαιώματα τρίτων	Υβριδικά κεφάλαια	Σύνολο Καθαρίς Θέσεως
Υπόλοιπο 1.1.2017		461.064	10.790.870	332.061	(2.506.711)	9.077.284	20.997	15.132	9.113.413
Μεταβολές χρήσεως 1.1 - 31.12.2017									
Αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος					21.071	21.071	(19)		21.052
Λοιπά αποτελέσματα μετά το φόρο εισοδήματος, που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση				473.105	(27)	473.078	(5)	-	473.073
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος				473.105	21.044	494.149	(24)		494.125
Μετατροπή μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου σε μετοχές		2.046	10.159			12.205			12.205
Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου, μετά το φόρο εισοδήματος					(560)	(560)			(560)
Αγορές/πωλήσεις/ μεταβολή ποσοστών συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρίες και αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών					(26)	(26)	7.561		7.535
(Αγορές), (ανακλήσεις)/ πωλήσεις υβριδικών τίτλων, μετά από φόρους						-		(25)	(25)
Σχηματισμός αποθεματικών				3.785	(3.785)	-			-
Λοιπά					(2)	(2)			(2)
Υπόλοιπο 31.12.2017		463.110	10.801.029	808.951	(2.490.040)	9.583.050	28.534	15.107	9.626.691

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις (σελ. 63-253) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου

Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31.12.2017	31.12.2016*
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες			
Κέρδη/(Ζημιές) πριν το φόρο εισοδήματος		165.120	(9.678)
Προσαρμογή κερδών/(ζημιών) προ φόρων για:			
Αποσβέσεις/Απομειώσεις/ Διαγραφές ενσώματων παγίων		128.998	101.855
Αποσβέσεις/Απομειώσεις/Διαγραφές αύλων παγίων		51.930	51.578
Απομειώσεις δανείων, προβλέψεις και αποζημιώσεις προσωπικού		1.157.336	1.237.992
(Κέρδη)/Ζημιές από επενδυτικές δραστηριότητες		(307.163)	(351.259)
(Κέρδη)/Ζημιές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(15.769)	50.015
Αναλογία (κερδών)/ζημιών από συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες		3.162	3.342
		1.183.614	1.083.845
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στοιχείων Ενεργητικού που σχετίζονται με συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες:			
Απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων		506.008	(135.041)
Αξιογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου και απαιτήσεων από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		7.802	156.769
Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών		(49.968)	480.508
Λοιπών στοιχείων Ενεργητικού		127.998	82.573
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στοιχείων Υποχρεώσεων που σχετίζονται με συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες:			
Υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα		(5.964.046)	(6.004.782)
Υποχρεώσεων από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		(254.032)	(269.485)
Υποχρεώσεων προς πελάτες		1.926.601	1.901.458
Λοιπών Υποχρεώσεων		(32.359)	(28.180)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες πριν από φόρους		(2.548.382)	(2.732.335)
Πληρωθέντες φόροι εισοδήματος και λοιποί φόροι		(13.748)	(17.391)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες		(2.562.130)	(2.749.726)
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες λειτουργικές δραστηριότητες		7.010	2.697
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες			
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες		(9.380)	(18.655)
Εισροές από πώληση θυγατρικής		63.636	76.016
Εισπραχθέντα μερίσματα		1.435	3.178
Αγορές ενσώματων και αύλων παγίων	20, 21, 22	(145.575)	(186.048)
Πωλήσεις ενσώματων και αύλων παγίων		54.558	36.537
Αγορές Εντόκων Γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου		(3.356.877)	(4.792.895)
Πωλήσεις/λήξεις Εντόκων Γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου		3.678.213	5.489.151
Αγορές χρεογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου (εξαιρουμένων Ε.Γ.Ε.Δ.)		(2.761.629)	(1.866.945)
Πωλήσεις/λήξεις χρεογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου (εξαιρουμένων Ε.Γ.Ε.Δ.)		5.328.328	3.505.743
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες		2.852.709	2.246.082
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες επενδυτικές δραστηριότητες		(52.684)	(24.477)
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Εισπράξεις ομολογιών εκδοσέως μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων		218.587	321.034
Πληρωμές ομολογιών εκδοσέως μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων		(164.445)	(116.394)
(Αγορές)/Πωλήσεις υβριδικών τίτλων			(15)
Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου		(639)	(970)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες		53.503	203.655
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και στα ταμειακά ισοδύναμα		(12.463)	(31.476)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		331.619	(331.465)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών από διακοπείσες δραστηριότητες		(45.674)	(21.780)
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στην αρχή της χρήσεως		974.888	1.328.133
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στο τέλος της χρήσεως	13	1.260.833	974.888

* Τα κονδύλια της Ενοποιημένης Κατάστασης ταμειακών Ροών της συγκριτικής χρήσεως έχουν αναμορφωθεί για λόγους συγκρισιμότητας (σημείωση 50).

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις (σελ. 63-253) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου

Σημειώσεις επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ο Όμιλος της Alpha Bank περιλαμβάνει εταιρίες, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες όπως: Τραπεζικές, Χρηματοδοτικές, Χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, Επενδύσεων, Ασφαλίσεων, Κτηματικές, Ξενοδοχειακές.

Ιθύνουσα ή μητρική εταιρία του Ομίλου είναι η Alpha Τράπεζα Α.Ε., η οποία λειτουργεί σήμερα με την επωνυμία ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. και διακριτικό τίτλο ALPHA BANK, εδρεύει στην Αθήνα, οδός Σταδίου 40, είναι καταχωρημένη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο με αριθμό 223701000 (πρώην αριθμός Μητρώου Ανωνύμων Εταιριών 6066/06/Β/86/05). Η διάρκεια της έχει ορισθεί έως το 2100, δύναται δε να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως.

Σκοπός της Τραπέζης, όπως περιγράφεται στο άρθρο 4 του Καταστατικού της, είναι η διενέργεια, για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή, αυτοτελώς ή σε συνεργασία, συμπεριλαμβανομένης της κοινοπραξίας, μετά τρίτων, του συνόλου, άνευ περιορισμού ή ετέρας διακρίσεως, των (κυρίων και παρεπομένων) εργασιών, δραστηριοτήτων, συναλλαγών και υπηρεσιών, που η εκάστοτε κείμενη (ημεδαπή, κοινοτική, αλλοδαπή) νομοθεσία επιτρέπει σε πιστωτικά ιδρύματα. Για την εκπλήρωσή του η Τράπεζα δύναται να διενεργεί οποιαδήποτε πράξη, εργασία ή συναλλαγή που, αμέσως ή εμμέσως, είναι συναφής, συμπληρωματική ή επιβοηθητική των προαναφερομένων.

Η θητεία του Διοικητικού της Συμβουλίου, που εξελέγη από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 27.6.2014, λήγει το 2018.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου την 31.12.2017 είχε ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Βασίλειος Θ. Ράπανος

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Δημήτριος Π. Μαντζούνης

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΟΝΤΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Σπύρος Ν. Φιλάρετος (COO)

Αρτέμιος Χ. Θεοδωρίδης

Γεώργιος Κ. Αρώνης

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Ευθύμιος Ο. Βιδάλης */**/*

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΜΕΛΗ

Ibrahim S. Dabdoub **/*

Carolyn Adele G. Dittmeier */**

Richard R. Gildea **/*

Shahzad A. Shahbaz ****

Jan Oscar A. Vanhevel */**

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ

(κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3864/2010)

Σπυρίδων-Σταύρος Α. Μαυρόγαλος-Φώτης */**/*

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Γεώργιος Π. Τριανταφυλλίδης

Την 29.6.2017, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης διαπίστωσε ότι η Τράπεζα δεν υπάγεται στο σύνολο των διατάξεων του Νόμου 3723/2008 και ότι το δικαίωμα και η απαίτηση του Ελληνικού Δημοσίου να εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης, που απορρέουν από τον ως άνω Νόμο, έχουν κατά συνέπεια παύσει να ισχύουν και έχουν εξαλειφθεί.

Την 28.9.2017 το Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης, κ. Ευάγγελος Ι. Καλούσης, γνωστοποίησε την παραίτησή του, με άμεση ισχύ, από κάθε θέση και αξίωμα στο Διοικητικό Συμβούλιο και στις Επιτροπές αυτού.

* Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου

** Μέλος της Επιτροπής Αποδοχών

*** Μέλος της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων

**** Μέλος της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Αναδείξεως Υποψηφίων

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 30.6.2017 εξέλεξε, για τον υποχρεωτικό έλεγχο της διαχειριστικής χρήσεως 2017, την ελεγκτική εταιρία «Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών».

Η μετοχή της Τραπέζης είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών από το 1925 και κατατάσσεται μεταξύ των εταιριών με την υψηλότερη κεφαλαιοποίηση. Η μετοχή συμμετέχει σε διεθνείς δείκτες όπως, μεταξύ άλλων, ο MSCI Emerging Markets Index, ο FTSE All World, ο FTSE Med100 και ο FTSE4Good Emerging Index.

Εκτός από την ελληνική κεφαλαιαγορά, η μετοχή διαπραγματεύεται εκτός χρηματιστηριακού κύκλου στην αγορά της Νέας Υόρκης (ADRs).

Το σύνολο των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία την **31η Δεκεμβρίου 2017** ανήρχετο σε 1.543.699.381. Στο Χρηματιστήριο Αθηνών διαπραγματεύονται 1.374.525.214 κοινές μετοχές της Τραπέζης, ενώ το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) κατέχει τις υπόλοιπες 169.174.167 κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου, άυλες μετοχές, ή ποσοστό 10,96% επί του συνόλου κοινών μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης. Η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου επί των μετοχών του ΤΧΣ υπόκειται σε περιορισμούς σύμφωνα με το άρθρο 7α του ν. 3864/2010.

Επιπλέον, έως την 7.12.2017, διαπραγματεύονταν στο Χρηματιστήριο Αθηνών 1.141.734.167 Παραστατικοί Τίτλοι Δικαιωμάτων Κτήσης Μετοχών («Warrants»), ο κάθε ένας από τους οποίους ενσωμάτωνε δικαίωμα αγοράς 0,148173663047785 Νέων Μετοχών κυριότητας του ΤΧΣ. Τα Warrants που δεν ασκήθηκαν έως και την 11.12.2017 έχουν παύσει αυτοδικαίως να ισχύουν και έχουν ακυρωθεί από το Τ.Χ.Σ. την 14.12.2017.

Κατά το έτος 2017, η εμπορευσιμότητα της μετοχής ανήλθε σε € 10.633.710 ανά συνεδρίαση, κατά μέσο όρο και η εμπορευσιμότητα των warrants σε € 3.817.

Η Τράπεζα έχει αξιολογηθεί πιστοληπτικά από τρεις οίκους του εξωτερικού ως εξής:

- Moody's: Caa3
- Fitch Ratings: RD
- Standard & Poor's: CCC+

Με βάση το Ν.4403/7.7.2016, τροποποιήθηκε το άρθρο 135 του Κ.Ν. 2190/1920 και καταργήθηκε η υποχρέωση δημοσίευσης Στοιχείων και Πληροφοριών που προκύπτουν από τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της 20ης Μαρτίου 2018.

ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

1.1 Βάση Παρουσίασης

Οι παρούσες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αφορούν στη χρήση 1.1 - 31.12.2017 και έχουν συνταχθεί:

α) σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.), όπως αυτά υιοθετούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, βάσει του Κανονισμού αριθ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 19ης Ιουλίου 2002 και

β) με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους. Κατ' εξαίρεση ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Τα στοιχεία αυτά είναι κατά κύριο λόγο τα ακόλουθα:

- Αξίογραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου
- Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα
- Αξίογραφα διαθέσιμα προς πώληση
- Το μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο εκδόσεως της Τραπέζης το οποίο, έως τη μετατροπή του σε μετοχές, η οποία έλαβε χώρα κατά το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους, περιλαμβανόταν στις «Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις».

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά στις επιμέρους σημειώσεις.

Οι λογιστικές αρχές που έχει ακολουθήσει ο Όμιλος για τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια στις χρήσεις 2016 και 2017, αφού ληφθούν υπόψη οι ακόλουθες τροποποιήσεις προτύπων οι οποίες εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εφαρμόστηκαν από 1.1.2017:

► **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 7 «Κατάσταση Ταμειακών Ροών»:** Πρωτοβουλία γνωστοποιήσεων (Κανονισμός 2017/1990/6.11.2017)

Την 29.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 7 βάσει της οποίας μία εταιρία καλείται να παρέχει γνωστοποιήσεις οι οποίες να βοηθούν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές εκείνων των υποχρεώσεων των οποίων οι ταμειακές ροές ταξινομούνται στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες στην κατάσταση ταμειακών ροών. Οι μεταβολές που θα πρέπει να γνωστοποιούνται, οι οποίες δεν είναι απαραίτητο να είναι ταμειακές, περιλαμβάνουν:

- τις μεταβολές που εντάσσονται στις ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων,
- τις μεταβολές που απορρέουν από την απόκτηση ή απώλεια ελέγχου θυγατρικών ή άλλων εταιριών,
- τις μεταβολές από συναλλαγματικές διαφορές,
- τις μεταβολές της εύλογης αξίας και
- λοιπές μεταβολές.

Ως αποτέλεσμα της ανωτέρω τροποποίησης, η εν λόγω γνωστοποίηση έχει προστεθεί στη σημείωση 27 Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις.

► **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 12 «Φόροι Εισοδήματος»:** Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για μη πραγματοποιηθείσες ζημίες (Κανονισμός 2017/1989/6.11.2017).

Την 19.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 12 με την οποία αποσαφήνισε τα ακόλουθα:

- Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες χρεωστικών μέσων, τα οποία αποτιμώνται για λογιστικούς σκοπούς στην εύλογη αξία και για φορολογικούς σκοπούς στο κόστος, δύνανται να οδηγήσουν σε εκπαιστές προσωρινές διαφορές ανεξάρτητα με το αν ο κάτοχός τους πρόκειται να ανακτήσει την αξία των στοιχείων μέσω της πώλησης ή της χρήσης τους.
- Η ανακτησιμότητα μίας αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης εξετάζεται σε συνδυασμό με τις λοιπές αναβαλλόμενες

φορολογικές απαιτήσεις. Στην περίπτωση, ωστόσο, που ο φορολογικός νόμος περιορίζει το συμψηφισμό συγκεκριμένων φορολογικών ζημιών με συγκεκριμένες κατηγορίες εισοδήματος, οι σχετικές εκπεστές προσωρινές διαφορές θα πρέπει να εξετάζονται μόνο σε συνδυασμό με άλλες εκπεστές προσωρινές διαφορές της ίδιας κατηγορίας.

- Κατά τον έλεγχο ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, συγκρίνονται οι εκπεστές φορολογικές διαφορές με τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι εκπτώσεις φόρου που προέρχονται από την αντιστροφή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.
- Οι εκτιμήσεις για τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη δύνανται να περιλαμβάνουν την ανάκτηση κάποιων στοιχείων ενεργητικού σε αξία μεγαλύτερη από τη λογιστική τους, υπό την προϋπόθεση ότι δύναται να αποδειχθεί ότι κάτι τέτοιο είναι πιθανό να επιτευχθεί.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από τον Όμιλο δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές του καταστάσεις.

► Βελτιώσεις Διεθνών Λογιστικών Προτύπων - κύκλος 2014-2016 (Κανονισμός 2018/182/7.2.2018)

Στο πλαίσιο του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 8.12.2016, τροποποιήσεις στο ΔΠΧΠ 12 με τις οποίες διευκρίνισε πως οι οικονομικές οντότητες δεν εξαιρούνται από όλες τις απαιτήσεις των γνωστοποιήσεων του προτύπου αναφορικά με τις συμμετοχές που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως κατεχόμενες προς πώληση (ή έχουν ενταχθεί σε μία ομάδα διάθεσης) ή ως διακοπείσες δραστηριότητες παρά μόνο από κάποιες συγκεκριμένες απαιτήσεις γνωστοποιήσεων.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από τον Όμιλο δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές του καταστάσεις.

Εκτός των προτύπων που αναφέρθηκαν ανωτέρω, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει υιοθετήσει τα κατωτέρω νέα προτύπα και τροποποιήσεις προτύπων των οποίων η εφαρμογή είναι υποχρεωτική για χρήσεις με έναρξη μετά την 1.1.2017 και δεν έχουν εφαρμοστεί πρόωρα από τον Όμιλο.

► Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»: Ταξινόμηση και αποτίμηση των παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Κανονισμός 2018/289/26.2.2018). Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018

Την 20.6.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΠ 2 με το οποίο διευκρινίστηκαν τα ακόλουθα:

- κατά την αποτίμηση της εύλογης αξίας μίας παροχής που εξαρτάται από την αξία των μετοχών και η οποία διακανονίζεται με μετρητά, ο λογιστικός χειρισμός των επιπτώσεων από τους όρους κατοχύρωσης (vesting conditions) καθώς και από τους όρους που δεν σχετίζονται με την εκπλήρωση συγκεκριμένων προϋποθέσεων (non-vesting conditions) ακολουθεί τη λογική που εφαρμόζεται στις παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται με συμμετοχικούς τίτλους,
- στις περιπτώσεις που η φορολογική νομοθεσία επιβάλλει στην εταιρία να παρακρατά ένα ποσό φόρου (το οποίο αποτελεί φορολογική υποχρέωση του υπαλλήλου) το οποίο αφορά στις αμοιβές που σχετίζονται με την αξία της μετοχής και το οποίο θα πρέπει να αποδοθεί στις φορολογικές αρχές, η συναλλαγή στο σύνολό της θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μία παροχή που εξαρτάται από την αξία των μετοχών και η οποία διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους, αν ως τέτοια θα χαρακτηρίζονταν αν δεν υπήρχε το ζήτημα του συμψηφισμού της φορολογικής υποχρέωσης,
- στην περίπτωση που τροποποιηθούν οι όροι που διέπουν τις παροχές που εξαρτώνται από την αξία της μετοχής έτσι ώστε αυτές να πρέπει να αναταξινομηθούν από παροχές που καταβάλλονται με μετρητά σε παροχές που καταβάλλονται με τη μορφή συμμετοχικών τίτλων, η συναλλαγή θα πρέπει να λογιστικοποιηθεί ως παροχή που διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους από την ημερομηνία που πραγματοποιείται η τροποποίηση.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

► Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως 4 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια»:

Εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΠ 4 Ασφαλιστήρια Συμβόλαια (Κανονισμός 2017/1988/3.11.2017). Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018.

Την 12.9.2016 το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΠ 4 με την οποία διευκρινίζει ότι:

- οι ασφαλιστικές εταιρίες, των οποίων η κύρια δραστηριότητα συνδέεται με την ασφάλιση, έχουν τη δυνατότητα να λάβουν προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 έως την 1.1.2021 και

- όλες οι εταιρίες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια και υιοθετούν το ΔΠΧΠ 9 έχουν τη δυνατότητα, έως ότου εφαρμόσουν το ΔΠΧΠ 17, να παρουσιάσουν τις μεταβολές στην εύλογη αξία επιλέξιμων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού στα λοιπά αποτελέσματα που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση και όχι στα αποτελέσματα.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου καθώς ο Όμιλος δεν προτίθεται να κάνει χρήση των ανωτέρω εξαιρέσεων από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9.

► **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης 9:** «Χρηματοοικονομικά μέσα» (Κανονισμός 2016/2067/22.11.2016). Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018

Την 24.7.2014 ολοκληρώθηκε από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων η έκδοση του οριστικού κειμένου του προτύπου ΔΠΧΠ 9: Χρηματοοικονομικά μέσα, το οποίο αντικαθιστά το υφιστάμενο ΔΛΠ 39. Το νέο πρότυπο προβλέπει σημαντικές διαφοροποιήσεις αναφορικά με την ταξινόμηση και την αποτίμηση των χρηματοοικονομικών μέσων καθώς και με τη λογιστική αντιστάθμιση. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

Ταξινόμηση και αποτίμηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού πρέπει, κατά την αρχική αναγνώριση, να ταξινομούνται σε δύο μόνο κατηγορίες, σε εκείνη στην οποία η αποτίμηση γίνεται στο αναπόσβεστο κόστος και σε εκείνη στην οποία η αποτίμηση γίνεται στην εύλογη αξία. Τα κριτήρια τα οποία θα πρέπει να συνυπολογιστούν προκειμένου να αποφασιστεί η αρχική κατηγοριοποίηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού είναι τα ακόλουθα:

- Το επιχειρησιακό μοντέλο (business model) το οποίο χρησιμοποιεί η επιχείρηση για τη διαχείριση των μέσων αυτών. Προβλέπονται οι ακόλουθες τρεις κατηγορίες επιχειρησιακών μοντέλων:
 - επιχειρησιακό μοντέλο το οποίο έχει ως στόχο τη διακράτηση χρηματοοικονομικών μέσων προκειμένου να εισπραχθούν οι συμβατικές ταμειακές τους ροές (hold to collect),
 - επιχειρησιακό μοντέλο του οποίου ο στόχος επιτυγχάνεται τόσο με την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και με την πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (hold to collect and sell),
 - λοιπά επιχειρησιακά μοντέλα
- Τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών των μέσων.

Προκειμένου ένα χρηματοοικονομικό μέσο να καταταγεί στην κατηγορία της αποτίμησης στο αναπόσβεστο κόστος θα πρέπει να ικανοποιούνται ταυτόχρονα τα εξής:

- το μέσο να εντάσσεται σε επιχειρησιακό μοντέλο το οποίο να έχει ως στόχο τη διακράτηση χρηματοοικονομικών μέσων προκειμένου να εισπραχθούν οι συμβατικές ταμειακές τους ροές,
- οι συμβατικοί όροι που διέπουν το στοιχείο να προβλέπουν αποκλειστικά ταμειακές ροές κεφαλαίου και τόκου επί του απλήρωτου κεφαλαίου, οι οποίες θα πρέπει να καταβληθούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες (Solely Payments of Principal and Interest- SPPI).

Αν ένα μέσο πληροί τα ανωτέρω κριτήρια αλλά διακρατείται τόσο με σκοπό την πώληση όσο και με σκοπό την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών θα πρέπει να κατατάσσεται στην κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση.

Τα μέσα που δεν εντάσσονται σε καμία από τις δύο ανωτέρω κατηγορίες ταξινόμησης αποτιμώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Επιπρόσθετα, το ΔΠΧΠ 9 επιτρέπει, κατά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους να ταξινομηθούν σε κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων τα οποία καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση. Προκειμένου να συμβεί αυτό, η επένδυση αυτή δεν θα πρέπει να διακρατείται για εμπορικούς σκοπούς. Επίσης, όσον αφορά στα ενσωματωμένα παράγωγα, στις περιπτώσεις που το κύριο συμβόλαιο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΠ 9, το ενσωματωμένο παράγωγο δεν θα πρέπει να διαχωρίζεται, ο δε λογιστικός χειρισμός του υβριδικού συμβολαίου θα πρέπει να βασιστεί σε όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω για την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων.

Σε ότι αφορά στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, η βασικότερη διαφοροποίηση σχετίζεται με εκείνες τις υποχρεώσεις που μία εταιρία επιλέγει κατά την αρχική αναγνώριση να αποτιμήσει στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση αυτή, η

μεταβολή της εύλογης αξίας θα πρέπει να καταχωρείται στα αποτελέσματα, με εξαίρεση το ποσό της μεταβολής που αποδίδεται στον πιστωτικό κίνδυνο του εκδότη, το οποίο θα πρέπει να καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση.

Απομείωση

Σε αντίθεση με το υφιστάμενο ΔΛΠ 39, με βάση το οποίο μία εταιρία αναγνωρίζει ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου μόνο όταν οι ζημίες αυτές έχουν συμβεί, το νέο πρότυπο απαιτεί την αναγνώριση των αναμενόμενων ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου. Ειδικότερα, κατά την αρχική αναγνώριση ενός μέσου, αναγνωρίζονται οι αναμενόμενες ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου για τις αναμενόμενες ζημίες 12 μηνών. Στην περίπτωση, ωστόσο, που η πιστοληπτική ικανότητα των εκδοτών επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση ή στην περίπτωση των μέσων που χαρακτηρίζονται ως απομειωμένα κατά την αρχική τους αναγνώριση, οι αναμενόμενες ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου αναγνωρίζονται για όλη τη διάρκεια ζωής των μέσων.

Λογιστική αντιστάθμιση

Οι νέες απαιτήσεις για τη λογιστική αντιστάθμιση είναι περισσότερο ευθυγραμμισμένες με τη διαχείριση των κινδύνων της οικονομικής οντότητας ενώ οι κυριότερες μεταβολές σε σχέση με τις υφιστάμενες διατάξεις του ΔΛΠ 39 συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- διευρύνεται ο αριθμός των στοιχείων που μπορούν να συμμετέχουν σε μία σχέση αντιστάθμισης είτε ως μέσα αντιστάθμισης είτε ως αντισταθμιζόμενα στοιχεία,
- καταργείται το εύρος 80%-125% το οποίο με βάση τις υφιστάμενες διατάξεις θα πρέπει να ικανοποιείται προκειμένου η αντιστάθμιση να θεωρείται αποτελεσματική. Ο έλεγχος αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης γίνεται πλέον μόνο προοδευτικά, ενώ υπό συγκεκριμένες συνθήκες η ποιοτική μόνο αξιολόγηση καθίσταται επαρκής,
- στην περίπτωση που μία σχέση αντιστάθμισης παύει να είναι αποτελεσματική αλλά ο στόχος της διαχείρισης κινδύνων της εταιρίας ως προς τη σχέση αντιστάθμισης παραμένει ο ίδιος, η εταιρία θα πρέπει να προβεί σε εξισορρόπηση (rebalancing) της σχέσης αντιστάθμισης ώστε να ικανοποιούνται τα κριτήρια της αποτελεσματικότητας.

Επισημαίνεται πως στις νέες απαιτήσεις δεν περιλαμβάνονται εκείνες που αφορούν στην αντιστάθμιση ανοικτών χαρτοφυλακίων (macro hedging) οι οποίες δεν έχουν ακόμα διαμορφωθεί.

Πέραν των ανωτέρω τροποποιήσεων, η έκδοση του ΔΠΧΠ 9 έχει επιφέρει την τροποποίηση και άλλων προτύπων και κυρίως του ΔΠΧΠ 7 στο οποίο έχουν προστεθεί νέες γνωστοποιήσεις.

Η επίπτωση από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου αναφέρεται στη σημείωση 42.

► **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης 15:** «Εσοδα από συμβάσεις με πελάτες» (Κανονισμός 2016/1905/22.9.2016). Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018.

Την 28.5.2014 εκδόθηκε από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων το πρότυπο ΔΠΧΠ 15 «Εσοδα από συμβάσεις με πελάτες». Το νέο πρότυπο είναι το αποτέλεσμα της κοινής προσπάθειας του IASB και του Αμερικάνικου Συμβουλίου των Χρηματοοικονομικών Λογιστικών Προτύπων (FASB) να αναπτύξουν κοινές απαιτήσεις όσον αφορά τις αρχές αναγνώρισης εσόδων.

Το νέο πρότυπο έχει εφαρμογή σε όλες τις συμβάσεις με πελάτες πλην εκείνων που είναι στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων, όπως οι χρηματοδοτικές μισθώσεις, τα ασφαλιστικά συμβόλαια και τα χρηματοοικονομικά μέσα.

Σύμφωνα με το νέο πρότυπο, μια εταιρία αναγνωρίζει έσοδα για να απεικονίσει τη μεταφορά των υπεσχημένων αγαθών ή υπηρεσιών σε πελάτες έναντι ενός ποσού που αντιπροσωπεύει την αμοιβή, την οποία η εταιρία αναμένει ως αντάλλαγμα για τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες. Εισάγεται η έννοια ενός νέου μοντέλου αναγνώρισης εσόδων βάσει πέντε βασικών βημάτων, τα οποία επιγραμματικά είναι τα εξής:

- Βήμα 1: Προσδιορισμός της σύμβασης/συμβάσεων με έναν πελάτη
- Βήμα 2: Προσδιορισμός των υποχρεώσεων απόδοσης στη σύμβαση
- Βήμα 3: Καθορισμός του τιμήματος συναλλαγής
- Βήμα 4: Κατανομή του τιμήματος συναλλαγής στις υποχρεώσεις απόδοσης της σύμβασης
- Βήμα 5: Αναγνώριση εσόδου όταν (ή καθώς) η εταιρία ικανοποιεί μια υποχρέωση απόδοσης

Η έννοια της υποχρέωσης απόδοσης (performance obligation) είναι νέα και στην ουσία αντιπροσωπεύει κάθε υπόσχεση για

μεταφορά στον πελάτη: α) ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας (ή μιας δέσμης αγαθών ή υπηρεσιών) που είναι διακριτή ή β) μιας σειράς διακριτών αγαθών ή υπηρεσιών που είναι ουσιαστικά τα ίδια και έχουν το ίδιο μοντέλο μεταφοράς στον πελάτη.

Η έκδοση του ΔΠΧΠ 15 επιφέρει την κατάργηση των ακόλουθων προτύπων και διερμηνειών:

- ΔΛΠ 11 «Συμβάσεις κατασκευής»
- ΔΛΠ 18 «Έσοδα»
- Διερμηνεία 13 «Προγράμματα εμπιστοσύνης πελατών»
- Διερμηνεία 15 «Συμβάσεις για την Κατασκευή Ακινήτων»
- Διερμηνεία 18 «Μεταφορές στοιχείων ενεργητικού από πελάτες» και
- Διερμηνεία 31 «Έσοδα - Συναλλαγές ανταλλαγής που εμπεριέχουν υπηρεσίες διαφήμισης»

Επίπτωση από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 15.

Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το νέο πρότυπο από 1.1.2018 χωρίς να προβεί σε αναμόρφωση της συγκριτικής πληροφορίας για το 2017. Οι διαφορές που θα προκύψουν από την υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Π. 15 θα αναγνωριστούν απευθείας στην καθαρή θέση της 1.1.2018.

Σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων του Ομίλου αποτελεί το καθαρό έσοδο από τόκους, το οποίο δεν θα επηρεαστεί από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Π 15.

Στον Όμιλο, τα συμβόλαια που θίγονται περισσότερο από το νέο πρότυπο σχετίζονται με την παροχή των ακόλουθων υπηρεσιών:

- Τραπεζικές υπηρεσίες (έσοδα από προμήθειες από βασικές τραπεζικές εργασίες και προμήθειες για διαχείριση χαρτοφυλακίων ή για διάθεση και διαχείριση κοινοπρακτικών δανείων και ομολόγων)
- Υπηρεσίες διαχείρισης και εισπράξεως απαιτήσεων
- Παροχή υπηρεσιών στην αγορά ακινήτων (εκτιμήσεις και πιστοποιήσεις έργων, διαχείριση ακίνητης περιουσίας).

Για τις προμήθειες που αναγνωρίζονται από υπηρεσίες που παρέχονται με την πάροδο του χρόνου, όπως προμήθειες για την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης χαρτοφυλακίων και επενδυτικών συμβουλών (για παράδειγμα αμοιβές διαχείρισης χαρτοφυλακίου σε συνάρτηση με την απόδοση του χαρτοφυλακίου) και για τη διαχείριση ακινήτων, το έσοδο αναγνωρίζεται καθώς παρέχεται η υπηρεσία στον πελάτη.

Εάν μια υποχρέωση απόδοσης δεν ικανοποιείται με την πάροδο του χρόνου, τότε αυτή ικανοποιείται σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Στις περιπτώσεις παροχής υπηρεσιών, όπως η εκτέλεση συναλλαγών κατ' εντολή των πελατών (για παράδειγμα αγοραπωλησία συναλλάγματος, αγορές/πωλήσεις τίτλων κτλ) καθώς και η έκδοση και διάθεση κοινοπρακτικών δανείων και ομολόγων, η διενέργεια και ολοκλήρωση της συναλλαγής που εκτελείται σηματοδοτεί το χρονικό σημείο κατά το οποίο η υπηρεσία μεταφέρεται στον πελάτη και κατά το οποίο αναγνωρίζεται το έσοδο.

Η αξιολόγηση του λογιστικού χειρισμού που ακολουθείται μέχρι σήμερα για την αναγνώριση των εσόδων που προκύπτουν από τις ανωτέρω συμβάσεις βρίσκεται σε διαδικασία ολοκλήρωσης, ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι υφιστάμενες λογιστικές πρακτικές του Ομίλου εν πολλοίς συνάδουν με τις απαιτήσεις του νέου προτύπου, ο Όμιλος δεν αναμένει ότι η εφαρμογή του νέου προτύπου θα έχει σημαντική επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του.

► Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες»:

Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΠ 15 Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες (Κανονισμός 2017/1987/31.10.2017)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018

Την 12.4.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΠ 15 με την οποία διευκρίνισε κυρίως τα ακόλουθα:

- πότε ένα υπεσχημένο αγαθό ή υπηρεσία είναι διακριτό από λοιπές υποσχέσεις σε μία σύμβαση γεγονός που λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση για το αν το υπεσχημένο αγαθό ή υπηρεσία συνιστά υποχρέωση απόδοσης,
- με ποιο τρόπο πρακτικά αξιολογείται αν η φύση της υπόσχεσης της εταιρίας συνιστά παροχή των υπεσχημένων αγαθών ή υπηρεσιών (η εταιρία αποτελεί δηλαδή τον εντολέα) ή διευθέτηση ώστε τρίτο μέρος να παρέχει τα εν λόγω αγαθά και υπηρεσίες (η εταιρία αποτελεί δηλαδή τον εντολοδόχο),

- ποιος παράγοντας καθορίζει αν η εταιρία αναγνωρίζει το έσοδο διαχρονικά ή σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή στις περιπτώσεις των αδειών χρήσης επί πνευματικής ιδιοκτησίας.

Τέλος, με την τροποποίηση προστέθηκαν δύο πρακτικές λύσεις για τη μετάβαση στο ΔΠΧΠ 15 όσον αφορά στις ολοκληρωμένες συμβάσεις στις οποίες εφαρμόζεται πλήρης αναδρομική εφαρμογή και όσον αφορά στις μεταβολές στις συμβάσεις κατά τη μετάβαση.

Η επίπτωση από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 15 στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου αναφέρθηκε ανωτέρω.

► **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης 16:** «Μισθώσεις» (Κανονισμός 2017/1986/31.10.2017). Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2019

Την 13.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το πρότυπο ΔΠΧΠ 16 «Μισθώσεις» το οποίο αντικαθιστά:

- το ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις»,
- τη Διερμηνεία 4 «Προσδιορισμός του αν μία συμφωνία εμπεριέχει μίσθωση»,
- τη Διερμηνεία 15 «Λειτουργικές μισθώσεις – Κίνητρα» και
- τη Διερμηνεία 27 «Εκτίμηση της ουσίας των συναλλαγών που εμπεριέχουν το νομικό τύπο μίας μίσθωσης»

Το νέο πρότυπο διαφοροποιεί σημαντικά τη λογιστική των μισθώσεων για τους μισθωτές ενώ στην ουσία διατηρεί τις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΛΠ 17 για τους εκμισθωτές. Ειδικότερα, βάσει των νέων απαιτήσεων, καταργείται για τους μισθωτές η διάκριση των μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές. Οι μισθωτές θα πρέπει πλέον, για κάθε σύμβαση μισθώσεως που υπερβαίνει τους 12 μήνες, να αναγνωρίζουν στον ισολογισμό τους το δικαίωμα χρήσης του μισθωμένου στοιχείου καθώς και την αντίστοιχη υποχρέωση καταβολής των μισθωμάτων. Ο ανωτέρω χειρισμός δεν απαιτείται όταν η αξία του στοιχείου χαρακτηρίζεται ως πολύ χαμηλή.

Ο Όμιλος εξετάζει την επίπτωση που θα επιφέρει η υιοθέτηση του ανωτέρω προτύπου στις οικονομικές του καταστάσεις.

► **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 40** «Επενδύσεις σε ακίνητα»: Αναταξινομήσεις από ή στην κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων (Κανονισμός 2018/400/14.3.2018). Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018.

Την 8.12.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 40 με την οποία διευκρίνισε ότι μια οικονομική οντότητα θα αναταξινομήσει ένα περιουσιακό στοιχείο στην ή από την κατηγορία επενδυτικών ακινήτων όταν και μόνο όταν μπορεί να αποδειχθεί η αλλαγή στη χρήση. Αλλαγή στη χρήση υφίσταται όταν το περιουσιακό στοιχείο έχει τα κριτήρια ή πάψει να έχει τα κριτήρια που ορίζουν τι είναι επένδυση σε ακίνητα. Μια αλλαγή στην πρόθεση της διοίκησης για τη χρήση του περιουσιακού στοιχείου, από μόνη της, δεν είναι αρκετή για να αποδείξει αλλαγή στη χρήση. Επίσης, τα παραδείγματα στον κατάλογο των περιπτώσεων που αποδεικνύουν την αλλαγή στη χρήση επεκτάθηκαν για να συμπεριλαμβάνουν περιουσιακά στοιχεία υπό κατασκευή και όχι μόνο ολοκληρωμένα ακίνητα.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

► **Βελτιώσεις Διεθνών Λογιστικών Προτύπων** – κύκλος 2014-2016 (Κανονισμός 2018/182/7.2.2018). Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2018.

Στο πλαίσιο του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 8.12.2016, μη επείγουσες αλλά απαραίτητες τροποποιήσεις στα ΔΠΧΠ 1 και ΔΛΠ 28.

Οι ανωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Επίσης, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων έχει εκδώσει τα κατωτέρω πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων καθώς και τις Διερμηνείες 22 και 23 τα οποία όμως δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν έχουν εφαρμοστεί πρόωρα από τον Όμιλο.

► **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης 9** «Χρηματοοικονομικά Μέσα»:

Χαρακτηριστικά προεξόφλησης με αρνητική αποζημίωση. Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2019

Την 12.10.2017 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΠ 9 με την οποία επιτρέπεται

σε κάποια προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με χαρακτηριστικά αρνητικής αποζημίωσης, που διαφορετικά θα αποτιμώνταν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, να αποτιμηθούν στο αναπόσβεστο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση. Η τροποποίηση του ΔΠΧΠ 9 αποσαφηνίζει ότι οι συμβατικοί όροι που διέπουν ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού είναι αποκλειστικά ταμειακές ροές κεφαλαίου και τόκου επί του απλήρωτου κεφαλαίου, που θα πρέπει να καταβληθούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες (Solely Payments of Principal and Interest- SPPI) ανεξάρτητα από το γεγονός που προκαλεί την πρόωρη λήξη του συμβολαίου και ανεξάρτητα από το ποιο αντισυμβαλλόμενο μέρος καταβάλλει ή εισπράττει τη δίκαιη αποζημίωση για την πρόωρη λήξη του συμβολαίου.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

► **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης 10** «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» και του **Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 28** «Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες»: Συναλλαγή πώλησης ή εισφοράς μεταξύ του επενδυτή και της συγγενούς εταιρίας ή κοινοπραξίας.

Ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής: Δεν έχει ακόμα καθοριστεί.

Την 11.9.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποιήσεις στα ΔΠΧΠ 10 και ΔΛΠ 28 με σκοπό να αποσαφηνίσει το λογιστικό χειρισμό μίας συναλλαγής πώλησης ή εισφοράς στοιχείων του ενεργητικού της μητρικής εταιρίας σε συγγενή ή κοινοπραξία της και το αντίστροφο. Ειδικότερα, το ΔΠΧΠ 10 τροποποιήθηκε έτσι ώστε να καθίσταται σαφές ότι, σε περίπτωση που ως αποτέλεσμα μίας συναλλαγής με μία συγγενή ή κοινοπραξία, μία εταιρία χάσει τον έλεγχο επί θυγατρικής της, η οποία δεν συνιστά «επιχείρηση» βάσει του ΔΠΧΠ 3, θα αναγνωρίσει στα αποτελέσματά της μόνο εκείνο το μέρος του κέρδους ή της ζημίας που σχετίζεται με το ποσοστό συμμετοχής των τρίτων στη συγγενή ή στην κοινοπραξία. Το υπόλοιπο μέρος του κέρδους της συναλλαγής θα απαλείφεται με το λογιστικό υπόλοιπο της συμμετοχής στη συγγενή ή στην κοινοπραξία. Επιπρόσθετα, εάν ο επενδυτής διατηρεί ποσοστό συμμετοχής στην πρώην θυγατρική, έτσι ώστε αυτή να θεωρείται πλέον συγγενής ή κοινοπραξία, το κέρδος ή η ζημία από την εκ νέου αποτίμηση της συμμετοχής αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα μόνο στο βαθμό που αφορά το ποσοστό συμμετοχής των άλλων επενδυτών. Το υπόλοιπο ποσό του κέρδους απαλείφεται με το λογιστικό υπόλοιπο της συμμετοχής στην πρώην θυγατρική.

Αντίστοιχα, στο ΔΛΠ 28 έγιναν προσθήκες για να αποσαφηνιστεί ότι η μερική αναγνώριση κέρδους ή ζημίας στα αποτελέσματα του επενδυτή θα λαμβάνει χώρα μόνο εάν τα πωληθέντα στοιχεία στη συγγενή ή στην κοινοπραξία δεν πληρούν τον ορισμό της «επιχείρησης». Σε αντίθετη περίπτωση θα αναγνωρίζεται το συνολικό κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα του επενδυτή.

Την 17.12.2015 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων κατήργησε την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής της ανωτέρω τροποποίησης που είχε αρχικά προσδιορίσει. Η νέα ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής θα προσδιοριστεί σε μεταγενέστερη ημερομηνία από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αφού λάβει υπόψη του τα αποτελέσματα του έργου που εκπονεί για τη λογιστική της μεθόδου της καθαρής θέσης.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

► **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης 14:** «Αναβαλλόμενοι λογαριασμοί υπό καθεστώς ρύθμισης»

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2016.

Την 30.1.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το ΔΠΧΠ 14. Το νέο πρότυπο, που έχει προσωρινό χαρακτήρα, πραγματεύεται το λογιστικό χειρισμό και τις γνωστοποιήσεις που απαιτούνται για τους αναβαλλόμενους λογαριασμούς υπό καθεστώς ρύθμισης, η τήρηση και αναγνώριση των οποίων προβλέπεται από τις τοπικές νομοθεσίες όταν μία εταιρία παρέχει προϊόντα ή υπηρεσίες των οποίων η τιμή ρυθμίζεται από κάποιον κανονιστικό φορέα. Το πρότυπο έχει εφαρμογή κατά την πρώτη υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και μόνο για τις οντότητες που διενεργούν δραστηριότητες που ρυθμίζονται από κάποιο φορέα και που σύμφωνα με τα προηγούμενα λογιστικά πρότυπα αναγνώριζαν τους εν λόγω λογαριασμούς στις οικονομικές τους καταστάσεις. Το ΔΠΧΠ 14 παρέχει, κατ' εξαίρεση, στις οντότητες αυτές τη δυνατότητα να κεφαλαιοποιούν αντί να εξοδοποιούν τα σχετικά κονδύλια.

Σημειώνεται πως η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε να μην προχωρήσει στην υιοθέτηση του εν λόγω προτύπου αναμένοντας την έκδοση του οριστικού προτύπου.

Το ανωτέρω πρότυπο δεν έχει εφαρμογή στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

► **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης 17** «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια»

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2021.

Την 18.5.2017 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το ΔΠΧΠ 17 το οποίο αντικαθιστά το ΔΠΧΠ 4 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια». Σε αντίθεση με το ΔΠΧΠ 4, το νέο πρότυπο εισάγει μία συνεπή μεθοδολογία αποτίμησης των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Οι κυριότερες αρχές του ΔΠΧΠ 7 είναι οι ακόλουθες:

Μία εταιρία:

- προσδιορίζει ως ασφαλιστήρια συμβόλαια τις συμβάσεις εκείνες με τις οποίες η οικονομική οντότητα αποδέχεται σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο από άλλο μέρος (τον αντισυμβαλλόμενο) συμφωνώντας να αποζημιώσει τον αντισυμβαλλόμενο εάν ένα συγκεκριμένο αβέβαιο μελλοντικό συμβάν επηρεάζει αρνητικά τον αντισυμβαλλόμενο,
- διαχωρίζει συγκεκριμένα ενσωματωμένα παράγωγα, διακριτά επενδυτικά στοιχεία και διαφορετικές υποχρεώσεις απόδοσης από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια,
- διαχωρίζει τις συμβάσεις σε ομάδες που θα αναγνωρίσει και θα αποτιμήσει,
- αναγνωρίζει και αποτιμά τις ομάδες των ασφαλιστηρίων συμβολαίων με βάση:
 - i. μια αναπροσαρμοσμένη ως προς τον κίνδυνο παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών (ταμειακές ροές εκπλήρωσης) που ενσωματώνει όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τις ταμειακές ροές εκπλήρωσης με τρόπο που συνάδει με τις παρατηρήσιμες πληροφορίες της αγοράς, πλέον (εάν αυτή η αξία είναι μια υποχρέωση) ή μείον (αν η αξία αυτή είναι περιουσιακό στοιχείο)
 - ii. ένα ποσό που αντιπροσωπεύει το μη δεδουλευμένο κέρδος στην ομάδα των συμβάσεων (το συμβατικό περιθώριο παροχής υπηρεσιών),
- αναγνωρίζει το κέρδος από μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων κατά τη διάρκεια της περιόδου που η οικονομική οντότητα παρέχει ασφαλιστική κάλυψη και καθώς η οικονομική οντότητα αποδεσμεύεται από τον κίνδυνο. Εάν μια ομάδα συμβολαίων είναι ή καθίσταται ζημιόγonos, η οντότητα αναγνωρίζει αμέσως τη ζημία,
- παρουσιάζει ξεχωριστά τα έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες, τα έξοδα ασφαλιστικών υπηρεσιών και τα έσοδα ή έξοδα χρηματοδότησης της ασφάλισης και
- γνωστοποιεί πληροφορίες που επιτρέπουν στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να εκτιμήσουν την επίδραση που έχουν οι συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΠ 17 στην οικονομική θέση, στη χρηματοοικονομική απόδοση και στις ταμειακές ροές της.

Ο Όμιλος εξετάζει την επίπτωση που θα επιφέρει η υιοθέτηση του ανωτέρω προτύπου στις οικονομικές του καταστάσεις.

► **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 19** «Παροχές σε εργαζομένους» – Τροποποίηση, περικοπή ή διακανονισμός του Προγράμματος Παροχών. Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2019

Την 7.2.2018 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 19 μέσω της οποίας διευκρινίζει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να προσδιορίζεται το κόστος υπηρεσίας όταν προκύπτουν αλλαγές στο πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 σε περίπτωση τροποποίησης, περικοπής ή διακανονισμού, πρέπει να γίνει επανυπολογισμός της καθαρής υποχρέωσης ή απαίτησης. Η τροποποίηση του ΔΛΠ 19 προβλέπει ότι το τρέχον κόστος υπηρεσίας και ο τόκος επί της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) για το υπόλοιπο της περιόδου αναφοράς, μετά την αλλαγή στο πρόγραμμα, θα πρέπει να υπολογιστούν με βάση τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά τον επανυπολογισμό της καθαρής υποχρέωσης ή απαίτησης. Επίσης, με την τροποποίηση του ΔΛΠ 19 αποσαφηνίζεται η επίδραση μίας τροποποίησης, περικοπής ή διακανονισμού στις απαιτήσεις αναφορικά με τον περιορισμό στην αναγνώριση της καθαρής απαίτησης (asset ceiling).

Ο Όμιλος εξετάζει την επίπτωση που θα επιφέρει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

► **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 28** «Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες»: Μακροπρόθεσμες επενδύσεις σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες». Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2019.

Την 12.10.2017 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 28 για να αποσαφηνίσει ότι ο λογιστικός χειρισμός των μακροπρόθεσμων επενδύσεων σε μία συγγενή ή κοινοπραξία που περιλαμβάνονται στην καθαρή

επένδυση στην εν λόγω συγγενή ή κοινοπραξία – για τις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης -πρέπει να γίνεται σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 9, συμπεριλαμβανομένου των απαιτήσεων απομείωσης. Κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9, δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τυχόν προσαρμογές στη λογιστική αξία των μακροπρόθεσμων επενδύσεων που έχουν προκύψει από την εφαρμογή του ΔΛΠ 28.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

► **Βελτιώσεις Διεθνών Λογιστικών Προτύπων** – κύκλος 2015-2017. Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2019.

Στο πλαίσιο του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 12.12.2017, μη επείγουσες αλλά απαραίτητες τροποποιήσεις σε επιμέρους πρότυπα.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση των εν λόγω τροποποιήσεων στις οικονομικές του καταστάσεις.

► **Διερμηνεία 22** «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές». Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018.

Την 8.12.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε την Διερμηνεία 22. Η Διερμηνεία πραγματεύεται τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όταν μία εταιρία αναγνωρίζει ένα μη νομισματικό στοιχείο του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων που προκύπτει από την είσπραξη ή πληρωμή προκαταβολής πριν η εταιρία να αναγνωρίσει το σχετικό στοιχείο του ενεργητικού, το έξοδο ή το έσοδο. Η Διερμηνεία διευκρίνισε πως ως ημερομηνία της συναλλαγής, προκειμένου να καθορισθεί η συναλλαγματική ισοτιμία που θα χρησιμοποιηθεί κατά την αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου, του εσόδου ή του εξόδου, πρέπει να θεωρηθεί η ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης του μη νομισματικού στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων (δηλαδή της προκαταβολής). Επίσης, στην περίπτωση που υφίστανται πολλαπλές προκαταβολές, θα πρέπει να ορίζεται διακριτή ημερομηνία συναλλαγής για κάθε πληρωμή ή είσπραξη.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω Διερμηνείας στις οικονομικές του καταστάσεις.

► **Διερμηνεία 23** «Αβεβαιότητα σχετικά με τους λογιστικούς χειρισμούς φόρου εισοδήματος». Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2019.

Την 7.6.2017 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τη Διερμηνεία 23. Η Διερμηνεία αποσαφηνίζει την εφαρμογή των απαιτήσεων αναγνώρισης και αποτίμησης του ΔΛΠ 12 όταν υπάρχει αβεβαιότητα αναφορικά με το λογιστικό χειρισμό του φόρου εισοδήματος. Η Διερμηνεία ειδικότερα διευκρινίζει τα εξής:

- Μία οικονομική οντότητα θα καθορίσει αν θα εξετάσει τις αβεβαιότητες διακριτά ή σε συνδυασμό με άλλες αβεβαιότητες ανάλογα με το ποια προσέγγιση προβλέπει καλύτερα την επίλυση της αβεβαιότητας.
- Οι εκτιμήσεις που γίνονται αναφορικά με τον έλεγχο των λογιστικών χειρισμών από τις φορολογικές αρχές θα πρέπει να βασίζονται στο ότι οι φορολογικές αρχές θα εξετάσουν τα ποσά που έχουν δικαίωμα να εξετάσουν και στο ότι θα έχουν πλήρη γνώση της σχετικής πληροφόρησης όταν διενεργούν τον έλεγχο.
- Για τον προσδιορισμό του φορολογητέου κέρδους (φορολογικής ζημίας), των φορολογικών βάσεων, των μη χρησιμοποιηθέντων φορολογικών ζημιών, των μη χρησιμοποιηθέντων πιστωτικών φόρων και των φορολογικών συντελεστών η οικονομική οντότητα θα πρέπει να λάβει υπόψη της την πιθανότητα οι φορολογικές αρχές να αποδεχθούν την αβεβαιότητα στο χειρισμό του φόρου
- Οι εκτιμήσεις της οικονομικής οντότητας θα πρέπει να επαναξιολογούνται όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές στα γεγονότα και στις συνθήκες καθώς και όταν νέα πληροφόρηση καθίσταται διαθέσιμη.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω Διερμηνείας στις οικονομικές του καταστάσεις.

1.2 Αρχές ενοποιήσεως

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τη μητρική εταιρία ALPHA BANK, τις θυγατρικές της, τις συγγενείς και τις κοινοπραξίες. Οι οικονομικές καταστάσεις των εταιριών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2017 και οι λογιστικές αρχές, βάσει των οποίων συντάχθηκαν, αναπροσαρμόστηκαν όπου κρίθηκε απαραίτητο, για να εξασφαλίζεται συνέπεια με τις αντίστοιχες αρχές του Ομίλου.

α. Θυγατρικές Εταιρίες

Είναι οι εταιρίες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο.

Ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τους εξής παράγοντες, που αποδεικνύουν σχέση ελέγχου:

- i. εξουσία πάνω στην εταιρία,
- ii. έκθεση, ή δικαιώματα, σε μεταβλητές αποδόσεις από την ανάμειξη του με την εταιρία, και
- iii. τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει την εξουσία του πάνω στην εταιρία για να επηρεάσει το ύψος των αποδόσεων που λαμβάνει.

Η εξουσία προκύπτει από δικαιώματα που είναι εφικτή η άμεση εξάσκηση τους και τα οποία παρέχουν στον Όμιλο τη δυνατότητα κατεύθυνσης των βασικών δραστηριοτήτων της εταιρίας. Σε μια απλή περίπτωση, τα δικαιώματα που παρέχουν εξουσία αφορούν δικαιώματα ψήφου που προκύπτουν από την κατοχή μετοχών. Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις όπου η εξουσία προκύπτει από συμβατικές συμφωνίες.

Οι αποδόσεις του Ομίλου από την εταιρία θεωρούνται μεταβλητές εφόσον δύναται να διακυμαίνονται ως συνέπεια της επίδοσης της εταιρίας. Η μεταβλητότητα κρίνεται βάσει της ουσίας και όχι του νομικού τύπου των αποδόσεων.

Για την αξιολόγηση της σχέσης μεταξύ εξουσίας και αποδόσεων, ο Όμιλος εξετάζει κατά πόσο ασκεί την εξουσία του προς όφελος του ή για λογαριασμό άλλων μερών λειτουργώντας, ως εκ τούτου, ως εντολέας (principal) ή ως εκπρόσωπος (agent), αντίστοιχα. Εάν λειτουργεί ως εντολέας υπάρχει έλεγχος και υποχρέωση ενοποίησης από τον Όμιλο, ενώ στην αντίθετη περίπτωση δεν υφίσταται έλεγχος και υποχρέωση ενοποιήσεως.

Στις περιπτώσεις εταιριών που κατευθύνονται από δικαιώματα ψήφου, ο Όμιλος κατ' αρχήν αξιολογεί την ύπαρξη ελέγχου βάσει κατοχής δικαιωμάτων ψήφου σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50%. Ωστόσο, ο Όμιλος ενδέχεται να έχει έλεγχο ακόμη και με μικρότερη του 50% κατοχή δικαιωμάτων ψήφου μέσω:

- συμβατικής συμφωνίας με άλλους κατόχους δικαιωμάτων ψήφου,
- δικαιωμάτων που αντλούνται από άλλες συμβατικές συμφωνίες,
- του ποσοστού που κατέχει σε σχέση με τα ποσοστά των λοιπών κατόχων και τη διασπορά των δικαιωμάτων ψήφου και
- των δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου.

Στις περιπτώσεις εταιριών ειδικής δομής όπου τα δικαιώματα ψήφου σχετίζονται μόνο με θέματα διοικητικής φύσης και οι βασικές δραστηριότητες καθοδηγούνται από συμβατικές συμφωνίες (π.χ οχήματα τιτλοποιήσεων ή αμοιβαία κεφάλαια/ funds) ο Όμιλος αξιολογεί την ύπαρξη ελέγχου λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως:

- το σκοπό σύστασης της εταιρίας και τα συμβατικά δικαιώματα των εμπλεκόμενων μερών,
- τους κινδύνους στους οποίους έχει σχεδιασθεί η εταιρία να εκτίθεται ή να μεταβιβάζει σε άλλα μέρη καθώς και το βαθμό έκθεσης του Ομίλου σε αυτούς τους κινδύνους,
- ενδείξεις ύπαρξης ειδικής σχέσης με την εταιρία που υποδηλώνει ότι ο Όμιλος έχει παραπάνω από παθητικό ενδιαφέρον σε αυτή.

Επίσης, για τις εταιρίες ειδικής δομής που διαχειρίζεται, ο Όμιλος αξιολογεί εάν λειτουργεί ως εκπρόσωπος ή εντολέας βάσει του εύρους της εξουσίας λήψης αποφάσεων που διαθέτει επί των δραστηριοτήτων της εταιρίας, των δικαιωμάτων τρίτων καθώς και του βαθμού έκθεσής του σε μεταβλητότητα αποδόσεων από την ανάμειξη του με την εταιρία.

Ο Όμιλος, βάσει των ανωτέρω κριτηρίων, ελέγχει εταιρίες ειδικής δομής που συστάθηκαν για την τιτλοποίηση δανειακών χαρτοφυλακίων.

Ο Όμιλος επαναξιολογεί τη σχέση ελέγχου, εφόσον τα γεγονότα και οι συνθήκες δείχνουν ότι υπάρχουν μεταβολές σε ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία που συνιστούν έλεγχο.

Οι θυγατρικές εταιρίες ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρους (ολικής) ενοποιήσεως από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος και παύουν να ενοποιούνται κατά την ημερομηνία που ο Όμιλος δεν ασκεί πλέον τον έλεγχο.

Κατά την απόκτηση ελέγχου εταιριών ή μονάδων που πληρούν τον ορισμό της επιχείρησης, ο Όμιλος εφαρμόζει τη μέθοδο απόκτησης (acquisition method). Η εφαρμογή της μεθόδου προϋποθέτει τον προσδιορισμό του αποκτώντος, της ημερομηνίας απόκτησης του ελέγχου, της αποτίμησης του τιμήματος που καταβάλλεται, των αναγνωρίσιμων στοιχείων ενεργητικού που αποκτώνται, των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται και των όποιων δικαιωμάτων τρίτων στην αποκτηθείσα εταιρία, προκειμένου να προσδιορισθεί η υπεραξία ή το κέρδος που προκύπτει από τη συνένωση.

Το τίμημα της συνένωσης αποτιμάται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία απόκτησης. Το τίμημα της συνένωσης περιλαμβάνει και την εύλογη αξία τυχόν ενδεχόμενου τιμήματος. Η υποχρέωση καταβολής ενδεχόμενου τιμήματος αναγνωρίζεται ως υποχρέωση ή ως στοιχείο της καθαρής θέσεως, σύμφωνα με τα όσα προβλέπει το ΔΛΠ 32. Το δικαίωμα επιστροφής τιμήματος που έχει καταβληθεί αναγνωρίζεται, υπό προϋποθέσεις, ως στοιχείο του ενεργητικού. Μεταγενέστερα, και στο βαθμό που μεταβολές στην αξία του ενδεχόμενου τιμήματος δεν συνιστούν προσαρμογές της περιόδου αποτίμησης των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του αποκτώμενου, το ενδεχόμενο τίμημα αποτιμάται ως εξής:

- Στην περίπτωση που αυτό αναγνωριστεί ως στοιχείο της καθαρής θέσεως, δεν υφίσταται μεταγενέστερη αποτίμηση.
- Σε κάθε άλλη περίπτωση αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Τα αναγνωρίσιμα στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται και οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται αναγνωρίζονται αρχικά την ημερομηνία απόκτησης του ελέγχου στην εύλογη αξία τους, πλην συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων για τα οποία προβλέπεται διαφορετική μέθοδος αποτίμησης. Τυχόν δικαιώματα τρίτων αναγνωρίζονται είτε στην εύλογη αξία είτε στο αναλογικό μερίδιό τους επί των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων της αποκτηθείσας εταιρίας, εφόσον έχουν δικαίωμα σε αυτό σε περίπτωση εκκαθάρισης, ειδάλλως αποτιμώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία.

Όποια διαφορά μεταξύ:

- α. του αθροίσματος της αξίας του τιμήματος, της εύλογης αξίας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής του Ομίλου στην αποκτηθείσα εταιρία και της αξίας των δικαιωμάτων τρίτων, και
 - β. της αξίας των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται,
- αναγνωρίζεται ως υπεραξία (goodwill) εφόσον το αποτέλεσμα του ανωτέρω υπολογισμού είναι θετικό ή ως κέρδος στα αποτελέσματα χρήσεως εφόσον το αποτέλεσμα είναι αρνητικό.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου αποτίμησης, τα ποσά που αναγνωρίστηκαν κατά την ημερομηνία απόκτησης αναπροσαρμόζονται ώστε να αντικατοπτρίζουν νέες πληροφορίες που ελήφθησαν για γεγονότα και συνθήκες που υπήρχαν κατά την ημερομηνία απόκτησης και τα οποία, εάν ήταν γνωστά, θα είχαν επηρεάσει την αποτίμηση των ποσών που αναγνωρίστηκαν από εκείνη την ημερομηνία. Οι προσαρμογές αυτές επηρεάζουν αντίστοιχα το ύψος της υπεραξίας. Η περίοδος αποτίμησης λήγει μόλις ληφθούν οι απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με τα γεγονότα και τις συνθήκες που υπήρχαν κατά την ημερομηνία απόκτησης. Ωστόσο, η περίοδος αποτίμησης δεν δύναται να υπερβαίνει το ένα έτος από την ημερομηνία απόκτησης.

Στις περιπτώσεις που το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε θυγατρικές εταιρίες μεταβάλλεται, λόγω αγοράς πρόσθετου ποσοστού, η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του καταβληθέντος τιμήματος και της καθαρής θέσεως που εξαγοράζεται καταχωρείται απευθείας στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον».

Οι πωλήσεις ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρίες, από τις οποίες δεν προκύπτει απώλεια του ελέγχου που ασκεί ο Όμιλος στις εταιρίες αυτές, θεωρούνται ως συναλλαγές μεταξύ των μερών που συνθέτουν την καθαρή θέση του Ομίλου και τα τυχόν αποτελέσματα που προκύπτουν καταχωρούνται απευθείας στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον».

Οι ενδοεταιρικές συναλλαγές μεταξύ των εταιριών του Ομίλου απαλείφονται, εκτός και αν υποδηλώνουν απομείωση ενός στοιχείου του ενεργητικού, η οποία αναγνωρίζεται στον ενοποιημένο Ισολογισμό.

β. Συγγενείς εταιρίες

Είναι οι εταιρίες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή αλλά όχι έλεγχο.

Ουσιώδης επιρροή, κατά κύριο λόγο, τεκμαίρεται ότι υπάρχει, όταν ο Όμιλος κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, ποσοστό άνω του 20% του μετοχικού κεφαλαίου της υπό εξέταση εταιρίας χωρίς να έχει έλεγχο ή από κοινού έλεγχο, εκτός εάν η κατοχή άνω του 20% δεν εξασφαλίζει ουσιώδη επιρροή, π.χ. εξαιτίας έλλειψης αντιπροσώπευσης του Ομίλου στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας ή μη συμμετοχής του Ομίλου στη διαδικασία κατάρτισης πολιτικών.

Οι επενδύσεις στις συγγενείς εταιρίες αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης και μεταγενέστερα η λογιστική αξία της επένδυσης αυξάνεται ή μειώνεται κατά την αναλογία του Ομίλου στα μετά την ημερομηνία απόκτησης κέρδη ή ζημιές της συγγενούς εταιρίας. Σε περίπτωση που οι ζημιές σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης υπερβαίνουν την επένδυση σε κοινές μετοχές, αυτές αναγνωρίζονται αφαιρετικά λοιπών στοιχείων που στην ουσία αποτελούν επέκταση της επένδυσης στη συγγενή.

Η αναλογία του Ομίλου στα κέρδη ή στις ζημίες και στα αποτελέσματα που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση των συγγενών εταιριών γνωστοποιείται ως ξεχωριστό στοιχείο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και στην Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος, αντίστοιχα.

γ. Κοινοπραξίες

Ο Όμιλος εφαρμόζει το πρότυπο Δ.Π.Χ.Π. 11, αντικείμενο του οποίου είναι η λογιστική απεικόνιση συμμετοχών σε επιχειρηματικά σχήματα που τελούν υπό κοινό έλεγχο (joint arrangements). Όλα τα σχήματα υπό κοινό έλεγχο στα οποία ο Όμιλος συμμετέχει και έχει από κοινού έλεγχο είναι κοινοπραξίες (joint ventures), τις οποίες αποτιμά με τη μέθοδο της καθαρής θέσεως.

Λεπτομερής καταγραφή όλων των θυγατρικών, κοινοπραξιών και συγγενών εταιριών του Ομίλου, καθώς και του ποσοστού συμμετοχής του Ομίλου σ' αυτές, γίνεται στη σημείωση 38.

1.3 Λειτουργικοί τομείς

Ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων καθώς και η μέτρηση των μεγεθών τους βασίζονται στην πληροφόρηση που λαμβάνει η Εκτελεστική Επιτροπή της Τραπέζης, η οποία είναι υπεύθυνη για την κατανομή των πόρων και την αξιολόγηση της αποδοτικότητας των τομέων δραστηριότητας του Ομίλου.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω και με δεδομένη την υφιστάμενη διοικητική δομή και διάρθρωση των εργασιών του Ομίλου, έχουν προσδιοριστεί οι ακόλουθοι λειτουργικοί τομείς:

- Λιανική Τραπεζική
- Corporate Banking
- Asset Management/Insurance
- Investment Banking/Treasury
- Ν.Α. Ευρώπη
- Λοιπά

Επιπρόσθετα, λαμβάνοντας υπόψη τη δραστηριοποίηση του Ομίλου σε ποικίλους γεωγραφικούς τομείς, πέραν των ανωτέρω λειτουργικών τομέων παρέχεται στις οικονομικές καταστάσεις πληροφόρηση και με βάση την ακόλουθη διάκριση:

- Ελλάδα
- Λοιπές χώρες

Σημειώνεται ότι οι μέθοδοι αποτίμησης των μεγεθών των λειτουργικών τομέων για σκοπούς πληροφόρησης της Εκτελεστικής Επιτροπής δεν διαφοροποιούνται από τις αντίστοιχες μεθόδους που επιβάλλουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως.

Αναλυτικά στοιχεία για την πληροφόρηση κατά τομέα αναφέρονται στη σημείωση 40.

1.4 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και μετατροπή οικονομικών καταστάσεων μονάδων εξωτερικού

α. Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το νόμισμα της χώρας στην οποία έχει την έδρα της η μητρική εταιρία Alpha Bank (λειτουργικό νόμισμα).

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις των εταιριών του Ομίλου αποτιμώνται στο λειτουργικό νόμισμα κάθε μιας εταιρίας, το οποίο καθορίζεται με κριτήριο το νόμισμα της χώρας στην οποία αυτή δραστηριοποιείται ή με βάση το νόμισμα στο οποίο πραγματοποιούνται, κυρίως, οι συναλλαγές της.

Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα της κάθε εταιρίας με την ισοτιμία κλεισίματος της ημερομηνίας των συναλλαγών.

Κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων, τα νομισματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα, του ενεργητικού και των

υποχρεώσεων, αποτιμώνται με τις τιμές κλεισίματος της ημερομηνίας αυτής. Οι συναλλαγματικές διαφορές, κέρδη ή ζημιές, που προκύπτουν καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Τα μη νομισματικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων αποτιμώνται με τις τιμές των ξένων νομισμάτων που ίσχυαν κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισής τους, εκτός από τις κατηγορίες των μη νομισματικών στοιχείων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες. Στην περίπτωση αυτή οι συναλλαγματικές διαφορές αποτελούν μέρος των κερδών ή ζημιών από τη μεταβολή της εύλογης αξίας και καταχωρούνται στα αποτελέσματα ή απευθείας σε αποθεματικό της καθαρής θέσης, ανάλογα με την κατηγορία αποτίμησης του μη νομισματικού στοιχείου.

β. Μετατροπή οικονομικών καταστάσεων μονάδων εξωτερικού

Η ενσωμάτωση των οικονομικών καταστάσεων των μονάδων του εξωτερικού, που το λειτουργικό τους νόμισμα είναι διαφορετικό από το νόμισμα παρουσίασης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου, πραγματοποιείται με τους ακόλουθους κανόνες:

- i. Τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την ισοτιμία κλεισίματος της ημερομηνίας συντάξεως κάθε οικονομικής καταστάσεως. Τα συγκριτικά στοιχεία παρατίθενται όπως είχαν μετατραπεί σε Ευρώ κατά τις αντίστοιχες ημερομηνίες συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.
- ii. Τα στοιχεία της καταστάσεως αποτελεσμάτων (έσοδα και έξοδα) μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση το μέσο όρο των ισοτιμιών που ίσχυαν κατά την περίοδο αναφοράς.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τους ανωτέρω κανόνες μετατροπής, καθώς και εκείνες που προκύπτουν από νομισματικά στοιχεία που αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε οικονομικές μονάδες του εξωτερικού, καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση και μεταφέρονται στα αποτελέσματα με την πώληση της οικονομικής μονάδας.

1.5 Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Για σκοπούς καταρτίσεως της ενοποιημένης Καταστάσεως Ταμειακών Ροών, στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται:

- α. Το ταμείο
- β. Οι μη δεσμευμένες καταθέσεις στις κεντρικές τράπεζες
- γ. Οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από τράπεζες και συμφωνίες Reverse Repos.

Ως βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις θεωρούνται αυτές που λήγουν εντός τριών μηνών από την ημερομηνία συντάξεως των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

1.6 Αρχές ταξινόμησης και αποτίμησης των χρηματοοικονομικών μέσων

Αρχική αναγνώριση

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα χρηματοοικονομικά μέσα ως στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων εφόσον καθίσταται αντισυμβαλλόμενο μέρος που αποκτά δικαιώματα ή αναλαμβάνει υποχρεώσεις βάσει των συμβατικών όρων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Ο Όμιλος, κατά την αρχική αναγνώριση, αποτιμά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία τους. Στην περίπτωση των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων, η αξία κατά την αρχική αναγνώριση προσαυξάνεται με τα έξοδα συναλλαγών και μειώνεται με τα έσοδα και τις προμήθειες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση ή τη δημιουργία τους.

Σημειώνεται πως τα δάνεια και τα ομόλογα αναγνωρίζονται στον ισολογισμό κατά την ημερομηνία του διακανονισμού (settlement date). Για τα δε ομόλογα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία, η μεταβολή της εύλογης αξίας κατά τη διάρκεια της περιόδου που μεσολαβεί μεταξύ της ημερομηνίας της συναλλαγής (trade date) και της ημερομηνία διακανονισμού (settlement date) αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα ή στην καθαρή θέση ανάλογα με την κατηγορία ταξινόμησης του ομολόγου.

Μεταγενέστερη αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Ο Όμιλος για σκοπούς αποτίμησης διακρίνει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Δάνεια και απαιτήσεις
- Επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
- Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση

Για κάθε μία από τις ανωτέρω κατηγορίες ισχύουν τα εξής:

α) Δάνεια και απαιτήσεις

Στην κατηγορία αυτή δύναται να ενταχθούν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, με καθορισμένες ή δυνάμενες να καθοριστούν πληρωμές, που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά και για τα οποία ο Όμιλος δεν αναμένει να μην ανακτήσει ουσιαδώς την επένδυσή του, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που σχετίζονται με την πιστοληπτική επιδείνωση του εκδότη. Ο Όμιλος κατατάσσει ως δάνεια και απαιτήσεις:

- τις χορηγήσεις προς πελάτες του,
- τα ποσά που καταβάλλει για την αγορά και τη μερική ή ολική κάλυψη ομολογιακών δανείων, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά,
- τις πάσης φύσεως απαιτήσεις έναντι πελατών του, Τραπεζών κ.λπ.,
- ομόλογα με καθορισμένες ή δυνάμενες να καθοριστούν ροές τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά.

Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και εξετάζεται περιοδικά για την ύπαρξη ζημιών απομείωσης όπως περαιτέρω περιγράφεται στη σημείωση 1.14.

Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου είναι μια μέθοδος υπολογισμού του αναπόσβεστου κόστους ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου και επιμερισμού των εσόδων ή εξόδων από τόκους κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου. Το πραγματικό επιτόκιο είναι εκείνο που προεξοφλεί ακριβώς τις αναμενόμενες ροές των μελλοντικών εισπράξεων ή πληρωμών ενός χρηματοοικονομικού μέσου μέχρι τη λήξη της ζωής του ή την επόμενη ημερομηνία αναπροσαρμογής του επιτοκίου του.

β) Επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με καθορισμένες ή δυνάμενες να καθοριστούν πληρωμές, για τα οποία υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακρατήσεως μέχρι τη λήξη τους.

Ο Όμιλος, στην κατηγορία αυτή, κατατάσσει ομόλογα, κρατικά έντοκα γραμμάτια και άλλους χρεωστικούς τίτλους.

Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων για την ύπαρξη ζημιών απομείωσης. Σε περίπτωση που υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής, η λογιστική αξία προσαρμόζεται στην ανακτήσιμη με την αντίστοιχη ζημιά να καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

γ) Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται χρηματοοικονομικά στοιχεία για τα οποία:

- Υπάρχει πρόθεση για την πώλησή τους σε βραχύ χρονικό διάστημα, προκειμένου να αξιοποιηθούν βραχυχρόνιες διακυμάνσεις της αγοράς (εμπορικό χαρτοφυλάκιο).

Στην κατηγορία αυτή ο Όμιλος κατατάσσει ομόλογα, κρατικά έντοκα γραμμάτια και περιορισμένο αριθμό μετοχών.

- Ο Όμιλος επιλέγει, κατά την αρχική αναγνώριση, να τα αποτιμήσει στην εύλογη αξία με μεταφορά της εκάστοτε προκύπτουσας διαφοράς στα αποτελέσματα. Η επιλογή αυτή μπορεί να γίνει:
 - όταν η Διοίκηση του Ομίλου αξιολογεί και διαχειρίζεται τα εν λόγω χρηματοοικονομικά μέσα με όρους εύλογης αξίας, είτε για σκοπούς διαχείρισης των κινδύνων, είτε ως μέρος μίας στρατηγικής επενδύσεων,
 - όταν η επιλογή αυτή εξαλείφει τυχόν λογιστική ασυμμετρία που προκύπτει από την αποτίμηση αυτών των χρηματοοικονομικών μέσων με διαφορετικό τρόπο (π.χ. στο αναπόσβεστο κόστος) σε σχέση με χρηματοοικονομικά μέσα που σχετίζονται με αυτά (π.χ. παράγωγα, τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων),

- όταν σε χρηματοοικονομικά μέσα ενσωματώνονται παράγωγα τα οποία διαφοροποιούν ουσιαστικά τις ταμειακές τους ροές ή ο διαχωρισμός των παραγώγων αυτών από τα κύρια χρηματοοικονομικά μέσα δεν απαγορεύεται.

Κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων, ο Όμιλος δεν είχε επιλέξει να εντάξει χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού σε αυτή την κατηγορία.

δ) Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται χρηματοοικονομικά στοιχεία που δεν έχουν ενταχθεί σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες.

Ο Όμιλος κατατάσσει στην κατηγορία αυτή ομόλογα, κρατικά έντοκα γραμμάτια, χρεωστικούς τίτλους, μετοχές και μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων.

Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στην εύλογη αξία. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση μέχρι την πώληση των χρηματοοικονομικών στοιχείων, οπότε το συσσωρευμένο κέρδος ή ζημία που έχει αναγνωρισθεί στην καθαρή θέση μεταφέρεται σε λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Ο έλεγχος απομείωσης των χρηματοοικονομικών στοιχείων που εντάσσονται σε αυτή την κατηγορία διενεργείται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως οικονομικών καταστάσεων. Ειδικά σε ό,τι αφορά στις επενδύσεις στους συμμετοχικούς τίτλους, μια σημαντική ή παρατεταμένη πτώση της εύλογης αξίας τους κάτω του κόστους κτήσεως αποτελεί αντικειμενική ένδειξη απομείωσης. Για την εφαρμογή των ανωτέρω, ο Όμιλος έχει προσδιορίσει ως «σημαντική» μια μείωση άνω του 20% σε σχέση με το κόστος της επένδυσης. Αντίστοιχα, «παρατεταμένη» θεωρείται μια πτώση της εύλογης αξίας κάτω του κόστους κτήσης για συνεχές διάστημα που υπερβαίνει το ένα έτος. Τα ανωτέρω κριτήρια εξετάζονται σε συνάρτηση με τις γενικότερες συνθήκες της αγοράς.

Σε περίπτωση απομείωσης, η σωρευτική ζημία που είχε καταχωρηθεί στην καθαρή θέση μεταφέρεται στα αποτελέσματα χρήσης. Αν μετά την ημερομηνία της αναγνώρισης της ζημίας από απομείωση λάβουν χώρα γεγονότα που οδηγούν σε μείωση των ήδη αναγνωρισθέντων ποσών απομείωσης, τα ποσά αυτά αναγνωρίζονται ως έσοδα στα αποτελέσματα χρήσης, μόνο στην περίπτωση που αφορούν ομόλογα και λοιπούς χρεωστικούς τίτλους. Αντιθέτως δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων ζημίες απομείωσης στην περίπτωση των μετοχών και των μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων.

Σημειώνεται ότι οι κανόνες αποτίμησης που αναφέρθηκαν ανωτέρω δεν εφαρμόζονται όταν τα χρηματοοικονομικά αυτά στοιχεία υπεισέρχονται σε σχέση αντισταθμίσεως. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζονται οι αρχές που αναφέρονται στη σημείωση 1.7.

Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, εκτός παραγώγων, σε διαφορετική κατηγορία αποτίμησης, μπορεί να γίνει με τους ακόλουθους κανόνες:

- Μεταφορά από το «εμπορικό χαρτοφυλάκιο» στις κατηγορίες «δάνεια και απαιτήσεις», «επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη» ή «αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» επιτρέπεται, εφόσον συντρέχουν σπάνιες οικονομικές συνθήκες και τα στοιχεία αυτά δεν διακρατούνται πλέον με σκοπό την πώληση ή επαναγορά τους στο άμεσο μέλλον.
- Μεταφορά από το «εμπορικό χαρτοφυλάκιο» στις κατηγορίες «δάνεια και απαιτήσεις» ή «αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» επιτρέπεται και σε περιπτώσεις που δεν συντρέχουν σπάνιες οικονομικές συνθήκες, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων και υπάρχει πρόθεση διακράτησής τους στο άμεσο μέλλον ή μέχρι τη λήξη τους.
- Μεταφορά από την κατηγορία των «διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων» στην κατηγορία «δάνεια και απαιτήσεις» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων και υπάρχει δυνατότητα και πρόθεση διακράτησής τους στο άμεσο μέλλον ή μέχρι τη λήξη τους.
- Μεταφορά από την κατηγορία των «διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων» στην κατηγορία «επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τα σχετικά χαρακτηριστικά και υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακρατήσεώς τους μέχρι τη λήξη.
- Μεταφορά από την κατηγορία των «επενδύσεων διακρατούμενων έως τη λήξη» στην κατηγορία των «διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων» πραγματοποιείται όταν δεν υφίσταται πλέον πρόθεση ή δυνατότητα διακράτησης των στοιχείων αυτών έως τη λήξη τους.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση πώλησης ή αναταξινόμησης σημαντικού ποσοστού αξιογράφων που διακρατούνται έως τη λήξη,

τα αξιόγραφα που απομένουν στην κατηγορία αυτή υποχρεωτικά μεταφέρονται στα διαθέσιμα προς πώληση αξιόγραφα. Εφόσον συντρέξει η εν λόγω περίπτωση δεν επιτρέπεται η κατάταξη αξιογράφων στην κατηγορία των διακρατούμενων μέχρι τη λήξη για τουλάχιστον δύο έτη. Εξαιρέση αποτελούν οι περιπτώσεις πωλήσεων και αναταξινομήσεων που:

1. αφορούν σε αξιόγραφα τα οποία βρίσκονται σε μικρή χρονική απόσταση από την ημερομηνία λήξης ή άσκησης του δικαιώματος πρόωρης εξόφλησης, έτσι ώστε μεταβολές στο ισχύον επιτόκιο της αγοράς να μην έχουν ουσιαστική επίδραση στην εύλογη αξία του χρηματοοικονομικού μέσου,
2. αφορούν σε αξιόγραφα για τα οποία ο Όμιλος έχει ήδη εισπράξει ουσιαστικά το σύνολο του αρχικού κεφαλαίου μέσω προγραμματισμένων καταβολών ή προκαταβολών ή
3. οφείλονται σε μεμονωμένο μη επαναλαμβανόμενο γεγονός πέραν του ελέγχου του Ομίλου.

Διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Ο Όμιλος προβαίνει στη διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού όταν:

- έχουν λήξει οι ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών στοιχείων,
- μεταβιβάζει το συμβατικό δικαίωμα είσπραξης των ταμειακών ροών από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία και ταυτόχρονα μεταβιβάζει τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από αυτά,
- δάνεια ή επενδύσεις σε αξιόγραφα καθίστανται ανεπίδεκτα εισπράξεως, οπότε και τα διαγράφει.

Στην περίπτωση συναλλαγών που, παρά τη μεταβίβαση του συμβατικού δικαιώματος για την είσπραξη των ταμειακών ροών από χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, οι κίνδυνοι και τα οφέλη που απορρέουν από αυτά παραμένουν στον Όμιλο, δεν διακόπτεται η αναγνώριση των στοιχείων αυτών. Το ποσό που εισπράττεται από τη μεταβίβαση αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι λογιστικές πρακτικές που ακολουθούνται από τον Όμιλο σε ανάλογες συναλλαγές εξειδικεύονται περαιτέρω στις σημειώσεις 1.21 και 1.22.

Στην περίπτωση συναλλαγών με τις οποίες ο Όμιλος ούτε διατηρεί αλλά ούτε και μεταβιβάζει τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία, αλλά διατηρεί έλεγχο επί αυτών, τότε αυτά εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στο βαθμό της συνεχιζόμενης ανάμειξης του Ομίλου. Αν ο Όμιλος δεν διατηρεί τον έλεγχο των στοιχείων τότε διακόπτεται η αναγνώρισή τους και στη θέση τους αναγνωρίζονται διακριτά τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που δημιουργούνται ή διατηρούνται κατά τη μεταβίβαση.

Κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων δεν υπήρχαν ανάλογες συναλλαγές.

Μεταγενέστερη αποτίμηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Ο Όμιλος για σκοπούς αποτίμησης διακρίνει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στις ακόλουθες κατηγορίες:

α) Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

- i. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται χρηματοοικονομικά στοιχεία του εμπορικού χαρτοφυλακίου, ήτοι:
 - υπάρχει πρόθεση για την πώληση ή την επαναγορά τους σε βραχύ χρονικό διάστημα, προκειμένου να αξιοποιηθούν βραχυχρόνιες διακυμάνσεις της αγοράς, ή
 - είναι παράγωγα προϊόντα που δεν αποτελούν μέσα αντιστάθμισης. Τα παράγωγα αυτά, όπως και οι υποχρεώσεις από παράγωγα προϊόντα τα οποία αποτελούν μέσα αντιστάθμισης, εμφανίζονται στις υποχρεώσεις ως παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και οι κανόνες αποτίμησής τους ακολουθούν όσα αναφέρονται στη σημείωση 1.7.
- ii. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται επίσης χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις τις οποίες ο Όμιλος επιλέγει, κατά την αρχική αναγνώριση, να αποτιμήσει στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται ανωτέρω για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού (σημείο γii).

Στα πλαίσια της εξαγοράς της Εμπορικής Τραπέζης, ο Όμιλος προέβη στην έκδοση ομολόγου το οποίο κατέταξε στην ανωτέρω κατηγορία αποτίμησης.

β) Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος

Οι υποχρεώσεις αυτές εκτοκίζονται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες, οι ομολογίες εκδόσεώς μας και οι λοιπές δανειακές υποχρεώσεις.

Στην περίπτωση που χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της εν λόγω κατηγορίας υπεισέρχονται σε σχέση αντισταθμίσεως, εφαρμόζονται επιπλέον οι αρχές που αναφέρονται στη σημείωση 1.7.

γ) Υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων και από δεσμεύσεις παροχής δανείων με επιτόκια χαμηλότερα από εκείνα της αγοράς

Ως χρηματοοικονομική εγγύηση ορίζεται ένα συμβόλαιο το οποίο προβλέπει συγκεκριμένες πληρωμές του εκδότη για την αποζημίωση του κατόχου του συμβολαίου λόγω της ζημίας που υπέστη από την αθέτηση των υποχρεώσεων συγκεκριμένου οφειλέτη.

Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις καθώς και οι δεσμεύσεις παροχής δανείων με επιτόκια χαμηλότερα από εκείνα της αγοράς αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και στη συνέχεια αποτιμώνται στη μεγαλύτερη αξία ανάμεσα:

- στην πρόβλεψη που θα πρέπει να αναγνωρισθεί (βάσει του ΔΛΠ 37) όταν θα θεωρηθεί πιθανή η εκροή πόρων και η εκροή αυτή θα είναι δυνατό να αποτιμηθεί με αξιοπιστία,
- στο ποσό που αναγνωρίστηκε κατά την αρχική αναγνώριση μειωμένο με το ποσό της συσσωρευμένης απόσβεσής του.

Διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Ο Όμιλος διακόπτει την αναγνώριση μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (ή μέρους αυτής) όταν αυτή συμβατικά εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

Στις περιπτώσεις που μία χρηματοοικονομική υποχρέωση ανταλλάσσεται με μία άλλη με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, η ανταλλαγή αντιμετωπίζεται λογιστικά ως εξόφληση της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και αναγνώριση νέας. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση ουσιαστικής τροποποίησης των όρων της υφιστάμενης χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (είτε οφείλεται σε οικονομική δυσχέρεια του οφειλέτη είτε όχι). Οι όροι θεωρείται ότι διαφέρουν ουσιαστικά αν η προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών, βάσει των νέων όρων (συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών που έχουν εισπραχθεί ή καταβληθεί), προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο, διαφέρει κατά τουλάχιστον 10% από την παρούσα αξία των ταμειακών ροών που απομένουν από την αρχική χρηματοοικονομική υποχρέωση.

Στις περιπτώσεις διακοπής αναγνώρισης, η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (ή ενός τμήματος μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης) που εξοφλείται ή μεταβιβάζεται σε ένα άλλο μέρος και του τιμήματος που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των μεταβιβαζόμενων εκτός μετρητών περιουσιακών στοιχείων και των αναληφθέντων υποχρεώσεων, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων εμφανίζονται συμψηφιστικά στον Ισολογισμό, μόνο σε περιπτώσεις όπου ο Όμιλος έχει νομικά το δικαίωμα και την πρόθεση να προβεί σε ταυτόχρονο διακανονισμό τους ή σε διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει από τον συμψηφισμό τους.

1.7 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμιση

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Παράγωγα είναι τα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία στην έναρξή τους έχουν συνήθως μικρή ή μηδενική αξία, η οποία στη συνέχεια μεταβάλλεται ανάλογα με τη μεταβολή που σημειώνεται σε κάποιο υποκείμενο στοιχείο με το οποίο συνδέονται (συνάλλαγμα, επιτόκια, δείκτη ή άλλη μεταβλητή).

Όταν το παράγωγο αποκτά θετική αξία, αναγνωρίζεται ως στοιχείο του ενεργητικού, ενώ αντίθετα, όταν αποκτά αρνητική αξία, αναγνωρίζεται ως στοιχείο των υποχρεώσεων.

Τα παράγωγα χρησιμοποιούνται είτε για σκοπούς αντιστάθμισης, είτε για σκοπούς εμπορικούς.

Όλα τα παράγωγα ανεξάρτητα του σκοπού για τον οποίο προορίζονται αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Στην περίπτωση που παράγωγα ενσωματώνονται σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, π.χ. ομόλογα, δάνεια, καταθέσεις, δανειακές υποχρεώσεις κ.λπ., τα οποία δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και ταυτόχρονα τα οικονομικά χαρακτηριστικά και οι κίνδυνοι που απορρέουν από τα παράγωγα δεν είναι στενά συνδεδεμένα με τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά των κύριων χρηματοοικονομικών μέσων στα οποία ενσωματώνονται, τότε υποχρεωτικά διαχωρίζονται, αποτιμώνται στην εύλογη αξία και συμπεριλαμβάνονται στα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού ή υποχρεώσεων.

Στις περιπτώσεις που παράγωγα ενσωματώνονται σε χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, η μεταβολή της εύλογης αξίας τους περιλαμβάνεται στη συνολική μεταβολή της εύλογης αξίας των εν λόγω χρηματοοικονομικών μέσων και καταχωρείται στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

Τα παράγωγα προϊόντα χρησιμοποιούνται στα πλαίσια διαχειρίσεως Ενεργητικού-Παθητικού και σύμφωνα πάντα με τις κατευθυντήριες οδηγίες, οι οποίες δίδονται από την Επιτροπή Διαχειρίσεως Ενεργητικού-Παθητικού (ALCO).

Επιπλέον, ο Όμιλος χρησιμοποιεί τα παράγωγα για την αποκόμιση κερδών από βραχυχρόνιες μεταβολές της αγοράς και πάντα μέσα στα πλαίσια αναλήψεως κινδύνων που τίθενται από την αρμόδια Επιτροπή Διαχειρίσεως Ενεργητικού Παθητικού (ALCO).

Οι διαφορές αποτιμήσεως που προκύπτουν από τα ανωτέρω παράγωγα προϊόντα καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

Όταν ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα για αντιστάθμιση, προβαίνει κατά την έναρξη σε επαρκή τεκμηρίωση της σχέσεως αντισταθμίσεως, καθώς και σε έλεγχο της αποτελεσματικότητας της αντισταθμίσεως. Ο έλεγχος επαναλαμβάνεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Διευκρινίζονται ιδιαίτερα τα εξής:

α. Synthetic Swaps

Η μητρική εταιρία (Alpha Bank), προκειμένου να αυξήσει την απόδοση των καταθέσεων σε επιλεγμένους πελάτες της, χρησιμοποιεί το μηχανισμό των Synthetic Swaps. Μετατρέπει δηλαδή τις καταθέσεις από Ευρώ σε JPY ή άλλο νόμισμα και παράλληλα, για την κάλυψη του συναλλαγματικού κινδύνου, προβαίνει σε προθεσμιακή αγορά του σχετικού νομίσματος.

Το αποτέλεσμα, το οποίο παράγεται από την προθεσμιακή πράξη, διασπάται σε τόκους, οι οποίοι προστίθενται στους χρεωστικούς τόκους των καταθέσεων, συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

β. Swaps συναλλάγματος (FX Swaps)

Τα Swaps αυτά χρησιμοποιούνται ως επί το πλείστον για την οικονομική αντιστάθμιση του κινδύνου, ο οποίος προέρχεται από καταθέσεις και δάνεια πελατών.

Για όσα από τα ανωτέρω Swaps δεν εφαρμόζεται λογιστική αντισταθμίσεως αυτά εντάσσονται στην κατηγορία των εμπορικών Swaps.

Το αποτέλεσμα το οποίο προκύπτει από τα παράγωγα αυτά διαχωρίζεται σε τόκους και συναλλαγματικές διαφορές, προκειμένου να υπάρξει συσχέτιση με τους τόκους και τις συναλλαγματικές διαφορές που παράγονται από τις καταθέσεις και τις χορηγήσεις, καθώς και σε λοιπά αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

Λογιστική αντιστάθμιση

Λογιστική αντιστάθμιση είναι ο καθορισμός ειδικών κανόνων αποτίμησης με τους οποίους επιδιώκεται η συσχέτιση των αποτελεσμάτων που προκύπτουν τόσο από το αντισταθμιζόμενο στοιχείο όσο και από το μέσο αντιστάθμισης, συσχέτιση η οποία δεν επιτυγχάνεται με τους συνήθεις κανόνες αποτίμησης.

Η τεκμηρίωση και η αποτελεσματικότητα των σχέσεων αντιστάθμισης αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις προκειμένου να εφαρμοστεί λογιστική αντιστάθμιση.

Η διαδικασία τεκμηρίωσης λαμβάνει χώρα κατά την έναρξη της σχέσεως αντιστάθμισης, ενώ ο έλεγχος αποτελεσματικότητας διενεργείται κατά την έναρξη και επαναλαμβάνεται κατά τις ημερομηνίες σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου.

α. Αντιστάθμιση εύλογης αξίας

Με τη λογιστική αντιστάθμιση της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου επιτυγχάνεται η συσχέτιση της μεταβολής της εύλογης αξίας του αντισταθμιζόμενου στοιχείου λόγω της επίδρασης ενός ή περισσότερων κινδύνων που αντισταθμίζονται. Η μεταβολή της αξίας του μέσου αντιστάθμισης και η μεταβολή της αξίας του αντισταθμιζόμενου στοιχείου που οφείλεται στους κινδύνους που αντισταθμίζονται αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

Στις περιπτώσεις διακοπής της σχέσεως αντιστάθμισης, τα αντισταθμιζόμενα χρηματοοικονομικά μέσα συνεχίζουν να αποτιμώνται σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν για την κατηγορία αποτίμησης στην οποία έχουν ταξινομηθεί, όπως αυτοί αναλύονται στη σημείωση 1.6. Ειδικότερα για τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά μέσα, το συνολικό ποσό της μεταβολής της αξίας τους, που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα ισχύος της σχέσεως αντιστάθμισης, αποσβένεται σταδιακά στα αποτελέσματα, μέχρι τη λήξη ή την πώλησή τους. Η απόσβεση αυτή ξεκινά από το χρονικό σημείο διακοπής της σχέσης αντισταθμίσεως, βάσει του πραγματικού επιτοκίου που υπολογίζεται εκ νέου για το συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό μέσο, και καταχωρείται στα έσοδα ή έξοδα εκ τόκων.

Ο Όμιλος, με χρήση επιτοκιακών παραγώγων (IRS's), αντισταθμίζει κινδύνους που αφορούν δανειακές υποχρεώσεις και δάνεια.

β. Αντιστάθμιση χρηματοροών

Με τη λογιστική αντιστάθμιση των χρηματοροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου επιτυγχάνεται η μετατροπή των χρηματοροών από κυμαινόμενες σε σταθερές.

Το αποτελεσματικό μέρος της μεταβολής της εύλογης αξίας του μέσου αντιστάθμισης αναγνωρίζεται απευθείας στην καθαρή θέση, ενώ το μη αποτελεσματικό μέρος αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Η λογιστική μεταχείριση του αντισταθμιζόμενου στοιχείου δεν μεταβάλλεται.

Στις περιπτώσεις διακοπής της σχέσεως αντιστάθμισης, το ποσό που έχει αναγνωρισθεί στην καθαρή θέση παραμένει εκεί διακριτά έως ότου πραγματοποιηθούν οι ταμειακές ροές ή η μελλοντική συναλλαγή. Όταν πραγματοποιηθούν οι ταμειακές ροές ή η μελλοντική συναλλαγή ισχύουν τα εξής:

- Αν το αποτέλεσμα είναι η αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων, το ποσό μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσεως στις ίδιες περιόδους που οι αντισταθμιζόμενες ροές επηρεάζουν τα αποτελέσματα της χρήσεως.
- Αν το αποτέλεσμα είναι η αναγνώριση ενός μη χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων είτε μία δέσμευση του Ομίλου για την οποία εφαρμόζεται λογιστική αντιστάθμιση της εύλογης αξίας, το ποσό που έχει αναγνωρισθεί στην καθαρή θέση είτε μεταφέρεται στα αποτελέσματα την ίδια χρονική στιγμή με την οποία το στοιχείο του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων επηρεάζει τα αποτελέσματα είτε προσαρμόζει τη λογιστική αξία του στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων.

Στην περίπτωση που οι προσδοκώμενες ταμειακές ροές ή η συναλλαγή δεν θεωρούνται πλέον πιθανές, το ποσό μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσεως.

Ο Όμιλος εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμιση ταμειακών ροών για συγκεκριμένη ομάδα προθεσμιακών καταθέσεων καθώς και για τον συναλλαγματικό κίνδυνο στοιχείων του ενεργητικού. Ποσά που έχουν αναγνωρισθεί στην καθαρή θέση και τα οποία προέρχονται από σχέσεις αντισταθμίσεως ταμειακών ροών προθεσμιακών καταθέσεων, που έχουν πλέον διακοπή, αποσβένονται γραμμικά στους τόκους έξοδα κατά τη διάρκεια της περιόδου που οι αντισταθμιζόμενες ροές των εν λόγω προθεσμιακών καταθέσεων επηρεάζουν τα αποτελέσματα.

γ. Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης σε οικονομική μονάδα εξωτερικού

Ο Όμιλος, κάνοντας χρήση συναλλαγματικών παραγώγων ή δανεισμού, αντισταθμίζει συναλλαγματικούς κινδύνους που αφορούν καθαρή επένδυση σε οικονομικές μονάδες του εξωτερικού.

Η λογιστική αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης σε οικονομική μονάδα εξωτερικού είναι παρόμοια με τη λογιστική αντιστάθμιση

χρηματοροών. Συσσωρευμένα κέρδη/ζημίες που αναγνωρίζονται στην καθαρή θέση μεταφέρονται στα αποτελέσματα με την πώληση της μονάδος.

1.8 Προσδιορισμός εύλογης αξίας

Ως εύλογη αξία ορίζεται η τιμή που θα εισέπραττε ο Όμιλος κατά την πώληση ενός στοιχείου του ενεργητικού ή η τιμή που θα κατέβαλε προκειμένου να μεταβιβάσει μία υποχρέωση, σε μία συνηθισμένη συναλλαγή ανάμεσα σε συμμετέχοντες της αγοράς, κατά την ημερομηνία της αποτίμησης, στην κύρια αγορά του στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων ή στην πιο συμφέρουσα αγορά για το στοιχείο, στην περίπτωση που δεν υφίσταται κύρια αγορά.

Ο Όμιλος προσδιορίζει την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, βάσει των διαθέσιμων τιμών της αγοράς. Ως ενεργός ορίζεται η αγορά όταν τιμές οργανωμένης αγοράς είναι διαθέσιμες άμεσα και σε τακτική βάση από χρηματιστήρια, εξωτερικούς διαπραγματευτές (dealers – brokers), υπηρεσίες αποτιμήσεων ή εποπτικές αρχές, και οι τιμές αυτές αφορούν σε συνήθεις συναλλαγές μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά που πραγματοποιούνται σε τακτική βάση. Ειδικά για τις τιμές χρεογράφων, ο Όμιλος έχει υιοθετήσει συγκεκριμένο εύρος τιμών, μεταξύ των τιμών αγοράς και πώλησης που παρέχονται, ώστε να χαρακτηρίζονται ως τιμές ενεργού αγοράς (η διαφορά ανάμεσα στις bid ask τιμές δεν πρέπει να υπερβαίνει το 1,5/100 της ονομαστικής αξίας). Επίσης, σε περίπτωση που τιμές αγοράς δεν είναι διαθέσιμες κατά την ημερομηνία αποτίμησης αλλά είναι διαθέσιμες για τις τρεις τελευταίες εργάσιμες ημέρες της περιόδου αναφοράς και υπάρχουν τιμές αγοράς για 15 ημέρες κατά τη διάρκεια του τελευταίου μήνα της περιόδου αναφοράς, και ταυτόχρονα πληρείται το κριτήριο του εύρους τιμών bid ask, τότε θεωρείται ότι η αγορά είναι ενεργός.

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, ο Όμιλος προσδιορίζει την εύλογη αξία χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης οι οποίες είναι κατάλληλες για τις συγκεκριμένες συνθήκες, για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα και επαρκή δεδομένα για την αποτίμηση και οι οποίες αφενός μεν μεγιστοποιούν τη χρήση των σχετικών παρατηρήσιμων τιμών αφετέρου ελαχιστοποιούν τη χρήση μη παρατηρήσιμων τιμών. Σε περιπτώσεις που δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα στην αγορά δεδομένα, χρησιμοποιούνται στοιχεία που βασίζονται σε εσωτερικές εκτιμήσεις και παραδοχές π.χ. προσδιορισμός αναμενόμενων ταμειακών ροών, επιτοκίων προεξόφλησης, πιθανότητας προπληρωμών ή αθέτησης αντισυμβαλλομένου. Σε κάθε περίπτωση, κατά την αποτίμηση στην εύλογη αξία, ο Όμιλος χρησιμοποιεί υποθέσεις που θα χρησιμοποιούνταν από τους συμμετέχοντες της αγοράς, θεωρώντας ότι ενεργούν με βάση το μέγιστο οικονομικό τους συμφέρον.

Όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων τα οποία είτε αποτιμώνται στην εύλογη αξία είτε για τα οποία γνωστοποιείται η εύλογη αξία τους κατηγοριοποιούνται, ανάλογα με την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους, ως εξής:

- δεδομένα επιπέδου 1: τιμές (χωρίς προσαρμογές) ενεργού αγοράς,
- δεδομένα επιπέδου 2: άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα (observable) δεδομένα,
- δεδομένα επιπέδου 3: προκύπτουν από εκτιμήσεις του Ομίλου καθώς δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα δεδομένα στην αγορά.

Ειδικότερα ισχύουν τα εξής:

Χρηματοοικονομικά μέσα

Σε ό,τι αφορά στα χρηματοοικονομικά μέσα, η καλύτερη εκτίμηση της εύλογης αξίας τους κατά την αρχική αναγνώριση είναι η τιμή της συναλλαγής, εκτός αν η εύλογη αξία αποδεικνύεται από άλλες παρατηρήσιμες συναλλαγές της αγοράς που αφορούν στο ίδιο μέσο ή προκύπτει βάσει μίας τεχνικής αποτίμησης της οποίας οι μεταβλητές περιλαμβάνουν κυρίως δεδομένα από παρατηρήσιμες αγορές. Στις περιπτώσεις αυτές, η διαφορά ανάμεσα στην τιμή της συναλλαγής και στην εύλογη αξία αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, η εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση προσαρμόζεται με το ποσό της διαφοράς σε σχέση με την τιμή της συναλλαγής. Το ποσό της προσαρμογής αυτής αναγνωρίζεται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα μόνο κατά το βαθμό που σχετίζεται με μια μεταβολή στους παράγοντες που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη τους κατά την αποτίμηση.

Κατά τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων λαμβάνεται υπόψη ο πιστωτικός κίνδυνος. Στις συμβάσεις παραγώγων, ειδικότερα, λαμβάνεται υπόψη ο πιστωτικός κίνδυνος και των δύο αντισυμβαλλομένων (bilateral credit valuation adjustment).

Ο Όμιλος προσδιορίζει την εύλογη αξία για κάθε χρηματοοικονομικό μέσο διακριτά. Ωστόσο, για συμβάσεις παραγώγων τις οποίες ο Όμιλος διαχειρίζεται ως ομάδα ανά αντισυμβαλλόμενο και παρέχει πληροφόρηση για την ομάδα αυτή στα βασικά διοικητικά του στελέχη, ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας ως προς τον πιστωτικό κίνδυνο πραγματοποιείται με βάση την καθαρή έκθεσή του ανά αντισυμβαλλόμενο. Τυχόν προσαρμογές της εύλογης αξίας που πραγματοποιούνται λόγω της ανωτέρω διαδικασίας αποτίμησης σε επίπεδο χαρτοφυλακίου κατανέμονται στα στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων ανάλογα με το εάν η καθαρή έκθεση του Ομίλου ως προς τον αντισυμβαλλόμενο είναι θετική ή αρνητική αντίστοιχα.

Επίσης, η εύλογη αξία των καταθέσεων που ικανοποιούνται σε πρώτη ζήτηση (όπως για παράδειγμα οι καταθέσεις ταμειευτηρίου) δεν υπολείπεται του ποσού που είναι πληρωτέο κατά τη ζήτηση, προεξοφλημένο από την πρώτη μέρα που το ποσό θα ζητηθεί να πληρωθεί.

Τα κύρια δεδομένα που χρησιμοποιούνται στις μεθοδολογίες αποτίμησης που εφαρμόζει ο Όμιλος είναι:

- Τιμές ομολόγων – τιμές οργανωμένης αγοράς (quoted prices) διαθέσιμες συνήθως για κυβερνητικά και εταιρικά χρεόγραφα.
- Πιστωτικά περιθώρια (credit spreads) – υπολογίζονται από τιμές οργανωμένης αγοράς για συναφείς τίτλους χρεογράφων ή από διαπραγματεύσιμα credit default swaps. Οι τιμές μεταξύ και εκτός των διαθέσιμων δεδομένων υπολογίζονται με παρεμβολή (interpolation) και προβολή (extrapolation) αντίστοιχα.
- Επιτόκια – επιτόκια αναφοράς όπως είναι LIBOR, OIS και άλλα επιτόκια που παρέχονται σε οργανωμένες αγορές ανταλλαγής επιτοκίων, ομολόγων και συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης. Οι τιμές μεταξύ και εκτός των διαθέσιμων δεδομένων υπολογίζονται με παρεμβολή (interpolation) και προβολή (extrapolation) αντίστοιχα.
- Συναλλαγματικές ισοτιμίες – παρέχονται σε οργανωμένες αγορές συναλλάγματος spot, προθεσμιακών συμβολαίων και συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος.
- Μετοχές και μετοχικοί δείκτες – τιμές οργανωμένης αγοράς για μετοχές που διαπραγματεύονται σε χρηματιστήρια μετοχών και για τους σχετικούς μετοχικούς δείκτες.
- Συντελεστές Μεταβλητότητας και συσχέτισης – υπολογίζονται από τιμές δικαιωμάτων προαίρεσης ή από υπηρεσίες αποτιμήσεων (pricing service).
- Μετοχές μη εισηγμένες σε χρηματιστήριο – χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρέχει η εταιρία που έχει εκδόσει τις μετοχές και σχετικές πληροφορίες του κλάδου όπου δραστηριοποιείται.
- Μεριδία αμοιβαίων κεφαλαίων – η καθαρή αξία ενεργητικού του αμοιβαίου όπως δημοσιοποιείται ημερήσια στο χρηματιστήριο όπου είναι εισηγμένο.
- Δάνεια και καταθέσεις: δεδομένα αγοράς και συγκεκριμένες παράμετροι κινδύνου για τράπεζες/πελάτες.

Μη χρηματοοικονομικά μέσα

Η κυριότερη κατηγορία μη χρηματοοικονομικών μέσων για την οποία προσδιορίζεται εύλογη αξία είναι τα ακίνητα.

Η διαδικασία που, κατά κανόνα, ακολουθείται κατά την αποτίμηση στην εύλογη αξία ενός ακινήτου συνοψίζεται στα ακόλουθα στάδια:

- Ανάθεση της εντολής στον μηχανικό-εκτιμητή
- Μελέτη Υποθέσεως – Καθορισμός Πρόσθετων Στοιχείων
- Αυτοψία – Επιθεώρηση
- Επεξεργασία Στοιχείων – Υπολογισμοί
- Σύνταξη Εκτιμήσεων

Ο εκάστοτε εκτιμητής, για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας του κάθε ακινήτου, επιλέγει εκ των ακόλουθων τριών βασικών μεθόδων:

- Μέθοδος της αγοράς (ή συγκριτική μέθοδος), η οποία προσδιορίζει την εύλογη αξία του ακινήτου με σύγκρισή του με άλλα

όμοια ακίνητα για τα οποία υπάρχουν στοιχεία συναλλαγών (αγοραπωλησιών).

- Μέθοδος του εισοδήματος, η οποία κεφαλαιοποιεί μελλοντικές χρηματοροές που μπορεί να εξασφαλίσει το ακίνητο με κατάλληλο επιτόκιο κεφαλαιοποίησης.
- Μέθοδος του κόστους η οποία αντικατοπτρίζει το ποσό το οποίο θα απαιτούνταν κατά την τρέχουσα περίοδο για την υποκατάσταση του ακινήτου με ένα άλλο, ανάλογων προδιαγραφών, αφού ληφθεί υπόψη η κατάλληλη προσαρμογή λόγω απαξίωσης.

Παραδείγματα δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την αποτίμηση των ακινήτων και τα οποία αναφέρονται αναλυτικά στις επιμέρους εκτιμήσεις είναι τα ακόλουθα:

- Εμπορικά Ακίνητα: Τιμή ανά τ.μ., προσαύξηση ενοικίου κατ' έτος, ποσοστό μακροχρόνια μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), προεξοφλητικό επιτόκιο, συντελεστής απόδοσης εξόδου, διάρκεια μισθώσεων σε ισχύ (έτη), ποσοστό μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), κ.λπ.
- Οικιστικά Ακίνητα: Καθαρή (αρχική) απόδοση ακινήτου, αναμενόμενη απόδοση ακινήτου βάσει εκτιμώμενης μισθωτικής αξίας (reversionary yield), καθαρό ενοίκιο ανά τ.μ. ανά έτος, ποσοστό μακροχρόνια μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), διάρκεια μισθώσεων σε ισχύ (έτη), ποσοστό μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), εκτιμώμενη αξία μισθωμάτων ανά τ.μ., προσαύξηση ενοικίου κατ' έτος, προεξοφλητικό επιτόκιο, συντελεστής απόδοσης εξόδου, διάρκεια μισθώσεων σε ισχύ (έτη), κ.λπ.
- Γενικές Παραδοχές όπως: ηλικία κτηρίου, υπολειπόμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής, τ.μ. ανά κτήριο κ.α. αναφέρονται επίσης στις επιμέρους εκτιμήσεις για κάθε ακίνητο.

Επισημαίνεται πως η αποτίμηση στην εύλογη αξία ενός ακινήτου βασίζεται στην ικανότητα των συμμετεχόντων της αγοράς να δημιουργήσουν οικονομικά οφέλη από τη μέγιστη και καλύτερη χρήση του ή από την πώλησή του σε άλλους συμμετέχοντες της αγοράς, οι οποίοι θα κάνουν χρήση του στοιχείου αυτού κατά το μέγιστο και καλύτερο τρόπο.

1.9 Ενσώματα πάγια στοιχεία (ιδιοχρησιμοποιούμενα)

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα οικόπεδα, τα κτήρια των Κεντρικών Υπηρεσιών και των Καταστημάτων, οι δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων σε μισθωμένα ακίνητα, και ο κινητός εξοπλισμός, τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται από τις εταιρίες του Ομίλου, είτε για τις λειτουργικές εργασίες τους, είτε για διοικητικούς σκοπούς.

Τόσο τα ακίνητα όσο και ο κινητός εξοπλισμός αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεώς τους, προσαυξημένο με τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή για την απόκτησή τους.

Μετά την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν συσσωρευμένες ζημίες από την απομείωση της αξίας τους.

Μεταγενέστερες δαπάνες επαυξάνουν την αξία του παγίου ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο όταν είναι πολύ πιθανό να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη.

Δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων επιβαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσεως που πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των κτηρίων και του εξοπλισμού διενεργούνται στο κόστος κτήσεως μείον την υπολειμματική τους αξία, και υπολογίζονται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο λαμβάνοντας υπόψη τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους.

Η ωφέλιμη ζωή ανά κατηγορία παγίων έχει καθορισθεί ως εξής:

- Κτήρια ιδιόκτητα: έως 50 χρόνια.
- Προσθήκες και βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα: η διάρκεια της μισθώσεως.
- Εξοπλισμός και μεταφορικά μέσα: έως 40 χρόνια.

Οι εδαφικές εκτάσεις δεν αποσβένονται. Εξετάζονται όμως για τυχόν απομείωση της αξίας τους.

Για τη θυγατρική Alpha Real Estate D.O.O. Beograd το δικαίωμα χρήσης γης επ'αόριστον καταχωρείται στα οικόπεδα και δεν υπολογίζονται αποσβέσεις. Σημειώνεται πως την 28.11.2017 η ανωτέρω εταιρία πωλήθηκε.

Οι υπολειμματικές αξίες των παγίων και η ωφέλιμη ζωή τους αναπροσαρμόζονται, αν είναι απαραίτητο, κάθε φορά που

συντάσσονται οικονομικές καταστάσεις. Τα πάγια του Ομίλου εξετάζονται σε ετήσια βάση για ενδείξεις απομείωσης και εάν έχουν υποστεί απομείωση προσαρμόζονται στην ανακτήσιμη αξία τους με ισόποση επιβάρυνση των αποτελεσμάτων.

Κέρδη και ζημίες από διαθέσεις παγίων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

1.10 Επενδύσεις σε ακίνητα

Στην κατηγορία αυτή ο Όμιλος έχει εντάξει κτήρια ή τμήματα κτηρίων και την αναλογία τους επί του οικοπέδου, τα οποία εκμισθώνει με λειτουργική μίσθωση.

Οι επενδύσεις αυτές αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεώς τους, προσαυξημένο με τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή για την απόκτησή τους.

Μετά την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν συσσωρευμένες ζημίες από την απομείωση της αξίας τους.

Μεταγενέστερες δαπάνες επαυξάνουν την αξία του παγίου ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο όταν είναι πολύ πιθανό να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη. Δαπάνες συντηρήσεων και επισκευών των επενδύσεων σε ακίνητα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων, η ωφέλιμη ζωή τους έχει καθορισθεί ίση με αυτή των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων και χρησιμοποιείται η σταθερή μέθοδος.

Μεταφορές προς και από την κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων πραγματοποιούνται σε περίπτωση μεταβολής της πρόθεσης του Ομίλου σε ό,τι αφορά στη χρήση του ακινήτου. Ειδικότερα, το ακίνητο αναταξινομείται στην κατηγορία των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων στην περίπτωση που η πρόθεση του Ομίλου είναι να το ιδιοχρησιμοποιήσει ενώ αναταξινομείται στην κατηγορία των κατεχόμενων προς πώληση ακινήτων στην περίπτωση που ληφθεί απόφαση για την πώλησή του και εφόσον ικανοποιούνται τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 1.17. Αντιθέτως, ακίνητα που δεν έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων μεταφέρονται στην κατηγορία αυτή στην περίπτωση που ληφθεί απόφαση για εκμίσθωσή τους.

1.11 Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια στοιχεία

Υπεραξία

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του συνόλου του καταβληθέντος τιμήματος πλέον της αξίας τυχόν δικαιωμάτων τρίτων και της εύλογης αξίας των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων των εξαγοραζόμενων εταιριών, κατά την ημερομηνία εξαγοράς τους.

Οι θετικές υπεραξίες, που προκύπτουν από εξαγορές εταιριών μετά την 1.1.2004, καταχωρούνται στο λογαριασμό του Ισολογισμού «Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια στοιχεία», όταν πρόκειται για εξαγορά εταιρίας που καθίσταται θυγατρική, και εξετάζονται για τυχόν απομείωση της αξίας τους σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων. Όταν πρόκειται για επένδυση σε συγγενείς εταιρίες ή κοινοπραξίες, η υπεραξία αναγνωρίζεται στο λογαριασμό του Ισολογισμού «Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες».

Οι αρνητικές υπεραξίες αναγνωρίζονται ως έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Λοιπά άυλα πάγια στοιχεία

Στην κατηγορία αυτή ο Όμιλος έχει εντάξει:

α) Άυλα στοιχεία που προκύπτουν από τον επιμερισμό του τιμήματος κατά την εξαγορά εταιριών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Δ.Π.Χ.Π. 3 ή που αποκτήθηκαν με μεμονωμένη αγορά. Τα άυλα αυτά στοιχεία παρακολουθούνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις.

Στα άυλα αυτά στοιχεία περιλαμβάνονται η αξία που έχει αποδοθεί σε αποκτειθείσες πελατειακές σχέσεις, στην καταθετική βάση καθώς και σε δικαιώματα διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων. Η ωφέλιμη ζωή τους έχει προσδιορισθεί από 2 έως 9 έτη.

β) Τα προγράμματα λογισμικού, τα οποία αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις

συσσωρευμένες απομειώσεις. Το κόστος προγραμμάτων λογισμικού που αποκτώνται με αγορά περιλαμβάνει την τιμή αγοράς και κάθε άμεσα επιρριπτό κόστος προετοιμασίας του λογισμικού για την προοριζόμενη χρήση του, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών του προσωπικού και των εξειδικευμένων επαγγελματιών. Το κόστος εσωτερικώς δημιουργούμενων προγραμμάτων λογισμικού περιλαμβάνει τις δαπάνες της φάσης ανάπτυξης του λογισμικού, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών προσωπικού που προκύπτουν άμεσα από την προετοιμασία του λογισμικού για την προοριζόμενη χρήση του. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των προγραμμάτων, την οποία ο Όμιλος έχει καθορίσει από 1 έως 15 έτη. Έξοδα που αφορούν τη συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της χρήσεως στην οποία πραγματοποιούνται. Προγράμματα λογισμικού που θεωρούνται αναπόσπαστο μέρος των ηλεκτρονικών υπολογιστών (περιπτώσεις που ο ηλεκτρονικός υπολογιστής δεν δύναται να χρησιμοποιηθεί χωρίς το συγκεκριμένο λογισμικό πρόγραμμα) ταξινομούνται στα ενσώματα πάγια στοιχεία.

γ) Εμπορικά σήματα και λοιπά δικαιώματα τραπεζικής ιδιοκτησίας, τα οποία παρακολουθούνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους. Οι αποσβέσεις των άυλων παγίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο. Εξαίρεση αποτελούν τα άυλα πάγια με αόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής, τα οποία δεν αποσβένονται.

Όλα τα άυλα πάγια εξετάζονται για τυχόν απομείωση της αξίας τους.

Για τα άυλα στοιχεία ο Όμιλος δεν υπολογίζει υπολειμματική αξία.

1.12 Μισθώσεις

Ο Όμιλος συνάπτει συμβάσεις επί παγίων είτε ως μισθωτής είτε ως εκμισθωτής.

Όταν οι κίνδυνοι και τα οφέλη των παγίων που εκμισθώνονται μεταφέρονται στον μισθωτή, τότε οι αντίστοιχες συμβάσεις χαρακτηρίζονται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις.

Όλες οι υπόλοιπες συμβάσεις μίσθωσης χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις.

Ανάλογα με τα χαρακτηριστικά που διέπουν τις συμβάσεις μίσθωσης ο λογιστικός χειρισμός τους έχει ως εξής:

α) Όταν οι εταιρίες του Ομίλου είναι εκμισθωτές

i. Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Στις περιπτώσεις συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, στις οποίες η εταιρία του Ομίλου λειτουργεί ως εκμισθωτής, το συνολικό ποσό των μισθωμάτων που προβλέπει η σύμβαση μίσθωσης καταχωρείται στην κατηγορία δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών.

Η διαφορά μεταξύ της παρούσας αξίας (καθαρή επένδυση) των μισθωμάτων και του συνολικού ποσού των μισθωμάτων αναγνωρίζεται ως μη δεδουλευμένος τόκος και εμφανίζεται αφαιρετικά των απαιτήσεων.

Οι εισπράξεις των μισθωμάτων μειώνουν τη συνολική απαίτηση από μισθώματα, ενώ το χρηματοοικονομικό έσοδο αναγνωρίζεται με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις εξετάζονται για απομείωση της αξίας τους, σύμφωνα με τη διαδικασία που ισχύει για τα δάνεια και τις απαιτήσεις κατά πελατών, όπως αυτή περιγράφεται στη σημείωση 1.14.

ii. Λειτουργικές μισθώσεις:

Στις περιπτώσεις λειτουργικών μισθώσεων, η εταιρία του Ομίλου που λειτουργεί ως εκμισθωτής παρακολουθεί το μισθωμένο πάγιο ως στοιχείο ενεργητικού, διενεργώντας αποσβέσεις με βάση την ωφέλιμη ζωή του. Τα ποσά των μισθωμάτων, που αντιστοιχούν στη χρήση του μισθωμένου παγίου, αναγνωρίζονται ως έσοδα, στην κατηγορία λοιπά έσοδα, με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

β) Όταν οι εταιρίες του Ομίλου είναι μισθωτές

i. Χρηματοδοτικές μισθώσεις:

Στις περιπτώσεις συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, στις οποίες η εταιρία του Ομίλου λειτουργεί ως μισθωτής, ο μισθωμένος

εξοπλισμός περιλαμβάνεται στην ανάλογη κατηγορία παγίων, όπως και τα ιδιόκτητα πάγια, ενώ η σχετική υποχρέωση προς τον εκμισθωτή περιλαμβάνεται στις λοιπές υποχρεώσεις.

Τα μισθωμένα, με χρηματοδοτική μίσθωση, πάγια και η σχετική υποχρέωση αναγνωρίζονται αρχικά στη μικρότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας των παγίων και της παρούσας αξίας των ελάχιστων υποχρεωτικών μισθωμάτων που έχουν συμφωνηθεί να καταβληθούν στον εκμισθωτή. Η παρούσα αξία των μισθωμάτων υπολογίζεται με επιτόκιο προεξόφλησης εκείνο που αναφέρεται στη σύμβαση μισθώσεως ή όπου αυτό δεν αναφέρεται, με βάση το επιτόκιο δανεισμού που θα επιβαρυνόταν η εταιρία του Ομίλου για αντίστοιχη χρηματοδότησή της για τον ίδιο σκοπό.

Μετά την αρχική καταχώρηση, τα πάγια αποσβένονται με βάση την ωφέλιμη ζωή τους, εκτός αν η διάρκεια της μισθώσεως είναι μικρότερη και το πάγιο δεν αναμένεται να περιέλθει στην κατοχή του Ομίλου κατά τη λήξη της σύμβασης, οπότε και οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη διάρκεια της μίσθωσης.

Τα μισθώματα που καταβάλλονται στον εκμισθωτή κατανέμονται σε μείωση της υποχρέωσης με επιβάρυνση των αποτελεσμάτων ως έξοδα εκ τόκων, με βάση την τοκοχρεολυτική μέθοδο.

ii. Λειτουργικές μισθώσεις:

Στις περιπτώσεις λειτουργικών μισθώσεων, η εταιρία του Ομίλου που λειτουργεί ως μισθωτής δεν καταχωρεί το μισθωμένο πάγιο ως στοιχείο ενεργητικού, αναγνωρίζει δε ως έξοδα, στην κατηγορία γενικά διοικητικά έξοδα, τα ποσά των μισθωμάτων που αντιστοιχούν στη χρήση του μισθωμένου παγίου, με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

1.13 Ασφαλιστικές δραστηριότητες

α) Ασφαλιστήρια συμβόλαια

Ασφαλιστήρια συμβόλαια είναι εκείνα τα συμβόλαια με τα οποία μεταφέρεται σημαντικός ασφαλιστικός κίνδυνος από τον ασφαλιζόμενο στην ασφαλιστική εταιρία και όπου η ασφαλιστική εταιρία αποδέχεται να αποζημιώσει τον ασφαλιζόμενο σε περίπτωση επέλευσης καθορισμένου αβέβαιου μελλοντικού συμβάντος που επηρεάζει αρνητικά τον ασφαλιζόμενο. Ο ασφαλιστικός κίνδυνος είναι σημαντικός όταν και μόνον όταν ένα συμβάν θα μπορούσε να αναγκάσει την εταιρία να καταβάλει σημαντικές επιπλέον παροχές. Για τον Όμιλο, ο ασφαλιστικός κίνδυνος είναι σημαντικός όταν το καταβληθέν ποσό σε περίπτωση επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου υπερβαίνει το 10% της συνολικής παροχής που απορρέει από το συμβόλαιο.

β) Διαχωρισμός προϊόντων

Σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 4 τα συμβόλαια, τα οποία δεν περιλαμβάνουν την κάλυψη σημαντικού ασφαλιστικού κινδύνου, χαρακτηρίζονται είτε ως επενδυτικά είτε ως συμβόλαια παροχής υπηρεσιών, οπότε η λογιστική τους μεταχείριση καλύπτεται από τα ΔΛΠ 32 & 39 για τα χρηματοοικονομικά μέσα και από το ΔΛΠ 18 για τα έσοδα.

Όλα τα είδη συμβολαίων που παρέχει ο Όμιλος χαρακτηρίζονται ως ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής, καθώς πρόκειται για ατομικά, παραδοσιακά ασφαλιστήρια συμβόλαια που παρέχουν συμμετοχή στα κέρδη βασιζόμενα σε πλεόνασμα εσόδων από επένδυση (σε σχέση με το τεχνικό επιτόκιο) επί των μαθηματικών αποθεμάτων.

γ) Ασφαλιστικές προβλέψεις

Οι ασφαλιστικές προβλέψεις αντιπροσωπεύουν εκτιμήσεις για τις μελλοντικές εκροές που θα προκύψουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια του κλάδου ζωής. Διακρίνονται τα ακόλουθα είδη:

i. Μαθηματικές προβλέψεις

Οι ασφαλιστικές προβλέψεις για τις απλές ασφαλίσεις ζωής (π.χ. απλές, μικτές ασφαλίσεις, ασφαλίσεις προσόδων) υπολογίζονται ως η διαφορά της αναλογιστικής παρούσας αξίας των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η εταιρία και των υποχρεώσεων του συμβαλλομένου.

Οι υπολογισμοί διεξάγονται σύμφωνα με την εγκεκριμένη από την αρμόδια αρχή τεχνική βάση (πίνακας θνησιμότητας, τεχνικό

επιτόκιο) κατά την έναρξη του συμβολαίου. Στην περίπτωση που διαπιστώνεται ζημία κατά τον έλεγχο επάρκειας σχηματίζεται επιπλέον πρόβλεψη.

ii. Προβλέψεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις

Αφορούν προβλέψεις για ζημίες που έχουν συμβεί και αναγγελθεί αλλά δεν έχουν εξοφληθεί μέχρι την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Σχηματίζονται με τη μέθοδο «φάκελο προς φάκελο» κατόπιν υπολογισμού του κόστους κάθε ζημίας με βάση τα υπάρχοντα στοιχεία (πραγματογνωμοσύνες, δικαστικές αποφάσεις κ.λπ.) κατά την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού.

Περιλαμβάνουν επίσης προβλέψεις που σχηματίζονται για ζημίες που έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν αναγγελθεί μέχρι την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων (IBNR) και υπολογίζονται σύμφωνα με τη στατιστική εμπειρία και το εκτιμώμενο μέσο κόστος ζημίας.

δ) Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα από ασφάλιστρα του κλάδου ζωής αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που καθίστανται απαιτητά.

ε) Αντασφάλιση

Ο Όμιλος προς το παρόν δεν κάνει χρήση αντασφαλιστικών συμβάσεων.

ζ) Έλεγχος επάρκειας προβλέψεων

Το ΔΠΧΠ 4 απαιτεί τη διενέργεια ελέγχου για το αν οι αναγνωρισμένες ασφαλιστικές προβλέψεις, μείον τα μη δεδουλευμένα (μεταφερόμενα) έξοδα πρόσκτησης, είναι επαρκείς για την κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Η μεθοδολογία που εφαρμόστηκε για τα προϊόντα του κλάδου ζωής βασίστηκε στις τρέχουσες εκτιμήσεις των μελλοντικών χρηματοροών από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια συμπεριλαμβανομένων και των προβλεπόμενων εξόδων διαχείρισης που συνδέονται με αυτά. Οι εκτιμήσεις στηρίχθηκαν σε υποθέσεις που αντανακλούν τις τρέχουσες συνθήκες και αφορούν παραμέτρους όπως η θνησιμότητα, η ακυρωσιμότητα, το ποσοστό μεταβολής και η κατανομή των διαχειριστικών εξόδων, καθώς επίσης και το επιτόκιο προεξόφλησης. Στον υπολογισμό των μελλοντικών ροών έχουν επίσης ληφθεί υπόψη οι εγγυημένες αποδόσεις που περιέχονται σε ορισμένα συμβόλαια. Στην περίπτωση όπου διαπιστώνεται υστέρηση των προβλέψεων αυτών, σχηματίζεται ισόποση πρόβλεψη σε βάρος των αποτελεσμάτων χρήσεως.

1.14 Απομείωση δανείων

Για τον υπολογισμό της απομείωσης των δανείων, οι εταιρίες του Ομίλου διενεργούν, σε κάθε ημερομηνία συντάξεως οικονομικών καταστάσεων, έλεγχο απομείωσης (impairment test), σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τη μεθοδολογία που περιγράφονται στο ΔΛΠ 39 και στις σχετικές με αυτό οδηγίες εφαρμογής.

Ειδικότερα, η όλη διαδικασία περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

α) Καθιέρωση κριτηρίων για τον έλεγχο σε ατομική βάση ή σε επίπεδο χαρτοφυλακίου

Ο Όμιλος εξετάζει για απομείωση σε ατομική βάση τα δάνεια τα οποία θεωρεί από μόνα τους σημαντικά. Τα δάνεια που θεωρούνται από μόνα τους σημαντικά αναφέρονται στη σημείωση 41.1. Για τα λοιπά δάνεια ο έλεγχος της απομείωσης πραγματοποιείται σε επίπεδο χαρτοφυλακίου.

Ο Όμιλος έχει καθορίσει τα γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης (trigger events).

Τα δάνεια τα οποία υπόκεινται σε ατομική αξιολόγηση κατά την οποία δεν προκύπτει ζημία απομείωσης αξιολογούνται σε συλλογική βάση αφού ενταχθούν σε ομάδες βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.

Για τη διενέργεια του ελέγχου απομείωσης σε συλλογική βάση, ο Όμιλος τμηματοποιεί το χαρτοφυλάκιο σε ομοειδείς πληθυσμούς, βάσει κοινών χαρακτηριστικών κινδύνων, και διαθέτει στατιστικά ιστορική βάση, όπου διεξάγει αναλύσεις με τη βοήθεια των οποίων αποτυπώνει και καθορίζει τον έλεγχο απομείωσης, ανά διαφορετικό τμήμα του πληθυσμού.

Επιπρόσθετα, στα πλαίσια του ελέγχου απομείωσης σε συλλογική βάση, ο Όμιλος αναγνωρίζει προβλέψεις για ζημιόγωνα γεγονότα τα οποία έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν ακόμα κοινοποιηθεί (Incurred but not reported – IBNR). Ο υπολογισμός της απομείωσης σε αυτές τις περιπτώσεις λαμβάνει υπόψη τη χρονική περίοδο μεταξύ της εμφανίσεως ενός συγκεκριμένου γεγονότος και της ημερομηνίας που καθίσταται γνωστό (Loss Identification Period).

Λεπτομερής καταγραφή των δανείων που εμπίπτουν στους τομείς wholesale και retail, των γεγονότων που συνιστούν έναυσμα για τη διενέργεια του ελέγχου απομείωσης καθώς και των κριτηρίων βάσει των οποίων σχηματίζονται οι ομάδες για την απομείωση σε συλλογική βάση περιλαμβάνονται στη σημείωση 41.1.

β) Μεθοδολογία προσέγγισης των μελλοντικών ταμειακών ροών σε απομειωμένα δάνεια

Οι εταιρίες του Ομίλου έχουν δημιουργήσει ισχυρή βάση, με ιστορικά δεδομένα, που περιλαμβάνει τα ποσά με τα οποία τελικά απομειώνεται η αξία των δανείων (Loss given default – LGD), μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης ή άλλων μέτρων που λαμβάνονται, στα πλαίσια της προσπάθειας για την ικανοποίηση των απαιτήσεών τους από δάνεια και αφού ληφθούν υπόψη οι πάσης φύσεως ενοχικές και εμπράγματα εξασφαλίσεις επί των δανείων.

Με βάση τα δεδομένα αυτά, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό του κάθε δανείου, αφού προηγουμένως δοθεί σε κάθε ροή η διάσταση του χρόνου. Η αναγωγή των ταμειακών ροών σε παρούσες αξίες γίνεται με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στο βαθμό που το ανακτήσιμο ποσό του δανείου υπολείπεται της λογιστικής του αξίας.

γ) Εκτοκισμός απομειωμένων δανείων

Όλα τα απομειωμένα δάνεια εκτοκίζονται με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο (effective interest rate) υπολογιζόμενο στο κεφάλαιο που έχει απομείνει μετά την απομείωση.

δ) Χειρισμός των ποσών απομείωσης – Διαγραφές

Τα ποσά των απομειώσεων τηρούνται σε υποαντίθετους λογαριασμούς προβλέψεων (allowance accounts) μέχρι ο Όμιλος να αποφασίσει τη διαγραφή/απόσβεση των ποσών αυτών.

Η πολιτική του Ομίλου αναφορικά με τις διαγραφές/αποσβέσεις δανείων παρουσιάζονται αναλυτικά στη σημείωση 41.1.

ε) Ανακτήσεις/εισπράξεις ποσών σε απομειωμένα δάνεια

Αν, μετά την ημερομηνία της αναγνώρισης της ζημίας από απομείωση, λάβουν χώρα γεγονότα, που οδηγούν σε μείωση των ήδη αναγνωρισθέντων ποσών απομείωσης ή εισπραχθούν ποσά από διαγραφέντα δάνεια, τα ποσά αυτά αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα και συγκεκριμένα στις ζημίες απομείωσης και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου.

1.15 Απομείωση συμμετοχών και μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Ο Όμιλος, σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων, εξετάζει για σκοπούς απομείωσης τις συμμετοχές του σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες και τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και ειδικότερα τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια στοιχεία, τις επενδύσεις σε ακίνητα, την υπεραξία και τα λοιπά άυλα πάγια στοιχεία.

Κατά την εκτίμηση για απομείωση των ανωτέρω στοιχείων λαμβάνονται υπόψη τόσο εσωτερικές όσο και εξωτερικές πηγές πληροφόρησης, εκ των οποίων ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής:

- Η σημαντική μείωση της αγοραίας αξίας του στοιχείου, πέραν εκείνης που θα αναμένονταν ως αποτέλεσμα του χρόνου που έχει παρέλθει ή της κανονικής χρήσης του.
- Σημαντικές μεταβολές στο τεχνολογικό, οικονομικό ή νομικό περιβάλλον στο οποίο η εταιρία δραστηριοποιείται ή το στοιχείο του ενεργητικού είναι ενταγμένο και οι οποίες έχουν ή αναμένεται να έχουν αρνητική επίδραση κατά την τρέχουσα χρήση ή στο εγγύς μέλλον.
- Σημαντική δυσμενής μεταβολή των συναλλαγματικών ισοτιμιών.
- Σημαντική αύξηση των επιτοκίων της αγοράς ή των ποσοστών απόδοσης επενδύσεων οι οποίες είναι πιθανό να επηρεάσουν το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της αξίας του στοιχείου λόγω χρήσης.

- Η λογιστική αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της εταιρίας είναι μεγαλύτερη από τη χρηματιστηριακή κεφαλαιοποίησή της.
- Η ύπαρξη εσωτερικής πληροφόρησης για απαξίωση ή φυσική ζημία του στοιχείου.

Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσεως όταν η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής. Ως ανακτήσιμη ορίζεται η υψηλότερη αξία ανάμεσα στην εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης και στην αξία λόγω χρήσης.

Η εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης αποτελεί το ποσό που θα εισέπραττε ο Όμιλος κατά την πώληση του στοιχείου (μείον τα έξοδα πώλησης), σε μία συνθησιμένη συναλλαγή ανάμεσα σε συμμετέχοντες της αγοράς.

Η αξία λόγω χρήσης είναι η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να αντληθούν από το στοιχείο ή από τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών, από τη χρήση τους και όχι από τη ρευστοποίησή τους.

Ειδικά κατά την αποτίμηση της αξίας των ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων, η αξία λόγω χρήσεως (value in use) ενσωματώνει στην αξία του παγίου και όλες τις επενεχθείσες βελτιώσεις που το καθιστούν απολύτως κατάλληλο για χρήση του από τον Όμιλο.

1.16 Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος αποτελείται από τον τρέχοντα και τον αναβαλλόμενο φόρο.

Ο τρέχων φόρος της χρήσεως περιλαμβάνει τον αναμενόμενο να πληρωθεί φόρο επί του φορολογητέου εισοδήματος της κλειόμενης χρήσεως, βάσει των φορολογικών συντελεστών που ισχύουν κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

Αναβαλλόμενος φόρος είναι ο φόρος που θα πληρωθεί ή θα ανακτηθεί στο μέλλον και σχετίζεται με λογιστικές πράξεις που έγιναν κατά τη διάρκεια της κλειόμενης χρήσεως αλλά θεωρούνται φορολογητέα έσοδα ή εκπεστέα έξοδα μελλοντικών χρήσεων. Υπολογίζεται επί των προσωρινών διαφορών μεταξύ της φορολογικής βάσης των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων και της αντίστοιχης λογιστικής τους αξίας.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και νόμους) που έχουν θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο όταν πιθανολογούνται μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, από τα οποία παρέχεται η δυνατότητα να εκπέσουν οι αντίστοιχες προσωρινές διαφορές.

Ο φόρος εισοδήματος, τρέχων και αναβαλλόμενος, καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός εάν αφορά σε στοιχεία που έχουν καταχωρηθεί απευθείας στην καθαρή θέση οπότε και ο φόρος που αναλογεί σε αυτά καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση.

1.17 Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση

Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού, ή ομάδα αυτών, των οποίων η αξία αναμένεται να ανακτηθεί μέσω πώλησης, μαζί με τυχόν συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις κατατάσσονται ως στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση.

Η ανωτέρω κατάταξη εφαρμόζεται εφόσον το στοιχείο ενεργητικού είναι άμεσα διαθέσιμο προς πώληση στην παρούσα κατάστασή του και η πώλησή του θεωρείται ιδιαίτερα πιθανή. Η πώληση θεωρείται πιθανή όταν έχει ληφθεί η απόφαση πώλησης του στοιχείου από τη Διοίκηση, πραγματοποιούνται οι ενέργειες για τον εντοπισμό του κατάλληλου αγοραστή, το περιουσιακό στοιχείο διατίθεται ενεργά στην αγορά σε τιμή που είναι λογική σε σχέση με την τρέχουσα εύλογη αξία του και η πώληση αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός ενός έτους. Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται με αποκλειστικό σκοπό τη μεταπώληση τους αναγνωρίζονται απευθείας ως στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση εφόσον ικανοποιείται το κριτήριο της πώλησης με χρονικό ορίζοντα ενός έτους και είναι εξαιρετικά πιθανό ότι και τα λοιπά κριτήρια θα ικανοποιηθούν μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα (συνήθως εντός τριών μηνών).

Πριν από την κατάταξή τους ως στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση, τα στοιχεία της κατηγορίας αυτής αποτιμώνται με βάση τους κανόνες που επιβάλλονται από τα επιμέρους Λογιστικά Πρότυπα που τα αφορούν.

Τα κατεχόμενα προς πώληση στοιχεία, τόσο κατά την αρχική τους αναγνώριση όσο και σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης αξίας, αφαιρουμένων τυχόν εξόδων που θα προκύψουν από την πώληση.

Οποιαδήποτε ζημία προκύψει από τη σύγκριση καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα και δύναται να αναστραφεί στο μέλλον. Εάν η ζημία απομείωσης αφορά ομάδα στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση, κατανέμεται στα επιμέρους στοιχεία της ομάδας, εκτός ορισμένων στοιχείων που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Π 5. Κατά τη διαδικασία κατανομής των ζημιών απομείωσης, πρώτα εξαλείφεται τυχόν υπεραξία (Goodwill) που αντιστοιχεί στην ομάδα και τυχόν υπόλοιπο, που απομένει, κατανέμεται αναλογικά στα υπόλοιπα στοιχεία.

Για τα στοιχεία ενεργητικού που εντάσσονται στην κατηγορία αυτή δεν διενεργούνται αποσβέσεις.

Κέρδη και ζημίες από διαθέσεις στοιχείων αυτής της κατηγορίας αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται μέσω πλειστηριασμών αλλά δεν είναι άμεσα διαθέσιμα προς πώληση ή δεν αναμένεται να πωληθούν εντός ενός έτους παρουσιάζονται στη γραμμή Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού και αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσης (ή της λογιστικής τους αξίας) και της εύλογης αξίας.

Τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού, τα οποία ο Όμιλος αποφασίζει μεταγενέστερα είτε να ιδιοχρησιμοποιήσει είτε να εκμισθώσει, αναταξινομούνται στις κατηγορίες των ιδιοχρησιμοποιούμενων ή επενδυτικών παγίων αντίστοιχα. Κατά την αναταξινόμησή τους, τα πάγια αυτά αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία ανάμεσα στην ανακτήσιμη αξία και στη λογιστική αξία, πριν την ταξινόμησή τους στα πάγια κατεχόμενα προς πώληση, προσαρμοσμένη με τη σωρευτική απόσβεση ή αναπροσαρμογή της αξίας που θα είχαν αν δεν είχαν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση.

1.18 Προγράμματα παροχών στο προσωπικό

Στον Όμιλο λειτουργούν προγράμματα καθορισμένων συνεισφορών καθώς και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Στα προγράμματα καθορισμένων συνεισφορών ο Όμιλος καταβάλλει ένα καθορισμένο, κατά περίπτωση, ποσό εισφοράς σε έναν ανεξάρτητο φορέα. Ο Όμιλος δεν έχει περαιτέρω υποχρέωση, νομική ή τεκμαρτή, να καταβάλλει επιπλέον εισφορές, σε περίπτωση που ο φορέας αυτός δεν έχει τα απαραίτητα περιουσιακά στοιχεία για την κάλυψη των παροχών, που σχετίζονται με την υπηρεσία του προσωπικού στο τρέχον ή σε παρελθόντα έτη. Οι εισφορές αναγνωρίζονται στις δαπάνες προσωπικού εφαρμόζοντας την αρχή των δεδουλευμένων. Τυχόν προπληρωμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως απαίτηση εφόσον συνοδεύονται είτε με επιστροφή μετρητών είτε με μείωση μελλοντικών εισφορών.

Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών η παροχή αποτελεί συνάρτηση των ετών υπηρεσίας και του μισθού και υπάρχει εγγύηση καλύψεώς της από την εταιρία του Ομίλου.

Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται, για κάθε πρόγραμμα διακριτά, βάσει αναλογιστικής μελέτης που εκπονείται από ανεξάρτητη αναλογιστική εταιρία, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης μονάδας υποχρέωσης (projected unit credit method).

Η καθαρή υποχρέωση που αναγνωρίζεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών (δηλαδή των αναμενόμενων μελλοντικών πληρωμών που θα απαιτηθούν για το διακανονισμό της υποχρέωσης που απορρέει από τις υπηρεσίες της τρέχουσας και των προηγούμενων περιόδων) μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Το ποσό που προκύπτει με την ως άνω σύγκριση μπορεί να είναι αρνητικό, δηλαδή απαίτηση. Το ποσό της απαίτησης που αναγνωρίζεται στις οικονομικές καταστάσεις δεν δύναται να υπερβαίνει την παρούσα αξία των οικονομικών ωφελειών οι οποίες είναι διαθέσιμες με τη μορφή επιστροφής χρημάτων από το πρόγραμμα ή με τη μορφή μείωσης των μελλοντικών εισφορών σε αυτό.

Για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας της υποχρέωσης χρησιμοποιείται η απόδοση εταιρικού ομολόγου υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης με διάρκεια αντίστοιχη της υποχρέωσης ή η απόδοση κρατικού ομολόγου, σε περίπτωση που δεν υπάρχει αγορά εταιρικών ομολόγων με βάθος.

Ο τόκος επί της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) καθορισμένων παροχών, ο οποίος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, προσδιορίζεται από τον πολλαπλασιασμό της εν λόγω καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) με το επιτόκιο που

χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών, όπως το επιτόκιο αυτό προσδιορίζεται στην αρχή της περιόδου και αφού ληφθούν υπόψη οι όποιες μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση (απαίτηση).

Επίσης, στην κατάσταση αποτελεσμάτων αναγνωρίζεται το κόστος υπηρεσίας το οποίο αποτελείται από:

- το τρέχον κόστος υπηρεσίας, το οποίο είναι η αύξηση στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από την απασχόληση εργαζομένου κατά την τρέχουσα περίοδο,
- το κόστος υπηρεσίας παρελθόντων ετών, το οποίο είναι η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από υπηρεσία του εργαζομένου σε προηγούμενη περίοδο και η οποία μεταβολή είναι αποτέλεσμα της εισαγωγής νέων ή της μεταβολής υφιστάμενων μακροπρόθεσμων παροχών στους εργαζομένους ή μίας περικοπής δηλαδή μίας σημαντικής μείωσης του αριθμού των εργαζομένων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και
- τα κέρδη και τις ζημίες σε περίπτωση διακανονισμού.

Του καθορισμού του κόστους υπηρεσίας παρελθόντων ετών καθώς και των κερδών ή των ζημιών διακανονισμού προηγείται ο επανυπολογισμός της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) καθορισμένων παροχών χρησιμοποιώντας την τρέχουσα εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος και τις τρέχουσες αναλογιστικές εκτιμήσεις, αντικατοπτρίζοντας τις παροχές του προγράμματος πριν την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό.

Το κόστος από την υπηρεσία παρελθόντων ετών, ειδικότερα, αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως, κατά την προγενέστερη από τις δύο ημερομηνίες:

- τη χρονική περίοδο που το πρόγραμμα αναθεωρείται ή περικόπεται και
- όταν αναγνωρίζονται οι σχετικές προβλέψεις ενός προγράμματος αναδιάρθρωσης (βάσει του ΔΛΠ 37) ή όταν αναγνωρίζονται οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία.

Αντίστοιχα, η αναγνώριση του κέρδους ή της ζημίας σε περίπτωση διακανονισμού πραγματοποιείται κατά την ημερομηνία που πραγματοποιείται ο διακανονισμός.

Οι επανεκτιμήσεις της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης), οι οποίες αποτελούνται από:

- τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες,
- την απόδοση των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος, μετά την αφαίρεση των ποσών που συμπεριλαμβάνονται στον καθαρό τόκο της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) καθορισμένων παροχών και
- τις μεταβολές από την επίδραση του περιορισμού στην αναγνώριση της καθαρής απαίτησης, μετά την αφαίρεση των ποσών που συμπεριλαμβάνονται στο καθαρό τόκο από την υποχρέωση (απαίτηση) των καθορισμένων παροχών,

καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση και δεν αναταξινομούνται σε μεταγενέστερη περίοδο στην κατάσταση των αποτελεσμάτων.

Τέλος, στις περιπτώσεις που ο Όμιλος αποφασίζει τον τερματισμό της απασχόλησης εργαζομένων πριν την ημερομηνία της συνταξιοδότησης ή όταν ο εργαζόμενος αποδέχεται την προσφορά του Ομίλου να διακόψει την απασχόλησή του πριν τη συνταξιοδότηση, η υποχρέωση και το σχετικό έξοδο των παροχών εξόδου από την υπηρεσία αναγνωρίζονται την προγενέστερη από τις ακόλουθες ημερομηνίες:

- α. όταν ο Όμιλος δεν μπορεί να αποσύρει πλέον την προσφορά αυτών των παροχών και
- β. όταν ο Όμιλος αναγνωρίζει έξοδα αναδιάρθρωσης τα οποία περιλαμβάνουν την καταβολή παροχών εξόδου από την υπηρεσία.

1.19 Χορήγηση δικαιωμάτων προαίρεσεως, επί μετοχών της Τραπέζης, στο προσωπικό του Ομίλου

Η χορήγηση στο προσωπικό δικαιωμάτων προαίρεσεως επί μετοχών της Τραπέζης, ο ακριβής αριθμός τους, η τιμή και ο χρόνος ενασκήσεως τους αποφασίζονται κατά περίπτωση από το Διοικητικό Συμβούλιο εντός των πλαισίων που έχει εγκρίνει η Γενική Συνέλευση και αφού ληφθεί υπόψη το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

Η εύλογη αξία τους, που προσδιορίζεται κατά την ημερομηνία διάθεσης, αναγνωρίζεται ως αμοιβή (έξοδο) προσωπικού με αντίστοιχη αύξηση αποθεματικού της καθαρής θέσης, κατά την περίοδο μεταξύ διάθεσης και εξάσκησης των εν λόγω

δικαιωμάτων. Το ποσό που καταβάλλεται από τους κατόχους των δικαιωμάτων κατά την εξάσκησή τους αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο και το σχηματισθέν αποθεματικό από τα εξασκηθέντα δικαιώματα μεταφέρεται στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

1.20 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν υπάρχει παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση, που έχει προκληθεί από γεγονότα που έχουν ήδη συμβεί και είναι βέβαιο ότι η τακτοποίησή της θα δημιουργήσει μία εκροή, το ύψος της οποίας μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Προβλέψεις, επίσης, αναγνωρίζονται σε περιπτώσεις προγραμμάτων αναδιάρθρωσης με τα οποία η διοίκηση επιχειρεί είτε να αλλάξει το αντικείμενο μίας επιχειρηματικής δραστηριότητας είτε τον τρόπο με τον οποίο διεξάγεται η επιχειρηματική δραστηριότητα (π.χ. κλείσιμο επιχειρηματικών εγκαταστάσεων). Η αναγνώριση της πρόβλεψης συνοδεύεται από σχετικό, εγκεκριμένο από τη διοίκηση, πρόγραμμα, καθώς και από κατάλληλες ενέργειες γνωστοποίησής του.

Το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη είναι ίσο με την καλύτερη δυνατή εκτίμηση της δαπάνης που απαιτείται για να διακανονιστεί η παρούσα δέσμευση κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων. Στην περίπτωση που η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι ουσιώδης, το ποσό της πρόβλεψης ισούται με την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για το διακανονισμό της υποχρέωσης.

Οι σχηματισθείσες ήδη προβλέψεις συμψηφίζονται με τα ποσά που καταβάλλονται για το διακανονισμό των συγκεκριμένων υποχρεώσεων. Το ποσό της σχηματισμένης πρόβλεψης επανεκτιμάται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων. Στην περίπτωση που πάψει να θεωρείται πιθανή η εκροή πόρων, η πρόβλεψη αναστρέφεται. Προβλέψεις για μελλοντικές λειτουργικές ζημιές δεν αναγνωρίζονται.

Μελλοντικά γεγονότα, τα οποία μπορεί να επηρεάσουν το ποσό που θα απαιτηθεί για την τακτοποίηση της υποχρέωσης για την οποία έχει σχηματισθεί πρόβλεψη, λαμβάνονται υπόψη μόνο όταν υπάρχουν επαρκείς αντικειμενικές ενδείξεις ότι θα επισυμβούν.

Αποζημιώσεις που τυχόν λαμβάνονται από τρίτους και αφορούν μέρος ή όλο το ποσό της εκτιμώμενης εκροής αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού, μόνο όταν είναι βέβαια η είσπραξή τους. Το ποσό της αναγνωριζόμενης αποζημίωσης δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό της προβλέψεως. Στην κατάσταση αποτελεσμάτων, το έξοδο που αφορά την πρόβλεψη εμφανίζεται συμψηφισμένο με το ποσό που αναγνωρίζεται ως αποζημίωση.

Ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει στον ισολογισμό ενδεχόμενες υποχρεώσεις, οι οποίες συνιστούν:

- πιθανές δεσμεύσεις που προκύπτουν από γεγονότα του παρελθόντος και των οποίων η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνο από την πραγματοποίηση ή μη ενός ή περισσότερων αβέβαιων μελλοντικών γεγονότων, που δεν εμπίπτουν ολοκληρωτικά στον έλεγχο του Ομίλου, ή
- παρούσες δεσμεύσεις που ανακύπτουν από γεγονότα του παρελθόντος και που δεν αναγνωρίζονται διότι:
 - δεν είναι πιθανό ότι μία εκροή πόρων που ενσωματώνει οικονομικά οφέλη θα απαιτηθεί για να διακανονισθεί η υποχρέωση, ή
 - το ποσό της δεσμεύσεως δεν μπορεί να αποτιμηθεί με επαρκή αξιοπιστία.

Ο Όμιλος περιλαμβάνει στις οικονομικές καταστάσεις γνωστοποιήσεις για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις, λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητά τους.

1.21 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς και δανεισμός τίτλων

Ο Όμιλος προβαίνει σε αγορές χρεογράφων βάσει συμφωνιών επαναπώλησής των σε συγκεκριμένη ημερομηνία στο μέλλον και σε συγκεκριμένη τιμή (reverse repos). Τα χρεόγραφα που αγοράζονται με σκοπό να επαναπωληθούν στο μέλλον δεν αναγνωρίζονται στον ισολογισμό.

Τα ποσά που πληρώνονται καταχωρούνται ως δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες ή πελάτες ανάλογα. Η διαφορά μεταξύ της

τιμής αγοράς και της τιμής επαναπώλησης αναγνωρίζεται ως τόκος έσοδο με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

Αναφορικά με τα χρεόγραφα που πωλούνται βάσει συμφωνιών επαναγοράς (repos) σημειώνεται ότι δεν διακόπεται η αναγνώρισή τους από τον ενοποιημένο ισολογισμό αλλά εξακολουθούν να αποτιμώνται σύμφωνα με τις αρχές αποτίμησης της κατηγορίας στην οποία έχουν ενταχθεί.

Οι εισπράξεις από την πώληση των χρεογράφων αυτών εμφανίζονται σαν υποχρεώσεις προς πελάτες ή τράπεζες ανάλογα. Η διαφορά μεταξύ της αξίας πώλησης και της τιμής επαναγοράς αναγνωρίζεται ως τόκος έξοδο με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

Χρεόγραφα τα οποία ο Όμιλος δανείζεται δεν αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό, εκτός και αν αυτά πωληθούν σε τρίτους, οπότε το τίμημα της πώλησης αναγνωρίζεται ως υποχρέωση παράδοσης των τίτλων, η οποία αποτιμάται στην εύλογη αξία.

1.22 Τιτλοποιήσεις

Ο Όμιλος προβαίνει σε τιτλοποίηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, μεταβιβάζοντας τα εν λόγω στοιχεία σε εταιρίες ειδικού σκοπού, οι οποίες με τη σειρά τους εκδίδουν ομολογίες.

Σε κάθε συναλλαγή τιτλοποίησης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, εξετάζεται η ύπαρξη ελέγχου στην εταιρία ειδικού σκοπού, με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στη σημείωση 1.2, προκειμένου να καθοριστεί η ανάγκη ενοποιήσεως των οικονομικών της καταστάσεων. Επιπρόσθετα και με βάση τους συμβατικούς όρους και την οικονομική ουσία των συναλλαγών, εξετάζεται το αν Όμιλος θα προβεί σε διακοπή αναγνώρισης των στοιχείων που τιτλοποιούνται, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στη σημείωση 1.6.

1.23 Καθαρή Θέση

Αρχές διάκρισης χρέους και καθαρής θέσεως

Τα χρηματοοικονομικά μέσα που εκδίδονται από εταιρίες του Ομίλου για την άντληση κεφαλαίων κατατάσσονται ως στοιχεία της καθαρής θέσεως εφόσον, βάσει της ουσίας της συμβάσεως, ο Όμιλος δεν αναλαμβάνει συμβατική υποχρέωση για καταβολή μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή για ανταλλαγή χρηματοοικονομικών στοιχείων με όρους πιθανά δυσμενείς για αυτόν.

Στην περίπτωση που, έναντι των αντληθέντων κεφαλαίων, οι εταιρίες του Ομίλου υποχρεούνται να εκδόσουν μετοχές, ο αριθμός των μετοχών πρέπει να είναι σταθερός και να προσδιορίζεται με την αρχική σύμβαση προκειμένου η υποχρέωση εκδόσεως μετοχών να καταχωρηθεί ως στοιχείο της καθαρής θέσεως.

Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται, μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του αποτελέσματος εις νέον.

Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Στο λογαριασμό αυτό καταχωρείται η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των μετοχών που εκδίδονται και της τιμής διαθέσεώς τους σε περίπτωση αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου.

Επίσης, στις περιπτώσεις εξαγοράς επιχειρήσεων από εταιρίες του Ομίλου με έκδοση μετοχών, οι οποίες δίδονται ως αντάλλαγμα, η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των μετοχών που εκδίδονται και της χρηματιστηριακής τους τιμής καταχωρείται στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

Ίδιες μετοχές

Το κόστος κτήσεως ιδίων μετοχών εμφανίζεται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων. Κάθε κέρδος ή ζημία από την πώληση ιδίων μετοχών, καθαρό από άμεσα για τη συναλλαγή έξοδα και φόρους, αναγνωρίζεται απευθείας στο λογαριασμό «Αποτέλεσμα εις νέον».

Αποτελέσματα εις νέον

Τα πληρωτέα μερίσματα μειώνουν το λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» και εγγράφονται ως υποχρέωση κατά το χρόνο εγκρίσεως από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

1.24 Τόκοι έσοδα και έξοδα

Έσοδα και έξοδα τόκων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα για όλα τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων.

Η αναγνώρισή τους γίνεται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων και ο προσδιορισμός τους με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Χρηματοοικονομικά στοιχεία που έχουν απομειωθεί εκτοκίζονται στο νέο, απομειωμένο πλέον, υπόλοιπό τους με το πραγματικό τους επιτόκιο.

Τόκοι έξοδα δανεισμού, που σχετίζεται άμεσα με στοιχεία ενεργητικού για τα οποία απαιτείται σημαντικός χρόνος μέχρις ότου τεθούν σε παραγωγική λειτουργία ή είναι διαθέσιμα να πωληθούν, κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους κτήσεως των στοιχείων ενεργητικού. Η κεφαλαιοποίηση παύει όταν οι διαδικασίες προετοιμασίας των στοιχείων ενεργητικού για τη χρήση την οποία προορίζονται ουσιαστικά ολοκληρωθούν.

1.25 Αμοιβές και έσοδα από προμήθειες

Αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά το χρόνο που παρασχέθηκαν οι σχετικές υπηρεσίες.

Έσοδα συναλλαγής κατά τη δημιουργία ενός χρηματοοικονομικού μέσου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κεφαλαιοποιούνται και αποσβένονται κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου, με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

1.26 Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα επενδύσεων σε μετοχές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσεως όταν λαμβάνεται σχετική απόφαση από το αρμόδιο όργανο της εταιρίας στην οποία συμμετέχει ο Όμιλος.

1.27 Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων

Ως αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων αναγνωρίζονται οι μεταβολές από την εκτίμηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, τα κέρδη ή ζημίες από τη διάθεσή τους και οι συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων σε ξένο νόμισμα. Στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων καταχωρούνται και οι ζημίες από απομείωση ομολόγων, μετοχών και λοιπών τίτλων μεταβλητής αποδόσεως.

Τυχόν διαφορές ανάμεσα στη λογιστική αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που εξοφλούνται ή μεταβιβάζονται και του ανταλλάγματος που καταβάλλεται επίσης αναγνωρίζονται στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα.

1.28 Διακοπείσες δραστηριότητες

Διακοπείσα δραστηριότητα είναι ένα συστατικό μέρος μιας επιχειρηματικής οντότητας, το οποίο είτε έχει πωληθεί, είτε έχει χαρακτηριστεί ως κατεχόμενο προς πώληση και αντιπροσωπεύει:

- μία κύρια επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου ή
- σύνολο δραστηριοτήτων σε μία γεωγραφική περιοχή λειτουργίας ή
- μία θυγατρική η οποία αποκτήθηκε με σκοπό τη μεταπώλησή της.

Τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων των διακοπεισών δραστηριοτήτων εμφανίζονται διακριτά (σε μία ξεχωριστή γραμμή) από τα υπόλοιπα στοιχεία του ισολογισμού, δίκως να συμψηφίζονται μεταξύ τους.

Τυχόν αποτελέσματα που αφορούν τις διακοπείσες δραστηριότητες, τα οποία έχουν καταχωρηθεί απευθείας στην καθαρή θέση, εμφανίζονται επίσης διακριτά (ως ξεχωριστή γραμμή εντός της καθαρής θέσεως).

Τα κέρδη ή οι ζημίες μετά από φόρο που προέρχονται από τις διακοπείσες δραστηριότητες, καθώς και οι τυχόν ζημίες απομείωσης από τη συνολική αποτίμηση του κλάδου, εμφανίζονται σε ξεχωριστή γραμμή της κατάστασης αποτελεσμάτων, μετά τα καθαρά κέρδη από τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες της επιχείρησης.

Οι οικονομικές καταστάσεις των συγκριτικών περιόδων αναμορφώνονται μόνο σε ότι αφορά τις καταστάσεις αποτελεσμάτων και ταμειακών ροών.

1.29 Ορισμός συνδεδεμένων μερών

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, ως συνδεδεμένο ορίζεται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι συνδεδεμένο με την οντότητα που συντάσσει οικονομικές καταστάσεις. Ειδικότερα για τον Όμιλο, συνδεδεμένα μέρη θεωρούνται:

α) Τα νομικά πρόσωπα τα οποία συνιστούν για τον Όμιλο:

- i. κοινοπραξίες,
- ii. συγγενείς εταιρίες καθώς και
- iii. το Πρόγραμμα παροχών συνταξιοδότησης, εν προκειμένω το Ταμείο Αλληλοβοήθειας Προσωπικού Alpha Τραπέζης Πίστεως.

β) Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία ασκούν έλεγχο, ή από κοινού έλεγχο, ή σημαντική επιρροή στον Όμιλο.

Στην κατηγορία αυτή εντάσσεται το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας καθώς και οι θυγατρικές του εταιρίες διότι στα πλαίσια του Ν.3864/2010 το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας απέκτησε συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο αλλά και σε σημαντικές Επιτροπές της Τραπέζης και κατά συνέπεια θεωρείται ότι ασκεί σημαντική επιρροή στον Όμιλο.

γ) Τα φυσικά πρόσωπα τα οποία ανήκουν στα βασικά διοικητικά στελέχη και τα στενά συγγενικά πρόσωπα αυτών.

Τα βασικά διοικητικά στελέχη αποτελούνται από όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης ενώ ως στενά συγγενικά τους πρόσωπα θεωρούνται οι σύζυγοι καθώς και οι συγγενείς α' βαθμού και τα εξαρτώμενα μέλη αυτών και των συζύγων τους.

Επιπλέον, ο Όμιλος γνωστοποιεί συναλλαγές και υφιστάμενα υπόλοιπα με εταιρίες στις οποίες τα ανωτέρω πρόσωπα ασκούν έλεγχο ή από κοινού έλεγχο. Ειδικότερα, η εν λόγω γνωστοποίηση αφορά σε συμμετοχές των ανωτέρω προσώπων σε εταιρίες με ποσοστό ανώτερο του 20%.

1.30 Συγκριτικά στοιχεία

Όπου κρίνεται απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία της προηγούμενης χρήσεως αναπροσαρμόζονται για να καλύψουν αλλαγές στην παρουσίαση της τρεχούσης χρήσεως.

1.31 Εκτιμήσεις, κριτήρια λήψεως αποφάσεων και σημαντικές πηγές αβεβαιότητας

Ο Όμιλος, στα πλαίσια εφαρμογής των λογιστικών του αρχών και της σύνταξης οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π, διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές που επηρεάζουν το ύψος των αναγνωρισθέντων εσόδων, εξόδων και στοιχείων ενεργητικού ή υποχρεώσεων. Η διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αναγνώρισης λογιστικών μεγεθών που κυρίως σχετίζονται με τα κάτωθι:

Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Η εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, βασίζεται στις διαθέσιμες

τιμές της αγοράς. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις η εύλογη αξία προσδιορίζεται βάσει μεθόδων αποτίμησης που χρησιμοποιούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό παρατηρήσιμα στην αγορά δεδομένα. Σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα στην αγορά δεδομένα, χρησιμοποιούνται στοιχεία που βασίζονται σε εσωτερικές εκτιμήσεις και παραδοχές π.χ. προσδιορισμός αναμενόμενων ταμειακών ροών, επιτοκίων προεξόφλησης, πιθανότητας προπληρωμών ή αθέτησης αντισυμβαλλομένου.

Ζημίες απομείωσης χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος, κατά τον έλεγχο απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, πραγματοποιεί εκτιμήσεις σχετικά με το ποσό και το χρόνο είσπραξης των μελλοντικών ταμειακών ροών. Λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτές οι εκτιμήσεις επηρεάζονται από ένα πλήθος παραγόντων όπως η οικονομική κατάσταση του πιστούχου, η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία τυχόν καλυμμάτων, οι ιστορικοί δείκτες ζημιών ανά χαρτοφυλάκιο, ενδέχεται τα πραγματικά αποτελέσματα να διαφέρουν από τα εκτιμώμενα. Αντίστοιχες εκτιμήσεις υπεισέρχονται και στην αξιολόγηση της ύπαρξης ζημιών απομείωσης αξιογράφων που κατατάσσονται ως αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση ή διακρατούμενα μέχρι τη λήξη.

Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Ο Όμιλος, σε κάθε ημερομηνία σύνταξης ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, εξετάζει για σκοπούς απομείωσης τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια στοιχεία, τις επενδύσεις σε ακίνητα, την υπεραξία και τα λοιπά άυλα πάγια στοιχεία καθώς και τη συμμετοχή του σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες. Η εν λόγω άσκηση εμπεριέχει σε μεγάλο βαθμό τη χρήση εσωτερικών εκτιμήσεων για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των στοιχείων, ήτοι της υψηλότερης ανάμεσα στην εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης και στην αξία λόγω χρήσης.

Φόρος εισοδήματος

Ο Όμιλος αναγνωρίζει απαιτήσεις και υποχρεώσεις για ποσά τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος, καθώς και τα σχετικά με αυτές αποτελέσματα, βάσει εκτιμήσεων για τα ποσά που αναμένεται να εισπραχθούν από ή να καταβληθούν στις φορολογικές αρχές στην τρέχουσα και μελλοντικές χρήσεις. Οι εκτιμήσεις επηρεάζονται από παράγοντες όπως η πρακτική εφαρμογή των σχετικών νομοθετικών διατάξεων, οι προσδοκίες σχετικά με την ύπαρξη μελλοντικών φορολογητέων κερδών και από την επίλυση τυχόν διαφορών με τις φορολογικές αρχές κ.λπ. Μελλοντικοί φορολογικοί έλεγχοι, μεταβολές της φορολογικής νομοθεσίας και το ύψος των πραγματοποιηθέντων φορολογητέων κερδών ενδέχεται να οδηγήσουν στην προσαρμογή του ποσού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων για τρέχοντα και αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος και στην καταβολή ποσών φόρου διαφορετικών από εκείνων που έχουν αναγνωριστεί στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου. Οι όποιες προσαρμογές αναγνωρίζονται στη χρήση εντός της οποίας οριστικοποιούνται.

Υποχρεώσεις προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

Οι υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών προσδιορίζονται βάσει αναλογιστικής μελέτης που βασίζεται σε παραδοχές σχετικά με το επιτόκιο προεξόφλησης, τη μελλοντική εξέλιξη των αποδοχών και συντάξεων καθώς και την απόδοση τυχόν περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων. Οποιαδήποτε μεταβολή των παραδοχών αυτών θα επηρεάσει το ύψος των αναγνωρισθέντων υποχρεώσεων.

Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Ο Όμιλος αναγνωρίζει προβλέψεις όταν εκτιμά ότι υφίσταται παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση, που έχει προκληθεί από γεγονότα που έχουν ήδη συμβεί και είναι σχεδόν βέβαιο ότι η τακτοποίησή της θα δημιουργήσει μία εκροή, το ύψος της οποίας εκτιμάται αξιόπιστα. Αντιθέτως, στις περιπτώσεις που είτε η εκροή είναι πιθανή είτε αυτή δεν μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, ο Όμιλος δεν προβαίνει στην αναγνώριση πρόβλεψης αλλά στη γνωστοποίηση της ενδεχόμενης υποχρέωσης, λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητά της. Η εκτίμηση για την πιθανότητα ή μη της εκροής καθώς και για το ύψος της επηρεάζονται από παράγοντες εκτός ελέγχου του Ομίλου, όπως ενδεικτικά είναι οι δικαστικές αποφάσεις, η πρακτική εφαρμογή νομοθετικών διατάξεων και η πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων των αντισυμβαλλομένων όταν πρόκειται για έκθεση σε εκτός ισολογισμού στοιχεία.

Οι εκτιμήσεις, οι παραδοχές και τα κριτήρια που εφαρμόζονται από τον Όμιλο για τη λήψη αποφάσεων και τα οποία επηρεάζουν τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων στηρίζονται σε ιστορικά δεδομένα και σε υποθέσεις που, υπό τις παρούσες συνθήκες,

κρίνονται λογικές. Οι εκτιμήσεις και τα κριτήρια λήψεως αποφάσεων επανεκτιμώνται για να λάβουν υπόψη τις τρέχουσες εξελίξεις και οι επιπτώσεις από τυχόν αλλαγές τους αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις κατά το χρόνο που πραγματοποιούνται.

1.31.1 Αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern)

Ο Όμιλος, για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2017, βασίστηκε στην αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern). Για την εφαρμογή της εν λόγω αρχής, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες οικονομικές εξελίξεις και προβαίνει σε εκτιμήσεις για τη διαμόρφωση, στο προσεχές μέλλον, του οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται. Οι κυριότεροι παράγοντες που δημιουργούν αβεβαιότητες σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της εν λόγω αρχής σχετίζονται κυρίως με το οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα και διεθνώς και με τα επίπεδα ρευστότητας του Ελληνικού Δημοσίου και του τραπεζικού συστήματος.

Ειδικότερα, ο υψηλός βαθμός αβεβαιότητας που χαρακτηρίζει το εσωτερικό οικονομικό περιβάλλον τα τελευταία έτη, ως αποτέλεσμα της παρατεταμένης ύφεσης της ελληνικής οικονομίας, οδήγησε σε σημαντική επιδείνωση της πιστοληπτικής ικανότητας των επιχειρήσεων και των ιδιωτών, στην αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και κατ'επέκταση στην αναγνώριση σημαντικών ζημιών απομείωσης από την Τράπεζα αλλά και από το τραπεζικό σύστημα στην Ελλάδα γενικότερα. Επιπρόσθετα, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2015, το εσωτερικό οικονομικό περιβάλλον επηρεάστηκε δυσμενώς από τις αβεβαιότητες που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για τη χρηματοδότηση της Ελληνικής Δημοκρατίας, γεγονός που οδήγησε σε σημαντική εκροή καταθέσεων, στην επιβολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων και τραπεζικής αργίας η οποία ανακοινώθηκε στις 28.6.2015 και διήρκεσε έως τις 19.7.2015. Οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων εξακολουθούν να υφίστανται έως την ημερομηνία εγκρίσεως των οικονομικών καταστάσεων, ενώ οι επιμέρους διατάξεις εφαρμογής τους τροποποιούνται κατά περίπτωση με την έκδοση Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου.

Παράλληλα οι ανάγκες ρευστότητας των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων εξακολουθούν μέχρι σήμερα να ικανοποιούνται κατά κύριο λόγο από τους έκτακτους μηχανισμούς ρευστότητας της Τραπέζης της Ελλάδος.

Η ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας, εντός του τρίτου τριμήνου του 2015, για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της ελληνικής οικονομίας, οδήγησαν στην επίτευξη συμφωνίας για τη χορήγηση νέας οικονομικής στήριξης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης. Όσον αφορά στην πορεία του προγράμματος οικονομικής στήριξης της ελληνικής οικονομίας, έχουν ήδη ολοκληρωθεί οι δύο πρώτες αξιολογήσεις με εκταμίευση των αντίστοιχων δόσεων ενώ σύμφωνα με την ανακοίνωση του Eurogroup της 12.3.2018 έχουν υλοποιηθεί όλα τα προαπαιτούμενα για την ολοκλήρωση και της τρίτης αξιολόγησης. Η εκταμίευση της τέταρτης δόσης του προγράμματος θα πραγματοποιηθεί σε δύο μέρη. Το πρώτο μέρος, ύψους € 5,7 δισ. αναμένεται να εκταμιευθεί με σκοπό την κάλυψη των αναγκών εξυπηρέτησης του χρέους, την περαιτέρω εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων οφειλών και τη δημιουργία ενός αποθέματος ρευστότητας (cash buffer) για την Ελληνική Δημοκρατία. Η εκταμίευση του δεύτερου μέρους, ύψους € 1 δισ. αναμένεται να πραγματοποιηθεί την άνοιξη υπό την προϋπόθεση ότι θα υπάρξει πρόοδος στην εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων οφειλών του Δημοσίου με δικά του μέσα και ότι θα συνεχιστεί απρόσκοπτα η ροή των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών. Παράλληλα, ξεκίνησαν οι διαπραγματεύσεις για την τέταρτη αξιολόγηση του προγράμματος Πέραν των ανωτέρω, εντός του 2017, η Ελληνική Δημοκρατία ολοκλήρωσε επιτυχώς την ανταλλαγή ομολόγων εκδόσεώς της με νέα ομόλογα γεγονός που αποσκοπούσε στη ευθυγράμμιση των όρων των ομολόγων με τα πρότυπα της αγοράς για τα κρατικά ομόλογα προκειμένου να εξομαλυνθεί η καμπύλη αποδόσεων των τίτλων της Ελληνικής Δημοκρατίας και να παρασχεθεί στην αγορά περιορισμένη σειρά τίτλων αναφοράς που αναμένεται να έχουν σημαντικά μεγαλύτερη ρευστότητα από την υφιστάμενη σειρά. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με την επιτυχή έκδοση από το Ελληνικό Δημόσιο ενός πενταετούς ομολόγου τον Ιούλιο του 2017 και ενός επταετούς τον Φεβρουάριο του 2018 συνιστούν τα πρώτα βήματα για τη σταδιακή ανάκτηση της πρόσβασης στις αγορές. Η θετική πορεία του προγράμματος οικονομικής στήριξης καθώς και η σταδιακή έξοδος στις αγορές αναμένεται να συμβάλλουν στη μείωση της αβεβαιότητας και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης επιχειρηματιών και επενδυτών.

Παράλληλα σημειώνεται ότι είναι σε εξέλιξη η διενέργεια της πανευρωπαϊκής ασκήσεως προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων από την ΕΚΤ με βάση την οποία θα προσδιοριστούν τυχόν κεφαλαιακές ανάγκες των πιστωτικών ιδρυμάτων της Ευρωζώνης.

Με βάση τα ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη την υψηλή κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου, με την οποία καλύπτεται και η εκτιμώμενη επίπτωση από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 (σημειώσεις 42 και 43), και το διαθέσιμο ύψος αποδεκτών εξασφαλίσεων

μέσω των οποίων επιτυγχάνεται η άντληση ρευστότητας από τους μηχανισμούς του ευρωσυστήματος, ο Όμιλος εκτιμά ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων.

1.31.2 Εκτίμηση της εκθέσεως του Ομίλου στο Ελληνικό Δημόσιο

Η συνολική έκθεση του Ομίλου σε τίτλους εκδόσεως του Ελληνικού Δημοσίου καθώς και σε δάνεια που σχετίζονται με το Ελληνικό Δημόσιο παρουσιάζεται στη σημείωση 41. Οι κυριότερες αβεβαιότητες που αφορούν στις εκτιμήσεις για την ανακτησιμότητα της συνολικής έκθεσης του Ομίλου σχετίζονται με την ικανότητα εξυπηρέτησεως από το Ελληνικό Δημόσιο των δανειακών του υποχρεώσεων, η οποία με τη σειρά της επηρεάζεται από τη διαμόρφωση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα και στην Ευρωζώνη, καθώς και από τα επίπεδα ρευστότητας του Ελληνικού Δημοσίου.

Σε ό,τι αφορά στη βιωσιμότητα του ελληνικού δημοσίου χρέους και σε εφαρμογή του σχετικού πλαισίου που τέθηκε στο Eurogroup της 9.5.2016, στη συνεδρίαση του ίδιου οργάνου της 24.5.2016 περιγράφηκαν σε γενικές γραμμές τα μέτρα για την ενίσχυση της βιωσιμότητας του ελληνικού χρέους, διακριτά για το βραχυπρόθεσμο, το μεσοπρόθεσμο και το μακροπρόθεσμο διάστημα. Σύμφωνα με το πλαίσιο αυτό, με βάση το κύριο σενάριο, οι ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες της Ελληνικής Δημοκρατίας θα πρέπει να παραμείνουν χαμηλότερα του 15% του ΑΕΠ μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος μεσοπρόθεσμο ενώ στη συνέχεια θα πρέπει να παραμείνουν χαμηλότερα του 20% του ΑΕΠ. Το Eurogroup της 15.6.2017 επιβεβαίωσε το στόχο αυτό. Από τα παραπάνω μέτρα ελάφρυνσης του χρέους μόνο τα βραχυπρόθεσμα μέτρα έχουν εξειδικευθεί και τεθεί σε εφαρμογή.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος οικονομικής στήριξης της ελληνικής οικονομίας, και στο βαθμό που θα κριθεί απαραίτητο, θα εφαρμοστούν τα μεσοπρόθεσμα μέτρα για το χρέος. Ο ακριβής προσδιορισμός αυτών των μέτρων θα κυρωθεί στο τέλος του προγράμματος από το Eurogroup έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του χρέους. Σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα και στην περίπτωση ενός απρόσμενα δυσμενούς σεναρίου θα μπορούσαν να εφαρμοστούν και επιπρόσθετα έκτακτα μέτρα για το χρέος.

Τέλος, σημειώνεται πως η Ελληνική Δημοκρατία προβαίνει σε ενέργειες προκειμένου να ανακτήσει σταδιακά την πρόσβασή της στις χρηματαγορές για την κάλυψη των δανειακών της αναγκών. Στο πλαίσιο αυτό προέβη στην επιτυχή έκδοση ενός πενταετούς ομολόγου τον Ιούλιο του 2017 και ενός επταετούς τον Φεβρουάριο του 2018 ενώ, εντός του 2017, ολοκλήρωσε επιτυχώς την ανταλλαγή ομολόγων εκδόσεώς της με νέα ομόλογα γεγονός που αποσκοπούσε στη ευθυγράμμιση των όρων των ομολόγων με τα πρότυπα της αγοράς για τα κρατικά ομόλογα προκειμένου να εξομαλυνθεί η καμπύλη αποδόσεων των τίτλων της Ελληνικής Δημοκρατίας και να παρασχεθεί στην αγορά περιορισμένη σειρά τίτλων αναφοράς που αναμένεται να έχουν σημαντικά μεγαλύτερη ρευστότητα από την υφιστάμενη σειρά.

Με βάση τα ανωτέρω, ο Όμιλος δεν έχει προβεί σε απομείωση της αξίας των τίτλων εκδόσεως του Ελληνικού Δημοσίου που κατείχε την 31.12.2017, ωστόσο, αξιολογεί τις εξελίξεις που σχετίζονται με το Ελληνικό Δημόσιο χρέος σε συνάρτηση με τις συνθήκες της αγοράς και επανεξετάζει τις εκτιμήσεις του για την ανακτησιμότητα της συνολικής του εκθέσεως σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

1.31.3 Ανακτησιμότητα αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Ο Όμιλος αναγνωρίζει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, στο βαθμό που θα έχει στο μέλλον φορολογητέα κέρδη ικανά να συμψηφίσουν τις εκπεστές φορολογικές διαφορές και τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες.

Οι σημαντικότερες κατηγορίες αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, τις οποίες έχει αναγνωρίσει ο Όμιλος, αφορούν στις μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες, στις ζημίες από την ανταλλαγή ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στα πλαίσια του PSI και από το πρόγραμμα επαναγοράς ομολόγων που πραγματοποιήθηκε το Δεκέμβριο του 2012 και στις εκπεστές προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από την απομείωση δανείων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις για τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες προκύπτουν στο μεγαλύτερο μέρος τους από την Τράπεζα και αφορούν τις χρήσεις 2013 - 2014. Οι φορολογικές ζημίες δύνανται να συμψηφιστούν με φορολογητέα κέρδη εντός πέντε ετών από το σχηματισμό τους. Ο Όμιλος αναγνώρισε τις εν λόγω απαιτήσεις διότι σύμφωνα με την εκτίμηση των μελλοντικών φορολογητέων κερδών της Τραπέζης, για τις επόμενες χρήσεις μέχρι την εκπνοή του δικαιώματος συμψηφισμού των φορολογικών ζημιών, αυτές είναι ανακτήσιμες ακόμα και μετά την αφαίρεση των εκπεστών προσωρινών

διαφορών που αναμένεται να δημιουργηθούν στις χρήσεις αυτές. Η εκτίμηση των μελλοντικών φορολογητέων κερδών βασίστηκε στις προβλέψεις για την εξέλιξη των λογιστικών αποτελεσμάτων όπως αυτές διαμορφώνονται σύμφωνα με το επιχειρησιακό σχέδιο της Τραπέζης. Ειδικότερα, στο εν λόγω επιχειρησιακό σχέδιο περιλαμβάνονται δράσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση της κερδοφορίας μέσω:

- της μείωσης του ποσού των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, βάσει του σχεδίου που έχει υποβληθεί στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM),
- της περαιτέρω μείωσης των λειτουργικών εξόδων,
- της περαιτέρω αποκτάστασης της καταθετικής βάσης, με θετική επίπτωση στο κόστος χρηματοδότησης,
- της αύξησης των εσόδων από τόκους μέσω της στοχευμένης χρηματοδότησης επιχειρηματικών τομέων και
- της αύξησης των εσόδων προμηθειών από υπηρεσίες και προϊόντα που προσφέρονται σε ιδιώτες και επιχειρήσεις,

Επιπρόσθετα, για την εκτίμηση της ανακτησιμότητας της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης για τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές λήφθηκαν υπόψη οι διατάξεις των άρθρων 27 και 27α του Ν. 4172/2013 όπως αυτά τροποποιήθηκαν με το άρθρο 43 του Ν. 4465/4.4.2017 (σημείωση 11) καθώς και η ύπαρξη σημαντικών φορολογητέων κερδών την τελευταία δεκαετία, με εξαίρεση τις χρήσεις από το 2012 έως το 2014 στις οποίες πραγματοποιήθηκαν ζημιές εξαιτίας της απρόσμενης μεγάλης ύφεσης της Ελληνικής Οικονομίας και της ζημίας από το PSI.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που σχετίζονται με τις φορολογικές ζημιές που προέκυψαν από το PSI και τη συμμετοχή της Τραπέζης στο πρόγραμμα επαναγοράς ομολόγων εκδόσεως του Ελληνικού Δημοσίου το Δεκέμβριο του 2012 αναγνωρίστηκαν ως χρεωστική διαφορά σύμφωνα με τους Ν.4046/14.2.2012 και Ν.4110/23.1.2013 και σχετική νομική γνωμάτευση. Σύμφωνα με το Ν.4110/23.1.2013, η εν λόγω χρεωστική διαφορά εκπίπτει φορολογικά, σταδιακά και ισόποσα, σε 30 έτη, γεγονός που σύμφωνα με την εκτίμηση του Ομίλου παρέχει επαρκή χρονικό ορίζοντα για το σταδιακό συμψηφισμό της με φορολογητέα κέρδη.

Για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από την απομείωση των δανείων δεν υφίστανται χρονικοί περιορισμοί ως προς την ανάκτησή τους, όπως εξάλλου ισχύει και για τις λοιπές κατηγορίες αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων. Ο Όμιλος αξιολόγησε την ανακτησιμότητά τους με βάση τις προβλέψεις για την πορεία των μελλοντικών φορολογητέων κερδών, όπως αυτά εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν με βάση το επιχειρησιακό σχέδιο που αναφέρθηκε ανωτέρω, επεκτείνοντας το χρονικό διάστημα εκτίμησης της μελλοντικής κερδοφορίας σε σχέση με το επιχειρησιακό σχέδιο για περιορισμένο αριθμό ετών.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, ο Όμιλος εκτιμά ότι το σύνολο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων του που έχει αναγνωριστεί και που προέρχεται τόσο από προσωρινές διαφορές όσο και από μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές είναι ανακτήσιμο.

Επιπρόσθετα και ανεξάρτητα από τον έλεγχο ανακτησιμότητας που διενεργείται βάσει των ανωτέρω, σύμφωνα με το Ν.4303/2014, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους, αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημία, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που προέρχονται από τη χρεωστική διαφορά του PSI και από τις συσσωρευμένες προβλέψεις και τις λοιπές εν γένει ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου, δύναται να μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου, όπως ειδικότερα αναλύεται στη σημείωση 11

Οι κυριότερες αβεβαιότητες που αφορούν στις εκτιμήσεις για την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σχετίζονται με την επίτευξη των στόχων του επιχειρησιακού σχεδίου της Τραπέζης, η οποία επηρεάζεται από το γενικότερο μακροοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα και διεθνώς. Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων, ο Όμιλος επαναξιολογεί την εκτίμησή του για την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε συνάρτηση με την εξέλιξη των παραγόντων που την επηρεάζουν.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

2. Καθαρό έσοδο από τόκους

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		
Δανείων και απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.049	7.525
Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	1.899.044	2.015.394
Τιτλοποιημένων δανείων	289.149	273.391
Αξιογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου	304	206
Αξιογράφων διαθεσίμων προς πώληση	214.157	231.876
Αξιογράφων διακρατούμενων μέχρι την λήξη	558	2.833
Χρεογράφων δανειακού χαρτοφυλακίου	828	6.758
Παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	97.597	117.769
Λοιποί	11.652	13.029
Σύνολο	2.514.338	2.668.781
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		
Υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	(188.421)	(274.225)
Υποχρεώσεων προς πελάτες	(184.273)	(195.683)
Ομολογιών εκδόσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	(13.457)	(67.910)
Παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	(104.758)	(123.295)
Λοιποί	(80.837)	(83.583)
Σύνολο	(571.746)	(744.696)
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.942.592	1.924.085

Κατά τη διάρκεια της χρήσεως 2017 το καθαρό έσοδο από τόκους σημείωσε αύξηση, που οφείλεται κυρίως στον τερματισμό του προγράμματος έκδοσης τίτλων με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου από την Τράπεζα στα πλαίσια του Ν.3723/2008 και στη μείωση του κόστους δανεισμού από το Ευρωσύστημα, που αντιστάθμισε πλήρως την μείωση τόκων του χαρτοφυλακίου δανείων.

3. Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Χορηγήσεων	45.616	39.302
Εγγυητικών επιστολών	57.353	64.460
Εισαγωγών - εξαγωγών	10.182	10.958
Πιστωτικών καρτών	65.350	64.235
Συναλλαγών	46.481	46.847
Αμοιβαίων Κεφαλαίων	38.424	31.800
Συμβουλευτικών υπηρεσιών και αγοραπωλησίας χρεογράφων	1.178	3.144
Χρηματιστηριακών εργασιών	4.436	4.670
Αγοραπωλησιών συναλλάγματος	19.139	18.213
Λοιπές	35.335	34.296
Σύνολο	323.494	317.925

Το καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες κατά τη χρήση 2017 παρουσιάζει αύξηση που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εσόδων από προμήθειες χορηγήσεων λόγω της συμμετοχής της Τραπέζης σε χρηματοδότηση έργων (project financing), καθώς και των εσόδων προμηθειών αμοιβαίων κεφαλαίων λόγω της αλλαγής της σύνθεσης του χαρτοφυλακίου με ενίσχυση

των προϊόντων υψηλότερης αποδοτικότητας. Η προαναφερθείσα αύξηση αντισταθμίστηκε μερικώς από τη μείωση των εσόδων από προμήθειες εγγυητικών επιστολών, λόγω της μείωσης του υπολοίπου των εν ισχύ εγγυητικών επιστολών.

4. Έσοδα από μερίσματα

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Αξιογράφων διαθεσίμων προς πώληση	1.435	3.178
Σύνολο	1.435	3.178

5. Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Συναλλαγματικές διαφορές	23.216	17.622
Αξιογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου:		
- Ομολόγων	1.098	1.122
- Μετοχών	141	(96)
Αξιογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου :		
- Ομολόγων	101.047	54.187
- Μετοχών	(40.382)	72.641
- Λοιπών χρεογράφων	3.274	(1.251)
Από απομειώσεις/πωλήσεις συμμετοχών	5.074	(60.173)
Παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	79.735	(8.249)
Λοιπών χρηματοοικονομικών μέσων	(28.501)	9.093
Σύνολο	144.702	84.896

Τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων της τρέχουσας χρήσεως έχουν επηρεαστεί κυρίως από:

- Κέρδη συνολικού ποσού € 101.047 που περιλαμβάνεται στη γραμμή «Ομολόγων» των αξιογράφων του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και αφορά κυρίως σε κέρδη πώλησης ομολόγων εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου ύψους € 79.158 και λοιπών εταιρικών ομολόγων ύψους € 18.543. Στα ανωτέρω κέρδη ομολόγων εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου περιλαμβάνεται κέρδος ποσού € 30.540, που προέκυψε από την συμμετοχή της Τραπέζης στη πρόταση ανταλλαγής τίτλων εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου, όπως αναλυτικά περιγράφεται στη σημείωση 18.
- Ζημία ποσού € 37.525 περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Μετοχών» των αξιογράφων του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και αφορά στα αποτελέσματα απομείωσης μετοχών.
- Κέρδος συνολικού ποσού € 58.546 που περιλαμβάνεται στη γραμμή «Παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων» και αφορά στην προσαρμογή λόγω πιστωτικού κινδύνου (Credit Valuation Adjustment) πράξεων με αντισυμβαλλόμενο το Ελληνικό Δημόσιο κυρίως λόγω της μείωσης του πιστωτικού περιθωρίου του Ελληνικού Δημοσίου καθώς και της λήψεως εξασφαλίσεων από το Ελληνικό Δημόσιο.
- Ζημία συνολικού ποσού € 37.264 που περιλαμβάνεται στη γραμμή «Λοιπών χρηματοοικονομικών μέσων» και αφορά στην αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων του Ομίλου, στο πλαίσιο αναδιαρθρώσεως δανείων και απαιτήσεων, τα οποία αποτιμήθηκαν στην εύλογη αξία τους κατά το α' εξάμηνο 2017.
- Κέρδη πώλησης δανειακού χαρτοφυλακίου ποσού € 13.491 που περιλαμβάνεται στη γραμμή «Λοιπών χρηματοοικονομικών μέσων». Αναλυτικότερα, εντός του τρίτου τριμήνου του 2017, η θυγατρική Alpha Bank Romania S.A. υπέγραψε συμφωνία με υποψήφιο αγοραστή για την μεταβίβαση μέρους του δανειακού χαρτοφυλακίου λιανικής τραπεζικής. Από την ολοκλήρωση τμήματος της μεταβίβασης προέκυψε το εν λόγω κέρδος ενώ λεπτομέρειες της συναλλαγής παρατίθενται στη σημείωση 47.

Τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων της χρήσεως 2016 είχαν επηρεαστεί κυρίως από:

- Τη συναλλαγή εξαγοράς των μετοχών της Visa Europe από τη Visa Inc. στο πλαίσιο της οποίας ο Όμιλος αναγνώρισε το ποσό των €55.577 στη γραμμή «Μετοχών» των αξιογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου, το οποίο αποτελούνταν από το ποσό των μετρητών που έλαβε κατά το κλείσιμο της συναλλαγής καθώς και από την αναγνώριση της παρούσας αξίας της απαίτησης που αφορά την καταβολή του επιπρόσθετου ποσού κατά την τρίτη επέτειο.
- Την αναγνώριση στην εύλογη αξία ύψους € 16.292 των προνομιούχων μετοχών της Visa Inc που απέκτησε ο Όμιλος στο πλαίσιο της ως άνω συναλλαγής, σε πίστωση των αποτελεσμάτων χρηματοοικονομικών πράξεων.
- Τη ζημία ποσού € 19.317 που περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Από απομειώσεις / πωλήσεις συμμετοχών» και αφορά στις αποτιμήσεις της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου APE Fixed Assets A.E. και των κοινοπραξιών APE Commercial Property A.E. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε., λόγω του χαρακτηρισμού τους ως «κατεχόμενες προς πώληση» (σημείωση 47).
- Το κέρδος ποσού € 36.143 που περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Ομολόγων» του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και αφορά στην πώληση ομολόγων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (σημείωση 18γ)
- Τη ζημία ποσού € 38.273 που περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Από απομειώσεις / πωλήσεις συμμετοχών», το οποίο προέρχεται από την πώληση της Ιονικής Ξενοδοχειακά Επιχειρήσεις Α.Ε. (σημείωση 47).

6. Λοιπά έσοδα

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Ασφαλιστικές δραστηριότητες	(4.652)	(4.814)
Ξενοδοχειακές δραστηριότητες	1.239	27.951
Ενοίκια λειτουργικής μισθώσεως	18.566	17.242
Πωλήσεις παγίων	17.114	1.852
Λοιπά	22.241	14.757
Σύνολο	54.508	56.988

Η αύξηση των εσόδων από «Πωλήσεις παγίων» προέρχεται κυρίως από την αναγνώριση κέρδους ποσού € 14.455 από την πώληση κτηρίου της θυγατρικής Alpha Bank London Ltd, η οποία πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του τρίτου τριμήνου της τρέχουσας χρήσης.

Στα λοιπά έσοδα της χρήσης περιλαμβάνονται έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις λειτουργικού κινδύνου ποσού € 2.000.

Σημειώνεται ότι η μείωση στη γραμμή εσόδων από «Ξενοδοχειακές δραστηριότητες» οφείλεται στην πώληση της Ιονικής Ξενοδοχειακά Επιχειρήσεις Α.Ε., η οποία ολοκληρώθηκε την 16.12.2016, όπως αναφέρεται στη σημείωση 47, ενώ τα έσοδα της χρήσης αφορούν την θυγατρική TH Top Hotels, η οποία εξαγοράσθηκε την 20.6.2017.

Τα έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες αναλύονται ως εξής:

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Ασφαλίσεις ζωής		
Ασφάλιστρα και άλλα συναφή έσοδα	43.386	52.279
Μείον:		
- Αντασφάλιστρα		
- Προμήθειες παραγωγής	(290)	(3.935)
- Αποζημιώσεις ασφαλισμένων και μαθηματικές προβλέψεις	(47.748)	(53.158)
Σύνολο	(4.652)	(4.814)

7. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Μισθοί και ημερομίσθια	337.869	358.889
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	96.869	99.988
Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων		2.490
Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών Ομίλου (σημείωση 29)	4.905	12.139
Λοιπές επιβαρύνσεις	34.735	34.347
Σύνολο	474.378	507.853

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στον Όμιλο κατά την 31.12.2017 ανέρχεται σε 11.727 (31.12.2016: 12.699) άτομα. Εξ αυτών 8.667 (31.12.2016: 8.881) άτομα εργάζονται στο εσωτερικό και 3.060 (31.12.2016: 3.818) άτομα εργάζονται στο εξωτερικό.

Προγράμματα καθορισμένων συνεισφορών

Το σύνολο του προσωπικού της Τραπέζης είναι ασφαλισμένο για την κύρια σύνταξη στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ). Το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ εντάσσεται από 1.1.2017 στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α), ο οποίος δημιουργήθηκε ως Ν.Π.Δ.Δ με το Νόμο 4387/2016. Επιπλέον, για το προσωπικό της Τραπέζης ισχύουν τα κατωτέρω:

α. Το προσωπικό που προέρχεται από την πρώην Ιονική και Λαϊκή Τράπεζα της Ελλάδος είναι ασφαλισμένο στον πολυεργοδοτικό φορέα Τ.Α.Π.Ι.Λ.Τ.Α.Τ. για την επικουρική σύνταξη. Σύμφωνα με νομική γνωμάτευση δεν υφίσταται υποχρέωση κάλυψης τυχόν ελλειμμάτων του Ταμείου από την Τράπεζα. Ως εκ τούτου ο λογιστικός χειρισμός που ακολουθείται είναι αυτός του ταμείου καθορισμένων συνεισφορών.

β. Το προσωπικό που προέρχεται από την πρώην Ιονική και Λαϊκή Τράπεζα της Ελλάδος και την πρώην Εμπορική Τράπεζα είναι ασφαλισμένο για την εφάπαξ παροχή (Τομέας Πρόνοιας) στο Ταμείο Ασφάλισης Υπαλλήλων Τραπεζών και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφελείας (Τ.Α.Υ.Τ.Ε.Κ.Ω.), το οποίο είναι ταμείο καθορισμένων συνεισφορών εκ μέρους αποκλειστικώς των εργαζομένων. Με το Άρθρο 74 του Ν. 4387/2016 οι Τομείς Πρόνοιας του Τ.Α.Υ.Τ.Ε.Κ.Ω εντάσσονται στο Ε.Τ.Ε.Α. το οποίο μετονομάζεται σε Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. (Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών).

γ. Το σύνολο του προσωπικού της Τραπέζης είναι ασφαλισμένο για την υγειονομική περίθαλψη στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.). Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. εντάσσεται από 1.1.2017 στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α).

δ. Το προσωπικό που προέρχεται από την Alpha Τράπεζα Πίστews, το οποίο ήταν ασφαλισμένο για την επικουρική ασφάλιση στο Τ.Α.Π. (Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Τραπέζης Πίστews) εντάχθηκε την 1.1.2008 σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν. 3620/2007 στο Ε.Τ.Α.Τ. για την επικουρική ασφάλιση. Η εξόφληση της σχετικής υποχρέωσης ποσού € 543 εκατ. της Τραπέζης σε δέκα έντοκες δόσεις πραγματοποιήθηκε εντός του πρώτου τριμήνου του 2017.

Οι συνταξιούχοι και οι ασφαλισμένοι της Εμπορικής Τραπέζης, που ήταν ασφαλισμένοι για την επικουρική ασφάλιση στο Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. εντάχθηκαν την 31.12.2004 στο Ι.Κ.Α-Ε.Τ.Ε.Α.Μ και στο Ε.Τ.Α.Τ. με βάση το Ν.3455/2006. Η εξόφληση της σχετικής υποχρέωσης ποσού € 786,6 εκατ. της Εμπορικής Τραπέζης σε δέκα έντοκες ετήσιες δόσεις πραγματοποιήθηκε τον Ιανουάριο του 2014. Επιπρόσθετα, με βάση τις ρυθμίσεις του Ν.3455/2006 για τους ενεργούς ασφαλισμένους, οι οποίοι προσλήφθηκαν πριν από την 31/12/2004 στην Εμπορική Τράπεζα, καταβάλλονται αυξημένες εργοδοτικές εισφορές για την επικουρική ασφάλιση σε σχέση με τις αντίστοιχες που προβλέπει η νομοθεσία του Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

Μετά την ένταξη της επικουρικής ασφάλισης του Ε.Τ.Α.Τ. στο Ε.Τ.Ε.Α. (Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης):

- οι μέχρι την 31.12.1992 ασφαλισμένοι του Τ.Α.Π. και του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. λαμβάνουν προσυνταξιοδοτική παροχή από το Ε.Τ.Α.Τ. (δηλαδή κύρια και επικουρική σύνταξη μέχρι τη συνταξιοδότηση από τον φορέα κύριας ασφάλισης και το Ε.Τ.Ε.Α.) και
- οι μέχρι την 31.12.1992 ασφαλισμένοι του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. λαμβάνουν τη διαφορά των ποσών συντάξεων που προκύπτει από τον υπολογισμό της επικουρικής σύνταξης βάσει των καταστατικών διατάξεων του Ε.Τ.Ε.Α. (πρώην Ε.Τ.Ε.Α.Μ) και των καταστατικών διατάξεων του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε.

Με το Νόμο 4387/2016 πραγματοποιήθηκε η ένταξη από 1.1.2017 του Ε.Τ.Α.Τ. και των συνταξιούχων προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος του Ε.Τ.Ε.Α. στον Ε.Φ.Κ.Α. Ειδικότερα, στο σκοπό του Ε.Φ.Κ.Α. περιλαμβάνεται η χορήγηση προσυνταξιοδοτικών και άλλων παροχών στους συνταξιούχους και στους μέχρι την 31.12.1992 ασφαλισμένους του Ε.Τ.Α.Τ. οι οποίοι έχουν θεμελιώσει δικαίωμα λήψης της παροχής έως την 12.5.2016, καθώς και στους συνταξιούχους προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος του ΕΤΕΑ, οι οποίοι ως συνταξιούχοι του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. υπήχθησαν στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Ε.Α.Μ. και νυν Ε.Τ.Ε.Α σε εφαρμογή του Ν. 3455/2006. Οι μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένοι του Ε.Τ.Α.Τ. που δεν θεμελιώνουν δικαίωμα προσυνταξιοδοτικής παροχής μέχρι την 12.5.2016 και έχουν καταβάλει εισφορές υψηλότερες αυτών που προβλέπει το Ε.Τ.Ε.Α. θα λάβουν προσαυξημένη επικουρική σύνταξη από το Ε.Τ.Ε.Α. με βάση το Ν. 4387/2016.

ε. Στην Τράπεζα λειτουργεί από 1.1.2011 αποταμιευτικό πρόγραμμα ομαδικής ασφάλισης, σε συνεργασία με την ΑΧΑ Ασφαλιστική, για το προσωπικό της που έχει προσληφθεί και για πρώτη φορά ασφαλισθεί από την 1.1.1993 και εντεύθεν. Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην παροχή εφάπαξ χρηματικού ποσού κατά την αποχώρηση από την υπηρεσία. Το αποταμιευτικό κεφάλαιο δημιουργείται από την επένδυση των καθορισμένων μηνιαίων εισφορών του Υπαλλήλου και της Τραπέζης σε συντηρητικά επενδυτικά αμοιβαία κεφάλαια. Με την υπογραφή της επιχειρησιακής συλλογικής συμβάσεως εργασίας για την τριετία 2016-2019 στο πρόγραμμα δύναται πλέον να ενταχθεί το σύνολο του τακτικού προσωπικού της Τραπέζης. Για το προσωπικό, εκτός μίας ομάδος, η οποία προσελήφθη στην Τράπεζα και εντάχθηκε στον κύριο ασφαλιστικό φορέα από 1.1.1993 μέχρι 31.12.2004 και για την οποία προβλέπεται εγγύηση κατώτατης παροχής (Ν.2084/1992), το πρόγραμμα λειτουργεί ως καθορισμένων συνεισφορών, καθώς η παροχή προκύπτει αποκλειστικά από το αποταμιευτικό κεφάλαιο που έχει συσσωρευτεί έως την ημερομηνία αποχωρήσεως.

στ. Η Τράπεζα σε εφαρμογή αποφάσεως του ΔΣ παρέχει σε ανώτατα διοικητικά στελέχη της αποταμιευτικό πρόγραμμα ομαδικής ασφάλισης με ισχύ από 1.1.2018. Το πρόγραμμα είναι καθορισμένων εισφορών και αποσκοπεί στην χορήγηση εφάπαξ παροχής κατά την αποχώρηση. Το αποταμιευτικό κεφάλαιο δημιουργείται από την επένδυση των καθορισμένων μηνιαίων εισφορών του στελέχους και της τραπεζής σε αμοιβαία κεφάλαια.

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Ανάλυση των υποχρεώσεων από προγράμματα καθορισμένων παροχών γίνεται στη σημείωση 29.

Πρόγραμμα αποχωρήσεως προσωπικού

Το 2015 στο πλαίσιο υλοποίησης του επικαιροποιημένου Σχεδίου Αναδιαρθρώσεως, η Τράπεζα δεσμεύτηκε να προβεί σε περαιτέρω μείωση της δυνάμεως Προσωπικού της στην Ελλάδα (περιλαμβανομένων και μη τραπεζικών θυγατρικών εταιριών), ώστε να αριθμεί κατά μέγιστο 9.504 εργαζομένους έως το έτος 2017.

Η Τράπεζα, έχοντας αναλάβει τις ως άνω δεσμεύσεις και έχοντας λάβει σχετικές αποφάσεις για την υλοποίησή τους, προέβη κατά την 31.12.2015 στο σχηματισμό προβλέψεως ποσού € 64.300. Τα έτη 2016 και 2017 χρησιμοποιήθηκαν ποσά € 35.262 και € 18.457 αντιστοίχως από την εν λόγω πρόβλεψη (σημείωση 31).

Επιπλέον, στο πλαίσιο του τριετούς Επιχειρησιακού Σχεδίου για την περίοδο 2017-2019, η Τράπεζα με την εκπόνηση Στρατηγικών Εργων Αναδιαρθρώσεως προσβλέπει σε βελτιστοποίηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των επιχειρησιακών λειτουργιών, σε μείωση του λειτουργικού κόστους, σε ψηφιακό μετασχηματισμό και σε αξιοποίηση νέων λύσεων και υποδομών. Για την αντιμετώπιση της εύλογης ανάγκης μείωσης της δυνάμεως του Προσωπικού συνεπεία της αναδιοργανώσεως και της απαιτούμενης ανακατανομής ρόλων και αρμοδιοτήτων, εντός του δ' τριμήνου 2017, αποφασίσθηκε η συνέχιση του προγράμματος αποχωρήσεως προσωπικού και σχηματίσθηκε νέα πρόβλεψη ποσού € 92.719. Την 31.12.2017 το υπόλοιπό της προβλέψεως για την υλοποίηση του προγράμματος αποχωρήσεως προσωπικού ανέρχεται σε € 103.300.

8. Γενικά διοικητικά έξοδα

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Λειτουργικές μισθώσεις κτηρίων	39.932	41.055
Ενοίκια-συντηρήσεις μηχανογραφικού εξοπλισμού	18.639	17.420
Δαπάνες μηχανογραφήσεως	26.977	26.130
Έξοδα προβολής και διαφημίσεως	27.454	26.495
Τηλεφωνικά-ταχυδρομικά	20.008	22.835
Αμοιβές τρίτων	76.618	55.641
Παροχή οικονομικών πληροφοριών από τρίτους	8.639	7.806
Εισφορές στα ταμεία εγγυήσεως καταθέσεων / επενδύσεων και Σκέλος Εξυγίανσης	51.203	56.358
Ασφάλιστρα	9.365	10.678
Υλικά γραφείου και λοιπά αναλώσιμα	5.070	6.474
Δαπάνες ηλεκτρικής ενέργειας	9.859	11.630
Αμοιβές τρίτων για εξεύρεση πελατείας	62	30
Φόροι - τέλη (Φ.Π.Α., ακίνητης περιουσίας, κλπ)	94.352	84.559
Παροχή υπηρεσιών απο εταιρίες εισπράξεως καθυστερημένων οφειλών	32.844	30.150
Συντηρήσεις κτηρίων - εξοπλισμού	7.831	9.364
Ασφάλεια κτηρίων - χρηματοποστολών	12.728	12.349
Έξοδα καθαριότητας	4.890	5.701
Προμήθεια για το ποσό της εγγυημένης από το Ελληνικό Δημόσιο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης	11.510	
Λοιπά	96.979	86.095
Σύνολο	554.960	510.770

Τα γενικά διοικητικά έξοδα εμφανίζουν αύξηση το 2017 σε σχέση με τη συγκριτική χρήση, κυρίως λόγω επιβάρυνσης των κονδυλίων που αφορούν σε αμοιβές υπέρ τρίτων .

Επίσης, το 2017 έχει επιβαρυνθεί με ποσό € 11.510 που αφορά στην ετήσια προμήθεια για το ποσό της εγγυημένης, από το Ελληνικό Δημόσιο, αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν.4472/19.5.2017, εκ των οποίων ποσό € 5.784 αφορά την προμήθεια που αναλογεί στη χρήση του 2016 και λογιστικοποιήθηκε το α΄ εξάμηνο του 2017.

Σύμφωνα με το Ν.4335/2015 (άρθρο 98), τα πιστωτικά ιδρύματα με άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένων των υποκαταστημάτων τρίτης χώρας, θα πρέπει να καταβάλουν, τουλάχιστον ετησίως, εισφορές στο Ταμείο Εξυγίανσης. Σύμφωνα με το Ν.4370/2016 (άρθρο 36), σε περίπτωση ένταξης του πιστωτικού ιδρύματος στο Ταμείο Εξυγίανσης ή παύσης συμμετοχής του σε αυτό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει τακτική εισφορά για το εν λόγω ημερολογιακό έτος κατ' αναλογία του χρόνου που λειτούργησε μέσα σε αυτό. Επιπρόσθετα με το Ν.4370/2016 ενσωματώθηκε στην Ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 2014/49/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 με την οποία θεσπίζονται κοινοί κανόνες για όλα τα συστήματα εγγύησης καταθέσεων (ΣΕΚ), που αποσκοπούν στην παροχή ομοιόμορφου επιπέδου προστασίας στους καταθέτες σε όλη την ΕΕ και στην εξασφάλιση ίδιου επιπέδου σταθερότητας όσον αφορά τα ΣΕΚ.

Σύμφωνα με απόφαση του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης καθορίστηκε ότι για την εισφορά της χρήσεως 2017, η οποία για την Τράπεζα ανέρχεται σε € 20.267 (2016: € 21.158), τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να παράσχουν αμετάκλητες δεσμεύσεις πληρωμής για το ποσό έως 15% των συνολικών υποχρεώσεων πληρωμής τους. Οι εν λόγω αμετάκλητες δεσμεύσεις πληρωμής πρέπει να καλύπτονται πλήρως από εξασφαλίσεις αποκλειστικά με μετρητά. Την 20.5.2016 και την 22.5.2017, η Τράπεζα σύναψε σύμβαση με το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης για την παροχή αμετάκλητης δέσμευσης πληρωμής και τη σύσταση της απαραίτητης εξασφάλισης με μετρητά για τις εισφορές των χρήσεων 2016 και 2017, αντίστοιχα.

9. Λοιπά έξοδα

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Ζημίες από διαγραφές/απομειώσεις παγίων	81.184	56.010
Λοιπές προβλέψεις (σημείωση 31)	11.351	16.000
Λοιπά	(21.301)	5.742
Σύνολο	71.234	77.752

Στο κονδύλι «Ζημίες από διαγραφές/απομειώσεις παγίων» της 31.12.2017 περιλαμβάνεται ποσό € 79.281 (31.12.2016: € 49.485) που προέκυψε από την αναγνώριση ζημίας απομείωσης της αξίας των επενδυτικών, ιδιοχρησιμοποιούμενων, αποκτηθέντων μέσω πλειστηριασμών ακινήτων, αύλων παγίων του Ομίλου και λοιπών παγίων προς πώληση (σημειώσεις 20, 21, 22 και 24).

Στις λοιπές προβλέψεις ποσό € 10.349 αφορά σε επίδικες υποθέσεις κατά του Ομίλου (31.12.2016: € 14.395) (σημείωση 31). Επιπλέον, λόγω της πρόσφατης νομολογίας των Διοικητικών Δικαστηρίων, στο κονδύλι «Λοιπά» περιλαμβάνεται ποσό € 21.301 που αφορά έσοδα από αχρησιμοποίητη πρόβλεψη έναντι επίδικης απαίτησης κατά του Ελληνικού Δημοσίου για την επιστροφή του φόρου που παρακρατήθηκε στα κατ' ειδικό τρόπο φορολογηθέντα εισοδήματα της χρήσεως 2008 της πρώην ΕΜΤΕ.

10. Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Ζημίες απομειώσεως δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (σημείωση 17)	1.028.523	1.193.748
Ζημίες απομειώσεως λοιπών απαιτήσεων	4.373	4.191
Προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός Ισολογισμού στοιχεία (σημείωση 31)	(2.233)	(1.357)
Εισπράξεις από διαγραφείσες απαιτήσεις	(25.248)	(28.629)
Σύνολο	1.005.415	1.167.953

11. Φόρος εισοδήματος

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του Ν.4334/2015 «Επείγουσες ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση και σύναψη συμφωνίας με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (Ε.Μ.Σ.)», ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των κερδών των νομικών προσώπων στην Ελλάδα αυξήθηκε από 26% σε 29%. Οι διατάξεις αυτές ισχύουν για τα κέρδη που προκύπτουν στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2015.

Για τις θυγατρικές εταιρίες και τα καταστήματα της Τραπέζης που δραστηριοποιούνται σε άλλες χώρες, οι ισχύοντες ονομαστικοί φορολογικοί συντελεστές, για τις χρήσεις 2016 και 2017, έχουν ως εξής:

Κύπρος	12,5	Αλβανία	15
Βουλγαρία	10	Jersey	10
Σερβία	15	Ηνωμένο Βασίλειο	19* (από 1.4.2017)
Ρουμανία	16	Ιρλανδία	12,5
FYROM	10		

Σύμφωνα με το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013, από τη χρήση 2011, οι νόμιμοι ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία που διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους σε ανώνυμες εταιρίες υποχρεούνται στην έκδοση ετήσιου πιστοποιητικού ως προς την εφαρμογή των

* Μέχρι 31.3.2017 ο συντελεστής ανήρχετο σε 20%.

φορολογικών διατάξεων σε φορολογικά αντικείμενα. Το εν λόγω πιστοποιητικό υποβάλλεται αφενός μεν στην ελεγχόμενη εταιρία μέχρι την υποβολή της δήλωσης φόρου εισοδήματος και το αργότερο εντός του πρώτου δεκαημέρου του δέκατου μήνα από τη λήξη της ελεγχόμενης διαχειριστικής περιόδου, αφετέρου δε ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών το αργότερο έως το τέλος του δέκατου μήνα από τη λήξη της ελεγχόμενης διαχειριστικής περιόδου. Με το άρθρο 56 του Ν. 4410/03.08.2016 για τις χρήσεις από 1.1.2016, η έκδοση του φορολογικού πιστοποιητικού καθίσταται προαιρετική. Πρόθεση ωστόσο των Εταιριών του Ομίλου είναι η συνέχιση λήψεως του φορολογικού πιστοποιητικού.

Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2010 (σημείωση 37). Ο φορολογικός έλεγχος του έτους 2010 ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 2017. Το συνολικό ποσό των πρόσθετων φόρων πλέον προσαυξήσεων ανήλθε σε € 15.638.

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2016 η Τράπεζα και οι θυγατρικές της στην Ελλάδα έχουν λάβει φορολογικό πιστοποιητικό, χωρίς τη διατύπωση επιφύλαξης ως προς τα φορολογικά αντικείμενα που ελέγχθησαν, ενώ για τη χρήση 2017 ο φορολογικός έλεγχος που πραγματοποιείται από τους ορκωτούς ελεγκτές είναι σε εξέλιξη.

Ο φόρος εισοδήματος της κατάστασης αποτελεσμάτων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες αναλύεται στον πίνακα που ακολουθεί, ενώ ο αντίστοιχος φόρος εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες αναφέρεται στη σημείωση 47.

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Τρέχων	22.740	14.239
Διαφορά φορολογικού ελέγχου	15.638	
Αναβαλλόμενος	37.233	(43.453)
Σύνολο	75.611	(29.214)

Ο αναβαλλόμενος φόρος στην κατάσταση αποτελεσμάτων προκύπτει από προσωρινές διαφορές, η επίπτωση των οποίων αναλύεται ως εξής:

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Χρεωστική διαφορά Ν.4046/2012	44.554	44.554
Χρεωστική διαφορά Ν.4465/2017	1.685	
Διαγραφές,αποσβέσεις και απομειώσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	6.604	(5.806)
Χαρτοφυλάκιο δανείων	(107.797)	(144.477)
Αποτίμηση δανείων λόγω αντιστάθμισης	(209)	(840)
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών και ασφαλιστικών ταμείων	19.480	26.353
Αποτίμηση παραγωγών	29.247	(6.032)
Διαμόρφωση πραγματικού επιτοκίου	1.145	191
Αποτίμηση υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα και δανειακών υποχρεώσεων λόγω αντισταθμίσεως της εύλογης αξίας τους	(39.705)	3.776
Αποτίμηση/απομείωση ομολόγων και λοιπών χρεογράφων	1.571	(210)
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές	125.282	38.136
Λοιπές προσωρινές διαφορές	(44.624)	902
Σύνολο	37.233	(43.453)

Με το άρθρο 5 του Ν.4303/17.10.2014 «Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Επείγουσα ρύθμιση για την αναπλήρωση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων λόγω πρόωρης λήξης της θητείας του» (Α΄ 136) και άλλες διατάξεις» οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις των εποπτευόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικών προσώπων των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 26 του Ν.4172/2013 που έχουν ή θα αναγνωριστούν και οι οποίες προέρχονται από τη χρεωστική διαφορά του PSI και τις συσσωρευμένες προβλέψεις και λοιπές εν γένει ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου, αναφορικά με απαιτήσεις υφιστάμενες μέχρι και την 31 Δεκεμβρίου 2014, μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες

απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους, αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημία, σύμφωνα με τις ελεγμένες και εγκεκριμένες από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, οικονομικές καταστάσεις.

Η ένταξη στο Νόμο υλοποιείται με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων, αφορά σε φορολογικές απαιτήσεις που γεννώνται από το έτος 2016 και εφεξής, και ανάγονται στο φορολογικό έτος 2015 και εφεξής, ενώ προβλέπεται η λήξη της εντάξεως σε αυτόν με την ίδια διαδικασία και κατόπιν λήψεως σχετικής εγκρίσεως από την εκάστοτε Εποπτική Αρχή.

Με το άρθρο 4 του Ν. 4340/01.11.2015 «Για το πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Οικονομικών», τροποποιήθηκαν τα ανωτέρω ως προς το χρόνο εφαρμογής τους, ο οποίος αναβάλλεται κατά ένα έτος. Επιπλέον και μεταξύ άλλων, το ύψος του ποσού της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που εμπίπτει στις ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 4303/17.10.2014 και αφορά τις συσσωρευμένες προβλέψεις και λοιπές ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου, περιορίζεται στο ποσό των προβλέψεων οι οποίες έχουν λογισθεί έως τις 30 Ιουνίου 2015.

Με το άρθρο 43 του Ν. 4465/04.04.2017 «Ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014 για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά και άλλες διατάξεις» τροποποιήθηκαν τα άρθρα 27 και 27α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν.4172/2013). Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις, η χρεωστική διαφορά που θα προκύψει για τα εποπτευόμενα από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικά πρόσωπα από την οριστική διαγραφή χρεών οφειλετών τους καθώς και η ζημία από την πώληση δανείων, αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα και αποσβένονται σε διάστημα 20 ετών. Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που θα αναγνωρισθεί από την ανωτέρω χρεωστική διαφορά καθώς και από τυχόν λογιστικές διαγραφές δανείων ή πιστώσεων οι οποίες δεν έχουν μετατραπεί σε χρεωστική διαφορά μέχρι το τέλος του εκάστοτε έτους της λογιστικής διαγραφής, μετατρέπονται σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Δημοσίου σύμφωνα με τους ανωτέρω όρους και προϋποθέσεις.

Το συνολικό ποσό της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που θα προκύψει (α) από τη χρεωστική διαφορά λόγω της οριστικής διαγραφής χρεών οφειλετών και της πώλησης δανείων, (β) από τις προσωρινές διαφορές που θα προκύψουν από τις λογιστικές διαγραφές δανείων και πιστώσεων καθώς επίσης (γ) από τις προσωρινές διαφορές επί των συσσωρευμένων προβλέψεων και λοιπών εν γένει ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου δεν μπορεί να υπερβεί το συνολικό ποσό φόρου επί των συσσωρευμένων προβλέψεων και λοιπών ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου που είχε αναγνωρισθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2015.

Με τη ρύθμιση αυτή διασφαλίζεται ότι οι διαγραφές και αναδιαρθρώσεις δανείων με σκοπό τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων δεν θα οδηγήσουν σε απώλεια εποπτικών κεφαλαίων.

Τα ανωτέρω ισχύουν από 01.01.2016.

Με ημερομηνία 31.12.2017, το ποσό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων το οποίο εκτιμάται ότι εντάσσεται στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω Νόμου ανέρχεται σε € 3.296 εκατ. (31.12.2016: € 3.342 εκατ.)

Με το άρθρο 82 του Ν. 4472/19.5.2017 «Συνταξιοδοτικές διατάξεις Δημοσίου και τροποποίηση διατάξεων του Ν.4387/2016, μέτρα εφαρμογής των δημοσιονομικών στόχων και μεταρρυθμίσεων, μέτρα κοινωνικής στήριξης και εργασιακές ρυθμίσεις, Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2018-2021 και λοιπές διατάξεις» προβλέπεται η υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων και λοιπών επιχειρήσεων που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013 να καταβάλλουν ετήσια προμήθεια προς το Ελληνικό Δημόσιο για το ποσό της εγγυημένης αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που προκύπτει από τη διαφορά του ισχύοντος φορολογικού συντελεστή (σήμερα 29%) και του φορολογικού συντελεστή που ίσχυε μέχρι 31.12.2014 (26%). Το ποσό της προμήθειας που κατέβαλε η Τράπεζα και αφορούσε το έτος 2016, ανέρχεται στο ύψος € 5.784 (σημείωση 8).

Επίσης, με το άρθρο 14 του ανωτέρω νόμου, προβλέπεται μείωση του φορολογικού συντελεστή από 29% που ισχύει σήμερα, σε 26%, στα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία. Η μείωση αυτή αφορά τα εισοδήματα που θα αποκτηθούν κατά το φορολογικό έτος που αρχίζει από 1.1.2019, υπό την προϋπόθεση ότι σύμφωνα με την εκτίμηση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δεν προκαλείται απόκλιση από τους μεσοπρόθεσμους δημοσιονομικούς στόχους. Με ρητή αναφορά του νόμου, η μείωση αυτή δεν αφορά τα πιστωτικά ιδρύματα για τα οποία ο φορολογικός συντελεστής εξακολουθεί να είναι 29%.

Κατά τη χρήση 2016, η Τράπεζα αναγνώρισε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ύψους € 84.441 που αφορούσε την απομείωση της συμμετοχής της στην θυγατρική της Alpha Bank Srbija A.D. Η ζημιά από την πώληση της συμμετοχής σε αλλοδαπή θυγατρική αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έξοδα κατά τον χρόνο ολοκλήρωσης της μεταβίβασης, σύμφωνα με το άρθρο 124 του Ν.4446/22.12.2016 «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική δικαιοσύνη, Τέλη-Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του Ν.4270/2014 και λοιπές διατάξεις». Η πώληση της θυγατρικής ολοκληρώθηκε εντός του α' εξαμήνου 2017 με συνέπεια την αναστροφή της ως άνω αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

Ο Όμιλος δεν έχει αναγνωρίσει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις την 31.12.2017 ποσού € 148.681 (31.12.2016: € 124.649) προερχόμενες κυρίως από μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές των θυγατρικών του, οι οποίες αξιολογούνται σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού, μέσα στα πλαίσια ελέγχου της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών τους απαιτήσεων.

Παρατίθεται κατωτέρω συμφωνία μεταξύ ονομαστικού και πραγματικού φορολογικού συντελεστή:

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ			
		31.12.2017	31.12.2016	
	%		%	
Κέρδη/(ζημιές) πριν το φόρο εισοδήματος		165.120		(9.678)
Φόρος εισοδήματος (ονομαστικός φορολογικός συντελεστής)	46,29	76.431	(174,73)	16.910
Αύξηση/(μείωση) προερχόμενη από:				
Συμπληρωματικό φόρο επί εισοδημάτων από ακίνητα				
Εισόδημα μη υπαγόμενο στο φόρο	(10,06)	(16.607)	46,00	(4.451)
Έξοδα μη εκπεστέα	7,21	11.907	(84,71)	8.199
Διαφορά Φορολογικού Ελέγχου	9,47	15.638		
Αναγνώριση αναβαλλόμενου φόρου για προσωρινές διαφορές προηγούμενων χρήσεων	(1,88)	(3.100)	821,95	(79.548)
Μη αναγνώριση αναβαλλόμενου φόρου για προσωρινές διαφορές της τρέχουσας χρήσεως	23,62	38.997	(172,64)	16.708
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές			57,61	(5.575)
Λοιπές φορολογικές προσαρμογές	(28,86)	(47.656)	(191,60)	18.543
Σύνολο	45,79	75.610	301,86	(29.214)

Ο ονομαστικός φορολογικός συντελεστής είναι ο μέσος σταθμικός ονομαστικός συντελεστής φόρου, που προκύπτει από τη σχέση του φόρου εισοδήματος, βάσει του ονομαστικού συντελεστή φόρου και των αποτελεσμάτων προ φόρων, για την Τράπεζα και κάθε μια από τις θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου.

Φόρος εισοδήματος λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ					
	31.12.2017			31.12.2016		
	Πριν το φόρο εισοδήματος	Φόρος εισοδήματος	Μετά το φόρο εισοδήματος	Πριν το φόρο εισοδήματος	Φόρος εισοδήματος	Μετά το φόρο εισοδήματος
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων						
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων	507.665	(139.208)	368.457	93.239	(19.843)	73.396
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού αντισταθμίσεως ταμειακών ροών	52.774	(15.304)	37.470	(55.212)	16.069	(39.143)
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού	67.824	(722)	67.102	(2.196)	(2.859)	(5.055)
Μεταβολή αναλογίας λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών	72		72			
Σύνολο	628.335	(155.234)	473.101	35.831	(6.633)	29.198
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων						
Καθαρή μεταβολή αναλογιστικών κερδών/ (ζημιών) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών	(2)	(26)	(28)	(10.689)	3.099	(7.590)
Σύνολο	628.333	(155.260)	473.073	25.142	(3.534)	21.608

Στην ανωτέρω ανάλυση περιλαμβάνεται πιστωτικός φόρος από διακοπείσες δραστηριότητες ύψους € 30 (31.12.2016: πιστωτικός φόρος € 2).

Στη χρήση 2017 στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» καταχωρήθηκε πιστωτικός φόρος ποσού € 79, που προέκυψε από έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου την 23.2.2017.

Στη χρήση 2016 στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» καταχωρήθηκε αναβαλλόμενος χρεωστικός φόρος ύψους € 25 που προέκυψε από (Αγορές), (Ανακλήσεις)/Πωλήσεις υβριδικών τίτλων. Επιπλέον, στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» καταχωρήθηκε πιστωτικός φόρος ποσού € 281, που προέκυψε από έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου που καταχωρήθηκαν στον ίδιο λογαριασμό και αφορούν στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκε εντός της χρήσεως 2015.

12. Καθαρά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή

α. Βασικά

Τα βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή, προκύπτουν από τη διαίρεση των κερδών/(ζημιών), μετά το φόρο εισοδήματος, που αναλογούν στους Μετόχους της Τραπέζης, με το σταθμισμένο μέσο όρο των υφισταμένων κοινών μετοχών της Τραπέζης κατά τη διάρκεια της περιόδου, αφαιρουμένου του σταθμισμένου μέσου όρου των ιδιοκατεχόμενων από την Τράπεζα κοινών μετοχών, κατά την ίδια περίοδο.

β. Προσαρμοσμένα

Τα προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή προκύπτουν από την προσαρμογή του σταθμισμένου μέσου όρου των υφισταμένων κοινών μετοχών κατά τη διάρκεια της περιόδου για δυνητικώς εκδοθησόμενες κοινές μετοχές. Η Τράπεζα δεν έχει μετοχές αυτής της κατηγορίας και ως εκ τούτου δεν συντρέπει λόγος που να διαφοροποιεί τα προσαρμοσμένα από τα βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή.

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Κέρδη/(Ζημίες) που αναλογούν στους Μετόχους της Τραπέζης	21.071	42.140
Σταθμισμένος μέσος όρος υφιστάμενων κοινών μετοχών	1.542.690.664	1.536.881.200
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (σε €)	0,0137	0,0274

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Κέρδη/(Ζημίες) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογούν στους Μετόχους της Τραπέζης	89.528	19.374
Σταθμισμένος μέσος όρος υφιστάμενων κοινών μετοχών	1.542.690.664	1.536.881.200
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σε €)	0,0580	0,0126

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Κέρδη/(Ζημίες) από διακοπείσες δραστηριότητες που αναλογούν στους Μετόχους της Τραπέζης	(68.457)	22.766
Σταθμισμένος μέσος όρος υφιστάμενων κοινών μετοχών	1.542.690.664	1.536.881.200
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή από διακοπείσες δραστηριότητες (σε €)	(0,0444)	0,0148

Την 23.2.2017, συνεπεία της ασκήσεως του δικαιώματος μετατροπής εκ του συνόλου των ομολογιούχων, η Τράπεζα προέβη στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου λόγω μετατροπής του συνόλου του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου που εξεδόθη την 1.2.2013 στο πλαίσιο της συμφωνίας με την Crédit Agricole S.A. για την εξαγορά της πρώην Εμπορικής Τραπέζης. Εκ της μετατροπής εκδόθηκαν 6.818.181 νέες κοινές μετοχές, που αντιστοιχούν σε 0,44% επί του συνόλου των μετοχών, οι οποίες λήφθηκαν υπόψιν κατά τον υπολογισμό του σταθμισμένου μέσου όρου υφιστάμενων μετοχών για τη χρήση 2017.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

13. Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες

	31.12.2017	31.12.2016
Ταμείο	382.417	346.322
Επιταγές εισπρακτέες	8.044	4.853
Τοποθετήσεις στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα		10.500
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.203.389	1.152.932
Σύνολο	1.593.850	1.514.607
Μείον: Δεσμευμένες καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	(763.146)	(1.016.213)
Υπόλοιπο	830.704	498.394

Η Τράπεζα είναι υποχρεωμένη να τηρεί στην Τράπεζα της Ελλάδος τρεχούμενο λογαριασμό, με σκοπό τη διευκόλυνση των διατραπεζικών συναλλαγών με αυτή και τις άλλες Τράπεζες, μέσω του συστήματος Target (Trans European – Automated Real Time Gross Settlement Express Transfer System).

Η Τράπεζα της Ελλάδος απαιτεί, επίσης, από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα να διατηρούν καταθέσεις σε αυτή, που αντιστοιχούν στο 1% των συνολικών καταθέσεων των πελατών τους.

Οι καταθέσεις αυτές είναι έντοκες, με επιτόκιο αυτό της αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας το οποίο ανήλθε την 31.12.2017 σε 0% (31.12.2016: 0%).

Οι θυγατρικές εταιρίες του εξωτερικού, που παρέχουν τραπεζικές εργασίες, τηρούν δεσμευμένες καταθέσεις σύμφωνα με ποσοστά τα οποία καθορίζονται από τις Κεντρικές τους Τράπεζες.

Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

	31.12.2017	31.12.2016
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	830.704	498.394
Βραχυπρόθεσμες τοποθετήσεις σε άλλες τράπεζες	430.129	430.820
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα από διακοπήσεις δραστηριότητες		45.674
Σύνολο	1.260.833	974.888

14. Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

	31.12.2017	31.12.2016
Τοποθετήσεις σε άλλες Τράπεζες	760.816	812.337
Εγγυήσεις για καλύμματα παραγώγων και πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως (σημείωση 37ε)	947.939	1.148.368
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων (Reverse Repos)	39.654	50.475
Δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα	9.201	62
Μείον:		
Συσσωρευμένες απομειώσεις	(41.961)	(41.961)
Σύνολο	1.715.649	1.969.281

15. Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου

	31.12.2017	31.12.2016
Ομόλογα		
Ελληνικού Δημοσίου	5.969	2.256
Μετοχές		
Εισηγμένες	2.716	2.445
Σύνολο	8.685	4.701

16. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (απαιτήσεις και υποχρεώσεις)

	31.12.2017		
	Ονομαστική αξία συμβολαίων	Εύλογη αξία	
		Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Παράγωγα για εμπορικούς σκοπούς			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Προθεσμιακές πράξεις (fx forward)	260.117	5.797	1.000
Προθεσμιακές πράξεις (fx swaps)	910.350	3.028	4.928
Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος (cross currency swaps)	1.780.885	88.260	43.053
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options)	73.174	1.486	723
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options) ενσωματωμένα σε πελατειακά προϊόντα	2.950	18	180
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	3.027.476	98.589	49.884
Προθεσμιακά συμβόλαια (futures)			
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	-	-	-
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	6.314.578	462.412	588.643
Δικαιώματα προαίρεσης (caps και floors)	217.911	11.098	3.692
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	6.532.489	473.510	592.335
Προθεσμιακά συμβόλαια (futures)			
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	-	-	-
γ. Παράγωγα επί εμπορευμάτων			
Πράξεις ανταλλαγής εμπορευμάτων (commodity swaps)	88.143	6.523	6.022
Δικαιώματα προαίρεσης (commodity options)	715	81	81
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	88.858	6.604	6.103
δ. Παράγωγα επί δεικτών			
Δικαιώματα προαίρεσης (otc options)	177.283	14.820	3
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	177.283	14.820	3
Προθεσμιακά συμβόλαια (futures)	160	3	
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	160	3	-
ε. Λοιπά παράγωγα			
Τίτλος συνδεδεμένος με την πορεία του ελληνικού ΑΕΠ (GDP LINKED security)	1.492.397	7.462	
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	1.492.397	7.462	-
Παράγωγα για σκοπούς αντιστάθμισης			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Προθεσμιακές πράξεις (fx swaps)	23.725		24
Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος (cross currency swaps)	360.613	21.010	2.363
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	384.338	21.010	2.387
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	1.129.225	538	378.709
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	1.129.225	538	378.709
Γενικό Σύνολο	12.832.226	622.536	1.029.421

Στα πλαίσια της ημερήσιας διαδικασίας παροχής εξασφάλισης και διακανονισμού παραγώγων με αντισυμβαλλομένους Πιστωτικά Ιδρύματα εκτός Ομίλου, η Τράπεζα έχει καταθέσει ως εγγύηση την 31.12.2017 καθαρό ποσό ύψους € 872.171 (31.12.2016: € 1.124.013). Η αντίστοιχη καθαρή εύλογη αξία παραγώγων με Πιστωτικά Ιδρύματα ανέρχεται την 31.12.2017 σε ποσό € 822.154 (31.12.2016 € 1.083.141).

	31.12.2016		
	Ονομαστική αξία συμβολαίων	Εύλογη αξία	
		Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Παράγωγα για εμπορικούς σκοπούς			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Προθεσμιακές πράξεις (fx forward)	272.162	2.409	7.074
Προθεσμιακές πράξεις (fx swaps)	1.158.359	6.362	2.723
Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος (cross currency swaps)	1.646.562	74.107	141.036
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options)	68.547	227	491
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options) ενσωματωμένα σε πελατειακά προϊόντα	8.991	69	108
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	3.154.621	83.174	151.432
Προθεσμιακά συμβόλαια (futures)			
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	-	-	-
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	7.285.341	465.554	528.852
Δικαιώματα προαίρεσης (caps και floors)	240.395	15.204	4.275
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	7.525.736	480.758	533.127
Προθεσμιακά συμβόλαια (futures)			
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο			
γ. Παράγωγα επί εμπορευμάτων			
Πράξεις ανταλλαγής εμπορευμάτων (commodity swaps)	126.458	8.341	7.841
Δικαιώματα προαίρεσης (commodity options)	1.413	422	419
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	127.871	8.763	8.260
δ. Παράγωγα επί δεικτών			
Δικαιώματα προαίρεσης (otc options)	49.312	75	75
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	49.312	75	75
Προθεσμιακά συμβόλαια (futures)	48		
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	48	-	-
ε. Λοιπά παράγωγα			
Τίτλος συνδεδεμένος με την πορεία του ελληνικού ΑΕΠ (GDP LINKED security)	1.663.143	4.224	
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	1.663.143	4.224	-
Παράγωγα για σκοπούς αντιστάθμισης			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Προθεσμιακές πράξεις (fx swaps)	24.826	304	
Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος (cross currency swaps)	360.603		12.786
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	385.429	304	12.786
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	1.046.541	57.025	630.547
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	1.046.541	57.025	630.547
Γενικό Σύνολο	13.952.701	634.323	1.336.227

Λογιστική αντιστάθμισης

α. Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου για την αντιστάθμιση των μεταβολών της εύλογης αξίας που οφείλονται στις διακυμάνσεις των επιτοκίων της αγοράς: α) δανείων σταθερού επιτοκίου και β) μέρους της τετραετούς διάρκειας της στοχευμένης χρηματοδότησής της από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (TLTRO).

Η καθαρή εύλογη αξία των εν λόγω παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων ήταν αρνητική ποσού €215 την 31.12.2017 και αναλύεται στον ισολογισμό ως υποχρεώσεις από παράγωγα ποσού €753 και ως απαιτήσεις από παράγωγα ποσού €538. Για

τα παράγωγα αντιστάθμισης εύλογης αξίας των δανείων σταθερού επιτοκίου αναγνωρίσθηκε στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα της χρήσεως 2017 κέρδος €723 ενώ η αποτίμηση των αντισταθμιζόμενων δανείων αντίστοιχα επηρέασε τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα με ζημία €725. Για τα παράγωγα αντιστάθμισης εύλογης αξίας της μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης από την ΕΚΤ αναγνωρίσθηκε στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα της χρήσεως 2017 κέρδος €495 ενώ η αποτίμηση της χρηματοδότησης επηρέασε τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα με ζημία €495.

Την 31.12.2016 η εύλογη αξία των παραγώγων που αντιστάθμιζαν τις μεταβολές της εύλογης αξίας δανείων σταθερού επιτοκίου ήταν αρνητική €1.480 και εμφανίζεται στον ισολογισμό στις υποχρεώσεις από παράγωγα. Για τα παράγωγα αντιστάθμισης της εύλογης αξίας των δανείων αναγνωρίσθηκε στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα της χρήσεως 2016 κέρδος €3.044 ενώ η αποτίμηση των αντισταθμιζόμενων δανείων επηρέασε τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα με ζημία €3.033.

β. Αντισταθμίσεις χρηματοροών

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου για την αντιστάθμιση της μεταβλητότητας που απορρέει από την χρηματοδότησή της μέσω ομάδας προθεσμιακών καταθέσεων σε ευρώ. Η εύλογη αξία των παραγώγων αυτών είναι αρνητική ποσού €377.956 την 31.12.2017 και απεικονίζεται στον ισολογισμό στις υποχρεώσεις από παράγωγα. Εντός της χρήσεως 2017 έχει αναγνωρισθεί στο αποθεματικό αντισταθμίσεως χρηματοροών από την εν λόγω σχέση, καθώς από σχέσεις αντισταθμίσεως που έχουν τερματισθεί, το αποτελεσματικό μέρος που ανέρχεται σε κέρδος €48.200. Τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα της χρήσεως 2017 έχουν επηρεασθεί με το μη αποτελεσματικό μέρος το οποίο ανήλθε σε ζημία €147. Στους τόκους έξοδα έχει μεταφερθεί εντός της χρήσεως 2017 ζημία 5.161 από την απόσβεση του αποθεματικού αντισταθμίσεως χρηματοροών που αντιστοιχεί στις σχέσεις αντισταθμίσεως που έχουν τερματισθεί.

Την 31.12.2016 η εύλογη αξία των παραγώγων που χρησιμοποιούνταν για την αντιστάθμιση χρηματοροών ανέρχεται σε €572.042 και απεικονίζεται στον ισολογισμό ως υποχρεώσεις από παράγωγα ποσού €629.067 και ως απαιτήσεις από παράγωγα €57.025. Εντός της χρήσεως 2016 έχει αναγνωρισθεί στο αποθεματικό αντισταθμίσεως χρηματοροών από την εν λόγω σχέση, καθώς και από σχέσεις αντισταθμίσεως που έχουν τερματισθεί, το αποτελεσματικό μέρος της αντισταθμίσεως το οποίο ανερχόταν σε ζημία €61.180. Τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα της χρήσεως 2016 έχουν επηρεασθεί με το μη αποτελεσματικό μέρος το οποίο ανήλθε σε ζημία €110. Στους τόκους έξοδα έχει μεταφερθεί εντός της χρήσεως 2016 ζημία €3.908 από την απόσβεση του αποθεματικού αντισταθμίσεως χρηματοροών που αντιστοιχεί στις σχέσεις αντισταθμίσεως που έχουν τερματισθεί.

γ. Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης σε μονάδα εξωτερικού

Η Τράπεζα αντισταθμίζει μέρος της καθαρής επένδυσής στη θυγατρική της Alpha Bank Romania καθώς και στη θυγατρική της Alpha Bank London μέσω δανεισμού RON και παράγωγης συναλλαγής προθεσμιακής πώλησης GBP έναντι ευρώ αντίστοιχα. Στο αποθεματικό αντιστάθμισης καθαρής επένδυσης σε μονάδα εξωτερικού έχει αναγνωρισθεί κέρδος €2.486 και €9.857 στις χρήσεις 2017 και 2016 αντίστοιχα.

17. Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

	31.12.2017	31.12.2016
Ιδιώτες		
Στεγαστικά	19.063.348	19.670.133
Καταναλωτικά:		
- Μη τιτλοποιημένα	3.320.412	4.041.109
- Τιτλοποιημένα	1.450.276	1.272.572
Πιστωτικές κάρτες:		
- Μη τιτλοποιημένες	682.415	718.425
- Τιτλοποιημένες	548.642	540.376
Λοιπά	1.232	705
Σύνολο	25.066.325	26.243.320
Εταιρίες:		
Επιχειρηματικά δάνεια:		
- Μη τιτλοποιημένα	25.180.988	26.595.645
- Τιτλοποιημένα	2.495.437	2.514.014
Χρηματοδοτικές μισθώσεις (Leasing):		
- Μη τιτλοποιημένες απαιτήσεις	360.268	347.810
- Τιτλοποιημένες απαιτήσεις	333.437	324.773
Εισπράξεις επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring)	461.166	528.618
Σύνολο	28.831.296	30.310.860
Λοιπές απαιτήσεις	458.856	412.833
	54.356.477	56.967.013
Μείον:		
Συσσωρευμένες απομειώσεις *	(11.038.284)	(12.558.253)
Σύνολο	43.318.193	44.408.760

Η Τράπεζα και η Alpha Leasing A.E. έχουν προβεί σε τιτλοποίηση καταναλωτικών, επιχειρηματικών δανείων, πιστωτικών καρτών και απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις, μέσω εταιριών ειδικού σκοπού ελεγχόμενων από αυτές.

Από την εξέταση των συμβατικών όρων και της δομής των ανωτέρω συναλλαγών (π.χ. παροχή εγγυήσεων ή/και πιστωτικής ενίσχυσης ή ιδιοκατοχή ομολογιών εκδόσεως των εταιριών ειδικού σκοπού) προκύπτει ότι η Τράπεζα και η Alpha Leasing A.E. διατήρησαν σε όλες τις περιπτώσεις τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από τα τιτλοποιημένα χαρτοφυλάκια.

Τα στεγαστικά δάνεια την 31.12.2017 περιλαμβάνουν δάνεια ποσού € 1.112.325 (31.12.2016: € 15.488) που έχουν χρησιμοποιηθεί ως κάλυμμα στο πρόγραμμα καλυμμένων ομολογιών της Τραπέζης. Την 31.12.2017 το υπόλοιπο των καλυμμένων ομολογιών ανέρχεται σε € 1.000.000 (31.12.2016: € 5.000) (σημείωση 14).

Την 31.12.2017 δάνεια συνολικής λογιστικής αξίας μετά από απομειώσεις ποσού € 163.659 μεταφέρθηκαν στα «Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση» καθώς πληρούνταν τα κριτήρια του ΔΠΧΠ 5 όπως αναλυτικά περιγράφεται στη σημείωση 47.

* Επιπλέον των συσσωρευμένων απομειώσεων δανείων και απαιτήσεων, έχει σχηματισθεί πρόβλεψη, για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός Ισολογισμού στοιχεία ύψους € 787 (31.12.2016: € 3.195). Συνεπώς το συνολικό ποσό για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου ανέρχεται σε € 11.039.071 (31.12.2016: € 12.561.448).

Συσσωρευμένες απομειώσεις

Υπόλοιπο 1.1.2016	12.021.755
Μεταβολές περιόδου 1.1. - 31.12.2016	
Ζημίες απομειώσεως χρήσεως (σημείωση 10)	1.193.748
Μεταφορά συσσωρευμένων προβλέψεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(171.580)
Πωλήσεις απομειωμένων Δανείων	(17.795)
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομειώσεως	413.835
Συναλλαγματικές διαφορές	7.893
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν στη χρήση για διαγραφές	(873.178)
Λοιπές κινήσεις	(16.425)
Υπόλοιπο 31.12.2016	12.558.253
Μεταβολές περιόδου 1.1. - 31.12.2017	
Ζημίες απομειώσεως χρήσεως (σημείωση 10)	1.028.523
Μεταφορά συσσωρευμένων προβλέψεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(849.099)
Πωλήσεις απομειωμένων Δανείων/Πωλήσεις θυγατρικών	(70.427)
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομειώσεως	263.357
Συναλλαγματικές διαφορές	(94.518)
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν στη χρήση για διαγραφές	(1.952.064)
Λοιπές κινήσεις	154.259
Υπόλοιπο 31.12.2017	11.038.284

Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύονται, κατά διάρκεια, ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Έως ένα (1) έτος	336.976	324.206
Από ένα (1) έτος έως και πέντε (5) έτη	225.371	202.472
Πέραν των πέντε (5) ετών	209.078	237.799
	771.425	764.477
Μη δεδουλευμένα έσοδα από χρηματοδοτικές μισθώσεις	(77.720)	(91.894)
Σύνολο	693.705	672.583

Το καθαρό ποσό των απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύεται, κατά διάρκεια, ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Έως ένα (1) έτος	323.800	309.997
Από ένα (1) έτος έως και πέντε (5) έτη	193.289	165.083
Πέραν των πέντε (5) ετών	176.616	197.503
Σύνολο	693.705	672.583

18. Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

α. Διαθέσιμα προς πώληση

	31.12.2017	31.12.2016
Ελληνικού Δημοσίου:		
- Ομόλογα	2.487.043	2.078.924
- Έντοκα Γραμμάτια	1.231.351	1.510.796
Λοιπών κρατών:		
- Ομόλογα	521.844	273.171
- Έντοκα Γραμμάτια	220.064	254.654
Λοιπών εκδοτών:		
- Εισηγμένοι	1.256.949	921.473
- Μη εισηγμένοι	20.364	9.863
Μετοχές:		
- Εισηγμένες	50.963	78.748
- Μη εισηγμένες	64.867	54.571
Λοιποί τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	20.323	34.853
Σύνολο	5.873.768	5.217.053

Εντός της χρήσεως 2017 ο Όμιλος σχημάτισε απομείωση συνολικού ποσού € 39.806 η οποία αναλύεται σε ποσό € 2.197 που αφορά σε λοιπά ομόλογα, € 37.525 που αφορά σε μετοχές και € 84 που αφορά σε λοιπούς τίτλους μεταβλητής αποδόσεως. Αντίστοιχα, εντός της χρήσεως 2016 ο Όμιλος σχημάτισε απομείωση συνολικού ποσού € 3.279 η οποία αναλύεται σε ποσό € 1.784 που αφορά σε μετοχές και € 1.495 που αφορά σε λοιπούς τίτλους μεταβλητής αποδόσεως. Τα ποσά των απομειώσεων αυτών περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων».

Την 15.11.2017 η Ελληνική Δημοκρατία ανακοίνωσε την πρόταση ανταλλαγής των 20 τίτλων λήξεως από 2023 έως 2042 (εκδοθέντες 24.2.2012 στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης του Ελληνικού χρέους) με 5 τίτλους λήξεως 2023, 2028, 2033, 2037 και 2042. Η Πρόταση αυτή πραγματοποιείται στο πλαίσιο ενός ευρύτερου προγράμματος που εφαρμόζει η Ελληνική Δημοκρατία για τη διαχείριση των υποχρεώσεών της. Σκοπός της ανταλλαγής είναι να εναρμονιστούν οι όροι του ανεξόφλητου χρέους του Ελληνικού Δημοσίου με τα πρότυπα της αγοράς για τους εκδότες κρατικών ομολόγων προκειμένου να εξομαλυνθεί η καμπύλη αποδόσεων. Παράλληλα θα ενισχυθεί στην αγορά η ρευστότητα των νέων τίτλων λόγω του μεγαλύτερου μεγέθους των εκδόσεων. Κάθε τίτλος ανταλλάσσεται με έναν ή δύο νέους τίτλους ανάλογα με το έτος λήξεως του με καθορισμένη σχέση ανταλλαγής που εφαρμόζεται στην ονομαστική αξία. Οι νέοι τίτλοι φέρουν σταθερό τοκομερίδιο που κυμαίνεται από 3,5% έως 4,2%. Στην ανταλλαγή της 5.12.2017 συμμετείχαν η Τράπεζα με ποσό ονομαστικής αξίας € 1.917.086 και η θυγατρική ασφαλιστική εταιρεία του Ομίλου Alrhalife με ποσό ονομαστικής αξίας € 150.600 οι οποίες έλαβαν αντίστοιχα νέους τίτλους ονομαστικής αξίας € 1.938.556 και € 152.239. Η συναλλαγή αντιμετωπίστηκε λογιστικά ως τροποποίηση των συμβατικών όρων των προς ανταλλαγή ομολόγων και το χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα ποσού € 27.849 για την Τράπεζα και € 2.691 για την Alrhalife προσδιορίστηκε ως η διαφορά της προεξόφλησης των χρηματοροών των νέων ομολόγων με το πραγματικό επιτόκιο των ομολόγων προς ανταλλαγή και του κόστους των ομολόγων αυτών.

Σύμφωνα με την ερμηνευτική εγκύκλιο ΠΟΛ. 1174/16.11.2017 της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, το κέρδος που προέκυψε από τη συμμετοχή της Τραπέζης στο πρόγραμμα ανταλλαγής των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, απαλλάσσεται της φορολογίας κατ' εφαρμογή της διατάξεως της παραγράφου 6 του άρθρου 42 του ν. 4172/2013.

β. Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη

	31.12.2017	31.12.2016
Λοιπών κρατών:		
- Ομόλογα	10.551	15.430
Λοιπών εκδοτών:		
- Εισηγμένοι	319	29.569
Σύνολο	10.870	44.999

Η μεταβολή μεταξύ των δύο χρήσεων οφείλεται σε ανάκληση εταιρικού ομολόγου λογιστικής αξίας € 9.241, σε λήξη τραπεζικού ομολόγου λογιστικής αξίας € 10.000, σε λήξεις ξένων κρατικών ομολόγων συνολικής λογιστικής αξίας € 4.899 και σε πώληση εταιρικού ομολόγου λογιστικής αξίας € 10.009.

γ. Δανειακό χαρτοφυλάκιο

Στο δανειακό χαρτοφυλάκιο περιέχονται ομόλογα Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) τα οποία βάσει της αρχικής σύμβασης μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά ως ενέχυρα για την άντληση ρευστότητας από το Ευρωσύστημα ή από αντισυμβαλλόμενους της διατραπεζικής αγοράς σε συναλλαγές προσωρινής εκχωρήσεως (repos).

Τον Απρίλιο του 2016 υπεγράφη αναθεώρηση της σύμβασης εγγραφής (subscription agreement) μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ), του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) και της Τραπέζης, η οποία αφορά στους όρους χρήσεως των ανωτέρω τίτλων. Η αναθεώρηση προέβλεπε ότι η Τράπεζα μπορεί να συμμετέχει με τα ομόλογα εκδόσεως ΕΤΧΣ στο πρόγραμμα αγοράς ομολόγων εκδοθέντων από κεντρικές κυβερνήσεις, ειδικούς φορείς-εκδότες χρεογράφων και ευρωπαϊκούς υπερεθνικούς οργανισμούς της ζώνης του ευρώ (Public Sector Purchase Programme - PSPP) που διενεργεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Σύμφωνα με την απόφαση της ΕΚΤ, μπορούσε να αγορασθεί συνολικά έως και το 50% από κάθε έκδοση του ΕΤΧΣ έως την ολοκλήρωση του προγράμματος τον Μάρτιο του 2017. Εντός της χρήσεως 2017 η Τράπεζα πραγματοποίησε συναλλαγές πώλησης τίτλων ΕΤΧΣ ονομαστικού ποσού € 140.000 (2016: € 1.583.000).

Στο πλαίσιο της εφαρμογής των βραχυπρόθεσμων μέτρων για την ελάφρυνση του δημοσίου χρέους, ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Στήριξης (ΕΜΣ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ), το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ), το Ελληνικό Δημόσιο και οι τέσσερις ελληνικές συστημικές Τράπεζες συνυπέγραψαν τον Μάρτιο του 2017 σύμβαση ανταλλαγής ομολόγων.

Σύμφωνα με τη σύμβαση αυτή τα ομόλογα κυμαινόμενου επιτοκίου εκδόσεως ΕΤΧΣ που κατέχουν οι Τράπεζες ανταλλάσσονται σταδιακά με ίσως ονομαστικής αξίας μακροχρόνια ομόλογα σταθερού επιτοκίου εκδόσεως ΕΤΧΣ, τα οποία θα επαναγοράζονται εντός ενός μήνα από το ΕΤΧΣ έναντι καταβολής μετρητών. Για τη χρήση των μακροχρόνιων ομολόγων σταθερού επιτοκίου ισχύουν οι ίδιοι περιορισμοί με αυτούς των ομολόγων κυμαινόμενου επιτοκίου, ήτοι, αποτελούν επιλέξιμους τίτλους για την παροχή χρηματοδοτήσεως από το ευρωσύστημα καθώς και τη συμμετοχή στο πρόγραμμα αγοράς ομολόγων της ΕΚΤ (PSPP) και μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ενέχυρα στα πλαίσια πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως με αντισυμβαλλόμενους της διατραπεζικής αγοράς.

Στο πλαίσιο της σύμβασης αυτής πραγματοποιήθηκαν εντός της χρήσεως 2017, ανταλλαγές ομολόγων ΕΤΧΣ κυμαινόμενου επιτοκίου συνολικής ονομαστικής αξίας € 2.522.172 έναντι ομολόγων εκδόσεως ΕΤΧΣ ίσως ονομαστικής αξίας διάρκειας 30 ετών και σταθερού τοκομεριδίου. Από αυτά επαναγοράστηκαν από το ΕΤΧΣ ομόλογα ονομαστικής αξίας € 2.348.936 ενώ εναπομείναν ομόλογο ονομαστικής αξίας € 173.236 κατηγοριοποιήθηκε στο χαρτοφυλάκιο των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων το οποίο επαναγοράστηκε από το ΕΤΧΣ τον Ιανουάριο 2018.

Η συνολική λογιστική αξία των ομολόγων του δανειακού χαρτοφυλακίου την 31.12.2017 ήταν μηδενική (31.12.2016: € 2.682.655).

19. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες

	31.12.2017	31.12.2016
Υπόλοιπο αρχής χρήσεως	21.792	45.771
Νέες συγγενείς/ κοινοπραξίες	964	18.439
Πώληση ποσοστού συγγενούς εταιρίας	(263)	
Επιστροφές/αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου	(517)	168
Μεταφορά σε Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση		(39.244)
Αναλογία κερδών/(ζημιών) και λοιπών αποτελεσμάτων	(3.090)	(3.342)
Σύνολο	18.886	21.792

Στην χρήση 2017 οι «Νέες συγγενείς/κοινοπραξίες» αφορούν στην κοινοπραξία Panarae Saturn LP. Η «Πώληση ποσοστού συγγενούς εταιρίας» αφορά την διαδοχική πώληση των μετοχών της εταιρίας Ceral Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Α.Ε. ποσοστού 1% και 1,23 % την 4.5.2017 και την 18.5.2017 αντίστοιχα. Το κονδύλι «Επιστροφές/αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου» αφορούν στην επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου ποσού € 600 της συγγενούς εταιρίας A.L.C. Novelle Investments Ltd και στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ποσού € 83 της κοινοπραξίας Alpha TANEΟ Α.Κ.Ε.Σ.

Η «Μεταφορά σε Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση» αφορά στις κοινοπραξίες ΑΡΕ Commercial Property Α.Ε. και ΑΡΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε., οι οποίες ταξινομήθηκαν ως Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση, όπως αναλύεται στη σημείωση 47.

Στη χρήση 2016 οι «Νέες συγγενείς/κοινοπραξίες» αφορούν στις εταιρίες Ακτια Ελλάς Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Α.Ε., η οποία έχει μετενομαστεί σε Ceral Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Α.Ε. και Αlpha Επενδυτικής Περιουσίας Ελαιώνα Α.Ε.

Οι συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες του Ομίλου είναι οι εξής:

Επωνυμία εταιρίας	Έδρα	Ποσοστό συμμετοχής Ομίλου %	
		31.12.2017	31.12.2016
α. Συγγενείς			
ΑΕΔΕΠ Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδος	Ελλάδα	50,00	50,00
A.L.C Novelle Investments Ltd	Κύπρος	33,33	33,33
Οργανός ΑΕ	Ελλάδα	30,44	30,44
Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών ΑΕ	Ελλάδα	23,77	23,77
Propindex Α.Ε.Δ.Α	Ελλάδα	35,58	35,58
Ceral Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Α.Ε.*	Ελλάδα	42,77	
Ιχθυοτροφεία ΣΕΛΟΝΤΑ ΑΕΓΕ	Ελλάδα	21,97	21,97
Νηρέυς Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε.	Ελλάδα	20,65	20,65
Famar S.A.	Λουξεμβούργο	47,04	
Αlpha Επενδυτικής Περιουσίας Ελαιώνα Α.Ε.	Ελλάδα	50,00	50,00
β. Κοινοπραξίες			
ΑΡΕ Commercial Property Α.Ε.	Ελλάδα	72,20	72,20
ΑΡΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.*	Ελλάδα	71,08	72,80
Αlpha TANEΟ Α.Κ.Ε.Σ.	Ελλάδα	51,00	51,00
Rosequeens Properties Ltd *	Κύπρος	33,33	33,33
Ceral Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Α.Ε.*	Ελλάδα		45,00
Panarae Saturn LP	Jersey	62,50	

* Οι εταιρίες αποτελούν μητρικές ομίλων όπως αναφέρεται στη σημείωση 38.

Η Τράπεζα εντός της χρήσεως 2017 απέκτησε το 47,04% των μετοχών της εταιρίας Famar S.A., η οποία αποτελεί μητρική Ομίλου επιχειρήσεων, έναντι τιμήματος τεσσάρων ευρώ και εβδομήντα λεπτών. Η απόκτηση των μετοχών από την Τράπεζα καθώς επίσης και από τρεις ακόμα ελληνικές τράπεζες, πιστωτές της εταιρίας, πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της γαλλικής προπρωχευτικής διαδικασίας στην οποία εισήλθε η εταιρία Famar με σκοπό την αναδιάρθρωσή της. Παράλληλα και με σκοπό τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας ανάκτησης της αξίας των δανείων που οι ελληνικές τράπεζες είχαν χορηγήσει στην εταιρία, υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ των τραπεζών και εταιρίας διαχείρισης δανείων με την οποία καθορίζεται ο τρόπος λήψης αποφάσεων σχετικά με τη διοίκηση της Famar. Επιπρόσθετα σημειώνεται ότι σύμφωνα με το καταστατικό της εταιρίας Famar, υφίστανται εταιρικά θέματα για τα οποία η λήψη αποφάσεως λαμβάνεται με βάση τον αριθμό των μετόχων και όχι με βάση το ποσοστό των μετοχών που αυτοί κατέχουν. Οι μετοχές της εταιρίας, τόσο πριν όσο και μετά τη συμφωνία αναδιάρθρωσης αποτελούν ενέχυρο για δάνεια τα οποία είχαν χορηγηθεί από τις ανωτέρω ελληνικές τράπεζες στον προηγούμενο μέτοχο της εταιρίας Famar. Η Τράπεζα αξιολογώντας τα ανωτέρω, κατέταξε τη συμμετοχή της στην Famar S.A. στις «Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες».

Επιπρόσθετα, η θυγατρική εταιρία του Ομίλου, Alpha A.E. Επενδυτικών Συμμετοχών συμμετείχε την 29.3.2017 στην κοινοπραξία Panarae Saturn LP έναντι τιμήματος € 964 η οποία έχει αποκλειστικό σκοπό την απευθείας επένδυση στην εταιρία Orbital Systems.

Η συμμετοχή της Τραπέζης στην εταιρία Ceral Ανώνυμη Εταιρία Συμμετοχών Α.Ε. αναταξινομήθηκε από τις κοινοπραξίες στις συγγενείς εταιρίες, ως συνέπεια της συμφωνίας των μετόχων της εταιρίας που υπογράφηκε εντός του β' τριμήνου του 2017, καθώς και του από 4.5.2017 τροποποιημένου καταστατικού της εταιρίας.

Η Τράπεζα συμμετέχει στις εταιρίες «Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ» και «Νηρείς Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε.» συνεπεία σχετικών συμφωνιών αναδιάρθρωσεως των δανειακών υποχρεώσεων τους που υπογράφηκαν την χρήση 2016. Η Τράπεζα προτίθεται να μεταβιβάσει τις εν λόγω εταιρίες και ως εκ τούτου οι εν λόγω εταιρίες ταξινομήθηκαν στα Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση στην εύλογη αξία τους η οποία προσδιορίστηκε στο ποσό του € 1.

Κατωτέρω αναλύεται η αναλογία του Ομίλου επί των ιδίων κεφαλαίων και κερδών/(ζημιών) εκάστης συγγενούς εταιρίας και κοινοπραξίας.

Επωνυμία εταιρίας	Αναλογία του Ομίλου στα ίδια κεφάλαια		Αναλογία κερδών/(ζημιών)		Αναλογία λοιπών αποτελεσμάτων καθαρής θέσης	
	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31.12.2017	31.12.2016	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31.12.2017	31.12.2016	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31.12.2017	31.12.2016
α. Συγγενείς						
ΑΕΔΕΠ Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδος	74	74	0			
A.L.C. Nouvelle Investments Ltd	578	1012	(8)	(8)	173	
Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών ΑΕ	267	267	1	(213)		
Propindex Α.Ε.Δ.Α	86	86				
Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ελαιώνα Α.Ε.	10.351	11.344	(993)	(555)		
Ceral Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Α.Ε.	3.849		(1.671)			
Σύνολο (α)	15.205	12.783	(2.671)	(776)	173	-
β. Κοινοπραξίες						
APE Commercial Property Α.Ε.				(1.600)		
Alpha TANEΟ Α.Κ.Ε.Σ.	2.853	3.213	(444)	(195)		
Rosequeens Properties Ltd	6	12	(6)	(15)		
Ceral Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Α.Ε.		5.784		(756)		
Panarae Saturn LP	822		(41)		(101)	
Σύνολο (β)	3.681	9.009	(491)	(2.566)	(101)	
Σύνολο (α) + (β)	18.886	21.792	(3.162)	(3.342)	72	-

Συμμετοχές σε σημαντικές συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες

Ο Όμιλος αξιολογεί ως σημαντικές τις συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει λαμβάνοντας υπόψη την άσκηση δραστηριοτήτων που θεωρούνται στρατηγικής σημασίας αλλά και το ύψος της λογιστικής αξίας τόσο της συμμετοχής του Ομίλου σε αυτές, όσο και των δανείων και απαιτήσεων που αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης στις εταιρίες, εφόσον υπάρχουν.

Με βάση τα ανωτέρω, ως σημαντικές αξιολογούνται οι συγγενείς εταιρίες Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ελαιώνα Α.Ε. και Ceral Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Α.Ε. και οι κοινοπραξίες APE Commercial Property Α.Ε. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.

Η Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ελαιώνα Α.Ε. έχει ως αντικείμενο κυρίως την ανέγερση κτηρίων και την εν γένει εκμετάλλευση ακινήτων.

Η Ceral Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Α.Ε., η οποία αποτελεί μητρική ομίλου εταιριών (σημείωση 38), έχει ως αντικείμενο την διαχείριση απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις.

Η APE Commercial Property Α.Ε. έχει ως αντικείμενο τη διαχείριση και εκμετάλλευση ακινήτων καθώς και την απόκτηση και διαχείριση μετοχικών δικαιωμάτων και η ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε. την απόκτηση κινητών αξιών και εν γένει περιουσιακών στοιχείων πάσης φύσεως. Οι δύο τελευταίες έχουν χαρακτηριστεί ως κοινοπραξίες αφού βάσει συμβατικής συμφωνίας η άσκηση ελέγχου απαιτεί ομόφωνη απόφαση των μετόχων τους.

Όλες οι προαναφερθείσες εταιρίες εδρεύουν στην Ελλάδα, δεν είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά και επομένως δεν υπάρχει επίσημη τιμή αναφοράς για την εύλογη αξία τους.

Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες για την Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ελαιώνα Α.Ε. και της Ceral Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Α.Ε., που αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Για τις APE Commercial Property Α.Ε. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε. που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενες προς πώληση οι γνωστοποιήσεις του ΔΠΧΠ 5 παρέχονται στη σημείωση 47.

Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ελαιώνα Α.Ε.

Συνοπτική Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

	31.12.2017	31.12.2016
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(1.652)	
Λοιπά έξοδα	(334)	(1.110)
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	(1.986)	(1.110)
Φόρος εισοδήματος		
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος	(1.986)	(1.110)
Λοιπά αποτελέσματα που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση		
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος	(1.986)	(1.110)
Ποσό που αναλογεί από την συμμετοχή του Ομίλου στα κέρδη / (ζημίες) της κοινοπραξίας	(993)	(555)
Ποσό που αναλογεί από την συμμετοχή του Ομίλου στα λοιπά αποτελέσματα που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση της κοινοπραξίας		

Δεν έχουν εισπραχθεί μερίσματα από την εταιρία κατά τη διάρκεια της χρήσεως 2017.

Συνοπτικός Ισολογισμός

	31.12.2017	31.12.2016
Ταμείο και ταμειακά διαθέσιμα		326
Λοιπα στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	288	489
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	288	815
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	104.907	104.940
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	65	262
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	65	262
Μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	103.830	101.687
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	103.830	101.687
Σύνολο Καθαρής Θέσεως	1.300	3.806
Ποσοστό συμμετοχής Ομίλου (%)	50,00	50,00
Αναλογία στην αποτιμημένη καθαρή θέση	650	1.903
Υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά	9.701	9.441
Λογιστική αξία Συμμετοχής	10.351	11.344
Δάνειο που αποτελεί μέρος της καθαρής επένδυσης	52.024	51.196
Καθαρή επένδυση	62.375	62.540

Cepal Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Α.Ε.**Συνοπτική Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος**

	31.12.2017
Προμήθειες έξοδα	(4)
Αποτέλεσμα Χρηματοοικονομικών πράξεων	(11)
Λοιπά έσοδα	7.742
Γενικά διοικητικά έξοδα	(12.388)
Αποσβέσεις	(91)
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	(4.752)
Φόρος εισοδήματος	901
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος	(3.851)
Λοιπά αποτελέσματα που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση:	
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσης μετά το φόρο εισοδήματος	(3.851)
Ποσό που αναλογεί από την συμμετοχή του Ομίλου στα κέρδη / (ζημίες) της κοινοπραξίας	(1.671)

Δεν έχουν εισπραχθεί μερίσματα από την εταιρία κατά τη διάρκεια της χρήσεως 2017.

Συνοπτικός Ισολογισμός

	31.12.2017
Ταμείο και ταμειακά διαθέσιμα	3
Λοιπα στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	14.564
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	14.567
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	6.285
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	6.311
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	6.311
Σύνολο Καθαρής Θέσεως	14.541
Μειον Αξία Προνομιούχων Μετοχών	(18.938)
Σύνολο Καθαρής Θέσεως εκτός Προνομιούχων Μετοχών	(4.397)
Αναλογία Ομίλου στα Αποτελέσματα	(2.427)
Κόστος απόκτησης	6.276
Λογιστική αξία Συμμετοχής	3.849

Ο Όμιλος δε συμμετέχει σε σχήματα που αποτελούν από κοινού δραστηριότητες.

Λοιπές πληροφορίες για συγγενείς και κοινοπραξίες και σημαντικοί περιορισμοί

Εκτός από τις περιπτώσεις των συγγενών και των κοινοπραξιών που έχουν ταξινομηθεί στα Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση και αποτιμώνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΠ 5, οι λοιπές συγγενείς και κοινοπραξίες αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Δεν υπάρχουν περιπτώσεις όπου ο Όμιλος, κατά την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης, έχει σταματήσει να αναγνωρίζει την αναλογία του στις ζημίες συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών εξαιτίας της πλήρους απομείωσης της συμμετοχής του.

Δεν υπάρχουν ενδεχόμενες υποχρεώσεις του Ομίλου που να συνδέονται με τη συμμετοχή του σε συγγενείς εταιρίες ή κοινοπραξίες. Η Τράπεζα έχει αναλάβει την υποχρέωση να συνεισφέρει στο μετοχικό κεφάλαιο της κοινοπραξίας Alpha TANEΟ ΑΚΕΣ επιπλέον κεφάλαια μέχρι του ποσού των € 187. Πέραν αυτής, δεν υπάρχουν άλλες μη αναγνωρισθείσες δεσμεύσεις του Ομίλου που να σχετίζονται με τη συμμετοχή του σε κοινοπραξίες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε μελλοντική εκκρόή μετρητών ή άλλων πόρων.

Δεν υπάρχουν σημαντικοί περιορισμοί στη δυνατότητα συγγενών εταιριών ή κοινοπραξιών να μεταφέρουν κεφάλαια στον Όμιλο ή να αποπληρώσουν δάνεια που τους έχουν χορηγηθεί από τον Όμιλο, πέραν των περιορισμών που επιβάλλονται για τις ελληνικές εταιρίες από το Ν.2190/1920 σχετικά με το ελάχιστο ύψος του Μετοχικού Κεφαλαίου και της Καθαρής τους Θέσης και τη δυνατότητα διανομής μερίσματος.

Επιπρόσθετα υφίστανται οι ευρύτεροι περιορισμοί ως προς τις αναλήψεις μετρητών και την εν γένει ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων που επεβλήθησαν με την έκδοση Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου εντός του 2015, καθώς και με κάθε υπουργική ή άλλη απόφαση εκδοθείσα δυνάμει εξουσιοδοτικής διάταξης αυτών, που ισχύουν για όλες τις εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.

20. Επενδύσεις σε ακίνητα

	Οικόπεδα - Κτήρια
Υπόλοιπα την 1.1.2016	
Αξία κτήσεως	800.910
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(177.248)
1.1.2016 - 31.12.2016	
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	623.662
Προσθήκες	76.069
Προσθήκες από εταιρίες που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά στη χρήση 2016	11.907
Μεταφορά σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(40.233)
Μεταφορά από/σε «Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια»	25.312
Μεταφορά Επενδυτικών Παγίων διακοπεισών δραστηριοτήτων σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(6.374)
Συναλλαγματικές διαφορές	(539)
Διαθέσεις/Διαγραφές	(30.584)
Αποσβέσεις χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(12.937)
Απομειώσεις χρήσεως	(32.191)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	614.092
Υπόλοιπα την 31.12.2016	
Αξία κτήσεως	800.527
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(186.435)
1.1.2017 - 31.12.2017	
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2017	614.092
Προσθήκες	46.124
Προσθήκες από εταιρίες που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά στη χρήση 2017	21.501
Μεταφορά από «Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια»	6.826
Μεταφορά σε «Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια»	(1.142)
Μεταφορά Επενδυτικών Παγίων σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(21.467)
Συναλλαγματικές διαφορές	(3.431)
Διαθέσεις / Διαγραφές	(34.740)
Πώληση θυγατρικής	(3.666)
Αποσβέσεις χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(12.407)
Απομειώσεις χρήσεως	(34.578)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	577.112
Υπόλοιπα την 31.12.2017	
Αξία κτήσεως	765.578
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(188.466)

Η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα κατά την 31.12.2017 ανέρχεται σε € 600.584 (31.12.2016: € 616.135). Το ανακτήσιμο ποσό των επενδύσεων σε ακίνητα που απομειώθηκαν εντός της χρήσεως ανήλθε σε € 185.439 (31.12.2016: € 110.200) και υπολογίστηκε ως η εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης.

Στη χρήση 2017 αναγνωρίστηκε ζημία απομειώσεως ποσού € 34.578 (31.12.2016: € 32.191), ώστε η λογιστική αξία των επενδύσεων σε ακίνητα να μην υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους κατά την 31.12.2017, όπως αυτή προσδιορίστηκε από πιστοποιημένους εκτιμητές.

Οι εύλογες αξίες των ακινήτων υπολογίζονται σύμφωνα με τις μεθόδους που αναφέρονται στη σημείωση 1.8 και κατατάσσονται από πλευράς ιεραρχίας της εύλογης αξίας στο Επίπεδο 3 αφού κάνουν χρήση στοιχείων έρευνας, υποθέσεων και δεδομένων που αναφέρονται σε ακίνητα ανάλογων χαρακτηριστικών και συνεπώς περιλαμβάνουν ένα ευρύ πεδίο μη παρατηρήσιμων στην αγορά δεδομένων. Ο συντελεστής κεφαλαιοποίησης που χρησιμοποιήθηκε κυμαίνεται μεταξύ 7,0% και 8,5%.

Οι προσθήκες της τρέχουσας χρήσεως καθώς και οι προσθήκες από εταιρίες που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά στη χρήση 2017 αφορούν κυρίως σε επενδύσεις σε ακίνητα που είχαν ληφθεί ως εξασφάλιση έναντι πιστοδοτήσεων και αποκτήθηκαν από τον Όμιλο στα πλαίσια διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου.

21. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια

	Οικόπεδα Κτήρια	Εξοπλισμός Leasing	Κινητός εξοπλισμός	Σύνολα
Υπόλοιπα την 1.1.2016				
Αξία κήσεως	1.169.294	4.090	472.059	1.645.443
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(376.667)	(2.649)	(405.226)	(784.542)
1.1.2016 - 31.12.2016				
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	792.627	1.441	66.833	860.901
Συναλλαγματικές διαφορές	(286)	(1)	(37)	(324)
Προσθήκες	10.074	71	20.414	30.559
Προσθήκες από εταιρίες που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά στη χρήση 2016			278	278
Διαθέσεις/Διαγραφές	(3.040)	(3)	(86)	(3.129)
Μεταφορά από/σε «Επενδύσεις σε ακίνητα»	(25.312)			(25.312)
Μεταφορά παγίων διακοπειών δραστηριοτήτων σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(400)			(400)
Μεταφορά σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(19.579)		(1.387)	(20.966)
Μεταφορά εσωτερικά από/σε «Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια»	(77)	(471)	548	-
Μεταφορά σε «Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού»	(4.035)			(4.035)
Αποσβέσεις χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(20.604)	(316)	(18.745)	(39.665)
Απομειώσεις χρήσεως	(3.818)		(121)	(3.939)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	725.550	721	67.697	793.968
Υπόλοιπα την 31.12.2016				
Αξία κήσεως	1.097.399	3.389	462.904	1.563.692
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(371.849)	(2.668)	(395.207)	(769.724)
1.1.2017 - 31.12.2017				
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2017	725.550	721	67.697	793.968
Συναλλαγματικές διαφορές	(434)	(6)	(171)	(611)
Προσθήκες	12.498	86	16.438	29.022
Προσθήκες από εταιρίες που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά στη χρήση 2017			4	4
Πώληση θυγατρικής	(3.620)		(858)	(4.478)
Διαθέσεις/Διαγραφές	(3.306)	(4)	(518)	(3.828)
Μεταφορά σε «Επενδύσεις σε ακίνητα»	(6.816)		(10)	(6.826)
Μεταφορά από «Επενδύσεις σε ακίνητα»	1.142			1.142
Μεταφορά σε «Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού»	(6.550)			(6.550)
Αποσβέσεις χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(20.412)	(270)	(17.624)	(38.306)
Απομειώσεις χρήσεως	(28.172)		(115)	(28.287)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	669.880	527	64.843	735.250
Υπόλοιπα την 31.12.2017				
Αξία κήσεως	1.051.956	3.366	447.135	1.502.457
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(382.076)	(2.839)	(382.292)	(767.207)

Η λογιστική αξία των ιδιόκτητων οικοπέδων και κτηρίων που συμπεριλαμβάνονται στα ανωτέρω υπόλοιπα ανέρχεται κατά την 31.12.2017 σε € 635.291 (31.12.2016: € 675.796).

Στη χρήση 2017 αναγνωρίσθηκε ζημιά από απομείωση της αξίας των ακινήτων ποσού € 28.287 (31.12.2016: € 3.939), που καταχωρήθηκε στα «Λοιπά Έξοδα».

Κατά τον έλεγχο της αξίας των ιδιόκτητων ακινήτων για τυχόν απομείωση χρησιμοποιείται ως βάση εκτιμήσεως, η αξία συνεχιζόμενης χρήσεως (value in use) η οποία ενσωματώνει στην αξία του παγίου και όλες τις επενεχθείσες βελτιώσεις που το καθιστούν απολύτως κατάλληλο για χρήση του από τον Όμιλο. Το ανακτήσιμο ποσό των ιδιόκτητων ακινήτων που απομειώθηκαν εντός της χρήσης ανήλθε σε € 139.364 (31.12.2016: € 23.023).

22. Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια

	Υπεραξία	Έξοδα λογισμικού	Λοιπά άυλα	Σύνολα
Υπόλοιπα 1.1.2016				
Αξία κτήσεως	2.900	544.009	152.363	699.272
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις		(300.555)	(53.566)	(354.121)
1.1.2016 - 31.12.2016				
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	2.900	243.454	98.797	345.151
Προσθήκες		79.420		79.420
Μεταφορά στα «Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση»		(2)		(2)
Μεταφορά Αύλων Παγίων διακοπεισών δραστηριοτήτων σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»		(1.461)		(1.461)
Συναλλαγματικές διαφορές		(46)		(46)
Διαθέσεις/Διαγραφές		(170)		(170)
Αποσβέσεις χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(26.531)	(18.292)	(44.823)
Απομειώσεις χρήσεως	(2.900)	(3.855)		(6.755)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	-	290.809	80.505	371.314
Υπόλοιπα την 31.12.2016				
Αξία κτήσεως		617.620	140.128	757.748
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις		(326.811)	(59.623)	(386.434)
1.1.2017 - 31.12.2017				
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2017		290.809	80.505	371.314
Προσθήκες		70.429		70.429
Προσθήκες από εταιρίες που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά στη χρήση 2017		5		5
Συναλλαγματικές διαφορές		80	3	83
Διαθέσεις/Διαγραφές		(93)		(93)
Αποσβέσεις χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(30.737)	(18.293)	(49.030)
Απομειώσεις χρήσεως		(2.899)		(2.899)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	-	327.594	62.215	389.809
Υπόλοιπα την 31.12.2017				
Αξία κτήσεως		685.756	141.486	827.242
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις		(358.162)	(79.271)	(437.433)

Οι προσθήκες της τρέχουσας χρήσεως αφορούν κυρίως σε αγορές δικαιωμάτων χρήσεως μηχανογραφικών εφαρμογών.

Στη χρήση 2017 αναγνωρίσθηκε ζημιά από απομείωση της αξίας των αύλων παγίων ποσού € 2.899 (31.12.2016: € 6.755), που καταχωρήθηκε στα «Λοιπά Έξοδα» (σημείωση 9).

23. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις

	31.12.2017	31.12.2016
Απαιτήσεις	4.330.602	4.519.046
Υποχρεώσεις	(24.997)	(21.219)
Σύνολο	4.305.605	4.497.827

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν ως εξής:

	1.1 - 31.12.2017						
	Υπόλοιπο 1.1.2017	Μεταφορά λόγω εφαρμογής N.4465/2017	Αναγνώριση		Μεταφερόμενα σε Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση και λοιπές κινήσεις	Συναλλαγματικές διαφορές	Υπόλοιπο 31.12.2017
			Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	Στην Καθαρή Θέση			
Χρεωστική διαφορά N.4046/2012	1.113.870		(44.554)				1.069.316
Χρεωστική διαφορά N.4465/2017	-	16.850	(1.685)				15.165
Διαγραφές, αποσβέσεις και απομειώσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	38.689		(6.604)		333		32.418
Χαρτοφυλάκιο δανείων	2.479.024	(16.850)	107.797				2.569.971
Αποτίμηση δανείων λόγω αντιστάθμισης	(314)		209				(105)
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών και ασφαλιστικών ταμείων	46.326		(19.480)	(26)	(77)		26.743
Αποτίμηση παραγώγων	172.284		(29.247)	(15.304)			127.733
Διαμόρφωση πραγματικού επιτοκίου	11.718		(1.145)				10.573
Αποτίμηση υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα και δανειακών υποχρεώσεων λόγω αντισταθμίσεως της εύλογης αξίας τους	(54.267)		39.705				(14.562)
Αποτίμηση/ απομείωση ομολόγων και λοιπών χρεογράφων	142.990		(1.571)	(139.208)			2.211
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές	450.647		(125.282)	80			325.445
Λοιπές προσωρινές διαφορές	96.361		44.624		(296)		140.689
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού	499			(721)		230	8
Σύνολο	4.497.827	-	(37.233)	(155.179)	(40)	230	4.305.605

	1.1 - 31.12.2016						
	Υπόλοιπο 1.1.2016	Αναγνώριση			Μεταφερόμενα σε κατεχόμενα προς πώληση	Συναλλαγματικές διαφορές	Υπόλοιπο 31.12.2016
		Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από διακοπείσες δραστηριότητες	Στην Καθαρή Θέση			
Χρεωστική διαφορά Ν.4046/2012	1.158.424	(44.554)					1.113.870
Διαγραφές, αποσβέσεις και απομειώσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	32.883	5.806					38.689
Χαρτοφυλάκιο Δανείων	2.334.547	144.477					2.479.024
Αποτίμηση δανείων λόγω αντιστάθμισης	(1.154)	840					(314)
Υποχρεώσεις καθορισμένων παραχών και ασφαλιστικών ταμείων	69.580	(26.353)		3.099			46.326
Αποτίμηση παραγώγων	150.183	6.032		16.069			172.284
Διαμόρφωση πραγματικού επιτοκίου	11.909	(191)					11.718
Αποτίμηση υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα και δανειακών υποχρεώσεων λόγω αντισταθμίσεως της εύλογης αξίας τους	(50.491)	(3.776)					(54.267)
Αποτίμηση/ απομείωση ομολόγων και λοιπών χρεογράφων	78.185	210	84.438	(19.843)			142.990
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες	488.502	(38.136)		281			450.647
Λοιπές προσωρινές διαφορές	101.398	(902)		(25)	(4.432)	322	96.361
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού	3.358	-		(2.859)			499
Σύνολο	4.377.324	43.453	84.438	(3.278)	(4.432)	322	4.497.827

24. Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού

	31.12.2017	31.12.2016
Προκαταβεβλημένοι και παρακρατημένοι φόροι	221.771	431.164
Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων	632.813	625.417
Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς	231.071	229.263
Προπληρωθέντα έξοδα	18.862	20.550
Έσοδα εισπρακτέα	6.677	3.831
Λοιπά	217.644	140.234
Σύνολο	1.328.838	1.450.459

Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν το κονδύλι «Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων» που αφορά στη συμμετοχή της Τραπέζης στο ενεργητικό του Σκέλους Κάλυψης Καταθέσεων και του Σκέλους Κάλυψης Επενδύσεων. Το εν λόγω κονδύλι διαμορφώνεται από:

- 1) το ποσό της εισφοράς στο Σκέλος Κάλυψης Επενδύσεων και
- 2) το ποσό της διαφοράς της ετήσιας τακτικής εισφοράς των Πιστωτικών Ιδρυμάτων, που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 6 του Ν.3714/2008 «Προστασία δανειοληπτών και άλλες διατάξεις» που αύξησε το ποσό των καταθέσεων που καλύπτονται από το σύστημα εγγυήσεως καταθέσεων από € 20 σε € 100, ανά καταθέτη.

Η εν λόγω διαφορά περιλαμβάνεται σύμφωνα με το Ν.4370/7.3.2016 με θέμα «Συστήματα Εγγυήσεων καταθέσεων (ενσωμάτωση Οδηγίας 2014/49/ΕΕ), Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» σε ειδική ομάδα περιουσίας, της οποίας τα επιμέρους στοιχεία ανήκουν εξ αδιαίρετου, κατά το ποσοστό συμμετοχής εκάστου, στα συμμετέχοντα Πιστωτικά Ιδρύματα.

Επιπλέον, κατά την 31.12.2017 ο Όμιλος αποτίμησε τα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης. Για τις περιπτώσεις που η εύλογη αξία των ακινήτων υπολείπετο της λογιστικής τους αξίας αναγνωρίσθηκε ζημιά απομείωσης ποσού € 13.386, η οποία καταχωρήθηκε στα «Λοιπά Έξοδα» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Το αντίστοιχο ποσό για 31.12.2016 ανήρχετο σε € 10.822. Οι εύλογες αξίες των ακινήτων υπολογίζονται σύμφωνα με τις μεθόδους που αναφέρονται στη σημείωση 1.8 και κατατάσσονται από πλευράς ιεραρχίας της εύλογης αξίας στο Επίπεδο 3 αφού κάνουν χρήση στοιχείων έρευνας, υποθέσεων και δεδομένων που αναφέρονται σε ακίνητα ανάλογων χαρακτηριστικών και συνεπώς περιλαμβάνουν ένα ευρύ πεδίο μη παρατηρήσιμων στην αγορά δεδομένων. Ο συντελεστής κεφαλαιοποίησης που χρησιμοποιήθηκε κυμαίνεται μεταξύ 7% και 8,5%.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

25. Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

	31.12.2017	31.12.2016
Καταθέσεις:		
- Όψεως	49.398	35.304
- Προθεσμίας		
Κεντρικών Τραπεζών	10.206.372	18.331.086
Λοιπών πιστωτικών ιδρυμάτων	28.879	21.053
Καταθέσεις χρηματικών εγγυήσεων για καλύμματα παραγώγων και πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως	71.550	25.465
Πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως (Repos)	2.306.720	411.914
Δανειακές υποχρεώσεις	474.333	277.404
Καταθέσεις υπό προειδοποίηση:		
- Λοιπών πιστωτικών ιδρυμάτων	4.279	3.351
Σύνολο	13.141.531	19.105.577

Η χρηματοδότηση του Ομίλου από το Ευρωσύστημα παρουσίασε μείωση € 8.124.714 κατά το 2017, κυρίως λόγω της σύναψης πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως (Repos), της αύξησης καταθέσεων πελατείας, της πώλησης στοιχείων ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένων ομολόγων ΕΤΧΣ στα πλαίσια του προγράμματος PSPP (σημείωση 18γ) και των βραχυπρόθεσμων μέτρων ελάφρυνσης του Ελληνικού χρέους.

Τον Ιούνιο του 2016, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα πραγματοποίησε νέο πρόγραμμα στοχευμένων πράξεων μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO-II) με τετραετή διάρκεια. Η Τράπεζα συμμετέχει στο εν λόγω πρόγραμμα με ποσό € 3.100.000.

Στη γραμμή «Δανειακές υποχρεώσεις» περιλαμβάνονται κυρίως οι υποχρεώσεις προς την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank), την Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη (European Bank for Reconstruction and Development) και την Διεθνή Χρηματοδοτική Εταιρία (International Finance Corporation) συνολικού ποσού € 464.762 (31.12.2016: € 276.283).

26. Υποχρεώσεις προς πελάτες

(συμπεριλαμβανομένων ομολογιών εκδόσεώς μας)

	31.12.2017	31.12.2016
Καταθέσεις:		
- Όψεως	9.835.938	9.046.299
- Ταμειευτηρίου	9.377.274	9.447.093
- Προθεσμίας	15.455.782	14.217.085
Ομολογίες εκδόσεώς μας	47.319	78.675
Πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως (Repos)	46.115	46.112
Καταθέσεις υπό προειδοποίηση	37.832	32.687
	34.800.260	32.867.951
Επιταγές και εντολές πληρωτέες	90.176	78.165
Σύνολο	34.890.436	32.946.116

27. Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

i. Εκδόσεις με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου (N.3723/2008)

Στο πλαίσιο του προγράμματος ενισχύσεως της ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008, η Τράπεζα προέβη σε έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου ποσού € 300.000 εντός της χρήσεως, ενώ οι λήξεις στο ίδιο διάστημα ανήλθαν σε ποσό € 1.300.000.

Η Τράπεζα δεν έχει υπόλοιπο σε κοινά ομολογιακά δάνεια με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου την 31.12.2017 (31.12.2016: € 1.000.000).

Τα ανωτέρω χρεόγραφα δεν απεικονίζονται στο λογαριασμό «Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις», καθώς ιδιοκατέχονται από τον Όμιλο.

ii. Εκδόσεις καλυμμένων ομολογιών*

Η Τράπεζα, στο πλαίσιο του Προγράμματος απευθείας εκδόσεως καλυμμένων ομολογιών Ι ποσού € 8 δισ., την 1.8. 2017 εξέδωσε ομολογία Σειράς 6 ονομαστικής αξίας €1 δισ., με κάλυμμα στεγαστικά δάνεια ποσού € 1,2 δισ., λήξεως την 23.10.2018 και επιτόκιο τρίμηνο Euribor πλέον περιθωρίου 1,2%. Η έκδοση, η οποία είχε αγορασθεί εξ' ολοκλήρου από την Τράπεζα χρησιμοποιείται ως ενέχυρο σε πράξεις χρηματοδοτήσεως. Την 5.12.2017 η ανωτέρω έκδοση ανακλήθηκε.

Την 6.12.2017 η Τράπεζα εξέδωσε ομολογία Σειράς 1 ονομαστικής αξίας €1 δισ., με κάλυμμα στεγαστικά δάνεια ποσού € 1,1 δισ., λήξεως την 23.1.2019 και επιτόκιο τρίμηνο Euribor πλέον περιθωρίου 1,65% στα πλαίσια του Προγράμματος Απευθείας Εκδόσεως Καλυμμένων Ομολογιών ΙΙ ποσού € 8 δισ. Το εν λόγω ομόλογο ιδιοκατέχεται από την Τράπεζα και χρησιμοποιείται ως ενέχυρο σε πράξεις χρηματοδοτήσεως.

Οι καλυμμένες ομολογίες δε συμπεριλαμβάνονται στο λογαριασμό «Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις» καθώς ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα.

Το συνολικό τρέχον υπόλοιπο των καλυμμένων ομολογιών για την 31.12.2017 ανέρχεται στο ποσό του € 1 δισ. (31.12.2016: €5 εκατ.).

iii. Κοινά ομολογιακά δάνεια

Υπόλοιπο 1.1.2017	26.834
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2017	
Λήξεις/Αποπληρωμές	(17.719)
Μεταβολές εύλογης αξίας	-
Δεδουλευμένοι τόκοι	862
Συναλλαγματικές Διαφορές	-
Υπόλοιπο 31.12.2017	9.977

iv. Υποχρεώσεις από τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων

Υπόλοιπο 1.1.2017	252.320
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2017	
Νέες εκδόσεις	218.587
Λήξεις/Αποπληρωμές	(131.867)
Δεδουλευμένοι τόκοι	7.896
Συναλλαγματικές διαφορές	(29.870)
Υπόλοιπο 31.12.2017	317.066

Κατά τη χρήση 2014 η Τράπεζα προέβη σε τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων, μεταβιβάζοντας τα εν λόγω δάνεια στην πλήρως ενοποιούμενη εταιρία ειδικού σκοπού, Alpha Shipping Finance Ltd., η οποία με τη σειρά της άντλησε χρηματοδότηση από τρίτους.

* Στοιχεία που αφορούν την δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικά με την έκδοση καλυμμένων ομολογιών, βάσει της Πράξεως Διοικητού της Τραπεζής της Ελλάδος 2620/28.8.2009, έχουν αναρτηθεί στον ιστοχώρο της Τραπεζής.

v. Υποχρεώσεις από τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων (SME)

Υπόλοιπο 1.1.2017	320.053
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2017	
Κεφαλαιοποιηθέντα έξοδα	(1.411)
Λήξεις/Αποπληρωμές	(4.579)
Δεδουλευμένοι τόκοι	5.593
Υπόλοιπο 31.12.2017	319.656

Κατά τη χρήση 2016 η Τράπεζα προέβη σε τιτλοποίηση SME's δανείων, μεταβιβάζοντας τα εν λόγω δάνεια στην πλήρως ενοποιούμενη εταιρία ειδικού σκοπού, Alpha Proodos Designated Activity Company (D.A.C.), η οποία με τη σειρά της άντλησε χρηματοδότηση από τρίτους και από την Τράπεζα.

vi. Υποχρεώσεις από τιτλοποίηση λοιπών απαιτήσεων

Υποχρεώσεις που προέκυψαν από τις τιτλοποιήσεις καταναλωτικών δανείων, επιχειρηματικών δανείων, πιστωτικών καρτών, καθώς και των απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις, δεν συμπεριλαμβάνονται στο λογαριασμό «Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις», διότι οι αντίστοιχοι τίτλοι, ονομαστικού ποσού € 4,2 δισ., που έχουν εκδοθεί από εταιρίες ειδικού σκοπού ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα.

vii. Τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης**1. Τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης (Lower Tier II, Upper Tier II)**

Υπόλοιπο 1.1.2017	82.338
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2017	
Λήξεις/Αποπληρωμές	(26.588)
Δεδουλευμένοι τόκοι	438
Υπόλοιπο 31.12.2017	56.188

2. Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο

Υπόλοιπο 1.1.2017	13.995
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2017	
Λήξη	(12.205)
Μεταβολή εύλογης αξίας	(1.790)
Υπόλοιπο 31.12.2017	-

Αφορά ομολογιακή έκδοση ονομαστικής αξίας € 150.000 που εξέδωσε η Τράπεζα την 1.2.2013 στο πλαίσιο συμφωνίας με την Credit Agricole SA για την εξαγορά της πρώην Εμπορικής Τραπέζης.

Την 1.2.2017 το μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο έληξε και την 23.2.2017, συνεπεία της ασκήσεως του δικαιώματος μετατροπής εκ του συνόλου των ομολογιούχων, η Τράπεζα προέβη στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου (σημείωση 32).

Σύνολο ομολογιών εκδόσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων την 31.12.2017	702.887
--	----------------

Από το σύνολο των παραπάνω ομολογιών ποσού € 702.887 διατέθηκε σε πελάτες του Ομίλου και μεταφέρθηκε στο λογαριασμό «Υποχρεώσεις προς πελάτες» ποσό € 47.320 (31.12.2016: € 78.675). Το υπόλοιπο του λογαριασμού «Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις», κατά την 31.12.2017, διαμορφώθηκε σε € 655.567 (31.12.2016: € 616.865).

Στο ακόλουθο πίνακα, παρουσιάζονται οι μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων τόσο των μεταβολών που προκύπτουν από ταμειακές ροές όσο και από μη ταμειακές.

Χρηματοδοτικές ταμειακές ροές	1.1.2017	Ταμειακές Ροές	Μη Ταμειακές Ροές				31.12.2017
			Δεδουλευμένοι τόκοι	Συναλλαγματικές Διαφορές	Μεταβολή εύλογης αξίας	Μετατροπή ομολογιακού δανείου σε μετοχές	
Κοινά ομολογιακά δάνεια	26.834	(17.719)	862				9.977
Υποχρεώσεις από τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων	252.320	86.720	7.896	(29.870)			317.066
Υποχρεώσεις από τιτλοποίηση επιχειρηματικών (SME) δανείων	320.053	(5.990)	5.593				319.656
Υποχρεώσεις από τιτλοποίηση λοιπών δανείων							-
Τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης	82.338	(26.588)	438				56.188
Υβριδικοί τίτλοι							-
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο	13.995				(1.790)	(12.205)	-

Οι ανωτέρω ταμειακές ροές περιλαμβάνονται στις καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες στην κατάσταση ταμειακών ροών της χρήσεως με εξαίρεση τις ταμειακές ροές από κοινά ομολογιακά δάνεια που περιλαμβάνονται στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες.

28. Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους

	31.12.2017	31.12.2016
Για τρέχοντα φόρο εισοδήματος	17.862	9.328
Για λοιπούς φόρους	24.899	24.450
Σύνολο	42.761	33.778

29. Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους

Τα συνολικά μεγέθη, που αναγνωρίστηκαν στις οικονομικές καταστάσεις, για τις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών, παρουσιάζονται στον κάτωθι πίνακα:

	Ισολογισμός - Υποχρεώσεις	
	31.12.2017	31.12.2016
Αποζημίωση προσωπικού της Τραπέζης λόγω συνταξιοδότησεως βάσει του Ν.2112/1920	79.526	78.597
ΤΑΠ - Εφάπαξ Παροχή		
Εγγύηση αποταμιευτικού προγράμματος	3.232	4.225
Προγράμματα Diners (συνταξιοδοτικό και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης)	6.683	6.305
Αποζημίωση προσωπικού των εντός Ελλάδος θυγατρικών λόγω συνταξιοδότησεως βάσει του Ν.2112/1920	2.597	2.701
Σύνολο Υποχρεώσεων	92.038	91.828

	Αποτελέσματα χρήσεως Έξοδα/(Έσοδα) ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
	Αποζημίωση προσωπικού της Τραπέζης λόγω συνταξιοδότησεως βάσει του Ν.2112/1920 (σημείωση 7)	4.039
ΤΑΠ - Εφάπαξ Παροχή		3.972
Εγγύηση αποταμιευτικού προγράμματος	301	206
Προγράμματα Diners (συνταξιοδοτικό και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης)	124	141
Αποζημίωση προσωπικού των εντός Ελλάδος θυγατρικών λόγω συνταξιοδότησεως βάσει του Ν.2112/1920	441	702
Σύνολο	4.905	12.139

Τα ποσά των μεγεθών του Ισολογισμού και της καταστάσεως αποτελεσμάτων χρήσεως αναλύονται παρακάτω ανά ταμείο και είδος παροχής ως εξής:

i. Τραπέζης

α. Αποζημίωση προσωπικού λόγω συνταξιοδότησεως βάσει του Ν.2112/1920

Οι συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων θεωρούνται συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου και σε περίπτωση λύσεώς τους, εφαρμόζονται οι διατάξεις των Ν.2112/1920 και Ν.3198/1955, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με το Ν.4093/2012, οι οποίες προβλέπουν την καταβολή αποζημιώσεως.

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών	79.526	78.597
Υποχρέωση/(Απαίτηση)	79.526	78.597

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	2.289	2.082
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	1.411	1.760
Κόστος προηγούμενης υπηρεσίας		2.343
(Κέρδος)/ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό	339	933
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	4.039	7.118

Η μεταβολή στην παρούσα αξία των δεδουλευμένων παροχών προέκυψε ως εξής:

	2017	2016
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	78.597	70.643
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	2.289	2.082
Κόστος επιτοκίου	1.411	1.760
Καταβληθείσες αποζημιώσεις	(3.994)	(7.225)
(Κέρδος)/ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό	339	933
Κόστος προηγούμενης υπηρεσίας κατά την χρήση		2.343
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις	1.568	8.690
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	(684)	(629)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	79.526	78.597

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την περίοδο αναλύονται ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται στις οικονομικές και δημογραφικές υποθέσεις - Κέρδος/(ζημία)	(1.568)	(8.690)
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές - Κέρδος/(Ζημία)	684	629
(Ζημία)/κέρδος που αναγνωρίστηκε απευθείας στην Καθαρή Θέση εντός της χρήσεως	(884)	(8.061)

Η μεταβολή στην υποχρέωση του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2017	2016
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	78.597	70.643
Καταβληθείσες αποζημιώσεις	(3.994)	(7.225)
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	4.039	7.118
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση	884	8.061
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	79.526	78.597

β. Εφάπαξ παροχή Ταμείου Αλληλοβοήθειας Προσωπικού (ΤΑΠ) της πρώην Alpha Τραπέζης Πίστεως

Το Ταμείο Αλληλοβοήθειας Προσωπικού της πρώην Alpha Τραπέζης Πίστεως χορηγούσε αποκλειστικά εφάπαξ παροχές με την εγγύηση της Τραπέζης μετά την ένταξη των μελών του στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (άρθρο 10, Ν.3620/2007) για την επικουρική ασφάλιση. Την 18.11.2013 η Τράπεζα υπέγραψε με το Σύλλογο του Προσωπικού νέα επιχειρησιακή συμφωνία βάσει της οποίας το ποσό της παροχής το οποίο θα καταβάλλεται από το ΤΑΠ δεν θα υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ του ποσού που προκύπτει ως συνολική εφάπαξ παροχή, βάσει του καταστατικού του ΤΑΠ, και του ποσού της αποζημιώσεως που οφείλει να καταβάλει η Τράπεζα βάσει της εκάστοτε ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας κατά τη λύση των συμβάσεων εργασίας. Η ρύθμιση αυτή δεν επηρεάζεται από τυχόν μείωση στο μέλλον του ποσού της ανωτέρω αποζημιώσεως.

Την 20.5.2016 η Γενική Συνέλευση των αντιπροσώπων των μελών του Ταμείου αποφάσισε τη διάλυση και εκκαθάριση του Ταμείου με τους όρους της συμβάσεως που υπεγράφη την 21.4.2016 μεταξύ της Τραπέζης, του Συλλόγου Προσωπικού και του ΤΑΠ. Σε εφαρμογή της αποφάσεως αυτής επιστράφηκαν στα μέλη του Ταμείου οι εισφορές συν τις αποδόσεις τους σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού του. Απόρροια του γεγονότος αυτού ήταν η οριστική τακτοποίηση της σχετικής υποχρεώσεως καθορισμένων παροχών.

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2016
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών	
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων του Ταμείου	
Υποχρέωση/(απαίτηση)	-

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31.12.2016
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	1.155
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	284
Γενικά έξοδα	2
Σύνολο τακτικού εξόδου	1.441
(Κέρδος)/ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό	2.531
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	3.972

Η μεταβολή στην παρούσα αξία των δεδουλευμένων παροχών προέκυψε ως εξής:

	2016
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	62.947
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	1.155
Κόστος επιτοκίου	654
Εισφορές εργαζομένων	124
Καταβληθείσες παροχές από το Ταμείο	(72.125)
Παροχές που καταβάλλονται απευθείας από την Τράπεζα	
(Κέρδος)/ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό	2.531
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις	
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	4.714
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	-

Η μεταβολή στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του ταμείου προέκυψε ως εξής:

	2016
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	35.502
Αναμενόμενη απόδοση	370
Εισφορές εργαζομένων	124
Εισφορές Τραπέζης	31.417
Καταβληθείσες παροχές	(72.125)
Έξοδα	(2)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες)	4.714
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	-

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την χρήση αναλύονται ως εξής:

	2016
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές - Κέρδος/(ζημία)	(4.714)
Απόδοση επενδύσεων εκτός του ποσού που καταχωρήθηκε στο αποτέλεσμα - Κέρδος/(ζημία)	4.714
(Ζημία)/Κέρδος που αναγνωρίστηκε απευθείας στην Καθαρή Θέση εντός της χρήσεως	-

Η μεταβολή στην υποχρέωση/(απαίτηση) του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2016
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	27.445
Εισφορές Τραπέζης	(31.417)
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	3.972
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	-

γ. Εγγύηση κατώτατης παροχής για το προσωπικό των νέων (μετά το 1993) ασφαλισμένων που προσελήφθηκαν στην Τράπεζα μέχρι την 31.12.2004 και εντάχθηκαν στο νέο αποταμιευτικό πρόγραμμα

Για το προσωπικό που προσελήφθη στην Τράπεζα και εντάχθηκε στον κύριο ασφαλιστικό φορέα από 1.1.1993 μέχρι 31.12.2004 το τελικό ποσό κατά τη συνταξιοδότηση έχει, σύμφωνα με τους όρους του αποταμιευτικού προγράμματος, ως κατώτατο όριο την παροχή που ορίζει ο Ν.2084/1992 και η Υπουργική Απόφαση 2/39350/0022/2.3.99.

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών	3.232	4.225
Υποχρέωση/(απαίτηση)	3.232	4.225

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	225	142
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	76	64
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	301	206

Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης προέκυψε ως εξής:

	2017	2016
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	4.225	2.556
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	225	142
Κόστος επιτοκίου	76	64
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις	70	1.631
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	(1.364)	(168)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	3.232	4.225

Τα ποσά που καταχωρήθηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την χρήση αναλύονται ως εξής:

	2017	2016
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται στις υποθέσεις - κέρδος/(ζημία)	(70)	(1.631)
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές - κέρδος/(ζημία)	1.364	168
(Ζημία)/κέρδος που αναγνωρίστηκε απευθείας στην Καθαρή Θέση εντός της χρήσεως	1.294	(1.463)

Η μεταβολή στην υποχρέωση του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2017	2016
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	4.225	2.556
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	301	206
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση	(1.294)	1.463
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	3.232	4.225

δ. Προγράμματα επικουρικής συντάξεως και ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως Diners

Η Τράπεζα εγγυάται από την 30.9.2014, ημερομηνία εξαγοράς της Diners Club Ελλάδος ΑΕ, τα προγράμματα παροχής επικουρικής συντάξεως και ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως της πρώην Diners, τα οποία διαχειρίζεται ανεξάρτητη ασφαλιστική εταιρία. Η συγχώνευση δι' απορροφήσεως της εταιρίας ολοκληρώθηκε την 2.6.2015. Τα προγράμματα αυτά καλύπτουν τους συνταξιούχους καθώς και τους αποχωρήσαντες οι οποίοι έχουν θεμελιώσει δικαίωμα απονομής της επικουρικής συντάξεως στο μέλλον.

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών	9.752	9.727
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων του Προγράμματος	(3.069)	(3.422)
Υποχρέωση/(απαίτηση)	6.683	6.305

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	114	130
Έξοδα	11	11
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	125	141

Η μεταβολή στην παρούσα αξία των παροχών προέκυψε ως εξής:

	2017	2016
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	9.727	8.941
Κόστος επιτοκίου	172	220
Παροχές που καταβάλλονται απευθείας από την Τράπεζα	(23)	(13)
Καταβληθείσες παροχές από το Ταμείο	(343)	(336)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις	162	1.000
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	58	(85)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	9.753	9.727

Η μεταβολή στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος προέκυψε ως εξής:

	2017	2016
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	3.422	3.769
Αναμενόμενη απόδοση	58	90
Καταβληθείσες παροχές	(343)	(336)
Έξοδα	(11)	(11)
Αναλογιστικές ζημίες	(57)	(90)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	3.069	3.422

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την περίοδο αναλύονται ως εξής:

	2017	2016
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται στις οικονομικές και δημογραφικές υποθέσεις - κέρδος/(ζημία)	(162)	(1.000)
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές - κέρδος/(ζημία)	(58)	85
Απόδοση επενδύσεων εκτός του ποσού που καταχωρήθηκε στο αποτέλεσμα - κέρδος/(ζημία)	(57)	(90)
(Ζημία)/κέρδος που αναγνωρίστηκε απευθείας στην Καθαρή Θέση εντός της χρήσεως	(277)	(1.005)

Η μεταβολή στην υποχρέωση/(απαίτηση) του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2017	2016
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	6.305	5.172
Παροχές που καταβλήθηκαν απευθείας από την Τράπεζα	(23)	(13)
(Κέρδος)/ζημία που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	125	141
(Κέρδος)/ζημία που καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση	277	1.005
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	6.684	6.305

Τα αποτελέσματα των αποτιμήσεων εξαρτώνται από τις υποθέσεις εκπονήσεως των αναλογιστικών μελετών.

Οι βασικές αναλογιστικές υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τα ανωτέρω προγράμματα καθορισμένων παροχών ήταν οι εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Επιτόκιο προεξόφλησης	1,68%	1,8%
Πληθωρισμός	1,5%	1,5%
Απόδοση περιουσιακών στοιχείων αποταμιευτικού προγράμματος	2,0%	2,0%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,8%	1,8%
Μελλοντικές αυξήσεις συντάξεων	0%	0%

Για τον προσδιορισμό του επιτοκίου προεξόφλησης ελήφθη υπόψη ως βάση αναφοράς ο δείκτης iBoxx Euro Corporate AA+ προσαρμοσμένος για τα χαρακτηριστικά των προγραμμάτων.

Η μέση διάρκεια ανά πρόγραμμα εμφανίζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	31.12.2017	31.12.2016
Αποζημίωση προσωπικού της Τραπέζης λόγω συνταξιοδότησεως βάσει του Ν.2112/1920	17,2	17,7
Εγγύηση αποταμιευτικού προγράμματος	18,6	19,5
Προγράμματα Diners (συνταξιοδοτικό και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης)	16,0	16,3

Στον ακόλουθο πίνακα συνοψίζεται η ευαισθησία ως προς τις οικονομικές υποθέσεις του συνόλου της υποχρέωσης που προκύπτει από τα ανωτέρω προγράμματα:

	Ποσοστιαία μεταβολή υποχρέωσης (%)
Αύξηση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	(8,0)
Μείωση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	8,9
Αύξηση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	8,9
Μείωση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	(8,0)

ii. Εταιρίες Ομίλου

Οι εργαζόμενοι, με σύμβαση αορίστου χρόνου, στις εντός Ελλάδος θυγατρικές του Ομίλου, λαμβάνουν ποσοστό της αποζημίωσης που προσδιορίζεται από το Ν.2112/1920 όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4093/2012.

Τα συνολικά μεγέθη, που αναγνωρίστηκαν στις οικονομικές καταστάσεις, για τις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών των εταιριών του Ομίλου, παρουσιάζονται στον κάτωθι πίνακα:

	Ισολογισμός - Υποχρεώσεις	
	31.12.2017	31.12.2016
Αποζημίωση προσωπικού των εντός Ελλάδος θυγατρικών λόγω συνταξιοδότησεως βάσει του Ν.2112/1920	2.597	2.701
Σύνολο Υποχρεώσεων	2.597	2.701

	Αποτελέσματα χρήσεως Έξοδα/(Έσοδα)	
	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Αποζημίωση προσωπικού των εντός Ελλάδος θυγατρικών λόγω συνταξιοδότησεως βάσει του Ν.2112/1920	441	702
Σύνολο	441	702

Το ποσό των αναλογιστικών κερδών/ζημιών που καταχωρήθηκε στην Καθαρή Θέση από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών των εταιριών του Ομίλου ανέρχεται για τη χρήση 2017 σε κέρδος € 65 έναντι ζημίας € 160 για τη χρήση 2016.

Για όλα τα ανωτέρω προγράμματα δεν αναμένεται να καταβληθούν εισφορές το 2018.

30. Λοιπές υποχρεώσεις

	31.12.2017	31.12.2016
Κρατήσεις και εισφορές υπέρ τρίτων	108.727	80.732
Υποχρεώσεις προς ασφαλιστικά ταμεία Ε.Τ.Α.Τ. και Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Ε.Α.Μ (σημείωση 7)		67.281
Χρηματοιστηριακές εργασίες	15.379	9.387
Έσοδα επομένων χρήσεων	3.252	5.410
Έξοδα χρήσεως δεδουλευμένα	65.504	60.172
Υποχρεώσεις προς εμπόρους από χρήση πιστωτικών καρτών	306.153	271.339
Λοιπά	368.906	384.864
Σύνολο	867.921	879.185

31. Προβλέψεις

	31.12.2017	31.12.2016
Ασφαλιστικές	262.626	219.530
Για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου και λοιπές προβλέψεις	178.614	102.174
Σύνολο	441.240	321.704

α. Ασφαλιστικές

	31.12.2017	31.12.2016
Ασφαλίσεις ζωής		
Μαθηματικές προβλέψεις	262.287	218.996
Προβλέψεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις	339	534
Σύνολο	262.626	219.530

β. Για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου και λοιπές προβλέψεις

Υπόλοιπο την 1.1.2016	129.640
Μεταβολές περιόδου 1.1-31.12.2016	
Μεταφορά προβλέψεων Alpha Bank Srbija σε "Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση"	(1.139)
Προβλέψεις για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία (σημείωση 10)	(1.357)
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη προγράμματος αποχώρησης προσωπικού Alpha Bank A.E.	(35.262)
Προβλέψεις επίδικων υποθέσεων και λοιπών ενδεχόμενων υποχρεώσεων (σημείωση 9)	16.000
Λοιπές προβλέψεις χρήσεως	785
Χρησιμοποιηθείσες λοιπές προβλέψεις	(6.536)
Συναλλαγματικές διαφορές	43
Υπόλοιπο την 31.12.2016	102.174
Μεταβολές περιόδου 1.1-31.12.2017	
Προβλέψεις για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία (σημείωση 10)	(2.233)
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη προγράμματος αποχώρησης προσωπικού Alpha Bank A.E.	(18.457)
Χρησιμοποιηθείσες λοιπές προβλέψεις	(6.805)
Προβλέψεις επίδικων υποθέσεων και λοιπών ενδεχόμενων υποχρεώσεων (σημείωση 9)	11.351
Πρόβλεψη προγράμματος αποχώρησης προσωπικού Alpha Bank A.E.	92.719
Συναλλαγματικές διαφορές	(135)
Υπόλοιπο την 31.12.2017	178.614

Τα ποσά των προβλέψεων για επίδικες υποθέσεις και λοιπές ενδεχόμενες υποχρεώσεις συμπεριλαμβάνονται στο λογαριασμό «Λοιπά Έξοδα» της καταστάσεως αποτελεσμάτων.

Κατά την 31.12.2017 το υπόλοιπο των προβλέψεων για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία ανέρχεται σε € 787 (31.12.2016: € 3.195) και των λοιπών προβλέψεων σε € 177.827 (31.12.2016: € 98.978), εκ των οποίων:

- Ποσό € 40.905 αφορά σε επίδικες υποθέσεις (31.12.2016: € 38.641).
- Ποσό € 103.300 (31.12.2016: € 29.038) αφορά σε πρόβλεψη αποζημιώσεως προγραμμάτων αποχώρησης προσωπικού, εκ των οποίων υπόλοιπο € 10.581 αφορά σε ακρισιμολογούμενο ποσό προβλέψεως προγράμματος εθελουσίας εξόδου της Τραπέζης που λογιστικοποιήθηκε την 31.12.2015 (ύψους € 64.300) και ποσό € 92.719 αφορά σε πρόσθετη πρόβλεψη που αναγνωρίστηκε εντός του τετάρτου τριμήνου της τρέχουσας χρήσης.

Εντός της χρήσεως 2016, η Alpha Bank Cyprus Ltd εκπόνησε Πρόγραμμα Εθελουσίας Εξόδου του προσωπικού με στόχο την επίτευξη σημαντικού οφέλους στο λειτουργικό κόστος. Ο Όμιλος αναγνώρισε στο α' τρίμηνο του 2016 πρόβλεψη για το κόστος αποζημιώσεως προγράμματος οικειοθελούς αποχώρησης προσωπικού ύψους € 30.993, το οποίο χρησιμοποιήθηκε πλήρως για την καταβολή αποζημιώσεων εντός του β' τριμήνου του 2016.

ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ

32. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης κατά την 31.12.2017 αναλύεται ως εξής:

	Υπόλοιπο μετοχών έναρξης 1.1.2017	Μεταβολές περιόδου από 1.1. έως 31.12.2017 (σε τεμάχια)	Υπόλοιπο μετοχών την 31.12.2017	Καταβλημένο Μετοχικό Κεφάλαιο την 31.12.2017
		Μετοχές από μετατροπή μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου		
α. Κοινές μετοχές				
Αριθμός κοινών μετοχών	1.536.881.200		1.536.881.200	461.064
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		6.818.181	6.818.181	2.046
Σύνολο	1.536.881.200	6.818.181	1.543.699.381	463.110

Την 23.2.2017, συνεπεία ασκήσεως του δικαιώματος μετατροπής εκ του συνόλου των ομολογιούχων, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης, αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά το ποσό των € 2.046 λόγω της μετατροπής μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου κεφαλαίου € 150.000 που εξεδόθη την 1.2.2013 στο πλαίσιο συμφωνίας με την Crédit Agricole S.A. και Crédit Agricole Corporate and Investment Bank.

Συνέπεια των ανωτέρω το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης ανέρχεται την 31.12.2017 σε € 463.110. Από την μετατροπή εκδόθηκαν και εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών την 18.4.2017, 6.818.181 νέες κοινές, ονομαστικές, μετά δικαιώματος ψήφου, άυλες μετοχές της Τραπέζης, ονομαστικής αξίας € 0,30 εκάστη.

Αναφορικά με την άσκηση δικαιωμάτων ψήφου (warrants) επί μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης και κατοχής του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ), την 14.12.2017, ασκήθηκαν από τους κοινούς μετόχους, 6.608 δικαιώματα ψήφου που αντιστοιχούσαν σε 979 κοινές μετοχές. Η άσκηση δικαιωμάτων ψήφου (warrants) δεν επηρέασε το συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης αλλά τον αριθμό των μετοχών κυριότητας του ΤΧΣ.

33. Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2017	10.790.870
Μετατροπή μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου	10.159
Υπόλοιπο 31.12.2017	10.801.029

Εκ της ανωτέρω αυξήσεως ποσό € 10.159 πιστώθηκε στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

34. Αποθεματικά

Τα υπόλοιπα των επιμέρους αποθεματικών έχουν ως εξής:

α. Τακτικό αποθεματικό

	31.12.2017	31.12.2016
Τακτικό αποθεματικό	533.485	529.700

Σύμφωνα με το άρθρο 26 του Καταστατικού της Τραπέζης, όπως ισχύει, από τα καθαρά κέρδη κάθε χρήσεως αφαιρείται επιπλέον το 5%, τουλάχιστον, για τον σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού. Ο σχηματισμός του τακτικού αποθεματικού παύει να είναι υποχρεωτικός, όταν το υπόλοιπό του φθάσει στο ένα τρίτο (1/3) του μετοχικού κεφαλαίου. Σύμφωνα με το άρθρο 44 του Κ.Ν.2190/1920 το αποθεματικό αυτό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη του τυχόν χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού «Αποτελέσματα εις νέον».

Οι λοιπές εταιρίες του Ομίλου σχηματίζουν τακτικό αποθεματικό όπως και όταν προβλέπεται από τις τοπικές νομοθεσίες.

β. Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου

	2017	2016
Υπόλοιπο έναρξης την 1.1	102.638	30.705
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12		
Αποτίμηση των διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων, μετά το φόρο εισοδήματος	434.919	109.691
Μεταφορά στο αποτέλεσμα χρήσεως αποθεματικού διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων	(64.943)	(36.199)
Μεταφορά σε Αποθεματικά που αφορούν Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση		(1.559)
Σύνολο	369.976	71.933
Υπόλοιπο την 31.12	472.614	102.638

γ. Λοιπά αποθεματικά

	2017	2016
Υπόλοιπο έναρξης την 1.1	(181.377)	(142.179)
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12		
Μεταβολή του αποθεματικού αντισταθμίσεως ταμειακών ροών, μετά το φόρο εισοδήματος	37.470	(39.198)
Υπόλοιπο την 31.12	(143.907)	(181.377)

δ. Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού

	2017	2016
Υπόλοιπο έναρξης την 1.1	(50.209)	(115.179)
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12		
Μεταβολή συναλλαγματικών διαφορών μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού	(2.870)	(5.046)
Μεταφορά σε Αποθεματικά που αφορούν Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση		70.016
Υπόλοιπο την 31.12	(53.079)	(50.209)

ε. Αναλογία λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών

	2017	2016
Υπόλοιπο την 1.1	(112)	(234)
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12		
Μεταβολή αναλογίας λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών	72	
Μεταφορά σε Αποθεματικά που αφορούν Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση		122
Υπόλοιπο την 31.12	(40)	(112)
Σύνολο αποθεματικών (α+β+γ+δ+ε)	809.073	400.640

Αποθεματικά που αφορούν Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση

	2017	2016
Υπόλοιπο έναρξης την 1.1	(68.579)	40
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12		
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού		(70.016)
Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου		1.559
Αναλογία λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών		(122)
Μεταφορά στο αποτέλεσμα χρήσεως αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων	68.457	(40)
Σύνολο	68.457	(68.619)
Υπόλοιπο την 31.12	(122)	(68.579)

35. Αποτελέσματα εις νέον

- i. Δεδομένου ότι στη διαχειριστική χρήση 2016 δεν υφίστανται διανεμητέα κέρδη, σε εφαρμογή του άρθρου 44α του Κ.Ν.2190/1920, η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων την 30.6.2017 αποφάσισε τη μη διανομή μερίσματος στους κοινούς Μετόχους της Τραπέζης.
- ii. Επειδή τα ανωτέρω ισχύουν και για τη χρήση 2017 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων θα προτείνει τη μη διανομή μερίσματος προς τους κατόχους των κοινών μετοχών της Τραπέζης.
- iii. Στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» της 31.12.2017 περιλαμβάνονται τα έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου ποσού € 560 (31.12.2016: € 689) μετά το φόρο εισοδήματος.

36. Υβριδικά κεφάλαια

	31.12.2017	31.12.2016
Αόριστης διάρκειας με δικαίωμα πρώτης ανακλήσεως την 18.2.2015 και ανά έτος	15.232	15.232
Τίτλοι κατεχόμενοι από εταιρίες του Ομίλου	(125)	(100)
Σύνολο	15.107	15.132

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

37. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

α. Νομικά θέματα

Υπάρχουν ορισμένες απαιτήσεις από δικαστικές αγωγές κατά του Ομίλου στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας. Στο πλαίσιο της διαχείρισης γεγονότων λειτουργικού κινδύνου και βάσει των λογιστικών αρχών που εφαρμόζονται, ο Όμιλος καταγράφει όλες τις υποβληθείσες δικαστικές αγωγές ή παρόμοιες ενέργειες από τρίτους σε βάρος του και εξετάζει την πιθανότητα ευδοκιμήσεώς τους καθώς και του πιθανού αποτελέσματος.

Για τις περιπτώσεις όπου υπάρχει σημαντική πιθανότητα αρνητικής εκβάσεως και το αποτέλεσμα τους μπορεί να εκτιμηθεί με επαρκή αξιοπιστία, ο Όμιλος σχηματίζει πρόβλεψη που περιλαμβάνεται στο λογαριασμό του Ισολογισμού «Προβλέψεις». Το συνολικό ποσό των εν λόγω προβλέψεων ανέρχεται την 31.12.2017 σε € 40.905.

Για τις περιπτώσεις για τις οποίες σύμφωνα με την εξέλιξη της υπόθεσης και την αξιολόγηση της Νομικής Υπηρεσίας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, η πιθανότητα αρνητικής εκβάσεως δεν είναι σημαντική ή δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί η πιθανή ζημία εξαιτίας της πολυπλοκότητας των υποθέσεων, της χρονικής διάρκειας που θα διαρκέσουν και της αβεβαιότητας ως προς την πιθανή έκβαση, η Τράπεζα δεν έχει προβεί σε αναγνώριση πρόβλεψης. Με ημερομηνία 31.12.2017 οι απαιτήσεις από νομικές υποθέσεις εναντίον της Τραπέζης των ανωτέρω περιπτώσεων ανέρχονται σε € 289,9 εκατ. (31.12.2016: € 270,3 εκατ.)

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των Νομικών Υπηρεσιών η οριστική διευθέτησή των απαιτήσεων και των δικαστικών αγωγών δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στην καθαρή θέση ή την λειτουργία του Ομίλου.

β. Φορολογικά θέματα

Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2009. Τον Ιανουάριο του 2018 ολοκληρώθηκε ο φορολογικός έλεγχος της χρήσεως 2010. Η χρήση 2011 θεωρείται παραγεγραμμένη σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην εγκύκλιο ΠΟΛ.1208/20.12.2017 της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2016 έχει λάβει πιστοποιητικά φορολογικής συμμόρφωσης χωρίς διατύπωση επιφύλαξης, σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν. 2238/1994 και το άρθρο 65Α Ν. 4174/2013. Η πρώην Εμπορική Τράπεζα είχε ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2008. Οι χρήσεις 2009 έως και 2011 θεωρούνται παραγεγραμμένες σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην εγκύκλιο ΠΟΛ.1208/20.12.2017 της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2013 έχει λάβει φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς διατύπωση επιφύλαξης.

Τα καταστήματα της Alpha Bank σε Λονδίνο και Βουλγαρία έχουν ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τις χρήσεις 2013 και 2016 αντίστοιχα. Τον Φεβρουάριο του 2017 ολοκληρώθηκε ο φορολογικός έλεγχος του καταστήματος στη Βουλγαρία για το 2016. Το κατάστημα της πρώην Εμπορικής Τραπέζης στην Κύπρο δεν έχει ελεγχθεί φορολογικά από την έναρξη της λειτουργίας του (χρήση 2011) μέχρι τη διαγραφή του από το Τμήμα Εφόρου Εταιριών Κύπρου (Αύγουστος 2015), ενώ έχει παύσει τη λειτουργία του από τον Σεπτέμβριο του 2014.

Την 2.6.2015, ολοκληρώθηκε η συγχώνευση δια απορροφήσεως της Diners Club Ελλάδος Α.Ε.Π.Π.. Η εταιρεία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2010. Η χρήση 2011 θεωρείται παραγεγραμμένη σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην εγκύκλιο ΠΟΛ.1208/20.12.2017 της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2013 έχει λάβει αντίστοιχο πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης χωρίς διατύπωση επιφύλαξης.

Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1006/05.1.2016 δεν εξαιρούνται από την διενέργεια τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφύλαξη. Συνεπώς οι φορολογικές αρχές είναι δυνατόν να διενεργήσουν τον δικό τους φορολογικό έλεγχο.

Ως αποτέλεσμα του φορολογικού ελέγχου από τις φορολογικές αρχές ενδέχεται, να επιβληθούν επιπλέον πρόστιμα και φόροι για τις χρήσεις που δεν έχουν ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές τα ποσά των οποίων δεν είναι δυνατό να προσδιοριστούν με ακρίβεια.

Οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου έχουν ελεγχθεί φορολογικά έως και τη χρήση που αναγράφεται στον κατωτέρω πίνακα:

Επωνυμία εταιρίας	Χρήση
Τράπεζες	
1. Alpha Bank London Ltd (αυτοπεραίωση)	2015
2. Alpha Bank Cyprus Ltd (βρίσκεται σε εξέλιξη φορολογικός έλεγχος για τις χρήσεις 2012 - 2014)	2011
3. Alpha Bank Romania S.A.	2006
4. Alpha Bank Srbija A.D. (η εταιρεία μεταβιβάστηκε την 11.4.2017)	2004
5. Alpha Bank Albania S.H.A.	2011
Χρηματοδοτικές εταιρίες	
1. Alpha Leasing A.E.** (βρίσκεται σε εξέλιξη φορολογικός έλεγχος για τη χρήση 2012)	2011
2. Alpha Leasing Romania IFN S.A.	2007
3. ABC Factors A.E.**	2011
Investment Banking	
1. Alpha Finance A.E.Π.Ε.Υ.**/***	2011
2. SSIF Alpha Finance Romania S.A.	2002
3. Alpha A.E. Επενδυτικών Συμμετοχών **/***	2011
4. Alpha A.E. Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών - ΑΚΕΣ **/***	2011
5. Emporiki Ventures Capital Developed Markets Ltd	2007
6. Emporiki Ventures Capital Emerging Markets Ltd	2008
Asset Management	
1. Alpha Asset Management A.E.Δ.Α.Κ.**/***	2011
2. ABL Independent Financial Advisers Ltd (αυτοπεραίωση)	2015
Ασφαλιστικές	
1. Alpha Ασφαλιστικές Πρακτορεύσεις Α.Ε.**/***	2011
2. Alpha Insurance Brokers S.R.L.	2005
3. Alphalife A.A.E.Z.**/***	2011
Κτηματικές και Ξενοδοχειακές	
1. Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.** (βρίσκεται σε εξέλιξη φορολογικός έλεγχος για την χρήση 2012)	2011
2. Ιονική Ξενοδοχειακή Επιχειρήσεις Α.Ε.** (η εταιρεία μεταβιβάστηκε την 16.12.2016)	2011
3. Ωκεανός Α.Τ.Ο.Ε.Ε.**/*** (συχώνευτηκε με Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον Ι στις 20.12.2017)	2011
4. Εμπορική Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ακινήτων Α.Ε.	2011
5. Alpha Real Estate D.O.O. Beograd	2008
6. Alpha Real Estate Bulgaria E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2007)	*
7. Chardash Trading E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2006)	*
8. Alpha Real Estate Services S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 1998)	*
9. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Χαλανδρίου Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2012 - συγχώνευση με Alpha Επενδ. Περ. Αμαρούσιον Ι στις 20.12.17)	**
10. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2012)	**
11. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής ΙΙ Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2012)	**
12. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον Ι Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2012)	**
13. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον ΙΙ Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2012 - συγχώνευση με Alpha Επενδ. Περ. Αμαρούσιον Ι στις 20.12.17)	**
14. AGI – RRE Participations 1 S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2010)	*
15. AGI – BRE Participations 1 E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2012 – η εταιρεία μεταβιβάστηκε την 18.5.2017)	*
16. Stockfort Ltd (έναρξη λειτουργίας 2010)	*

* Οι εταιρίες δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά από την ημερομηνία ιδρύσεώς τους.

** Οι εταιρίες έχουν λάβει φορολογικά πιστοποιητικά για τις χρήσεις 2011 έως και 2016 χωρίς διατύπωση επιφύλαξης ενώ οι χρήσεις έως και το 2011 θεωρούνται παραγεγραμμένες βάσει των διατάξεων της εγκυκλίου ΠΟΛ.1208/2017 (σημείωση 11).

*** Οι εταιρίες έχουν ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2009 βάσει των διατάξεων του Ν.3888/2010 περί περαίωσης των ανέλεγκτων φορολογικών χρήσεων.

Επωνυμία εταιρίας	Χρήση
Κτηματικές και ξενοδοχειακές (συνέχεια)	
17. Romfelt Real Estate SA (έναρξη λειτουργίας 1991)	*
18. AGI – RRE Zeus S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
19. AGI – RRE Athena S.R.L. (παύση εργασιών κατά την διάρκεια της χρήσης 2017)	*
20. AGI – RRE Poseidon S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
21. AGI – RRE Hera S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
22. AGI – BRE Participations 2 E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
23. AGI – BRE Participations 2BG E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
24. AGI – BRE Participations 3 E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
25. AGI – BRE Participations 4 E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
26. APE Fixed Assets A.E.**/**	2011
27. SC Cordia Residence S.R.L.	2013
28. HT-1 E.O.O.D (έναρξη λειτουργίας 2013)	*
29. AGI-RRE Venus S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
30. AGI-RRE Cleopatra S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
31. AGI-RRE Hermes S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
32. SC Carmel Residential S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2013)	*
33. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Κηφισιάς Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
34. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Καλλιρόης Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
35. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Λειβαδιάς Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
36. AGI-SRE Ariadni DOO (έναρξη λειτουργίας 2015-η εταιρεία μεταβιβάστηκε την 20.6.2017)	*
37. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2015)	*
38. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Ερυθραίας Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2015)	*
39. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Χανίων Α.Ε. (ηρώων Ανάπλαση Πλαγιάς Α.Ε.) (έναρξη λειτουργίας 2011)	*
40. Asmita Gardens Srl	2010
41. Ashtrom Residents Srl (έναρξη λειτουργίας 2006)	*
42. Cubic Center Development S.A. (έναρξη λειτουργίας 2010)	*
43. AGI – BRE Participations 5 EOOD (έναρξη λειτουργίας 2015)	*
44. AGI-SRE Participations 1 DOO (έναρξη λειτουργίας 2016)	*
45. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Σπατών Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2017)	*
46. TH Top Hotels S.R.L (έναρξη λειτουργίας 2009)	*
47. Kestrel Enterprise E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2013)	*
48. House Properties Investments E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2013)	*
49. Residence Properties Investments E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2013)	*
50. Beroe real estate E.O.O.D. (εταιρία υπό σύσταση)	
Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών	
1. Alpha Credit Group Plc (αυτοπεραίωση)	2015
2. Alpha Group Jersey Ltd	****
3. Alpha Group Investments Ltd (έναρξη λειτουργίας 2006)	*
4. Ιονική Συμμετοχών Α.Ε.**/**	2011
5. Ionian Equity Participations Ltd (έναρξη λειτουργίας 2006 - μεταβιβάστηκε στην Alpha Α.Ε. Επενδυτικών Συμμετοχών στις 11.09.2017)	*
6. Emporiki Group Finance Plc (αυτοπεραίωση)	2015

* Οι εταιρίες δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά από την ημερομηνία ιδρύσεώς τους.

** Οι εταιρίες έχουν λάβει φορολογικά πιστοποιητικά για τις χρήσεις 2011 έως και 2016 χωρίς διατύπωση επιφύλαξης ενώ οι χρήσεις έως και το 2011 θεωρούνται παραγεγραμμένες βάσει των διατάξεων της εγκυκλίου ΠΟΛ.1208/2017 (σημείωση 11).

*** Οι εταιρίες έχουν ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2009 βάσει των διατάξεων του Ν.3888/2010 περί περαίωσης των ανέλεγκτων φορολογικών χρήσεων.

**** Οι εταιρίες δεν υπόκεινται σε φορολογικό έλεγχο.

Επωνυμία εταιρίας	Χρήση
Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών (συνέχεια)	
7. AGI – BRE Participations 1 Ltd (έναρξη λειτουργίας 2009)	*
8. AGI – RRE Participations 1 Ltd (έναρξη λειτουργίας 2009)	*
9. Alpha Group Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
10. Katanalotika Plc (αυτοπεραίωση)	2016
11. Epihiro Plc (αυτοπεραίωση)	2016
12. Irida Plc (αυτοπεραίωση)	2016
13. Pisti 2010 - 1 Plc (αυτοπεραίωση)	2016
14. Alpha Shipping Finance Ltd (αυτοπεραίωση)	2016
15. Alpha Proodos DAC (έναρξη λειτουργίας 2016)	*
16. AGI – RRE Athena Ltd (έναρξη λειτουργίας 2011)	*
17. AGI – RRE Poseidon Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
18. AGI – RRE Hera Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
19. Umera Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
20. AGI – BRE Participations 2 Ltd (έναρξη λειτουργίας 2011)	*
21. AGI – BRE Participations 3 Ltd (έναρξη λειτουργίας 2011)	*
22. AGI – BRE Participations 4 Ltd (έναρξη λειτουργίας 2010)	*
23. Alpha Real Estate Services LLC (έναρξη λειτουργίας 2010)	*
24. AGI – RRE Ares Ltd (έναρξη λειτουργίας 2010)	*
25. AGI – RRE Venus Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
26. AGI – RRE Artemis Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
27. AGI – BRE Participations 5 Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
28. AGI-RRE Cleopatra Ltd (έναρξη λειτουργίας 2013)	*
29. AGI-RRE Hermes Ltd (έναρξη λειτουργίας 2013)	*
30. AGI-Cypre Arsinoe Ltd (έναρξη λειτουργίας 2013)	*
31. AGI-SRE Ariadni Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
32. Zerelda Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
33. AGI-Cypre Alaminos Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
34. AGI-Cypre Tochini Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
35. AGI-Cypre Evagoras Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
36. AGI-Cypre Tersefanou Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
37. AGI-Cypre Mazotos Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
38. AGI-Cypre Ermis Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
39. AGI-SRE Participations 1 Ltd (έναρξη λειτουργίας 2016)	*
Διάφορες εταιρίες	
1. Alpha Bank London Nominees Ltd	****
2. Alpha Trustees Ltd (έναρξη λειτουργίας 2002)	*
3. Καφέ Alpha A.E.**/**	2011
4. Alpha Υποστηρικτικών Εργασιών Α.Ε.**/** (βρίσκεται σε εξέλιξη φορολογικός έλεγχος για την χρήση 2012)	2011
5. Real Car Rental A.E.**/**	2011
6. Εβισάκ Α.Ε.**/** (μεταβιβάστηκε στις 11.12.2017)	2011
7. Εμπορική Διαχείρισης Α.Ε.**	2011
8. Alpha Bank Υπηρεσίες Ενημερώσεως Οφειλετών Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2015)	*

* Οι εταιρίες δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά από την ημερομηνία ιδρύσεώς τους.

** Οι εταιρίες έχουν λάβει φορολογικά πιστοποιητικά για τις χρήσεις 2011 έως και 2016 χωρίς διατύπωση επιφύλαξης ενώ οι χρήσεις έως και το 2011 θεωρούνται παραγεγραμμένες βάσει των διατάξεων της εγκυκλίου ΠΟΛ.1208/2017 (σημείωση 11).

*** Οι εταιρίες έχουν ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2009 βάσει των διατάξεων του Ν.3888/2010 περί περαιώσης των ανέλεγκτων φορολογικών χρήσεων.

**** Οι εταιρίες δεν υπόκεινται σε φορολογικό έλεγχο.

γ) Λειτουργικές μισθώσεις

Οι υποχρεώσεις του Ομίλου από μισθώματα αφορούν κατά κύριο λόγο τα κτήρια που χρησιμοποιεί για τα υποκαταστήματα και τις άλλες μονάδες λειτουργίας του.

Οι ελάχιστες μελλοντικές καταβολές μισθωμάτων του Ομίλου έχουν ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
- εντός του έτους	39.166	41.708
- πέραν του έτους και μέχρι πέντε έτη	85.924	104.517
- πέραν των πέντε ετών	108.374	146.383
Σύνολο	233.464	292.608

Οι απαιτήσεις του Ομίλου από μισθώματα αφορούν κυρίως μισθώσεις κτηρίων ιδιοκτησίας του σε τρίτους.

Οι ελάχιστες μελλοντικές εισπράξεις μισθωμάτων έχουν ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
- εντός του έτους	17.107	13.419
- πέραν του έτους και μέχρι πέντε έτη	50.514	43.754
- πέραν των πέντε ετών	47.523	48.527
Σύνολο	115.144	105.700

δ) Εκτός Ισολογισμού υποχρεώσεις

Ο Όμιλος, στο πλαίσιο των συνήθων επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων, υπεισέρχεται σε συμβατικές δεσμεύσεις που είναι δυνατόν να επιφέρουν στο μέλλον μεταβολές στην περιουσιακή του διάρθρωση. Οι δεσμεύσεις αυτές παρακολουθούνται σε εκτός Ισολογισμού λογαριασμούς και αφορούν σε ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση, εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές και υποχρεώσεις από εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια.

Οι ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση αφορούν χρηματοδότηση των εμπορικών συμφωνιών μεταφοράς αγαθών στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, με απευθείας πληρωμή των συναλλασσόμενων τρίτων, με τους οποίους οι πελάτες του Ομίλου έχουν συνάψει τις συμφωνίες. Τόσο οι ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις όσο και οι εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές αφορούν δεσμεύσεις υπό όρους και εκδίδονται από τον Όμιλο προκειμένου να παρασχεθεί εγγύηση για την εκπλήρωση από πελάτες του των όρων των συμφωνιών.

Τα υπόλοιπά τους έχουν ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Ενέγγυες πιστώσεις	29.313	47.993
Εγγυητικές επιστολές και λοιπές εγγυήσεις	3.355.650	3.519.793

Επίσης ενδεχόμενες υποχρεώσεις προκύπτουν για τον Όμιλο από τις μη αντιληθείσες εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια, που δεν πρόκειται να εκτελεστούν άμεσα ή πρόκειται να εκτελεστούν τμηματικά και μόνο εφόσον τηρηθούν από τους αντισυμβαλλόμενους οι συμφωνηθείσες για την εκτέλεσή τους προϋποθέσεις.

Η υποχρέωση από όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed) σε περίπτωση που διαπιστωθεί πιθανή αδυναμία των αντισυμβαλλομένων να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις κατά την 31.12.2017 ανέρχεται σε € 402.124 (31.12.2016: € 494.734) και συμπεριλαμβάνεται στον υπολογισμό των σταθμισμένων για κίνδυνο στοιχείων Ενεργητικού.

Η Τράπεζα έχει αναλάβει την υποχρέωση να συνεισφέρει στο μετοχικό κεφάλαιο της κοινοπραξίας Alpha TANEΟ ΑΚΕΣ επιπλέον κεφάλαια μέχρι του ποσού των € 187.

ε) Δεσμεύσεις στοιχείων Ενεργητικού

Τα δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού κατά την 31.12.2017 αναλύονται ως εξής:

- Δεσμευμένα διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες ύψους € 763.146 που αφορούν την υποχρέωση του Ομίλου να διατηρεί καταθέσεις στις Κεντρικές Τράπεζες σύμφωνα με τα ποσοστά που ορίζονται σε κάθε χώρα.
- Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων:
 - i. Δεσμευμένες τοποθετήσεις ύψους € 216.195 που αφορούν σε εγγυήσεις οι οποίες έχουν δοθεί, κυρίως, υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.
 - ii. Δεσμευμένες τοποθετήσεις ύψους € 947.939 σε Πιστωτικά Ιδρύματα που έχουν δοθεί για εγγύηση παραγώγων συναλλαγών.
 - iii. Δεσμευμένες τοποθετήσεις ύψους € 18.905 σε Πιστωτικά Ιδρύματα που έχουν δοθεί για Ενέγγυες Πιστώσεις ή Εγγυητικές Επιστολές που εκδίδει η Τράπεζα για τη διευκόλυνση εισαγωγών πελατείας.
 - iv. Δεσμευμένες τοποθετήσεις ύψους € 6.214 έχουν δοθεί στο Ταμείο Εξυγίανσης ως αμετάκλητη δέσμευση πληρωμής μέρους της εισφοράς του 2016 και του 2017. Η δέσμευση αυτή πρέπει να καλύπτεται πλήρως από εξασφαλίσεις αποκλειστικά με μετρητά όπως αποφασίστηκε από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης.
 - v. Τοποθετήσεις ύψους € 5.100 έχουν δοθεί ως εξασφάλιση για την έκδοση ομολογιών ποσού € 1.000.000, που ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα, όπως αναλυτικά αναφέρεται στην κάτωθι κατηγορία «Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών» (σημείωση 37.ε.vi).
- Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών:
 - i. Δάνεια αξίας € 17.736.225 έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς αντλήσεως ρευστότητας.
 - ii. Ποσό επιχειρηματικών, καταναλωτικών δανείων, πιστωτικών καρτών και απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις λογιστικής αξίας € 3.390.710 έχει τιτλοποιηθεί για την έκδοση ομολογιών εταιριών ειδικού σκοπού του Ομίλου ονομαστικής αξίας € 4.174.400 που ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα εκ των οποίων ποσό € 2.066.900 έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια λοιπών πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως (repo).
 - iii. Ποσό ναυτιλιακών δανείων λογιστικής αξίας € 523.422 έχει τιτλοποιηθεί για την έκδοση δανείου, από την εταιρία ειδικού σκοπού του Ομίλου, προς τρίτους το οποίο την 31.12.2017 ανέρχεται σε € 317.066. Για την ανωτέρω συναλλαγή έχουν δοθεί ως εξασφάλιση απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων ποσό € 23.125.
 - iv. Ποσό επιχειρηματικών δανείων λογιστικής αξίας € 586.680 έχει τιτλοποιηθεί για την έκδοση ομολογιών εταιρίας ειδικού σκοπού του Ομίλου που ανέρχεται την 31.12.2017 σε € 640.000 εκ των οποίων € 320.000 ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα. Από το ποσό που ιδιοκατέχεται από την Τράπεζα ποσό € 100.000 έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια λοιπών πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως repo. Για την ανωτέρω συναλλαγή έχουν δοθεί ως εξασφάλιση απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων ποσό € 80.886.
 - v. Ποσό επιχειρηματικών δανείων ονομαστικής αξίας € 46.048 έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια λοιπών πράξεων δανεισμού.
 - vi. Ποσό στεγαστικών δανείων ονομαστικής αξίας € 1.112.325 έχει δοθεί ως εξασφάλιση για την έκδοση καλυμμένων ομολογιών, που ανέρχονται την 31.12.2017 σε ποσό ονομαστικής αξίας € 1.000.000 που ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα και έχουν δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως (repo).
- Αξιόγραφα εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου:
 - i. Ποσό λογιστικής αξίας € 3.436.247 αφορά σε τίτλους Ελληνικού Δημοσίου εκ των οποίων ποσό λογιστικής αξίας € 3.133.717 έχει ενεχυριαστεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς άντλησης ρευστότητας, ποσό λογιστικής αξίας € 5.304 έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια λοιπών πράξεων δανεισμού, ενώ ποσό λογιστικής αξίας € 297.226 έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως (repo).

- ii. Ποσό λογιστικής αξίας € 251.507 αφορά σε τίτλους εκδόσεως του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ) το οποίο ποσό έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες με σκοπό τη συμμετοχή σε πράξεις κύριας αναχρηματοδότησεως.
- iii. Ποσό λογιστικής αξίας € 114.556 λοιπών εταιρικών τίτλων έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως (repo).
- iv. Ποσό λογιστικής αξίας € 138.124 αφορά σε ομόλογα λοιπών εκδοτών που έχουν δοθεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς άντλησης ρευστότητας.
- v. Ποσό λογιστικής αξίας € 15.424 τίτλων εκδόσεως λοιπών κρατών έχει δοθεί ως εξασφάλιση στο πλαίσιο πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως (repo)

38. Εταιρίες που περιλαμβάνονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, εκτός της μητρικής Alpha Bank, περιλαμβάνονται και οι κατωτέρω εταιρίες:

α. Θυγατρικές

Επωνυμία εταιρίας	Έδρα	Ποσοστό συμμετοχής Ομίλου %	
		31.12.2017	31.12.2016
Τράπεζες			
1. Alpha Bank London Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00	100,00
2. Alpha Bank Cyprus Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
3. Alpha Bank Romania S.A. (49κζ)	Ρουμανία	99,92	99,92
4. Alpha Bank Srbija A.D. (49ε, 49ιγ)	Σερβία		100,00
5. Alpha Bank Albania SH.A.	Αλβανία	100,00	100,00
Χρηματοδοτικές εταιρίες			
1. Alpha Leasing A.E.	Ελλάδα	100,00	100,00
2. Alpha Leasing Romania IFN S.A.	Ρουμανία	100,00	100,00
3. ABC Factors A.E.	Ελλάδα	100,00	100,00
Investment Banking			
1. Alpha Finance A.E.Π.Ε.Υ.	Ελλάδα	100,00	100,00
2. SSIF Alpha Finance Romania S.A.	Ρουμανία	99,98	100,00
3. Alpha A.E. Επενδυτικών Συμμετοχών (49ι, 49κστ)	Ελλάδα	100,00	100,00
4. Alpha A.E. Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών – ΑΚΕΣ	Ελλάδα	100,00	100,00
5. Emporiki Ventures Capital Developed Markets Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
6. Emporiki Ventures Capital Emerging Markets Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
Asset Management			
1. Alpha Asset Management A.E.Δ.Α.Κ.	Ελλάδα	100,00	100,00
2. ABL Independent Financial Advisers Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00	100,00
Ασφαλιστικές			
1. Alpha Ασφαλιστικές Πρακτορεύσεις Α.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00
2. Alpha Insurance Brokers S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
3. Alphalife A.A.E.Z. (49β)	Ελλάδα	100,00	100,00
Κτηματικές και ξενοδοχειακές			
1. Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε. (49λγ)	Ελλάδα	93,17	93,17
2. Ωκεανός Α.Τ.Ο.Ε.Ε. (49λζ)	Ελλάδα		100,00
3. Εμπορική Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ακινήτων Α.Ε. (49ιστ)	Ελλάδα	100,00	100,00
4. Alpha Real Estate D.O.O. Beograd	Σερβία		93,17
5. Alpha Real Estate Bulgaria E.O.O.D.	Βουλγαρία	93,17	93,17
6. Chardash Trading E.O.O.D.	Βουλγαρία	93,17	93,17
7. Alpha Real Estate Services S.R.L.	Ρουμανία	93,17	93,17
8. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Χαλανδρίου Α.Ε. (49ια, 49λζ)	Ελλάδα		100,00

Επωνυμία εταιρίας	Έδρα	Ποσοστό συμμετοχής Ομίλου %	
		31.12.2017	31.12.2016
Κτηματικές και ξενοδοχειακές (συνέχεια)			
9. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής Α.Ε. (49λθ)	Ελλάδα	100,00	100,00
10. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής ΙΙ Α.Ε. (49λθ)	Ελλάδα	100,00	100,00
11. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ι Α.Ε. (49ια, 49λζ)	Ελλάδα	100,00	100,00
12. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον ΙΙ Α.Ε. (49ια, 49λζ)	Ελλάδα		100,00
13. AGI-RRE Participations 1 S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
14. AGI-BRE Participations 1 E.O.O.D. (49ιζ)	Βουλγαρία		100,00
15. Stockfort Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
16. Romfelt Real Estate S.A.	Ρουμανία	98,86	98,86
17. AGI - RRE Zeus S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
18. AGI - RRE Athena S.R.L. (49ιν)*	Ρουμανία		100,00
19. AGI - RRE Poseidon S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
20. AGI - RRE Hera S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
21. AGI-BRE Participations 2 E.O.O.D.	Βουλγαρία	100,00	100,00
23. AGI-BRE Participations 2BG E.O.O.D.	Βουλγαρία	100,00	100,00
23. AGI-BRE Participations 3 E.O.O.D.	Βουλγαρία	100,00	100,00
23. AGI-BRE Participations 4 E.O.O.D.	Βουλγαρία	100,00	100,00
25. APE Fixed Assets A.E. (49κν)	Ελλάδα	72,20	72,20
26. SC Cordia Residence S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
27. HT-1 E.O.O.D.	Βουλγαρία	100,00	100,00
28. AGI-RRE Venus S.R.L. (49ιν)*	Ρουμανία		100,00
29. AGI-RRE Cleopatra S.R.L. (49κ)	Ρουμανία	100,00	100,00
30. AGI-RRE Hermes S.R.L.**	Ρουμανία	100,00	100,00
31. SC Carmel Residential S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
32. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Κηφισιάς Α.Ε. (49ια)	Ελλάδα	100,00	100,00
33. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Καλλιρόης Α.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00
34. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Λειβαδιάς Α.Ε. (49κθ)	Ελλάδα	100,00	100,00
35. AGI-SRE Ariadni DOO (49ιθ)	Σερβία		100,00
36. Asmita Gardens SRL	Ρουμανία	100,00	100,00
37. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου Α.Ε. (49α, 49στ)	Ελλάδα	54,17	100,00
38. Ashtrom Residents S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
39. AGI-BRE Participations 5 E.O.O.D.	Βουλγαρία	100,00	100,00
40. Cubic Center Development S.A.	Ρουμανία	100,00	100,00
41. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Ερυθραίας Α.Ε. (49κθ)	Ελλάδα	100,00	100,00
42. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Χανίων Α.Ε. (49ια, 49κα, 49λε)	Ελλάδα	100,00	100,00
43. AGI-SRE Participations 1 DOO	Σερβία	100,00	100,00
44. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Σπάτων Α.Ε. (49ιβ)	Ελλάδα	100,00	
45. TH Top Hotels SRL (49κ)	Ρουμανία	97,50	
46. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Καλλιθέας Α.Ε.** (49κβ)	Ελλάδα	100,00	
47. Kestrel Enterprise EOOD (48μ)	Βουλγαρία	100,00	
48. House Properties Investments EOOD (48μ)	Βουλγαρία	100,00	
49. Residence Properties Investments EOOD (48μ)	Βουλγαρία	100,00	
50. Beroe Real Estate EOOD (48λα)	Βουλγαρία	100,00	
Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών			
1. Alpha Credit Group Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00	100,00
2. Alpha Group Jersey Ltd	Jersey	100,00	100,00

* Οι εταιρίες διεγράφησαν από το μητρώο εταιριών.

** Η εταιρία δεν έχει οικονομική δραστηριότητα.

Επωνυμία εταιρίας	Έδρα	Ποσοστό συμμετοχής Ομίλου %	
		31.12.2017	31.12.2016
Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών (συνέχεια)			
3. Alpha Group Investments Ltd (49α, 49στ, 49ιβ, 49κβ, 49λη)	Κύπρος	100,00	100,00
4. Ιονική Συμμετοχών Α.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00
5. Ionian Equity Participations Ltd (49κδ, 49κστ)	Κύπρος	100,00	100,00
6. Emporiki Group Finance Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00	100,00
7. AGI – BRE Participations 1 Ltd (49λα)	Κύπρος	100,00	100,00
8. AGI – RRE Participations 1 Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
9. Alpha Group Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
10. Katanalotika Plc	Ηνωμένο Βασίλειο		
11. Epihiro Plc	Ηνωμένο Βασίλειο		
12. Irida Plc	Ηνωμένο Βασίλειο		
13. Pisti 2010-1 Plc	Ηνωμένο Βασίλειο		
14. Alpha Shipping Finance Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο		
15. Alpha Proodos DAC	Ιρλανδία		
16. AGI – RRE Athena Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
17. AGI – RRE Poseidon Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
18. AGI – RRE Hera Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
19. Umera Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
20. AGI-BRE Participations 2 Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
21. AGI-BRE Participations 3 Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
22. AGI-BRE Participations 4 Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
23. Alpha Real Estate Services LLC	Κύπρος	93,17	93,17
24. AGI-RRE Ares Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
25. AGI-RRE Venus Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
26. AGI-RRE Artemis Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
27. AGI-BRE Participations 5 Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
28. AGI-RRE Cleopatra Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
29. AGI-RRE Hermes Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
30. AGI-RRE Arsinoe Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
31. AGI-SRE Ariadni Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
32. Zerelda Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
33. AGI-Cypre Alaminos Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
34. AGI-Cypre Tochni Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
35. AGI-Cypre Evagoras Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
36. AGI-Cypre Tersefanou Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
37. AGI-Cypre Mazotos Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
38. AGI-Cypre Ermis Ltd (49ν)	Κύπρος	100,00	100,00
39. AGI-SRE Participations 1 Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
Διάφορες εταιρίες			
1. Alpha Bank London Nominees Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00	100,00
2. Alpha Trustees Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
3. Καφέ Alpha Α.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00
4. Alpha Υποστηρικτικών Εργασιών Α.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00
5. Real Car Rental Α.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00
6. Εβισιάκ Α.Ε. (49λδ)	Ελλάδα		85,71
7. Εμπορική Διαχείρισης Α.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00
8. Alpha Bank Υπηρεσίες Ενημέρωσης Οφειλετών Α.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00

β. Κοινοπραξίες (Joint ventures)

Επωνυμία εταιρίας	Έδρα	Ποσοστό συμμετοχής Ομίλου %	
		31.12.2017	31.12.2016
1. APE Commercial Property A.E. (49λβ, 49λστ)	Ελλάδα	72,20	72,20
2. ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε. (49λ)	Ελλάδα	71,08	72,80
3. Alpha TANEΟ Α.Κ.Ε.Σ. (49κϵ)	Ελλάδα	51,00	51,00
4. Rosequeens Properties Ltd	Κύπρος	33,33	33,33
5. Cepal Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Α.Ε. (49γ, 49δ, 49ιδ, 49ιε, 49κγ)	Ελλάδα		45,00
6. Panarae Saturn LP (49ι)	Jersey	62,50	

γ. Συγγενείς

Επωνυμία εταιρίας	Έδρα	Ποσοστό συμμετοχής Ομίλου %	
		31.12.2017	31.12.2016
1. ΑΕΔΕΠ Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδος	Ελλάδα	50,00	50,00
2. A.L.C. Novelle Investments Ltd	Κύπρος	33,33	33,33
3. Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών Α.Ε.	Ελλάδα	23,77	23,77
4. Propindex Α.Ε.Δ.Α.	Ελλάδα	35,58	35,58
5. Οργανός Α.Ε.	Ελλάδα	30,44	30,44
6. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ελαιώνα Α.Ε.	Ελλάδα	50,00	50,00
7. Ιχθυοτροφεία Σελόντα Α.Ε.Γ.Ε.	Ελλάδα	21,97	21,97
8. Νηρείς Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε.	Ελλάδα	20,65	20,65
9. Famar S.A. (49θ)	Λουξεμβούργο	47,04	
10. Cepal Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Α.Ε. (49γ, 49δ, 49ιδ, 49ιε, 49κγ)	Ελλάδα	42,77	

Σχετικά με τις θυγατρικές σημειώνονται τα ακόλουθα:

Η θυγατρική εταιρεία Stockfort Ltd αποτελεί όμιλο εταιριών, στον οποίο περιλαμβάνονται οι εταιρείες : Sheynono Offices EOOD, Sheynono Apartments EOOD, Sheynono Residence EOOD, Serdica 2009 EOOD και Pernik Logistics Park EOOD.

Την 27/6/2017 ο Όμιλος, στο πλαίσιο ανάκτησης εξασφαλίσεων δανειακού χαρτοφυλακίου, απέκτησε τον έλεγχο της εταιρίας TH Top Hotels Srl αποκτώντας το 97,50% του μετοχικού της κεφαλαίου έναντι € 85. Το αντικείμενο δραστηριότητας της ως άνω εταιρίας είναι η αδειοδότηση λειτουργίας των ξενοδοχείων που έχει αποκτήσει ο Όμιλος μέσω της θυγατρικής εταιρείας AGI –RRE Cleopatra Srl.

Επισημαίνεται ότι η αποτίμηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΠ 3, των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων της εν λόγω εταιρίας που αποκτήθηκαν από τον Όμιλο δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Βάσει της προσωρινής αποτίμησης των καθαρών στοιχείων ενεργητικού που αναγνωρίστηκαν κατά την εξαγορά δεν έχει προκύψει υπεραξία από τη συναλλαγή. Τα δικαιώματα μειοψηφίας αναγνωρίστηκαν βάσει της αναλογίας τους επί της αξίας των καθαρών στοιχείων ενεργητικού. Το ύψος των εσόδων και του κέρδους/ζημιάς που προέκυψαν μετά την ημερομηνία απόκτησης και συμπεριλήφθηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικού αποτελέσματος της περιόδου δεν είναι σημαντικά, ενώ τα έσοδα και τα κέρδη/ζημιές του Ομίλου δεν θα διέφεραν σημαντικά αν η ανωτέρω εταιρία είχε αποκτηθεί από την έναρξη της χρήσεως.

Επίσης, εντός του τετάρτου τριμήνου του 2017, ο Όμιλος απέκτησε τον έλεγχο των εταιριών Kestrel Entreprise EOOD, House Properties Investments EOOD και Residence Properties Investments EOOD αποκτώντας το 100% του μετοχικού τους κεφαλαίου στα πλαίσια συναλλαγών ανάκτησης εξασφαλίσεων χρηματοδοτήσεων που είχαν δοθεί από τον Όμιλο. Αντικείμενο και των τριών εταιριών είναι η εκμετάλλευση ακινήτων. Το τίμημα για την απόκτηση των εταιριών ανήλθε σε € 1.666. Η αποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν στα πλαίσια των ανωτέρω συναλλαγών δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί λόγω του σύντομου χρονικού διαστήματος που έχει μεσολαβήσει από τις εξαγορές. Βάσει της προσωρινής

αποτίμησης ο Όμιλος αναγνώρισε καθαρά στοιχεία ενεργητικού ύψους € 1.666 που αφορούν επενδύσεις σε ακίνητα, ενώ δεν έχει προκύψει υπεραξία από τις εξαγορές. Επισημαίνεται ότι το ύψος των αποτελεσμάτων των τριών άνω εταιριών που προέκυψαν μετά την ημερομηνία απόκτησης και συμπεριλήφθηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικού αποτελέσματος της χρήσεως είναι μηδενικά.

Την 31.12.2017 στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνονται και τρία αμοιβαία κεφάλαια υπό τη διαχείριση της θυγατρικής Alpha Asset Management ΑΕΔΑΚ καθώς βάσει του ποσοστού συμμετοχής του Ομίλου στα εν λόγω αμοιβαία στο τέλος της χρήσεως, αξιολογήθηκε ότι ασκείται έλεγχος από τον Όμιλο.

Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις δεν περιλαμβάνεται η εταιρία Commercial Bank of London Ltd, η οποία δεν έχει δραστηριότητα και οι εταιρίες Σμέλτερ Ιατρικά Συστήματα ΑΕΒΕ, Αρns-Διομήδης Εμπορική Α.Ε., ΜΕΤΕΚ Α.Ε. και Flagbright Ltd, οι οποίες έχουν πλήρως απομειωθεί και βρίσκονται υπό εκκαθάριση.

Ο Όμιλος αντισταθμίζει τον κίνδυνο καθαρής επενδύσεως θυγατρικών του με πράξεις παραγώγων προϊόντων, στο λειτουργικό νόμισμα αυτών.

Σχετικά με τις Συγγενείς και Κοινοπραξίες σημειώνονται τα ακόλουθα:

Η εταιρία Ceral Ανώνυμη Εταιρία Συμμετοχών Α.Ε. αποτελεί μητρική ομίλου εταιριών με θυγατρικές εταιρίες την Ceral Hellas Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις, την Kaican Services Limited και την Kaican Hellas Α.Ε.

Η εταιρία ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε. αποτελεί μητρική ομίλου εταιριών, στον οποίο περιλαμβάνονται οι θυγατρικές ΣΥΜΕΤ Α.Ε., Αστικός Τέρμιναλ Α.Ε., Ακαρπορτ Α.Ε. και ΝΑ.ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε. Επίσης, η εταιρία Rosequeens Properties Ltd αποτελεί μητρική ομίλου εταιριών με θυγατρική εταιρία την Rosequeens Properties S.R.L.

Ο Όμιλος αποτιμά τους ανωτέρω ομίλους εταιριών με τη μέθοδο της Καθαρής Θέσεως βάσει των ενοποιημένων τους στοιχείων, εκτός της ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε η οποία έχει ταξινομηθεί ως κατεχόμενη προς πώληση και αποτιμάται βάσει του ΔΠΧΠ 5 (σημείωση 47)

Θυγατρικές του Ομίλου με δικαιώματα τρίτων

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει πληροφορίες που αφορούν τις θυγατρικές του Ομίλου όπου υπάρχουν δικαιώματα τρίτων.

Επωνυμία εταιρίας	Έδρα	Ποσοστό δικαιωμάτων τρίτων %		Κέρδη/(ζημιές) που αναλογούν σε δικαιώματα τρίτων		Λοιπά Αποτελέσματα που αναγνωρίστηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση σε δικαιώματα τρίτων		Υπόλοιπο δικαιωμάτων τρίτων	
		31.12.2017	31.12.2016	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31.12.2017	31.12.2016	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
1. APE Fixed Assets Α.Ε.	Ελλάδα	27,8	27,8	(70)	(72)			10.947	10.953
2. Εβισάκ Α.Ε.	Ελλάδα		14,29		8		(1)		531
3. Ιονική Ξενοδοχειακά Επιχειρήσεις Α.Ε.	Ελλάδα				17				
4. Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.	Ελλάδα	6,83	6,83	196	194	(1)	(1)	9.301	9.095
5. Alpha Real Estate Bulgaria E.O.O.D.	Βουλγαρία	6,83	6,83	(2)	7			20	22
6. Chardash Trading E.O.O.D.	Βουλγαρία	6,83	6,83	(62)	(61)			(32)	30
7. Alpha Bank Romania S.A.	Ρουμανία	0,08	0,08	38	21	(8)	(8)	311	275
8. Romfelt Real Estate S.A.	Ρουμανία	1,14	1,14	(13)	(17)	5	1	(198)	(137)
9. Alpha Real Estate Services SRL	Ρουμανία	6,83	6,83	13	10	(2)	1	58	47
10. Alpha Real Estate D.O.O. Beograd	Σερβία	6,83	6,83		55		(4)		181
11. Alpha Real Estate Services LLC	Κυπρος	6,83	6,83	5				2	
12. SSIF Alpha Finance Romania S.A.	Ρουμανία	0,02							
13. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου ΑΕ	Ελλάδα	45,83		(122)				8.111	
14. TH Top Hotels SRL	Ρουμανία	2,5		(2)				14	
Σύνολο				(19)	162	(5)	(12)	28.534	20.997

Το ποσοστό δικαιωμάτων ψήφου που κατέχουν τρίτοι στις θυγατρικές δε διαφέρει από το ποσοστό τους στο μετοχικό τους κεφάλαιο.

Από τις ανωτέρω περιπτώσεις θυγατρικών σημαντικά δικαιώματα τρίτων υπάρχουν στην Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε., στην Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου Α.Ε, συνεπεία της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου την 3.2.2017 στην οποία συμμετείχαν οι μειοψηφούντες μέτοχοι με ποσό € 8.260, και στην APE Fixed Assets Α.Ε. Η APE Fixed Assets Α.Ε. έχει ταξινομηθεί ως κατεχόμενη προς πώληση (σημείωση 47).

Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τις Alpha Αστικά Ακίνητα και Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου Α.Ε, οι οποίες έχουν βασιστεί σε ποσά πριν την απαλοιφή των ενδοεταιρικών συναλλαγών.

Συνοπτική Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

	Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.		Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου ΑΕ	
	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ		ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Σύνολο εσόδων	13.387	10.919	100	
Σύνολο εξόδων	(9.113)	(6.890)	(305)	(51)
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) χρήσεως μετά το φόρο εισοδήματος	3.391	2.838	(266)	(51)
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως μετά το φόρο εισοδήματος	3.391	2.838	(266)	(51)

Συνοπτικός Ισολογισμός

	Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.		Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου ΑΕ	
	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ		ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Σύνολο μη κυκλοφορούντος εργητικού	67.944	76.130	17.535	17.630
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	72.471	61.527	256	11
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	2.502	2.773	27	17.675
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	1.698	2.054	66	
Σύνολο Καθαρής Θέσεως	136.214	132.830	17.699	(34)

Συνοπτική Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.		Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου ΑΕ	
	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ		ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Σύνολο εισροών/(εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες	2.441	1.637	(17.553)	17.620
Σύνολο εισροών/(εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες	8.839	1.297	(81)	(17.630)
Σύνολο εισροών/(εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(12)	17.880	
Σύνολο εισροών/(εκροών) χρήσεως	11.280	2.922	246	(10)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ενάρξεως χρήσεως	57.682	54.760	11	21
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξεως χρήσεως	68.962	57.682	256	11

Οι ως άνω εταιρείες δεν κατέβαλαν μέρισμα για τις χρήσεις 2017 και 2016.

Σημαντικοί Περιορισμοί

Οι σημαντικοί περιορισμοί του Ομίλου ως προς τη χρήση περιουσιακών στοιχείων ή το διακανονισμό υποχρεώσεων, αφορούν εκείνους που επιβάλλονται από το κανονιστικό πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργούν κυρίως οι θυγατρικές που εποπτεύονται ως προς την κεφαλαιακή τους επάρκεια. Ειδικότερα, οι κανονιστικές αρχές απαιτούν, κατά περίπτωση και ανάλογα με τη φύση της εταιρίας,

τη συμμόρφωση με συγκεκριμένα όρια, όπως για παράδειγμα τη διατήρηση συγκεκριμένου επιπέδου εποπτικών κεφαλαίων, τη διακράτηση συγκεκριμένου ύψους ρευστοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού, τον περιορισμό της εκθέσεως σε άλλες εταιρίες του Ομίλου και τη συμμόρφωση με συγκεκριμένους αριθμοδείκτες. Το σύνολο του ενεργητικού και των υποχρεώσεων των θυγατρικών τραπεζών, ασφαλιστικών εταιριών και λοιπών κυρίως χρηματοδοτικών εταιριών για τις οποίες υπάρχουν σημαντικοί περιορισμοί είναι € 9.326.135 (31.12.2016 € 9.533.572) και € 7.989.017 (31.12.2016 € 8.093.249) αντίστοιχα.

Επιπλέον, το σύνολο των ελληνικών θυγατρικών υπόκειται στους περιορισμούς που επιβάλλονται από το θεσμικό πλαίσιο (Νόμος 2190/1920 ή ειδικότερη νομοθεσία αναλόγως του αντικειμένου εργασιών) αναφορικά με το ελάχιστο ύψος του Μετοχικού Κεφαλαίου και της Καθαρής τους Θέσης και τη δυνατότητα διανομής μερίσματος.

Επιπρόσθετα, οι περιορισμοί στις αναλήψεις μετρητών και στην εν γένει ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων που επεβλήθησαν με την έκδοση Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου εντός του 2015, καθώς και με κάθε υπουργική ή άλλη απόφαση εκδοθείσα δυνάμει εξουσιοδοτικής διάταξης αυτών, επιβάλλουν περιορισμούς στη δυνατότητα των ελληνικών θυγατρικών του Ομίλου να πραγματοποιήσουν μεταφορές κεφαλαίων εκτός Ελλάδας.

Δεν υφίστανται δικαιώματα προσασίας επί δικαιωμάτων τρίτων στο μετοχικό κεφάλαιο θυγατρικών εταιριών που θα μπορούσαν να περιορίσουν τη δυνατότητα του Ομίλου να χρησιμοποιήσει περιουσιακά στοιχεία ή να διακανονίσει υποχρεώσεις του Ομίλου.

Ενοποιούμενες εταιρίες ειδικής δομής

Ο Όμιλος ενοποιεί έξι εταιρίες ειδικής δομής που συστάθηκαν για να εξυπηρετήσουν συναλλαγές τιτλοποίησης δανειακών χαρτοφυλακίων που έχουν χορηγηθεί από εταιρίες του Ομίλου. Οι συναλλαγές τιτλοποίησης αποσκοπούν στην άντληση ρευστότητας μέσω έκδοσης ομολογιών ή άλλης νομικής μορφής δανεισμού. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις αξιολογήθηκε ότι ο Όμιλος ασκεί έλεγχο στις εταιρίες ειδικής δομής καθώς έχει εξουσία πάνω στις δραστηριότητες τους και σημαντική έκθεση στις αποδόσεις τους. Οι ομολογίες και τα λοιπά χρηματοοικονομικά μέσα εκδόσεως των εταιριών κατέχονται στο σύνολο τους από την Τράπεζα με εξαίρεση τις περιπτώσεις συναλλαγών τιτλοποίησης ναυτιλιακών και επιχειρηματικών (SME) δανείων μέσω των εταιριών Alpha Shipping Finance Ltd και Alpha Proodos DAC, όπου το σύνολο του υψηλής προτεραιότητας εξόφλησης δανεισμού βρίσκεται στην κατοχή τρίτων εκτός Ομίλου μερών. Ανάλογα με τα κριτήρια που πρέπει να ικανοποιεί το κάθε τιτλοποιημένο χαρτοφυλάκιο δανείων, ο Όμιλος προβαίνει κατά περίπτωση σε επαναγορές τιτλοποιημένων δανείων, χωρίς ωστόσο να έχει σχετική συμβατική υποχρέωση. Επιπρόσθετα, για τις συναλλαγές τιτλοποίησης που ευρίσκονται σε περίοδο αναπλήρωσης, ο Όμιλος προβαίνει σε νέες τιτλοποιήσεις δανειακών χαρτοφυλακίων μεταφέροντάς τα στις εν λόγω εταιρίες, προκειμένου να ικανοποιούνται συγκεκριμένα ποσοτικά κριτήρια που σχετίζονται με το ύψος των ομολογιακών εκδόσεων. Πρόθεση του Ομίλου είναι να συνεχίσει την ανωτέρω πρακτική. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η ονομαστική αξία των ομολογιών ή άλλης μορφής δανεισμού που έχει εκδοθεί ανά εταιρία ειδικής δομής και αποτελούν εργαλεία άντλησης ρευστότητας.

Επωνυμία εταιρίας	Ονομαστική αξία	
	31.12.2017	31.12.2016
Epihiro Plc	1.593.400	1.593.400
Katanalotika Plc	1.520.000	1.520.000
Pisti 2010-1 Plc	586.200	586.200
Irida Plc	474.800	474.800
Alpha Shipping Finance Ltd	316.712	254.194
Alpha Proodos DAC	640.000	640.000

Επιπλέον, την 31.12.2017 ο Όμιλος είχε χορηγήσει δάνεια μειωμένης εξασφάλισης ύψους € 261.849 (31.12.2016: € 380.346) στις εταιρίες ειδικής δομής για σκοπούς πιστωτικής ενίσχυσης των συναλλαγών τιτλοποιήσεων. Πέραν των ανωτέρω δανείων ο Όμιλος δεν έχει συμβατική υποχρέωση χορήγησης επιπλέον χρηματοδότησης στις εταιρίες, με εξαίρεση την Alpha Proodos DAC και την Alpha Shipping Finance Limited για τις οποίες οφείλει, εφόσον χρειαστεί, να προβεί σε χορήγηση επιπλέον δανείων μειωμένης εξασφάλισης.

Επίσης την 31.12.2017 ο Όμιλος ενοποίησε τρία αμοιβαία κεφάλαια υπό τη διαχείριση της θυγατρικής Alpha Asset Management ΑΕΔΑΚ, καθώς βάσει του ποσοστού συμμετοχής του στο τέλος της χρήσεως, αξιολογήθηκε ότι ασκείται έλεγχος από τον Όμιλο. Το σύνολο ενεργητικού των ανωτέρω αμοιβαίων κεφαλαίων κατά την 31.12.2017 ανήλθε σε € 3.070.

Μεταβολές ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές που δεν οδήγησαν σε απώλεια ελέγχου

Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι συναλλαγές με μετόχους μειοψηφίας σε θυγατρικές του Ομίλου για την χρήση 2017 και 2016 αντίστοιχα, στις οποίες ο Όμιλος διατήρησε τον έλεγχο.

Την 5.1.2017 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης Alpha Group Investments Ltd προέβη σε πώληση του 45,84% των μετοχών της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου ΑΕΠ Κεφαλαρίου έναντι ποσού € 11 .

Την 14.9.2016 η κατά 93,17% θυγατρική εταιρία του Ομίλου Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε. απέκτησε το σύνολο των μετοχών της εταιρίας Alpha Real Estate Services LLC έναντι ποσού € 11 από την κατά 100% θυγατρική Alpha Group Investments Ltd. Η παραπάνω συναλλαγή είχε ως αποτέλεσμα την μεταβολή του ποσοστού συμμετοχής του Ομίλου από 100% σε 93,17%.

Η επίδραση της αλλαγής του ποσοστού συμμετοχής στις συγκεκριμένες θυγατρικές στο σύνολο της καθαρής θέσης που αναλογεί στους μετόχους της Τραπέζης κατά τη διάρκεια των χρήσεων 2017 και 2016 παρουσιάζεται στους πίνακες που ακολουθούν:

	Μεταβολή ποσοστού συμμετοχής ΑΕΠ Κεφαλαρίου Α.Ε. 1.1.2017 - 31.12.2017	Μεταβολή ποσοστού συμμετοχής Alpha Real Estate Services LLC 1.1.2016 - 31.12.2016
Λογιστική αξία που διατέθηκε σε τρίτους	(15)	
Τμήμα που εισπράχθηκε	11	11
Ποσό που αναλογεί στους μετόχους της Τραπέζης	26	

Απώλεια ελέγχου θυγατρικής λόγω πώλησης

Την 11.4.2017 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής της Τραπέζης Alpha Bank Srbija A.D., βάσει σχετικής συμφωνίας της 30.1.2017 με τον σερβικό όμιλο εταιριών MK Group (σημείωση 47).

Την 18.5.2017 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου, AGI BRE Participations 1 EOOD έναντι τιμήματος € 1. Από την συναλλαγή προέκυψε κέρδος € 1.121.

Την 20.6.2017 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου, AGI-SRE Ariadni DOO έναντι τιμήματος ενός ευρώ. Από την συναλλαγή προέκυψε κέρδος € 1.028.

Την 28.11.2017 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου, Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε. προέβη σε πώληση του συνόλου των μετοχών που κατείχε στην εταιρία «Alpha Real Estate D.O.O. Beograd», έναντι τιμήματος € 8.400. Η συναλλαγή επιβάρυνε τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου με € 2.998.

Την 11.12.2017 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής εταιρίας της Τραπέζης, EBISAK A.E., έναντι τιμήματος € 2.136. Η συναλλαγή επιβάρυνε τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου με € 1.095.

Την 10.5.2016 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής της Τραπέζης Alpha Bank A.D. Skorje (σημείωση 47).

Την 21.10.2016 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου Alpha Αστικά Ακίνητα προέβη στην πώληση του συνόλου των μετοχών της εταιρίας Alpha Astika Akinita D.O.O.E.L. Skorje έναντι ποσού € 775 . Η συναλλαγή επιβάρυνε τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου με € 122 .

Την 16.12.2016 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου της συμμετοχής της Τραπέζης στο μετοχικό κεφάλαιο (περίπου 97,3%) της εταιρίας Ιονική Ξενοδοχειακά Επιχειρήσεις Α.Ε. έναντι τιμήματος € 76,1 εκατ. (σημείωση 47).

Έκθεση σε μη ενοποιούμενα σχήματα ειδικής δομής

Ο Όμιλος, μέσω της θυγατρικής του Alpha Asset Management ΑΕΔΑΚ, διαχειρίζεται 48 (31.12.2016: 27) αμοιβαία κεφάλαια που πληρούν τον ορισμό των εταιριών/σχημάτων ειδικής δομής (structured entities) και αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εάν ασκεί έλεγχο σε κάποιο από αυτά σύμφωνα με τις διατάξεις του IFRS 10.

Ο Όμιλος, ως διαχειριστής των αμοιβαίων κεφαλαίων έχει τη δυνατότητα κατεύθυνσης των δραστηριοτήτων που επηρεάζουν σημαντικά το ύψος των αποδόσεων τους, καθώς επιλέγει τις επενδύσεις στις οποίες αυτά συμμετέχουν, πάντα όμως μέσα στο

πλαίσιο των επιτρεπόμενων επενδύσεων που περιγράφονται στον κανονισμό του εκάστοτε αμοιβαίου κεφαλαίου. Κατά συνέπεια, ο Όμιλος διαθέτει εξουσία στα υπό διαχείριση αμοιβαία κεφάλαια αλλά με σαφώς προσδιορισμένο εύρος λήψης αποφάσεων. Επιπλέον, ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε μεταβλητές αποδόσεις από την ανάμειξη του με τα αμοιβαία κεφάλαια καθώς λαμβάνει προμήθεια διαθέσεως, εξαγοράς και διαχειρίσις αυτών, οι οποίες κυμαίνονται στα συνήθη στην αγορά επίπεδα για αντίστοιχες υπηρεσίες. Ο Όμιλος διαθέτει και άμεση επένδυση σε ορισμένα από τα υπό διαχείριση αμοιβαία κεφάλαια, το ύψος της οποίας αξιολογείται για να διαπιστωθεί κατά πόσο εκθέτει τον Όμιλο σε σημαντική μεταβλητότητα αποδόσεων σε σχέση με τη συνολική μεταβλητότητα των αποδόσεων του αμοιβαίου κεφαλαίου. Από την εξέταση των ανωτέρω παραγόντων ο Όμιλος αξιολόγησε ότι, με εξαίρεση την περίπτωση τριών αμοιβαίων κεφαλαίων στα οποία διαθέτει σημαντικό ποσοστό άμεσης επένδυσης, σε όλες τις λοιπές περιπτώσεις ασκεί τα δικαιώματα λήψης αποφάσεων που του έχουν ανατεθεί προς όφελος των μεριδιούχων, λειτουργώντας ως εκπρόσωπος (agent) που δεν ασκεί έλεγχο πάνω στα αμοιβαία κεφάλαια.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται μεγέθη των αμοιβαίων κεφαλαίων που ο Όμιλος διαχειρίζεται αλλά δεν ελέγχει, ομαδοποιημένα ανάλογα με το είδος των επενδύσεων στις οποίες τα αμοιβαία κεφάλαια συμμετέχουν. Συγκεκριμένα παρουσιάζονται το σύνολο του ενεργητικού τους κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και τα έσοδα που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα του Ομίλου κατά τη διάρκεια της χρήσεως από τα υπό διαχείριση αμοιβαία κεφάλαια και αφορούν προμήθειες εξαγοράς, διαθέσεως και διαχειρίσεως.

	Σύνολο Ενεργητικού		Έσοδο προμηθειών	
	31.12.2017	31.12.2016	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31.12.2017	31.12.2016
Κατηγορία Αμοιβαίων Κεφαλαίων				
Ομολογιακά - Σύνθετα	354.540	343.282	3.993	3.946
Χρηματαγοράς	186.109	229.997	1.327	1.075
Μετοχικά	446.434	383.125	10.288	8.319
Μικτά	220.750	200.307	3.671	3.012
Σύνολο	1.207.833	1.156.711	19.279	16.352

Η άμεση επένδυση του Ομίλου στα ανωτέρω αμοιβαία κεφάλαια έχει αναγνωρισθεί στο Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο και η λογιστική της αξία ανέρχεται σε € 17.291 (31.12.2016: € 34.852). Ο Όμιλος έχει επίσης συνάψει πράξεις παραγώγων με αντισυμβαλλόμενο αμοιβαία κεφάλαια τα οποία διαχειρίζεται. Η λογιστική αξία των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από τα εν λόγω παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ανέρχεται σε € 62 (31.12.2016: € 41) και € 1.466,7 (31.12.2016: € 1.026), αντίστοιχα. Επισημαίνεται ότι ο Όμιλος έχει αντισταθμίσει τη θέση του στα εν λόγω παράγωγα. Κατά τη διάρκεια της χρήσεως 2017 ποσό € 84 (2016: € 1.495) αναγνωρίσθηκε στα αποτελέσματα του Ομίλου ως ζημιές απομείωσης επί των αμοιβαίων κεφαλαίων του Διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου που διαχειρίζεται.

Επισημαίνεται ότι ο Όμιλος δεν έχει αναλάβει καμία συμβατική υποχρέωση να παρέχει χρηματοοικονομική υποστήριξη σε κάποιο από τα αμοιβαία κεφάλαια που διαχειρίζεται, ούτε εγγυάται τις αποδόσεις τους.

Επιπλέον, ο Όμιλος διαχειρίζεται το Alpha TANEΟ Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών μέσω της θυγατρικής του εταιρίας Alpha Α.Ε. Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών -ΑΚΕΣ. Οι μεριδιούχοι του Αμοιβαίου αυτού Κεφαλαίου είναι η Τράπεζα με ποσοστό 51% και το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας ΑΕ με ποσοστό 49%. Τα δύο μέρη ασκούν από κοινού έλεγχο πάνω στο αμοιβαίο κεφάλαιο και ως εκ τούτου η συμμετοχή του Ομίλου στο Alpha TANEΟ ΑΚΕΣ αποτιμάται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Η λογιστική αξία της συμμετοχής του Ομίλου την 31.12.2017 ανέρχεται σε € 2.853 (31.12.2016: € 3.213) και περιλαμβάνεται στο υπόλοιπο των Επενδύσεων σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες. Η αναλογία του Ομίλου στο συνολικό αποτέλεσμα της Alpha TANEΟ ΑΚΕΣ παρουσιάζεται στη σημείωση 19. Το σύνολο του ενεργητικού της εταιρίας την 31.12.2017 ήταν € 5.654 (31.12.2016: € 6.483). Το έσοδο προμηθειών του Ομίλου για τη διαχείριση του αμοιβαίου κεφαλαίου κατά τη χρήση 2017 ανήλθε σε € 163 (2016: € 163). Η Τράπεζα έχει αναλάβει την υποχρέωση να συνεισφέρει στο μετοχικό κεφάλαιο της κοινοπραξίας επιπλέον κεφάλαια μέχρι του ποσού των € 187. Η εν λόγω δέσμευση μαζί με τη λογιστική αξία της συμμετοχής αποτελούν τη μέγιστη δυνατή έκθεση του Ομίλου στην Alpha TANEΟ ΑΚΕΣ.

Επιπλέον, ο Όμιλος έχει επενδύσεις σε εταιρίες ειδικής δομής μέσω της συμμετοχής του σε αμοιβαία κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών τα οποία δεν διαχειρίζεται καθώς και σε εταιρίες με αντικείμενο την έκδοση χρεογράφων με εγγύηση περιουσιακά

στοιχεία (asset-backed securities), μέσω της κατοχής τίτλων εκδόσεώς τους. Στον παρακάτω πίνακα αναλύονται οι εν λόγω συμμετοχές του Ομίλου. Ως ένδειξη του μεγέθους των εταιριών ειδικής δομής δίνεται το σύνολο ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών βάσει του πιο πρόσφατου διαθέσιμου ισολογισμού και η συνολική ονομαστική αξία των εκδόσεων των asset backed securities.

	Λογιστική αξία		Σύνολο ενεργητικού / Αξία έκδοσης	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Κατηγορία Εταιρίας Ειδικής Δομής				
Αξιόγραφα Επενδυτικού Χαρτοφυλακίου - διαθέσιμα προς πώληση				
Αμοιβαία Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών	23.133	28.622	365.264	470.398
Asset- backed securities	8.433	7.185	992.461	1.090.928
Αξιόγραφα Επενδυτικού Χαρτοφυλακίου - διακρατούμενα μέχρι τη λήξη				
Asset- backed securities	319	319	3.816	3.816
Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες				
Αμοιβαία Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών	1.400	1.012	3.089	3.050

Ο Όμιλος έχει δεσμευτεί να συμμετέχει σε επιπλέον επενδύσεις των ανωτέρω αμοιβαίων κεφαλαίων έως του ποσού των € 700 (31.12.2016: € 2.026). Η εν λόγω δέσμευση μαζί με τη λογιστική αξία της συμμετοχής αποτελούν τη μέγιστη δυνατή έκθεση του Ομίλου σε αυτές τις επενδύσεις. Κατά τη διάρκεια της χρήσεως 2017 ποσό € 84 αναγνωρίσθηκε στα αποτελέσματα του Ομίλου ως ζημιές απομείωσης επί των ανωτέρω αμοιβαίων κεφαλαίων του Διαθέσιμου προς Πώληση χαρτοφυλακίου (2016: € 0,3 εκατ.).

Από τις συμμετοχές του σε asset-backed securities ο Όμιλος αναγνώρισε εντός της χρήσεως 2017 τόκους έσοδα ύψους € 285,2 (2016: € 294) και κέρδη ύψους € 162,6 (2016: κέρδη € 137) στα Αποτελέσματα Χρηματοοικονομικών Πράξεων. Ο Όμιλος δεν έχει καμία συμβατική υποχρέωση παροχής χρηματοοικονομικής υποστήριξης στις εταιρίες που έχουν εκδώσει τα εν λόγω χρεόγραφα. Η μέγιστη δυνατή έκθεση του Ομίλου σε ζημιές από τα asset backed securities δεν διαφέρει από τη λογιστική τους αξία.

39. Γνωστοποιήσεις N.4261/5.5.2014

Με το άρθρο 81 του Ν.4261/5.5.2014 ενσωματώθηκε στην Ελληνική Νομοθεσία το άρθρο 89 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013, σύμφωνα με το οποίο θεσπίζεται για πρώτη φορά η υποχρέωση δημοσιοποίησης πληροφοριών σε ενοποιημένη βάση, ανά κράτος-μέλος και τρίτη χώρα στις οποίες διαθέτει έδρα, εξειδικεύοντας ως ακολούθως: επωνυμία ή επωνυμίες, φύση δραστηριοτήτων, γεωγραφική θέση, κύκλο εργασιών, αποτελέσματα προ φόρων, φόρους επί των αποτελεσμάτων και τις εισηραττόμενες δημόσιες επιδοτήσεις και αριθμό εργαζομένων σε ισοδύναμο καθεστώς πλήρους απασχόλησης.

Οι απαιτούμενες πληροφορίες παρατίθενται κατωτέρω.

Ελλάδα

Ο κύκλος εργασιών στην "Ελλάδα" ανήλθε την 31.12.2017 σε € 2.673.946, τα αποτελέσματα προ φόρων σε κέρδη € 104.588, οι χρεωστικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε €(69.054) και ο αριθμός προσωπικού σε 8.698 άτομα και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες:

Τράπεζες
1. Alpha Τράπεζα Α.Ε. (περιλαμβάνονται και το υποκατάστημα της Τραπέζης στο Ηνωμένο Βασίλειο)
Asset Management
1. Alpha Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.
Χρηματοδοτικές εταιρίες
1. Alpha Leasing Α.Ε.
2. ABC Factors Α.Ε.

Investment Banking
1. Alpha Finance A.E.Π.Ε.Υ.
2. Alpha A.E. Επενδυτικών Συμμετοχών
3. Alpha A.E. Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών - ΑΚΕΣ
Ασφαλιστικές
1. Alpha Ασφαλιστικές Πρακτορεύσεις A.E.
2. Alphalife A.A.E.Z.
Κτηματικές και ξενοδοχειακές
1. Alpha Αστικά Ακίνητα A.E.
2. Εμπορική Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ακινήτων A.E.
3. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής A.E.
4. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής II A.E.
5. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας I A.E.
6. APE Fixed Assets A.E.
7. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Κηφισιάς A.E.
8. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Καλλιρόνης A.E.
9. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Λειβαδιάς A.E.
10. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου A.E.
11. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Ερυθραίας A.E.
12. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Χανίων A.E.
13. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Σπάτων A.E.
14. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Καλλιθέας A.E.
Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών
1. Ιονική Συμμετοχών A.E.
Διάφορες εταιρίες
1. Καφέ Alpha A.E.
2. Alpha Υποστηρικτικών Εργασιών A.E.
3. Real Car Rental A.E.
4. Εβισάκ A.E.
5. Εμπορική Διαχείρισης A.E.
6. Alpha Bank Υπηρεσίες Ενημερώσεως Οφειλετών A.E.

Ηνωμένο Βασίλειο

Ο κύκλος εργασιών στο "Ηνωμένο Βασίλειο" ανήλθε την 31.12.2017 σε € 43.096, τα αποτελέσματα προ φόρων σε κέρδη € 16.349, οι χρεωστικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε € (2.692) ο αριθμός προσωπικού σε 39 άτομα και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες:

Τράπεζες
1. Alpha Bank London Ltd
Asset Management
1. ABL Independent Financial Advisers Ltd
Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών
1. Alpha Credit Group Plc
2. Emporiki Group Finance Plc

3. Irida Plc
4. Alpha Shipping Finance Ltd

Διάφορες εταιρίες

1. Alpha Bank London Nominees Ltd

Κύπρος

Ο κύκλος εργασιών στην "Κύπρο" ανήλθε την 31.12.2017 σε € 168.585, τα αποτελέσματα προ φόρων σε ζημίες €(449.515), οι χρεωστικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε € (1.933) ο αριθμός προσωπικού σε 671 άτομα και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες:

Τράπεζες

1. Alpha Bank Cyprus Ltd

Investment Banking

1. Emporiki Ventures Capital Developed Markets Ltd
2. Emporiki Ventures Capital Emerging Markets Ltd

Κτηματικές και ξενοδοχειακές

1. Stockfort Ltd

Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών

1. Alpha Group Investments Ltd
2. Ionian Equity Participations Ltd
3. AGI-BRE Participations 1 Ltd
4. AGI-RRE Participations 1 Ltd
5. Alpha Group Ltd
6. AGI-RRE Athena Ltd
7. AGI-RRE Poseidon Ltd
8. AGI-RRE Hera Ltd
9. Umera Ltd
10. AGI-BRE Participations 2 Ltd
11. AGI-BRE Participations 3 Ltd
12. AGI-BRE Participations 4 Ltd
13. Alpha Real Estate Services LLC
14. AGI-RRE Ares Ltd
15. AGI-RRE Venus Ltd
16. AGI-RRE Artemis Ltd
17. AGI-BRE Participations 5 Ltd
18. AGI-RRE Cleopatra Ltd
19. AGI-RRE Hermes Ltd
20. AGI-Cypre Arsinoe Ltd
21. AGI-SRE Ariadni Ltd
22. Zerelda Ltd
23. AGI-Cypre Alaminos Ltd
24. AGI-Cypre Tochini Ltd
25. AGI-Cypre Evagoras Ltd
26. AGI-Cypre Tersefanou Ltd
27. AGI-Cypre Mazotos Ltd

28. AGI-Cypre Ermis Ltd

29. AGI-SRE Participations 1 Ltd

Διάφορες εταιρίες

1. Alpha Trustees Ltd

Ρουμανία

Ο κύκλος εργασιών στη "Ρουμανία" ανήλθε την 31.12.2017 σε € 164.243, τα αποτελέσματα προ φόρων σε κέρδη € 45.531, οι χρεωστικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε € (9.346) ο αριθμός προσωπικού σε 1.897 άτομα και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες:

Τράπεζες

1. Alpha Bank Romania S.A.

Χρηματοδοτικές εταιρίες

1. Alpha Leasing Romania IFN S.A.

Investment Banking

1. SSIF Alpha Finance Romania S.A.

Ασφαλιστικές

1. Alpha Insurance Brokers S.R.L.

Κτηματικές και ξενοδοχειακές

1. Alpha Real Estate Services S.R.L.

2. AGI-RRE Participations 1 S.R.L.

3. Romfelt Real Estate S.A.

4. AGI-RRE Zeus S.R.L.

5. AGI-RRE Poseidon S.R.L.

6. AGI-RRE Hera S.R.L.

7. AGI-RRE Cleopatra S.R.L.

8. AGI-RRE Hermes S.R.L.

9. SC Cordia Residence S.R.L.

10. SC Carmel Residential S.R.L.

11. Asmita Gardens S.R.L.

12. Ashtrom Residents S.R.L.

13. Cubic Center Development S.A.

14. TH Top Hotels S.R.L.

Σερβία

Ο κύκλος εργασιών στη "Σερβία" ανήλθε την 31.12.2017 σε € 10.434, τα αποτελέσματα προ φόρων σε κέρδη € 11.204, οι χρεωστικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε € (43) και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες:

Τράπεζες

1. Alpha Bank Srbija A.D.

Κτηματικές και ξενοδοχειακές

1. Alpha Real Estate D.O.O. Beograd

2. AGI-SRE Participations 1 DOO

3. AGI-SRE Ariadni DOO

Αλβανία

Ο κύκλος εργασιών στην "Αλβανία" ανήλθε την 31.12.2017 σε € 18.657, τα αποτελέσματα προ φόρων σε ζημίες €(6.613), οι πιστωτικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε € 458 ο αριθμός προσωπικού σε 422 άτομα και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες:

Τράπεζες
1. Alpha Bank Albania SH.A.

Βουλγαρία

Ο κύκλος εργασιών στη "Βουλγαρία" ανήλθε την 31.12.2017 σε € 2.667 τα αποτελέσματα προ φόρων σε ζημίες €(5.494), οι πιστωτικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε € 4 και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες:

Κτηματικές και ξενοδοχειακές
1. Alpha Real Estate Bulgaria E.O.O.D.
2. Chardash Trading E.O.O.D.
3. AGI-BRE Participations 1 E.O.O.D.
4. AGI-BRE Participations 2 E.O.O.D.
5. AGI-BRE Participations 2BG E.O.O.D.
6. AGI-BRE Participations 3 E.O.O.D.
7. AGI-BRE Participations 4 E.O.O.D.
8. HT-1 E.O.O.D.
9. AGI-BRE Participations 5 E.O.O.D.
10. Kestrel Enterprise EOOD
11. House Properties Investments EOOD
12. Residence Properties Investments EOOD
13. Beroe Real Estate EOOD

Ιρλανδία

Ο κύκλος εργασιών στην "Ιρλανδία" ανήλθε την 31.12.2017 σε € 13.770 και τα αποτελέσματα προ φόρων σε ζημίες €(496).

Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών
1. Alpha Proodos DAC

Jersey

Ο κύκλος εργασιών στο "Jersey" ανήλθε την 31.12.2017 σε € 528 τα αποτελέσματα προ φόρων σε ζημίες €(83).

Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών
1. Alpha Group Jersey Ltd

Σημειώνεται ότι, ούτε η Τράπεζα ούτε οι εταιρίες του Ομίλου έχουν εισπράξει ποσά που αφορούν δημόσιες επιδοτήσεις. Με το άρθρο 82 του Ν.4261/5.5.2014 ενσωματώθηκε στην Ελληνική Νομοθεσία το άρθρο 90 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013, σύμφωνα με το οποίο θεσπίζεται για πρώτη φορά η υποχρέωση δημοσιοποίησης της συνολικής απόδοσης των στοιχείων του ενεργητικού. Η συνολική απόδοση των στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου* για την χρήση 2017 ανέρχεται σε 0,03% (31.12.2016: 0,1%).

* Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών (ΕΑΚΑΑ), ο ορισμός και ο ακριβής υπολογισμός του δείκτη εμφανίζεται στο παράρτημα της Ετήσιας Εκθέσεως.

40. Πληροφόρηση κατά τομέα

α. Ανάλυση κατά λειτουργικό τομέα

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

1.1 - 31.12.2017							
	Λιανική Τραπεζική	Corporate Banking	Asset Management/ Insurance	Investment Banking/ Treasury	N.A. Ευρώπη	Λοιπά	Όμιλος
Καθαρό έσοδο από τόκους	953,2	633,8	12,2	107,5	232,5	3,4	1.942,6
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	108,2	125,9	44,5	19,0	25,7	0,2	323,5
Λοιπά έσοδα	8,4	(22,3)	2,3	139,0	19,7	50,4	197,5
Σύνολο εσόδων	1.069,8	737,4	59,0	265,5	277,9	54,0	2.463,6
Σύνολο εξόδων*	(670,0)	(174,5)	(31,1)	(29,9)	(187,9)	(106,9)	(1.200,3)
Ζημίες απομειώσεως	(886,5)	62,2			(181,1)		(1.005,4)
Κόστος/Πρόβλεψη αποζημίωσης προγράμματος αποχωρήσεως προσωπικού						(92,7)	(92,7)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	(486,7)	625,1	27,9	235,6	(91,1)	(145,6)	165,2
Φόρος εισοδήματος							(75,6)
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες							89,6
Κέρδη/(ζημίες) από διακοπείσες δραστηριότητες						(68,5)	(68,5)
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος							21,1
Ενεργητικό 31.12.2017	23.932,0	15.351,3	410,7	7.892,1	8.051,7	5.175,2	60.813,0
Υποχρεώσεις 31.12.2017	23.423,3	5.825,8	1.968,0	13.906,4	5.849,8	213,0	51.186,3
Κεφαλαιακές δαπάνες	58,0	36,3	5,3	17,4	11,8	16,8	145,6
Αποσβέσεις	(54,5)	(22,5)	(2,3)	(2,4)	(9,4)	(8,6)	(99,7)

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

1.1 - 31.12.2016							
	Λιανική Τραπεζική	Corporate Banking	Asset Management/ Insurance	Investment Banking/ Treasury	N.A. Ευρώπη	Λοιπά	Όμιλος
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.001,7	684,8	14,7	(38,3)	257,8	3,4	1.924,1
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	111,3	136,3	35,6	8,3	25,0	1,4	317,9
Λοιπά έσοδα	6,9	12,6	(1,5)	66,5	39,1	18,2	141,8
Σύνολο εσόδων	1.119,9	833,7	48,8	36,5	321,9	23,0	2.383,8
Σύνολο εξόδων*	(664,3)	(153,5)	(26,7)	(29,7)	(182,2)	(137,4)	(1.193,8)
Ζημίες απομειώσεως	(352,2)	(536,4)			(273,8)	(5,6)	(1.168,0)
Κόστος/Πρόβλεψη αποζημίωσης προγράμματος αποχωρήσεως προσωπικού					(31,7)		(31,7)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	103,4	143,8	22,1	6,8	(165,8)	(120,0)	(9,7)
Φόρος εισοδήματος							29,2
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες							19,5
Κέρδη/(Ζημίες) από διακοπείσες δραστηριότητες					22,8		22,8
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος							42,3
Ενεργητικό 31.12.2016	24.887,3	15.379,1	380,7	10.436,6	8.813,3	4.975,3	64.872,3
Υποχρεώσεις 31.12.2016	22.459,0	5.809,3	1.658,7	19.634,3	6.125,6	72,0	55.758,9
Κεφαλαιακές δαπάνες	74,0	73,9	1,9	1,3	25,0	9,9	186,0
Αποσβέσεις	(53,4)	(20,2)	(1,6)	(2,1)	(10,3)	(9,8)	(97,4)

* Εξαιρουμένων προγραμμάτων αποχωρήσεως προσωπικού

i. Λιανική Τραπεζική

Εντάσσονται όλοι οι Ιδιώτες (Πελάτες λιανικής τραπεζικής), οι ελεύθεροι επαγγελματίες, οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και το εξωτερικό εκτός των χωρών της Ν.Α. Ευρώπης.

Διαχειρίζεται, μέσω του εκτεταμένου δικτύου Καταστημάτων, όλα τα Καταθετικά Προϊόντα (Αποταμιευτικά/Ταμιευτηρίου, Προϊόντα Ρευστότητας/Όψεως, Επενδυτικά Προϊόντα/Προθεσμίας, Repos, Swaps), Χρηματοδοτικά Προϊόντα (Στεγαστικής, Καταναλωτικής, Επιχειρηματικής Πίστης, Εγγυητικές Επιστολές), καθώς και τις χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες των ανωτέρω πελατών.

ii. Corporate Banking

Εντάσσονται όλες οι συνεργαζόμενες Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις, οι Επιχειρήσεις με πολυεθνική επιχειρηματική δραστηριότητα, οι επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την Διεύθυνση Μεγάλων Πελατών (Corporate) και οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με την Ναυτιλία και δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και το εξωτερικό εκτός των χωρών της Ν.Α. Ευρώπης.

Διαχειρίζεται τα προϊόντα ρευστότητας, επιχειρηματικής πίστης καθώς και τις εγγυητικές επιστολές των ανωτέρω επιχειρήσεων. Στον τομέα αυτό ανήκουν ακόμα τα προϊόντα χρηματοδοτικής μίσθωσης των οποίων η διάθεση γίνεται μέσω της θυγατρικής εταιρίας Alpha Leasing A.E., καθώς και οι υπηρεσίες προεξόφλησης επιχειρηματικών απαιτήσεων μέσω της θυγατρικής εταιρίας ABC Factors A.E.

iii. Asset Management/Insurance

Εντάσσεται μεγάλο εύρος προϊόντων διαχείρισης χαρτοφυλακίου πελατών, μέσω των Κέντρων Private Banking του Ομίλου, και της θυγατρικής εταιρίας Alpha Asset Management A.E.Δ.Α.Κ. Επίσης, περιλαμβάνονται τα έσοδα από την πώληση ευρέως φάσματος ασφαλιστικών προϊόντων, τα οποία παρέχονται, προς ιδιώτες και επιχειρήσεις ή μέσω της AXA Ασφαλιστικής, η οποία είναι το διάδοχο σχήμα της πρώην θυγατρικής εταιρείας Alpha Ασφαλιστική A.E. ή μέσω της θυγατρικής εταιρίας Alphalife Ανώνυμος Ασφαλιστική Εταιρία Ζωής.

iv. Investment Banking/Treasury

Περιλαμβάνει τις χρηματιστηριακές εργασίες, τις συμβουλευτικές και διαμεσολαβητικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την κεφαλαιαγορά, καθώς και την επενδυτική τραπεζική που πραγματοποιούνται είτε από την Τράπεζα, είτε από εξειδικευμένες θυγατρικές εταιρίες που δραστηριοποιούνται στο ανωτέρω αντικείμενο (Alpha Finance A.E.Π.Ε.Υ., Alpha Επενδυτικών Συμμετοχών A.E.). Περιλαμβάνει επίσης τη δραστηριότητα του Dealing Room στη διατραπεζική αγορά (FX Swaps, Ομόλογα, Futures, IRS, Διατραπεζικές τοποθετήσεις – Δανεισμούς κ.λπ.).

v. N.A. Ευρώπη

Εντάσσονται οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στο χώρο της Ν.Α. Ευρώπης. Σημειώνεται ότι τόσο το πρώην κατάστημα Βουλγαρίας, οι πρώην θυγατρικές εταιρίες Alpha Bank AD Skorje και η Alpha Bank Srbija A.D δεν εντάσσονται πλέον στα αποτελέσματα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες του τομέα, το οποίο αποτέλεσμά τους εμφανίζεται στην διακριτή κατηγορία «Κέρδη/Ζημίες από διακοπείσες δραστηριότητες».

vi. Λοιπά

Στον Τομέα αυτό εντάσσονται οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου που το αντικείμενό τους δεν είναι χρηματοοικονομικού χαρακτήρα, καθώς και έσοδα και έξοδα της Τραπέζης που δεν σχετίζονται με τη λειτουργική της δραστηριότητα. Τα αντίστοιχα μεγέθη για τις θυγατρικές εξωτερικού, περιλαμβάνονται στο Λειτουργικό Τομέα της Ν.Α. Ευρώπης.

Στο ενεργητικό των Λειτουργικών Τομέων «Λιανική Τραπεζική» και «Corporate Banking» περιλαμβάνονται τα ακόλουθα μεγέθη χορηγήσεων της Τραπέζης και των εταιριών ABC Factors A.E. και Alpha Leasing A.E. τα οποία διαχειρίζονται οι Μονάδες Καθυστερήσεων Λιανικής Τραπεζικής και Wholesale Banking, με βάση τις εσωτερικές διαδικασίες της Τραπέζης.

	31.12.2017			31.12.2016		
	Υπόλοιπο προ απομειώσεων	Συσσωρευμένες απομειώσεις	Υπόλοιπο μετά από απομειώσεις	Υπόλοιπο προ απομειώσεων	Συσσωρευμένες απομειώσεις	Υπόλοιπο μετά από απομειώσεις
Στεγαστικά	7.753.680	2.518.418	5.235.262	7.655.203	2.032.511	5.622.691
Καταναλωτική Πίστη	3.634.517	1.678.567	1.955.950	4.336.599	2.394.214	1.942.385
Επιχειρηματικά δάνεια	12.511.587	5.907.700	6.603.887	14.030.221	7.785.885	6.244.336
Σύνολο	23.899.784	10.104.685	13.795.098	26.022.023	12.212.610	13.809.413

β. Ανάλυση κατά γεωγραφικό τομέα

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

	1.1 - 31.12.2017		
	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	Όμιλος
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.694,4	248,2	1.942,6
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	291,9	31,6	323,5
Λοιπά έσοδα	175,5	22,0	197,5
Σύνολο εσόδων	2.161,9	301,7	2.463,6
Σύνολο εξόδων*	(1.087,3)	(113,0)	(1.200,3)
Ζημίες απομειώσεως	(824,3)	(181,1)	(1.005,4)
Πρόβλεψη αποζημίωσης προγράμματος εθελουσίας		(92,7)	(92,7)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	250,3	(85,2)	165,1
Φόρος εισοδήματος			(75,6)
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	250,3	(85,2)	89,5
Κέρδη/Ζημίες από διακοπείσες δραστηριότητες	-	(68,5)	(68,5)
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος			21,0
Ενεργητικό 31.12.2017	52.466,9	8.346,2	60.813,0

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

	1.1 - 31.12.2016		
	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	Όμιλος
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.648,5	275,6	1.924,1
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	289,2	28,7	317,9
Λοιπά έσοδα	99,8	42,0	141,8
Σύνολο εσόδων	2.037,5	346,3	2.383,8
Σύνολο εξόδων*	(996,0)	(197,8)	(1.193,8)
Ζημίες απομειώσεως	(894,2)	(273,8)	(1.168,0)
Πρόβλεψη αποζημίωσης προγράμματος εθελουσίας		(31,7)	(31,7)
Κέρδη/ (ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	147,3	(157,0)	(9,7)
Φόρος εισοδήματος			29,2
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			19,5
Κέρδη/Ζημίες από διακοπείσες δραστηριότητες		22,8	22,8
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος			42,3
Ενεργητικό 31.12.2016	55.796,4	9.075,9	64.872,3

* Χωρίς το κόστος/πρόβλεψη αποζημίωσης προγραμμάτων αποχώρησης προσωπικού.

41. Διαχείριση Κινδύνων

Ο Όμιλος έχει θεμελιώσει ένα πλαίσιο διεξοδικής και συνεπής διαχείρισης των πάσης φύσεως κινδύνων που αντιμετωπίζει, σύμφωνα με τις βέλτιστες εποπτικές πρακτικές και το οποίο, με βάση την κοινή ευρωπαϊκή νομοθεσία και το ισχύον σύστημα κοινών τραπεζικών κανόνων, αρχών και προτύπων, εξελίσσεται διαρκώς με την πάροδο του χρόνου ώστε να εφαρμόζεται στην καθημερινή διεξαγωγή των δραστηριοτήτων της Τραπέζης και των εταιριών του Ομίλου εντός και εκτός συνόρων, καθιστώντας αποτελεσματική την εταιρική διακυβέρνηση του Ομίλου.

Βασική επιδίωξη του Ομίλου κατά το 2017 ήταν η διατήρηση των υψηλών προδιαγραφών εσωτερικής διακυβερνήσεως και η συμμόρφωση με τις ρυθμιστικές και εποπτικές διατάξεις διαχείρισης κινδύνων ώστε να διασφαλίζεται η εμπιστοσύνη στη διεξαγωγή των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων μέσω της παροχής κατάλληλων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

41.1 Διαχείριση Πιστωτικού Κινδύνου

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης ασκεί εποπτεία επί του συνόλου των λειτουργιών του Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων. Έχει οριστεί Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία συνεδριάζει σε μηνιαία βάση και αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο. Η Επιτροπή εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο τη στρατηγική αναλήψεως κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων και ελέγχει την εφαρμογή της και αξιολογεί την επάρκεια και την αποτελεσματικότητά της.

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων και η αποτελεσματικότητά του επανεξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα ώστε να είναι εναρμονισμένα και με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές.

Για την πληρέστερη και αποτελεσματικότερη αναγνώριση και αντιμετώπιση των πάσης φύσεως κινδύνων που αναλαμβάνονται έχουν συσταθεί οι Επιτροπές Διοικήσεως (Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού-Παθητικού, Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου και Επιτροπή Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου).

Τομέας Διαχείρισης Κινδύνων

Ο Γενικός Διευθυντής και Group Chief Risk Officer εποπτεύει τον Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου και υποβάλει τακτικές και έκτακτες αναφορές προς τις Επιτροπές Διοικήσεως, την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης. Οι αναφορές αυτές καλύπτουν θέματα διαχείρισης όλων των ειδών κινδύνων. Ειδικότερα για τον πιστωτικό κίνδυνο καλύπτουν τα ακόλουθα:

- Το προφίλ κινδύνου του χαρτοφυλακίου ανά βαθμίδα κινδύνου
- Τη μετάπτωση μεταξύ βαθμίδων κινδύνων (migration matrix).
- Την εκτίμηση των σχετικών παραμέτρων κινδύνων ανά βαθμίδα κινδύνου, ομάδας πελατών κ.λπ.
- Τις τάσεις των βασικών κριτηρίων διαβαθμίσεως.
- Τις αλλαγές στη διαδικασία διαβαθμίσεως, στα κριτήρια ή στις επιμέρους παραμέτρους.
- Την συγκέντρωση κινδύνων (ανά είδος κινδύνου, κλάδο, χώρα, εξασφάλιση, χαρτοφυλάκιο κ.λπ.).

Οργανωτική Δομή

Στον Όμιλο λειτουργούν, υπό την εποπεία του Γενικού Διευθυντού και Group Chief Risk Officer οι κάτωθι Διευθύνσεις Διαχείρισης Κινδύνων, οι οποίες έχουν την ευθύνη για την άμεση υλοποίηση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων.

- Κινδύνων Αγοράς και Λειτουργικών Κινδύνων
- Δεδομένων και Αναλύσεως Πιστωτικού Κινδύνου
 - Διεύθυνση Διαχείρισης Δεδομένων Πιστωτικού Κινδύνου

- Διεύθυνση Αναλύσεως Πιστωτικού Κινδύνου
- Credit Control
 - Διεύθυνση Πολιτικής και Ελέγχου Πιστωτικού Κινδύνου
 - Διεύθυνση Μεθοδολογιών Πιστωτικού Κινδύνου
 - Διεύθυνση Εκτιμήσεως Κόστους Πιστωτικού Κινδύνου
- Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων
- Πίστεις Καθυστερήσεων Wholesale Banking
- Λιανικής Πίστεις

Επιπρόσθετα, υπό την άμεση εποπτεία του Γενικού Διευθυντού και Group Chief Risk Officer λειτουργεί και η Ενότητα Εργασιών «Επικύρωση Υποδειγμάτων Διαχείρισεως Κινδύνων».

Για σκοπούς διαχείρισεως Πιστωτικού Κινδύνου οι πιστοδοτήσεις διαχωρίζονται σε Wholesale και Retail.

ΤΟΜΕΑΣ WHOLESAL BANKING

Πιστοδοτήσεις Τομέα Wholesale Banking

Οι πιστοδοτήσεις Wholesale Banking εμπίπτουν σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της πιστοδοτήσεως και του πιστούχου, όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα:

	Χαρτοφυλάκιο	Χαρακτηριστικά
Πιστούχοι αρμοδιότητας Επιχειρηματικών Διευθύνσεων Τομέα Wholesale Banking	Μεγάλων Επιχειρήσεων (Corporate)	Επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών > € 75 εκατ. Περιλαμβάνονται οι πιστοδοτήσεις σε ναυτιλιακές εταιρίες καθώς και πιστούχοι υπό τη διαχείριση της Διευθύνσεως Επενδυτικής Τραπεζικής
	Μεσαίων Επιχειρήσεων (SME)	€ 2,5 εκατ. < Επιχειρήσεις με Κύκλο Εργασιών < € 75 εκατ. ή επιχειρήσεις με όριο > € 1 εκατ.

1. Έγκριση Πιστωτικού Κινδύνου

Τα όρια των Συμβουλίων Πιστοδοτήσεων Wholesale Banking καθορίζονται με βάση τον Συνολικό Πιστωτικό Κίνδυνο, ο οποίος ορίζεται ως το σύνολο των διαφόρων μορφών πιστοδοτήσεων του πιστούχου (επιχείρηση ή ομάδα συνδεδεμένων επιχειρήσεων) που δύνανται να εγκριθούν από τον Όμιλο και περιλαμβάνει τα εξής:

- Αιτούμενο ποσό/όριο πιστοδοτήσεως
- Όρια για Κεφάλαιο Κινήσεως
- Όρια για ανάληψη από μη διαθέσιμα ποσά (unclear)
- Όρια για έκδοση Εγγυητικών Επιστολών και άνοιγμα Ενέγγυων Πιστώσεων
- Όρια προεξοφλήσεως επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring)
- Όρια για παράγωγες συναλλαγές
- Όρια εταιρικών καρτών
- Δάνεια μέσης και μακράς διάρκειας (τα υφιστάμενα υπόλοιπα δανείων που έχουν πλήρως εκταμιευθεί ή το αρχικά εγκριθέν ποσό του δανείου για περιπτώσεις δανείων που δεν έχουν εκταμιευθεί στο σύνολό τους).
- Χρηματοδοτικές μισθώσεις (το υφιστάμενο υπολειπόμενο κεφάλαιο χρηματοδοτικών μισθώσεων που έχουν πλήρως εκταμιευθεί ή το αρχικά εγκριθέν ποσό των χρηματοδοτικών μισθώσεων στις περιπτώσεις που αυτό δεν έχει εκταμιευθεί στο σύνολό του).
- Ειδικά όρια ή υπόλοιπα δανείων των βασικών φορέων των επιχειρήσεων (στεγαστικά δάνεια, καταναλωτικά δάνεια, δάνεια αγοράς μετοχών, πιστωτικές κάρτες κ.λπ.).

Εγκριτικά όρια Συμβουλίων Πιστοδοτήσεων Wholesale Banking

Διάρθρωση Συμβουλίων:

- Συμβούλιο Πιστοδοτήσεων Διοικήσεως
- Συμβούλια Πιστοδοτήσεων Τομέα Wholesale Banking
 - Υπό τους Γενικούς Διευθυντές
 - Υπό τους Διευθυντές Διευθύνσεων
 - Υπό τους Υποδιευθυντές Διευθύνσεως
 - Συμβούλια Επιχειρηματικών Κέντρων

Ισχύς Πιστωτικών Ορίων:

Η διάρκεια ισχύος των ορίων καθορίζεται από τα αρμόδια Συμβούλια Πιστοδοτήσεων Wholesale Banking. Βασικός παράγοντας για τον προσδιορισμό της χρονικής ισχύος των ορίων είναι η διαβάθμιση πιστωτικού κινδύνου, η οποία δεν αποτελεί εν γένει κριτήριο εγκρίσεως ή απορρίψεως του αιτήματος, αλλά τη βάση για τον προσδιορισμό του ύψους και της ποιότητας των εξασφαλίσεων, καθώς και της τιμολογήσεως της χρηματοδοτήσεως. Κατά κανόνα, για πελάτες που έχουν διαβαθμισθεί σε Ζώνες Χαμηλού, Μέσου και Αποδεκτού Πιστωτικού Κινδύνου, η διάρκεια ισχύος των ορίων είναι **δωδεκάμηνη**, για πελάτες που έχουν διαβαθμισθεί σε Ζώνη Πιστωτικού Κινδύνου Μέτριου - Υπό Παρακολούθηση η διάρκεια ισχύος των ορίων είναι **εξάμηνη** και για πελάτες που έχουν διαβαθμισθεί σε Ζώνες Υψηλού - Πιστωτικού Κινδύνου η διάρκεια ισχύος των ορίων είναι **τρίμηνη**. Παρεκκλίσεις από τον κανόνα επιτρέπονται μόνο μετά από αιτιολογημένη πρόταση των αρμοδίων Επιχειρησιακών Μονάδων και μετά από απόφαση των Συμβουλίων Πιστοδοτήσεων.

2. Επιμέτρηση Πιστωτικού Κινδύνου και Εσωτερικές Διαβαθμίσεις

Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστούχων και η κατάταξή τους σε κατηγορίες πιστωτικού κινδύνου πραγματοποιείται μέσω συστημάτων διαβαθμίσεως.

Η ταξινόμηση των πιστούχων του Ομίλου με τη χρήση συστημάτων διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου αποτελεί βασικό εργαλείο για:

- Τη λήψη αποφάσεως από τα αρμόδια Συμβούλια για τη χορήγηση/ανανέωση ορίου πιστοδοτήσεων και την εφαρμογή της κατάλληλης τιμολογιακής πολιτικής (περιθώρια επιτοκίων κ.λπ.).
- Την πρόβλεψη της μελλοντικής συμπεριφοράς των πελατών που ανήκουν σε μία ομάδα με κοινά χαρακτηριστικά.
- Τον έγκαιρο εντοπισμό των προβληματικών πιστοδοτήσεων και την άμεση μεθόδευση των απαραίτητων ενεργειών για την ελαχιστοποίηση της ενδεχόμενης ζημίας για τον Όμιλο.
- Την αξιολόγηση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου του Ομίλου και του αναλαμβανόμενου από αυτή πιστωτικού κινδύνου.

Σκοπός των συστημάτων διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου είναι η εκτίμηση της πιθανότητας μη εκπληρώσεως των υποχρεώσεων των πιστούχων έναντι του Ομίλου.

Τα συστήματα διαβαθμίσεως που χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα και τις εταιρίες του Ομίλου είναι το Alpha Bank Rating System (ABRS) και το Risk Analyst (RA) στα οποία ενσωματώνονται διαφορετικά μοντέλα (υποδείγματα) διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου.

Όλοι οι υφιστάμενοι και δυνητικοί πελάτες πιστοδοτήσεων του Ομίλου αξιολογούνται με βάση το κατάλληλο μοντέλο διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου και εντός των προβλεπόμενων χρονικών περιθωρίων.

Για την εκτίμηση του ενδεχομένου ασυνέπειας των πιστούχων του Ομίλου τα μοντέλα διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου αξιολογούν μία σειρά παραμέτρων, οι οποίες μπορούν να ομαδοποιηθούν ως εξής:

- Χρηματοοικονομική: οικονομική δυνατότητα πιστούχου (δείκτες ρευστότητας, δανειακής επιβαρύνσεως κ.λπ.).
- Συγκριτική θέση πιστούχου στο πλαίσιο του ευρύτερου περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται και κυρίως έναντι των ανταγωνιστριών εταιριών του κλάδου στον οποίο ανήκει.

- Συναλλακτική συμπεριφορά πιστούχου έναντι του Ομίλου αλλά και έναντι τρίτων (οφειλές σε καθυστέρηση, δυσμενή στοιχεία κ.λπ.).
- Ποιοτικά χαρακτηριστικά πιστούχου (ακεραιότητα και συνέχεια της διοικήσεως, καταλληλότητα παγίων εγκαταστάσεων και εξοπλισμού κ.λπ.).

Τα υποδείγματα διαβαθμίσεως του πιστωτικού κινδύνου που χρησιμοποιούνται σήμερα από τον Όμιλο διαφοροποιούνται αναλόγως:

- Του κύκλου εργασιών των πιστοδοτούμενων επιχειρήσεων.
- Του ύψους του Συνολικού Πιστωτικού Κινδύνου των επιχειρήσεων.
- Των ειδικών χαρακτηριστικών της χρηματοδοτήσεως.
- Των διαθέσιμων στοιχείων για την αξιολόγηση του πιστούχου. Ειδικώς για τα οικονομικά στοιχεία, οι διαφοροποιήσεις σχετίζονται με την κατηγορία των τηρούμενων λογιστικών βιβλίων, τον τύπο των λογιστικών σχεδίων (για χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, ασφαλιστικές υπηρεσίες κ.λπ.), καθώς και με το αν οι οικονομικές καταστάσεις συντάσσονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως (Δ.Π.Χ.Π.).

Για κάθε ένα από τα υποδείγματα διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου είναι δυνατόν να χρησιμοποιούνται διαφορετικές παράμετροι, η κάθε μία από τις οποίες συνεισφέρει με συγκεκριμένο τρόπο στη σχετική αξιολόγηση.

Η στατιστική επιβεβαίωση των υποδειγμάτων διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου επανεξετάζεται συνεχώς ώστε να διασφαλίζεται η μέγιστη προβλεπτική τους ικανότητα, σύμφωνα και με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και το εποπτικό και ρυθμιστικό πλαίσιο διαχείρισεως κινδύνου.

Κλίμακα διαβαθμίσεως πιστούχων

Οι πιστούχοι διαβαθμίζονται στις ακόλουθες διαβαθμίσεις πιστωτικού κινδύνου:

AA, A+, A, A-, BB+, BB, BB-, B+, B, B-, ΓΓ+, ΓΓ, ΓΓ-, Γ, Δ, Δ0, Δ1, Δ2, E

Για σκοπούς συμπληρώσεως του πίνακα «Ποιοτική Διαβάθμιση των χωρίς Καθυστέρηση και μη Απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά πελατών», στην Υψηλή Διαβάθμιση εμπίπτουν οι κλίμακες διαβαθμίσεως AA, A+, A, A- και BB+, στην Ικανοποιητική Διαβάθμιση οι κλίμακες διαβαθμίσεως BB, BB-, B+, B, B-, ΓΓ+ και ΓΓ, και στην Υπό επιτήρηση (υψηλότερου κινδύνου) ΓΓ- και υποδεέστερα.

Για χρηματοδοτήσεις ειδικής μορφής (Σύνθετες Χρηματοδοτήσεις και Χρηματοδοτήσεις Ναυτιλίας) έχουν αναπτυχθεί ειδικά μοντέλα (slotting) με την κάτωθι κλίμακα κατηγοριοποιήσεως

Ισχυρή (Κατηγορία 1), Καλή (Κατηγορία 2), Ικανοποιητική (Κατηγορία 3), Ασθενής (Κατηγορία 4), Σε Αθέτηση (Κατηγορία 5).

Υπόδειγμα Αξιολογήσεως της Ενδεχόμενης Ζημίας από Πιστοδοτήσεις (Facility Rating)

Στο πλαίσιο ευθυγραμμίσεως με τις ισχύουσες εποπτικές οδηγίες της Βασιλείας II και ενισχύσεως των μηχανισμών διαχείρισεως του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος διαμόρφωσε εξειδικευμένο υπόδειγμα αξιολογήσεως της ενδεχόμενης ζημίας από πιστοδοτήσεις (facility rating), σε περίπτωση αθετήσεως των υποχρεώσεων των πιστούχων.

Το υπόδειγμα λειτουργεί συμπληρωματικά των υφιστάμενων υποδειγμάτων αξιολογήσεως του πιστωτικού κινδύνου (ABRS, RA), διαβαθμίζοντας ξεχωριστά την κάθε πιστοδότηση με βάση τις εξασφαλίσεις της. Οι επί μέρους αξιολογήσεις υφιστάμενων και προτεινόμενων πιστοδοτήσεων σταθμίζονται, αποδίδοντας την τελική διαβάθμιση της ενδεχόμενης ζημίας σε επίπεδο Συνολικού Πιστωτικού Κινδύνου του πιστούχου.

Η Κλίμακα Διαβαθμίσεως Ενδεχόμενης Ζημίας Συναλλαγής (Facility Rating) από την καλύτερη προς τη χειρότερη διαβάθμιση είναι η ακόλουθη: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

3. Μεθοδολογία Αξιολογήσεως Απομειώσεως

Το σύνολο των δανείων προς τους Πελάτες υπό τη διαχείριση μονάδων Τομέα Wholesale Banking έχει οριστεί από τον Όμιλο ότι συμπεριλαμβάνεται στα «ατομικά σημαντικά» δάνεια.

Η Αξιολόγηση Απομειώσεως διενεργείται σε τριμηνιαία βάση με την ακόλουθη διαδικασία:

Ο Όμιλος εξετάζει εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομειώσεως προκειμένου για τον εξατομικευμένο έλεγχο αξιολογήσεως απομειώσεως. Η διαδικασία προσδιορισμού των δανείων προς απομείωση και της εκτίμησης των προβλέψεων τους περιλαμβάνει τα παρακάτω βήματα:

1. Εντοπισμό των δανείων τα οποία θα αξιολογηθούν εξατομικευμένα και για τα οποία υπάρχουν γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υφίσταται ζημία λόγω απομειώσεως αξίας.
2. Υπολογισμός πρόβλεψης σε εξατομικευμένη βάση, για τα δάνεια που αναγνωρίστηκαν στο προηγούμενο βήμα, ως η διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού και της λογιστικής αξίας του δανείου.
3. Στις περιπτώσεις που δεν σχηματίστηκε πρόβλεψη κατόπιν της εξατομικευμένης αξιολόγησης, τα δάνεια αυτά θα εξετάζονται σε συλλογική βάση για απομείωση, με βάση κάποια κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου. Για παράδειγμα δημιουργούνται ομάδες δανείων ανά ποσοστό κάλυψης, ημέρες καθυστέρησης, διαβάθμιση, κτλ, όπου και θα εφαρμόζεται ο αντίστοιχος συντελεστής απομειώσεως.

Η εξατομικευμένη αξιολόγηση απομειώσεων διενεργείται από τον Τομέα του Wholesale Banking. Λόγω οργανωτικών μεταβολών, από το τέταρτο τρίμηνο και εφεξής, υπεύθυνη μονάδα του Ομίλου για την επικύρωση των απομειώσεων είναι η Διεύθυνση Εκτιμήσεως Κόστους Πιστωτικού Κινδύνου.

Τα σημαντικά δάνεια, ελέγχονται εξατομικευμένα εφόσον ικανοποιείται μια από τις παρακάτω συνθήκες:

- Πελάτες με ένδειξη οικονομικής δυσχέρειας: οι πελάτες που αντιμετωπίζουν ή πρόκειται να αντιμετωπίσουν δυσκολίες όσον αφορά την εκπλήρωση των οικονομικών τους υποχρεώσεων («οικονομική δυσχέρεια»)
- Πελάτες στη ζώνη αθετήσεως Δ, Δ0, Δ1, Δ2 και Ε.
- Πελάτες στη ζώνη υψηλού κινδύνου με διαβάθμιση ΓΓ- και Γ.
- Σημαντική επιδείνωση των προοπτικών του κλάδου δραστηριότητας του δανειολήπτη, λαμβάνοντας υπόψη τους πέντε κλάδους με την υψηλότερη επικινδυνότητα όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα της σχετικής μεθοδολογίας σε ετήσια βάση.
- Ύπαρξη/Εμφάνιση δυσμενών στοιχείων (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσκεψη εργασίας).
- Έλευση απρόβλεπτων ή ακραίων γεγονότων όπως απάτη, φυσικές καταστροφές κ.λπ.
- Παρεμβάσεις και ενέργειες εποπτικών αρχών έναντι του δανειολήπτη (π.χ. ΧΑΑ, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς).
- Παράβαση συμβατικών εγγράφων ή προϋποθέσεων και όρων πιστοδοτήσεως.
- Ανεπιθύμητες αλλαγές στη μετοχική σύνθεση ή τη διοίκηση της επιχειρήσεως ή σοβαρά διοικητικά προβλήματα.
- Σημαντικές δυσμενείς μεταβολές στις ταμειακές ροές που μπορεί να οφείλονται π.χ. σε παύση συνεργασίας με σημαντικούς πελάτες, σημαντική μείωση της ζήτησης βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών, ή παύση παροχής πιστώσεως από προμηθευτές κ.λπ.
- Σημαντική επιδείνωση των βασικών χρηματοοικονομικών δεικτών του πιστούχου (π.χ. μείωση ιδίων κεφαλαίων λόγω ζημιών, επιβάρυνση του δείκτη καλύψεως υποχρεώσεων κ.λπ.) καθώς και επί τα χείρω μεταβολή στις εκτιμηθείσες μελλοντικές ταμειακές ροές του πιστούχου.

Συλλογική Αξιολόγηση Απομειώσεως

Σε συλλογική βάση αξιολογούνται:

- α. Τα δάνεια τα οποία υπόκεινται σε εξατομικευμένη αξιολόγηση απομειώσεως από την οποία δεν προκύπτει ζημία, και τα οποία αξιολογούνται σε συλλογική βάση αφού ενταχθούν σε ομάδες βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.
- β. Τα δάνεια για τα οποία δεν υπάρχουν εναύσματα απομειώσεως αξίας και συνεπώς δεν εξετάζονται εξατομικευμένα, τα οποία αξιολογούνται συλλογικά και κατηγοριοποιούνται βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.

Τα χαρακτηριστικά που επιλέγονται σχετίζονται με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες παρόμοιων δανείων απεικονίζοντας την ικανότητα των οφειλετών να αποπληρώσουν όλα τα οφειλόμενα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των δανείων που αξιολογούνται. Η αξιολόγηση των εν λόγω δανείων για σκοπούς απομειώσεως πραγματοποιείται διότι ο εντοπισμός

των συγκεκριμένων ενδείξεων ζημιών απομειώσεως μπορεί να οδηγήσει σε καθυστέρηση της αναγνώρισης απομειώσεως, ενώ έχουν ήδη πραγματοποιηθεί. Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με το ΔΛΠ 39, είναι κατάλληλη η αναγνώριση ζημίας απομειώσεως για εκείνες τις ζημίες που «πραγματοποιήθηκαν αλλά δεν έχουν δηλωθεί» (Incurred But Not Reported - IBNR).

4. Διαχείριση Υψηλής Συγκεντρώσεως Κινδύνου

Ο Κίνδυνος Συγκεντρώσεως αποτελεί μια ειδική μορφή πιστωτικού κινδύνου που προκύπτει από το μικρό βαθμό διαφοροποίησης μεταξύ αντισυμβαλλομένων ή ομίλων αντισυμβαλλομένων, κλάδων οικονομικής δραστηριότητας, γεωγραφικών περιοχών, προϊόντων ή εξασφαλίσεων.

Ο Όμιλος παρακολουθεί σε τακτή βάση τον κίνδυνο συγκεντρώσεως μέσω ενός πλαισίου αναφορών με αντίστοιχη ενημέρωση της Διοικήσεως και του Διοικητικού Συμβουλίου. Σύμφωνα με το εποπτικό πλαίσιο, ο Όμιλος υιοθετεί και εφαρμόζει τις εποπτικές οδηγίες περί των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων, ενώ οι κεφαλαιακές απαιτήσεις του κινδύνου συγκέντρωσης αντισυμβαλλομένων και κλάδων οικονομικής δραστηριότητας εκτιμώνται στα πλαίσια του Πυλώνα 2 της Βασιλείας II.

5. Πιστωτικός Έλεγχος

Ο Όμιλος προκειμένου να διασφαλίσει την ορθή εφαρμογή των πολιτικών πιστωτικού κινδύνου έχει αναπτύξει μηχανισμούς πιστωτικού ελέγχου (Credit Control).

Ειδικότερα, διενεργούνται επιτόπιοι έλεγχοι (on site) σε Μονάδες Wholesale Banking του Ομίλου καθώς και έλεγχοι σε κεντρικό επίπεδο (desktop) οι οποίοι καλύπτουν το πλαίσιο της πιστωτικής πολιτικής, της αναλύσεως του χαρτοφυλακίου, της πληρότητας και ορθότητας των δεδομένων στα συστήματα μέσω δειγματοληπτικών ελέγχων.

ΤΟΜΕΑΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

Ως τομέας Λιανικής Τραπεζικής ορίζονται τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί από τον Όμιλο και εμπίπτουν σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες:

- Στεγαστικά Δάνεια
- Καταναλωτικά Δάνεια και Πιστωτικές Κάρτες
- Μικρών Επιχειρήσεων και Επαγγελματιών (SB): Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα με Κύκλο Εργασιών έως € 2,5 εκατ. και πιστωτικό όριο έως € 1 εκατ.

1. Διαδικασία Εγκρίσεως Δανείων

Ο Όμιλος παρακολουθεί το Συνολικό Πιστωτικό Κίνδυνο πιστούχου (για Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις) ο οποίος ορίζεται ως το άθροισμα των ανακυκλούμενων ορίων του πιστούχου, των υπολοίπων των εφάπαξ πιστοδοτήσεων και ειδικά για τις Μικρές Επιχειρήσεις το ύψος των εγκεκριμένων χρηματοδοτήσεων προς τους φορείς των επιχειρήσεων. Επιπλέον συνοψολογίζονται και πιστοδοτήσεις όπου ο πιστούχος είναι εγγυητής ή συνοφειλέτης.

Ο Όμιλος έχει αναπτύξει και εφαρμόζει πλαίσιο ασκήσεως πιστωτικής πολιτικής (λαμβάνοντας υπόψη το νομοθετικό και εποπτικό/ρυθμιστικό πλαίσιο), στο οποίο στηρίζονται οι διαδικασίες πιστοδοτήσεων Λιανικής Τραπεζικής του Ομίλου. Παράλληλα, έχει διαμορφώσει και θέσει σε ισχύ ένα σύστημα βασικών αρχών, διαδικασιών και κανόνων εσωτερικής λειτουργίας που διέπει τις πιστοδοτήσεις της και διασφαλίζει την ομαλή και ασφαλή διαχείριση του αναλαμβανόμενου κινδύνου.

Οι κυριότερες αρχές και κανόνες που διέπουν τη λειτουργία των πιστοδοτήσεων Λιανικής Τραπεζικής είναι οι εξής:

- Χρηστή διαχείριση πιστοδοτήσεων.
- Ορθή επιλογή πελατών, βάσει συγκεκριμένων πιστωτικών κριτηρίων.
- Συσχετισμός κινδύνων και αποδοτικότητας με αντίστοιχη διαμόρφωση της τιμολογιακής πολιτικής, κάλυψη πιστοδοτήσεων με εξασφαλίσεις συνεκτιμώντας και το βαθμό πιστωτικού κινδύνου.
- Παρακολούθηση και Διαχείριση του Συνολικού Πιστωτικού Κινδύνου, δηλαδή του συνόλου των κινδύνων που απορρέουν από τις κάθε μορφής πιστοδοτήσεις της Τραπέζης και των εταιριών του Ομίλου.

Η άσκηση της πιστοδοτικής πολιτικής προϋποθέτει την τήρηση πιστωτικών κριτηρίων, τα οποία συντελούν στην απόκτηση και

διατήρηση υγιούς χαρτοφυλακίου πιστοδοτήσεων, καθώς και στη δυναμική και ασφαλή τοποθέτηση των κεφαλαίων του Ομίλου. Συγκεκριμένα:

Ιδιώτες

Η εγκριτική διαδικασία των πιστοδοτήσεων προς Ιδιώτες (φυσικά πρόσωπα με εισοδήματα που προέρχονται από μισθωτές υπηρεσίες, συντάξεις ή άλλες πηγές που δεν σχετίζονται με επιχειρηματική δραστηριότητα) πραγματοποιείται με βάση την κατάταξη των πιστούχων σε ομάδες κινδύνου (risk groups), οι οποίες αντιπροσωπεύουν ένα συγκεκριμένο επίπεδο αναλαμβανόμενου κινδύνου. Το επίπεδο του αναλαμβανόμενου από τον Όμιλο κινδύνου προσαρμόζεται, όπως οι συνθήκες το απαιτούν, αναλόγως της πιστωτικής πολιτικής της.

Η αξιολόγηση αιτημάτων πιστοδοτήσεων Ιδιωτών βασίζεται στους κάτωθι πυλώνες:

- Στην αξιολόγηση πιθανότητας απάτης σε επίπεδο αιτήσεως (Application Fraud Detection).
- Στην αξιολόγηση επιθυμίας αποπληρωμής (Willingness to pay).
- Στην αξιολόγηση ικανότητας αποπληρωμής (Ability to pay).
- Στην αξιολόγηση του κινδύνου εξασφαλίσεων (Collateral risk).

Μικρές επιχειρήσεις

Ως Μικρές Επιχειρήσεις ορίζονται οι κάτωθι:

- Ατομικές Επιχειρήσεις με επιχειρηματικό όριο έως Ευρώ 1 εκατ. και με ετήσιο κύκλο εργασιών έως Ευρώ 2,5 εκατ.
- Ελεύθεροι Επαγγελματίες με επιχειρηματικό όριο έως Ευρώ 1 εκατ.
- Νομικά Πρόσωπα (Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., ΙΚΕ, Α.Ε.) με επιχειρηματικό όριο έως Ευρώ 1 εκατ. και ετήσιο κύκλο εργασιών έως Ευρώ 2,5 εκατ.

Η πιστοληπτική ικανότητα των Μικρών Επιχειρήσεων αρμοδιότητας Retail Banking σχετίζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό με την πιστοληπτική ικανότητα των φορέων/αρμοδίων στην επιχείρηση και αντίστροφα. Συνεπώς η αξιολόγηση των αιτημάτων αυτής της κατηγορίας βασίζεται σε δύο διαστάσεις:

- Στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των φορέων ή διαχειριστών της επιχείρησης.
- Στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχείρησης.

Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των φορέων ή διαχειριστών μίας επιχείρησης βασίζεται στους κάτωθι πυλώνες:

- Στην αξιολόγηση της επιθυμίας αποπληρωμής (willingness to pay).
- Στην αξιολόγηση της ικανότητας αποπληρωμής (ability to pay).

Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχείρησης βασίζεται στους κάτωθι πυλώνες:

- Αξιολόγηση πιθανότητας απάτης σε επίπεδο αιτήσεως (Application fraud detection).
- Αξιολόγηση δημογραφικών στοιχείων (Demographics).
- Αξιολόγηση οικονομικών στοιχείων (Financials).
- Αξιολόγηση στοιχείων συμπεριφοράς (Behaviour).
- Αξιολόγηση στοιχείων Τειρεσίας Α.Ε. (Credit Bureau).
- Αξιολόγηση ποιοτικών στοιχείων.
- Αξιολόγηση κινδύνου εξασφαλίσεων (Collateral risk).

2. Συστήματα Διαβαθμίσεως

Βασική συνιστώσα στη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου Λιανικής Τραπεζικής αποτελούν τα υποδείγματα διαβαθμίσεως, που έχουν αναπτυχθεί και χρησιμοποιούνται σε όλες τις φάσεις του Πιστωτικού Κύκλου, τόσο στην Τράπεζα όσο και στις εταιρίες του Ομίλου. Τα εν λόγω υποδείγματα τμηματοποιούν τον πληθυσμό σε ομοειδείς ομάδες κινδύνου (pools) και διακρίνονται σε:

- Μοντέλα συμπεριφορικά (Behaviour Models) τα οποία αξιολογούν τη συμπεριφορά του πελάτη και προβλέπουν την πιθανότητα

αθέτησης στους επόμενους μήνες.

- Μοντέλα βάσει στοιχείων αιτήσεως (Application Credit Scoring Models). Τα εν λόγω μοντέλα αξιολογούν στοιχεία αιτήσεως, κυρίως δημογραφικά, και προβλέπουν την πιθανότητα αθέτησεως στους επόμενους μήνες.
- Μοντέλα εκτιμήσεως των εποπτικών παραμέτρων. Σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια του έτους 2017 αναπτύχθηκαν ή/και προσαρμόστηκαν μοντέλα εκτιμήσεως Πιστωτικού Κινδύνου της Τραπεζής και των εταιριών του Ομίλου συμβατά με το ΔΠΧΠ 9 με έναρξη εφαρμογής από 1.1.2018.

Τα εν λόγω υποδείγματα και οι εκτιμήσεις αθετήσεως ζημίας που απορρέουν από αυτά, διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στη διαχείριση κινδύνου και στη λήψη αποφάσεων στις λειτουργίες του Ομίλου. Οι τομείς στους οποίους γίνεται χρήση των υποδειγμάτων είναι οι εξής:

- Στη λήψη αποφάσεων για τη χορήγηση/ανανέωση ορίου πιστοδοτήσεων.
- Στις απομειώσεις της αξίας των απαιτήσεων (impairment tests).
- Στη πρόβλεψη της μελλοντικής συμπεριφοράς των πελατών που ανήκουν σε μία ομάδα με κοινά χαρακτηριστικά.
- Στον έγκαιρο εντοπισμό των προβληματικών λογαριασμών και την άμεση μεθόδευση των απαραίτητων ενεργειών για την ελαχιστοποίηση της ενδεχόμενης ζημίας για τον Όμιλο.
- Στην αξιολόγηση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου του Ομίλου και του αναλαμβανόμενου από αυτή πιστωτικού κινδύνου.

Οι παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη ποικίλουν αναλόγως του τύπου του μοντέλου και της κατηγορίας προϊόντος που αυτό αξιολογεί. Ενδεικτικά, αναφέρονται τα εξής:

- Προσωπικά / Δημογραφικά στοιχεία, όπως η ηλικία του πελάτη, το επάγγελμα, η οικογενειακή του κατάσταση, η κατάσταση κατοικίας.
- Χαρακτηριστικά του δανείου όπως το προϊόν που αιτείται, η διάρκεια του προϊόντος, το αιτούμενο ποσό, ο σκοπός χρηματοδοτήσεως.
- Στοιχεία συμπεριφοράς του δανείου το τελευταίο διάστημα, όπως οι πληρωμές το τελευταίο διάστημα, η μέγιστη καθυστέρηση, το υπόλοιπο ως προς το όριο, ο τύπος συναλλαγής.
- Οικονομικά στοιχεία όπως η μεταβολή των πωλήσεων, ο τραπεζικός δανεισμός σε σχέση με τις πωλήσεις.
- Ποιοτικά στοιχεία όπως εμπειρία, έδρα επιχειρήσεως, προσωπική περιουσία.

Τα υποδείγματα επανεξετάζονται και επικαιροποιούνται ετησίως και υπόκεινται σε διαρκή ποιοτικό έλεγχο ώστε να διασφαλίζεται ανά πάσα στιγμή η προβλεπτική τους ικανότητα.

Επίσης διενεργούνται, σε συστηματική βάση, ασκήσεις προσομοιώσεως καταστάσεων κρίσεως όπου διερευνάται η ενδεχόμενη επίπτωση στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου λόγω δυσμενών εξελίξεων τόσο στη συναλλακτική συμπεριφορά των πιστούχων, όσο και στο ευρύτερο χρηματοοικονομικό περιβάλλον.

3. Μεθοδολογία Αξιολογήσεως Απομειώσεως

Η διαδικασία προσδιορισμού των δανείων προς απομείωση και της εκτιμήσεως των προβλέψεών τους περιλαμβάνει τα παρακάτω βήματα:

1. Εντοπισμός των δανείων τα οποία θα αξιολογηθούν σε εξατομικευμένη βάση.
2. Υπολογισμός προβλέψεως σε εξατομικευμένη βάση των δανείων που αναγνωρίστηκαν βάσει του προηγούμενου βήματος (1).
3. Εντοπισμός των δανείων τα οποία θα αξιολογηθούν σε συλλογική βάση, συμπεριλαμβανόμενων των πιστοδοτήσεων για τις οποίες δεν προκύπτει ζημία κατά τον εξατομικευμένο έλεγχο απομειώσεως.
4. Υπολογισμός προβλέψεως σε συλλογική βάση των δανείων που εντοπίστηκαν στο προηγούμενο βήμα (3).

Για σκοπούς προβλέψεων σε συλλογικό επίπεδο, τα δάνεια κατατάσσονται βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.

Τα χαρακτηριστικά που επιλέγονται είναι σχετικά με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων δανείων δείχνοντας την ικανότητα των οφειλετών να αποπληρώσουν όλα τα οφειλόμενα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των στοιχείων που αξιολογούνται.

Το Ποσοστό Απομειώσεως υπολογίζεται με βάση τα χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου της ομάδας και του χαρτοφυλακίου στην οποία ανήκει ο πιστούχος ή η πιστοδότηση. Για τον προσδιορισμό τους χρησιμοποιούνται στατιστικές μέθοδοι.

Ατομική Αξιολόγηση - Ειδικά Εναύσματα Απομειώσεως ανά Χαρτοφυλάκιο (Trigger Events)

Για τα χαρτοφυλάκια αρμοδιότητας του Τομέα Λιανικής Τραπεζικής εξετάζονται μεμονωμένα λογαριασμοί πιστούχων ανά χαρτοφυλάκιο εφόσον ισχύει κάποιο από τα εναύσματα απομειώσεως (trigger events) που αναφέρονται στη συνέχεια και πληρούν τα κάτωθι όρια:

- Καταναλωτικά Δάνεια: Λογαριασμοί πιστούχων Καταναλωτικής Πίστεως με συνολικά υπόλοιπα άνω των Ευρώ 500 χιλ.
- Στεγαστικά Δάνεια: Λογαριασμοί πιστούχων Στεγαστικής Πίστεως με συνολικά υπόλοιπα άνω των Ευρώ 2 εκατ.
- Επιχειρηματικά Δάνεια: Λογαριασμοί πιστούχων Επιχειρηματικής Πίστεως με συνολικά υπόλοιπα άνω των Ευρώ 1.5 εκατ.

Τα ως άνω όρια δίνονται να διαφοροποιούνται ανά χώρα σύμφωνα με το μέγεθος και τα χαρακτηριστικά του χαρτοφυλακίου

Εναύσματα Απομειώσεως για Φυσικά Πρόσωπα

1. Πελάτες με ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω των 90 ημερών.
2. Πελάτες με οφειλές σε προσωρινή καθυστέρηση 30-89 ημέρες.
3. Πελάτες με οφειλές σε ρύθμιση.
4. Πελάτες σε ανεργία.
5. Αποθανόντες
6. Έλευση απρόβλεπτων, ακραίων γεγονότων όπως απάτη, φυσικές καταστροφές κ.λπ.
7. Πελάτες που κατά κύριο λόγο είναι Ελεύθεροι Επαγγελματίες ή έχουν Ατομικές επιχειρήσεις και λόγω συνταξιοδοτήσεώς τους πραγματοποιείται παύση εργασιών.
8. Πελάτες που κατά κύριο λόγο είναι Ελεύθεροι Επαγγελματίες ή έχουν Ατομικές επιχειρήσεις και υπάρχει σημαντική επιδείνωση των οικονομικών τους δεδομένων, είτε λόγω κακής διαχείρισεως, είτε λόγω κακής φήμης, είτε λόγω παύσεως σημαντικών συνεργασιών, είτε λόγω επιδεινώσεως στον κλάδο όπου δραστηριοποιούνται.
9. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους έχουν αιτηθεί υπαγωγή στο άρθρο 99.
10. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους εμφανίζουν στον Όμιλο ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω των 90 ημερών (διαβάθμιση Δ ή Δ0 ή Δ1 ή Δ2 ή Ε) ή εμφανίζουν διαβάθμιση ΓΓ- ή Γ.
11. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους εμφανίζουν δυσμενή στοιχεία (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας).
12. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και υπάρχουν παρεμβάσεις και ενέργειες κανονιστικών αρχών έναντι των εταιριών τους (π.χ. Χ.Α.Α., Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς).
13. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και στις επιχειρήσεις τους παρατηρούνται σημαντικές δυσμενείς μεταβολές στις ταμειακές ροές, οι οποίες μπορεί να οφείλονται π.χ. σε παύση συνεργασίας με σημαντικούς πελάτες, σημαντική μείωση της ζήτησεως βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών, παύση παροχής πιστώσεως από προμηθευτές κ.λπ.
14. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους δραστηριοποιούνται σε κλάδους όπου παρατηρείται σημαντική επιδείνωση των προοπτικών του κλάδου (λαμβάνοντας υπόψη τους πέντε κλάδους με τη σημαντικότερη επιδείνωση σε ετήσια βάση σύμφωνα με την κατάταξη της επικινδυνότητας των κλάδων του Risk Analyst).
15. Πελάτες με απομείωση στον προηγούμενο έλεγχο, για τους οποίους δεν ισχύει κάποιο από τα ανωτέρω κριτήρια.
16. Πελάτες με δυσμενή στοιχεία (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας).

Εναύσματα Απομειώσεως για Νομικά Πρόσωπα

1. Πελάτες με ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω των 90 ημερών ή με διαβάθμιση Δ, Δ0, Δ1, Δ2 και Ε.

2. Πελάτες με οφειλές σε προσωρινή καθυστέρηση 30-89 ημέρες.
3. Πελάτες με διαβάθμιση ΓΓ- και Γ.
4. Σημαντική επιδείνωση των προοπτικών του κλάδου δραστηριότητας του πιστούχου (λαμβάνοντας υπόψη τους πέντε κλάδους με τη σημαντικότερη επιδείνωση σε ετήσια βάση σύμφωνα με την κατάταξη της επικινδυνότητας των κλάδων του Risk Analyst).
5. Πελάτες με απομείωση στον προηγούμενο έλεγχο, για τους οποίους δεν ισχύει κάποιο από τα ανωτέρω κριτήρια.
6. Δυσμενή στοιχεία (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας).
7. Έλευση απρόβλεπτων, ακραίων γεγονότων όπως απάτη, φυσικές καταστροφές κ.λπ.
8. Παρεμβάσεις και ενέργειες κανονιστικών αρχών έναντι του δανειολήπτη (π.χ. Χ.Α.Α., Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς).
9. Παράβαση συμβατικών ή πιστοδοτικών όρων και προϋποθέσεων.
10. Ανεπιθύμητες αλλαγές στη μετοχική σύνθεση ή στη διοίκηση της επιχειρήσεως ή σοβαρά διοικητικά προβλήματα.
11. Σημαντικές δυσμενείς μεταβολές στις ταμειακές ροές που μπορεί να οφείλονται π.χ. σε παύση συνεργασίας με σημαντικούς πελάτες, σημαντική μείωση της ζήτησεως βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών, παύση παροχής πιστώσεως από προμηθευτές κ.λπ.

Συλλογική αξιολόγηση

Τα εναύσματα απομειώσεως για τις πιστοδοτήσεις Λιανικής Τραπεζικής για τις οποίες οι προβλέψεις υπολογίζονται σε συλλογική βάση είναι τα κάτωθι:

- Λογαριασμοί σε καθυστέρηση έως 89 ημέρες με ή χωρίς ενδείξεις αδυναμίας πληρωμής (unlikeliness to pay).
- Λογαριασμοί σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών.
- Λογαριασμοί πιστούχων που εμφανίζουν οικονομική δυσκολία και των οποίων έχουν τροποποιηθεί οι συμβατικοί όροι (forborne exposures).
- Λογαριασμοί με μερική διαγραφή οφειλών.

4. Πιστωτικός έλεγχος

Ο Όμιλος, προκειμένου να διασφαλίσει την ορθή τήρηση των πολιτικών πιστωτικού κινδύνου έχει προχωρήσει στην υιοθέτηση μηχανισμών πιστωτικών ελέγχων (Credit Control), οι οποίοι διενεργούνται σε μηνιαία βάση και αποσκοπούν στην επιβεβαίωση της τηρήσεως των πιστωτικών κριτηρίων.

Επιπλέον διενεργούνται έλεγχοι πληρότητας και ορθότητας των στοιχείων (Data Integrity Verification) βάσει των οποίων αξιολογούνται τα αιτήματα πιστοδοτήσεων Λιανικής Τραπεζικής. Επίσης διενεργείται ανάλυση ποιότητας της εγκριτικής διαδικασίας.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

1. Εξασφαλίσεις

Η λήψη εξασφαλίσεων λειτουργεί ως αντιστάθμισμα έναντι του πιστωτικού κινδύνου που μπορεί να προκύψει από την ενδεχόμενη αδυναμία του πιστούχου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του.

Ως εξασφαλίσεις πιστοδοτήσεων νοούνται τα πάσης φύσεως περιουσιακά στοιχεία ή δικαιώματα, τα οποία τίθενται στη διάθεση του Ομίλου, είτε από τους πιστούχους είτε από τρίτα πρόσωπα, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν ως συμπληρωματικές πηγές ρευστοποιήσεως των σχετικών απαιτήσεων.

Οι εξασφαλίσεις κατατάσσονται σε δύο γενικές κατηγορίες: Ενοχικές και Εμπράγματα εξασφαλίσεις.

2. Ενοχικές εξασφαλίσεις

Οι ενοχικές εξασφαλίσεις αποτελούν το πλαίσιο των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων που συνήθως περιλαμβάνονται/περιγράφονται σε ειδικά συμβατικά έγγραφα, μέσω των οποίων δημιουργούνται δεσμεύσεις στον οφειλέτη ή σε τρίτα πρόσωπα (φυσικά ή νομικά) που υποκαθιστούν τον οφειλέτη σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του τελευταίου για καταβολή της οφειλής και αντίστοιχα δικαιώματα στον δανειστή για τη διεκδίκησή τους.

Βασική μορφή ενοικιαστικής εξασφάλισης, που χρησιμοποιείται στις τραπεζικές πιστοδοτήσεις αποτελεί η Εγγύηση.

3. Εμπράγματα εξασφάλισης

Με την εμπράγματη εξασφάλιση παρέχεται στον Όμιλο δικαίωμα επί περιουσιακού στοιχείου, (κινητού ή ακινήτου), που ανήκει στην κυριότητα του πιστούχου ή του εγγυητή, με σκοπό την κατά προτεραιότητα ικανοποίηση των απαιτήσεών της από το προϊόν εκποίησης του περιουσιακού στοιχείου.

Οι εμπράγματα εξασφάλισης διακρίνονται σε υποθήκες και προσημειώσεις υποθηκών που εγγράφονται επί ακινήτων, καθώς και σε ενέχυρα που συστήνονται επί κινητών «πραγμάτων» (π.χ. εμπορεύματα, επιταγές, συναλλαγματικές) ή επί απαιτήσεων και δικαιωμάτων.

Για την καλύτερη διασφάλιση των πιστοδοτήσεων, λαμβάνεται η ασφαλιστική κάλυψη των ενυπόθηκων και κατά περίπτωση των ενεχυριαζόμενων εξασφάλισεων και η εκχώρηση της ασφαλιστικής αποζημιώσεως στον Όμιλο.

3.1. Υποθήκη – Προσημείωση Υποθήκης

Η υποθήκη εγγράφεται επί ακινήτων που μπορούν να εκποιηθούν, όπως ειδικότερα αναφέρεται κατωτέρω:

- Κατοικίες
- Εμπορικά Ακίνητα
- Βιομηχανοστάσια
- Οικόπεδα
- Μεταλλεία
- Πλοία ή αεροσκάφη και κινητήρες, ανεξαρτήτως του εάν είναι κινητά.
- Μηχανικές ή άλλες εγκαταστάσεις (μηχανολογικές, μηχανικές, ηλεκτρολογικές, κ.λπ.), εάν είναι μονίμως και σταθερά συνδεδεμένες (εμπεπηγμένες) με το ενυπόθηκο ακίνητο.

Περιοδικότητα αποτιμώσεως ενυπόθηκων ακινήτων

Σύμφωνα με την Πιστωτική Πολιτική του Ομίλου η ύπαρξη και η αξία των εξασφάλισεων παρακολουθείται στενά. Η συχνότητα των εκτιμήσεων συνήθως δεν υπερβαίνει το έτος.

Οι επανεκτιμήσεις ακινήτων πραγματοποιούνται από πιστοποιημένους εκτιμητές μέσω:

- Στατιστικών Δεικτών (όπως ο PropIndex) που διαθέτει η Εταιρία, ανάλογα με τον τύπο ακινήτου.
- Εξουσιοδοτημένων μηχανικών της Εταιρίας, μετά από επίσκεψή τους στο ακίνητο που χρησιμοποιείται ως κάλυμμα ή μέσω desktop εκτιμώσεως.

3.2. Ενέχυρο

Είναι το εμπράγματο δικαίωμα σε κινητή αξία, που παρέχει στον ενεχυρούχο δανειστή την εξουσία να ικανοποιηθεί κατά προτεραιότητα από την εκποίηση αυτής.

Ενέχυρο μπορεί να συσταθεί επί κινητών πραγμάτων ή δικαιωμάτων που δεν έχουν εξαιρεθεί ή απαγορευθεί από τις συναλλαγές και είναι δεκτικά εκποίησης, όπως ενδεικτικά αναφέρονται κατωτέρω:

- Πρώτες ύλες, προϊόντα ή εμπορεύματα
- Μηχανήματα
- Φορτωτικές
- Συναλλαγματικές
- Επιταγές
- Χρεόγραφα
- Καταθέσεις
- Κάθε φύσεως απαιτήσεις που δύνανται να ενεχυριασθούν.

Περιοδικότητα αποτιμήσεως ενεχύρων

Ανάλογα με το δικαίωμα ή περιουσιακό στοιχείο επί του οποίου δύναται να συσταθεί το ενέχυρο η περιοδικότητα της αποτιμήσεως μπορεί να κυμαίνεται από μήνα έως έτος.

4. Διασφαλιστική Αξία

Ο Όμιλος υπολογίζει την αξία των καλυμμάτων βασιζόμενη στο δυνητικό ανακτήσιμο ποσό που αυτά θα αποφέρουν. Η εκτίμηση αυτή αποτελεί τη διασφαλιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων που παραχωρούνται για εξασφάλιση των πιστοδοτήσεων και για τον προσδιορισμό της λαμβάνονται υπ' όψιν τόσο η ποιότητα των περιουσιακών στοιχείων όσο και η εμπορική / αγοραία αξία τους.

Με αυτόν τον τρόπο διαμορφώνονται οι συντελεστές διασφαλιστικής αξίας για κάθε είδος εξασφάλισης, οι οποίοι εκφράζονται ως ποσοστό επί της αγοραίας, της ονομαστικής ή της σταθμισμένης αξίας τους, αναλόγως του είδους της εξασφάλισης.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Στο πλαίσιο διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου και της πιστωτικής πολιτικής, έχει ενταχθεί η εξέταση της απαρέγκλιτης τηρήσεως των αρχών της περιβαλλοντικά και κοινωνικά υπεύθυνης χορηγήσεως πιστοδοτήσεων προς επιχειρήσεις.

Ο κύριος στόχος είναι η διαχείριση του δυνητικού κινδύνου προερχομένου από τις δραστηριότητες των πιστούχων του Ομίλου οι οποίες ενδέχεται να συνδέονται με ζημία προς το περιβάλλον και την κοινωνία, ή τυχόν με άμεση απειλή τέτοιας ζημίας, και κατ' επέκταση να επιδρούν αρνητικά στις επιχειρησιακές δραστηριότητες και τα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου.

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Η διατήρηση ενός υγιούς δανειακού χαρτοφυλακίου προϋποθέτει τη συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση των πιστούχων, προκειμένου να είναι εφικτή η έγκαιρη διάγνωση μελλοντικών προβλημάτων ρευστότητας που θα επηρεάσουν την ομαλή αποπληρωμή των υποχρεώσεών τους στον Όμιλο.

Τα πιστωτικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται συνήθως από τον Όμιλο για τη διαχείριση προβλημάτων ρευστότητας που αντιμετωπίζουν οι πιστούχοι στην αποπληρωμή των οφειλών τους είναι οι ρυθμίσεις των χρηματοδοτήσεων μέσω της επαναδιαπραγματεύσεως των αρχικών όρων της δανειακής συμβάσεως.

Με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 42/30.05.2014 της Τραπέζης της Ελλάδος και τις τροποποιητικές αυτής 47/09.02.2015 και 102/30.8.2016, προσδιορίστηκε το πλαίσιο των εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση από τα πιστωτικά ιδρύματα των πιστοδοτήσεων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων πιστοδοτήσεων, παράλληλα με τις ισχύουσες υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από το Νόμο 4261/2014, τον Κανονισμό (Ε.Ε.) αριθ. 575/2013 και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών αποφάσεις της Τραπέζης της Ελλάδος.

Επίσης με βάση τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2015/227 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015 και τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, ο Όμιλος αναλαμβάνει τις προκύπτουσες υποχρεώσεις που απορρέουν από το εποπτικό πλαίσιο σχετικά με τις ρυθμισμένες πιστοδοτήσεις.

Οι Ρυθμίσεις οφειλών προτείνονται σε συνεργάσιμους και βιώσιμους δανειολήπτες υπό την προϋπόθεση ότι θα είναι μακροπρόθεσμα αποτελεσματικές και βιώσιμες, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις αιτίες που οδήγησαν στην εμφάνιση οικονομικών δυσκολιών (financial difficulty) όσο και τη δυνατότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη.

Ρύθμιση υφιστάμενης δανειακής συμβάσεως μπορεί να πραγματοποιείται α) κατόπιν αιτήματος του πελάτη, β) βάσει του πλαισίου που ορίζει η Διαδικασία Επιλύσεως Καθυστερήσεων του Κώδικα Δεοντολογίας των τραπεζών που εξέδωσε η Τράπεζα της Ελλάδος (Ν.4224/2013) όπως ισχύει σήμερα.

Εκτός των ρυθμίσεων υφιστάμενων οφειλών που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία του Ομίλου και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές των Πράξεων Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης της Ελλάδος (αριθ. 42/30.5.14, 47/09.02.2015, 102/30.8.2016) και της Διαδικασίας Επιλύσεως Καθυστερήσεων (Δ.Ε.Κ.) του Κώδικα Δεοντολογίας των Τραπεζών (Ν.4224/2013) όπως ισχύει, υπάρχουν και οι διαδικασίες «ρυθμίσεως» των οφειλών Λιανικής Τραπεζικής που υπαγορεύονται από σχετικούς νόμους του Κράτους.

Η ύπαρξη ευνοϊκότερων όρων επαναδιαπραγματεύσεως και τροποποιήσεως των όρων της συνεργασίας με τον πιστούχο (concession) σε οικονομική δυσχέρεια, ορίζονται σε σχέση με:

- τους αντίστοιχους όρους που ισχύουν και εφαρμόζονται σε πιστούχους οι οποίοι δεν αντιμετωπίζουν οικονομική δυσχέρεια.
- τους αντίστοιχους όρους που ισχύουν στην αγορά για πιστούχους με τα ίδια χαρακτηριστικά κινδύνου.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Σε συνέχεια της Πράξεως Εκτελεστικής Επιτροπής (ΠΕΕ) 42/30.05.2014, «Πλαίσιο εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση των ανοιγμάτων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων» της Τραπέζης της Ελλάδος – όπως στη συνέχεια τροποποιήθηκε από τις Πράξεις 47/9.2.2015 και 102/30.8.2016, ο Όμιλος έχει προβεί σε σειρά ενεργειών προκειμένου να εναρμονιστεί με τις εποπτικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις που απορρέουν από την ανωτέρω Πράξη. Οι εν λόγω αλλαγές καλύπτουν τις εξής διακριτές ενότητες:

- Προσαρμογή των Πληροφοριακών Συστημάτων του Ομίλου.
- Τροποποιήσεις υφιστάμενων διαδικασιών, π.χ. παραμετροποίηση των νέων τύπων ρυθμίσεων σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στις ΠΕΕ 42/47/102.
- Δημιουργία δομών δεδομένων (Data Marts) που στοχεύουν:
 - στην αυτοματοποίηση των διαδικασιών παραγωγής εσωτερικών (Risk Management) και εξωτερικών (Εποπτικών) αναφορών,
 - στη διενέργεια αναλύσεων επί του χαρτοφυλακίου του Ομίλου και
 - στην παραγωγή αναφορών Διοικητικής Πληροφόρησης (MIS).

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος έχει προβεί στην καθιέρωση ανεξάρτητης λειτουργίας διαχείρισης των προβληματικών δανείων (troubled asset committee) μέσω των διοικητικών οργάνων που αντιπροσωπεύονται από τις Επιτροπές Αξιολογήσεως Αναγγελιών Πελατών και Παρακολούθησεως Ανοιγμάτων σε Καθυστέρηση καθώς και τα Συμβούλια Καθυστερήσεων.

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Ως **Απόσβεση Οφειλών (Write-off)** ορίζεται η μείωση της λογιστικής αξίας ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου με χρήση συσσωρευμένων απομειώσεων, όταν δεν υφίσταται πιθανότητα ουσιαστικών περαιτέρω εισπράξεων. Η απόσβεση αφορά τη λογιστική διαγραφή μίας οφειλής ή μέρους αυτής, ήτοι την αφαίρεση του χρηματοοικονομικού στοιχείου ή μέρους αυτού από τον ισολογισμό, η οποία δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη την παραίτηση του Ομίλου από τη νομική απαίτηση έναντι των πιστούχων. Σε περίπτωση που ο Όμιλος αποφασίζει να παραιτηθεί από τη νομική απαίτηση έναντι των πιστούχων αυτό ονομάζεται **Περιορισμός Οφειλής (Debt Forgiveness)** και η εν λόγω παραίτηση μπορεί να αφορά στοιχεία εντός ή/και εκτός ισολογισμού.

Ως **Απόσβεση Οφειλών με Περιορισμό Οφειλής (Write-down)** ορίζεται η οριστική διαγραφή μίας οφειλής ή μέρους αυτής ως αποτέλεσμα αποφάσεως ή συμφωνίας (δικαστική απόφαση, συμβατική συμφωνία, κ.λπ.) νομικά δεσμευτικού χαρακτήρα, η οποία δεν είναι περαιτέρω διεκδίκησιμη. Σημειώνεται ότι η εν λόγω κατηγορία αποσβέσεων μπορεί να είναι **Οριστική**, ήτοι χωρίς προϋποθέσεις, ή **Υπό Αίρεση (Contingent Write-Down)**, ήτοι να ισχύει υπό την προϋπόθεση επιτεύξεως συγκεκριμένης επιδόσεως από τον Πελάτη (συνήθως επιτυχής υλοποίηση συγκεκριμένου προγράμματος αποπληρωμής). Για τις μεν Οριστικές Αποσβέσεις με Περιορισμό Οφειλής άμεσα και ταυτοχρόνως πραγματοποιείται τόσο η λογιστική όσο και η νομική διαγραφή (περιορισμός οφειλής - Debt Forgiveness), ενώ για τις Υπό Αίρεση Αποσβέσεις κατά τη λήψη της σχετικής αποφάσεως ή ολοκλήρωσεως της συμφωνίας πραγματοποιείται η λογιστική διαγραφή, ενώ η νομική διαγραφή (περιορισμός οφειλής - Debt Forgiveness) πραγματοποιείται είτε ταυτοχρόνως με τη σχετική απόφαση είτε σε δεύτερο χρόνο (μελλοντικά), αναλόγως του είδους της αιρέσεως.

Οι Υπό Αίρεση Αποσβέσεις Οφειλών με Περιορισμό Οφειλής διαχωρίζονται με τη σειρά τους σε:

- (α) **Διαλυτικές**, ήτοι η οφειλή διαγράφεται (λογιστικά και νομικά) κατά τη χρονική στιγμή επιτεύξεως της συμφωνίας με τον Πιστούχο και ανατρέπεται μόνον σε περίπτωση που ο τελευταίος δεν πληρώσει το υπολειπόμενο ποσό και σε
- (β) **Αναβλητικές**, ήτοι η οφειλή διαγράφεται νομικά εφόσον ο Πιστούχος αποπληρώνει βάσει της σχετικής συμφωνίας.

Ενδεικτικές προϋποθέσεις, και όχι περιοριστικές, για την υποβολή προτάσεων αποσβέσεως μέρους ή του συνόλου των οφειλών δύναται να αποτελούν τα κάτωθι:

- Καταγγελία των οικείων Συμβάσεων των Πελατών
- Έκδοση Διαταγών Πληρωμής καθ' όλων των ενεχομένων των εν λόγω Συμβάσεων
- Ολοκλήρωση των ενεργειών έρευνας ακίνητης περιουσίας
- Ολοκλήρωση της διαδικασίας για την εγγραφή βαρών.
- Εκπλειστηριασμός τουλάχιστον ενός ακινήτου, προκειμένου να έχουν οριστικοποιηθεί οι προνομιακές απαιτήσεις (μέσω του πίνακα κατατάξεως) και κατ' επέκταση η πιθανή ζημία του Ομίλου.
- Στις περιπτώσεις όπου η πιθανότητα περαιτέρω ανακτήσεως της οφειλής κρίνεται ιδιαιτέρως χαμηλή, λόγω:
 - εντάξεως των οφειλετών σε ειδική εκκαθάριση,
 - αποδεδειγμένης υπάρξεως σημαντικού ύψους προνομιακών απαιτήσεων και λήψη απόφασης για την παύση των νομικών ενεργειών διαχειρίσεως προς αποφυγή του μη εισπραξιμού κόστους εκτελέσεως,
 - ασύμφορου περαιτέρω δικαστικού αγώνα για τη διεκδίκηση της οφειλής (π.χ. εξασφαλίσεις χαμηλής αξίας)

Για τη διενέργεια της αποσβέσεως, απαιτείται ισόποση πρόβλεψη απομειώσεως τουλάχιστον κατά το προηγούμενο από την πρόταση τρίμηνιο.

ΟΡΙΣΜΟΙ

Παρατίθενται οι ακόλουθοι ορισμοί βάσει των οποίων συμπληρώθηκαν οι Πίνακες που ακολουθούν:

Ο Δημόσιος Τομέας περιλαμβάνει πιστοδοτήσεις προς:

- Την Κεντρική κυβέρνηση (όλα τα τμήματα ή τα υπουργεία και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα)
- Τις Τοπικές Αρχές
- Τις εταιρίες που ελέγχονται και πλήρως ή εν μέρει ανήκουν στο κράτος
- Τις συνδεδεμένες με το κράτος εταιρίες
- Τις εταιρίες που ελέγχονται από πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα

Δάνεια σε Καθυστέρηση (Past Due Loans)

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι σε καθυστέρηση εάν η οφειλή του αντισυμβαλλόμενου βρίσκεται σε καθυστέρηση πάνω από μια μέρα.

Μη Εξυπηρετούμενες Πιστοδοτήσεις (Non Performing Exposures)

Μία πιστοδότηση θεωρείται μη εξυπηρετούμενη εάν ισχύει μια εκ των κάτωθι προϋποθέσεων:

- Είναι σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών.
- Είναι σε στάδιο δικαστικών ενεργειών.
- Εμφανίζει ένδειξη αδυναμίας πληρωμής (Unlikely to Pay).
- Είναι απομειωμένη.
- Είναι μη εξυπηρετούμενη ρύθμιση (forborne non performing exposure) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2015/227 της Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015.

Αναλυτικότερα:

- Πιστοδοτήσεις που είχαν χαρακτηριστεί ως μη εξυπηρετούμενες πριν τη ρύθμιση.
- Ρυθμισμένες πιστοδοτήσεις οι οποίες έχουν προέλθει από την κατηγορία των εξυπηρετούμενων, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμισμένων υπό παρακολούθηση οι οποίες είτε επαναρυθμίζονται είτε ξεπερνούν τις 30 ημέρες καθυστέρησης.

Εξυπηρετούμενες Πιστοδοτήσεις (Performing Exposures)

Μία πιστοδότηση θεωρείται εξυπηρετούμενη εάν ικανοποιούνται σωρευτικά οι ακόλουθες συνθήκες:

- Είναι σε καθυστέρηση λιγότερο από 90 ημέρες.
- Δεν ευρίσκεται σε δικαστικές ενέργειες.
- Δεν εμφανίζει ένδειξη αδυναμίας πληρωμής (unlikeliness to pay) των υποχρεώσεων του.
- Δεν θεωρείται απομειωμένη
ή
- Χαρακτηρίζεται ως εξυηρητούμενη ρύθμιση (forborne performing exposure) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2015/227 της Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015.

Πιστοδοτήσεις με Ενδείξεις Αδυναμίας Πληρωμής (Unlikeliness to pay)

Ως πιστοδοτήσεις με Ένδειξη Αδυναμίας Πληρωμής (Unlikeliness to pay) για το Wholesale Banking ορίζονται οι πιστοδοτήσεις πελατών που βρίσκονται σε καθυστέρηση μικρότερη των 90 ημερών και που πληρούν ένα από τα κάτωθι κριτήρια:

- Έχουν αναγγελθεί στη Διεύθυνση Καθυστερήσεων.
- Είναι απομειωμένες και ο πιστούχος δεν είναι αναγγελλμένος στην Διεύθυνση Καθυστερήσεων Επιχειρήσεων
- Ο Όμιλος εκτιμά ότι δεν είναι πιθανό να εκπληρώσουν πλήρως τις πιστωτικές τους υποχρεώσεις χωρίς την ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων, ανεξάρτητα από την ύπαρξη οποιουδήποτε καθυστερούμενου ποσού ή από τον αριθμό των ημερών καθυστέρησης, με εξαίρεση τις περιπτώσεις εξασφαλίσεων που αποτελούν μέρος του συναλλακτικού παραγωγικού κυκλώματος (π.χ ακίνητα στις εταιρείες Real Estate, με εταιρικά μερίδια στις εταιρείες Συμμετοχών).

Ως πιστοδοτήσεις με Ένδειξη Αδυναμίας Πληρωμής (Unlikeliness to pay) για τη Λιανική Τραπεζική ορίζονται οι πιστοδοτήσεις πιστούχων σε καθυστέρηση μικρότερη των 90 ημερών και για τους οποίους ισχύει μία από τις κάτωθι προϋποθέσεις:

- Έχει οριστεί δικάσιμος για υπαγωγή στον Νόμο 3869.
- Έχει επιβεβαιωθεί απάτη σε βάρος του Ομίλου.
- Ο πιστούχος απεβίωσε.
- Ο πιστούχος είναι άνεργος χωρίς άλλες πηγές εισοδήματος.
- Ο πιστούχος εμφανίζει σοβαρά προβλήματα υγείας.
- Η επιχείρηση έχει αιτηθεί υπαγωγή στο άρθρο 99.
- Η επιχείρηση δεν δραστηριοποιείται πλέον.

Απομειωμένες Πιστοδοτήσεις (Impaired Exposures)

Ως απομειωμένες ορίζονται οι ακόλουθες περιπτώσεις πιστοδοτήσεων:

- α. Οι πιστοδοτήσεις, για τις οποίες έχει υπολογιστεί ποσό απομειώσεως κατά την ατομική αξιολόγηση.
- β. Οι πιστοδοτήσεις σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών ή σε στάδιο δικαστικών ενεργειών, για τις οποίες έχει διενεργηθεί απομείωση σε συλλογική βάση.
- γ. Οι πιστοδοτήσεις με ένδειξη Αδυναμίας Πληρωμής
- δ. Οι Μη Εξυηρητούμενες Ρυθμίσεις (Forborne Non Performing Exposures) οι οποίες βρίσκονται σε καθυστέρηση έως 89 ημέρες.

Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης

Οι συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης, για σκοπούς παρουσίασης των γνωστοποιήσεων πιστωτικού κινδύνου περιλαμβάνουν το υπόλοιπο προσαρμογής των συμβατικών υπολοίπων των δανείων που αποκτήθηκαν στα πλαίσια εξαγοράς, είτε μεμονωμένων δανείων είτε εταιριών (π.χ. Εμπορική Τράπεζα και Citibank Ελλάδος), στην εύλογη αξία τους, καθώς για σκοπούς παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος παρακολουθεί την εν λόγω προσαρμογή ως μέρος των προβλέψεων. Επισημαίνεται ότι στη σημείωση 17 «Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών» η εν λόγω προσαρμογή εμφανίζεται αφαιρετικά του υπολοίπου των δανείων προ προβλέψεων.

Αξία Εξασφαλίσεων

Ως αξία εξασφαλίσεων έχει ληφθεί η πιο πρόσφατη εμπορική/αγοραία αξία της εξασφαλίσεως. Στην περίπτωση των ακινήτων έχει ληφθεί η μικρότερη τιμή μεταξύ του ποσού της προσημειώσεως και της αξίας του ακινήτου. Στην αξία εγγυήσεων περιλαμβάνεται η αξία των εγγυήσεων που υπερβαίνει την αξία των εμπράγματων εξασφαλίσεων. Επισημαίνεται ότι όλες οι αξίες λαμβάνονται μέχρι το 100% της οφειλής (capped).

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Η έκθεση έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων αφορά θέσεις σε χορηγήσεις, διατραπεζικές συναλλαγές (που περιλαμβάνουν θέσεις σε παράγωγα) και εργασίες Διεθνούς Εμπορίου. Ακολουθώντας τους βασικούς κανόνες καθορισμού, παρακολουθήσεως και αναθεωρήσεως των επιχειρηματικών πιστοδοτήσεων, θεσπίζονται όρια από τα αρμόδια Συμβούλια Πιστοδοτήσεων για την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου για τη συνολική έκθεση ανά αντισυμβαλλόμενο πιστωτικό ίδρυμα, εξαιρουμένων των θέσεων που αφορούν θέσεις διαπραγματεύσεως σε ομόλογα εκδόσεώς του. Τα εγκεκριμένα όρια παρακολουθούνται σε καθημερινή βάση. Η διάρκεια ισχύος των ορίων καθορίζεται κατά την έγκριση των ορίων, κατά κανόνα σύμφωνα με την πιστοληπτική διαβάθμιση των πιστωτικών ιδρυμάτων από διεθνείς οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης.

Πέραν των τακτικών αναθεωρήσεων των ορίων αντισυμβαλλομένων πιστωτικών ιδρυμάτων, ενδέχεται να πραγματοποιούνται και ενδιάμεσες αναθεωρήσεις είτε λόγω συνθηκών που συνδέονται με τη συναλλακτική δραστηριότητα του Ομίλου είτε λόγω περιπτώσεων δυσλειτουργίας των αγορών ή προβλημάτων που συνδέονται με τα αντισυμβαλλόμενα πιστωτικά ιδρύματα. Σε τακτική βάση παρακολουθούνται εναύσματα για την διενέργεια έκτακτης αναθεώρησης ανά αντισυμβαλλόμενο, με σκοπό την επανεξέταση των σχετικών ορίων όταν συντρέχουν τέτοια εναύσματα.

Επιπρόσθετα, κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων διενεργείται αξιολόγηση απομείωσης ως εξής:

1. Διαχωρίζονται τα αντισυμβαλλόμενα Πιστωτικά Ιδρύματα προς αξιολόγηση απομείωσης.
2. Αναγνωρίζονται οι απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων οι οποίες θα αξιολογηθούν εξατομικευμένα ανά πιστωτικό ίδρυμα.
3. Ελέγχονται ανά πιστωτικό ίδρυμα τα γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης της αξίας τους.
4. Υπολογίζονται οι προβλέψεις ανά απαίτηση, ως η διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού και της λογιστικής αξίας της απαίτησης, σε εξατομικευμένη βάση για τα πιστωτικά ιδρύματα για τα οποία συντρέχουν γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ

Επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους αφορούν χρεόγραφα που ταξινομούνται στα χαρτοφυλάκια δανείων και απαιτήσεων, διακρατούμενων ως τη λήξη και διαθέσιμων προς πώληση. Εάν υφίσταται σχέση πιστοδοτήσεως με τον αντισυμβαλλόμενο εκδότη κατά τον χαρακτηρισμό της θέσης χρεογράφων ως επενδυτική, ισχύουν οι διαδικασίες του Κανονισμού Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων. Σε κάθε περίπτωση, η ταξινόμηση της θέσης υποβάλλεται προς έγκριση από το αρμόδιο Συμβούλιο του Ομίλου. Οι θέσεις αυτές υπόκεινται στα επενδυτικά όρια του Ομίλου και στα όρια χωρών και παρακολουθούνται σε καθημερινή βάση.

Επιπρόσθετα, κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων διενεργείται αξιολόγηση απομείωσης ως εξής:

1. Διαχωρίζονται τα χρεόγραφα τα οποία αξιολογούνται εξατομικευμένα.
2. Ελέγχονται ανά χρεόγραφο τα γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υφίσταται ζημία λόγω απομείωσης της αξίας τους.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται ανά χρεόγραφο σε εξατομικευμένη βάση για χρεόγραφα για τα οποία συντρέχουν γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υφίσταται ζημία λόγω απομείωσης αξίας ως: α) η διαφορά μεταξύ της παρούσας αξίας των μελλοντικών χρηματικών ροών και της λογιστικής αξίας, για χρεόγραφα που έχουν ταξινομηθεί στα χαρτοφυλάκια δανείων και απαιτήσεων και διακρατούμενων ως τη λήξη και β) η διαφορά ανάμεσα στο κόστος κτήσεως και στην τρέχουσα εύλογη αξία μείον το ποσό της ζημίας απομείωσης που είχε ήδη αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα για χρεόγραφα που έχουν ταξινομηθεί στο χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο

	31.12.2017			31.12.2016*		
	Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	Ποσό απομειώσεων	Καθαρή αξία ανοιγμάτων σε πιστωτικό κίνδυνο	Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	Ποσό απομειώσεων	Καθαρή αξία ανοιγμάτων σε πιστωτικό κίνδυνο
A. Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εντός ισολογισμού στοιχεία						
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.203.389		1.203.389	1.163.432		1.163.432
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.757.610	41.961	1.715.649	2.011.242	41.961	1.969.281
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	56.612.220	13.294.027	43.318.193	60.316.012	15.907.252	44.408.760
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	622.536		622.536	634.323		634.323
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου:						
- Χρεωστικοί τίτλοι (κρατικοί)	5.969		5.969	2.256		2.256
Σύνολο	5.969		5.969	2.256		2.256
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμα προς πώληση :						
- Διαθέσιμα προς πώληση (κρατικοί)	4.460.302		4.460.302	4.117.545		4.117.545
- Διαθέσιμα προς πώληση (λοιποί)	1.277.313		1.277.313	953.721	22.385	931.336
Σύνολο	5.737.615	-	5.737.615	5.071.266	22.385	5.048.881
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διακρατούμενου μέχρι τη λήξη:						
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη (κρατικοί)	10.551		10.551	15.430		15.430
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη (λοιποί)	319		319	29.569		29.569
Σύνολο	10.870		10.870	44.999	-	44.999
Αξιόγραφα δανειακού χαρτοφυλακίου				2.682.655		2.682.655
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση - Δανειακό χαρτοφυλάκιο	1.303.367	1.090.108	213.259	151.724	104.154	47.570
Συνολική αξία εντός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α)	67.253.576	14.426.096	52.827.480	72.077.909	16.075.752	56.002.157
Λοιπά εντός ισολογισμού στοιχεία που δεν υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	8.511.694	526.149	7.985.545	9.411.979	541.870	8.870.109
Σύνολο Ενεργητικού	75.765.270	14.952.245	60.813.025	81.489.888	16.617.622	64.872.266
B. Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εκτός ισολογισμού στοιχεία:						
Εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές εγγυήσεις	3.384.963	787	3.384.176	3.567.786	3.195	3.564.591
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)**	402.124		402.124	494.734		494.734
Συνολική αξία εκτός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (β)	3.787.087	787	3.786.300	4.062.520	3.195	4.059.325
Συνολική αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α+β)	71.040.663	14.426.883	56.613.780	76.140.429	16.078.947	60.061.482

Ο μέγιστος πιστωτικός κίνδυνος ανά κατηγορία στον οποίο είναι εκτεθειμένος ο Όμιλος απεικονίζεται στη στήλη «Καθαρή αξία ανοιγμάτων σε πιστωτικό κίνδυνο».

* Ορισμένα κονδύλια της συγκριτικής περιόδου έχουν αναμορφωθεί για σκοπούς συγκρισιμότητας

** Αφορούν όρια που δεν μπορούν να ακυρωθούν (committed) σε περίπτωση που διαπιστωθεί πιθανή αδυναμία των αντισυμβαλλομένων να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις.

Δάνεια και Απαιτήσεις κατά πελατών
**Δάνεια και Απαιτήσεις κατά πελατών με βάση την ποιότητα τους
(απομειωμένα ή μή – προβλέψεις απομειώσεις - αξία εξασφαλίσεων)**

31.12.2017									
	Μη απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις		Απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις		Συνολική αξία προ απομειώσεως	Συσσωρευμένες προβλέψεις απομειώσεως		Συνολική Καθαρή αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
	Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	11.037.149	2.819.773	557.565	17.692.107	32.106.594	320.681	7.167.343	24.618.570	19.903.257
Στεγαστικά	7.753.284	2.383.830	391.872	9.046.590	19.575.576	213.834	3.335.021	16.026.721	15.181.832
Καταναλωτικά	1.332.546	235.624	159.149	3.282.983	5.010.302	103.649	1.509.613	3.397.040	1.332.210
Πιστωτικές κάρτες	1.105.350	86.752	900	436.237	1.629.239	622	268.772	1.359.845	91.701
Μικρές επιχειρήσεις	845.969	113.567	5.644	4.926.297	5.891.477	2.576	2.053.937	3.834.964	3.297.514
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	11.779.863	741.519	10.296.265	537.642	23.355.289	5.366.189	392.694	17.596.406	14.363.037
Μεγάλες επιχειρήσεις	7.671.273	519.472	5.126.151	30.609	13.347.505	2.700.887	146.136	10.500.482	8.133.139
Μεσαίες επιχειρήσεις	4.108.590	222.047	5.170.114	507.033	10.007.784	2.665.302	246.558	7.095.924	6.229.898
Δημόσιος τομέας	1.107.629	1.237	40.202	1.269	1.150.337	28.934	18.186	1.103.217	299.805
Ελλάδα	1.034.442	909	40.202	1.269	1.076.822	28.934	16.586	1.031.302	295.394
Λοιπές χώρες	73.187	328			73.515		1.600	71.915	4.411
Σύνολο	23.924.641	3.562.529	10.894.032	18.231.018	56.612.220	5.715.804	7.578.223	43.318.193	34.566.099

Στις συσσωρευμένες προβλέψεις απομειώσεως βάσει «Συλλογικής Αξιολόγησης» περιλαμβάνεται ποσό ύψους € 602,135 που αφορά σε IBNR προβλέψεις την 31.12.2017 (2016: € 767,701).

Στα απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις ιδιωτών και μικρών επιχειρήσεων περιλαμβάνονται την 31.12.2017 ρυθμίσεις με καθυστέρηση μέχρι 89 ημέρες οι οποίες υπόκεινται σε συλλογική αξιολόγηση ποσού € 4.710.831 (31.12.2016: € 4.354.947).

31.12.2016									
	Μη απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις		Απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις		Συνολική αξία προ απομειώσεως	Συσσωρευμένες προβλέψεις απομειώσεως		Συνολική Καθαρή αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
	Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	11.530.952	3.024.872	980.454	18.787.549	34.323.827	576.459	8.194.498	25.552.870	21.402.496
Στεγαστικά	8.408.553	2.401.641	533.043	8.917.244	20.260.481	288.075	2.996.585	16.975.821	16.214.980
Καταναλωτικά	1.405.844	259.534	146.868	3.934.845	5.747.091	87.658	2.163.984	3.495.449	1.476.939
Πιστωτικές κάρτες	1.073.608	96.896	829	505.088	1.676.421	462	356.914	1.319.045	39.435
Μικρές επιχειρήσεις	642.947	266.801	299.714	5.430.372	6.639.834	200.264	2.677.015	3.762.555	3.671.142
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	11.845.804	610.758	12.028.567	302.460	24.787.589	6.784.070	300.603	17.702.916	16.069.343
Μεγάλες επιχειρήσεις	7.882.753	343.445	5.993.498	150.018	14.369.714	3.234.494	167.726	10.967.494	9.243.136
Μεσαίες επιχειρήσεις	3.963.051	267.313	6.035.069	152.442	10.417.875	3.549.576	132.877	6.735.422	6.826.207
Δημόσιος τομέας	1.159.315	3.357	41.924	-	1.204.596	31.995	19.627	1.152.974	305.167
Ελλάδα	1.067.060	2.968	41.924		1.111.952	31.995	17.138	1.062.819	298.457
Λοιπές χώρες	92.255	389			92.644		2.489	90.155	6.710
Σύνολο	24.536.071	3.638.987	13.050.945	19.090.009	60.316.012	7.392.524	8.514.728	44.408.760	37.777.006

Ποιοτική διαβάθμιση των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά πελατών

31.12.2017					
	Υψηλής Διαβάθμισης	Ικανοποιητικής Διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	Σύνολο των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις		11.037.149		11.037.149	7.825.099
Στεγαστικά		7.753.284		7.753.284	6.844.117
Καταναλωτικά		1.332.546		1.332.546	311.939
Πιστωτικές κάρτες		1.105.350		1.105.350	58.326
Μικρές επιχειρήσεις		845.969		845.969	610.717
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	3.005.691	7.651.303	1.122.869	11.779.863	7.811.582
Μεγάλες επιχειρήσεις	2.382.702	4.470.479	818.092	7.671.273	4.993.322
Μεσαίες επιχειρήσεις	622.989	3.180.824	304.777	4.108.590	2.818.260
Δημόσιος τομέας	340.923	766.161	545	1.107.629	281.690
Ελλάδα	340.764	693.184	494	1.034.442	277.607
Λοιπές χώρες	159	72.977	51	73.187	4.083
Σύνολο	3.346.614	19.454.613	1.123.414	23.924.641	15.918.371

31.12.2016					
	Υψηλής Διαβάθμισης	Ικανοποιητικής Διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	Σύνολο των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις		11.530.952		11.530.952	8.304.272
Στεγαστικά		8.408.553		8.408.553	7.505.280
Καταναλωτικά		1.405.844		1.405.844	325.015
Πιστωτικές κάρτες		1.073.608		1.073.608	1.156
Μικρές επιχειρήσεις		642.947		642.947	472.821
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	2.110.550	8.777.841	957.413	11.845.804	8.321.051
Μεγάλες επιχειρήσεις	1.590.229	5.735.913	556.611	7.882.753	5.406.829
Μεσαίες επιχειρήσεις	520.321	3.041.928	400.802	3.963.051	2.914.222
Δημόσιος τομέας	355.299	801.432	2.584	1.159.315	279.265
Ελλάδα	355.120	709.462	2.478	1.067.060	272.944
Λοιπές χώρες	179	91.970	106	92.255	6.321
Σύνολο	2.465.849	21.110.225	959.997	24.536.071	16.904.588

Ανάλυση ενηλικίωσης των καθυστερημένων και μη απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά πελατών ανά κατηγορία δανείων

31.12.2017									
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
1 - 29 ημέρες	1.611.180	158.321	67.799	87.574	395.400	167.894	901		2.489.069
30 - 59 ημέρες	430.024	53.038	12.601	14.549	30.002	20.472	8		560.694
60 - 89 ημέρες	342.626	24.264	6.352	11.444	71.169	23.299		328	479.482
90 - 179 ημέρες		1			1.291	201			1.493
180 - 360 ημέρες					6.879	1.294			8.173
> 360 ημέρες					14.731	8.887			23.618
Σύνολο	2.383.830	235.624	86.752	113.567	519.472	222.047	909	328	3.562.529
Αξία εξασφαλίσεων	2.007.174	52.363	1.190	73.677	366.702	175.379	8	328	2.676.821

31.12.2016									
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
1 - 29 ημέρες	1.656.237	167.448	74.086	181.805	194.102	159.727	2.261	389	2.436.055
30 - 59 ημέρες	438.786	60.532	14.427	38.630	75.269	61.644	707		689.995
60 - 89 ημέρες	306.618	31.554	8.383	46.366	51.145	33.555			477.621
90 - 179 ημέρες					6.093	1.583			7.676
180 - 360 ημέρες					10.115	1.089			11.204
> 360 ημέρες					6.721	9.715			16.436
Σύνολο	2.401.641	259.534	96.896	266.801	343.445	267.313	2.968	389	3.638.987
Αξία εξασφαλίσεων	2.046.994	66.938	27	193.960	288.584	216.100	1.254	389	2.814.246

Ανάλυση ενηλικίωσης των απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων ανά κατηγορία δανείων

31.12.2017									
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
Ενήμερα	798.960	481.316	56.561	516.909	901.889	847.179	7.877		3.610.691
1 - 29 ημέρες	478.583	164.772	23.953	56.921	522.203	168.669	136		1.415.237
30 - 59 ημέρες	313.789	159.199	16.465	51.241	49.337	78.175	1206		669.412
60 - 89 ημέρες	567.077	96.651	13.152	36.549	146.383	45.823			905.635
90 - 179 ημέρες	207.130	101.010	24.083	80.639	18.406	47.751			479.019
180 - 360 ημέρες	157.796	152.782	15.983	76.920	30.972	61.402	52		495.907
> 360 ημέρες	3.648.348	738.579	26.891	2.083.242	778.382	1.579.388	2.427		8.857.257
Καθαρή αξία απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων	6.171.683	1.894.309	177.088	2.902.421	2.447.572	2.828.387	11.698	-	16.433.158
Αξία εξασφαλίσεων	6.330.541	967.908	32.185	2.613.120	2.773.115	3.236.259	17.779		15.970.907

31.12.2016									
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
Ενήμερα	786.801	509.724	64.525	194.581	1.083.531	743.707	6.584		3.389.453
1 - 29 ημέρες	407.283	166.252	24.015	133.980	112.522	94.658			938.710
30 - 59 ημέρες	270.397	153.505	17.071	67.240	286.220	71.569			866.002
60 - 89 ημέρες	375.297	101.260	13.670	100.051	164.463	72.090			826.831
90 - 179 ημέρες	59.366	86.322	14.023	74.379	96.523	54.950			385.563
180 - 360 ημέρες	200.385	89.555	7.840	105.765	320.819	74.784	16		799.164
> 360 ημέρες	4.483.397	802.669	19.533	2.211.334	807.049	1.468.369	3.329		9.795.680
Καθαρή αξία απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων	6.582.926	1.909.287	160.677	2.887.330	2.871.127	2.580.127	9.929	-	17.001.403
Αξία εξασφαλίσεων	6.662.706	1.084.986	38.252	3.004.361	3.547.723	3.695.885	24.259		18.058.172

Συμφωνία των απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων ανά κατηγορία δανείων

	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες/Μεγάλες Επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο
	Στεγ/κά	Καταν/τικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχ/σεις	Μεγάλες επιχ/σεις	Μεσαίες επιχ/σεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
Υπόλοιπο 1.1.2017	9.450.284	4.081.713	505.919	5.730.086	6.143.515	6.187.512	41.925	-	32.140.954
Αξία δανείων που χαρακτηρίστηκαν ως απομειωμένα εντός της χρήσεως	951.000	404.307	58.162	320.257	424.460	461.276	733		2.620.195
Αξία δανείων που εξήλθαν από την κατηγορία των απομειωμένων δανείων	(406.264)	(157.333)	(6.895)	(192.334)	(95.926)	(124.771)			(983.523)
Εισπράξεις και ανακτήσεις από καλύμματα	(69.187)	(56.086)	(14.402)	(49.145)	(281.041)	(210.209)	(578)		(680.648)
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(382.370)	(532.567)	(27.067)	(388.981)	(524.749)	(593.647)	(608)		(2.449.989)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(99.175)	64.445	(805)	(22.794)	(90.795)	(26.757)	(1)		(175.882)
Πωλήσεις απομειωμένων δανείων	(5.826)	(10.398)	(2.529)		(92.992)	(1.024)			(112.769)
Μεταφορά απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση		(351.949)	(75.246)	(465.148)	(325.712)	(15.233)			(1.233.288)
Υπόλοιπο 31.12.2017	9.438.462	3.442.132	437.137	4.931.941	5.156.760	5.677.147	41.471	-	29.125.050
Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(3.266.779)	(1.547.823)	(260.049)	(2.029.520)	(2.709.188)	(2.848.760)	(29.773)		(12.691.892)
Καθαρή αξία απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων	6.171.683	1.894.309	177.088	2.902.421	2.447.572	2.828.387	11.698	-	16.433.158

	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες/Μεγάλες Επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο
	Στεγ/κά	Καταν/τικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχ/σεις	Μεγάλες επιχ/σεις	Μεσαίες επιχ/σεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
Υπόλοιπο 1.1.2016	9.369.134	3.906.340	512.306	5.508.657	5.758.272	6.173.597	43.775	-	31.272.081
Αξία δανείων που χαρακτηρίστηκαν ως απομειωμένα εντός της χρήσεως	854.931	599.136	50.029	684.511	1.565.410	477.574	561		4.232.152
Αξία δανείων που εξήλθαν από την κατηγορία των απομειωμένων δανείων	(447.177)	(172.108)	(14.428)	(152.554)	(128.027)	(45.513)			(959.807)
Εισπράξεις από απομειωμένα δάνεια	(96.010)	(60.247)	(13.459)	(46.801)	(540.261)	(140.566)	(726)		(898.070)
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(236.278)	(146.951)	(29.370)	(261.934)	(302.503)	(260.261)			(1.237.297)
Απόκτηση απομειωμένων δανείων					(14.868)				(14.868)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	13.420	(8.812)	6.524	181	11.195	(15.651)	(1.685)		5.172
Αξία δανείων που μεταφέρθηκαν στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(7.736)	(35.645)	(5.683)	(1.974)	(205.703)	(1.668)			(258.409)
Υπόλοιπο 31.12.2016	9.450.284	4.081.713	505.919	5.730.086	6.143.515	6.187.512	41.925	-	32.140.954
Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(2.867.361)	(2.172.426)	(345.240)	(2.842.756)	(3.272.389)	(3.607.384)	(31.995)		(15.139.551)
Καθαρή αξία απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων	6.582.923	1.909.287	160.679	2.887.330	2.871.126	2.580.128	9.930	-	17.001.403

Συμφωνία των συσσωρευμένων προβλέψεων απομείωσης

Οι συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης, για σκοπούς παρουσίασης των γνωστοποιήσεων πιστωτικού κινδύνου περιλαμβάνουν το υπόλοιπο προσαρμογής των συμβατικών υπολοίπων των δανείων που αποκτήθηκαν στα πλαίσια εξαγοράς, είτε μεμονωμένων δανείων είτε εταιριών (π.χ. Εμπορική Τράπεζα και Citibank Ελλάδος), στην εύλογη αξία τους, καθώς για σκοπούς παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος παρακολουθεί την εν λόγω προσαρμογή ως μέρος των προβλέψεων. Επισημαίνεται ότι στη σημείωση 17 Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών η εν λόγω προσαρμογή εμφανίζεται αφαιρετικά του υπολοίπου των δανείων προ προβλέψεων.

	31.12.2017			
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	Δημόσιος τομέας	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2017	6.833.509	5.696.349	28.395	12.558.253
Ζημίες απομείωσης περιόδου (σημείωση 10)	1.075.940	(44.644)	(2.773)	1.028.523
Μεταφορά συσσωρευμένων προβλέψεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(664.149)	(184.947)	(3)	(849.099)
Πωλήσεις απομειώμενων Δανείων/Πωλήσεις θυγατρικών	(14.081)	(56.346)		(70.427)
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομείωσης	121.467	140.765	1.125	263.357
Συναλλαγματικές διαφορές	(48.829)	(45.689)		(94.518)
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν στη χρήση για διαγραφές	(1.205.997)	(745.943)	(124)	(1.952.064)
Μεταφορά Χαρτοφυλακίων	33.207	(33.207)		
Λοιπές κινήσεις	58.876	95.383		154.259
Υπόλοιπο 31.12.2017	6.189.943	4.821.721	26.620	11.038.284
Προσαρμογές εύλογης αξίας	1.298.081	937.162	20.500	2.255.743
Σύνολο 31.12.2017	7.488.024	5.758.883	47.120	13.294.027

	31.12.2016			
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	Δημόσιος τομέας	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2016	6.675.906	5.324.778	21.071	12.021.755
Ζημίες απομείωσης περιόδου (σημείωση 10)	471.040	716.295	6.413	1.193.748
Μεταφορά συσσωρευμένων προβλέψεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(38.094)	(133.486)		(171.580)
Πωλήσεις απομειώμενων δανείων		(17.795)		(17.795)
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομείωσης	243.171	169.752	912	413.835
Συναλλαγματικές διαφορές	1.946	5.948	(1)	7.893
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν για διαγραφές	(520.460)	(352.718)		(873.178)
Λοιπές κινήσεις		(16.425)		(16.425)
Υπόλοιπο 31.12.2016	6.833.509	5.696.349	28.395	12.558.253
Προσαρμογές εύλογης αξίας	1.937.448	1.388.324	23.227	3.348.999
Σύνολο 31.12.2016	8.770.957	7.084.673	51.622	15.907.252

Δείκτης Δανείου προς Αξία Εξασφάλισης

	Στεγαστικά Δάνεια	
	31.12.2017	31.12.2016
< 50%	1.366.266	2.859.898
50% - 70%	1.857.748	2.292.400
71% - 80%	1.276.595	1.285.597
81% - 90%	1.293.315	1.414.234
91% - 100%	3.701.832	1.485.001
101% - 120%	2.219.568	2.683.050
121% - 150%	2.279.431	3.349.705
> 150%	5.580.822	4.890.596
Συνολική αξία Δανείων και Απαιτήσεων	19.575.577	20.260.481
Μέσος Όρος του Δείκτη (%)	84	78

Ανάκτηση εξασφαλίσεων

	31.12.2017						
	Υπόλοιπα Ισολογισμού					Πωλήσεις χρήσεως	
	Αξία ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2017	Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2017	Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης 31.12.2017	Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2017	Καθαρή Αξία Ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2017	Καθαρή Αξία Πώλησης	Καθαρό κέρδος/(ζημιά) από την πώληση
Ακίνητη περιουσία	952.869	60.090	191.990	43.467	760.879	38.311	1.959
Λοιπές Εξασφαλίσεις	3.024	161	68	15	2.956	9.037	1.472

	31.12.2016						
	Υπόλοιπα Ισολογισμού					Πωλήσεις χρήσεως	
	Αξία ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2016	Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2016	Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης 31.12.2016	Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2016	Καθαρή Αξία Ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2016	Καθαρή Αξία Πώλησης	Καθαρό κέρδος/(ζημιά) από την πώληση
Ακίνητη περιουσία	938.977	41.141	148.857	39.863	790.120	31.053	(592)
Λοιπές Εξασφαλίσεις	11.171	83.209	262	106	10.909	68.359	(5.497)

Πολιτική για διάθεση ανακτηθέντων στοιχείων

Ο Όμιλος έχει αναθέσει σε Εταιρία του Ομίλου τη διαχείριση του συνόλου των ακινήτων ιδιοκτησίας της Τραπέζης και θυγατρικών Εταιριών της. Όταν η Τράπεζα αποκτά, εξαιτίας αθέτησης υποχρεώσεων από οφειλέτη, κυριότητα σε ακίνητα που αποτελούσαν εξασφάλιση απαίτησής της, η εν λόγω Εταιρία επιλαμβάνεται της νομικής, πολεοδομικής και φορολογικής τακτοποίησης του ακινήτου σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Τραπέζης και παράλληλα προβαίνει σε εκτίμηση της αξίας του ακινήτου. Στη συνέχεια λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά του ακινήτου εκτιμά, με βάση τις συνθήκες της αγοράς, την δυνατότητα προώθησής του και προτείνει τον βέλτιστο τρόπο αξιοποίησης ήτοι, πώληση ή εκμίσθωση. Με βάση την εκτίμηση αυτή υποβάλλεται πρόταση στην αρμόδια Επιτροπή της Τραπέζης, η οποία αποφασίζει εάν το ακίνητο θα διατεθεί προς πώληση ή εκμίσθωση ή εάν υφίσταται αντίστοιχη ανάγκη να ιδιοχρησιμοποιηθεί από Εταιρία του Ομίλου. Ανάλογα με την απόφαση, το ακίνητο ταξινομείται στην κατάλληλη κατηγορία για σκοπούς λογιστικής απεικόνισης. Η διαδικασία ταξινόμησης επαναλαμβάνεται περιοδικά έτσι ώστε η θέση κάθε ακινήτου να επικαιροποιείται με βάση τις τρέχουσες, κάθε φορά, συνθήκες της αγοράς.

Ανάλυση των ληφθέντων εξασφαλίσεων και εγγυήσεων

31.12.2017					
	Αξία εξασφαλίσεων				Αξία εγγυήσεων
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κές εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων	
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	18.912.420	179.492	811.345	19.903.257	4.043.712
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	8.248.417	1.487.489	4.627.131	14.363.037	5.926.219
Δημόσιος τομέας	44.153	9.626	246.026	299.805	151.201
Σύνολο	27.204.990	1.676.607	5.684.502	34.566.099	10.121.132

31.12.2016					
	Αξία εξασφαλίσεων				Αξία εγγυήσεων
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κές εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων	
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	20.597.468	339.737	465.291	21.402.496	3.277.664
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	10.631.426	1.155.701	4.282.216	16.069.343	5.139.073
Δημόσιος τομέας	58.235	1.365	245.567	305.167	243.373
Σύνολο	31.287.129	1.496.803	4.993.074	37.777.006	8.660.110

Δεν υφίστανται περιπτώσεις μεταβίβασης ή επανεκχώρησης εξασφαλίσεων που έχουν ληφθεί από πιστούχους για τις οποίες έχει αναγνωριστεί υποχρέωση επιστροφής τους.

Δάνεια και Απαιτήσεις κατά πελατών, Απομειωμένα δάνεια και Προβλέψεις απομείωσης ανά κατηγορία δανείων, τομέα δραστηριότητας και γεωγραφική περιοχή

31.12.2017						
	Ελλάδα			Λοιπή Ευρώπη		
	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	28.123.251	16.275.233	6.540.400	3.983.343	1.974.439	947.624
Στεγαστικά	16.207.387	7.755.258	2.758.143	3.368.189	1.683.204	790.712
Καταναλωτικά	4.498.615	3.207.081	1.482.243	511.687	235.051	131.019
Πιστωτικές κάρτες	1.594.074	429.305	264.211	35.165	7.832	5.183
Μικρές Επιχειρήσεις	5.823.175	4.883.589	2.035.803	68.302	48.352	20.710
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	19.087.496	8.615.125	4.387.467	4.267.793	2.218.782	1.371.416
Πιστωτικά ιδρύματα και λοιπές χρημ/κές υπηρεσίες	323.502	67.780	54.728	74.251	8.119	4.869
Βιομηχανία & βιοτεχνίες	5.046.694	2.140.377	1.082.709	303.243	89.133	54.638
Κατασκευαστικές τεχνικές & εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	2.959.840	1.708.913	946.176	2.844.605	1.785.325	1.137.842
Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	4.643.964	2.509.579	1.315.235	421.471	108.420	73.638
Μεταφορικές	569.143	80.482	39.496	74.943	11.549	3.169
Ναυτιλία	1.464.388	301.344	130.360	36.880		442
Τουριστικές - Ξενοδοχειακές	1.745.100	765.914	291.707	247.957	112.188	41.616
Υπηρεσίες και λοιποί κλάδοι	2.334.865	1.040.736	527.056	264.443	104.048	55.202
Δημόσιος Τομέας	1.076.822	41.471	45.520	73.515		1.600
Σύνολο	48.287.569	24.931.829	10.973.387	8.324.651	4.193.221	2.320.640

31.12.2016						
	Ελλάδα			Λοιπή Ευρώπη		
	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	30.167.325	17.678.812	7.733.753	4.156.502	2.089.191	1.037.204
Στεγαστικά	16.717.187	7.657.124	2.397.157	3.543.294	1.793.163	887.503
Καταναλωτικά	5.238.674	3.843.038	2.128.814	508.417	238.675	122.828
Πιστωτικές κάρτες	1.638.525	495.429	349.801	37.896	10.488	7.575
Μικρές Επιχειρήσεις	6.572.939	5.683.221	2.857.981	66.895	46.865	19.298
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	20.025.110	9.674.883	5.551.606	4.762.479	2.656.144	1.533.067
Πιστωτικά ιδρύματα και λοιπές χρημ/κές υπηρεσίες	440.185	190.752	144.595	78.939	6.953	4.431
Βιομηχανία & βιοτεχνίες	5.440.618	2.319.978	1.421.369	360.467	176.215	90.362
Κατασκευαστικές τεχνικές & εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	3.127.672	1.830.293	1.074.375	3.088.430	1.963.457	1.138.090
Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	4.862.657	2.872.434	1.795.036	545.972	223.647	130.728
Μεταφορικές	646.383	121.481	72.685	80.813	19.586	5.462
Ναυτιλία	1.537.945	412.590	137.186	720		9
Τουριστικές - Ξενοδοχειακές	1.655.037	741.905	259.360	256.295	117.428	41.205
Υπηρεσίες και λοιποί κλάδοι	2.314.613	1.185.450	647.000	350.843	148.858	122.780
Δημόσιος Τομέας	1.111.952	41.924	49.133	92.644	-	2.489
Σύνολο	51.304.387	27.395.619	13.334.492	9.011.625	4.745.335	2.572.760

Ανάλυση εσόδων από τόκους, με βάση την ποιότητα των Δανείων και Απαιτήσεων κατά πελατών ανά κατηγορία δανείων

31.12.2017			
	Έσοδα από μη-απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις	Έσοδα από απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις	Σύνολο εσόδων από τόκους
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	652.540	572.033	1.224.573
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	753.736	180.197	933.933
Δημόσιος τομέας	29.486	201	29.687
Σύνολο εσόδων από τόκους	1.435.762	752.431	2.188.193

31.12.2016			
	Έσοδα από μη-απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις	Έσοδα από απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις	Σύνολο εσόδων από τόκους
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	724.291	584.119	1.308.410
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	772.314	179.734	952.048
Δημόσιος τομέας	28.082	245	28.327
Σύνολο εσόδων από τόκους	1.524.687	764.098	2.288.785

Ρυθμίσεις δανείων

Ο Όμιλος κατά την 31.12.2014 επαναξιολόγησε την περίμετρο των ρυθμισμένων δανείων για όλα τα χαρτοφυλάκιά του δυνάμει του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/227 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015 και τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών και ενσωμάτωσε τους σχετικούς ορισμούς στην Πολιτική Πιστωτικού Κινδύνου. Εφεξής βάσει των ανωτέρω ορισμών παρακολουθείται η εξέλιξη, η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα των δανείων αυτών.

Στην κατηγορία των ρυθμισμένων δανείων περιλαμβάνονται δάνεια:

- που ρυθμίστηκαν εντός των τελευταίων 36 μηνών και δεν παρουσίαζαν καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών και
- ρυθμίσεις με καθυστέρηση άνω των 90 ημερών.

Οι ρυθμίσεις δανείων πραγματοποιούνται με τροποποίηση των αρχικών συμβατικών όρων και περιλαμβάνουν μεταβολές όπως:

- Επέκταση της διάρκειας της πιστοδοτήσεως
- Διαγραφή μέρους των οφειλών του πιστούχου
- Χορήγηση περιόδου χάριτος ως προς το κεφάλαιο ή/και τους τόκους
- Μειώσεις επιτοκίων

Κατά κανόνα οι ρυθμίσεις που πραγματοποιούνται περιλαμβάνουν συνδυασμό των ανωτέρω μεταβολών των συμβατικών όρων. Η λογιστική αξία των ρυθμισμένων δανείων του Ομίλου κατά την 31.12.2017 ανήρχετο σε ποσό € 14.200 (31.12.2016: € 12.812).

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος, στα πλαίσια αναδιαπραγμάτευσης των όρων δανείων που έχει χορηγήσει, έχει συμμετάσχει σε συμφωνίες για την ανταλλαγή χρέους με απόκτηση μετοχικών τίτλων των πιστούχων. Κατά την 31.12.2017 ο Όμιλος είχε στο Διαθέσιμο προς Πώληση Χαρτοφυλάκιο του και στα κατεχόμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού μετοχές εύλογης αξίας € 2.321 (31.12.2016: € 2.724) που προήλθαν από αντίστοιχες συναλλαγές. Οι μετοχές που έχουν ταξινομηθεί στα κατεχόμενα προς πώληση στοιχεία του ενεργητικού αφορούν στις εταιρίες Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ και Νηρέυς Ιχθυοκαλλιέργιες Α.Ε. (σημείωση 47).

Ανάλυση ρυθμισμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ανά είδος ρύθμισης

	31.12.2017	31.12.2016
Πληρωμή τόκου	395.799	256.478
Πρόγραμμα μειωμένων πληρωμών	6.238.755	6.010.250
Παροχή περιόδου χάριτος	900.330	935.761
Επέκταση διάρκειας δανείου	3.264.230	2.477.019
Κεφαλαιοποίηση καθυστερούμενων δόσεων	2.041.991	2.260.847
Διαγραφή μέρους του χρέους	177.982	71.108
Συνδυασμός μέτρων ρύθμισης	142.345	152.964
Ανταλλαγή χρέους με απόκτηση συμμετοχής	6.805	
Λοιπά	1.031.402	647.619
Συνολική καθαρή αξία	14.199.639	12.812.046

Ρυθμισμένα Δάνεια και Απαιτήσεις κατά πελατών ανά κατηγορία

	31.12.2017	31.12.2016
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	10.698.797	9.830.261
Στεγαστικά	6.831.684	6.213.940
Καταναλωτικά	2.024.257	2.015.715
Πιστωτικές κάρτες	179.416	174.724
Μικρές Επιχειρήσεις	1.663.440	1.425.882
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	3.463.158	2.974.180
Μεγάλες επιχειρήσεις	2.109.103	1.893.174
Μεσαίες Επιχειρήσεις	1.354.055	1.081.006
Δημόσιος Τομέας	37.684	7.605
Ελλάδα	37.684	7.605
Συνολική καθαρή αξία	14.199.639	12.812.046

Ρυθμισμένα Δάνεια και Απαιτήσεις κατά πελατών ανά γεωγραφική περιοχή

	31.12.2017	31.12.2016
Ελλάδα	12.666.217	11.041.455
Ευρώπη	1.533.422	1.770.591
Συνολική καθαρή αξία	14.199.639	12.812.046

Ανάλυση ρυθμίσεων Δανείων και Απαιτήσεων κατά πελατών, με βάση την πιστωτική τους ποιότητα

31.12.2017			
	Συνολικό Ποσό Δανείων και Απαιτήσεων	Συνολικό Ποσό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων	Ποσοστό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων (%)
Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	23.924.641	3.760.804	16
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	3.562.529	1.664.781	47
Απομειωμένα	29.125.050	14.206.478	49
Συνολική Αξία (προ απομείωσης)	56.612.220	19.632.063	35
Ατομική Πρόβλεψη Απομείωσης	(5.715.804)	(2.256.220)	39
Συλλογική Πρόβλεψη Απομείωσης	(7.578.223)	(3.176.204)	42
Συνολική καθαρή αξία	43.318.193	14.199.639	33
Αξία εξασφαλίσεων	34.566.099	11.498.732	33

31.12.2016			
	Συνολικό Ποσό Δανείων και Απαιτήσεων	Συνολικό Ποσό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων	Ποσοστό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων (%)
Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	24.536.071	3.413.688	14
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	3.638.987	1.842.999	51
Απομειωμένα	32.140.954	13.061.887	41
Συνολική Αξία (προ απομείωσης)	60.316.012	18.318.574	30
Ατομική Πρόβλεψη Απομείωσης	(7.392.524)	(2.131.292)	29
Συλλογική Πρόβλεψη Απομείωσης	(8.514.728)	(3.375.236)	40
Συνολική καθαρή αξία	44.408.760	12.812.046	29
Αξία εξασφαλίσεων	37.777.006	11.307.369	30

Συμφωνία ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά πελατών

	Ρυθμισμένα Δάνεια (Καθαρή Αξία):
Υπόλοιπο 1.1.2017	12.812.046
Δάνεια και απαιτήσεις που εντάχθηκαν σε καθεστώς ρύθμισης εντός της περιόδου	2.472.869
Δάνεια και απαιτήσεις που μεταφέρθηκαν στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(80.452)
Έσοδα από τόκους	502.336
Πωλήσεις Ρυθμισμένων Δανείων	(7.128)
Αποπληρωμές δανείων και απαιτήσεων (μερικώς ή ολικώς)	(558.245)
Δάνεια και απαιτήσεις που εξήλθαν από το καθεστώς της ρύθμισης εντός της περιόδου	(898.630)
Ζημία απομειώσεως	(8.409)
Λοιπές Κινήσεις	(34.748)
Σύνολο 31.12.2017	14.199.639

	Ρυθμισμένα Δάνεια (Καθαρή Αξία):
Υπόλοιπο 1.1.2016	11.128.350
Δάνεια και απαιτήσεις που εντάχθηκαν σε καθεστώς ρύθμισης εντός της περιόδου	2.774.716
Δάνεια και απαιτήσεις που μεταφέρθηκαν στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(29.963)
Έσοδα από τόκους	471.230
Πωλήσεις Ρυθμισμένων Δανείων	
Αποπληρωμές Δανείων και Απαιτήσεων (μερικώς ή ολικώς)	(583.184)
Δάνεια και απαιτήσεις που εξήλθαν από το καθεστώς της ρύθμισης εντός της περιόδου	(750.533)
Ζημία απομειώσεως	(314.990)
Λοιπές Κινήσεις	116.420
Υπόλοιπο 31.12.2016	12.812.046

Διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες - Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων - Παράγωγα και χρεωστικοί τίτλοι

Ανάλυση κατά διαβάθμιση

31.12.2017								
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου			Σύνολο
					Διαθέσιμου προς πώληση	Διακρατούμενου μέχρι τη λήξη	Δανείων & Απαιτήσεων	
AAA					378.258			378.258
AA+ έως AA-		106.388	21.944		688.189	9.008		825.529
A+ έως A-		1.132.927	153.281		46.881			1.333.089
BBB+ έως BBB-	384.519	397.193	73.897		537.440			1.393.049
Υποδεέστερα από BBB-	818.870	8.766	372.659	5.969	4.079.606	1.862		5.287.732
Μη διαβαθμισμένα		112.336	755		7.241			120.332
Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	1.203.389	1.757.610	622.536	5.969	5.737.615	10.870	-	9.337.989

31.12.2016								
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου			Σύνολο
					Διαθέσιμου προς πώληση	Διακρατούμενου μέχρι τη λήξη	Δανείων & Απαιτήσεων	
AAA	10.500				367.753			378.253
AA+ έως AA-	19.024	76.204	38.421		76.103	9.010	2.682.655	2.901.417
A+ έως A-		1.252.057	136.252		3.402	19.241		1.410.952
BBB+ έως BBB-	498.729	417.104	343.317		218.260	10.009		1.487.419
Υποδεέστερα από BBB-	370.653	120.750	116.033	2.256	4.162.180	6.739		4.778.611
Μη διαβαθμισμένα	264.526	145.127	300		243.568			653.521
Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	1.163.432	2.011.242	634.323	2.256	5.071.266	44.999	2.682.655	11.610.173

Διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες - Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων - Παράγωγα και χρεωστικοί τίτλοι**Με βάση την πιστωτική τους ποιότητα**

31.12.2017								
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Αξιόγραφα καρτοφυλακίου		Αξιόγραφα δανειακού χαρτ/κίου	Σύνολο
					Διαθέσιμου προς πώληση	Διακρατούμενου μέχρι τη λήξη		
Ενήμερα και μη απομειωμένα	1.203.389	1.715.649	622.537	5.969	5.737.615	10.870		9.296.029
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα								
Απομειωμένα		41.961						41.961
Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	1.203.389	1.757.610	622.537	5.969	5.737.615	10.870		9.337.990
Μείον: Συσσωρευμένες απομειώσεις		(41.961)						(41.961)
Καθαρή αξία ανοιγμάτων	1.203.389	1.715.649	622.537	5.969	5.737.615	10.870		9.296.029

31.12.2016								
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Αξιόγραφα καρτοφυλακίου		Αξιόγραφα δανειακού χαρτ/κίου	Σύνολο
					Διαθέσιμου προς πώληση	Διακρατούμενου μέχρι τη λήξη		
Ενήμερα και μη απομειωμένα	1.163.432	1.969.281	634.323	2.256	5.038.172	44.999	2.682.655	11.535.118
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα								
Απομειωμένα		41.961			33.094			75.055
Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	1.163.432	2.011.242	634.323	2.256	5.071.266	44.999	2.682.655	11.610.173
Μείον: Συσσωρευμένες απομειώσεις		(41.961)			(22.385)			(64.346)
Καθαρή αξία ανοιγμάτων	1.163.432	1.969.281	634.323	2.256	5.048.881	44.999	2.682.655	11.545.827

Στους πίνακες που ακολουθούν, αναλύονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο, ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας του αντισυμβαλλόμενου.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο

Ανάλυση κατά κλάδο

31.12.2017											
	Πιστωτικά ιδρύματα & λοιπές χρημ/μικές υπηρεσίες	Βιομηχανία & βιοτεχνίες	Κατασ/κές τεχνικές & εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	Δημόσιος τομέας Κρατικοί τίτλοι Παράγωγα	Μεταφορικές	Ναυτιλία	Τουριστικές Ξενοδ/κές	Υπηρεσίες & λοιποί κλάδοι	Ιδιώτες	Σύνολο
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εντός ισολογισμού στοιχεία:											
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.203.389										1.203.389
Απαιτήσεις κατα πιστωτικών ιδρυμάτων	1.757.610										1.757.610
Δάνεια και απαιτήσεις κατα πελατών	397.753	5.349.938	5.804.445	5.065.434	1.150.337	644.086	1.501.268	1.993.057	2.599.306	32.106.596	56.612.220
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	175.695	16.348	67.304	17.018	331.967		728	8.266	5.095	115	622.536
Αξίογραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου					5.969						5.969
Αξίογραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	1.074.787	163.719	1.567	10.675	4.460.302				26.565		5.737.615
Αξίογραφα χαρτοφυλακίου διακρατούμενου μέχρι τη λήξη			319		10.551						10.870
Αξίογραφα δανειακού χαρτοφυλακίου											
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση - Δανειακό χαρτοφυλάκιο	69.905	48.980	131.639	27.178		289		9.579	123.142	892.655	1.303.367
Συνολική αξία εντός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α)	4.679.139	5.578.985	6.005.274	5.120.305	5.959.126	644.375	1.501.996	2.010.902	2.754.108	32.999.366	67.253.576
Λοιπά εντός ισολογισμού στοιχεία που δεν υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	571.079	3.034	86.145	350		404			7.850.682		8.511.694
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	5.250.218	5.582.019	6.091.419	5.120.655	5.959.126	644.779	1.501.996	2.010.902	10.604.790	32.999.366	75.765.270
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εκτός ισολογισμού στοιχεία:											
Εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές εγγυήσεις	29.581	437.452	1.409.318	468.173	93.359	63.635	6.529	88.603	718.283	70.030	3.384.963
Μη αντηθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)	39.892	162.751	6.785	15.531	28.881	795	110.160	1.300	23.070	12.959	402.124
Συνολική αξία εκτός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (β)	69.473	600.203	1.416.103	483.704	122.240	64.430	116.689	89.903	741.353	82.989	3.787.087
Συνολική αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α+β)	4.748.612	6.179.188	7.421.377	5.604.009	6.081.366	708.805	1.618.685	2.100.805	3.495.461	33.082.355	71.040.663

31.12.2016*											
	Πιστωτικά ιδρύματα & λοιπές χρημ/μικές υπηρεσίες	Βιομηχανία & βιοτεχνίες	Κατασ/κές τεχνικές & εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	Δημόσιος τομέας Κρατικοί τίτλοι Παράγωγα	Μεταφορικές	Ναυτιλία	Τουριστικές Ξενοδ/κές	Υπηρεσίες & λοιποί κλάδοι	Ιδιώτες	Σύνολο
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εντός ισολογισμού στοιχεία:											
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.163.432										1.163.432
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	2.011.242										2.011.242
Δάνεια και απαιτήσεις κατα πελατών	519.124	5.801.085	6.216.102	5.408.629	1.204.596	727.196	1.538.665	1.911.332	2.665.456	34.323.827	60.316.012
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	174.519	10.578	79.891	754	342.737		1.579	10.709	13.556		634.323
Αξίογραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου					2.256						2.256
Αξίογραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	472.348	217.570		21.539	4.117.545				242.264		5.071.266
Αξίογραφα χαρτοφυλακίου διακρατούμενου μέχρι τη λήξη	29.250		319		15.430						44.999
Αξίογραφα δανειακού χαρτοφυλακίου	2.682.655										2.682.655
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση - Δανειακό χαρτοφυλάκιο	151.724										151.724
Συνολική αξία εντός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α)	7.204.294	6.029.233	6.296.312	5.430.922	5.682.564	727.196	1.540.244	1.922.041	2.921.276	34.323.827	72.077.909
Λοιπά εντός ισολογισμού στοιχεία που δεν υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	693.506	49.819	22.325	49.265		6.087		83	8.297.242	293.652	9.411.979
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	7.897.800	6.079.052	6.318.637	5.480.187	5.682.564	733.283	1.540.244	1.922.124	11.218.518	34.617.479	81.489.888
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εκτός ισολογισμού στοιχεία:											
Εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές εγγυήσεις	29.859	556.869	1.506.602	488.509	94.823	34.332	7205	72.897	702.359	74.331	3.567.786
Μη αντηθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)	31.133				50.645		133.553	94.349	185.054		494.734
Συνολική αξία εκτός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (β)	60.992	556.869	1.506.602	488.509	145.468	34.332	140.758	167.246	887.413	74.331	4.062.520
Συνολική αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α+β)	7.265.286	6.586.102	7.802.914	5.919.431	5.828.032	761.528	1.681.002	2.089.287	3.808.689	34.398.158	76.140.429

* Ορισμένα κονδύλια της συγκριτικής περιόδου έχουν αναμορφωθεί για σκοπούς συγκρισιμότητας

Έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο χρέους εκδόσεως χωρών στην περιφέρεια της ευρωζώνης

Λόγω της παρατεταμένης κρίσης των χωρών της Ευρωζώνης και των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η ελληνική οικονομία σε ό,τι αφορά την εξυπηρέτηση των δανειακών της υποχρεώσεων, ο Όμιλος παρακολουθεί τον πιστωτικό κίνδυνο που απορρέει από την έκθεσή του στο Ελληνικό Δημόσιο και στις λοιπές χώρες στην περιφέρεια της Ευρωζώνης.

ι. Έκθεση στο Ελληνικό Δημόσιο

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη συνολική έκθεση του Ομίλου σε αξιόγραφα Ελληνικού Δημοσίου:

Χαρτοφυλάκιο	31.12.2017		31.12.2016	
	Ονομαστική αξία	Λογιστική αξία	Ονομαστική αξία	Λογιστική αξία
Διαθεσίμων προς πώληση	3.801.005	3.718.394	4.175.594	3.589.720
Εμπορικό	6.265	5.969	2.861	2.256
Σύνολο	3.807.270	3.724.363	4.178.455	3.591.976

Το σύνολο των αξιογράφων Ελληνικού Δημοσίου κατατάσσεται στο Επίπεδο 1 αναφορικά με την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους.

Επιπλέον, τα αξιόγραφα εκδόσεως δημόσιων επιχειρήσεων/φορέων/οργανισμών ανήλθαν την 31.12.2017 σε € 111.674 (31.12.2016: € 151.868).

Η έκθεση του Ομίλου σε κίνδυνο Ελληνικού Δημοσίου από λοιπά, πλην αξιογράφων, χρηματοοικονομικά μέσα παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Στοιχεία εντός του Ισολογισμού

	Λογιστική Αξία	
	31.12.2017	31.12.2016
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα – απαιτήσεις	331.967	342.737
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα – υποχρεώσεις	(28.698)	(69.299)

Οι απαιτήσεις σε δημόσιες επιχειρήσεις/φορείς/οργανισμούς από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ανήλθαν την 31.12.2017 σε € 6.541 (31.12.2016: € 8.370).

Επιπρόσθετα, η έκθεση του Ομίλου σε δάνεια προς δημόσιες επιχειρήσεις/φορείς/οργανισμούς Ελληνικού Δημοσίου ανήρχετο την 31.12.2017 σε € 1.076.823 (31.12.2016: € 1.111.952). Ο Όμιλος έχει σχηματίσει απομείωση για τις ανωτέρω απαιτήσεις που ανήλθε την 31.12.2017 σε ποσό € 45.519 (31.12.2016: € 49.133). Επιπρόσθετα, το υπόλοιπο των δανείων του Ομίλου με εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου (δάνεια με απευθείας εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου, δάνεια με εγγύηση ΤΕΜΠΜΕ, δάνεια εγγυημένα με Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις) ανέρχονταν την 31.12.2017 σε ποσό € 679.214 (31.12.2016: € 720.600). Κατά την 31.12.2017, επί των δανείων αυτών είχε σχηματιστεί απομείωση ύψους € 113.967 (31.12.2016: € 149.199).

Στοιχεία εκτός του Ισολογισμού

	31.12.2017		31.12.2016	
	Ονομαστική αξία	Εύλογη αξία	Ονομαστική αξία	Εύλογη αξία
ΕΓΕΔ που έχουν ληφθεί ως εγγύηση για παροχή χρηματοδοτήσεως			56.373	57.162
ΕΓΕΔ που έχουν ληφθεί ως εγγύηση για σύναψη παράγωγων συναλλαγών	300.000	299.370		

ii. Έκθεση στο χρέος λοιπών χωρών στην περιφέρεια της ευρωζώνης

Ο Όμιλος κατέχει στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο ομόλογα και έντοκα γραμμάτια της Κυπριακής Δημοκρατίας λογιστικής αξίας € 131.789 (31.12.2016: € 114.515), ομόλογα εκδόσεως Ιταλικού Δημοσίου λογιστικής αξίας € 80.920 (31.12.2016: € 9.844) και ομόλογα εκδόσεως Ισπανικού Δημοσίου λογιστικής αξίας € 87.095 (31.12.2016: € 10.770).

Ο Όμιλος την 31.12.2017 δεν είχε έκθεση σε χρεόγραφα Πορτογαλίας και Ιρλανδίας.

41.2 Κίνδυνος αγοράς

Κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος ζημίας που προκύπτει από δυσμενείς εξελίξεις στην τιμή ή στη μεταβλητότητα που παρατηρούνται στις αγορές επιτοκίων, συναλλάγματος, χρηματιστηριακών δεικτών, μετοχών και αγαθών. Ζημίες είναι δυνατόν να προκύψουν και από το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών και κατά τη διαχείριση των στοιχείων Ενεργητικού – Υποχρεώσεων.

Ειδικότερα:

- Επιτοκιακός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από δυσμενείς μεταβολές των τιμών ή της μεταβλητότητας των επιτοκίων.
- Συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από δυσμενείς μεταβολές των τιμών ή της μεταβλητότητας συναλλαγματικών ισοτιμιών.
- Μετοχικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από δυσμενείς μεταβολές των τιμών ή της μεταβλητότητας μετοχών ή μετοχικών δεικτών. Ο Όμιλος δεν έχει σημαντικό χαρτοφυλάκιο τέτοιων μέσων.

i. Εμπορικού χαρτοφυλακίου

Η Πολιτική Διαχειρίσεων Κινδύνων Αγοράς Ομίλου αφορά την διαχείριση του κινδύνου αγοράς στον Όμιλο, δηλ. την ταυτοποίηση, μέτρηση, παρακολούθηση και έλεγχο του κινδύνου αγοράς που ενυπάρχει σε στοιχεία Ενεργητικού και Παθητικού που συναλλάσσονται από τις μονάδες Διαχείρισεως Διαθεσίμων Ομίλου και τοπικών ανά χώρα, καθώς και την διασφάλιση ότι επαρκή κεφάλαια διακρατούνται για αυτό το είδος κινδύνου. Ο τελικός στόχος της Πολιτικής είναι η παροχή πλαισίου και αρχών για την αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου αγοράς, με σκοπό:

- Την διακράτηση του κινδύνου αγοράς εντός ορίων, σύμφωνα με την διάθεση ανάληψης κινδύνου του Ομίλου
- Τον περιορισμό του κινδύνου απάτης ή μη συμμόρφωσης με τις εποπτικές απαιτήσεις με τον καθορισμό ορθών μεθοδολογιών
- Τον καθορισμό επαρκών ελέγχων για την αποτροπή σημαντικών ζημιών
- Την διευκόλυνση αποτελεσματικής λήψης αποφάσεων με την ποσοτικοποίηση, όπου είναι εφικτό, της πιθανότητας αποτυχίας επίτευξης κερδών ή άλλων στόχων.

Όλες οι αρμόδιες μονάδες του Ομίλου και τοπικών ανά χώρα εφαρμόζουν την Πολιτική αναπτύσσοντας και εφαρμόζοντας τις κατάλληλες διαδικασίες.

Ο κίνδυνος αγοράς του εμπορικού χαρτοφυλακίου μετράται με τον υπολογισμό της Αξίας σε Κίνδυνο (Value at Risk – VaR), η οποία είναι το μέγιστο ποσό ζημίας με δεδομένη πιθανότητα (διάστημα εμπιστοσύνης). Η μεθοδολογία υπολογισμού της Αξίας σε Κίνδυνο που χρησιμοποιείται είναι η μέθοδος της ιστορικής προσομοιώσεως διενεργώντας πλήρη αποτίμηση με χρήση μονοκατάληκτου διαστήματος εμπιστοσύνης 99%. Η ιστορική περίοδος παρατηρήσεων ανέρχεται κατ'ελάχιστο σε ένα έτος. Οι μεταβολές των παραγόντων κινδύνων που εφαρμόζονται είναι κατά περίπτωση απόλυτες ή ποσοστιαίες.

Η Τράπεζα υπολογίζει την Αξία σε Κίνδυνο σε ημερήσια βάση και ανανεώνει τα δεδομένα σε ημερήσια βάση. Για εποπτικούς σκοπούς χρησιμοποιείται περίοδος διακρατήσεως μίας και δέκα ημερών. Πρόσθετες περίοδοι διακράτησης μπορεί να εφαρμοστούν για εσωτερικού σκοπούς, ανάλογα με το χρόνο που απαιτείται για τη ρευστοποίηση του χαρτοφυλακίου.

Σύμφωνα με την εποπτική απαίτηση, δοκιμαστικός εκ των υστέρων έλεγχος διενεργείται σε ημερήσια βάση για το εποπτικό εμπορικό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας με τη χρήση υποθετικών και πραγματικών αποτελεσμάτων. Η Τράπεζα παρακολουθεί τον αριθμό των ημερών που τα αποτελέσματα υπερβαίνουν το αντίστοιχο μέγεθος κινδύνου.

Αξία σε κίνδυνο 1 ημέρας, διάστημα εμπιστοσύνης 99% (ιστορικά στοιχεία 2 ετών)

(Ποσά σε ευρώ)

2017					
	Συναλλαγματικός κίνδυνος	Επιτοκιακός κίνδυνος	Κίνδυνος τιμής	Επίδραση αλληλοσυσχέτισης	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου	346.333	1.941.302	24.345	(213.915)	2.098.065
Μέση ημερήσια Αξία (ετησίως)	585.522	1.146.831	42.153	(321.815)	1.452.691
Μέγιστη ημερήσια Αξία (ετησίως)*	429.859	2.220.697	9.763	(432.617)	2.227.702
Ελάχιστη ημερήσια Αξία (ετησίως)*	323.703	254.866	24.174	(158.717)	444.026

(Ποσά σε ευρώ)

2016					
	Συναλλαγματικός κίνδυνος	Επιτοκιακός κίνδυνος	Κίνδυνος τιμής	Επίδραση αλληλοσυσχέτισης	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου	1,216,957	174.020	79.163	(221.350)	1.248.790
Μέση ημερήσια Αξία (ετησίως)	1,752.271	117.635	27.930	(133.385)	1.764.451
Μέγιστη ημερήσια Αξία (ετησίως)*	1.992.659	89.316	31.773	(115.652)	1.998.095
Ελάχιστη ημερήσια Αξία (ετησίως)*	1.216.957	174.020	79.163	(221.350)	1.248.790

Τα παραπάνω στοιχεία αφορούν την Τράπεζα. Οι θυγατρικές και τα καταστήματα του Ομίλου έχουν περιορισμένες trading θέσεις, οι οποίες είναι εξαιρετικά μικρές σε σχέση με αυτές της Τραπέζης. Ως εκ τούτου, η επίπτωση του κινδύνου αγοράς, ο οποίος προέρχεται από τις θέσεις αυτές στα συνολικά αποτελέσματα, δεν είναι σημαντική.

Η μεθοδολογία υπολογισμού της Αξίας σε Κίνδυνο βασίζεται σε θεωρητικές παραδοχές, οι οποίες υπό ακραίες συνθήκες ενδέχεται να μην αντικατοπτρίζουν πλήρως τη μέγιστη ζημία που μπορεί να υποστεί η Τράπεζα. Οι περιορισμοί της μεθοδολογίας συνοψίζονται ως εξής:

- Η Αξία σε Κίνδυνο αφορά την δυνητική ζημία με διάστημα εμπιστοσύνης 99%, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη ζημιές που υπερβαίνουν αυτό το διάστημα.
- Οι αποδόσεις των παραγόντων κινδύνων θεωρείται ότι ακολουθούν την εμπειρική κατανομή που παρατηρήθηκε κατά την διάρκεια της ιστορικής περιόδου παρατηρήσεων.

Για τη μέτρηση του κινδύνου αγοράς του Χαρτοφυλακίου Συναλλαγών συμπληρωματικά με τον υπολογισμό της Αξίας σε Κίνδυνο, ελέγχεται η συμπεριφορά του σε υποθετικές μεταβολές των παραμέτρων αγοράς (σενάρια), καθώς και σε ακραίες μεταβολές τους που παρατηρήθηκαν στο παρελθόν (stress - testing).

Στο πλαίσιο ελέγχου του κινδύνου αγοράς, έχουν θεσπιστεί όρια ανοικτής θέσης, μέγιστης ζημίας (stop loss) και αξίας σε κίνδυνο στις θέσεις διαπραγματεύσεως.

Συγκεκριμένα έχουν θεσπιστεί όρια που αφορούν στους παρακάτω κινδύνους:

- Συναλλαγματικός κίνδυνος για θέσεις spot, forward και FX options
- Επιτοκιακός κίνδυνος για θέσεις Ομολόγων, Interest Rate Swaps, Interest Futures, Interest Options
- Κίνδυνος τιμών για θέσεις μετοχών, index Futures και options, Commodity Futures και Swaps
- Πιστωτικός κίνδυνος για διατραπεζικές πράξεις και ομόλογα.

Οι θέσεις σε αυτά τα προϊόντα παρακολουθούνται σε συνεχή βάση και ελέγχονται για το ποσοστό καλύψεως και τυχόν υπερβάσεις των εκάστοτε ορίων.

ii. Χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι Τραπεζικού Χαρτοφυλακίου

Οι χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι του Τραπεζικού χαρτοφυλακίου προέρχονται από τη διάρθρωση των στοιχείων Ενεργητικού

* Αφορά το σύνολο της Αξίας σε Κίνδυνο εντός του έτους

– Παθητικού και κύρια του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων και καταθέσεων του Ομίλου. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι του Τραπεζικού χαρτοφυλακίου αφορούν τον συναλλαγματικό, επιτοκιακό και τον κίνδυνο ρευστότητας.

α. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Τράπεζα αναλαμβάνει κίνδυνο από τη διακύμανση των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Η διαχείριση της ανοικτής συναλλαγματικής θέσης που προκύπτει από όλες τις εργασίες διενεργείται κεντρικά. Πολιτική της Τραπέζης είναι οι θέσεις να κλείνουν άμεσα με χρήση συναλλαγών spot ή παραγώγων συναλλάγματος. Σε περίπτωση που παραμείνουν ανοικτές θέσεις, υπόκεινται στα όρια συναλλαγματικού κινδύνου που έχουν θεσπιστεί και παρακολουθούνται στα πλαίσια της πολιτικής διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων. Η συνολική θέση προκύπτει από την άθροιση της τρέχουσας θέσης από τα στοιχεία του ισολογισμού και της προθεσμιακής θέσης από τα παράγωγα προϊόντα, όπως παρατίθεται στους πίνακες που ακολουθούν.

31.12.2017									
	USD	GBP	CHF	JPY	RON	RSD	Λοιπά ΞΝ	Ευρώ	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ									
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	6.579	4.191	704	48	154.455		15.175	1.412.698	1.593.850
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	126.815	25.600	40.679	2.935	26.133	76	12.098	1.481.313	1.715.649
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	1							8.684	8.685
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								622.536	622.536
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.541.568	374.695	1.363.084	23.529	924.211		104.225	38.986.881	43.318.193
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου									
- Διαθέσιμα προς πώληση	146.440	17.037			265.756		93.808	5.350.727	5.873.768
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη							1.544	9.326	10.870
- Δανειακό χαρτοφυλάκιο									
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες								18.886	18.886
Επενδύσεις σε ακίνητα					107.681		83.442	385.989	577.112
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια		3.374			26.267		6.075	699.534	735.250
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια		158			3.823		394	385.434	389.809
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις					994		317	4.329.291	4.330.602
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	1.716	685	7.477	2	19.794		12.691	1.286.473	1.328.838
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	12.190				13.516	498		262.773	288.977
Σύνολο Ενεργητικού	1.835.309	425.740	1.411.944	26.514	1.542.630	574	329.769	55.240.545	60.813.025
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ									
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες	1.653.227	242.462	22.210	2.171	1.044.092		401.156	44.666.649	48.031.967
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								1.029.421	1.029.421
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	319.001							336.566	655.567
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους		1.129			10.798		570	30.264	42.761
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις					4.039		255	20.703	24.997
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους								92.038	92.038
Λοιπές υποχρεώσεις	3.499	1.131	7.952	508	8.944		2.524	843.785	868.343
Προβλέψεις	60	2	1	0	2.987		1.975	436.215	441.240
Σύνολο Υποχρεώσεων	1.975.787	244.724	30.163	2.679	1.070.860	-	406.480	47.455.641	51.186.334
Συναλλαγματική Θέση Στοιχείων Ισολογισμού	(140.478)	181.016	1.381.781	23.835	471.770	574	(76.711)	7.784.904	9.626.691
Προθεσμιακή Συναλλαγματική Θέση Παραγώγων	181.260	(181.116)	(1.381.295)	(23.390)	(360.071)		184.153	1.641.037	60.578
Συνολική Συναλλαγματική Θέση	40.782	(100)	486	445	111.699	574	107.442	9.425.941	9.687.269
Μη ανιληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)	107.346				41.447			253.331	402.124

31.12.2016									
	USD	GBP	CHF	JPY	RON	RSD	Λοιπά ΞΝ	Ευρώ	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ									
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	10.203	19.677	504	23	137.060		17.506	1.329.634	1.514.607
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	192.636	2.764	21.687	6.796	20.999	16.657	12.229	1.695.513	1.969.281
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	1							4.700	4.701
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								634.323	634.323
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.796.851	395.932	1.681.322	30.864	761.657	7.358	101.171	39.633.605	44.408.760
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου									
- Διαθέσιμα προς πώληση	148.572	17.521			244.825		82.034	4.724.101	5.217.053
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη					6.991		6.338	31.670	44.999
- Δανειακό χαρτοφυλάκιο								2.682.655	2.682.655
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες								21.792	21.792
Επενδύσεις σε ακίνητα					144.208		52.113	417.771	614.092
Ιδιοχρησιμοποιούμενα εσώματα πάγια		1.640			25.472	3.640	6.712	756.504	793.968
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια		281			1.618		167	369.248	371.314
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις					926		722	4.517.398	4.519.046
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	7.094	(2.989)	20.570	2	12.316	1.622	7.246	1.404.598	1.450.459
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	13.869				2.431	557.521		51.395	625.216
Σύνολο Ενεργητικού	2.169.226	434.826	1.724.083	37.685	1.358.503	586.798	286.238	58.274.907	64.872.266
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ									
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες	1.763.230	243.494	42.787	1.347	969.440	141	395.815	48.635.439	52.051.693
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								1.336.227	1.336.227
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	254.456							362.409	616.865
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους		392			5.117	7	461	27.801	33.778
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις		102			4.470	110	579	15.958	21.219
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους								91.828	91.828
Λοιπές υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	7.558	(2.332)	5.952	556	2.774	408.762	3.514	858.755	1.285.539
Προβλέψεις	98	2	1		2.853		1.729	317.021	321.704
Σύνολο Υποχρεώσεων	2.025.342	241.658	48.740	1.903	984.654	409.020	402.098	51.645.438	55.758.853
Συναλλαγματική Θέση Στοιχείων Ισολογισμού	143.884	193.168	1.675.343	35.782	373.849	177.778	(115.860)	6.629.469	9.113.413
Προθεσμιακή Συναλλαγματική Θέση Παραγώγων	(118.002)	(195.742)	(1.673.390)	(35.214)	(239.078)	(1.006)	196.100	1.980.992	(85.340)
Συνολική Συναλλαγματική Θέση	25.882	(2.574)	1.953	568	134.771	176.772	80.240	8.610.461	9.028.073
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)	133.553				47.307	11.656		302.218	494.734

Η ανοικτή συναλλαγματική θέση της 31.12.2017 παρουσιάζει την ακόλουθη ευαισθησία:

Νόμισμα	Σενάριο μεταβολής ισοτιμιών έναντι Ευρώ (%)	Επίπτωση επί των καθαρών εσόδων προ φόρων	Επίπτωση επί της Καθαρής Θέσεως
USD	5% Υποτίμηση EUR έναντι USD	2.146	
	5% Ανατίμηση EUR έναντι USD	(1.942)	
GBP	5% Υποτίμηση EUR έναντι GBP	(5)	
	5% Ανατίμηση EUR έναντι GBP	5	
CHF	5% Υποτίμηση EUR έναντι CHF	26	
	5% Ανατίμηση EUR έναντι CHF	(23)	
JPY	5% Υποτίμηση EUR έναντι JPY	23	
	5% Ανατίμηση EUR έναντι JPY	(21)	
AUD	5% Υποτίμηση EUR έναντι AUD	29	
	5% Ανατίμηση EUR έναντι AUD	(26)	
RON	5% Υποτίμηση EUR έναντι RON		5.879
	5% Ανατίμηση EUR έναντι RON		(5.319)
RSD	5% Υποτίμηση EUR έναντι RSD	30	
	5% Ανατίμηση EUR έναντι RSD	(27)	
ALL	5% Υποτίμηση EUR έναντι ALL		(407)
	5% Ανατίμηση EUR έναντι ALL		368

β. Επιτοκιακός κίνδυνος

Ο επιτοκιακός κίνδυνος του τραπεζικού χαρτοφυλακίου αφορά την μεταβλητότητα στο κεφάλαιο και στα έσοδα τόκων του Ομίλου που οφείλεται στην αναντιστοιχία του επιτοκιακού ανοίγματος μεταξύ των μη διαπραγματεύσιμων στοιχείων Ενεργητικού και παθητικού και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου.

Το πλαίσιο διαχείρισης του επιτοκιακού κινδύνου καθορίζεται σύμφωνα με την Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου στοιχείων Ενεργητικού-Παθητικού (Asset Liability Risk Management Policy). Με βάση αυτό το πλαίσιο η ανάλυση κινδύνων του Τραπεζικού χαρτοφυλακίου διενεργείται ανάλυση σύμφωνα με τον χρόνο επαναπροσδιορισμού των επιτοκίων (Interest Rate Gap Analysis). Ειδικότερα, τα στοιχεία Ενεργητικού και Παθητικού ταξινομούνται σε χρονικές περιόδους (Gaps) ανάλογα με το πότε επαναπροσδιορίζεται το επιτόκιο τους, για τα στοιχεία κυμαινόμενου επιτοκίου, ή με το πότε λήγουν, για τα στοιχεία σταθερού επιτοκίου. Η διαχείριση του επιτοκιακού κινδύνου πραγματοποιείται από την ALCO, μετά από εισηγήσεις των μονάδων διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού, treasury και κινδύνων αγοράς. Σενάρια ακραίων επιτοκιακών μεταβολών πραγματοποιούνται σε μηνιαία βάση, ενώ υπολογίζεται η επίπτωσή τους στη μεταβολή στο έσοδο τόκων μέσω του EaR (Earning at Risk) και στα κεφάλαια μέσω του EVE (Economic Value of Equity). Αντίστοιχα όρια έχουν καθοριστεί και για τα δύο μεγέθη (EaR & EVE) τα οποία παρακολουθούνται και παρουσιάζονται στην ALCO και στο BRC σε τακτική βάση.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η Ανάλυση Επαναπροσδιορισμού Επιτοκίων των στοιχείων Ενεργητικού Υποχρεώσεων.

31.12.2017								
	< 1 μνός	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	> 5 ετών	Μη επηρεαζόμενα στοιχεία	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ								
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	966.263						627.587	1.593.850
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.177.555	315.143	9.338	14.919	15.753	182.941		1.715.649
Αξίογραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου					2.317	3.652	2.716	8.685
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	622.536							622.536
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	20.877.227	8.020.758	1.808.472	1.317.351	7.643.744	3.650.641		43.318.193
Αξίογραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου								
- Διαθέσιμα προς πώληση	606.759	822.847	615.041	84.186	1.193.187	2.435.918	115.830	5.873.768
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	319	766	9.008		777			10.870
- Δανειακού χαρτοφυλακίου								
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες							18.886	18.886
Επενδύσεις σε ακίνητα							577.112	577.112
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια							735.250	735.250
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια							389.809	389.809
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις							4.330.602	4.330.602
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού							1.328.838	1.328.838
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	288.977							288.977
Σύνολο Ενεργητικού	24.539.636	9.159.514	2.441.859	1.416.456	8.855.778	6.273.152	8.126.630	60.813.025
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ								
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	9.234.372	765.462	43.626		3.098.071			13.141.531
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.029.421							1.029.421
Υποχρεώσεις προς πελάτες	7.360.232	4.285.499	7.053.784	3.799.126	7.578.650	4.809.649	3.496	34.890.436
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	621.475	29.814	4.278					655.567
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους							42.761	42.761
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις							24.997	24.997
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους							92.038	92.038
Λοιπές υποχρεώσεις							867.921	867.921
Προβλέψεις							441.240	441.240
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	422							422
Σύνολο Υποχρεώσεων	18.245.922	5.080.775	7.101.688	3.799.126	10.676.721	4.809.649	1.472.453	51.186.334
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ								
Μετοχικό Κεφάλαιο							463.110	463.110
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο							10.801.029	10.801.029
Αποθεματικά							808.951	808.951
Αποτελέσματα εις νέον							(2.490.040)	(2.490.040)
Δικαιώματα τρίτων							28.534	28.534
Υβριδικά Κεφάλαια							15.107	15.107
Σύνολο Καθαρής Θέσεως							9.626.691	9.626.691
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	18.245.922	5.080.775	7.101.688	3.799.126	10.676.721	4.809.649	11.099.144	60.813.025
ΑΝΟΙΓΜΑ	6.293.714	4.078.739	(4.659.829)	(2.382.670)	(1.820.943)	1.463.503	(2.972.514)	
ΣΩΡΡΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΙΓΜΑ	6.293.714	10.372.453	5.712.624	3.329.954	1.509.011	2.972.514		

31.12.2016								
	< 1 μηνός	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	> 5 ετών	Μη επηρεαζόμενα στοιχεία	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ								
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	858.659						655.948	1.514.607
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.412.045	375.067	21.334		1.930	158.905		1.969.281
Αξίογραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου				222	518	1.516	2.445	4.701
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	634.323							634.323
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	23.533.657	6.547.771	2.541.640	1.365.640	6.520.234	3.899.818		44.408.760
Αξίογραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου								
- Διαθέσιμα προς πώληση	346.599	663.162	1.012.010	277.939	1.215.539	1.568.485	133.319	5.217.053
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	319	1.884	12.244	1.525	9.777	19.250		44.999
- Δανειακού χαρτοφυλακίου			1.964.564		171.048	547.043		2.682.655
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες							21.792	21.792
Επενδύσεις σε ακίνητα							614.092	614.092
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια							793.968	793.968
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια							371.314	371.314
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις							4.519.046	4.519.046
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού							1.450.459	1.450.459
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση			524.080				101.136	625.216
Σύνολο Ενεργητικού	26.785.602	7.587.884	6.075.872	1.645.326	7.919.046	6.195.017	8.663.519	64.872.266
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ								
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	17.242.163	312.898	52.273		1.498.243			19.105.577
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.336.227							1.336.227
Υποχρεώσεις προς πελάτες	6.786.681	4.650.913	6.524.205	2.884.014	7.596.146	4.500.130	4.027	32.946.116
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	227.486	376.521	12.858					616.865
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους							33.778	33.778
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις							21.219	21.219
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους							91.828	91.828
Λοιπές υποχρεώσεις							879.185	879.185
Προβλέψεις							321.704	321.704
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση			402.002				4.352	406.354
Σύνολο Υποχρεώσεων	25.592.557	5.340.332	6.991.338	2.884.014	9.094.389	4.500.130	1.356.093	55.758.853
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ								
Μετοχικό Κεφάλαιο							461.064	461.064
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο							10.790.870	10.790.870
Αποθεματικά							332.061	332.061
Αποτελέσματα εις νέον							(2.506.711)	(2.506.711)
Δικαιώματα τρίτων							20.997	20.997
Υβριδικά Κεφάλαια							15.132	15.132
Σύνολο Καθαρής Θέσεως							9.113.413	9.113.413
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	25.592.557	5.340.332	6.991.338	2.884.014	9.094.389	4.500.130	10.469.506	64.872.266
ΑΝΟΙΓΜΑ	1.193.045	2.247.552	(915.466)	(1.238.688)	(1.175.343)	1.694.887	(1.805.987)	
ΣΩΡΡΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΙΓΜΑ	1.193.045	3.440.597	2.525.131	1.286.443	111.100	1.805.987		

Από την Ανάλυση Ανοιγμάτων Επιτοκίων και με την εφαρμογή εναλλακτικών σεναρίων μεταβολών των επιτοκίων της αγοράς ή και των βασικών επιτοκίων της Τραπέζης και των εταιριών του Ομίλου, υπολογίζεται άμεσα η αντίστοιχη μεταβολή στο καθαρό έσοδο τόκων καθώς και στην καθαρή θέση για τα διαθέσιμα προς πώληση στοιχεία (available for sale) και τα αντίστοιχα μέσα αντιστάθμισης. Στα σενάρια μείωσης των επιτοκίων μελετάται μεταβολή μέχρι του σημείου όπου αυτή είναι δυνατή (μηδενισμός επιτοκίου) σύμφωνα με τις ισχύουσες καμπύλες επιτοκίων ανά νόμισμα.

Σενάριο μεταβολής επιτοκίων (παράλληλη μετατόπιση καμπύλης αποδόσεων)	Ευαισθησία καθαρού εσόδου τόκων (για χρονική περίοδο ενός έτους)	Ευαισθησία της Καθαρής Θέσεως
(200)	(71.351)	246.073
200	65.924	(227.458)

41.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Κίνδυνος ρευστότητας αφορά την δυνατότητα του Ομίλου να διατηρεί επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των συναλλακτικών της υποχρεώσεων είτε προγραμματισμένων είτε έκτακτων. Ο κίνδυνος ρευστότητας προκύπτει τόσο από την πιθανότητα οι ταμειακές εκροές να μην καλύπτονται επαρκώς από τις ταμειακές εισροές (funding liquidity risk) όσο και από την πιθανότητα μη έγκαιρης προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η ρευστοποίηση στοιχείων του ενεργητικού στην καλύτερη τιμή της αγοράς (market liquidity risk).

Ο Όμιλος έχει Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Ρευστότητας σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου έχει αναθέσει τη διαμόρφωση και διαχείριση των στοιχείων Ισολογισμού στην Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού (ALCo). Η εν λόγω Επιτροπή είναι αρμόδια να παρακολουθεί τις ποσοτικές και ποιοτικές διαστάσεις του κινδύνου ρευστότητας καθώς και την ύπαρξη πολιτικών και διαδικασιών προκειμένου να προσδιορισθούν έλεγχοι και όρια για τα τρέχοντα επίπεδα ρευστότητας. Επιπλέον, η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού είναι αρμόδια για την έγκριση των αρχών, οδηγιών, τεχνικών μέτρησης και προσδιορισμού ορίων που αφορούν στην επαρκή παρακολούθηση του Κινδύνου Ρευστότητας, όπως αυτά προτείνονται από τη Διεύθυνση Κινδύνων Αγοράς και Λειτουργικών Κινδύνων, τη Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και τη Διεύθυνση Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού.

Τα εκτελεστικά και ανώτατα στελέχη της διοίκησης ενημερώνονται καθημερινά για τα τρέχοντα επίπεδα έκθεσης σε κίνδυνο ρευστότητας, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το προφίλ κινδύνου ρευστότητας του Ομίλου παραμένει εντός των εγκεκριμένων ορίων. Επιπροσθέτως, λαμβάνουν καθημερινά αναφορά ρευστότητας στην οποία παρουσιάζονται αναλυτικά οι πηγές χρηματοδότησης της Τραπέζης και των θυγατρικών καθώς και τα διαθέσιμα, μη αναχρηματοδοτηθέντα περιουσιακά στοιχεία.

Συνοπτικά, οι αναφορές που ετοιμάζονται σε περιοδική βάση για την ενημέρωση των ανώτατων στελεχών της διοίκησης καθώς και για την λήψη αποφάσεων της Επιτροπής Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού, αφορά τη Στατική Ανάλυση Ληκτοτήτων Ρευστότητας, την παρακολούθηση των εποπτικών δεικτών Ρευστότητας τόσο σε επίπεδο θυγατρικών και Ομίλου, την παρακολούθηση της συγκέντρωσης των πελατειακών καταθέσεων ανά θυγατρική και ανά νόμισμα, τον δείκτη «Δάνεια προς Καταθέσεις» σε επίπεδο Ομίλου, την παρακολούθηση των ορίων των δεικτών ρευστότητας του recovery plan καθώς και των αντίστοιχων των θυγατρικών Τραπεζών, τις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που αξιολογούν τον κίνδυνο σε συστημικά και ιδιοσυγκρατικά έκτακτα γεγονότα στη ρευστότητα των θυγατρικών.

Δεδομένου ότι η διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας αποσκοπεί στη διασφάλιση της ορθής εκτίμησης του εν λόγω κινδύνου σε επίπεδο Ομίλου και της διατήρησής του σε αποδεκτά επίπεδα, ακόμη και υπό δυσμενείς συνθήκες, ο Όμιλος πρέπει να έχει πρόσβαση στις αγορές κεφαλαίου για την κάλυψη των αναγκών της πελατειακής του βάσης, των υποχρεώσεων του που καθίστανται πληρωτέες και των λοιπών κεφαλαιακών του αναγκών, διατηρώντας ταυτόχρονα τα απαραίτητα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προς ενεχυρίαση για άντληση χρηματοδότησης προς εξυπηρέτηση των ανωτέρω.

A. Καταθέσεις Πελατείας

1. Πελατειακές καταθέσεις πρώτης ζήτησης για κάλυψη ταμειακών αναγκών

Οι καταθέσεις για σκοπούς καλύψεως ταμειακών αναγκών της πελατείας είναι οι καταθέσεις Ταμειευτηρίου και Όψεως. Παρόλο που οι καταθέσεις αυτές μπορούν να αποσυρθούν χωρίς προειδοποίηση εάν ζητηθεί, η διασπορά σε πλήθος και είδος καταθετών διασφαλίζει την απουσία σημαντικών απρόσμενων διακυμάνσεων. Συνεπώς οι συγκεκριμένες καταθέσεις διαμορφώνουν στην πλειοψηφία τους ένα σημαντικό παράγοντα της σταθερότητας της καταθετικής βάσεως.

2. Πελατειακές καταθέσεις προθεσμίας και ομόλογα για επενδυτικούς σκοπούς

Οι πελατειακές καταθέσεις προθεσμίας και τα ομόλογα εκδόσεως Εταιριών του Ομίλου που χρησιμοποιούνται για επενδυτικούς σκοπούς δύναται να πάρουν τη μορφή καταθέσεων συμφωνημένης διάρκειας και πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως, ενώ τα ομόλογα εκδόσεως Εταιριών του Ομίλου διατίθενται μέσω οριστικής πωλήσεως. Η πελατεία έχει τη δυνατότητα πρόωρης αναλήψεως των καταθέσεων ή πρόωρης ρευστοποιήσεως των ομολόγων, με συνέπεια την πιθανότητα ανάγκης ευρέσεως εναλλακτικής ρευστότητας από την Τράπεζα σε περίπτωση εκτεταμένων εκροών.

Για το σκοπό αυτό αλλά και για την εν γένει θωράκιση των καταθέσεων πελατείας, η Τράπεζα μεριμνά είτε για την ύπαρξη επαρκών πλεονασμάτων ρευστότητας που υπολογίζονται βάσει σεναρίων προσομοιώσεως ακραίων συνθηκών απώλειας ρευστότητας είτε για την ύπαρξη επαρκών πιστωτικών γραμμών σε χρηματοδοτικά εργαλεία χονδρικής φύσεως ως κατωτέρω.

B. Χρηματοδότηση Wholesale

1. Μεσοπρόθεσμος Δανεισμός από τις διεθνείς κεφαλαιαγορές

Πάγια επιδίωξη της Τραπέζης είναι η καλλιέργεια σχέσεων με διεθνείς επενδυτές που δύναται να προσφέρουν μεσοπρόθεσμη χρηματοδότηση μέσω αγοράς χρεογράφων εκδόσεως Εταιριών του Ομίλου. Η Τράπεζα διατηρεί για το σκοπό αυτό ειδικά χρηματοδοτικά προγράμματα που έχουν απήχηση σε διεθνείς επενδυτές και προβαίνει στην επαρκή κάλυψη των δανειακών της αναγκών μέσω των διεθνών κεφαλαιαγορών διενεργώντας προγραμματισμό των σχετικών της αναγκών σε επίπεδο Ενεργητικού σε ετήσια βάση. Εντούτοις, η Τράπεζα αναγνωρίζει ότι η ζήτηση των εν λόγω ομολόγων ενδέχεται να μην είναι αρκετή για να καλύψει πλήρως τις ανάγκες της σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα, ως αποτέλεσμα παραγόντων που αφορούν τόσο στην πιστοληπτική της αξιολόγηση όσο και στο εγχώριο και διεθνές οικονομικό περιβάλλον.

2. Χρηματοδότηση μέσω Κεντρικών Τραπεζών

Μία εναλλακτική μορφή δανεισμού της Τραπέζης αποτελεί η άντληση ρευστότητας από τα χρηματοδοτικά εργαλεία των Κεντρικών Τραπεζών-Ευρωσύστημα και ειδικά της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ). Η εν λόγω χρηματοδότηση λαμβάνει τη μορφή δανεισμού επί ενεχύρω στοιχείων του Ενεργητικού της με βάση τις οδηγίες και τα επιλέξιμα στοιχεία Ενεργητικού που καθορίζονται από την ΕΚΤ. Τα τελευταία έτη αυτή η πρόσθετη πηγή χρηματοδοτήσεως αναδείχθηκε σε κύριο χρηματοδοτικό εργαλείο ως αντιστάθμισμα στην ανεπάρκεια ή απώλεια των ανωτέρω βασικών μορφών δανεισμού της Τραπέζης. Περαιτέρω, για το διάστημα που η Ελλάδα τελεί υπό συγκεκριμένο πρόγραμμα αναδιαρθρώσεως της οικονομίας και εξυγιάνσεως των δημοσιονομικών της μεγεθών και ταυτοχρόνως εξυπηρετήσεως των αναγκών δανεισμού της από το πλέγμα των θεσμικών οργάνων που έχουν την εποπτεία του προγράμματος, η Τράπεζα δύναται να αξιοποιεί διαθέσιμα στοιχεία Ενεργητικού προκειμένου να αντλεί ρευστότητα από το Ευρωσύστημα προκειμένου να καλύπτει οιοδήποτε χρηματοδοτικό κενό. Η Τράπεζα αναγνωρίζει το βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα της εν λόγω πηγής ρευστότητας και επιδιώκει τη σταδιακή αποσύνδεση της από αυτή εφόσον οι συνθήκες το επιτρέψουν. Παρά ταύτα και για όσο χρονικό διάστημα η χώρα διανύει περίοδο χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσεως, η Τράπεζα φροντίζει για την απρόσκοπτη χρηματοδότηση της από τα εν λόγω εργαλεία που λαμβάνουν είτε τη μορφή του συμβατικού οριακού δανεισμού από την ΕΚΤ (MRO), είτε τη μορφή του έκτακτου μηχανισμού πιστωτικής διευκολύνσεως της Τραπέζης της Ελλάδος (ELA). Η Τράπεζα μεριμνά για την επάρκεια των καλυμμάτων που απαιτούνται ώστε να εξυπηρετείται η χρηματοδότηση από τα ανωτέρω εργαλεία, αναγνωρίζοντας ωστόσο ότι τόσο το είδος όσο και το ύψος της χρηματοδότησης αυτής τελεί υπό τη διακριτική ευχέρεια του Ευρωσυστήματος.

Ο δανεισμός από το Ευρωσύστημα μειώθηκε κατά € 8,1 δισ. από την 31.12.2016 με αποτέλεσμα να ανέλθει σε € 10,2 δισ. την 31.12.2017, εκ των οποίων τα € 7 δισ. προέρχονται από το Μηχανισμό έκτακτης χρηματοδότησης της Τραπέζης της Ελλάδος (ELA). Σημειώνεται, ότι σύμφωνα με το Σχέδιο Ανακάμψεως αναμένεται η σταδιακή μείωση του ποσού χρηματοδότησης της Τραπέζης από τον ELA με σκοπό την πλήρη αποδέσμευση από αυτή την πηγή χρηματοδότησης. Η μείωση του ELA αναμένεται ότι θα προέλθει κυρίως μέσω της αύξησης των πελατειακών καταθέσεων και των διατραπεζικών συμβάσεων πώλησης τίτλων με συμφωνία επαναγοράς (repos) καθώς και της έκδοσης μεσομακροπρόθεσμων ομολογιών.

Σύμφωνα με την Ανάλυση Ληκτοτήτων Ρευστότητας (Liquidity Gap Analysis), υπολογίζονται οι χρηματοροές που προκύπτουν από όλα τα στοιχεία Ενεργητικού και Υποχρεώσεων και ταξινομούνται σε χρονικές περιόδους, σύμφωνα με τη συμβατική ημερομηνία λήξεως ή με την εκτιμώμενη ημερομηνία λήξεως βασιζόμενη σε στατιστική ανάλυση (convention). Εξαίρεση στο

ανωτέρω, αποτελούν τα χαρτοφυλάκια αξιογράφων, τα οποία μπορούν να συμβάλλουν άμεσα σε άντληση ρευστότητας, και κατανέμονται στην πρώτη περίοδο με την προϋπόθεση ότι δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για άντληση ρευστότητας είτε από την Κεντρική Τράπεζα είτε στη διατραπεζική μέσω repos.

	31.12.2017					
	< 1 μηνός	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	> 1 έτους	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.593.850					1.593.850
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.191.353	313.541	6.717		204.038	1.715.649
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	8.685					8.685
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	622.536					622.536
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	2.293.527	1.454.721	1.836.238	2.986.784	34.746.923	43.318.193
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου						
- Διαθέσιμα προς πώληση	5.586.887				286.881	5.873.768
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη					10.870	10.870
- Δανειακού χαρτοφυλακίου						
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες					18.886	18.886
Επενδύσεις σε ακίνητα					577.112	577.112
Ιδιοχρησιμοποιούμενα εσώματα πάγια					735.250	735.250
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια					389.809	389.809
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις					4.330.602	4.330.602
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	61.974	109.011	163.516	327.032	667.305	1.328.838
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση		168.700		120.277		288.977
Σύνολο Ενεργητικού	11.358.812	2.045.973	2.006.471	3.434.093	41.967.676	60.813.025
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	9.120.769	444.919	790	1.286	3.573.767	13.141.531
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.029.421					1.029.421
Υποχρεώσεις προς πελάτες	7.135.704	4.255.428	4.297.188	4.033.632	15.168.484	34.890.436
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις			14.398		641.169	655.567
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους		42.761				42.761
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις					24.997	24.997
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους					92.038	92.038
Λοιπές υποχρεώσεις	93.184				774.737	867.921
Προβλέψεις					441.240	441.240
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση				422		422
Σύνολο Υποχρεώσεων	17.379.078	4.743.108	4.312.376	4.035.340	20.716.432	51.186.334
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ						
Μετοχικό Κεφάλαιο					463.110	463.110
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο					10.801.029	10.801.029
Αποθεματικά					808.951	808.951
Αποτελέσματα εις νέον					(2.490.040)	(2.490.040)
Δικαιώματα τρίτων					28.534	28.534
Υβριδικά Κεφάλαια					15.107	15.107
Σύνολο Καθαρής Θέσεως	-	-	-	-	9.626.691	9.626.691
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	17.379.078	4.743.108	4.312.376	4.035.340	30.343.123	60.813.025
ΑΝΟΙΓΜΑ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	(6.020.266)	(2.697.135)	(2.305.905)	(601.247)	11.624.553	
ΣΩΡΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΙΓΜΑ	(6.020.266)	(8.717.401)	(11.023.306)	(11.624.553)		

31.12.2016						
	< 1 μνός	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	> 1 έτους	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.514.607					1.514.607
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.339.217	405.623	26.536	44	197.861	1.969.281
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	4.701					4.701
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	634.323					634.323
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	3.501.282	2.178.064	1.554.192	3.857.891	33.317.331	44.408.760
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου						
- Διαθέσιμα προς πώληση	4.964.609				252.444	5.217.053
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη			11.496	3.403	30.100	44.999
- Δανειακού χαρτοφυλακίου					2.682.655	2.682.655
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες					21.792	21.792
Επενδύσεις σε ακίνητα					614.092	614.092
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια					793.968	793.968
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια					371.314	371.314
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις					4.519.046	4.519.046
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	59.924	121.660	179.773	362.893	726.209	1.450.459
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση			517.847	107.369		625.216
Σύνολο Ενεργητικού	12.018.663	2.705.347	2.289.844	4.331.600	43.526.812	64.872.266
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	17.227.822	89.838	1.075	2.673	1.784.169	19.105.577
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.336.227					1.336.227
Υποχρεώσεις προς πελάτες	6.368.861	4.571.701	3.798.701	3.115.974	15.090.879	32.946.116
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις		18.831	7.238		590.796	616.865
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους			33.778			33.778
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις					21.219	21.219
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους					91.828	91.828
Λοιπές υποχρεώσεις	144.107				735.078	879.185
Προβλέψεις					321.704	321.704
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση			406.058	296		406.354
Σύνολο Υποχρεώσεων	25.077.017	4.680.370	4.246.850	3.118.943	18.635.673	55.758.853
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ						
Μετοχικό Κεφάλαιο					461.064	461.064
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο					10.790.870	10.790.870
Αποθεματικά					332.061	332.061
Αποτελέσματα εις νέον					(2.506.711)	(2.506.711)
Δικαιώματα τρίτων					20.997	20.997
Υβριδικά Κεφάλαια					15.132	15.132
Σύνολο Καθαρής Θέσεως					9.113.413	9.113.413
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	25.077.017	4.680.370	4.246.850	3.118.943	27.749.086	64.872.266
ΑΝΟΙΓΜΑ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	(13.058.354)	(1.975.023)	(1.957.006)	1.212.657	15.777.726	
ΣΠΡΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΙΓΜΑ	(13.058.354)	(15.033.377)	(16.990.383)	(15.777.726)		

Το Εμπορικό και το Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο έχουν καταχωρηθεί με βάση την δυνατότητα ρευστοποίησή τους και όχι σύμφωνα με τη λήξη τους.

Οι χρηματοροές των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων περιλαμβανομένων και των παραγώγων κατανέμονται σύμφωνα με τις εναπομένουσες ημερομηνίες λήξης. Σε αυτές προστίθενται και οι εκτιμώμενες πληρωμές τόκων. Οι υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα έχουν μετατραπεί σε ευρώ. Ειδικά για τα παράγωγα γίνεται ανάλυση σε εκροές και εισροές σύμφωνα με τους συμβατικούς τους όρους.

31.12.2017							
	Σύνολο Ισολογισμού	Ονομαστικές εισροές / (εκροές)					Σύνολο
		έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	Πέραν του έτους	
Υποχρεώσεις - μη παράγωγα							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	13.141.531	(9.141.649)	(462.283)	(36.054)	(72.000)	(3.889.973)	(13.601.959)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	34.890.436	(7.143.802)	(4.279.980)	(4.330.660)	(4.103.888)	(15.431.594)	(35.289.924)
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	655.567	(1.778)	(3.637)	(20.122)	(11.988)	(691.599)	(729.124)
Λοιπές υποχρεώσεις	867.921	(93.184)				(774.737)	(867.921)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία ενεργητικού	777						-
- Εκροές		(23.759)		(771)	(18)	(17)	(24.565)
- Εισροές		23.725				76	23.801
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία υποχρεώσεων	377.955						-
- Εκροές		(180)	(169)	(27.557)		(523.660)	(551.566)
- Εισροές			2.141	7.045	14.072	502.458	525.716
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για εμπορικούς σκοπούς	650.689						-
- Εκροές		(700.291)	(255.647)	(50.067)	(65.285)	(1.225.805)	(2.297.095)
- Εισροές		679.401	228.484	40.999	56.440	1.031.712	2.037.036
Σύνολο	50.584.876	(16.401.517)	(4.771.091)	(4.417.187)	(4.182.667)	(21.003.139)	(50.775.601)
Στοιχεία εκτός Ισολογισμού							
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)		(402.124)					(402.124)
Χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις		(132.096)	(143.641)	(131.481)	(250.184)	(2.249.477)	(2.906.879)
Σύνολο στοιχείων εκτός Ισολογισμού	-	(534.220)	(143.641)	(131.481)	(250.184)	(2.249.477)	(3.309.003)

31.12.2016*							
	Σύνολο Ισολογισμού	Ονομαστικές εισροές / (εκροές)					Σύνολο
		έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	Πέραν του έτους	
Υποχρεώσεις - μη παράγωγα							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	19.105.577	(17.256.804)	(121.577)	(53.408)	(107.383)	(2.227.240)	(19.766.412)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	32.946.116	(6.392.878)	(4.953.031)	(3.799.259)	(3.137.464)	(15.015.201)	(33.297.833)
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	616.865	(1.869)	(22.655)	(13.793)	(13.854)	(651.692)	(703.863)
Λοιπές υποχρεώσεις	879.185	(144.107)				(735.078)	(879.185)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία ενεργητικού	1.480						
- Εκροές		(13)		(720)		(660)	(1.393)
- Εισροές					576	638	1.214
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία υποχρεώσεων	629.067						
- Εκροές		(272)	(471)	(40.102)		(802.151)	(842.996)
- Εισροές				10.158	20.213	768.282	798.653
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για εμπορικούς σκοπούς	705.680						
- Εκροές		(404.407)	(98.618)	(64.086)	(250.934)	(1.967.831)	(2.785.876)
- Εισροές		397.355	71.048	48.048	204.624	1.619.511	2.340.586
Σύνολο	54.883.970	(23.802.995)	(5.125.304)	(3.913.162)	(3.284.222)	(19.011.422)	(55.137.105)
Στοιχεία εκτός Ισολογισμού							
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)		(494.734)					(494.734)
Χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις		(164.789)	(138.396)	(180.186)	(205.077)	(2.406.473)	(3.094.921)
Σύνολο στοιχείων εκτός Ισολογισμού		(659.523)	(138.396)	(180.186)	(205.077)	(2.406.473)	(3.589.655)

* Ορισμένα κονδύλια της συγκριτικής περιόδου έχουν αναμορφωθεί για σκοπούς συγκρισιμότητας.

41.4 Γνωστοποιήσεις σχετικές με την εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων**Διαβάθμιση των μη αποτιμώμενων στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων**

	31.12.2017				
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Συνολική Εύλογη αξία	Συνολική Λογιστική αξία
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών			42.921.009	42.921.009	43.318.193
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου					
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	9.136	1.642	97	10.875	10.870
- Δανειακό χαρτοφυλάκιο					
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Υποχρεώσεων					
Υποχρεώσεις προς πελάτες			34.866.888	34.866.888	34.890.436
Ομολογίες εκδόσεώς μας*		9.246	640.424	649.670	655.567

	31.12.2016				
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Συνολική Εύλογη αξία	Συνολική Λογιστική αξία
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών			44.102.220	44.102.220	44.408.760
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου					
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	25.165	6.649	10.045	41.859	44.999
- Δανειακό χαρτοφυλάκιο		2.743.600		2.743.600	2.682.655
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Υποχρεώσεων					
Υποχρεώσεις προς πελάτες			32.913.723	32.913.723	32.946.116
Ομολογίες εκδόσεώς μας*		19.912	579.831	599.743	602.870

Οι ανωτέρω πίνακες παρουσιάζουν την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με ταξινόμηση ανά Επίπεδο ιεραρχίας καθώς και τη λογιστική αξία τους.

Η εύλογη αξία των δανείων υπολογίζεται με βάση την καμπύλη επιτοκίων της διατραπεζικής αγοράς, προσθέτοντας κόστος ρευστότητας (liquidity premium) και περιθώριο (spread) ανά κατηγορία προϊόντος και επιχειρησιακής μονάδας για την αναμενόμενη ζημιά (expected loss). Η εύλογη αξία των καταθέσεων υπολογίζεται με βάση την καμπύλη επιτοκίων της διατραπεζικής αγοράς μετά την αφαίρεση του περιθωρίου του πελάτη (spread) ανάλογα με το είδος της κατάθεσης. Στις δύο παραπάνω περιπτώσεις οι μελλοντικές χρηματοροές (κυμαινόμενου επιτοκίου) υπολογίζονται με βάση την καμπύλη προθεσμιακών καταθέσεων (implied forward rates) μέχρι την λήξη τους.

Η εύλογη αξία των διακρατούμενων μέχρι τη λήξη χρεογράφων και των ομολογιακών εκδόσεων υπολογίζεται βάσει των τιμών αγοράς, εφόσον η αγορά χαρακτηρίζεται ενεργός. Στις λοιπές περιπτώσεις, καθώς και στο δανειακό χαρτοφυλάκιο, εφαρμόζεται η μέθοδος προεξόφλησης ταμειακών ροών όπου όλες οι σημαντικές μεταβλητές στηρίζονται είτε σε παρατηρήσιμα δεδομένα είτε σε συνδυασμό παρατηρήσιμων και μη παρατηρήσιμων δεδομένων της αγοράς.

Η εύλογη αξία των λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος δεν διαφέρει ουσιαστικά από την αντίστοιχη λογιστική.

* Την 31.12.2016 στις ομολογίες εκδόσεώς μας δεν περιλαμβάνεται το μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο που εξέδωσε η Τράπεζα στο πλαίσιο συμφωνίας με την Credit Agricole για την εξαγορά της Εμπορικής Τραπέζης, καθώς το στοιχείο αυτό αποτιμάται στην εύλογη αξία. Το μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο έληξε την 1.2.2017.

Διαβάθμιση των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία

31.12.2017				
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Συνολική Εύλογη αξία
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού	7.470	588.511	26.555	622.536
Αξιόγραφα Εμπορικού Χαρτοφυλακίου				
- Ομόλογα και Έντοκα γραμμάτια	5.969			5.969
- Μετοχές	2.716			2.716
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση				
- Ομόλογα και Έντοκα γραμμάτια	5.292.872	416.998	27.746	5.737.616
- Μετοχές	44.831	23.093	47.906	115.830
- Λοιποί τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	20.323			20.323
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Παθητικού		1.029.421		1.029.421
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο				

31.12.2016				
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Συνολική Εύλογη αξία
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού	4.224	624.740	5.359	634.323
Αξιόγραφα Εμπορικού Χαρτοφυλακίου				
- Ομόλογα και Έντοκα γραμμάτια	2.256			2.256
- Μετοχές	2.445			2.445
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση				
- Ομόλογα και Έντοκα γραμμάτια	4.686.091	345.803	16.987	5.048.881
- Μετοχές	68.945	18048	46.326	133.319
- Λοιποί τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	34.853			34.853
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Παθητικού		1.336.227		1.336.227
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο			13.995	13.995

Οι ανωτέρω πίνακες παρουσιάζουν τη διαβάθμιση των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία σε επίπεδα ιεραρχίας της εύλογης αξίας, σύμφωνα με τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της.

Στο Επίπεδο 1 κατατάσσονται αξιόγραφα που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά και χρηματιστηριακά παράγωγα.

Στο Επίπεδο 2 κατατάσσονται παράγωγα και διαθέσιμα προς πώληση χρεογράφα των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από μη δεσμευτικές τιμές των χρεογράφων που παρέχουν στην αγορά εξωτερικοί διαπραγματευτές (dealers – brokers) ή χρεογράφα των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται με μεθοδολογίες εισοδήματος (income approach) χρησιμοποιώντας ως δεδομένα επιτόκια και πιστωτικά περιθώρια που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά. Στο Επίπεδο 3 ταξινομούνται αξιόγραφα και παράγωγα των οποίων η εύλογη αξία εκτιμάται με χρήση σημαντικών μη παρατηρήσιμων δεδομένων.

Μετοχές για τις οποίες η εύλογη αξία προκύπτει υπολογιστικά κατατάσσονται στο Επίπεδο 2 ή στο Επίπεδο 3, ανάλογα με το εύρος της συνεισφοράς των μη παρατηρήσιμων δεδομένων στον υπολογισμό της τελικής εύλογης αξίας. Η εύλογη αξία μη εισηγμένων μετοχών, καθώς και μετοχών που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά προσδιορίζεται είτε με τη μέθοδο των πολλαπλασίων είτε με βάση τις προβλέψεις του Ομίλου όσον αφορά στη μελλοντική κερδοφορία του εκδότη, αφού ληφθεί υπόψη ο αναμενόμενος βαθμός ανάπτυξης των δραστηριοτήτων του (growth rate) και ο μεσοσταθμικός συντελεστής κεφαλαιακής απόδοσης που χρησιμοποιείται ως επιτόκιο προεξόφλησης.

Για την αποτίμηση των εξωχρηματιστηριακών παραγώγων χρησιμοποιούνται μεθοδολογίες εισοδήματος: μοντέλα προεξόφλησης ταμειακών ροών, μοντέλα υπολογισμού δικαιωμάτων προαίρεσης, ή άλλα ευρέως αποδεκτά οικονομικά μοντέλα αποτίμησης. Επισημαίνεται ότι οι παραγόμενες αποτιμήσεις ελέγχονται σε καθημερινή βάση με τις αντίστοιχες τιμές αντισυμβαλλομένων τραπεζών στα πλαίσια της ημερήσιας διαδικασίας παροχής εξασφαλίσεων και διακανονισμού παραγώγων. Εάν τα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας είναι σημαντικά, τότε τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά μέσα κατατάσσονται στο Επίπεδο 3, διαφορετικά στο Επίπεδο 2.

Επιπρόσθετα ο Όμιλος προβαίνει στον υπολογισμό της προσαρμογής λόγω πιστωτικού κινδύνου (Credit Valuation Adjustment) προκειμένου να λάβει υπόψη τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλομένου για τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που διαπραγματεύονται εξωχρηματιστηριακά (OTC). Ειδικότερα, λαμβάνοντας υπόψη και τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο, ο Όμιλος υπολογίζει την διμερή προσαρμογή λόγω πιστωτικού κινδύνου (Bilateral CVA/BCVA) για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα ανά αντισυμβαλλόμενο σύμφωνα με τις ισχύουσες συμβάσεις συμψηφισμού και παροχής εξασφαλίσεων. Το BCVA υπολογίζεται για τους αντισυμβαλλόμενους με σημαντική συνολική εύλογη αξία παραγώγων λαμβάνοντας υπόψη την πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων τόσο του αντισυμβαλλομένου όσο και του Ομίλου, την επίδραση της πρώτης αθέτησης, την αναμενόμενη έκθεση σε εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, την ζημία σε περίπτωση αθέτησης τόσο του αντισυμβαλλομένου όσο και του Ομίλου καθώς και τα χαρακτηριστικά των εν ισχύ συμβάσεων συμψηφισμού και παροχής εξασφαλίσεων.

Οι εξασφαλίσεις καθώς και η έκθεση σε παράγωγα ανά αντισυμβαλλόμενο προσομοιώνονται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των σχετικών χρηματοπιστωτικών μέσων. Οι υπολογισμοί που πραγματοποιούνται εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Η πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων εξάγεται από αγοραίες τιμές των Συμβολαίων Ανταλλαγής Πιστωτικής Αθέτησης (CDS) του αντισυμβαλλομένου και του Ομίλου, το ποσοστό ανάκτησης που εφαρμόζεται αφορά την τυπική πρακτική της αγοράς για αντισυμβαλλόμενους αναπτυσσόμενων χωρών, οι συσχετισμοί μεταξύ των δεδομένων της αγοράς λαμβάνονται υπόψη και στη συνέχεια πραγματοποιείται μια σειρά προσομοιώσεων προκειμένου να αποτυπωθεί η έκθεση σε παράγωγα ανά αντισυμβαλλόμενο καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των σχετικών χρηματοπιστωτικών μέσων. Σε περίπτωση απουσίας παρατηρήσιμων δεδομένων στην αγορά, η πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων καθώς και το ποσοστό ανάκτησης του εκάστοτε αντισυμβαλλομένου προσδιορίζονται με τη χρήση εσωτερικών μοντέλων του Ομίλου για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας και των εξασφαλίσεων.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την ανάλυση του BCVA ανά κατηγορία αντισυμβαλλομένου (τομέα δραστηριοποίησης) και ποιοτικής διαβάθμισης (όπως ορίζεται για σκοπούς συμπληρώσεως του πίνακα «Ποιοτική Διαβάθμιση των χωρίς Καθυστέρηση και μη Απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά πελατών»):

	31.12.2017	31.12.2016
Κατηγορία Αντισυμβαλλομένου		
Επιχειρήσεις	(7.184)	(7.874)
Κυβερνήσεις	(12.538)	(71.084)

	31.12.2017	31.12.2016
Ποιοτική Διαβάθμιση Αντισυμβαλλομένου		
Υψηλής Διαβάθμισης	(288)	
Ικανοποιητικής Διαβάθμισης	(12.326)	(72.337)
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	(7.108)	(6.621)

Αναφορικά με την αποτίμηση της εύλογης αξίας του ενδεχόμενου τιμήματος από την πώληση της Ιονική Ξενοδοχειακή Επιχειρήσεις, ύψους € 4.500, το οποίο έχει ταξινομηθεί στα «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού», χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος προεξόφλησης των ταμειακών ροών, βάσει του υποβληθέντος επιχειρησιακού σχεδίου της εταιρίας. Η παρούσα αξία των προεξοφληθέντων ταμειακών ροών κατά την 31.12.2017 ανήλθε σε € 9.700. Λαμβάνοντας υπόψη το κόστος αποκτήσεως των προνομιούχων μετοχών της Ιονική Ξενοδοχειακή Επιχειρήσεις ύψους € 5.200, η εκτιμηθείσα εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος κατά την 31.12.2017 διαμορφώθηκε σε € 4.500. Η αποτίμηση του ενδεχόμενου τιμήματος ταξινομείται στο Επίπεδο

3 καθώς για την εκτίμηση της εύλογης αξίας του χρησιμοποιήθηκαν τιμές μη παρατηρήσιμων παραμέτρων. Τέλος, η αποτίμηση του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου είχε βασιστεί στην εκτίμηση για την αξία της μετοχής κατά την ημερομηνία λήξεως του τίτλου, όπως αυτή αποτυπώνεται στο επιχειρησιακό σχέδιο του Ομίλου, στοιχείο που δεν είναι παρατηρήσιμο δεδομένο της αγοράς.

Ο Όμιλος πραγματοποιεί τη μεταφορά μεταξύ Επιπέδων της ιεραρχίας εύλογης αξίας στο τέλος κάθε περιόδου.

Εντός της χρήσεως πραγματοποιήθηκαν μεταφορές εταιρικών ομολόγων Ελλήνων εκδοτών από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 1 συνολικού ποσού € 52.007 λόγω διαμόρφωσης του περιθωρίου ρευστότητας (bid-ask spread) άνω του ορίου που έχει τεθεί για το χαρακτηρισμό της αγοράς ως ενεργού.

Ειδικά για τις μεθοδολογίες προσδιορισμού της εύλογης αξίας του Επιπέδου 3 παρατίθεται ο ακόλουθος πίνακας:

31.12.2017				
	Συνολική Εύλογη αξία	Εύλογη Αξία	Μέθοδος αποτίμησης	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού	26.555	11.629	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκια λαμβάνοντας υπόψη τον πιστωτικό κίνδυνο.	Η πιθανότητα αθέτησης του αντισυμβαλλόμενου και η πιθανή ζημία στην περίπτωση αυτή που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της προσαρμογής λόγω πιστωτικού κινδύνου (BCVA adjustment) υπολογίζονται με εσωτερικό μοντέλο
		14.812	Προεξόφληση δικαιώματος λαμβάνοντας υπόψη τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλόμενου	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου
		114	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκια	Εκτίμηση της επάρκειας αποθεματικών για πληρωμή μερισμάτων υβριδικών τίτλων
Ομόλογα Χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	27.746	27.746	Με βάση την τιμή εκδότη/ Προεξόφληση ταμειακών ροών με εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου	Τιμές εκδότη//Περιθώρια πιστωτικού κινδύνου
Μετοχές Χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	47.906	47.906	Προεξόφληση ταμειακών ροών - Μέθοδος των πολλαπλασίων (multiples) – Καθαρή θέση	Μελλοντική κερδοφορία του εκδότη

31.12.2016				
	Συνολική Εύλογη αξία	Εύλογη Αξία	Μέθοδος αποτίμησης	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού	5.359	5.226	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκια λαμβάνοντας υπόψη τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλόμενου.	Η πιθανότητα αθέτησης του αντισυμβαλλόμενου και η πιθανή ζημία στην περίπτωση αυτή που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της προσαρμογής λόγω πιστωτικού κινδύνου (BCVA adjustment) υπολογίζονται με εσωτερικό μοντέλο
		133	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκια	Εκτίμηση της επάρκειας αποθεματικών για πληρωμή μερισμάτων υβριδικών τίτλων
Ομόλογα Χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	16.987	16.987	Βασισμένο σε τιμή εκδότη	Τιμή
Μετοχές Χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	46.326	46.326	Προεξόφληση ταμειακών ροών - Μέθοδος των πολλαπλασίων (multiples)	Μελλοντική κερδοφορία του εκδότη
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο	13.995	13.995	Προεξόφληση ταμειακών ροών - Μέθοδος των πολλαπλασίων	Εκτίμηση χρηματιστηριακής τιμής εκδότη

Τα σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν στην αποτίμηση του ενδεχόμενου τιμήματος από την πώληση της Ιονική Ξενοδοχειακά Επιχειρήσεις, ύψους € 4.500, είναι το Cost of Equity για την Τράπεζα και για την Ιονική Ξενοδοχειακά Επιχειρήσεις.

Κατωτέρω παρατίθεται συμφωνία μεταβολών των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία και έχουν κατηγοριοποιηθεί στο Επίπεδο 3.

31.12.2017				
	Ενεργητικό		Υποχρεώσεις	
	Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	Παράγωγα Χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού	Παράγωγα Χρηματοοικονομικά μέσα Υποχρεώσεων	Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2017	63.313	5.359		(13.995)
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	9.287	17.254		1.790
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε απευθείας στην καθαρή θέση	161			
Αγορές/Εκδόσεις	31.347			
Πωλήσεις/Εξοφλήσεις/Διακανονισμοί	(50.304)	(4.155)		12.205
Μεταφορές εντός Επιπέδου 3 από Επίπεδο 1				
Μεταφορές εντός Επιπέδου 3 από Επίπεδο 2	22.971	8.732		
Μεταφορές εκτός Επιπέδου 3 στο Επίπεδο 1	(1.113)	(635)		
Μεταφορές εκτός Επιπέδου 3 στο Επίπεδο 2	(10)			
Υπόλοιπο 31.12.2017	75.652	26.555	-	-
Ποσά που καταχωρήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων και αφορούν τα χρηματοοικονομικά μέσα που περιλαμβάνονται στον ισολογισμό στο τέλος της περιόδου 1.1-31.12.2017	(2.450)	17.254		

Εντός της χρήσεως πραγματοποιήθηκε μεταφορά ομολόγου από το επίπεδο 2 στο επίπεδο 3 ποσού € 22.971 καθώς για την αποτίμησή του χρησιμοποιήθηκαν τιμές μη παρατηρήσιμων παραμέτρων. Επίσης εντός της χρήσεως πραγματοποιήθηκε μεταφορά ομολόγου από το επίπεδο 3 στο επίπεδο 2 ποσού € 10 καθώς για την αποτίμησή του χρησιμοποιήθηκαν τιμές παρατηρήσιμων παραμέτρων. Επιπρόσθετα εντός της χρήσεως πραγματοποιήθηκε μεταφορά εισηγμένων μετοχών από το επίπεδο 3 στο επίπεδο 1 ποσού € 1.113 γιατί πλέον αποτιμώνται στην χρηματιστηριακή τους αξία.

Τέλος, στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης δανειακών υποχρεώσεων συγκεκριμένου πιστούχου, ο Όμιλος απέκτησε το δικαίωμα αγοράς, έναντι συμβολικού τιμήματος, ποσοστού συμμετοχής στο μετοχικό του κεφάλαιο. Το εν λόγω δικαίωμα του Ομίλου αναγνωρίστηκε ως παράγωγο με εύλογη αξία ύψους € 14.812.

31.12.2016				
	Ενεργητικό		Υποχρεώσεις	
	Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	Παράγωγα Χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού	Παράγωγα Χρηματοοικονομικά μέσα Υποχρεώσεων	Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2016	62.797	3.530		(24.600)
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(386)	(803)	119	10.605
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε απευθείας στην καθαρή θέση	2.904			
Αγορές/Εκδόσεις	456			
Πωλήσεις/Εξοφλήσεις/Διακανονισμοί	(6.364)	(532)	638	
Μεταφορές εντός Επιπέδου 3 από Επίπεδο 1	4.838			
Μεταφορές εντός Επιπέδου 3 από Επίπεδο 2		4.524	(1.570)	
Μεταφορές εκτός Επιπέδου 3 στο Επίπεδο 1	(932)			
Μεταφορές εκτός Επιπέδου 3 στο Επίπεδο 2		(1.360)	813	
Υπόλοιπο 31.12.2016	63.313	5.359	-	13.995
Ποσά που καταχωρήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων και αφορούν τα χρηματοοικονομικά μέσα που περιλαμβάνονται στον ισολογισμό στο τέλος της περιόδου 1.1-31.12.2016	(39)	(522)		10.605

Εντός της προηγούμενης χρήσεως πραγματοποιήθηκε μεταφορά μετοχών από το επίπεδο 1 στο επίπεδο 3 ποσού € 4.838 καθώς για την αποτίμηση τους χρησιμοποιήθηκαν τιμές μη παρατηρήσιμων παραμέτρων, και μεταφορά μετοχών από το επίπεδο 3 στο επίπεδο 1 ποσού € 932 καθώς για την αποτίμηση τους χρησιμοποιήθηκε παρατηρήσιμη χρηματιστηριακή τιμή.

Στα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού πραγματοποιήθηκε μεταφορά παραγώγων από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3, καθώς η πιθανότητα αθέτησης και η ζημία σε περίπτωση αθέτησης του αντισυμβαλλομένου που χρησιμοποιήθηκαν στον υπολογισμό της προσαρμογής της αποτίμησης λόγω πιστωτικού κινδύνου (BCVA) και υπολογίζονται με εσωτερικό μοντέλο, επηρέασαν σημαντικά την τελική αποτίμησή τους. Την 31.12.2016 η ανωτέρω παράμετρος δεν συνεισέφερε σημαντικά στην τελική αποτίμηση των εν λόγω παραγώγων και μεταφέρθηκαν στο Επίπεδο 2.

Η ανάλυση ευαισθησίας για τα χρηματοοικονομικά μέσα της 31.12.2017 που κατατάσσονται στο Επίπεδο 3 των οποίων η αποτίμηση βασίσθηκε σε σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα παρατίθεται στον κάτωθι πίνακα.

	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα	Μεταβολή των μη παρατηρήσιμων δεδομένων	Επίπτωση στα αποτελέσματα χρήσεως		Επίπτωση στην Καθαρή Θέση	
			Ευνοϊκή μεταβολή	Δυσμενής μεταβολή	Ευνοϊκή μεταβολή	Δυσμενής μεταβολή
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού	Η πιθανότητα της αθέτησης και η ζημία σε περίπτωση αθέτησης του αντισυμβαλλομένου που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της προσαρμογής λόγω πιστωτικού κινδύνου (BCVA) και υπολογίζονται με εσωτερικό μοντέλο.	Αύξηση της πιθανότητας αθέτησης μέσω της μείωσης της πιστοληπτικής διαβαθμίσεως κατά 2 βαθμίδες/Αύξηση της ζημίας σε περίπτωση αθέτησης κατά 10%.		(2.107)		
	Εκτίμηση της επάρκειας αποθεματικών για πληρωμή μερισμάτων υβριδικών τίτλων	Αύξηση της πιθανότητας πληρωμής μερισμάτων στο 100%		(109)		
	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	Αύξηση περιθωρίου πιστωτικού κινδύνου		(832)		
Ομόλογα Χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	Τιμές εκδότη - Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου- Απόδοση ομολόγων και τιμή μετοχών	Μεταβολή +/-10% στην τιμή εκδότη, +/-10% στην προσαρμογή λόγω εκτιμώμενου πιστωτικού κινδύνου, +/-10% στην εκτιμώμενη απόδοση και επιπρόσθετα +/-10% στην εκτιμώμενη αποτίμηση μετοχής			1.386	(1.345)
Μετοχές Χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	Μελλοντική κερδοφορία του εκδότη	Μεταβολή +/-10% στους δείκτες P/B και EV/Sales της μεθόδου των πολλαπλασίων.			667	(666)
Σύνολο				(3.048)	2.053	(2.011)

Αναφορικά με το ενδεχόμενο τίμημα από την πώληση της Ιονική Ξενοδοχειακά Επιχειρήσεις, με βάση την διενεργηθείσα ανάλυση ευαισθησίας και αυξομείωση κατά 0,50% στο Cost of Equity, το εύρος διακύμανσης των αξιών του ενδεχόμενου τιμήματος ανέρχεται σε ελάχιστη τιμή € 4.100 και μέγιστη τιμή € 4.544.

41.5. Μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Ο Όμιλος, στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς του, προβαίνει σε μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του Ενεργητικού. Στις περιπτώσεις εκείνες που παρά τη μεταβίβαση του συμβατικού δικαιώματος για την είσπραξη των ταμειακών ροών των εν λόγω στοιχείων, οι κίνδυνοι και τα οφέλη από αυτά παραμένουν στον Όμιλο, δεν διακόπτεται η αναγνώρισή τους από τον Ισολογισμό.

Κατά την 31.12.2017, οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις των οποίων η αναγνώριση δεν είχε διακοπεί, παρά τη συμβατική μεταβίβαση των ταμειακών τους ροών, προέρχονται από τις ακόλουθες δύο κατηγορίες συναλλαγών:

α) Τιτλοποιήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του Ενεργητικού

Η Τράπεζα έχει τιτλοποιήσει επιχειρηματικά, καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες ενώ η θυγατρική της εταιρία Alpha Leasing A.E. απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις, με σκοπό την άντληση ρευστότητας από το Ευρωσύστημα. Στα πλαίσια των συναλλαγών αυτών, τα εν λόγω στοιχεία έχουν μεταβιβαστεί σε εταιρίες ειδικού σκοπού, πλήρως ενοποιούμενες από τον Όμιλο, οι οποίες έχουν προβεί σε έκδοση ομολογίων. Οι τιτλοποιημένες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στην κατηγορία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών καθώς ο Όμιλος εξακολουθεί σε όλες τις περιπτώσεις να διατηρεί τα οφέλη και τους κινδύνους από αυτά. Το γεγονός αυτό τεκμηριώνεται από διάφορους παράγοντες μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η πλήρης ενοποίηση των εταιριών ειδικού σκοπού, η ιδιοκατοχή των ομολόγων καθώς και το δικαίωμα είσπραξης του αναβαλλόμενου τιμήματος (deferred consideration) από τη μεταβίβαση. Δεδομένης της ιδιοκατοχής

των ομολόγων από τον Όμιλο, δεν υφίσταται ουσιαστικά υποχρέωση από τη μεταβίβαση. Η λογιστική αξία των εν λόγω τιτλοποιημένων απαιτήσεων την 31.12.2017 ανέρχεται σε € 3.390.710 (31.12.2016: € 3.048.146).

Επιπλέον, η Τράπεζα έχει προβεί σε τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων μέσω της πλήρως ενοποιούμενης εταιρίας ειδικού σκοπού Alpha Shipping Finance Ltd. Τα εν λόγω δάνεια αναγνωρίζονται στην κατηγορία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών καθώς ο Όμιλος διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη από το χαρτοφυλάκιο μέσω του δικαιώματος είσπραξης του αναβαλλόμενου τιμήματος. Η λογιστική αξία των τιτλοποιημένων ναυτιλιακών δανείων καθώς και των ομολογιών εκδόσεως της εταιρίας ειδικού σκοπού, που δεν ιδιοκατέχονται, ανέρχονται την 31.12.2017 σε € 523.422 και € 317.066 αντίστοιχα (31.12.2016: € 569.476 και € 252.320 αντίστοιχα). Η εύλογη αξία των δανείων την 31.12.2017 ανέρχεται σε € 523.300 (31.12.2016: € 550.181) ενώ της ομολογιακής εκδόσεως σε € 331.157 (31.12.2016: € 251.017).

Τέλος, η Τράπεζα έχει προβεί σε τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις μέσω της πλήρως ενοποιούμενης εταιρίας ειδικού σκοπού Alpha Proodos DAC. Τα εν λόγω δάνεια εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στην κατηγορία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών καθώς ο Όμιλος διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτά μέσω της ιδιοκατοχής ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης καθώς και του δικαιώματος είσπραξης του αναβαλλόμενου τιμήματος. Η λογιστική αξία των εν λόγω τιτλοποιημένων δανείων καθώς και των ομολογιών εκδόσεως της εταιρίας ειδικού σκοπού, που δεν ιδιοκατέχονται, ανέρχονται την 31.12.2017 σε € 586.679 και € 319.656 αντίστοιχα (31.12.2016: € 627.302 και € 320.053 αντίστοιχα). Η εύλογη αξία των δανείων την 31.12.2017 ανέρχεται σε € 611.236 ενώ της ομολογιακής εκδόσεως σε € 299.392 (31.12.2016: € 570.411 και € 319.616 αντίστοιχα).

β) Πράξεις προσωρινής εκκωρήσεως χρεωστικών τίτλων

Ο Όμιλος, κατά την 31.12.2017, έχει προβεί σε μεταβίβαση Ομολόγων και Εντόκων Γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου, ομολόγων λοιπών εκδοτών και ομολόγων λοιπών κρατών με συμφωνία επαναγοράς τους. Τα εν λόγω χρεόγραφα εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο του Ομίλου και τα σχετικά μεγέθη παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα.

31.12.2017			
	Χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση		
	Ομόλογα και Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου	Ομόλογα λοιπών εκδοτών	Ομόλογα λοιπών κρατών
Λογιστική αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί	297.226	114.558	15.424
Λογιστική αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης	(228.765)	(91.224)	(13.682)
Εύλογη αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί	297.226	114.558	15.424
Εύλογη αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης	(228.765)	(91.224)	(13.682)
Καθαρή θέση	68.461	23.334	1.742

31.12.2016				
	Χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση			Ομόλογα δανειακού χαρτοφυλακίου
	Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου	Ομόλογα λοιπών εκδοτών	Ομόλογα λοιπών κρατών	Ομόλογα EFSF
Λογιστική αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί	355.164	297.213	11.602	200.672
Λογιστική αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης	(210.055)	(193.004)	(8.855)	(209.390)
Εύλογη αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί	355.164	297.213	11.602	206.982
Εύλογη αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης	(210.055)	(193.004)	(8.855)	(209.390)
Καθαρή θέση	145.109	104.209	2.747	(2.408)

Ο Όμιλος, κατά την 31.12.2016, έχει προβεί σε μεταβίβαση Εντόκων Γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου, ομολόγων λοιπών εκδοτών, ομόλογα λοιπών κρατών και ομολόγων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF) με συμφωνία επαναγοράς τους. Τα εν λόγω χρεόγραφα εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο του Ομίλου και τα σχετικά μεγέθη παρουσιάζονται στον ανωτέρω πίνακα.

41.6. Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις - υποχρεώσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται οι παράγωγες συναλλαγές οι οποίες διέπονται από συμβάσεις της Διεθνούς Ενώσεως Ανταλλαγής και Παραγωγών (ISDA), οι οποίες έχουν υπογραφεί με αντισυμβαλλομένους-πιστωτικά ιδρύματα καθώς και συμφωνίες προσωρινής εκχωρήσεως για τις οποίες υπάρχει εν ισχύ παγκόσμια συμφωνία κύριας επαναγοράς (global master repurchase agreement). Σύμφωνα με τις συμβάσεις αυτές ο Όμιλος δύναται να συμψηφίσει τις απαιτήσεις με τις υποχρεώσεις του έναντι του αντισυμβαλλομένου στην περίπτωση που έχει συμβεί πιστωτικό γεγονός.

Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό

31.12.2017						
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στον ισολογισμό	Ποσά που δεν συμψηφίζονται		
				Χρηματοοικονομικά Μέσα	Κάλυμμα σε μετρητά που έχει αποκτηθεί	Καθαρό ποσό
Παράγωγα	500.015		500.015	(128.447)	(67.572)	303.995
Reverse repos	39.654		39.654	(39.650)	(4)	

31.12.2016						
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στον ισολογισμό	Ποσά που δεν συμψηφίζονται		
				Χρηματοοικονομικά Μέσα	Κάλυμμα σε μετρητά που έχει αποκτηθεί	Καθαρό ποσό
Παράγωγα	512.898		512.898	(206.892)	(22.100)	283.906

Ο Όμιλος διαθέτει στο Ενεργητικό του την 31.12.2016 συμφωνία αγοράς και επαναπώλησης τίτλου (reverse repo) λογιστικής αξίας € 50,48 εκατ. με αντισυμβαλλόμενο για τον οποίο υπάρχει εν ισχύ παγκόσμια συμφωνία κύριας επαναγοράς (global master repurchase agreement), αλλά δεν υπάρχει αντίστοιχη χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ληφθείσα εγγύηση σε μετρητά για πιθανό συμψηφισμό.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό

31.12.2017						
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό	Ποσά που δεν συμψηφίζονται		
				Χρηματοοικονομικά Μέσα	Μετρητά που έχουν δοθεί ως κάλυμμα	Καθαρό ποσό
Παράγωγα	1.026.362		1.026.362	(128.447)	(896.400)	1.515
Repos	39.650		39.650	(39.650)		

31.12.2016						
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό	Ποσά που δεν συμψηφίζονται		
				Χρηματοοικονομικά Μέσα	Μετρητά που έχουν δοθεί ως κάλυμμα	Καθαρό ποσό
Παράγωγα	1.326.826		1.326.826	(206.892)	(1.115.828)	4.105

Συμφωνία των καθαρών ποσών των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων που εμφανίζονται στον ισολογισμό

31.12.2017				
	Σημείωση	Καθαρό ποσό στον ισολογισμό	Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις εκτός σκοπού παρουσίασης συμψηφισμού
Τύπος χρηματοοικονομικής απαίτησης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	500.015	622.536	122.522
Reverse repos	14	39.654	39.654	

31.12.2017				
	Σημείωση	Καθαρό ποσό στον ισολογισμό	Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός σκοπού παρουσίασης συμψηφισμού
Τύπος χρηματοοικονομικής υποχρέωσης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	1.026.362	1.029.421	3.059
Repos	25	39.650	2.306.720	2.267.070

31.12.2016				
	Σημείωση	Καθαρό ποσό στον ισολογισμό	Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις εκτός σκοπού παρουσίασης συμψηφισμού
Τύπος χρηματοοικονομικής απαίτησης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	512.898	634.323	121.425

31.12.2016				
	Σημείωση	Καθαρό ποσό στον ισολογισμό	Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός σκοπού παρουσίασης συμψηφισμού
Τύπος χρηματοοικονομικής υποχρέωσης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	1.326.826	1.336.227	9.401

Επιπρόσθετα γνωστοποιείται ότι στα πλαίσια των ανωτέρω συμβάσεων εκτός από το κάλυμμα σε μετρητά που έχει αποκτηθεί, έχουν ληφθεί ως κάλυμμα αξιόγραφα ονομαστικής αξίας € 300.000.

42. Εκτιμώμενη επίπτωση από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9

Το νέο λογιστικό πρότυπο ΔΠΧΠ 9 αντικαθιστά από 1.1.2018 το ΔΛΠ 39 επιβάλλοντας σημαντικές αλλαγές στην ταξινόμηση και αποτίμηση των χρηματοοικονομικών μέσων. Για την υλοποίηση του νέου προτύπου, ο Όμιλος ξεκίνησε Πρόγραμμα υλοποίησής του, το οποίο οργανώθηκε γύρω από δύο βασικούς άξονες (workstreams), τον άξονα της ταξινομήσεως και αποτιμώσεως (classification and measurement workstream) και τον άξονα της απομειώσεως (impairment workstream). Οι Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου (Ελεγκτική Επιτροπή και Επιτροπή Διαχείρισεως Κινδύνων) ανέλαβαν ενεργό ρόλο στον οποίο περιλαμβάνεται και η συμμετοχή στη διαδικασία λήψεως αποφάσεων για βασικές υποθέσεις και αποφάσεις του Προγράμματος.

Με την ολοκλήρωση του Προγράμματος διαμορφώθηκαν νέες πολιτικές για την ταξινόμηση, την αποτίμηση και την απομείωση των χρηματοοικονομικών μέσων οι οποίες εγκρίθηκαν από τις Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου. Επίσης διαμορφώθηκαν νέες μεθοδολογίες και διαδικασίες για την υποστήριξη των εν λόγω νέων πολιτικών.

Το κείμενο που ακολουθεί περιγράφει εν συντομία τις βασικές αποφάσεις που ελήφθησαν.

Άξονας ταξινόμησης και αποτίμησης (classification and measurement workstream)

Σύμφωνα με το νέο πρότυπο, οι κατηγορίες αποτιμήσεως των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού του ΔΛΠ 39 (εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, διαθέσιμα προς πώληση, διακρατούμενα μέχρι τη λήξη και αναπόσβεστο κόστος) αντικαθίστανται από τις εξής:

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος
- Χρεωστικοί τίτλοι που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω της Καταστάσεως Συνολικού Αποτελέσματος, με το αποτέλεσμα της διακοπής αναγνώρισεως να αναταξινομείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων
- Συμμετοχικοί τίτλοι που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση, όπου το αποτέλεσμα της διακοπής αναγνώρισεως δεν αναταξινομείται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των Αποτελεσμάτων.

Τα κριτήρια για την ταξινόμηση στις ανωτέρω κατηγορίες παρουσιάζονται στη σημείωση 1.1.

Στο πλαίσιο αυτό, το υφιστάμενο, κατά την 1.1.2018, χαρτοφυλάκιο ταξινομήθηκε ως εξής:

- Τα Δάνεια και οι Απαιτήσεις κατά πελατών και οι Απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων εντάσσονται σε επιχειρησιακά μοντέλα που επιτρέπουν την αποτίμησή τους στο αναπόσβεστο κόστος (hold to collect), στο βαθμό που από την εξέταση των συμβατικών όρων που τα διέπουν προκύπτει ότι οι ταμειακές ροές που αναμένονται από αυτά πληρούν τον ορισμό του κεφαλαίου και του τόκου όπως ο ορισμός αυτός δίδεται από το νέο πρότυπο (SPPI test). Κατά τη μετάβαση, μόνο ένας περιορισμένος αριθμός δανείων απέτυχε στην αξιολόγηση του SPPI. Οι βασικές αιτίες που οδήγησαν σε αποτυχία κατά την αξιολόγηση του SPPI οφείλονται στην ύπαρξη όρων βάσει των οποίων ο Όμιλος δεν έχει τη δυνατότητα αξιώσεως επί των μη καταβληθέντων ποσών (οι όροι αυτοί είτε είναι διατυπωμένοι ρητά στα συμβατικά κείμενα είτε προκύπτουν στις περιπτώσεις χορηγήσεων σε εταιρίες ειδικού σκοπού στις οποίες χρηματοδοτείται σημαντικό μέρος της αξίας του περιουσιακού στοιχείου ή οι ροές από το περιουσιακό στοιχείο δεν επαρκούν για την αποπληρωμή του δανείου και ταυτόχρονα τα ίδια κεφάλαια της εταιρίας είναι ανεπαρκή και δεν παρέχονται επαρκείς εξασφαλίσεις) ή ρήτρας μετατροπής σε μετοχές του δανειολήπτη.
- Για τα ομόλογα και γενικότερα για τις επενδύσεις σταθερού εισοδήματος ο Όμιλος αναγνώρισε τα ακόλουθα επιχειρησιακά μοντέλα:
 - επιχειρησιακό μοντέλο το οποίο έχει ως στόχο τη διακράτηση χρηματοοικονομικών μέσων προκειμένου να εισπραχθούν οι συμβατικές ταμειακές τους ροές (hold to collect),
 - επιχειρησιακό μοντέλο του οποίου ο στόχος επιτυγχάνεται τόσο με την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και με την πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (hold to collect and sell)
 - εμπορικό χαρτοφυλάκιο (trading)

Κατά τη μετάβαση στο νέο πρότυπο, η πλειοψηφία των ομολόγων ταξινομήθηκε στο επιχειρησιακό μοντέλο του οποίου ο στόχος επιτυγχάνεται τόσο με την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και με την πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και ως εκ τούτου, στο βαθμό που οι ταμειακές τους ροές αποτελούσαν αποκλειστικά ροές κεφαλαίου και τόκου επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου, ταξινομήθηκαν στην κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω της καθαρής θέσεως. Τα ομόλογα που ταξινομήθηκαν στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο καθώς και εκείνα των οποίων οι ταμειακές ροές δεν αποτελούσαν αποκλειστικά ροές κεφαλαίου και τόκου επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου ταξινομήθηκαν στο χαρτοφυλάκιο των ομολόγων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

- Ο Όμιλος επέλεξε να αποτιμήσει στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση τις επενδύσεις του σε εταιρίες του χρηματοπιστωτικού κλάδου ή σε private equity participations καθώς και τις μακροπρόθεσμες επενδύσεις (long term equity holdings) που πληρούν τον ορισμό του συμμετοχικού τίτλου. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία καθώς και τα κέρδη και οι ζημιές των τίτλων αυτών αναγνωρίζονται απευθείας στη καθαρή θέση και δεν αναταξινομούνται στα αποτελέσματα. Τα μερίσματα θα αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Οι λοιπές επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους καθώς και σε αμοιβαία κεφάλαια που δεν πληρούν τον ορισμό συμμετοχικού τίτλου αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

- Τα παράγωγα που περιλαμβάνονται στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο δεν επηρεάστηκαν καθώς αποτιμώνταν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων τόσο πριν όσο και μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9.
- Ο Όμιλος δεν έχει επιλέξει να κατατάξει κατά την αρχική αναγνώριση χρεωστικούς τίτλους στην κατηγορία αποτιμώσεως στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Αναφορικά με τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, αυτές αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και κατά συνέπεια δεν επηρεάστηκαν από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 και δεν υπήρξε ανάγκη να αποτιμηθούν διακριτά ή να παρουσιαστούν μεταβολές της εύλογης αξίας που οφείλονται στον πιστωτικό κίνδυνο.

Σημειώνεται πως ο Όμιλος θα προβαίνει σε επανεξέταση των επιχειρησιακών μοντέλων σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων. Η επαναξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου έχει καθοριστεί προκειμένου να προσδιοριστεί εάν υφίσταται μεταβολή στα στοιχεία που προσδιόρισαν την ταξινόμηση των μέσων. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης αυτής, οι πωλήσεις που έχουν πραγματοποιηθεί καθώς και οι αναμενόμενες μελλοντικές πωλήσεις θα παρακολουθούνται και θα τεκμηριώνονται. Οι πληροφορίες σχετικά με τη συχνότητα, την αξία και την αιτία των πωλήσεων συλλέγονται και εξετάζονται περαιτέρω. Πωλήσεις που πραγματοποιούνται λόγω επιδεινώσεως του πιστωτικού κινδύνου δεν θίγουν την ταξινόμηση στο επιχειρησιακό μοντέλο το οποίο έχει ως στόχο τη συλλογή των συμβατικών ταμειακών ροών. Επισημαίνεται πως τα εφαρμοζόμενα επιχειρηματικά μοντέλα καθορίζονται από την Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού (ALCo) ή την Εκτελεστική Επιτροπή (ExCo) οι οποίες αποφασίζουν για την τυχόν εφαρμογή ενός νέου επιχειρηματικού μοντέλου τόσο για το χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων καθώς και για το χαρτοφυλάκιο χρεογράφων.

Αναφορικά με την αξιολόγηση των συμβατικών ταμειακών ροών, η αξιολόγηση για τα δάνεια του τομέα λιανικής θα πραγματοποιείται σε επίπεδο προϊόντος λόγω της τυποποίησης που χαρακτηρίζει τα εν λόγω δάνεια. Αντιθέτως, για τα δάνεια του τομέα wholesale η αξιολόγηση θα γίνεται σε επίπεδο μεμονωμένου δανείου στο πλαίσιο της εγκριτικής διαδικασίας. Σε ό,τι αφορά στα προϊόντα treasury, η αξιολόγηση των συμβατικών ταμειακών ροών πραγματοποιείται από τις Οικονομικές Υπηρεσίες σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων. Σημειώνεται πως η χορήγηση δανείων ή η επένδυση σε χρεωστικούς τίτλους των οποίων οι ταμειακές ροές δεν είναι αποκλειστικά ροές κεφαλαίου και τόκου επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου προϋποθέτουν την έγκριση της Επιτροπής Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού (ALCo).

Άξονας απομειώσεως (impairment workstream)

Η εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 τροποποιεί σε σημαντικό βαθμό τον τρόπο υπολογισμού των ζημιών απομειώσεως του Ομίλου για τα χρηματοοικονομικά μέσα. Το ΔΠΧΠ 9 εισάγει ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το υφιστάμενο μοντέλο των πραγματοποιηθεισών ζημιών του ΔΛΠ 39. Οι νέες απαιτήσεις καταργούν το κριτήριο του ΔΛΠ 39, σύμφωνα με το οποίο οι ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο αναγνωρίζονταν μόνον μετά την επέλευση ενός ζημιογόνου γεγονότος. Σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 9, ο Όμιλος θα πρέπει να αναγνωρίσει πρόβλεψη για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τα δάνεια και τα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που δεν έχουν ταξινομηθεί σε κατηγορία αποτιμώσεως στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς και για τα εκτός ισολογισμού Ανοίγματα (Εγγυητικές Επιστολές, Ενέγγυες Πιστώσεις, μη αναληφθείσες δεσμεύσεις).

Η πρόβλεψη απομειώσεως θα βασίζεται στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που σχετίζονται με την πιθανότητα αθετήσεως εντός των επόμενων δώδεκα μηνών, εκτός εάν έχει υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση.

Επίσης, εάν το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού εμπίπτει στον ορισμό των απομειωμένων κατά την αρχική αναγνώριση χρηματοοικονομικών μέσων (credit-impaired at initial recognition - POCI), θα αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομειώσεως ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη συνολική διάρκεια τη ζωής του.

i. Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και Μη Εκταμιευμένα Ανακυκλούμενα Ανοίγματα

A. Αλλαγή Ορισμού της Αθετήσεως (Default)

Στο πλαίσιο της μεταβάσεως στο ΔΠΧΠ 9, ο Όμιλος εναρμόνισε τον ορισμό Αθετήσεως τόσο για λογιστικούς όσο και για εποπτικούς σκοπούς, υιοθετώντας τον ορισμό των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων ικανοποιώντας στο μέγιστο βαθμό τις

εποπτικές απαιτήσεις. Ο ορισμός των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων λαμβάνει υπόψη τον ορισμό της αθετήσεως σύμφωνα με το άρθρο 178 του Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης 575/2013 καθώς επίσης και τις κατευθυντήριες γραμμές της EBA (GL/2016/07), η πλήρης εφαρμογή των οποίων ισχύει από τα τέλη του 2020.

Ο ορισμός της αθετήσεως βάσει ΔΠΧΠ 9, θα είναι σύμφωνος με αυτόν που χρησιμοποιείται για εσωτερικούς σκοπούς διαχείρισεως του πιστωτικού κινδύνου, ήτοι όλα τα ανοίγματα που χαρακτηρίζονται ως Μη Εξυπηρετούμενα θα θεωρηθούν ως απομειωμένα - και θα ταξινομηθούν στο στάδιο 3 ή ως ανοίγματα απομειωμένα κατά τη αρχική τους αναγνώριση (credit-impaired at initial recognition).

Ο ορισμός των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη των υποδειγμάτων εκτιμήσεως των παραμέτρων πιστωτικού κινδύνου (Πιθανότητα αθετήσεως (Probability of Default), Εκτιμώμενη αναμενόμενη ζημία σε περίπτωση αθετήσεως (Loss Given Default), Άνοιγμα σε αθέτηση (Exposure at Default)).

B. Κατάταξη Χαρτοφυλακίου σε Στάδια με βάση τον Πιστωτικό Κίνδυνο (Staging)

Το νέο πρότυπο χρησιμοποιεί μία προσέγγιση κατατάξεως σε Στάδια (Stages) η οποία θα αντικατοπτρίζει τη μεταβολή στον πιστωτικό κίνδυνο ενός Ανοίγματος από την αρχική αναγνώρισή του. Η υιοθέτηση του συγκεκριμένου μοντέλου έχει ως στόχο: α) την έγκαιρη αναγνώριση και επιμέτρηση πιστωτικών ζημιών πριν την πραγματοποίησή τους, β) το διαχωρισμό των Ανοιγμάτων ανάλογα με το αν υπάρχει επιδείνωση του πιστωτικού κινδύνου.

Στα απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση χρηματοοικονομικά μέσα (credit impaired at initial recognition - POCI) περιλαμβάνονται τα εξής:

- Ανοίγματα που τη στιγμή της εξαγοράς ικανοποιούν τα κριτήρια των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων.
- Ανοίγματα για τα οποία υπήρξε τροποποίηση των όρων αποπληρωμής, είτε λόγω οικονομικής δυσχέρειας είτε όχι, η οποία οδηγεί ταυτόχρονα σε παύση αναγνωρίσεως και αναγνώριση νέου περιουσιακού στοιχείου με απομειωμένη αξία (POCI). Εφόσον το άνοιγμα πριν την παύση αναγνωρίσεως ήταν χαρακτηρισμένο ως απομειωμένο, θα συνεχίσει να διατηρεί αυτόν τον χαρακτηρισμό και το νέο δάνειο, το οποίο θα ταξινομηθεί ως POCI. Ωστόσο, ειδικά για Ανοίγματα Wholesale Banking, για την περίπτωση όπου το νέο αναγνωρισμένο δάνειο είναι αποτέλεσμα αλλαγής πιστούχου του οποίου η εν γένει πιστοληπτική ικανότητα είναι καλύτερη από του προηγούμενου, βάσει σχετικής αξιολογήσεως από το αρμόδιο Συμβούλιο Πιστοδοτήσεων, δεν παρουσιάζει οικονομική δυσχέρεια και ταυτοχρόνως έχει παρουσιάσει βιώσιμο επιχειρησιακό σχέδιο και δεν έχει πραγματοποιηθεί περιορισμός οφειλής, το Άνοιγμα δεν θα ταξινομηθεί ως POCI.

Σημειώνεται ότι ένα Άνοιγμα που χαρακτηρίζεται ως POCI, παραμένει POCI καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του.

Για τα υπόλοιπα Ανοίγματα που δεν χαρακτηρίζονται ως POCI, η κατάταξη σε Στάδια πραγματοποιείται ως κάτωθι:

- Στάδιο 1: Κατά την αρχική αναγνώριση ενός δανείου, θα αναγνωρίζεται πρόβλεψη για ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο ίση με τις αναμενόμενες ζημιές 12 μηνών. Το στάδιο 1 περιλαμβάνει εξυπηρετούμενα πιστωτικά ανοίγματα που δεν έχουν σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση. Το στάδιο 1 επίσης περιλαμβάνει ανοίγματα για τα οποία ο πιστωτικός κίνδυνος έχει βελτιωθεί και το δάνειο έχει αναταξινομηθεί από τα στάδια 2 ή 3.
- Στάδιο 2: Στην περίπτωση που ένα δάνειο έχει σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση και δεν είναι μη εξυπηρετούμενο, ο Όμιλος θα αναγνωρίσει πρόβλεψη για τις αναμενόμενες ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής του μέσου. Το στάδιο 2 περιλαμβάνει επίσης Ανοίγματα για τα οποία ο πιστωτικός κίνδυνος έχει βελτιωθεί και το δάνειο έχει αναταξινομηθεί από το στάδιο 3.
- Στάδιο 3: Περιλαμβάνονται τα μη εξυπηρετούμενα / απομειωμένα Ανοίγματα. Στο στάδιο αυτό ο υπολογισμός πιστωτικού κινδύνου γίνεται για τη συνολική διάρκεια ζωής του πιστωτικού ανοίγματος.

Γ. Σημαντική Αύξηση Πιστωτικού Κινδύνου (Significant Increase in Credit Risk)

Για τον προσδιορισμό των σημαντικών αυξήσεων πιστωτικού κινδύνου ενός Ανοίγματος μετά την αρχική αναγνώριση (SICR) και την επιμέτρηση της ζημίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του αντί της επιμετρήσεως ζημίας δωδεκαμήνου,

συγκρίνεται ο κίνδυνος αθετήσεως κατά την ημερομηνία αναφοράς με τον κίνδυνο αθετήσεως κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνωρίσεως για όλα τα εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (Performing Exposures), συμπεριλαμβανομένων των Ανοιγμάτων που δεν εμφανίζουν ημέρες καθυστέρησης (Delinquencies).

Η αξιολόγηση ενός Ανοίγματος για το αν εμφανίζει σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο ή όχι βασίζεται στα κατωτέρω:

- **Ποσοτικοί Δείκτες (Quantitative Indicators):** αναφέρεται στην ποσοτική πληροφόρηση που χρησιμοποιείται και πιο συγκεκριμένα στη σύγκριση της πιθανότητας αθετήσεως (PD) την ημερομηνία αναφοράς σε σχέση με την αρχική αναγνώριση.
- **Ποιοτικοί Δείκτες (Qualitative Indicators):** αναφέρεται στην ποιοτική πληροφόρηση που χρησιμοποιείται και που δεν αποτυπώνεται κατ' ανάγκη στην πιθανότητα αθετήσεως, όπως ο χαρακτηρισμός ενός Ανοίγματος ως εξυπηρετούμενη ρύθμιση (FPL, σύμφωνα με τα EBA ITS). Επιπλέον, ποιοτικοί δείκτες, τόσο για τα χαρτοφυλάκια Επιχειρήσεων όσο και για τα χαρτοφυλάκια Ιδιωτών, περιλαμβάνονται στους μηχανισμούς Έγκαιρης Προειδοποίησης Πιστωτικού Κινδύνου (Early Warning), όπου, αναλόγως της αξιολογήσεως που πραγματοποιείται, ένα Άνοιγμα δύναται να θεωρηθεί ότι εμφανίζει σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου ή όχι, ενώ ειδικά για το χαρτοφυλάκιο Επιχειρηματικής Πίστεως μέσω της διαβαθμίσεως (Rating) αποτυπώνονται επιπλέον ποιοτικοί δείκτες (π.χ. εξέλιξη οικονομικών στοιχείων, στοιχεία κλάδου δραστηριότητας κ.λπ.).
- **Λοιποί Δείκτες (Backstop Indicators):** επιπλέον των ανωτέρω και με σκοπό να αντιμετωπισθούν περιπτώσεις για τις οποίες δεν υπάρχουν ενδείξεις σημαντικής επιδεινώσεως του πιστωτικού κινδύνου, βάσει των ποσοτικών και ποιοτικών δεικτών ορίζεται ότι τα Ανοίγματα σε καθυστέρηση άνω των 30 ημερών θεωρείται ότι εξ' ορισμού εμφανίζουν σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου.

Δ. Υπολογισμός Αναμενόμενης Πιστωτικής Ζημίας

Ο Όμιλος υπολογίζει τις απομειώσεις είτε σε συλλογική βάση (collective assessment) είτε σε μεμονωμένη βάση (individual assessment), λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητα ενός Ανοίγματος ή το όριο του Πιστούχου. Επιπρόσθετα, αξιολογούνται μεμονωμένα πιστοδοτήσεις οι οποίες είτε δεν έχουν κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου είτε τα ιστορικά στοιχεία συμπεριφοράς δεν είναι επαρκή.

Σε κάθε περίπτωση, ο Όμιλος θα υπολογίσει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες βάσει της σταθμισμένης πιθανότητας τριών σεναρίων για να υπολογίσει τις αναμενόμενες ταμειακές ροές οι οποίες και θα προεξοφλούνται με το πραγματικό επιτόκιο (Effective Interest Rate).

Ο μηχανισμός για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας βασίζεται στις ως κάτωθι παραμέτρους πιστωτικού κινδύνου:

- Πιθανότητα Αθετήσεως (PD): Είναι μία εκτίμηση της πιθανότητας να αθετήσει ο Πιστούχος κατά τη διάρκεια ενός συγκεκριμένου χρονικού ορίζοντα. Η αθέτηση μπορεί να συμβεί μόνο σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή της υπό εξέταση περιόδου, εάν για το Άνοιγμα δεν είχε προηγηθεί παύση αναγνωρίσεως και παραμένει ακόμα στο χαρτοφυλάκιο.
- Για την εκτίμηση της Πιθανότητας Αθετήσεως των οφειλετών της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου τα υποδείγματα βαθμολογήσεως /διαβαθμίσεως του πιστωτικού κινδύνου αξιολογούν μία σειρά από παραμέτρους, που μπορούν να ομαδοποιηθούν ως εξής:
 - Χρηματοοικονομική Ανάλυση: η οικονομική δυνατότητα του οφειλέτη (δείκτες ρευστότητας, χρέος προς έσοδα κτλ),
 - Ανάλυση των ανταγωνιστών: η συγκριτική θέση του οφειλέτη στην αγορά στην οποία δραστηριοποιείται, κυρίως σε σχέση με τους ανταγωνιστές του (εφαρμόζεται κυρίως σε οφειλέτες του Wholesale Banking),
 - Τρέχοντα και ιστορικά στοιχεία συμπεριφοράς του οφειλέτη είτε στον Όμιλο είτε σε τρίτους (οφειλές σε καθυστέρηση, συμπεριφορά αποπληρωμών κτλ), και
 - Ποιοτικά χαρακτηριστικά του οφειλέτη (ισχυρή και υγιής διαχείριση, διαδοχή διοίκησης, κατάλληλες εγκαταστάσεις και εξοπλισμός κτλ).

Οι διαβαθμίσεις του πιστωτικού κινδύνου θα αποτελέσουν το βασικό δεδομένο για να προσδιοριστούν οι Πιθανότητες Αθετήσεως. Ο Όμιλος θα χρησιμοποιήσει στατιστικά υποδείγματα για να αναλύσει τα συλλεχθέντα στοιχεία και να προβεί σε εκτιμήσεις της εναπομένουσας πιθανότητας αθετήσεως καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των Ανοιγμάτων και τον τρόπο με τον οποίο αυτές θα εξελιχθούν με το χρόνο, γεγονός που θα βασίζεται μεταξύ άλλων και σε μακροοικονομικές μεταβλητές (π.χ. μεταβολές στην αύξηση του ΑΕΠ, στην ανεργία και στις τιμές ακινήτων κ.λπ.)

- **Άνοιγμα σε Αθέτηση (EAD):** Το Άνοιγμα σε Αθέτηση είναι μία εκτίμηση του ύψους του ανοίγματος τη στιγμή της αθετήσεως, λαμβάνοντας υπόψη: (α) τις αναμενόμενες μεταβολές στο Άνοιγμα μετά την ημερομηνία αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των αποπληρωμών κεφαλαίου και τόκου, (β) την αναμενόμενη χρήση πιστωτικών ορίων και (γ) τους δεδουλευμένους τόκους. Τα εγκεκριμένα πιστωτικά όρια που δεν έχουν πλήρως εκταμιευτεί αντιπροσωπεύουν δυνητικό πιστωτικό άνοιγμα και μετατρέπονται σε ισοδύναμο πιστωτικό άνοιγμα ποσού ίσου με το εγκεκριμένο μη εκταμιευθέν πιστωτικό όριο επί έναν συντελεστή μετατροπής (Credit Conversion Factor, CCF). Ο συντελεστής μετατροπής σε πιστωτικό Άνοιγμα «CCF» υπολογίζεται βάσει στατιστικών υποδειγμάτων. Με εξαίρεση τις πιστωτικές κάρτες και άλλα ανακυκλούμενα Ανοίγματα, η μέγιστη περίοδος για την οποία θα υπολογιστούν οι πιστωτικές ζημιές είναι η εναπομένουσα συμβατική διάρκεια ενός χρηματοοικονομικού μέσου εκτός και αν ο Όμιλος έχει το νομικό δικαίωμα να το ανακαλέσει νωρίτερα.
- **Εκτιμώμενη Αναμενόμενη Ζημία κατά τη στιγμή της αθετήσεως (LGD):** Η Εκτιμώμενη Αναμενόμενη Ζημία είναι μία εκτίμηση της ζημίας που θα πραγματοποιηθεί στην περίπτωση που η αθέτηση συμβεί σε μία δεδομένη χρονική στιγμή. Βασίζεται στη διαφορά μεταξύ των οφειλόμενων συμβατικών ταμειακών ροών και εκείνων που ο δανειστής θα ανέμενε να εισπράξει, συμπεριλαμβανομένης της ρευστοποιήσεως των εξασφαλίσεων. Συνήθως εκφράζεται ως ένα ποσοστό του Ανοίγματος σε Αθέτηση (EAD), ο Όμιλος διακρίνει τα τμήματα καρτοφυλακίου Wholesale Banking και Λιανικής Τραπεζικής σε μικρότερα ομοειδή καρτοφυλάκια, σύμφωνα με τα βασικά χαρακτηριστικά που σχετίζονται με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται βασίζονται σε ιστορικά συλλεχθέντα στοιχεία για τη ζημία και εμπεριέχουν ένα ευρύ σύνολο συναλλακτικών χαρακτηριστικών (για παράδειγμα είδος προϊόντος και τύπος εξασφαλίσεως) καθώς και χαρακτηριστικά του οφειλέτη. Περαιτέρω πρόσφατα στοιχεία και πιθανά μελλοντικά σενάρια χρησιμοποιούνται με στόχο να προσδιοριστεί η κατά ΔΠΧΠ 9 Εκτιμώμενη Αναμενόμενη Ζημία (LGD) για κάθε ομάδα των χρηματοοικονομικών μέσων.

Κατά τον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, ο Όμιλος θα λάβει υπόψη 3 σενάρια, ένα βασικό σενάριο (Base Scenario), ένα ευνοϊκό σενάριο (Upside Scenario) και ένα δυσμενές σενάριο (Downside Scenario), καθώς και τις σωρευτικές πιθανότητες (cumulative probabilities) πραγματοποίησής τους.

Κάθε ένα από αυτά τα σενάρια συνδέεται με διαφορετικές Πιθανότητες Αθετήσεως ή/και διαφορετικές Εκτιμώμενες Αναμενόμενες Ζημιές (LGD).

E. Μη αντληθείσες δεσμεύσεις

Οι μη αντληθείσες δανειακές δεσμεύσεις και οι ενέγγυες πιστώσεις/εγγυητικές επιστολές αποτιμώνταν σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 στη μεγαλύτερη αξία ανάμεσα στο ποσό της προβλέψεως (που προσδιοριζόταν βάσει ΔΛΠ 37) όταν η εκροή πόρων θεωρούνταν πιθανή και μία αξιόπιστη εκτίμηση αυτής της εκροής ήταν εφικτή, και στο ποσό που είχε αναγνωρισθεί αρχικά μείον τη σωρευτική απόσβεση. Σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 9, οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των απαιτήσεων για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές.

Κατά την εκτίμηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των μη αντληθεισών δανειακών δεσμεύσεων, ο Όμιλος θα εκτιμήσει το αναμενόμενο μέρος της δανειακής δεσμεύσεως που θα αναληφθεί κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης διάρκειας ζωής της.

Για τις πιστωτικές κάρτες και τα ανακυκλούμενα ανοίγματα που περιλαμβάνουν τόσο ένα δάνειο όσο και μία μη αντληθείσα δέσμευση, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές θα υπολογίζονται μαζί με το δάνειο. Ωστόσο, για τις μη αντληθείσες δανειακές δεσμεύσεις και τις ενέγγυες πιστώσεις/εγγυητικές επιστολές, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές θα αναγνωρίζονται στις Προβλέψεις.

Ζ. Πληροφορία για μελλοντικές συνθήκες

Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών κάνει προβλέψεις για την πιθανή εξέλιξη των μακροοικονομικών μεταβλητών που επηρεάζουν το ύψος της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας για το δανειακό χαρτοφυλάκιο υπό ένα βασικό και υπό εναλλακτικά μακροοικονομικά σενάρια ενώ παράγει επίσης τις σωρευτικές πιθανότητες που συνδέονται με τα σενάρια αυτά.

Οι μακροοικονομικές μεταβλητές που επηρεάζουν το ύψος της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας είναι το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, το ποσοστό ανεργίας, καθώς και οι μελλοντικές αξίες των στεγαστικών και επαγγελματικών ακινήτων.

Η παραγωγή του βασικού σεναρίου, που υποστηρίζεται από μία συνεπή οικονομική περιγραφή, θα λειτουργήσει ως το σημείο εκκινήσεως και θα αποτελεί και το πιο πιθανό σενάριο σύμφωνα με τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες και τη βασική εκτίμηση της Τραπέζης αναφορικά με την πορεία της οικονομίας.

Οι σωρευτικές πιθανότητες που συνοδεύουν τα μακροοικονομικά σενάρια για την ελληνική οικονομία θα υποδεικνύουν ότι η οικονομία αποδίδει καλύτερα ή χειρότερα σε σχέση με τις δοθείσες προβλέψεις με βάση το βασικό σενάριο και με βάση τα εναλλακτικά, δηλαδή το ευνοϊκό και το δυσμενές σενάριο.

Η. Διακυβέρνηση

Η Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου (Credit Risk Committee) έχει την ευθύνη για την έγκριση των Αναμενόμενων Πιστωτικών Ζημιών καθώς και των μεθοδολογιών που αναπτύσσει η Τράπεζα για τον υπολογισμό της αναμενόμενης ζημίας (ECL Methodology) για το δανειακό χαρτοφυλάκιο.

ii. Απομείωση για χρηματοοικονομικά (Treasury) προϊόντα

Για τα χρηματοοικονομικά μέσα κεφαλαιαγοράς και χρηματαγοράς τα οποία αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω της Καταστάσεως Συνολικού Αποτελέσματος κατά το ΔΠΧΠ 9, η πρόβλεψη απομειώσεως θα βασίζεται στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που σχετίζονται με την πιθανότητα αθετήσεως εντός των επόμενων δώδεκα μηνών, εκτός εάν έχει υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση οπότε η πρόβλεψη απομειώσεως που θα αναγνωρίζεται θα είναι ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη συνολική διάρκεια της ζωής τους.

• Σημαντική Αύξηση Πιστωτικού Κινδύνου (Significant Increase in Credit Risk)

Ο Όμιλος ορίζει ως χαμηλού πιστωτικού κινδύνου όλες τις εκδόσεις επενδυτικού βαθμού, οι οποίες θα κατηγοριοποιούνται στο Στάδιο 1 εφόσον παραμένουν στην κατηγορία αυτή. Ο Όμιλος θα εφαρμόζει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια για να προσδιορίσει εάν έχουν λάβει χώρα σημαντικές αυξήσεις στον πιστωτικό κίνδυνο σε σχέση με την αρχική αναγνώριση για όλα τα μη επενδυτικού βαθμού χρεόγραφα.

Η αξιολόγηση της κατατάξεως σε στάδια για σκοπούς απομειώσεως (Stage assessment) βασίζεται στην κλίμακα πιστοληπτικής διαβαθμίσεως των οίκων αξιολογήσεως ή στην εσωτερική πιστοληπτική διαβάθμιση του εκδότη αν πρόκειται για εταιρικούς τίτλους Ελλήνων εκδοτών στους οποίους υπάρχει έκθεση και στο χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων.

Ο καθορισμός της σημαντικής αυξήσεως πιστωτικού κινδύνου για τα μη-επενδυτικού βαθμού χρεόγραφα βασίζεται στις ακόλουθες δύο συνθήκες:

- Υποβάθμιση(εις) στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του εκδότη / αντισυμβαλλομένου στις ημερομηνίες αναφοράς σε σύγκριση με την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης.
- Αύξηση της πιθανότητας αθετήσεως εντός δωδεκαμήνου του εκδότη / αντισυμβαλλομένου την περίοδο αναφοράς σε σχέση με την αντίστοιχη πιθανότητα κατά την αρχική αναγνώριση.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος θα παρακολουθεί τη μεταβολή στο πιστωτικό περιθώριο σε σχέση με την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης.

Μία μεταβολή στο πιστωτικό περιθώριο κατά την ημερομηνία αναφοράς πάνω από ένα όριο σε σύγκριση με το πιστωτικό περιθώριο που ίσχυε κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης αποτελεί έναυσμα για την αναθεώρηση του σταδίου κατάταξης του χρεογράφου. Με βάση το αποτέλεσμα της ανωτέρω αναθεώρησης το χρεόγραφο παραμένει στο Στάδιο

1 ή μεταφέρεται στο Στάδιο 2, ανεξάρτητα από το αν τα αρχικά κριτήρια κατάταξης για την κατάταξη στο Στάδιο 2 έχουν ενεργοποιηθεί ή όχι.

• Υπολογισμός Αναμενόμενης Πιστωτικής Ζημίας

Για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας, θα χρησιμοποιούνται οι ακόλουθες μεταβλητές:

- Πιθανότητα Αθετήσεως (PD): οι πιθανότητες αθετήσεως εντός των επόμενων δώδεκα μηνών θα χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας για 12 μήνες, ενώ οι πιθανότητες αθετήσεως καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του μέσου θα χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για τη συνολική διάρκεια της ζωής του.
- Άνοιγμα σε Αθέτηση (EAD): Στην περίπτωση των χρεογράφων, ο Όμιλος εκτιμά το μελλοντικό αναπόσβεστο κόστος για να υπολογίσει το EAD. Συγκεκριμένα, για κάθε χρονική περίοδο, το EAD αντιστοιχεί στη μέγιστη ζημία που θα προκύψει από ενδεχόμενη αθέτηση υποχρεώσεων εκ μέρους του εκδότη/αντισυμβαλλομένου.
- Εκτιμώμενη Αναμενόμενη Ζημία κατά τη στιγμή της αθετήσεως (LGD) είναι το ποσοστό της συνολικής εκθέσεως το οποίο ο Όμιλος εκτιμά ότι δεν είναι πιθανό να ανακτήσει κατά τη στιγμή της αθετήσεως. Ο Όμιλος διακρίνει τους κρατικούς από τους μη κρατικούς εκδότες/αντισυμβαλλομένους ως προς την εκτίμηση του LGD. Στην περίπτωση που ο Όμιλος έχει επιπρόσθετη δανειακή έκθεση με τον εκδότη /αντισυμβαλλόμενο του χρεογράφου, το εκτιμώμενο LGD εναρμονίζεται με την αντίστοιχη εκτίμηση για το δανειακό χαρτοφυλάκιο (λαμβάνοντας υπόψη οποιεσδήποτε δυνητικές εξασφαλίσεις που είναι πιθανό να έχει το δανειακό χαρτοφυλάκιο έναντι των εν γένει μη εξασφαλισμένων χρεογράφων).

Ένα χρεόγραφο θα αναγνωρίζεται ως απομειωμένο κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Το χρεόγραφο (ή ο εκδότης) έχει εξωτερική διαβάθμιση που αντιστοιχεί σε αθέτηση υποχρεώσεων κατά τη στιγμή της απόκτησης.
- Τα εταιρικά χρεόγραφα που προκύπτουν από αναδιάρθρωση θα χαρακτηρίζονται ως απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση, με βάση τις κατευθυντήριες οδηγίες που ισχύουν για το δανειακό χαρτοφυλάκιο.

Στην περίπτωση που ένα χρεόγραφο έχει αγοραστεί με μεγάλη υπό το άρτιο διαφορά και δεν εμπίπτει σε καμία από τις κατηγορίες που αναφέρονται ανωτέρω, ο Όμιλος εξετάζει αναλυτικά τη συναλλαγή (τιμή συναλλαγής, ποσοστό ανάκτησης, χρηματοοικονομική κατάσταση του εκδότη κατά τη στιγμή της αγοράς κλπ.) προκειμένου να αποφασίσει την αναγνώριση του ως απομειωμένο κατά την αρχική αναγνώριση (POCI). Η ταξινόμηση στην κατηγορία αυτή απαιτεί την ύπαρξη τεκμηριώσεως καθώς και την έγκριση από τις αρμόδιες επιτροπές του Ομίλου.

Ως απομειωμένα στοιχεία κεφαλαιογοράς και χρηματαγοράς θεωρούνται τα στοιχεία με διαβάθμιση ισοδύναμη της αθέτησης υποχρεώσεων. Στην περίπτωση όπου υπάρχει έκθεση στον εταιρικό εκδότη/αντισυμβαλλόμενο και στο δανειακό χαρτοφυλάκιο η οποία έχει χαρακτηριστεί απομειωμένη, ο χειρισμός εναρμονίζεται για το χρεόγραφο ή την τοποθέτηση εκτός χορήγησης.

Λογιστική αντιστάθμισης

Αναφορικά με τη λογιστική αντιστάθμισης, ο Όμιλος επέλεξε, ως πολιτική που επιτρέπεται από το ΔΠΧΠ 9, να εξακολουθήσει να εφαρμόζει τις διατάξεις του ΔΛΠ 39.

Μετάβαση

Ο Όμιλος δεν θα αναμορφώσει τη συγκριτική πληροφορία για το 2017 για τα χρηματοπιστωτικά μέσα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΠ 9 και οι διαφορές που θα προκύψουν από την υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 9 θα αναγνωριστούν απευθείας στην καθαρή θέση της 1ης Ιανουαρίου 2018.

Εκτιμώμενη επιπτώση από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9

Ο ακόλουθος πίνακας περιλαμβάνει τη συμφωνία μετάβασης της 1.1.2018 από τις λογιστικές αξίες σύμφωνα με το ΔΛΠ 39, στις λογιστικές αξίες σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 9.

	Υπόλοιπο Έναρξης 31.12.2017	Επαναταξινόμηση	Εκτιμώμενη επίπτωση από Αποτίμηση	Υπόλοιπο με ΔΠΧΠ 9 1.1.2018
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ταμείο και Δαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.593.850			1.593.850
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.715.649		(274)	1.715.375
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	8.685	6.495		15.180
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	622.536			622.536
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αναπόσβεστο κόστος	43.318.193	(380.072)	(1.370.203)	41.567.918
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		380.072	1.669	381.741
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου				
- Διαθέσιμα προς πώληση	5.873.768	(5.873.768)		
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	10.870	(10.870)		
- Δανειακού χαρτοφυλακίου				
- Στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση		5.840.445		5.840.445
- Στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		37.933	(224)	37.709
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	13.141.531			13.141.531
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.029.421			1.029.421
Υποχρεώσεις προς πελάτες	34.890.436			34.890.436
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	655.567			655.567
Προβλέψεις	441.240		84.602	525.842

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει την **εκτιμώμενη** επίπτωση μετά από φόρους, της μετάβασης στο ΔΠΧΠ 9 στα αποθεματικά και στα αποτελέσματα εις νέον.

Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου ΔΛΠ 39 υπόλοιπο 31.12.2017	472.616
Επαναταξινόμηση ομολόγων επενδυτικού χαρτοφυλακίου στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	(1.882)
Επαναταξινόμηση μετοχών επενδυτικού χαρτοφυλακίου στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση	(25.980)
Επαναταξινόμηση λοιπών τίτλων μεταβλητής απόδοσης επενδυτικού χαρτοφυλακίου στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	(2.360)
Αναμενόμενη πιστωτική ζημία σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 9 για ομόλογα στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση	87.411
Φόρος εισοδήματος	(20.244)
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2018 σύμφωνα με ΔΠΧΠ 9	509.561
Αποτελέσματα εις νέον ΔΛΠ 39 υπόλοιπο 31.12.2017	(2.490.040)
Επαναταξινόμηση σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 9 μετοχών επενδυτικού χαρτοφυλακίου στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση	25.980
Επαναταξινόμηση σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 9 λοιπών τίτλων μεταβλητής απόδοσης επενδυτικού χαρτοφυλακίου στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	2.360
Επαναταξινόμηση σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 9 ομολόγων επενδυτικού χαρτοφυλακίου στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	1.882
Αναμενόμενη πιστωτική ζημία σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 9	(1.541.410)
Φόρος εισοδήματος	388.236
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2018 σύμφωνα με ΔΠΧΠ 9	(3.612.992)

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τα δάνεια που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος ανά ΔΠΧΠ 9 Στάδιο (stages), όπως έχει διαμορφωθεί μετά την εκτιμώμενη επίπτωση του ΔΠΧΠ 9.

	Στάδιο (Stage) 1		Στάδιο (Stage) 2		Στάδιο (Stage) 3		Δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική τους αναγνώριση		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αναπόσβεστο κόστος		
	Συνολική αξία προ απομείωσης	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές	Συνολική αξία προ απομείωσης	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές	Συνολική αξία προ απομείωσης	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές	Συνολική αξία προ απομείωσης	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές	Συνολική αξία προ απομείωσης	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές	Καθαρή αξία μετά την απομείωση
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	7.889.648	(21.562)	5.013.492	(419.891)	12.933.281	(5.436.443)	6.134.967	(2.439.098)	31.971.388	(8.316.994)	23.654.394
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	9.098.018	(94.787)	2.926.480	(164.447)	9.052.093	(4.604.795)	1.660.890	(1.047.004)	22.737.481	(5.911.033)	16.826.448
Δημόσιος τομέας	641.633	(3.617)	467.193	(28.463)	10.735	(7.296)	30.736	(23.845)	1.150.297	(63.221)	1.087.076
Σύνολο	17.629.299	(119.966)	8.407.165	(612.801)	21.996.109	(10.048.534)	7.826.593	(3.509.947)	55.859.166	(14.291.248)	41.567.918

Επιπλέον των εκτιμώμενων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών που αναφέρονται ανωτέρω έχει σχηματισθεί πρόβλεψη για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από εκτός Ισολογισμού στοιχεία, ύψους € 85.389. Έτσι το συνολικό εκτιμώμενο ποσό για την κάλυψη των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών ανέρχεται σε € 14.376.637.

Τα «δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική τους αναγνώριση» συμπεριλαμβάνουν δάνεια ύψους € 871.492 τα οποία κατά την 1.1.2018 δεν είναι απομειωμένα/μη εξυπηρετούμενα.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τα αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση ανά ΔΠΧΠ 9 Στάδιο (stages), όπως έχει διαμορφωθεί μετά την εκτιμώμενη επίπτωση του ΔΠΧΠ 9.

	Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων				
	Στάδιο (Stage) 1	Στάδιο (Stage) 2	Στάδιο (Stage) 3	Δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική τους αναγνώριση	Σύνολο
Υπόλοιπο με ΔΠΧΠ 9 1.1.2018	5.695.774	28.832			5.724.606
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές	(84.312)	(3.099)			(87.411)

Σημειώνεται ότι ο Όμιλος συνεχίζει να αξιολογεί, ελέγχει και να βελτιώνει τις νέες λογιστικές διαδικασίες, τους εσωτερικούς ελέγχους και το πλαίσιο διακυβέρνησης που απαιτούνται από την υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 9. Οι νέες λογιστικές πολιτικές, οι παραδοχές, οι κρίσεις και οι εκτιμήσεις ενδέχεται να μεταβληθούν έως ότου ο Όμιλος οριστικοποιήσει τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2018. Ως εκ τούτου, η επίπτωση που γνωστοποιείται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις ενδέχεται να τροποποιηθεί κατά τη διάρκεια του 2018.

Εποπτική μεταχείριση εκτιμώμενης επίπτωσης από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9

Την 25 Οκτωβρίου 2017 επετεύχθη πολιτική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επί της προτάσεως Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 όσον αφορά στη μεταβατική περίοδο για τον μετριασμό των επιπτώσεων από την εισαγωγή του ΔΠΧΠ 9 στα εποπτικά ίδια κεφάλαια. Ο Κανονισμός (2395/2017) εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 12η Δεκεμβρίου 2017. Σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις, προβλέπεται ότι τα τραπεζικά ιδρύματα δύνανται, από την πρώτη ημερομηνία εφαρμογής του ΔΠΧΠ 9 και για μία πενταετία, να προσθέτουν/επαναφέρουν στον δείκτη CET1 το μετά από φόρους ποσό της διαφοράς των προβλέψεων που θα προκύψουν κατά τη μετάβαση στο νέο πρότυπο ΔΠΧΠ 9 σε σχέση με τις προβλέψεις που θα έχουν αναγνωριστεί την 31.12.2017 σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 («στατικό» ποσό). Το ποσό της διαφοράς των προβλέψεων που θα προστίθεται στο δείκτη θα βαίνει ετησίως μειούμενο με βάση ένα συντελεστή σταθμίσεως ώστε το ποσό των προβλέψεων που θα προστίθεται στο δείκτη να μειώνεται σταδιακά μέχρι να επέλθει η πλήρης απορρόφηση της επιπτώσεως από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 με το πέρας της πενταετίας (phase-in). Οι συντελεστές σταθμίσεως ορίστηκαν ανά έτος σε 0,95 τον 1ο χρόνο, 0,85 τον 2ο, 0,7 τον 3ο, 0,5 τον 4ο και 0,25 τον τελευταίο χρόνο.

Επιπρόσθετα, τα τραπεζικά ιδρύματα δύνανται, για μία πενταετία από την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9, να προσθέτουν/επαναφέρουν στο δείκτη CET1 το ποσό, σταθμισμένο κατ' έτος με τους ανωτέρω συντελεστές σταθμίσεως, των μετά από φόρους προβλέψεων των κατηγοριών απομειώσεως 1 & 2 κατά την ημερομηνία συντάξεως των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων στο βαθμό που αυτό υπερβαίνει το ποσό των αντίστοιχων προβλέψεων κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του ΔΠΧΠ 9 (1.1.2018). Οι κατηγορίες απομειώσεως 1 και 2 ορίζονται αντίστοιχα ως οι αναμενόμενες ζημίες απομειώσεως με βάση την πιθανότητα αθετήσεως εντός 12 μηνών (12 month expected credit losses) και με βάση την πιθανότητα αθετήσεως καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου (lifetime expected credit losses), εξαιρουμένων των απομειωμένων (credit impaired) χρηματοοικονομικών μέσων.

Η Alpha Bank αποφάσισε ότι θα κάνει χρήση του άρθρου 473α του ανωτέρω κανονισμού και θα εφαρμόσει τις μεταβατικές διατάξεις που προβλέπονται για τον υπολογισμό της Κεφαλαιακής Επάρκειας τόσο σε ατομική όσο και σε ενοποιημένη βάση. Βάσει αυτών, ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1) εκτιμάται ότι θα επηρεαστεί κατά περίπου 0,1% και θα διαμορφωθεί σε 18,25% για το πρώτο έτος, ενώ η επίπτωση από την πλήρη εφαρμογή εκτιμάται σε περίπου 2,4% με το δείκτη να διαμορφώνεται σε 15,9% την 31.12.2017, σε επίπεδο Ομίλου. Η Τράπεζα είναι επαρκώς κεφαλαιοποιημένη για να καλύψει τις ανάγκες που προκύπτουν από την εφαρμογή του νέου προτύπου καθώς ο δείκτης CET1 του Ομίλου ανέρχεται σε 18,33 % την 31.12.2017.

43. Κεφαλαιακή επάρκεια

Πολιτική του Ομίλου είναι η διατήρηση μίας ισχυρής κεφαλαιακής βάσης προκειμένου να εξασφαλίζεται η ανάπτυξη της Τραπέζης και να διασφαλίζεται η εμπιστοσύνη των καταθετών, των μετόχων, των αγορών και των συναλλασσόμενων μερών.

Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου διενεργούνται με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως ή του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το καταστατικό ή τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Για το χρονικό διάστημα συμμετοχής του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) στο μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης, δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών της χωρίς την έγκρισή του, σύμφωνα με το Πλαίσιο Συνεργασίας (Relationship Framework Agreement) που έχει υπογραφεί μεταξύ της Τραπέζης και του ΤΧΣ.

Η κεφαλαιακή επάρκεια εποπτεύεται από τον Ενιαίο Μηχανισμό Εποπτείας της ΕΚΤ προς τον οποίο υποβάλλονται στοιχεία σε τριμηνιαία βάση. Με πράξη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης της Ελλάδος διαμορφώνονται οι ελάχιστοι δείκτες (κεφαλαίου κοινών μετοχών, κεφαλαίων κατηγορίας I και κεφαλαιακής επάρκειας) που πρέπει να διαθέτει ο Όμιλος.

Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας συγκρίνει τα εποπτικά ίδια κεφάλαια του Ομίλου με τους κινδύνους (σταθμισμένο Ενεργητικό) που αναλαμβάνει ο Όμιλος. Τα εποπτικά κεφάλαια περιλαμβάνουν τα κεφάλαια κοινών μετοχών κατηγορίας I (μετοχικό κεφάλαιο, αποθεματικά, δικαιώματα μειοψηφίας), τα πρόσθετα κεφάλαια κατηγορίας I (υβριδικό τίτλο) και τα κεφάλαια κατηγορίας II (τίτλο μειωμένης εξασφάλισης). Το σταθμισμένο Ενεργητικό περιλαμβάνει τον πιστωτικό κίνδυνο του επενδυτικού χαρτοφυλακίου, τον κίνδυνο αγοράς του εμπορικού χαρτοφυλακίου και τον λειτουργικό κίνδυνο.

Η Alpha Bank, ως συστημική τράπεζα, εποπτεύεται από τον Νοέμβριο του 2014 από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (EEM) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) προς τον οποίο υποβάλλονται στοιχεία σε τριμηνιαία βάση. Η εποπτεία διενεργείται σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό Κανονισμό 575/2013 (CRR) και την ευρωπαϊκή Οδηγία 2013/36 (CRD IV), όπως ενσωματώθηκε στον ελληνικό Νόμο 4261/2014. Το πλαίσιο είναι ευρέως γνωστό ως Βασιλεία III.

Σύμφωνα με το ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο για τον υπολογισμό του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας ακολουθούνται οι μεταβατικές διατάξεις όπως ισχύουν. Επιπροσθέτως:

- ▶ Πέραν του ορίου 8% για τον Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας, ισχύουν όρια 4,5% για τον δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών και 6% για τον δείκτη Κεφαλαίου της κατηγορίας I (Tier I).
- ▶ Προβλέπεται η διατήρηση από 1.1.2016 και σταδιακά μέχρι την 31.12.2019, αποθεμάτων ασφαλείας κεφαλαίου, επιπλέον των κεφαλαίων κοινών μετοχών. Ειδικότερα:
 - από 1.1.2017 ισχύει απόθεμα ασφαλείας διατηρήσεως κεφαλαίων 1,25%, το οποίο θα ανέλθει σταδιακά στο 2,5% την 31.12.2019.

- η Τράπεζα της Ελλάδος με Πράξεις Εκτελεστικής Επιτροπής καθόρισε τα κάτωθι αποθέματα ασφαλείας:
 - αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας «μηδέν τοις εκατό» (0%) για το έτος 2017
 - απόθεμα ασφαλείας σημαντικά συστημικού ιδρύματος (O-SII) για το 2017 «μηδέν τοις εκατό».

Τα εν λόγω όρια θα πρέπει να ικανοποιούνται σε ατομική και σε ενοποιημένη βάση.

	31.12.2017 (εκτίμηση)	31.12.2016
Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας I (Common Equity Tier I)	18,3%	17,1%
Δείκτης Κεφαλαίων Κατηγορίας I (Tier I)	18,3%	17,1%
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	18,4%	17,1%

Στοιχεία που αφορούν την δημοσιοποίηση εποπτικής φύσεως πληροφοριών σχετικά με την κεφαλαιακή επάρκεια διαχείρισης κινδύνων (Πυλώνας III –Κανονισμός 575/2013) θα δημοσιοποιηθούν στην ιστοσελίδα της Τραπέζης.

Στις 8 Δεκεμβρίου 2017, η ΕΚΤ ενημέρωσε την Alpha Bank ότι για το έτος 2018 το ελάχιστο όριο του Συνολικού Δείκτη Ιδίων Κεφαλαίων (Overall Capital Requirements- OCR) είναι 12,875% αυξημένος κατά 0,625% λόγω της σταδιακής αύξησής του αποθέματος ασφαλείας διατηρήσεως κεφαλαίων. Ο OCR αποτελείται από το ελάχιστο όριο του Συνολικού Δείκτη Ιδίων Κεφαλαίων (8%), σύμφωνα με το άρθρο 92(1) της CRR, τις πρόσθετες εποπτικές απαιτήσεις για τον Πυλώνα II (P2R) σύμφωνα με το άρθρο 16(2)(α) του κανονισμού 1024/2013/ΕΕ, καθώς επίσης και τις συνδυασμένες απαιτήσεις αποθέματος ασφαλείας (CBR), σύμφωνα με το άρθρο 128 (6) της οδηγίας 2013/36/ΕΕ. Ο ελάχιστος δείκτης θα πρέπει να τηρείται σε συνεχή βάση, λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβατικές διατάξεις της CRR / CRD IV.

Το 2018 θα διενεργηθεί άσκηση προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων (stress test) για τις Ευρωπαϊκές τράπεζες. Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT) θα επιβλέπει την άσκηση για τις μεγαλύτερες ευρωπαϊκές τράπεζες και η ΕΚΤ θα συντονίζει τη διεξαγωγή της ασκήσεως για τις τράπεζες που δεν περιλαμβάνονται στην πρώτη κατηγορία. Τα αποτελέσματα των ασκήσεων θα ληφθούν υπόψη στην εποπτική αξιολόγηση (SREP) για το 2018. Και οι δύο ασκήσεις θα πραγματοποιηθούν στο υψηλότερο επίπεδο ενοποιήσεως και με κοινή μεθοδολογία η οποία οριστικοποιήθηκε στις 17 Νοέμβριου 2017 σύμφωνα με ανακοίνωση της EAT. Η Alpha Bank συμμετέχει στην άσκηση προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων υπό την επίβλεψη της ΕΚΤ η οποία ξεκινά στις αρχές του 2018 ενώ τα αποτελέσματα πρόκειται να ανακοινωθούν τον Μάιο του 2018.

44. Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών

Η Τράπεζα και οι υπόλοιπες εταιρίες του Ομίλου, στα πλαίσια των συνήθων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους, διενεργούν συναλλαγές και με συνδεδεμένα με αυτές μέρη. Οι συναλλαγές αυτές διενεργούνται με συνθήκες και όρους της αγοράς και εγκρίνονται από τα αρμόδια όργανα.

α. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών του Ομίλου με τα βασικά Διοικητικά στελέχη, τα οποία αποτελούνται από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης καθώς και με τα πλησιέστερα συγγενικά τους πρόσωπα, τις συνδεδεμένες με αυτά εταιρίες, και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα, έχουν ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016*
Ενεργητικό		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.339	1.320
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	10.438	12.302
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	244	260
Σύνολο	10.682	12.562
Εγγυητικές επιστολές και εγκεκριμένα όρια	2.244	2.315

* Ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως έχουν αναμορφωθεί για σκοπούς συγκρισιμότητας.

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016*
Έσοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	47	96
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	3	76
Σύνολο	50	172
Έξοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	15	47
Αμοιβές Βασικών Διοικητικών Στελεχών και πλησιεστέων συγγενικών τους προσώπων	3.581	3.647
Σύνολο	3.596	3.694

β. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών του Ομίλου με συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα, έχουν ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Ενεργητικό		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	149.358	229.559
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	1.531	229
Σύνολο	150.889	229.788
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	19.172	22.642
Λοιπά στοιχεία Παθητικού	1.270	
Σύνολο	20.442	22.642

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Έσοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	3.539	6.359
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	19	4
Λοιπά έσοδα	255	233
Σύνολο	3.813	6.596
Έξοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	67	142
Λοιπά έξοδα	5.555	2.236
Σύνολο	5.622	2.378

γ. Το Ταμείο Αλληλοβοηθείας Προσωπικού τηρεί καταθέσεις στην Τράπεζα ύψους € 7 (31.12.2016: € 296).

Οι τόκοι έξοδα της περιόδου αναφορικά με τις καταθέσεις ανέρχονται σε € 1 (31.12.2016: € 18).

δ. Το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) ασκεί σημαντική επιρροή στην Τράπεζα. Ειδικότερα, στα πλαίσια του Ν. 3864/2010 και του από 23.11.2015 Συμφώνου Συνεργασίας (Relationship Framework Agreement, «RFA»), το οποίο αντικατέστησε το προηγούμενο που υπεγράφη το 2013, έχει συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο αλλά και σε σημαντικές Επιτροπές της Τραπέζης. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 το ΤΧΣ και οι ελεγχόμενες από αυτό εταιρίες θεωρούνται συνδεδεμένα μέρη της Τραπέζης

* Ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως έχουν αναμορφωθεί για σκοπούς συγκρισιμότητας.

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών και τα σχετικά με αυτές αποτελέσματα έχουν ως εξής:

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Έσοδα		
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	10	10

45. Αμοιβές Ελεγκτικών Εταιριών

Κατά τη χρήση 2017, οι συνολικές αμοιβές του νόμιμου ελεγκτή της Τραπέζης «Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών», αναλύονται ως εξής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 και 32 του άρθρου 29 του Ν.4308/2014.

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών*	1.556	1.502
Σχετικές με έκδοση φορολογικού πιστοποιητικού	258	334
Σχετικές με μη ελεγκτικές υπηρεσίες	155	151
Σύνολο	1.969	1.987

46. Γνωστοποιήσεις Ν.4151/2013

Με το άρθρο 6 του Ν.4151/2013 ορίζεται η χρήση των κεφαλαίων από αδρανείς καταθετικούς λογαριασμούς για την κάλυψη αναγκών του Δημοσίου, μετά την παραγραφή των δικαιωμάτων του καταθέτη ή των νομίμων κληρονόμων του.

Ως αδρανής καταθετικός λογαριασμός σε πιστωτικό ίδρυμα, κατά την έννοια του Ν.3601/2007, χαρακτηρίζεται εκείνος στον οποίο δεν έχει πραγματοποιηθεί αποδεδειγμένα καμία πραγματική συναλλαγή από τους δικαιούχους καταθέτες για χρονικό διάστημα είκοσι (20) ετών. Η επομένη της τελευταίας συναλλαγής αποτελεί την έναρξη ισχύος της εικοσαετίας. Η πίστωση των καταθέσεων με τόκους, καθώς και η κεφαλαιοποίησή τους, δεν συνιστούν συναλλαγή και δεν διακόπτουν την παραγραφή.

Κάθε πιστωτικό ίδρυμα, που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, οφείλει αμέσως μετά την παρέλευση του χρονικού ορίου της εικοσαετίας: α) να αποδίδει στο Δημόσιο συγκεντρωτικά μέχρι το τέλος Απριλίου κάθε έτους τα υπόλοιπα των αδρανών καταθέσεων, πλέον αναλογούντων τόκων, καταθέτοντας στην Τράπεζα της Ελλάδος τα σχετικά ποσά σε ειδικό λογαριασμό, β) να ενημερώνει ταυτόχρονα τις αρμόδιες Διευθύνσεις του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, και γ) να ενημερώνει τους δικαιούχους/ κληρονόμους για το πού έχουν μεταφερθεί τα σχετικά ποσά, μετά την παρέλευση της εικοσαετίας, εφόσον ερωτηθεί. Τα ως άνω ποσά στο σύνολό τους θα καταγράφονται ως έσοδο στον ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό.

Οι ορκωτοί ελεγκτές θα βεβαιώνουν εάν τηρήθηκαν ή όχι οι διατάξεις του νόμου για τις αδρανείς καταθέσεις αναφέροντας και το ποσό που αποδόθηκε στο Δημόσιο.

Δυνάμει της κυρωθείσης με το Ν. 4350/2015 από 18.07.2015 ΠΝΠ (ΦΕΚ τευχ. Β' 84/18.07.2015, σε συνδυασμό με το ΦΕΚ τευχ. Α' 90/31.07.2015), από τις 20.07.2015 (έναρξη ισχύος των Περιοριστικών Μέτρων), εκκίνησε η αναστολή της προθεσμίας των άρθρων 7 & 8 του Ν. 4151/2013 περί των αδρανών λογαριασμών.

Η Τράπεζα απέδωσε, στα τέλη Απριλίου του έτους 2016, τα υπόλοιπα αδρανών καταθέσεων που συμπλήρωσαν 20ετία έως και την Παρασκευή 17η Ιουλίου 2015, ημερομηνία μετά την οποία ανεστάλη, ως άνω, η εικοσαετής προθεσμία των άρθρων 7 και 8 του Ν. 4151/2013, ενώ, διαρκούσης της εν λόγω αναστολής, δεν απέδωσε κεφάλαιο εξ αδρανών καταθετικών λογαριασμών για το οικονομικό έτος 2016.

* Στο ποσό της αμοιβής για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών περιλαμβάνονται λοιπά έξοδα που ανέρχονται σε ποσοστό έως 2% επί της εγκεκριμένης αμοιβής.

Δοθείσης της ισχύος της ως άνω αναστολής των άρθρων 7 & 8 του Ν. 4151/2013 έως και τις 13.11.2017, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 257 Αστικού Κώδικα για τον υπολογισμό του χρόνου παραγραφής κατόπιν αναστολής, η Τράπεζα δεν θα προβεί, στα τέλη Απριλίου του έτους 2018, σε απόδοση υπολοίπων αδρανών λογαριασμών για το οικονομικό έτος 2017, λόγω μη συμπλήρωσως εικοσαετίας.

47. Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες

	31.12.2017	31.12.2016
ΑΠΕ Fixed Asstes A.E., ΑΠΕ Commercial Property A.E., ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.	98.280	107.369
Alpha Bank Srbija A.D.		512.403
Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής II Α.Ε.	21.996	
Δανειακό Χαρτοφυλάκιο Alpha Bank A.E.	108.501	
Δανειακό Χαρτοφυλάκιο Alpha Bank Romania A.E.	55.158	
Λοιπά κατεχόμενα προς πώληση πάγια	5.042	5.444
Σύνολο	288.977	625.216

Η Τράπεζα, στο πλαίσιο του εγκεκριμένου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Σχεδίου Αναδιάρθρωσής της (σημείωση 42 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2016) και της εκπλήρωσης των σχετικών δεσμεύσεων που αφορούν στην απομόχλευση μέρους του ενεργητικού των διεθνών και των δευτερευουσών δραστηριοτήτων της, προχώρησε στην πώληση των εργασιών του Καταστήματος στη Βουλγαρία, της Alpha Bank A.D. Skorje, της Alpha Bank Srbija A.D. και της Ιονική Ξενοδοχειακά Επιχειρήσεις Α.Ε., ενώ επίσης εκκίνησε τη διαδικασία πώλησης των εταιριών ΑΠΕ Fixed Assets Α.Ε., ΑΠΕ Commercial Property Α.Ε. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε. Στο ίδιο πλαίσιο, εκκίνησε τη διαδικασία πώλησης δανειακού χαρτοφυλακίου λιανικής τραπεζικής και επιχειρηματικών δανείων στη Ρουμανία.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα εκκίνησε τη διαδικασία πώλησης της θυγατρικής εταιρίας Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής II Α.Ε. καθώς και μέρους του δανειακού χαρτοφυλακίου λιανικής τραπεζικής και επιχειρηματικών δανείων στην Ελλάδα.

Κατάστημα Τραπέζης στη Βουλγαρία

Την 17.7.2015, η Τράπεζα και η Eurobank, με κοινή τους ανακοίνωση, γνωστοποίησαν τη συμφωνία τους, στους κύριους όρους, για τη μεταβίβαση των εργασιών του Καταστήματος Βουλγαρίας της Τραπέζης στη θυγατρική εταιρία της Eurobank στη Βουλγαρία (PostBank). Την 6.11.2015, η Τράπεζα και η Postbank, με την υπογραφή σχετικής σύμβασης, οριστικοποίησαν τους όρους της μεταβίβασης στους οποίους προβλέπεται τίμημα μεταβίβασης 1 ευρώ καθώς και ανάληψη μέρους των δανειακών υποχρεώσεων του Καταστήματος από τον αγοραστή.

Από την 30.6.2015 τα στοιχεία ενεργητικού του Καταστήματος της Βουλγαρίας και οι άμεσα συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις ικανοποιούσαν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως «Κατεχόμενα προς πώληση» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5 καθώς σε εκείνη την ημερομηνία η Διοίκηση είχε λάβει απόφαση για την πώληση της μονάδας και βρισκόταν ήδη στη διαδικασία διαπραγματεύσεων με τον υποψήφιο αγοραστή. Ταυτόχρονα, το Κατάστημα στη Βουλγαρία αποτελεί μια διακριτή γεωγραφική περιοχή εκμεταλλεύσεων για τον Όμιλο που εντάσσεται στον τομέα της Ν.Α. Ευρώπης για σκοπούς πληροφόρησης κατά λειτουργικό τομέα. Μετά το χαρακτηρισμό του Καταστήματος της Βουλγαρίας, που αποτελεί τη μοναδική εταιρία του τραπεζικού τομέα μέσω της οποίας δραστηριοποιείται ο Όμιλος στη Βουλγαρία, ως μονάδα κατεχόμενη προς πώληση, οι δραστηριότητες της αποτελούν για τον Όμιλο «Διακοπείσες δραστηριότητες».

Συνεπώς, την 31.12.2015 ο Όμιλος, για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, αποτίμησε τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων του Καταστήματος στη Βουλγαρία στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής τους αξίας και της εύλογής τους αξίας μείον τα έξοδα πώλησης αναγνωρίζοντας τη διαφορά που ανήλθε σε €89.007 ως ζημία στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Καθαρά Κέρδη/(Ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες».

Την 1.3.2016 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση και ο Όμιλος προσάρμοσε τη ζημία από την πώληση του Καταστήματος βάσει των οριστικών καθαρών περιουσιακών του στοιχείων κατά την ημερομηνία αυτή.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τα αποτελέσματα του Καταστήματος της Βουλγαρίας για την περίοδο από 1.1.2016 έως την ημερομηνία της μεταβίβασης.

Σημειώνεται πως τα αποτελέσματα και οι ταμειακές ροές που προέρχονται από το Κατάστημα της Βουλγαρίας παρουσιάζονται ως προερχόμενα από «Διακοπείσες δραστηριότητες» τόσο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων όσο και στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών.

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		3.123
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		(556)
Καθαρό έσοδο από τόκους		2.567
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		842
Προμήθειες έξοδα		(74)
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες		768
Έσοδα από μερίσματα		
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων		64
Λοιπά έσοδα		79
Σύνολο εσόδων		3.478
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού		(1.575)
Γενικά διοικητικά έξοδα		(2.042)
Αποσβέσεις		(397)
Λοιπά έξοδα		(30)
Σύνολο εξόδων		(4.044)
Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου		1.563
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος		997
Φόρος εισοδήματος		
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος		997
Αποτέλεσμα από πώληση, μετά το φόρο εισοδήματος		(748)
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες		249

Το ποσό των ταμειακών διαθεσίμων του καταστήματος της Βουλγαρίας που διατέθηκε κατά τη μεταβίβασή του ανήρχετο σε € 9.942.

Alpha Bank AD Skorje

Η Τράπεζα, το τέταρτο τρίμηνο του 2015, ξεκίνησε διαδικασία πώλησης της θυγατρικής της Alpha Bank A.D. Skorje (ABS). Η ABS είναι η μικρότερη θυγατρική του Ομίλου στα Βαλκάνια και έχει μικρή παρουσία στην τοπική αγορά των Σκοπίων (μερίδιο αγοράς <2%). Στα πλαίσια της εν λόγω διαδικασίας, επενδυτές που είχαν προεπιλεγεί από μία ευρύτερη λίστα επενδυτών κλήθηκαν να υποβάλουν τις προσφορές τους σχετικά με την εξαγορά του 100% των μετοχών της ABS και του 100% του υβριδικού μέσου (δάνειο μειωμένης εξασφάλισης) που έχει χορηγηθεί στην ABS από τη μητρική της (συνδυαστικά και τα δύο «Περίμετρος Συναλλαγής»).

Με βάση τα ανωτέρω, από την 31.12.2015 τα στοιχεία ενεργητικού της ABS και οι άμεσα συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις ικανοποιούσαν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως «Κατεχόμενα προς πώληση» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5, ενώ οι δραστηριότητές της, οι οποίες αποτελούν μια διακριτή γεωγραφική περιοχή εκμεταλλεύσεων για τον Όμιλο που εντάσσεται στον τομέα της Ν.Α. Ευρώπης για σκοπούς πληροφόρησης κατά λειτουργικό τομέα, χαρακτηρίστηκαν ως «διακοπείσες δραστηριότητες».

Η μεταβίβαση ολοκληρώθηκε την 10.5.2016 έναντι συνολικού τιμήματος € 3,2 εκατ.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

Τα αποτελέσματα και οι ταμειακές ροές που προέρχονται από την Alpha Bank A.D. Skorje παρουσιάζονται ως προερχόμενα από «Διακοπείσες δραστηριότητες» στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, καθώς και στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών.

Στον πίνακα που ακολουθεί αναλύονται τα ποσά που παρουσιάζονται στην Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος.

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		1.525
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		(382)
Καθαρό έσοδο από τόκους		1.143
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		404
Προμήθειες έξοδα		(183)
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες		221
Έσοδα από μερίσματα		
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων		132
Λοιπά έσοδα		40
Σύνολο εσόδων		1.536
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού		(907)
Γενικά διοικητικά έξοδα		(691)
Αποσβέσεις		(134)
Λοιπά έξοδα		(80)
Σύνολο εξόδων		(1.812)
Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου		(482)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος		(758)
Φόρος εισοδήματος		21
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος		(737)
Κέρδος χρήσεως από την πώληση, μετά το φόρο εισοδήματος		1.535
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες		798
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού		(40)
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από διακοπείσες δραστηριότητες		(40)
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως μετά από φόρους		758

Το ποσό των ταμειακών διαθεσίμων της Alpha Bank A.D. Skorje που διατέθηκε κατά την μεταβίβασή της ανήρχετο σε € 10.973

Ιονική Ξενοδοχειακή Επιχειρήσεις Α.Ε.

Ο Όμιλος, σε συνέχεια της από 17.2.2016 ανακοίνωσης πρόθεσης πώλησης της Ιονικής Ξενοδοχειακής Επιχειρήσεις Α.Ε., μέσω της δημοσίευσης σχετικής Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος, προχώρησε, την 27.10.2016, στην υπογραφή της οριστικής συμφωνίας για την πώληση της θυγατρικής του η οποία ολοκληρώθηκε την 16.12.2016. Το συνολικό τίμημα της συναλλαγής, συμπεριλαμβανομένης της αναχρηματοδότησης του υφιστάμενου δανεισμού της θυγατρικής (€ 67,2 εκατ.), ανήλθε σε ποσό € 143,3 εκατ.

Επιπλέον, με την υπογραφή της συμφωνίας μεταβίβασης, ο Όμιλος απέκτησε το δικαίωμα να επενδύσει ποσό € 5,2 εκατ. και να λάβει προνομιούχες μετοχές εκδόσεως της θυγατρικής εταιρίας ή της εταιρίας που θα προκύψει κατόπιν συγχωνεύσεως της θυγατρικής με τον αγοραστή. Η έκδοση των προνομιούχων μετοχών θα συνοδευτεί από τη σύναψη συμβάσεως δικαιωμάτων προαίρεσεως πωλήσεως/αγοράς μεταξύ του Ομίλου και των μετόχων του αγοραστή. Ο μηχανισμός αυτός δίνει ουσιαστικά στον Όμιλο το δικαίωμα να εισπράξει ένα επιπρόσθετο τίμημα ανάλογα με το πώς θα εξελιχθεί η αξία της εταιρίας και ως εκ τούτου συνιστά ενδεχόμενο τίμημα της συναλλαγής πώλησης. Το δικαίωμα αυτό αναγνωρίστηκε στη γραμμή «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού» στην εύλογη αξία του η οποία την 31.12.2017 ανέρχεται σε € 4,5 εκατ.

Το συνολικό αποτέλεσμα από τη συναλλαγή πώλησης της Ιονική Ξενοδοχειακή Επιχειρήσεις Α.Ε. ανήλθε σε ζημία € 38.273 και αναγνωρίστηκε στα «αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων» της χρήσεως 2016.

Από το ποσό αυτό, ποσό ύψους € 37.916 είχε αναγνωρισθεί ως ζημία κατά το εννεάμηνο του 2016 καθώς, λόγω του χαρακτηρισμού από 31.12.2015 των στοιχείων του ενεργητικού και των άμεσα συνδεδεμένων με αυτά υποχρεώσεων ως «Κατεχόμενα προς πώληση», ο Όμιλος τα είχε αποτιμήσει, σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5, στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης τους αξίας μείον τα έξοδα πώλησης.

Επισημαίνεται ότι καθώς η εταιρία δεν αποτελούσε για τον Όμιλο ένα ξεχωριστό, σημαντικό τμήμα επιχειρηματικής δραστηριότητας, δεν ικανοποιούνταν οι προϋποθέσεις χαρακτηρισμού της ως διακοπέισα δραστηριότητα. Η εν λόγω εταιρία εντασσόταν στον τομέα «Λοιπά» για σκοπούς πληροφόρησης κατά λειτουργικό τομέα. Το ποσό των ταμειακών διαθεσίμων της Ιονική Ξενοδοχειακή Επιχειρήσεις Α.Ε. που διατέθηκε κατά την μεταβίβασή της ανήρχετο σε € 67,8.

Alpha Bank Srbija A.D.

Εντός του τετάρτου τριμήνου του 2016, η Τράπεζα ξεκίνησε διαδικασίες πώλησης της θυγατρικής της εταιρίας Alpha Bank Srbija A.D. Στο πλαίσιο αυτό, την 30.1.2017 ήλθε σε συμφωνία με υποψήφιο αγοραστή για την πώληση του συνόλου των μετοχών που κατέχει στο κεφάλαιο της θυγατρικής. Η σχετική σύμβαση υπεγράφη την 23.2.2017 ενώ η συναλλαγή ολοκληρώθηκε την 11.4.2017, έναντι συνολικού τιμήματος € 53 εκατ., μετά τη λήψη των σχετικών εποπτικών εγκρίσεων. Πέραν της μεταβίβασης του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής, στο πλαίσιο της συμφωνίας είχε συμπεριληφθεί και η εκχώρηση της συμβάσεως χρέους μειωμένης εξασφαλίσεως που έχει χορηγήσει η Τράπεζα στη θυγατρική εταιρία, ύψους € 27,11 εκατ.

Βάσει των ανωτέρω, με ημερομηνία 31.12.2016 τα στοιχεία ενεργητικού της Alpha Bank Srbija A.D. και οι άμεσα συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις ικανοποιούσαν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως «Κατεχόμενα προς πώληση» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5, ενώ οι δραστηριότητές της, οι οποίες αποτελούν μια διακριτή γεωγραφική περιοχή εκμεταλλεύσεων για τον Όμιλο που εντάσσεται στον τομέα της Ν.Α. Ευρώπης για σκοπούς πληροφόρησης κατά λειτουργικό τομέα, χαρακτηρίστηκαν ως «Διακοπέισες δραστηριότητες».

Συνεπώς, για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2016, ο Όμιλος αποτίμησε τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων της θυγατρικής εταιρίας στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης αξίας τους μείον τα έξοδα πώλησης, αναγνωρίζοντας τη διαφορά που ανήλθε σε € 72.722 ως ζημία στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπέισες δραστηριότητες». Μετά την ανωτέρω αποτίμηση τα στοιχεία ενεργητικού της Alpha Bank Srbija A.D. ανέρχονταν την 31.12.2016 σε € 512.403 και οι υποχρεώσεις της σε € 406.058.

Λαμβάνοντας υπόψη την ταξινόμηση της θυγατρικής στα κατεχόμενα προς πώληση καθώς και τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας στη γραμμή αυτή αναγνωρίστηκε, επίσης, ποσό πιστωτικού αναβαλλόμενου φόρου ύψους € 84.441 το οποίο

υπολογίστηκε ως η διαφορά ανάμεσα στη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων της θυγατρικής και στη φορολογική τους βάση, διαμορφώνοντας κατά τον τρόπο αυτό το μετά φόρων αποτέλεσμα από την αποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων της σε κέρδος ύψους € 11.719.

Οι ζημίες ύψους € 69.275, που είχαν αναγνωρισθεί απευθείας στην Καθαρή Θέση μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης της συναλλαγής, ανακυκλώθηκαν στα αποτελέσματα του α' εξαμήνου 2017, και περιλαμβάνονται στην γραμμή «Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος, από διακοπείσες δραστηριότητες» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Η ζημία που είχε αναγνωρισθεί απευθείας στην Καθαρή Θέση την 31.12.2016 ανερχόταν σε ζημία € 68.457.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

Τα αποτελέσματα και οι ταμειακές ροές που προέρχονται από την Alpha Bank Srbija A.D. παρουσιάζονται ως προερχόμενα από «Διακοπείσες δραστηριότητες» στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στην Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος και στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών.

Στον πίνακα που ακολουθεί αναλύονται τα ποσά που παρουσιάζονται στην Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος.

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	6.943	30.607
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(1.374)	(4.905)
Καθαρό έσοδο από τόκους	5.569	25.702
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	1.860	7.799
Προμήθειες έξοδα	(476)	(1.707)
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	1.384	6.092
Έσοδα από μερίσματα		
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	991	551
Λοιπά έσοδα	156	705
Σύνολο εσόδων	8.100	33.050
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(3.069)	(11.620)
Γενικά διοικητικά έξοδα	(3.749)	(13.700)
Αποσβέσεις		(2.059)
Λοιπά έξοδα	(19)	(90)
Σύνολο εξόδων	(6.837)	(27.469)
Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	1.111	4.443
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	2.374	10.024
Φόρος εισοδήματος		(24)
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος	2.374	10.000
Διαφορά από αποτίμηση στην εύλογη αξία		11.719
Αποτέλεσμα από πώληση μετά το φόρο εισοδήματος	(70.831)	
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες	(68.457)	21.719
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού των διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων	(1.559)	(113)
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού	70.016	(1.307)
Φόρος εισοδήματος		2
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από διακοπείσες δραστηριότητες	68.457	(1.418)
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως μετά από φόρους	-	20.301

Ισολογισμός

	31.12.2017	31.12.2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες		74.172
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων		39.041
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών		344.244
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου		
- Διαθέσιμα προς πώληση		93.225
Επενδύσεις σε ακίνητα		5.593
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια		19.721
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια		1.366
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις		3.555
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού		3.758
		584.675
Αποτίμηση στην εύλογη αξία		(72.272)
Σύνολο Ενεργητικού προς πώληση	-	512.403
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα		16.635
Υποχρεώσεις προς πελάτες (συμπεριλαμβανομένων ομολογιών εκδόσεώς μας)		385.367
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους		579
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους		222
Λοιπές υποχρεώσεις		2.332
Προβλέψεις		923
Σύνολο Υποχρεώσεων που συνδέονται με τα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση		406.058
Ποσά που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση και αφορούν στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	-	(68.457)

Το ποσό των ταμειακών διαθεσίμων της Alpha Bank Srbija A.D. που διατέθηκε κατά την μεταβίβασή του ανήρχετο σε € 89.265.

ΑΡΕ Fixed Assets A.E., ΑΡΕ Commercial Property A.E., ΑΡΕ Επενδυτικής Περιουσίας A.E.

Εντός της χρήσεως 2016 προσελήφθησαν σύμβουλοι πωλήσεως και εκκίνησε η διαδικασία για τη ρευστοποίηση των συμμετοχών της Τραπέζης στις εταιρίες ΑΡΕ Fixed Assets A.E., ΑΡΕ Commercial Property A.E. και ΑΡΕ Επενδυτικής Περιουσίας A.E. Η ΑΡΕ Fixed Assets A.E. είναι θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, ενώ οι ΑΡΕ Commercial Property A.E. και ΑΡΕ Επενδυτικής Περιουσίας A.E. είναι κοινοπραξίες, όπου η Τράπεζα ασκεί έλεγχο από κοινού με τον έτερο κοινοπρακτούντα μέτοχο. Οι εταιρίες έχουν καταταχθεί ως κατεχόμενες προς πώληση σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π 5. Όσον αφορά την ΑΡΕ Fixed Assets και την ΑΡΕ Επενδυτικής Περιουσίας, ο Όμιλος βρίσκεται σε συζητήσεις με δυνητικούς επενδυτές που έχουν εκφράσει το ενδιαφέρον τους για αγορά των συμμετοχών και εκτιμά ως πολύ πιθανή την ολοκλήρωση των συναλλαγών στο προσεχές διάστημα.

Όσον αφορά την ΑΡΕ Commercial Property σημειώνεται ότι, εντός του τετάρτου τριμήνου του 2017, ολοκληρώθηκε η πώληση της συμμετοχής που κατείχε στην εταιρία ΕΛ.Π.ΕΤ. Βαλκανική Α.Ε., το οποίο αποτελούσε (πέραν των καταθέσεων σε τράπεζες) και το μοναδικό περιουσιακό της στοιχείο και πραγματοποιήθηκε επιστροφή κεφαλαίου ποσού € 9,4 εκατ. Η Τράπεζα, σε συνεργασία με τον έτερο μέτοχο, σκοπεύει να προχωρήσει σε εκκαθάριση της ΑΡΕ Commercial Property εντός της χρήσεως 2018, καθώς η εταιρία δεν έχει άλλη επιχειρηματική δραστηριότητα.

Σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5 τα κατεχόμενα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία ή ομάδες διάθεσης αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής τους αξίας και της εύλογης αξίας μείον τα έξοδα πώλησης και παρουσιάζονται στον ισολογισμό διακριτά από τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων. Για τη θυγατρική ΑΡΕ Fixed Assets A.E., ο Όμιλος προέβη σε προσδιορισμό της εύλογης αξίας των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που ενοποιεί, ενώ για τις κοινοπραξίες

APE Commercial Property A.E. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας A.E., που αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, προσδιορίστηκε η εύλογη αξία της συμμετοχής και των δανείων και απαιτήσεων από τις εν λόγω εταιρίες τα οποία αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε αυτές. Από την προαναφερθείσα αποτίμηση προέκυψαν εντός της χρήσεως κέρδη ύψους € 0,3 εκατ. (2016: ζημιές ύψους € 19,3 εκατ.) που αναγνωρίστηκαν στη γραμμή αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων της κατάστασης αποτελεσμάτων.

Καθώς οι εταιρίες δεν αποτελούν για τον Όμιλο ξεχωριστά σημαντικά τμήματα επιχειρηματικής δραστηριότητας, δεν ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις χαρακτηρισμού αυτών ως διακοπείσες δραστηριότητες. Οι εταιρίες εντάσσονται στον τομέα «Λοιπά» για σκοπούς πληροφόρησης κατά λειτουργικό τομέα. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται ανάλυση των επιμέρους στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που αφορούν τις APE Fixed Assets A.E., APE Commercial Property A.E. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας A.E. και παρουσιάστηκαν στον Ισολογισμό ως κατεχόμενα προς πώληση.

Ισολογισμός

	31.12.2017	31.12.2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	47.570	47.570
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	29.845	39.244
Επενδύσεις σε ακίνητα	39.872	39.872
	117.287	126.686
Αποτίμηση στην εύλογη αξία ΑΠΕ	(19.007)	(19.317)
Σύνολο Ενεργητικού προς πώληση ΑΠΕ	98.280	107.369
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	286	296
Λοιπές Υποχρεώσεις	6	
Σύνολο Υποχρεώσεων που συνδέονται με τα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	292	296
Ποσά που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση και αφορούν στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(122)	(122)
Δικαιώματα τρίτων που αφορούν στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	10.947	10.953

Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής II Α.Ε.

Εντός της χρήσεως 2017 η Τράπεζα και η εταιρία του Ομίλου Alpha Group Investments Ltd υπέγραψαν με ενδιαφερόμενο επενδυτή προσύμφωνο (memorandum of understanding) για την πώληση της θυγατρικής εταιρίας ΑΕΠ Αττικής II Α.Ε. και προχώρησε σε διαπραγματεύσεις για τη συγκεκριμενοποίηση των όρων της πώλησης. Οι κύριοι όροι μεταβίβασης του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΕΠ Αττικής II συμφωνήθηκαν με τον εν λόγω επενδυτή εντός του τετάρτου τριμήνου και εκτιμάται ότι η πώληση θα ολοκληρωθεί εντός της επόμενης χρήσεως.

Με βάση τα ανωτέρω, η ΑΕΠ Αττικής II κατατάχθηκε ως κατεχόμενη προς πώληση κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2017. Ο Όμιλος αποτίμησε τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων της θυγατρικής εταιρίας στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης αξίας τους μείον τα έξοδα πώλησης, αναγνωρίζοντας τη διαφορά που ανήλθε σε € 391 ως ζημιά στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

Καθώς η ΑΕΠ Αττικής II δεν αποτελεί για τον Όμιλο ξεχωριστό, σημαντικό τμήμα επιχειρηματικής δραστηριότητας, δεν ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις χαρακτηρισμού της ως διακοπείσα δραστηριότητα. Η εταιρία εντάσσεται στον τομέα «Λοιπά» για σκοπούς πληροφόρησης κατά λειτουργικό τομέα.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται ανάλυση των επιμέρους στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που αφορούν την ΑΕΠ Αττικής II και παρουσιάστηκαν στον Ισολογισμό ως κατεχόμενα προς πώληση:

Ισολογισμός

	31.12.2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	751
Επενδύσεις σε ακίνητα	21.467
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	169
	22.387
Αποτίμηση στην εύλογη αξία	(391)
Σύνολο Ενεργητικού προς πώληση	21.996
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους	60
Λοιπές υποχρεώσεις	70
Σύνολο Υποχρεώσεων που συνδέονται με τα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	130

Δανειακό Χαρτοφυλάκιο

Εντός του 2017, η Τράπεζα από κοινού με την Alpha Bank Romania S.A. ξεκίνησαν διαδικασία για την πώληση μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων λιανικής, τα οποία περιλαμβάνουν απαιτήσεις από καταναλωτικά δάνεια, πιστωτικές κάρτες και δάνεια ελεύθερων επαγγελματιών, καθώς και επιχειρηματικών δανείων.

Την 31.12.2017 τα ανωτέρω δάνεια ικανοποιούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως «κατεχόμενα προς πώληση» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5.

Για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2017 το σύνολο των εν λόγω δανείων απομειώθηκαν στην ανακτήσιμη αξία τους, για τον προδιορισμό της οποίας χρησιμοποιήθηκε η εκτιμώμενη αξία πώλησης, μείον τα έξοδα πώλησης, αναγνωρίζοντας τη διαφορά ως ζημία στις «ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου» της κατάστασης αποτελεσμάτων. Την 31.12.2017, η λογιστική αξία για το χαρτοφυλάκιο δανείων της Τραπέζης ανέρχεται σε € 108.501 και για το χαρτοφυλάκιο της Alpha Bank Romania ανέρχεται σε € 55.158.

Εντός του πρώτου τριμήνου του 2018 η Τράπεζα για το χαρτοφυλάκιο λιανικής και για μέρος του χαρτοφυλακίου επιχειρηματικών δανείων σύναψε οριστική συμφωνία πώλησης, ενώ για τα υπόλοιπα επιχειρηματικά δάνεια ολοκληρώθηκε η συναλλαγή πώλησης. Με τις εν λόγω συναλλαγές, καθώς και με την πώληση το τρίτο τρίμηνο του 2017 ενός χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων λιανικής της Alpha Bank Romania, ολοκληρώνονται οι ενέργειες του Ομίλου για την πώληση ενός σημαντικού μέρους των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων στη Ρουμανία.

Λοιπά κατεχόμενα προς πώληση πάγια

Στα στοιχεία ενεργητικού προς πώληση περιλαμβάνονται λοιπά κατεχόμενα προς πώληση πάγια του Ομίλου ύψους € 5.042 (31.12.2016: € 5.444).

Επιπλέον, στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση, έχουν ταξινομηθεί οι συμμετοχές της Τραπέζης στις εταιρίες «Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ» και «Νηρέυς Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε.», καθώς η Τράπεζα προτίθεται να τις μεταβιβάσει στο προσεχές διάστημα. Η εύλογη αξία των εν λόγω εταιριών προσδιορίστηκε στο ποσό του ενός Ευρώ.

Τέλος, συνεπεία της μετοχοποίησης δανείου προς την εταιρεία Unisoft, στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση, περιλαμβάνεται η εν λόγω μετοχή, της οποίας η εύλογη αξία προσδιορίστηκε στο ποσό του ενός Ευρώ.

Ο Όμιλος, σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων, αξιολογεί τις ενέργειες που πραγματοποιούνται στα πλαίσια υλοποίησης του σχεδίου αναδιαρθρώσεως προκειμένου, στις περιπτώσεις που πληρούνται τα κριτήρια του Δ.Π.Χ.Π. 5 (τα οποία παρατίθενται στη σημείωση 1.17 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2017), τα στοιχεία του ενεργητικού και οι άμεσα συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις να κατατάσσονται ως κατεχόμενα προς πώληση.

48. Σχέδιο Αναδιάρθρωσεως

Συνεχίζεται από την Τράπεζα η υλοποίηση του Σχεδίου Αναδιάρθρωσεως, η αναθεωρημένη έκδοση του οποίου εγκρίθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού στις 26 Νοεμβρίου 2015. Η καταληκτική ημερομηνία του Σχεδίου Αναδιάρθρωσεως στο σύνολό του είναι η 31 Δεκεμβρίου 2018.

Ορισμένες από τις κύριες δεσμεύσεις του Σχεδίου Αναδιάρθρωσεως για την Τράπεζα είχαν ως καταληκτική ημερομηνία την 31 Δεκεμβρίου 2017. Τέτοιες κύριες δεσμεύσεις είναι:

- Η μείωση του αριθμού των καταστημάτων στην Ελλάδα, έως μεγίστου αριθμού 563 καταστημάτων.
- Ο περιορισμός του αριθμού των εργαζομένων στην Ελλάδα, σε τραπεζικές ή μη δραστηριότητες, έως μεγίστου αριθμού 9.504 εργαζομένων.
- Η μείωση των συνολικών δαπανών της Τραπέζης στην Ελλάδα (ελληνικές τραπεζικές και μη τραπεζικές δραστηριότητες) έως μεγίστου ποσού € 933 εκατ., εξαιρώντας κόστη που σχετίζονται με τη διενέργεια προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου προσωπικού και κόστη που σχετίζονται με τη συμβολή της Τραπέζης υπέρ ταμείων εγγυήσεως καταθέσεων ή εξυγίανσης.
- Η εφαρμογή μεγίστου ορίου συνολικών ετησίων αποδοχών που η Τράπεζα αποδίδει σε έκαστο εργαζόμενο ή διευθυντικό στέλεχος.
- Η μείωση του χαρτοφυλακίου επιχειρηματικών συμμετοχών της Τραπέζης σε € 40 εκατ.

Η Alpha Bank έχει προχωρήσει σε σημαντικές ενέργειες αναδιάρθρωσεως των δραστηριοτήτων της με σκοπό την πλήρη αποκατάσταση της βιωσιμότητάς της, σύμφωνα με τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει κρατικές ενισχύσεις. Ως αποτέλεσμα των σχετικών ενεργειών η Τράπεζα έχει επιτύχει την πλήρη συμμόρφωσή της με τις παραπάνω δεσμεύσεις.

Εξακολουθούν να ισχύουν για την Τράπεζα οι ακόλουθες κύριες δεσμεύσεις:

- Η μείωση του κόστους χρηματοδοτήσεως μέσω του εξορθολογισμού του κόστους των καταθέσεων στην Ελλάδα, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε μακροοικονομικές συνθήκες.
- Η περαιτέρω ενδυνάμωση του ισολογισμού της Τραπέζης μέσω της τηρήσεως δείκτη (καθαρών) δανείων προς καταθέσεις για τις ελληνικές δραστηριότητες που δεν θα ξεπερνά το 119% στο τέλος του έτους 2018.
- Ο περιορισμός του μεγέθους του χαρτοφυλακίου στοιχείων ενεργητικού των διεθνών δραστηριοτήτων της Τραπέζης έως και τις 30 Ιουνίου 2018.
- Ο περιορισμός παροχής πρόσθετων κεφαλαίων σε θυγατρικές του εξωτερικού.
- Η αποεπένδυση από χαρτοφυλάκιο αξιογράφων εισηγμένων και μη εισηγμένων εταιριών (πλην ορισμένων περιπτώσεων).
- Ο περιορισμός στην αγορά κινητών αξιών με πιστοληπτική διαβάθμιση κατώτερη των επενδυτικών ορίων (non-investment grade securities).
- Η υιοθέτηση κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με την πιστωτική πολιτική του Ομίλου, και το πλαίσιο εταιρικής διακυβερνήσεως, καθώς και λοιπές δεσμεύσεις στις οποίες περιλαμβάνονται περιορισμοί στη δυνατότητα της Τραπέζης να προβεί σε ορισμένες εξαγορές.

Η Τράπεζα εξακολουθεί να τηρεί τις παραπάνω δεσμεύσεις και έχει κατά πολύ μεγάλο ποσοστό καλύψει την απαραίτητη προσαρμογή για την επίτευξη των σχετικών στόχων.

Σημειώνεται ότι στο Σχέδιο Αναδιάρθρωσεως δεν υφίσταται περιορισμός ως προς την καταβολή μερισμάτων επί τίτλων που προσμετρούνται στα ίδια κεφάλαια ή τίτλων μειωμένης εξασφαλίσεως, όπως ομοίως δεν υφίσταται περιορισμός ως προς την επαναγορά ή στην άσκηση δικαιώματος πρόωρης εξοφλήσεως τίτλων που προσμετρούνται στα ίδια κεφάλαια ή τίτλων μειωμένης εξασφαλίσεως.

Οι μακροοικονομικές παραδοχές και υποθέσεις επί των οποίων στηρίχθηκαν οι προβλέψεις του αναθεωρημένου Σχεδίου Αναδιάρθρωσεως παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

	2014	2015	2016	2017	2018
Ονομαστικός ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ (%)	(1,8)	(3,2)	(0,7)	3,4	4,1
Πραγματικός ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ (%)	0,8	(2,3)	(1,3)	2,7	3,1
Δείκτης ανεργίας (%)	26,5	26,9	27,1	25,7	24,2
Δείκτης πληθωρισμού (%)	(1,4)	(0,4)	1,5	0,9	1,0

Η πρόοδος της Τραπέζης προς την πλήρη συμμόρφωσή της με τις δεσμεύσεις που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Αναδιρθρώσεως παρακολουθείται και αναφέρεται προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε τριμηνιαία βάση από την Mazars LLP, η οποία έχει ορισθεί ως Εποπτεύων Επίτροπος (Monitoring Trustee) του Σχεδίου Αναδιρθώσεως.

49. Εταιρικά γεγονότα

- α.** Την 5.1.2017 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης Alpha Group Investments Ltd προέβη σε πώληση του 45,84% των μετοχών της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου Α.Ε. έναντι ποσού € 11.
- β.** Την 16.1.2017 η Τράπεζα συμμετείχε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρίας της Alphalife A.A.E.Z. με το ποσό € 25.000.
- γ.** Την 24.1.2017 η κοινοπραξία Aktua Ελλάς Συμμετοχών Α.Ε. μετονομάστηκε σε Ceral Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών.
- δ.** Την 25.1.2017 η εταιρία Aktua Ελλάς Χρηματοοικονομικές Λύσεις Α.Ε., η οποία αποτελεί θυγατρική εταιρία της Ceral Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών, μετονομάστηκε σε Ceral Hellas Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις.
- ε.** Την 30.1.2017 η Τράπεζα ήλθε σε συμφωνία με τον σερβικό όμιλο εταιριών MK Group για την πώληση του συνόλου των μετοχών (100%) που κατέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της Alpha Bank Srbija A.D.
- στ.** Την 3.2.2017 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Alpha Group Investments Ltd συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής της εταιρίας Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου Α.Ε καταβάλλοντας ποσό € 9.750.
- ζ.** Την 23.2.2017, συνεπεία της ασκήσεως του δικαιώματος μετατροπής εκ του συνόλου των ομολογιούχων, η Τράπεζα προέβη στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου λόγω μετατροπής του συνόλου του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου που εξεδόθη την 1.2.2013 στο πλαίσιο της συμφωνίας με την Crédit Agricole S.A. για την εξαγορά της πρώην Εμπορικής Τραπέζης. Εκ της μετατροπής εκδόθηκαν 6.818.181 νέες κοινές μετοχές, που αντιστοιχούν σε 0,44% επί του συνόλου των μετοχών.
- η.** Την 3.3.2017, και συνεπεία κεφαλαιοποίησης δανείου της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου, AGI-Cypr Ermis Ltd, η Τράπεζα συμμετείχε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εν λόγω εταιρίας, αποκτώντας ποσοστό 75% στο μετοχικό κεφάλαιο αυτής.
- θ.** Την 7.3.2017, συνεπεία σχεδίου αναδιρθώσεως, η Τράπεζα απέκτησε το 47,04% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας Famar S.A.
- ι.** Την 29.3.2017 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου, Alpha A.E. Επενδυτικών Συμμετοχών συμμετείχε στην κοινοπραξία Panarae Saturn LP έναντι τιμήματος € 964.
- ια.** Την 6.4.2017 οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον Ι, Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον ΙΙ, Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Χαλανδρίου, Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Κηφισιάς και Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Χανίων προέβησαν σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου τους κατά € 2.100, € 430, € 16.500, € 500 και € 60 αντιστοίχως.
- ιβ.** Την 10.4.2017, η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Alpha Group Investments Ltd ίδρυσε την εταιρία Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Σπάτων Α.Ε. έναντι ποσού € 24.
- ιγ.** Την 11.4.2017 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής της Τραπέζης Alpha Bank Srbija A.D.
- ιδ.** Την 4.5.2017 η Τράπεζα προέβη σε πώληση ποσοστού 1% των μετοχών της εταιρίας Ceral Ανώνυμη Εταιρία Συμμετοχών και συμμετείχε σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου καταβάλλοντας ποσό € 8.333. Την 18.5.2017 η Τράπεζα προέβη σε πώληση επιπλέον ποσοστού περίπου 1,23% των μετοχών της εν λόγω εταιρίας.
- ιε.** Την 4.5.2017 η εταιρία Ceral Ανώνυμη Εταιρία Συμμετοχών ολοκλήρωσε την εξαγορά της εταιρίας Kaican Services Ltd, με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο, καταβάλλοντας ποσό € 3.658.

- ιστ.** Την 9.5.2017 ολοκληρώθηκε η επιστροφή κεφαλαίου ύψους € 28.652 της θυγατρικής εταιρίας της Τραπέζης, Εμπορική Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ακινήτων Ανώνυμη Συμμετοχική και Κτηματική Εταιρία.
- ιζ.** Την 18.5.2017 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου, AGI BRE Participations 1 EOOD.
- ιν.** Την 26.5.2017 ολοκληρώθηκε η διαγραφή των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου AGI-RRE Athena Srl και AGI-RRE Venus Srl από το Μητρώο Εταιριών της Ρουμανίας.
- ιθ.** Την 20.6.2017 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου AGI-SRE Ariadni DOO.
- κ.** Την 27.6.2017 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου, AGI-RRE Cleopatra Srl, απέκτησε το 97,5% των μετοχών της εταιρίας TH Top Hotels Srl έναντι ποσού € 86.
- κα.** Την 10.7.2017 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Χανίων Α.Ε. προέβη σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά € 2.000.
- κβ.** Την 17.7.2017 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Alpha Group Investments Ltd ίδρυσε την εταιρία Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Καλλιθέας Α.Ε. έναντι ποσού € 24.
- κγ.** Την 18.7.2017, συνεπεία αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση 138.367 νέων κοινών μετοχών της εταιρίας Cepal Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών, η συμμετοχή της Τραπέζης διαμορφώθηκε σε ποσοστό 42,48% επί του μετοχικού κεφαλαίου της εν λόγω εταιρίας.
- κδ.** Την 28.7.2017 ολοκληρώθηκε η επιστροφή κεφαλαίου ύψους € 9,5 εκατ. της θυγατρικής εταιρίας της Τραπέζης, Ionian Equity Participations Ltd.
- κε.** Την 1.8.2017 η Τράπεζα προέβη στην κάλυψη της αναλογίας της, σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κοινοπραξίας Alpha TANEΟ Α.Κ.Ε.Σ., καταβάλλοντας ποσό € 83.
- κστ.** Την 11.9.2017 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής εταιρίας της Τραπέζης, Ionian Equity Participation Ltd, στην Alpha Α.Ε. Επενδυτικών Συμμετοχών έναντι τιμήματος € 27.416.
- κζ.** Την 11.9.2017 η θυγατρική της Τραπέζης Alpha Bank Romania ολοκλήρωσε την πώληση ενός χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων λιανικής συνολικού υπολοίπου ύψους περίπου € 50.000 σε εταιρία του νορβηγικού ομίλου B2Holding.
- κη.** Την 13.9.2017 η Τράπεζα προέβη στην κάλυψη της αναλογίας της, σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής της εταιρίας APE Fixed Assets Α.Ε., καταβάλλοντας ποσό € 94.
- κθ.** Την 30.10.2017 οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Λειβαδίας Α.Ε. και Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ν. Ερυθραίας Α.Ε. προέβησαν σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου τους κατά € 600 και € 1.300 αντιστοίχως.
- λ.** Την 31.10.2017, και συνεπεία αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και κεφαλαιοποίησης δανείων της κοινοπραξίας ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε., το ποσοστό συμμετοχής της Τραπέζης στο μετοχικό κεφάλαιο αυτής διαμορφώθηκε σε ποσοστό 71,08%.
- λα.** Την 9.11.2017 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου AGI-BRE Participations 1 Ltd ίδρυσε την εταιρία Beroe Real Estate EOOD έναντι € 1.
- λβ.** Την 24.11.2017 η κοινοπραξία APE Commercial Property Α.Ε. προέβη σε πώληση του συνόλου των μετοχών που κατείχε στην εταιρία «ΕΛ.Π.ΕΤ. Βαλκανική Α.Ε.».
- λγ.** Την 28.11.2017 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου, Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε. προέβη σε πώληση του συνόλου των μετοχών που κατείχε στην εταιρία «Alpha Real Estate D.O.O. Beograd», έναντι τιμήματος € 8.400.
- λδ.** Την 11.12.2017 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής εταιρίας της Τραπέζης, EBISAK Α.Ε., έναντι τιμήματος € 2.136.
- λε.** Την 14.12.2017 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου, Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Χανίων Α.Ε. προέβη σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά € 13.600.
- λστ.** Την 15.12.2017 ολοκληρώθηκε η επιστροφή κεφαλαίου ύψους € 9.399 της κοινοπραξίας, APE Commercial Property Α.Ε.

λζ. Την 20.12.2017 συνέπια συγχωνεύσεως των εταιριών του Ομίλου, Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον II Α.Ε., Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Χαλανδρίου Α.Ε. και Ωκεανός ΑΤΟΕΕ, με απορρόφησή τους από την Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον I Α.Ε., προέκυψε η συγγενής εταιρία της Τραπέζης, Alpha Επενδυτικής Περιουσίας I Α.Ε.

λη. Την 20.12.2017 η Τράπεζα συμμετείχε σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου της θυγατρικής της Εταιρίας, Alpha Group Investments Ltd, καταβάλλοντας το ποσό € 310.654.

λθ. Την 22.12.2017 οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου, Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής Α.Ε. και Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής II Α.Ε. προέβησαν σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου τους, με κεφαλαιοποίηση δανειακών οφειλών, κατά € 6.630 και € 38.900 αντιστοίχως.

μ. Στο τέταρτο τρίμηνο η θυγατρική εταιρία του Ομίλου, AGI BRE Participations 5 EOOD, απέκτησε το 100% των μετοχών των εταιριών House Properties Investments EOOD και Residence Properties Investments EOOD. Επίσης, η θυγατρική εταιρία του Ομίλου, AGI-BRE Participations 4 Eood απέκτησε το 100% των μετοχών της εταιρίας Kestrel Enterprise EOOD.

50. Αναμόρφωση οικονομικών καταστάσεων

Ο Όμιλος εντός της τρέχουσας χρήσεως αναμόρφωσε τον τρόπο παρουσίασης εσόδων από ομόλογα στην κατάσταση ταμειακών ροών και μετέφερε το ποσό €241.467 από τις καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες στις καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες.

	Δημοσιευθέντα ποσά	Αναμορφώσεις	Αναμορφωθέντα ποσά
	31.12.2016		31.12.2016
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες	(2.508.259)	(241.467)	(2.749.726)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες	2.004.615	241.467	2.246.082
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες	203.655		203.655
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(331.465)		(331.465)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών από διακοπείσες δραστηριότητες	(21.780)		(21.780)
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στην αρχή της χρήσεως	1.328.133		1.328.133
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στο τέλος της χρήσεως	974.888		974.888

51. Γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων

α. Την 25.1.2018, η Τράπεζα εξέδωσε καλυμμένη ομολογία ύψους Ευρώ 500 εκατ. πενταετούς διάρκειας και αποδόσεως στη λήξη 2,75%, στο πλαίσιο του Προγράμματος Καλυμμένων Ομολογιών Ι, που προβλέπει απευθείας έκδοση από την Τράπεζα έως του ποσού των Ευρώ 8 δισ. Η εκδοθείσα Καλυμμένη Ομολογία εισήχθη προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λουξεμβούργου και αξιολογήθηκε από τους οίκους πιστοληπτικής αξιολογήσεως Moody's και Fitch με διαβάθμιση B3 και B αντιστοίχως.

Αθήναι, 20 Μαρτίου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΚΑΙ CHIEF FINANCIAL OFFICER

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΡΑΠΑΝΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 666242

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Π. ΜΑΝΤΖΟΥΝΗΣ
Α.Δ.Τ. Ι 166670

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ε. ΨΑΛΤΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 666591

ΜΑΡΙΑΝΝΑ Δ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ
Α.Δ.Τ. Χ 694507

Οικονομικές Καταστάσεις Τραπέζης της 31.12.2017

ALPHA BANK

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
		31.12.2017	31.12.2016
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	2	2.225.606	2.372.840
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	2	(531.351)	(706.293)
Καθαρό έσοδο από τόκους	2	1.694.255	1.666.547
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		342.344	320.636
Προμήθειες έξοδα		(64.245)	(49.987)
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	3	278.099	270.649
Έσοδα από μερίσματα	4	35.638	448.975
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	5	(85.772)	(170.029)
Λοιπά έσοδα	6	16.249	11.494
		(33.885)	290.440
Σύνολο εσόδων		1.938.469	2.227.636
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	7	(375.800)	(400.921)
Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγράμματος αποχωρήσεως προσωπικού	7	(92.719)	
Γενικά διοικητικά έξοδα	8	(460.959)	(417.397)
Αποσβέσεις	20, 21, 22	(74.210)	(71.048)
Λοιπά έξοδα	9	(30.920)	(30.281)
Σύνολο εξόδων προ ζημιών απομειώσεως και προβλέψεων για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου		(1.034.608)	(919.647)
Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	10	(798.036)	(1.170.200)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος		105.825	137.789
Φόρος εισοδήματος	11	(61.930)	123.155
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		43.895	260.944
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες			(326)
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος		43.895	260.618
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή:			
Βασικά και προσαρμοσμένα (€ ανά μετοχή)	12	0,0285	0,1696
Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (€ ανά μετοχή)	12	0,0285	0,1698
Βασικά και προσαρμοσμένα από διακοπείσες δραστηριότητες (€ ανά μετοχή)	12	-	(0,0002)

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις (σελ. 262-422) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης

Ισολογισμός

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	31.12.2017	31.12.2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	13	774.882	674.439
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	14	2.227.791	2.912.313
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	15	6.544	2.865
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	628.133	644.436
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	17	38.521.136	40.261.524
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου			
- Διαθέσιμα προς πώληση	18α	4.887.356	4.360.047
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	18β	319	9.342
- Δανειακού χαρτοφυλακίου	18γ		2.682.655
Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες	19	2.048.931	1.815.255
Επενδύσεις σε ακίνητα	20	26.379	27.836
Ιδιοχρησιμοποιούμενα εσώματα πάγια	21	628.956	675.870
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια	22	350.783	333.926
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	23	4.282.208	4.477.144
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	24	1.253.995	1.378.290
		55.637.413	60.255.942
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	43	217.285	146.631
Σύνολο Ενεργητικού		55.854.698	60.402.573
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	25	13.751.850	19.433.001
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	1.037.174	1.337.559
Υποχρεώσεις προς πελάτες	26	30.255.030	29.009.979
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	27	557.949	598.759
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους	28	17.920	19.419
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	29	89.441	89.126
Λοιπές υποχρεώσεις	30	824.340	806.500
Προβλέψεις	31	175.307	383.188
Σύνολο Υποχρεώσεων		46.709.011	51.677.531
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ			
Μετοχικό Κεφάλαιο	32	463.110	461.064
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	33	10.801.029	10.790.870
Αποθεματικά	34	572.832	208.187
Αποτελέσματα εις νέον	35	(2.691.284)	(2.735.079)
Σύνολο Καθαρής Θέσεως		9.145.687	8.725.042
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως		55.854.698	60.402.573

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις (σελ. 262-422) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης

Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
		31.12.2017	31.12.2016
Καθαρά κέρδη/(ζημιές), μετά το φόρο εισοδήματος, που αναγνωρίστηκαν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων		43.895	260.618
Λοιπά αποτελέσματα που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση:			
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού των διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων	11	459.969	133.659
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού αντισταθμίσεως ταμειακών ροών	11	53.361	(57.273)
Φόρος εισοδήματος	11	(148.685)	(21.830)
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	11	364.645	54.556
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Καθαρή μεταβολή αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών	11	133	(10.529)
Φόρος εισοδήματος	11	(39)	3.052
		94	(7.477)
Σύνολο αποτελεσμάτων, μετά το φόρο εισοδήματος, που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση	11	364.739	47.079
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος		408.634	307.697
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος που αναλογεί σε:			
Μετόχους της Τραπέζης			
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		408.634	308.023
- από διακοπείσες δραστηριότητες			(326)

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις (σελ. 262-422) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης

Κατάσταση Μεταβολών της Καθαρής Θέσεως

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2016		461.064	10.790.870	153.631	(2.987.532)	8.418.033
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2016						
Αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος					260.618	260.618
Λοιπά αποτελέσματα μετά το φόρο εισοδήματος, που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση	11			54.556	(7.477)	47.079
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος		-	-	54.556	253.141	307.697
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου, μετά το φόρο εισοδήματος					(688)	(688)
Υπόλοιπο 31.12.2016		461.064	10.790.870	208.187	(2.735.079)	8.725.042

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2017		461.064	10.790.870	208.187	(2.735.079)	8.725.042
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2017						
Αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος					43.895	43.895
Λοιπά αποτελέσματα μετά το φόρο εισοδήματος, που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση	11			364.645	94	364.739
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος		-	-	364.645	43.989	408.634
Μετατροπή μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου σε μετοχές	27	2.046	10.159			12.205
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου, μετά το φόρο εισοδήματος					(194)	(194)
Υπόλοιπο 31.12.2017		463.110	10.801.029	572.832	(2.691.284)	9.145.687

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις (σελ. 262-422) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31.12.2017	31.12.2016*
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες			
Κέρδη/(ζημιές) πριν το φόρο εισοδήματος		105.825	137.789
Προσαρμογή κερδών/ (ζημιών) προ φόρων για:			
Αποσβέσεις/απομειώσεις ενσώματων παγίων	20, 21, 24	71.139	46.833
Αποσβέσεις άυλων παγίων	22	43.749	39.282
Απομειώσεις δανείων, προβλέψεις και αποζημιώσεις προσωπικού		902.574	1.129.237
Απομειώσεις συμμετοχών		242.418	307.280
(Κέρδη)/ζημιές από επενδυτικές δραστηριότητες		(315.829)	(727.257)
(Κέρδη)/ζημιές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(12.187)	47.433
		1.037.689	980.597
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στοιχείων Ενεργητικού που σχετίζονται με συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες:			
Απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων		566.056	535.954
Αξιογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου και απαιτήσεων από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		12.624	149.058
Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών		(15.370)	138.353
Λοιπών στοιχείων Ενεργητικού		175.375	19.759
Καθαρή αύξηση/(μείωση) Υποχρεώσεων που σχετίζονται με συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες:			
Υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα		(5.681.151)	(5.740.787)
Υποχρεώσεων από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		(247.024)	(276.269)
Υποχρεώσεων προς πελάτες		1.227.331	1.272.982
Λοιπών Υποχρεώσεων		(35.656)	(18.578)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες πριν από φόρους		(2.960.126)	(2.938.931)
Πληρωθέντες φόροι εισοδήματος και λοιποί φόροι		(1.499)	(1.688)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες		(2.961.625)	(2.940.619)
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες λειτουργικές δραστηριότητες			(17.434)
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες			
Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες		38.235	(182.528)
Πωλήσεις θυγατρικών, συγγενών και κοινοπραξιών		55.817	77.008
Εισπραχθέντα μερίσματα		20.188	448.975
Αγορές ενσώματων και άυλων παγίων	21, 22	(79.029)	(98.405)
Πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων		207	1.285
Αγορές Εντόκων Γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου		(3.393.016)	(4.787.895)
Πωλήσεις/λήξεις Εντόκων Γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου		3.725.963	5.468.998
Αγορές χρεογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου (εξαιρουμένων Ε.Γ.Ε.Δ.)		(1.890.799)	(785.059)
Πωλήσεις/λήξεις χρεογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου (εξαιρουμένων Ε.Γ.Ε.Δ.)		4.464.217	2.539.129
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες		2.941.783	2.681.508
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες επενδυτικές δραστηριότητες			(9.906)
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου		(273)	(970)
Εισπράξεις ομολογιών εκδόσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	27	258.589	
Αποπληρωμές ομολογιών εκδόσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	27	(257.288)	168.969
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες		1.028	167.999
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και στα ταμειακά ισοδύναμα		794	1.295
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(18.020)	(89.817)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών από διακοπείσες δραστηριότητες			(27.340)
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στην αρχή της χρήσεως		648.091	765.248
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στο τέλος της χρήσεως	13	630.071	648.091

* Τα κονδύλια της Κατάστασης Ταμειακών Ροών της συγκριτικής χρήσεως έχουν αναμορφωθεί για λόγους συγκρισιμότητας (σημείωση 47).

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις (σελ. 262-422) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η Τράπεζα λειτουργεί σήμερα με την επωνυμία ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. και διακριτικό τίτλο ALPHA BANK, εδρεύει στην Αθήνα, οδός Σταδίου 40, είναι καταχωρημένη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο με αριθμό 223701000 (πρώην αριθμός Μητρώου Ανωνύμων Εταιριών 6066/06/Β/86/05). Η διάρκειά της έχει ορισθεί έως το 2100, δύναται δε να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως.

Σκοπός της Τραπέζης, όπως περιγράφεται στο άρθρο 4 του Καταστατικού της, είναι η διενέργεια, για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή, αυτοτελώς ή σε συνεργασία, συμπεριλαμβανομένης της κοινοπραξίας, μετά τρίτων, του συνόλου, άνευ περιορισμού ή ετέρας διακρίσεως, των (κυρίων και παρεπομένων) εργασιών, δραστηριοτήτων, συναλλαγών και υπηρεσιών, που η εκάστοτε κείμενη (ημεδαπή, κοινοτική, αλλοδαπή) νομοθεσία επιτρέπει σε πιστωτικά ιδρύματα. Για την εκπλήρωσή του η Τράπεζα δύναται να διενεργεί οποιαδήποτε πράξη, εργασία ή συναλλαγή που, αμέσως ή εμμέσως, είναι συναφής, συμπληρωματική ή επιβοηθητική των προαναφερομένων.

Η θητεία του Διοικητικού της Συμβουλίου, που εξελέγη από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 27.6.2014, λήγει το 2018.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου την 31.12.2017 είχε ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Βασίλειος Θ. Ράπανος

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Δημήτριος Π. Μαντζούνης

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΟΝΤΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Σπύρος Ν. Φιλάρετος (COO)

Αρτέμιος Χ. Θεοδωρίδης

Γεώργιος Κ. Αρώνης

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Ευθύμιος Ο. Βιδάλης */**/**

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΜΕΛΗ

Ibrahim S. Dabdoub **/**

Carolyn Adele G. Dittmeier */**

Richard R. Gildea **/**

Shahzad A. Shahbaz ****

Jan Oscar A. Vanhevel */**

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ

(κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3864/2010)

Σπυρίδων-Σταύρος Α. Μαυρόγαλος-Φώτης */**/**/**

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Γεώργιος Π. Τριανταφυλλίδης

Την 29.6.2017, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης διαπίστωσε ότι η Τράπεζα δεν υπάγεται στο σύνολο των διατάξεων του Νόμου 3723/2008 και ότι το δικαίωμα και η απαίτηση του Ελληνικού Δημοσίου να εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης, που απορρέουν από τον ως άνω Νόμο, έχουν κατά συνέπεια παύσει να ισχύουν και έχουν εξαλειφθεί.

Την 28.9.2017 το Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης, κ. Ευάγγελος Ι. Καλούσης, γνωστοποίησε την παραίτηση του, με άμεση ισχύ, από κάθε θέση και αξίωμα στο Διοικητικό Συμβούλιο και στις Επιτροπές αυτού.

* Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου

** Μέλος της Επιτροπής Αποδοχών

*** Μέλος της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων

**** Μέλος της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Αναδείξεως Υποψηφίων

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 30.6.2017 εξέλεξε, για τον υποχρεωτικό έλεγχο της διαχειριστικής χρήσεως 2017, την ελεγκτική εταιρία «Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών».

Η μετοχή της Τραπέζης είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών από το 1925 και κατατάσσεται μεταξύ των εταιριών με την υψηλότερη κεφαλαιοποίηση. Η μετοχή συμμετέχει σε διεθνείς δείκτες όπως, μεταξύ άλλων, ο MSCI Emerging Markets Index, ο FTSE All World, ο FTSE Med100 και ο FTSE4Good Emerging Index.

Εκτός από την ελληνική κεφαλαιαγορά, η μετοχή διαπραγματεύεται εκτός χρηματιστηριακού κύκλου στην αγορά της Νέας Υόρκης (ADRs).

Το σύνολο των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία την 31η Δεκεμβρίου 2017 ανήρχετο σε 1.543.699.381. Στο Χρηματιστήριο Αθηνών διαπραγματεύονται 1.374.525.214 κοινές μετοχές της Τραπέζης, ενώ το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) κατέχει τις υπόλοιπες 169.174.167 κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου, άυλες μετοχές, ή ποσοστό 10,96% επί του συνόλου κοινών μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης. Η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου επί των μετοχών του ΤΧΣ υπόκειται σε περιορισμούς σύμφωνα με το άρθρο 7α του Ν. 3864/2010.

Επιπλέον, έως την 7.12.2017, διαπραγματεύονταν στο Χρηματιστήριο Αθηνών 1.141.734.167 Παραστατικοί Τίτλοι Δικαιωμάτων Κτήσης Μετοχών («Warrants»), ο κάθε ένας από τους οποίους ενσωμάτωνε δικαίωμα αγοράς 0,148173663047785 νέων μετοχών κυριότητας του ΤΧΣ. Τα Warrants που δεν ασκήθηκαν έως και την 11.12.2017 έχουν παύσει αυτοδικαίως να ισχύουν και έχουν ακυρωθεί από το ΤΧΣ την 14.12.2017.

Κατά το έτος 2017, η εμπορευσιμότητα της μετοχής ανήλθε σε €10.633.710 ανά συνεδρίαση, κατά μέσο όρο και η εμπορευσιμότητα των warrants σε €3.817.

Η Τράπεζα έχει αξιολογηθεί πιστοληπτικά από τρεις οίκους του εξωτερικού ως εξής:

- Moody's: Caa3
- Fitch Ratings: RD
- Standard & Poor's: CCC+

Με βάση το Ν.4403/7.7.2016, τροποποιήθηκε το άρθρο 135 του Κ.Ν. 2190/1920 και καταργήθηκε η υποχρέωση δημοσίευσης Στοιχείων και Πληροφοριών που προκύπτουν από τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της 20ης Μαρτίου 2018.

ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

1.1 Βάση Παρουσίασης

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις αφορούν στη χρήση

1.1 - 31.12.2017 και έχουν συνταχθεί:

α) σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.), όπως αυτά υιοθετούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, βάσει του Κανονισμού αριθ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 19ης Ιουλίου 2002 και

β) με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους. Κατ' εξαίρεση ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Τα στοιχεία αυτά είναι κατά κύριο λόγο τα ακόλουθα:

- Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου
- Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα
- Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση
- Το μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο εκδόσεως της Τραπέζης το οποίο, έως τη μετατροπή του σε μετοχές, η οποία έλαβε χώρα κατά το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους, περιλαμβανόταν στις «Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις».

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά στις επιμέρους σημειώσεις.

Οι λογιστικές αρχές που έχει ακολουθήσει η Τράπεζα για τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια στις χρήσεις 2016 και 2017, αφού ληφθούν υπόψη οι ακόλουθες τροποποιήσεις προτύπων οι οποίες εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εφαρμόστηκαν από 1.1.2017:

► **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 7 «Κατάσταση Ταμειακών Ροών»:** Πρωτοβουλία γνωστοποιήσεων (Κανονισμός 2017/1990/6.11.2017)

Την 29.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 7 βάσει της οποίας μία εταιρία καλείται να παρέχει γνωστοποιήσεις οι οποίες να βοηθούν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές εκείνων των υποχρεώσεων των οποίων οι ταμειακές ροές ταξινομούνται στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες στην κατάσταση ταμειακών ροών. Οι μεταβολές που θα πρέπει να γνωστοποιούνται, οι οποίες δεν είναι απαραίτητο να είναι ταμειακές, περιλαμβάνουν:

- τις μεταβολές που εντάσσονται στις ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων,
- τις μεταβολές που απορρέουν από την απόκτηση ή απώλεια ελέγχου θυγατρικών ή άλλων εταιριών,
- τις μεταβολές από συναλλαγματικές διαφορές,
- τις μεταβολές της εύλογης αξίας και
- λοιπές μεταβολές.

Ως αποτέλεσμα της ανωτέρω τροποποίησης, η εν λόγω γνωστοποίηση έχει προστεθεί στη σημείωση 27 Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις.

► **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 12 «Φόροι Εισοδήματος»:** Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για μη πραγματοποιηθείσες ζημίες (Κανονισμός 2017/1989/6.11.2017)

Την 19.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 12 με την οποία αποσαφήνισε τα ακόλουθα:

- Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες χρεωστικών μέσων, τα οποία αποτιμώνται για λογιστικούς σκοπούς στην εύλογη αξία και για φορολογικούς σκοπούς στο κόστος, δύνανται να οδηγήσουν σε εκπεστέες προσωρινές διαφορές ανεξάρτητα με το

αν ο κάτοχός τους πρόκειται να ανακτήσει την αξία των στοιχείων μέσω της πώλησης ή της χρήσης τους.

- Η ανακτησιμότητα μίας αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης εξετάζεται σε συνδυασμό με τις λοιπές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις. Στην περίπτωση, ωστόσο, που ο φορολογικός νόμος περιορίζει το συμψηφισμό συγκεκριμένων φορολογικών ζημιών με συγκεκριμένες κατηγορίες εισοδήματος, οι σχετικές εκπεστέες προσωρινές διαφορές θα πρέπει να εξετάζονται μόνο σε συνδυασμό με άλλες εκπεστέες προσωρινές διαφορές της ίδιας κατηγορίας.
- Κατά τον έλεγχο ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, συγκρίνονται οι εκπεστέες φορολογικές διαφορές με τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι εκπτώσεις φόρου που προέρχονται από την αντιστροφή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.
- Οι εκτιμήσεις για τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη δύνανται να περιλαμβάνουν την ανάκτηση κάποιων στοιχείων ενεργητικού σε αξία μεγαλύτερη από τη λογιστική τους, υπό την προϋπόθεση ότι δύναται να αποδειχθεί ότι κάτι τέτοιο είναι πιθανό να επιτευχθεί.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από την Τράπεζα δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές της καταστάσεις.

► Βελτιώσεις Διεθνών Λογιστικών Προτύπων - κύκλος 2014-2016 (Κανονισμός 2018/182/7.2.2018)

Στο πλαίσιο του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 8.12.2016, τροποποιήσεις στο ΔΠΧΠ 12 με τις οποίες διευκρίνισε πως οι οικονομικές οντότητες δεν εξαιρούνται από όλες τις απαιτήσεις των γνωστοποιήσεων του προτύπου αναφορικά με τις συμμετοχές που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως κατεχόμενες προς πώληση (ή έχουν ενταχθεί σε μία ομάδα διάθεσης) ή ως διακοπήσεις δραστηριότητες παρά μόνο από κάποιες συγκεκριμένες απαιτήσεις γνωστοποιήσεων.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από την Τράπεζα δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές της καταστάσεις.

Εκτός των προτύπων που αναφέρθηκαν ανωτέρω, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει υιοθετήσει τα κατωτέρω νέα προτύπα και τροποποιήσεις προτύπων των οποίων η εφαρμογή είναι υποχρεωτική για χρήσεις με έναρξη μετά την 1.1.2017 και δεν έχουν εφαρμοστεί πρόωρα από την Τράπεζα.

► Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»: Ταξινόμηση και αποτίμηση των παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Κανονισμός 2018/289/26.2.2018). Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018

Την 20.6.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΠ 2 με το οποίο διευκρινίστηκαν τα ακόλουθα:

- κατά την αποτίμηση της εύλογης αξίας μίας παροχής που εξαρτάται από την αξία των μετοχών και η οποία διακανονίζεται με μετρητά, ο λογιστικός χειρισμός των επιπτώσεων από τους όρους κατοχύρωσης (vesting conditions) καθώς και από τους όρους που δεν σχετίζονται με την εκπλήρωση συγκεκριμένων προϋποθέσεων (non-vesting conditions) ακολουθεί τη λογική που εφαρμόζεται στις παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται με συμμετοχικούς τίτλους,
- στις περιπτώσεις που η φορολογική νομοθεσία επιβάλλει στην εταιρία να παρακρατά ένα ποσό φόρου (το οποίο αποτελεί φορολογική υποχρέωση του υπαλλήλου) το οποίο αφορά στις αμοιβές που σχετίζονται με την αξία της μετοχής και το οποίο θα πρέπει να αποδοθεί στις φορολογικές αρχές, η συναλλαγή στο σύνολό της θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μία παροχή που εξαρτάται από την αξία των μετοχών και η οποία διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους, αν ως τέτοια θα χαρακτηρίζονταν αν δεν υπήρχε το ζήτημα του συμψηφισμού της φορολογικής υποχρέωσης,
- στην περίπτωση που τροποποιηθούν οι όροι που διέπουν τις παροχές που εξαρτώνται από την αξία της μετοχής έτσι ώστε αυτές να πρέπει να αναταξινομηθούν από παροχές που καταβάλλονται με μετρητά σε παροχές που καταβάλλονται με τη μορφή συμμετοχικών τίτλων, η συναλλαγή θα πρέπει να λογιστικοποιηθεί ως παροχή που διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους από την ημερομηνία που πραγματοποιείται η τροποποίηση.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Τραπέζης.

► Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως 4 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια»:

Εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΠ 4 Ασφαλιστήρια Συμβόλαια (Κανονισμός 2017/1988/3.11.2017). Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018.

Την 12.9.2016 το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΠ 4 με την οποία διευκρινίζει ότι:

- οι ασφαλιστικές εταιρίες, των οποίων η κύρια δραστηριότητα συνδέεται με την ασφάλιση, έχουν τη δυνατότητα να λάβουν προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 έως την 1.1.2021 και
- όλες οι εταιρίες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια και υιοθετούν το ΔΠΧΠ 9 έχουν τη δυνατότητα, έως ότου εφαρμόσουν το ΔΠΧΠ 17, να παρουσιάζουν τις μεταβολές στην εύλογη αξία επιλέξιμων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού στα λοιπά αποτελέσματα που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση και όχι στα αποτελέσματα.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στις οικονομικές καταστάσεις της Τραπέζης.

► **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως 9:** «Χρηματοοικονομικά μέσα» (Κανονισμός 2016/2067/22.11.2016). Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018.

Την 24.7.2014 ολοκληρώθηκε από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων η έκδοση του οριστικού κειμένου του προτύπου ΔΠΧΠ 9: Χρηματοοικονομικά μέσα, το οποίο αντικαθιστά το υφιστάμενο ΔΛΠ 39. Το νέο πρότυπο προβλέπει σημαντικές διαφοροποιήσεις αναφορικά με την ταξινόμηση και την αποτίμηση των χρηματοοικονομικών μέσων καθώς και με τη λογιστική αντιστάθμιση. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

Ταξινόμηση και αποτίμηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού πρέπει, κατά την αρχική αναγνώριση, να ταξινομούνται σε δύο μόνο κατηγορίες, σε εκείνη στην οποία η αποτίμηση γίνεται στο αναπόσβεστο κόστος και σε εκείνη στην οποία η αποτίμηση γίνεται στην εύλογη αξία. Τα κριτήρια τα οποία θα πρέπει να συνυπολογιστούν προκειμένου να αποφασιστεί η αρχική κατηγοριοποίηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού είναι τα ακόλουθα:

i. Το επιχειρησιακό μοντέλο (business model) το οποίο χρησιμοποιεί η επιχείρηση για τη διαχείριση των μέσων αυτών.

Προβλέπονται οι ακόλουθες τρεις κατηγορίες επιχειρησιακών μοντέλων:

- επιχειρησιακό μοντέλο το οποίο έχει ως στόχο τη διακράτηση χρηματοοικονομικών μέσων προκειμένου να εισπραχθούν οι συμβατικές ταμειακές τους ροές (hold to collect),
- επιχειρησιακό μοντέλο του οποίου ο στόχος επιτυγχάνεται τόσο με την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και με την πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (hold to collect and sell),
- λοιπά επιχειρησιακά μοντέλα

ii. Τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών των μέσων.

Προκειμένου ένα χρηματοοικονομικό μέσο να καταταγεί στην κατηγορία της αποτίμησης στο αναπόσβεστο κόστος θα πρέπει να ικανοποιούνται ταυτόχρονα τα εξής:

- το μέσο να εντάσσεται σε επιχειρησιακό μοντέλο το οποίο να έχει ως στόχο τη διακράτηση χρηματοοικονομικών μέσων προκειμένου να εισπραχθούν οι συμβατικές ταμειακές τους ροές,
- οι συμβατικοί όροι που διέπουν το στοιχείο να προβλέπουν αποκλειστικά ταμειακές ροές κεφαλαίου και τόκου επί του απλήρωτου κεφαλαίου, οι οποίες θα πρέπει να καταβληθούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες (Solely Payments of Principal and Interest- SPPI).

Αν ένα μέσο πληροί τα ανωτέρω κριτήρια αλλά διακρατείται τόσο με σκοπό την πώληση όσο και με σκοπό την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών θα πρέπει να κατατάσσεται στην κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση.

Τα μέσα που δεν εντάσσονται σε καμία από τις δύο ανωτέρω κατηγορίες ταξινόμησης αποτιμώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Επιπρόσθετα, το ΔΠΧΠ 9 επιτρέπει, κατά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους να ταξινομηθούν σε κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων τα οποία καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση. Προκειμένου να συμβεί αυτό, η επένδυση αυτή δεν θα πρέπει να διακρατείται για εμπορικούς σκοπούς. Επίσης, όσον αφορά στα ενσωματωμένα παράγωγα, στις περιπτώσεις που το κύριο συμβόλαιο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΠ 9,

το ενσωματωμένο παράγωγο δεν θα πρέπει να διαχωρίζεται, ο δε λογιστικός χειρισμός του υβριδικού συμβολαίου θα πρέπει να βασιστεί σε όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω για την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων.

Σε ότι αφορά στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, η βασικότερη διαφοροποίηση σχετίζεται με εκείνες τις υποχρεώσεις που μία εταιρία επιλέγει κατά την αρχική αναγνώριση να αποτιμήσει στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση αυτή, η μεταβολή της εύλογης αξίας θα πρέπει να καταχωρείται στα αποτελέσματα, με εξαίρεση το ποσό της μεταβολής που αποδίδεται στον πιστωτικό κίνδυνο του εκδότη, το οποίο θα πρέπει να καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση.

Απομείωση

Σε αντίθεση με το υφιστάμενο ΔΛΠ 39, με βάση το οποίο μία εταιρία αναγνωρίζει ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου μόνο όταν οι ζημίες αυτές έχουν συμβεί, το νέο πρότυπο απαιτεί την αναγνώριση των αναμενόμενων ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου. Ειδικότερα, κατά την αρχική αναγνώριση ενός μέσου, αναγνωρίζονται οι αναμενόμενες ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου για τις αναμενόμενες ζημίες 12 μηνών. Στην περίπτωση, ωστόσο, που η πιστοληπτική ικανότητα των εκδοτών επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση ή στην περίπτωση των μέσων που χαρακτηρίζονται ως απομειωμένα κατά την αρχική τους αναγνώριση, οι αναμενόμενες ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου αναγνωρίζονται για όλη τη διάρκεια ζωής των μέσων.

Λογιστική αντιστάθμιση

Οι νέες απαιτήσεις για τη λογιστική αντιστάθμιση είναι περισσότερο ευθυγραμμισμένες με τη διαχείριση των κινδύνων της οικονομικής οντότητας ενώ οι κυριότερες μεταβολές σε σχέση με τις υφιστάμενες διατάξεις του ΔΛΠ 39 συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- διευρύνεται ο αριθμός των στοιχείων που μπορούν να συμμετέχουν σε μία σχέση αντιστάθμισης είτε ως μέσα αντιστάθμισης είτε ως αντισταθμιζόμενα στοιχεία,
- καταργείται το εύρος 80%-125% το οποίο με βάση τις υφιστάμενες διατάξεις θα πρέπει να ικανοποιείται προκειμένου η αντιστάθμιση να θεωρείται αποτελεσματική. Ο έλεγχος αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης γίνεται πλέον μόνο προοδευτικά, ενώ υπό συγκεκριμένες συνθήκες η ποιοτική μόνο αξιολόγηση καθίσταται επαρκής,
- στην περίπτωση που μία σχέση αντιστάθμισης παύει να είναι αποτελεσματική αλλά ο στόχος της διαχείρισης κινδύνων της εταιρίας ως προς τη σχέση αντιστάθμισης παραμένει ο ίδιος, η εταιρία θα πρέπει να προβεί σε εξισορρόπηση (rebalancing) της σχέσης αντιστάθμισης ώστε να ικανοποιούνται τα κριτήρια της αποτελεσματικότητας.

Επισημαίνεται πως στις νέες απαιτήσεις δεν περιλαμβάνονται εκείνες που αφορούν στην αντιστάθμιση ανοιχτών χαρτοφυλακίων (macro hedging) οι οποίες δεν έχουν ακόμα διαμορφωθεί.

Πέραν των ανωτέρω τροποποιήσεων, η έκδοση του ΔΠΧΠ 9 έχει επιφέρει την τροποποίηση και άλλων προτύπων και κυρίως του ΔΠΧΠ 7 στο οποίο έχουν προστεθεί νέες γνωστοποιήσεις.

Η επίπτωση από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 στις οικονομικές καταστάσεις της Τραπέζης αναφέρεται στη σημείωση 39.

► **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως 15:** «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» (Κανονισμός 2016/1905/22.9.2016). Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018.

Την 28.5.2014 εκδόθηκε από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων το πρότυπο ΔΠΧΠ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες». Το νέο πρότυπο είναι το αποτέλεσμα της κοινής προσπάθειας του IASB και του Αμερικάνικου Συμβουλίου των Χρηματοοικονομικών Λογιστικών Προτύπων (FASB) να αναπτύξουν κοινές απαιτήσεις όσον αφορά τις αρχές αναγνώρισης εσόδων.

Το νέο πρότυπο έχει εφαρμογή σε όλες τις συμβάσεις με πελάτες πλην εκείνων που είναι στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων, όπως οι χρηματοδοτικές μισθώσεις, τα ασφαλιστικά συμβόλαια και τα χρηματοοικονομικά μέσα.

Σύμφωνα με το νέο πρότυπο, μια εταιρία αναγνωρίζει έσοδα για να απεικονίσει τη μεταφορά των υπεσχημένων αγαθών ή υπηρεσιών σε πελάτες έναντι ενός ποσού που αντιπροσωπεύει την αμοιβή, την οποία η εταιρία αναμένει ως αντάλλαγμα για τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες. Εισάγεται η έννοια ενός νέου μοντέλου αναγνώρισης εσόδων βάσει πέντε βασικών βημάτων, τα οποία επιγραμματικά είναι τα εξής:

- Βήμα 1: Προσδιορισμός της σύμβασης/συμβάσεων με έναν πελάτη
- Βήμα 2: Προσδιορισμός των υποχρεώσεων απόδοσης στη σύμβαση
- Βήμα 3: Καθορισμός του τιμήματος συναλλαγής
- Βήμα 4: Κατανομή του τιμήματος συναλλαγής στις υποχρεώσεις απόδοσης της σύμβασης
- Βήμα 5: Αναγνώριση εσόδου όταν (ή καθώς) η εταιρία ικανοποιεί μια υποχρέωση απόδοσης

Η έννοια της υποχρέωσης απόδοσης (performance obligation) είναι νέα και στην ουσία αντιπροσωπεύει κάθε υπόσχεση για μεταφορά στον πελάτη: α) ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας (ή μιας δέσμης αγαθών ή υπηρεσιών) που είναι διακριτή ή β) μιας σειράς διακριτών αγαθών ή υπηρεσιών που είναι ουσιαστικά τα ίδια και έχουν το ίδιο μοντέλο μεταφοράς στον πελάτη.

Η έκδοση του ΔΠΧΠ 15 επιφέρει την κατάργηση των ακόλουθων προτύπων και διερμηνειών:

- ΔΛΠ 11 «Συμβάσεις κατασκευής»
- ΔΛΠ 18 «Έσοδα»
- Διερμηνεία 13 «Προγράμματα εμπιστοσύνης πελατών»
- Διερμηνεία 15 «Συμβάσεις για την Κατασκευή Ακινήτων»
- Διερμηνεία 18 «Μεταφορές στοιχείων ενεργητικού από πελάτες» και
- Διερμηνεία 31 «Έσοδα - Συναλλαγές ανταλλαγής που εμπεριέχουν υπηρεσίες διαφήμισης»

Επίπτωση από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 15

Η Τράπεζα θα εφαρμόσει το νέο πρότυπο από 1.1.2018 χωρίς να προβεί σε αναμόρφωση της συγκριτικής πληροφορίας για το 2017. Οι διαφορές που θα προκύψουν από την υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Π. 15 θα αναγνωριστούν απευθείας στην καθαρή θέση της 1.1.2018.

Σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων της Τραπέζης αποτελεί το καθαρό έσοδο από τόκους, το οποίο δεν θα επηρεαστεί από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Π 15.

Στην Τράπεζα, τα συμβόλαια που θίγονται περισσότερο από το νέο πρότυπο σχετίζονται με την εκτέλεση τραπεζικών εργασιών και τη διαχείριση χαρτοφυλακίων ή τη διάθεση και διαχείριση κοινοπρακτικών δανείων και ομολόγων.

Για τις προμήθειες που αναγνωρίζονται από υπηρεσίες που παρέχονται με την πάροδο του χρόνου, όπως προμήθειες για την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης χαρτοφυλακίων και επενδυτικών συμβουλών (για παράδειγμα αμοιβές διαχείρισης χαρτοφυλακίου σε συνάρτηση με την απόδοση του χαρτοφυλακίου) το έσοδο αναγνωρίζεται καθώς παρέχεται η υπηρεσία στον πελάτη.

Εάν μια υποχρέωση απόδοσης δεν ικανοποιείται με την πάροδο του χρόνου, τότε αυτή ικανοποιείται σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Στις περιπτώσεις παροχής υπηρεσιών όπως η εκτέλεση συναλλαγών κατ' εντολή των πελατών (για παράδειγμα μετατροπή συναλλάγματος, αγορές/πωλήσεις τίτλων κτλ.) καθώς και η έκδοση και διάθεση κοινοπρακτικών δανείων και ομολόγων, η διενέργεια και ολοκλήρωση της συναλλαγής που εκτελείται, σηματοδοτεί το χρονικό σημείο κατά το οποίο η υπηρεσία μεταφέρεται στον πελάτη και κατά το οποίο αναγνωρίζεται το έσοδο.

Η αξιολόγηση του λογιστικού χειρισμού που ακολουθείται μέχρι σήμερα για την αναγνώριση των εσόδων που προκύπτουν από τις ανωτέρω συμβάσεις βρίσκεται σε διαδικασία ολοκλήρωσης, ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι υφιστάμενες λογιστικές πρακτικές της Τραπέζης εν πολλοίς συνάδουν με τις απαιτήσεις του νέου προτύπου, η Τράπεζα δεν αναμένει ότι η εφαρμογή του νέου προτύπου θα έχει σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της.

► **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες»:** Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΠ 15 Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες (Κανονισμός 2017/1987/31.10.2017). Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018.

Την 12.4.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΠ 15 με την οποία διευκρίνισε κυρίως τα ακόλουθα:

- πότε ένα υπεσχημένο αγαθό ή υπηρεσία είναι διακριτό από λοιπές υποσχέσεις σε μία σύμβαση γεγονός που λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση για το αν το υπεσχημένο αγαθό ή υπηρεσία συνιστά υποχρέωση απόδοσης,
- με ποιο τρόπο πρακτικά αξιολογείται αν η φύση της υπόσχεσης της εταιρίας συνιστά παροχή των υπεσχημένων αγαθών ή υπηρεσιών (η εταιρία αποτελεί δηλαδή τον εντολέα) ή διευθέτηση ώστε τρίτο μέρος να παρέχει τα εν λόγω αγαθά και υπηρεσίες (η εταιρία αποτελεί δηλαδή τον εντολοδόχο),
- ποιος παράγοντας καθορίζει αν η εταιρία αναγνωρίζει το έσοδο διαχρονικά ή σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή στις περιπτώσεις των αδειών χρήσης επί πνευματικής ιδιοκτησίας.

Τέλος, με την τροποποίηση προστέθηκαν δύο πρακτικές λύσεις για τη μετάβαση στο ΔΠΧΠ 15 όσον αφορά στις ολοκληρωμένες συμβάσεις στις οποίες εφαρμόζεται πλήρης αναδρομική εφαρμογή και όσον αφορά στις μεταβολές στις συμβάσεις κατά τη μετάβαση.

Η επίπτωση από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 15 στις οικονομικές καταστάσεις της Τραπέζης αναφέρθηκε ανωτέρω.

► **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως 16: «Μισθώσεις»** (Κανονισμός 2017/1986/31.10.2017).

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2019.

Την 13.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το πρότυπο ΔΠΧΠ 16 «Μισθώσεις» το οποίο αντικαθιστά:

- το ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις»,
- τη Διερμηνεία 4 «Προσδιορισμός του αν μία συμφωνία εμπεριέχει μίσθωση»,
- τη Διερμηνεία 15 «Λειτουργικές μισθώσεις – Κίνητρα» και
- τη Διερμηνεία 27 «Εκτίμηση της ουσίας των συναλλαγών που εμπεριέχουν το νομικό τύπο μίας μίσθωσης»

Το νέο πρότυπο διαφοροποιεί σημαντικά τη λογιστική των μισθώσεων για τους μισθωτές ενώ στην ουσία διατηρεί τις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΛΠ 17 για τους εκμισθωτές. Ειδικότερα, βάσει των νέων απαιτήσεων, καταργείται για τους μισθωτές η διάκριση των μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές. Οι μισθωτές θα πρέπει πλέον, για κάθε σύμβαση μισθώσεως που υπερβαίνει τους 12 μήνες, να αναγνωρίζουν στον ισολογισμό τους το δικαίωμα χρήσης του μισθωμένου στοιχείου καθώς και την αντίστοιχη υποχρέωση καταβολής των μισθωμάτων. Ο ανωτέρω χειρισμός δεν απαιτείται όταν η αξία του στοιχείου χαρακτηρίζεται ως πολύ χαμηλή.

Η Τράπεζα εξετάζει την επίπτωση που θα επιφέρει η υιοθέτηση του ανωτέρω προτύπου στις οικονομικές της καταστάσεις.

► **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 40 «Επενδύσεις σε ακίνητα»:** Αναταξινομήσεις από ή στην κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων (Κανονισμός 2018/400/14.3.2018). Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018.

Την 8.12.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 40 με την οποία διευκρίνισε ότι μια οικονομική οντότητα θα αναταξινομήσει ένα περιουσιακό στοιχείο στην ή από την κατηγορία επενδυτικών ακινήτων όταν και μόνο όταν μπορεί να αποδειχθεί η αλλαγή στη χρήση. Αλλαγή στη χρήση υφίσταται όταν το περιουσιακό στοιχείο έχει τα κριτήρια ή πάψει να έχει τα κριτήρια που ορίζουν τι είναι επένδυση σε ακίνητα. Μια αλλαγή στην πρόθεση της διοίκησης για τη χρήση του περιουσιακού στοιχείου, από μόνη της, δεν είναι αρκετή για να αποδείξει αλλαγή στη χρήση. Επίσης, τα παραδείγματα στον κατάλογο των περιπτώσεων που αποδεικνύουν την αλλαγή στη χρήση επεκτάθηκαν για να συμπεριλαμβάνουν περιουσιακά στοιχεία υπό κατασκευή και όχι μόνο ολοκληρωμένα ακίνητα.

Η Τράπεζα εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις οικονομικές της καταστάσεις.

► **Βελτιώσεις Διεθνών Λογιστικών Προτύπων – κύκλος 2014-2016** (Κανονισμός 2018/182/7.2.2018). Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2018.

Στο πλαίσιο του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 8.12.2016, μη επείγουσες αλλά απαραίτητες τροποποιήσεις στα ΔΠΧΠ 1 και ΔΛΠ 28.

Οι ανωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Τραπέζης.

Επίσης, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων έχει εκδώσει τα κατωτέρω πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων

καθώς και τις Διερμηνείες 22 και 23 τα οποία όμως δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν έχουν εφαρμοστεί πρόωρα από την Τράπεζα.

► **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως 9** «Χρηματοοικονομικά Μέσα»: Χαρακτηριστικά προεξόφλησης με αρνητική αποζημίωση. Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2019.

Την 12.10.2017 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΠ 9 με την οποία επιτρέπεται σε κάποια προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με χαρακτηριστικά αρνητικής αποζημίωσης, που διαφορετικά θα αποτιμώνταν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, να αποτιμηθούν στο αναπόσβεστο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση. Η τροποποίηση του ΔΠΧΠ 9 αποσαφηνίζει ότι οι συμβατικοί όροι που διέπουν ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού είναι αποκλειστικά ταμειακές ροές κεφαλαίου και τόκου επί του απλήρωτου κεφαλαίου, που θα πρέπει να καταβληθούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες (Solely Payments of Principal and Interest- SPPI) ανεξάρτητα από το γεγονός που προκαλεί την πρόωρη λήξη του συμβολαίου και ανεξάρτητα από το ποιο αντισυμβαλλόμενο μέρος καταβάλλει ή εισπράττει τη δίκαιη αποζημίωση για την πρόωρη λήξη του συμβολαίου.

Η Τράπεζα εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις οικονομικές της καταστάσεις.

► **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως 10** «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» και του **Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 28** «Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες»: Συναλλαγή πώλησης ή εισφοράς μεταξύ του επενδυτή και της συγγενούς εταιρίας ή κοινοπραξίας

Ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής: Δεν έχει ακόμα καθοριστεί

Την 11.9.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποιήσεις στα ΔΠΧΠ 10 και ΔΛΠ 28 με σκοπό να αποσαφηνίσει το λογιστικό χειρισμό μίας συναλλαγής πώλησης ή εισφοράς στοιχείων του ενεργητικού της μητρικής εταιρίας σε συγγενή ή κοινοπραξία της και το αντίστροφο. Ειδικότερα, το ΔΠΧΠ 10 τροποποιήθηκε έτσι ώστε να καθίσταται σαφές ότι, σε περίπτωση που ως αποτέλεσμα μίας συναλλαγής με μία συγγενή ή κοινοπραξία, μία εταιρία χάσει τον έλεγχο επί θυγατρικής της, η οποία δεν συνιστά «επιχείρηση» βάσει του ΔΠΧΠ 3, θα αναγνωρίσει στα αποτελέσματά της μόνο εκείνο το μέρος του κέρδους ή της ζημίας που σχετίζεται με το ποσοστό συμμετοχής των τρίτων στη συγγενή ή στην κοινοπραξία. Το υπόλοιπο μέρος του κέρδους της συναλλαγής θα απαλείφεται με το λογιστικό υπόλοιπο της συμμετοχής στη συγγενή ή στην κοινοπραξία. Επιπρόσθετα, εάν ο επενδυτής διατηρεί ποσοστό συμμετοχής στην πρώην θυγατρική, έτσι ώστε αυτή να θεωρείται πλέον συγγενής ή κοινοπραξία, το κέρδος ή η ζημία από την εκ νέου αποτίμηση της συμμετοχής αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα μόνο στο βαθμό που αφορά το ποσοστό συμμετοχής των άλλων επενδυτών. Το υπόλοιπο ποσό του κέρδους απαλείφεται με το λογιστικό υπόλοιπο της συμμετοχής στην πρώην θυγατρική.

Αντίστοιχα, στο ΔΛΠ 28 έγιναν προσθήκες για να αποσαφηνιστεί ότι η μερική αναγνώριση κέρδους ή ζημίας στα αποτελέσματα του επενδυτή θα λαμβάνει χώρα μόνο εάν τα πωληθέντα στοιχεία στη συγγενή ή στην κοινοπραξία δεν πληρούν τον ορισμό της «επιχείρησης». Σε αντίθετη περίπτωση θα αναγνωρίζεται το συνολικό κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα του επενδυτή.

Την 17.12.2015 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων κατήργησε την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής της ανωτέρω τροποποίησης που είχε αρχικά προσδιορίσει. Η νέα ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής θα προσδιοριστεί σε μεταγενέστερη ημερομηνία από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αφού λάβει υπόψη του τα αποτελέσματα του έργου που εκπονεί για τη λογιστική της μεθόδου της καθαρής θέσης.

Η Τράπεζα εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις οικονομικές της καταστάσεις.

► **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως 14:** «Αναβαλλόμενοι λογαριασμοί υπό καθεστώς ρύθμισης». Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2016.

Την 30.1.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το ΔΠΧΠ 14. Το νέο πρότυπο, που έχει προσωρινό χαρακτήρα, πραγματεύεται το λογιστικό χειρισμό και τις γνωστοποιήσεις που απαιτούνται για τους αναβαλλόμενους λογαριασμούς υπό καθεστώς ρύθμισης, η τήρηση και αναγνώριση των οποίων προβλέπεται από τις τοπικές νομοθεσίες όταν μία εταιρία παρέχει προϊόντα ή υπηρεσίες των οποίων η τιμή ρυθμίζεται από κάποιον κανονιστικό

φορέα. Το πρότυπο έχει εφαρμογή κατά την πρώτη υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και μόνο για τις οντότητες που διενεργούν δραστηριότητες που ρυθμίζονται από κάποιο φορέα και που σύμφωνα με τα προηγούμενα λογιστικά πρότυπα αναγνώριζαν τους εν λόγω λογαριασμούς στις οικονομικές τους καταστάσεις. Το ΔΠΧΠ 14 παρέχει, κατ' εξαίρεση, στις οντότητες αυτές τη δυνατότητα να κεφαλαιοποιούν αντί να εξοδοποιούν τα σχετικά κονδύλια.

Σημειώνεται πως η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε να μην προχωρήσει στην υιοθέτηση του εν λόγω προτύπου αναμένοντας την έκδοση του οριστικού προτύπου.

Το ανωτέρω πρότυπο δεν έχει εφαρμογή στις οικονομικές καταστάσεις της Τραπέζης.

► **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης 17** «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια». Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2021

Την 18.5.2017 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το ΔΠΧΠ 17 το οποίο αντικαθιστά το ΔΠΧΠ 4 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια». Σε αντίθεση με το ΔΠΧΠ 4, το νέο πρότυπο εισάγει μία συνεπή μεθοδολογία αποτίμησης των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Οι κυριότερες αρχές του ΔΠΧΠ 7 είναι οι ακόλουθες:

Μία εταιρία:

- προσδιορίζει ως ασφαλιστήρια συμβόλαια τις συμβάσεις εκείνες με τις οποίες η οικονομική οντότητα αποδέχεται σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο από άλλο μέρος (τον αντισυμβαλλόμενο) συμφωνώντας να αποζημιώσει τον αντισυμβαλλόμενο εάν ένα συγκεκριμένο αβέβαιο μελλοντικό συμβάν επηρεάζει αρνητικά τον αντισυμβαλλόμενο,
- διαχωρίζει συγκεκριμένα ενσωματωμένα παράγωγα, διακριτά επενδυτικά στοιχεία και διαφορετικές υποχρεώσεις απόδοσης από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια,
- διαχωρίζει τις συμβάσεις σε ομάδες που θα αναγνωρίσει και θα αποτιμήσει,
- αναγνωρίζει και αποτιμά τις ομάδες των ασφαλιστηρίων συμβολαίων με βάση:
 - i. μια αναπροσαρμοσμένη ως προς τον κίνδυνο παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών (ταμειακές ροές εκπλήρωσης) που ενσωματώνει όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τις ταμειακές ροές εκπλήρωσης με τρόπο που συνάδει με τις παρατηρήσιμες πληροφορίες της αγοράς, πλέον (εάν αυτή η αξία είναι μια υποχρέωση) ή μείον (αν η αξία αυτή είναι περιουσιακό στοιχείο)
 - ii. ένα ποσό που αντιπροσωπεύει το μη δεδουλευμένο κέρδος στην ομάδα των συμβάσεων (το συμβατικό περιθώριο παροχής υπηρεσιών),
- αναγνωρίζει το κέρδος από μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων κατά τη διάρκεια της περιόδου που η οικονομική οντότητα παρέχει ασφαλιστική κάλυψη και καθώς η οικονομική οντότητα αποδεσμεύεται από τον κίνδυνο. Εάν μια ομάδα συμβολαίων είναι ή καθίσταται ζημιολύγος, η οντότητα αναγνωρίζει αμέσως τη ζημία,
- παρουσιάζει ξεχωριστά τα έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες, τα έξοδα ασφαλιστικών υπηρεσιών και τα έσοδα ή έξοδα χρηματοδότησης της ασφάλισης και
- γνωστοποιεί πληροφορίες που επιτρέπουν στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να εκτιμήσουν την επίδραση που έχουν οι συμβάσεις που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΠ 17 στην οικονομική θέση, στη χρηματοοικονομική απόδοση και στις ταμειακές ροές της.

Το ανωτέρω πρότυπο δεν έχει εφαρμογή στις οικονομικές καταστάσεις της Τραπέζης.

► **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 19** «Παροχές σε εργαζομένους» – Τροποποίηση, περικοπή ή διακανονισμός του Προγράμματος Παροχών. Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2019.

Την 7.2.2018 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 19 μέσω της οποίας διευκρινίζει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να προσδιορίζεται το κόστος υπηρεσίας όταν προκύπτουν αλλαγές στο πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 σε περίπτωση τροποποίησης, περικοπής ή διακανονισμού, πρέπει να γίνει επαναυπολογισμός της καθαρής υποχρέωσης ή απαίτησης. Η τροποποίηση του ΔΛΠ 19 προβλέπει ότι το τρέχον κόστος υπηρεσίας και ο τόκος επί της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) για το υπόλοιπο της περιόδου αναφοράς, μετά την αλλαγή στο πρόγραμμα, θα πρέπει να υπολογιστούν με βάση τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά τον επανυπολογισμό της καθαρής υποχρέωσης ή απαίτησης.

Επίσης, με την τροποποίηση του ΔΛΠ 19 αποσαφηνίζεται η επίδραση μίας τροποποίησης, περικοπής ή διακανονισμού στις απαιτήσεις αναφορικά με τον περιορισμό στην αναγνώριση της καθαρής απαίτησης (asset ceiling).

Η Τράπεζα εξετάζει την επίπτωση που θα επιφέρει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις οικονομικές της καταστάσεις.

► **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 28** «Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες»: Μακροπρόθεσμες επενδύσεις σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες». Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2019.

Την 12.10.2017 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 28 για να αποσαφηνίσει ότι ο λογιστικός χειρισμός των μακροπρόθεσμων επενδύσεων σε μία συγγενή ή κοινοπραξία που περιλαμβάνονται στην καθαρή επένδυση στην εν λόγω συγγενή ή κοινοπραξία – για τις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – πρέπει να γίνεται σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 9, συμπεριλαμβανομένου των απαιτήσεων απομείωσης. Κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9, δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τυχόν προσαρμογές στη λογιστική αξία των μακροπρόθεσμων επενδύσεων που έχουν προκύψει από την εφαρμογή του ΔΛΠ 28.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στις οικονομικές καταστάσεις της Τραπέζης.

► **Βελτιώσεις Διεθνών Λογιστικών Προτύπων** – κύκλος 2015-2017. Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2019.

Στο πλαίσιο του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 12.12.2017, μη επείγουσες αλλά απαραίτητες τροποποιήσεις σε επιμέρους πρότυπα.

Η Τράπεζα εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση των εν λόγω τροποποιήσεων στις οικονομικές της καταστάσεις.

► **Διερμηνεία 22** «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές». Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018.

Την 8.12.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε την Διερμηνεία 22. Η Διερμηνεία πραγματεύεται τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όταν μία εταιρία αναγνωρίζει ένα μη νομισματικό στοιχείο του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων που προκύπτει από την είσπραξη ή πληρωμή προκαταβολής πριν η εταιρία να αναγνωρίσει το σχετικό στοιχείο του ενεργητικού, το έξοδο ή το έσοδο. Η Διερμηνεία διευκρίνισε πως ως ημερομηνία της συναλλαγής, προκειμένου να καθοριστεί η συναλλαγματική ισοτιμία που θα χρησιμοποιηθεί κατά την αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου, του εσόδου ή του εξόδου, πρέπει να θεωρηθεί η ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης του μη νομισματικού στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων (δηλαδή της προκαταβολής). Επίσης, στην περίπτωση που υφίστανται πολλαπλές προκαταβολές, θα πρέπει να ορίζεται διακριτή ημερομηνία συναλλαγής για κάθε πληρωμή ή είσπραξη.

Η Τράπεζα εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω Διερμηνείας στις οικονομικές της καταστάσεις.

► **Διερμηνεία 23** «Αβεβαιότητα σχετικά με τους λογιστικούς χειρισμούς φόρου εισοδήματος». Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2019.

Την 7.6.2017 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τη Διερμηνεία 23. Η Διερμηνεία αποσαφηνίζει την εφαρμογή των απαιτήσεων αναγνώρισης και αποτίμησης του ΔΛΠ 12 όταν υπάρχει αβεβαιότητα αναφορικά με το λογιστικό χειρισμό του φόρου εισοδήματος. Η Διερμηνεία ειδικότερα διευκρινίζει τα εξής:

- Μία οικονομική οντότητα θα καθορίσει αν θα εξετάσει τις αβεβαιότητες διακριτά ή σε συνδυασμό με άλλες αβεβαιότητες ανάλογα με το ποια προσέγγιση προβλέπει καλύτερα την επίλυση της αβεβαιότητας.
- Οι εκτιμήσεις που γίνονται αναφορικά με τον έλεγχο των λογιστικών χειρισμών από τις φορολογικές αρχές θα πρέπει να βασίζονται στο ότι οι φορολογικές αρχές θα εξετάσουν τα ποσά που έχουν δικαίωμα να εξετάσουν και στο ότι θα έχουν πλήρη γνώση της σχετικής πληροφόρησης όταν διενεργούν τον έλεγχο.
- Για τον προσδιορισμό του φορολογητέου κέρδους (φορολογικής ζημίας), των φορολογικών βάσεων, των μη χρησιμοποιηθέντων φορολογικών ζημιών, των μη χρησιμοποιηθέντων πιστωτικών φόρων και των φορολογικών συντελεστών η οικονομική οντότητα θα πρέπει να λάβει υπόψη της την πιθανότητα οι φορολογικές αρχές να αποδεχθούν την αβεβαιότητα στο χειρισμό του φόρου
- Οι εκτιμήσεις της οικονομικής οντότητας θα πρέπει να επαναξιολογούνται όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές στα γεγονότα και στις συνθήκες καθώς και όταν νέα πληροφόρηση καθίσταται διαθέσιμη.

Η Τράπεζα εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω Διερμηνείας στις οικονομικές της καταστάσεις.

1.2 Λειτουργικοί τομείς

Ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων καθώς και η μέτρηση των μεγεθών τους βασίζονται στην πληροφόρηση που λαμβάνει η Εκτελεστική Επιτροπή της Τραπέζης, η οποία είναι υπεύθυνη για την κατανομή των πόρων και την αξιολόγηση της αποδοτικότητας των τομέων δραστηριότητας της Τραπέζης.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω και με δεδομένη την υφιστάμενη διοικητική δομή και διάρθρωση των εργασιών της Τραπέζης, έχουν προσδιορισθεί οι ακόλουθοι λειτουργικοί τομείς:

- Λιανική Τραπεζική
- Corporate Banking
- Asset Management / Insurance
- Investment Banking / Treasury
- N.A. Ευρώπη
- Λοιπά

Επιπρόσθετα, λαμβάνοντας υπόψη τη δραστηριοποίηση της Τραπέζης σε ποικίλους γεωγραφικούς τομείς, πέραν των ανωτέρω λειτουργικών τομέων παρέχεται στις οικονομικές καταστάσεις πληροφόρηση και με βάση την ακόλουθη διάκριση:

- Ελλάδα
- Λοιπές χώρες

Σημειώνεται ότι οι μέθοδοι αποτίμησης των μεγεθών των λειτουργικών τομέων για σκοπούς πληροφόρησης της Εκτελεστικής Επιτροπής δεν διαφοροποιούνται από τις αντίστοιχες μεθόδους που επιβάλλουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως.

Αναλυτικά στοιχεία για την πληροφόρηση κατά τομέα αναφέρονται στη σημείωση 37.

1.3 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και μετατροπή οικονομικών καταστάσεων μονάδων εξωτερικού

α. Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το νόμισμα της χώρας, στην οποία έχει την έδρα της η Τράπεζα (λειτουργικό νόμισμα).

Τα στοιχεία των Καταστημάτων εξωτερικού αποτιμώνται στο λειτουργικό νόμισμα του κάθε Καταστήματος, το οποίο καθορίζεται με κριτήριο το νόμισμα της χώρας στην οποία αυτό δραστηριοποιείται ή με βάση το νόμισμα στο οποίο πραγματοποιούνται, κυρίως, οι συναλλαγές του.

Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα του κάθε καταστήματος με την ισοτιμία κλεισίματος της ημερομηνίας των συναλλαγών.

Κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων, τα νομισματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα, του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, αποτιμώνται με τις τιμές κλεισίματος της ημερομηνίας αυτής. Οι συναλλαγματικές διαφορές, κέρδη ή ζημιές, που προκύπτουν καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Τα μη νομισματικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων αποτιμώνται με τις τιμές των ξένων νομισμάτων που ίσχυαν κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισής τους, εκτός από τις κατηγορίες των μη νομισματικών στοιχείων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες.

Στην περίπτωση αυτή οι συναλλαγματικές διαφορές αποτελούν μέρος των κερδών ή ζημιών από τη μεταβολή της εύλογης αξίας και καταχωρούνται στα αποτελέσματα ή απευθείας σε αποθεματικό της καθαρής θέσης, ανάλογα με την κατηγορία αποτίμησης του μη νομισματικού στοιχείου.

β. Μετατροπή οικονομικών καταστάσεων μονάδων εξωτερικού

Η ενσωμάτωση των οικονομικών καταστάσεων των καταστημάτων εξωτερικού, που το λειτουργικό τους νόμισμα είναι

διαφορετικό από το νόμισμα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης, πραγματοποιείται με τους ακόλουθους κανόνες:

- i. Τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την ισοτιμία κλεισίματος της ημερομηνίας συντάξεως κάθε οικονομικής καταστάσεως. Τα συγκριτικά στοιχεία παρατίθενται όπως είχαν μετατραπεί σε Ευρώ κατά τις αντίστοιχες ημερομηνίες συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.
- ii. Τα στοιχεία της Καταστάσεως Αποτελεσμάτων (έσοδα και έξοδα) μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση το μέσο όρο των ισοτιμιών που ίσχυαν κατά την περίοδο αναφοράς.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τους ανωτέρω κανόνες μετατροπής, καθώς και εκείνες που προκύπτουν από νομισματικά στοιχεία που αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε οικονομικές μονάδες του εξωτερικού, καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση και μεταφέρονται στα αποτελέσματα με την πώληση των μονάδων.

1.4 Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Για σκοπούς κατάρτισεως της Καταστάσεως Ταμειακών Ροών, στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται:

- a. Το ταμείο
- β. Οι μη δεσμευμένες καταθέσεις στις κεντρικές τράπεζες
- γ. Οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από τράπεζες και συμφωνίες Reverse Repos.

Ως βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις θεωρούνται αυτές που λήγουν εντός τριών μηνών από την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

1.5 Αρχές ταξινόμησης και αποτίμησης των χρηματοοικονομικών μέσων

Αρχική αναγνώριση

Η Τράπεζα αναγνωρίζει τα χρηματοοικονομικά μέσα ως στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων εφόσον καθίσταται αντισυμβαλλόμενο μέρος που αποκτά δικαιώματα ή αναλαμβάνει υποχρεώσεις βάσει των συμβατικών όρων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Η Τράπεζα, κατά την αρχική αναγνώριση, αποτιμά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία τους. Στην περίπτωση των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων, η αξία κατά την αρχική αναγνώριση προσαυξάνεται με τα έξοδα συναλλαγών και μειώνεται με τα έσοδα και τις προμήθειες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση ή τη δημιουργία τους.

Σημειώνεται πως τα δάνεια και τα ομόλογα αναγνωρίζονται στον ισολογισμό κατά την ημερομηνία του διακανονισμού (settlement date). Για τα δε ομόλογα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία, η μεταβολή της εύλογης αξίας κατά τη διάρκεια της περιόδου που μεσολαβεί μεταξύ της ημερομηνίας της συναλλαγής (trade date) και της ημερομηνία διακανονισμού (settlement date) αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα ή στην καθαρή θέση ανάλογα με την κατηγορία ταξινόμησης του ομολόγου.

Μεταγενέστερη αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η Τράπεζα για σκοπούς αποτίμησης διακρίνει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Δάνεια και απαιτήσεις
- Επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων
- Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση

Για κάθε μία από τις ανωτέρω κατηγορίες ισχύουν τα εξής:

α) Δάνεια και απαιτήσεις

Στην κατηγορία αυτή δύναται να ενταχθούν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, με καθορισμένες ή δυνάμενες να καθοριστούν πληρωμές, που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά και για τα οποία η Τράπεζα δεν αναμένει να μην ανακτήσει ουσιαστικά την επένδυσή της, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που σχετίζονται με την πιστοληπτική επιδείνωση του εκδότη. Η Τράπεζα κατατάσσει ως δάνεια και απαιτήσεις:

- i. τις χορηγήσεις προς πελάτες της,
- ii. τα ποσά που καταβάλλει για την αγορά και τη μερική ή ολική κάλυψη ομολογιακών δανείων, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά,
- iii. τις πάσης φύσεως απαιτήσεις έναντι πελατών της, Τραπεζών κ.λπ.,
- iv. ομόλογα με καθορισμένες ή δυνάμενες να καθοριστούν ροές τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά.

Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και εξετάζεται περιοδικά για την ύπαρξη ζημιών απομείωσης όπως περαιτέρω περιγράφεται στη σημείωση 1.13.

Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου είναι μια μέθοδος υπολογισμού του αναπόσβεστου κόστους ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου και επιμερισμού των εσόδων ή εξόδων από τόκους κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου. Το πραγματικό επιτόκιο είναι εκείνο που προεξοφλεί ακριβώς τις αναμενόμενες ροές των μελλοντικών εισπράξεων ή πληρωμών ενός χρηματοοικονομικού μέσου μέχρι τη λήξη της ζωής του ή την επόμενη ημερομηνία αναπροσαρμογής του επιτοκίου του.

β) Επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με καθορισμένες ή δυνάμενες να καθοριστούν πληρωμές για τα οποία υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακρατήσεως μέχρι τη λήξη τους.

Η Τράπεζα, στην κατηγορία αυτή, κατατάσσει ομόλογα και άλλους χρεωστικούς τίτλους.

Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων για την ύπαρξη ζημιών απομείωσης. Σε περίπτωση που υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής, η λογιστική αξία προσαρμόζεται στην ανακτήσιμη με την αντίστοιχη ζημιά να καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

γ) Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται χρηματοοικονομικά στοιχεία για τα οποία:

- i. Υπάρχει πρόθεση για την πώλησή τους σε βραχύ χρονικό διάστημα, προκειμένου να αξιοποιηθούν βραχυχρόνιες διακυμάνσεις της αγοράς (εμπορικό χαρτοφυλάκιο).

Στην κατηγορία αυτή η Τράπεζα κατατάσσει ομόλογα, κρατικά έντοκα γραμμάτια και περιορισμένο αριθμό μετοχών και εταιρικών ομολόγων.

- ii. Η Τράπεζα επιλέγει, κατά την αρχική αναγνώριση, να τα αποτιμήσει στην εύλογη αξία με μεταφορά της εκάστοτε προκύπτουσας διαφοράς στα αποτελέσματα.

Η επιλογή αυτή μπορεί να γίνει:

- όταν η Διοίκηση της Τραπέζης αξιολογεί και διαχειρίζεται τα εν λόγω χρηματοοικονομικά μέσα με όρους εύλογης αξίας, είτε για σκοπούς διαχείρισης των κινδύνων, είτε ως μέρος μίας στρατηγικής επενδύσεων,
- όταν η επιλογή αυτή εξαλείφει τυχόν λογιστική ασυμμετρία που προκύπτει από την αποτίμηση αυτών των χρηματοοικονομικών μέσων με διαφορετικό τρόπο, (π.χ. στο αναπόσβεστο κόστος), σε σχέση με χρηματοοικονομικά μέσα που σχετίζονται με αυτά, (π.χ. παράγωγα, τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων),
- όταν σε χρηματοοικονομικά μέσα ενσωματώνονται παράγωγα τα οποία διαφοροποιούν ουσιαστικά τις ταμειακές τους ροές ή ο διαχωρισμός των παραγώγων αυτών από τα κύρια χρηματοοικονομικά μέσα δεν απαγορεύεται.

Κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων, η Τράπεζα δεν είχε επιλέξει να εντάξει χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού σε αυτή την κατηγορία.

δ) Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται χρηματοοικονομικά στοιχεία που δεν έχουν ενταχθεί σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες.

Η Τράπεζα κατατάσσει στην κατηγορία αυτή ομόλογα, κρατικά έντοκα γραμμάτια, χρεωστικούς τίτλους, μετοχές και μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων.

Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στην εύλογη αξία. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση μέχρι την πώληση των χρηματοοικονομικών στοιχείων, οπότε το συσσωρευμένο κέρδος ή ζημία που έχει αναγνωρισθεί στην καθαρή θέση μεταφέρεται σε λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Ο έλεγχος απομείωσης των χρηματοοικονομικών μέσων που εντάσσονται σε αυτή την κατηγορία διενεργείται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως οικονομικών καταστάσεων. Ειδικά σε ό,τι αφορά στις επενδύσεις στους συμμετοχικούς τίτλους, μια σημαντική ή παρατεταμένη πτώση της εύλογης αξίας τους κάτω του κόστους κτήσεως αποτελεί αντικειμενική ένδειξη απομείωσης. Για την εφαρμογή των ανωτέρω η Τράπεζα έχει προσδιορίσει ως «σημαντική» μια μείωση άνω του 20% σε σχέση με το κόστος της επένδυσης. Αντίστοιχα, «παρατεταμένη» θεωρείται μια πτώση της εύλογης αξίας κάτω του κόστους κτήσης για συνεχές διάστημα που υπερβαίνει το ένα έτος. Τα ανωτέρω κριτήρια εξετάζονται σε συνάρτηση με τις γενικότερες συνθήκες της αγοράς.

Σε περίπτωση απομείωσης, η σρωτευτική ζημιά που είχε καταχωρηθεί στην καθαρή θέση μεταφέρεται στα αποτελέσματα χρήσης. Αν μετά την ημερομηνία της αναγνώρισης της ζημίας από απομείωση λάβουν χώρα γεγονότα που οδηγούν σε μείωση των ήδη αναγνωρισθέντων ποσών απομείωσης, τα ποσά αυτά αναγνωρίζονται ως έσοδα στα αποτελέσματα χρήσης, μόνο στην περίπτωση που αφορούν ομόλογα και λοιπούς χρεωστικούς τίτλους. Αντιθέτως δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων ζημίες απομείωσης στην περίπτωση των μετοχών και των μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων.

Σημειώνεται ότι οι κανόνες αποτίμησης που αναφέρθηκαν ανωτέρω δεν εφαρμόζονται όταν τα χρηματοοικονομικά αυτά στοιχεία υπεισέρχονται σε σχέση αντισταθμίσεως. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζονται οι αρχές που αναφέρονται στη σημείωση 1.6.

Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, εκτός παραγώγων, σε διαφορετική κατηγορία αποτίμησης μπορεί να γίνει με τους ακόλουθους κανόνες:

- i. Μεταφορά από το «εμπορικό χαρτοφυλάκιο» στις κατηγορίες «δάνεια και απαιτήσεις», «επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη» ή «αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» επιτρέπεται, εφόσον συντρέχουν σπάνιες οικονομικές συνθήκες και τα στοιχεία αυτά δεν διακρατούνται πλέον με σκοπό την πώληση ή επαναγορά τους στο άμεσο μέλλον.
- ii. Μεταφορά από το «εμπορικό χαρτοφυλάκιο» στις κατηγορίες «δάνεια και απαιτήσεις» ή «αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» επιτρέπεται και σε περιπτώσεις που δεν συντρέχουν σπάνιες οικονομικές συνθήκες, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων και υπάρχει πρόθεση διακράτησής τους στο άμεσο μέλλον ή μέχρι τη λήξη τους.
- iii. Μεταφορά από την κατηγορία των «διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων» στην κατηγορία «δάνεια και απαιτήσεις» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων και υπάρχει δυνατότητα και πρόθεση διακράτησής τους στο άμεσο μέλλον ή μέχρι τη λήξη τους.
- iv. Μεταφορά από την κατηγορία των «διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων», στην κατηγορία «επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τα σχετικά χαρακτηριστικά και υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακρατήσεώς τους μέχρι τη λήξη.
- v. Μεταφορά από την κατηγορία των «επενδύσεων διακρατούμενων έως τη λήξη» στην κατηγορία των «διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων» πραγματοποιείται όταν δεν υφίσταται πλέον πρόθεση ή δυνατότητα διακράτησης των στοιχείων αυτών έως τη λήξη τους.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση πώλησης ή αναταξινόμησης σημαντικού ποσοστού αξιογράφων που διακρατούνται έως τη λήξη, τα αξιόγραφα που απομένουν στην κατηγορία αυτή υποχρεωτικά μεταφέρονται στα διαθέσιμα προς πώληση αξιόγραφα. Εφόσον συντρέξει η εν λόγω περίπτωση δεν επιτρέπεται η κατάταξη αξιογράφων στην κατηγορία των διακρατούμενων μέχρι τη λήξη για τουλάχιστον δύο έτη. Εξαιρέση αποτελούν οι περιπτώσεις πωλήσεων και αναταξινόμησης που:

- i. αφορούν σε αξιόγραφα τα οποία βρίσκονται σε μικρή χρονική απόσταση από την ημερομηνία λήξης ή άσκησης του

δικαιώματος πρόωρης εξόφλησης, έτσι ώστε μεταβολές στο ισχύον επιτόκιο της αγοράς να μην έχουν ουσιαστική επίδραση στην εύλογη αξία του χρηματοοικονομικού μέσου,

- ii. αφορούν σε αξιόγραφα για τα οποία η Τράπεζα έχει ήδη εισπράξει ουσιαστικά το σύνολο του αρχικού κεφαλαίου μέσω προγραμματισμένων καταβολών ή προκαταβολών ή
- iii. οφείλονται σε μεμονωμένο μη επαναλαμβανόμενο γεγονός πέραν του ελέγχου της Τραπέζης.

Διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η Τράπεζα προβαίνει στη διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού της όταν:

- έχουν λήξει οι ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών στοιχείων,
- μεταβιβάζει το συμβατικό δικαίωμα είσπραξης των ταμειακών ροών από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία και ταυτόχρονα μεταβιβάζει τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από αυτά,
- δάνεια ή επενδύσεις σε αξιόγραφα καθίστανται ανεπίδεκτα εισπράξεως, οπότε και τα διαγράφει.

Στην περίπτωση συναλλαγών που, παρά τη μεταβίβαση του συμβατικού δικαιώματος για την είσπραξη των ταμειακών ροών από χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, οι κίνδυνοι και τα οφέλη που απορρέουν από αυτά παραμένουν στην Τράπεζα, δεν διακόπτεται η αναγνώριση των στοιχείων αυτών. Το ποσό που εισπράττεται από τη μεταβίβαση αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι λογιστικές πρακτικές που ακολουθούνται από την Τράπεζα σε ανάλογες συναλλαγές εξειδικεύονται περαιτέρω στις σημειώσεις 1.20 και 1.21.

Στην περίπτωση συναλλαγών με τις οποίες η Τράπεζα ούτε διατηρεί αλλά ούτε και μεταβιβάζει τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία, αλλά διατηρεί έλεγχο επ' αυτών, τότε αυτά εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στο βαθμό της συνεχιζόμενης ανάμειξης της Τραπέζης. Αν η Τράπεζα δεν διατηρεί τον έλεγχο των στοιχείων τότε διακόπτεται η αναγνώρισή τους και στη θέση τους αναγνωρίζονται διακριτά τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που δημιουργούνται ή διατηρούνται κατά τη μεταβίβαση. Κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων δεν υπήρχαν ανάλογες συναλλαγές.

Μεταγενέστερη αποτίμηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Η Τράπεζα για σκοπούς αποτίμησης διακρίνει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στις ακόλουθες κατηγορίες:

α) Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

- i. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται χρηματοοικονομικά στοιχεία του εμπορικού χαρτοφυλακίου, ήτοι:
 - υπάρχει πρόθεση για την πώληση ή την επαναγορά τους σε βραχύ χρονικό διάστημα, προκειμένου να αξιοποιηθούν βραχυχρόνιες διακυμάνσεις της αγοράς, ή
 - είναι παράγωγα προϊόντα που δεν αποτελούν μέσα αντιστάθμισης. Τα παράγωγα αυτά, όπως και οι υποχρεώσεις από παράγωγα προϊόντα τα οποία αποτελούν μέσα αντιστάθμισης εμφανίζονται στις υποχρεώσεις ως παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και οι κανόνες αποτίμησής τους ακολουθούν όσα αναφέρονται στη σημείωση 1.6.
- ii. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται επίσης χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις τις οποίες η Τράπεζα επιλέγει, κατά την αρχική αναγνώριση, να αποτιμήσει στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται ανωτέρω (σημείο γii).

Στο πλαίσιο της εξαγοράς της Εμπορικής Τραπέζης, η Τράπεζα προέβη στην έκδοση ομολόγου το οποίο κατέταξε στην ανωτέρω κατηγορία αποτίμησης.

β) Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος

Οι υποχρεώσεις αυτές εκτοκίζονται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες, οι ομολογίες εκδόσεώς μας και οι λοιπές δανειακές υποχρεώσεις.

Στην περίπτωση που χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της εν λόγω κατηγορίας υπεισέρχονται σε σχέση αντισταθμίσεως, εφαρμόζονται επιπλέον οι αρχές που αναφέρονται στη σημείωση 1.6.

γ) Υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων και από δεσμεύσεις παροχής δανείων με επιτόκια χαμηλότερα από εκείνα της αγοράς

Ως χρηματοοικονομική εγγύηση ορίζεται ένα συμβόλαιο το οποίο προβλέπει συγκεκριμένες πληρωμές του εκδότη για την αποζημίωση του κατόχου του συμβολαίου λόγω της ζημίας που υπέστη από την αθέτηση των υποχρεώσεων συγκεκριμένου οφειλέτη.

Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις καθώς και οι δεσμεύσεις παροχής δανείων με επιτόκια χαμηλότερα από εκείνα της αγοράς αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και στη συνέχεια αποτιμώνται στη μεγαλύτερη αξία ανάμεσα:

- στην πρόβλεψη που θα πρέπει να αναγνωρισθεί (βάσει του ΔΛΠ 37) όταν θα θεωρηθεί πιθανή η εκροή πόρων και η εκροή αυτή θα είναι δυνατό να αποτιμηθεί με αξιοπιστία,
- στο ποσό που αναγνωρίστηκε κατά την αρχική αναγνώριση μειωμένο με το ποσό της συσσωρευμένης απόσβεσής του.

Διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων υποχρεώσεων

Η Τράπεζα διακόπτει την αναγνώριση μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (ή μέρους αυτής) όταν αυτή συμβατικά εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

Στις περιπτώσεις που μία χρηματοοικονομική υποχρέωση ανταλλάσσεται με μία άλλη με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, η ανταλλαγή αντιμετωπίζεται λογιστικά ως εξόφληση της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και αναγνώριση νέας. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση ουσιώδους τροποποίησης των όρων της υφιστάμενης χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (είτε οφείλεται σε οικονομική δυσχέρεια του οφειλέτη είτε όχι). Οι όροι θεωρείται ότι διαφέρουν ουσιαστικά αν η προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών, βάσει των νέων όρων (συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών που έχουν εισπραχθεί ή καταβληθεί), προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο, διαφέρει κατά τουλάχιστον 10% από την παρούσα αξία των ταμειακών ροών που απομένουν από την αρχική χρηματοοικονομική υποχρέωση.

Στις περιπτώσεις διακοπής αναγνώρισης, η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (ή ενός τμήματος μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης) που εξοφλείται ή μεταβιβάζεται σε ένα άλλο μέρος και του τμήματος που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των μεταβιβαζόμενων εκτός μετρητών περιουσιακών στοιχείων και των αναληφθέντων υποχρεώσεων, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων εμφανίζονται συμψηφιστικά στον Ισολογισμό, μόνο σε περιπτώσεις όπου η Τράπεζα έχει νομικά το δικαίωμα και την πρόθεση να προβεί σε ταυτόχρονο διακανονισμό τους ή σε διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει από τον συμψηφισμό τους.

1.6 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμιση

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Παράγωγα είναι τα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία στην έναρξή τους έχουν συνήθως μικρή ή μηδενική αξία, η οποία στη συνέχεια μεταβάλλεται ανάλογα με τη μεταβολή που σημειώνεται σε κάποιο υποκείμενο στοιχείο με το οποίο συνδέονται (συνάλλαγμα, επιτόκια, δείκτη ή άλλη μεταβλητή).

Όταν το παράγωγο αποκτά θετική αξία, αναγνωρίζεται ως στοιχείο του ενεργητικού, ενώ αντίθετα, όταν αποκτά αρνητική αξία, αναγνωρίζεται ως στοιχείο των υποχρεώσεων.

Τα παράγωγα χρησιμοποιούνται είτε για σκοπούς αντιστάθμισης, είτε για σκοπούς εμπορικούς.

Όλα τα παράγωγα ανεξάρτητα του σκοπού για τον οποίο προορίζονται αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Στην περίπτωση που παράγωγα ενσωματώνονται σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, π.χ. ομόλογα, δάνεια, καταθέσεις,

δανειακές υποχρεώσεις κ.λπ., τα οποία δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και ταυτόχρονα τα οικονομικά χαρακτηριστικά και οι κίνδυνοι που απορρέουν από τα παράγωγα δεν είναι στενά συνδεδεμένα με τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά των κύριων χρηματοοικονομικών μέσων στα οποία ενσωματώνονται, τότε υποχρεωτικά διαχωρίζονται, αποτιμώνται στην εύλογη αξία και συμπεριλαμβάνονται στα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού ή υποχρεώσεων.

Στις περιπτώσεις που παράγωγα ενσωματώνονται σε χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, η μεταβολή της εύλογης αξίας τους περιλαμβάνεται στη συνολική μεταβολή της εύλογης αξίας των εν λόγω χρηματοοικονομικών μέσων και καταχωρείται στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

Τα παράγωγα προϊόντα χρησιμοποιούνται στα πλαίσια διαχειρίσεως Ενεργητικού - Παθητικού και σύμφωνα πάντα με τις κατευθυντήριες οδηγίες, οι οποίες δίδονται από την Επιτροπή Διαχειρίσεως Ενεργητικού-Παθητικού (ALCO).

Επιπλέον, η Τράπεζα χρησιμοποιεί τα παράγωγα για την αποκόμιση κερδών από βραχυχρόνιες μεταβολές της αγοράς και πάντα μέσα στα πλαίσια αναλήψεως κινδύνων που τίθενται από την αρμόδια Επιτροπή Διαχειρίσεως Ενεργητικού-Παθητικού (ALCO).

Οι διαφορές αποτιμήσεως που προκύπτουν από τα ανωτέρω παράγωγα προϊόντα καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

Όταν η Τράπεζα χρησιμοποιεί παράγωγα για αντιστάθμιση, προβαίνει κατά την έναρξη σε επαρκή τεκμηρίωση της σχέσεως αντισταθμίσεως, καθώς και σε έλεγχο της αποτελεσματικότητας της αντισταθμίσεως. Ο έλεγχος επαναλαμβάνεται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

Διευκρινίζονται ιδιαίτερα τα εξής:

α. Synthetic Swaps

Η Τράπεζα, προκειμένου να αυξήσει την απόδοση των καταθέσεων σε επιλεγμένους πελάτες της, χρησιμοποιεί το μηχανισμό των Synthetic Swaps.

Μετατρέπει δηλαδή τις καταθέσεις από Ευρώ σε JPY ή άλλο νόμισμα και παράλληλα, για την κάλυψη του συναλλαγματικού κινδύνου, προβαίνει σε προθεσμιακή αγορά του σχετικού νομίσματος.

Το αποτέλεσμα, το οποίο παράγεται από την προθεσμιακή πράξη, διασπάται σε τόκους, οι οποίοι προστίθενται στους χρεωστικούς τόκους των καταθέσεων, συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

β. Swaps συναλλάγματος (FX Swaps)

Τα Swaps αυτά χρησιμοποιούνται ως επί το πλείστον για την οικονομική αντιστάθμιση του κινδύνου, ο οποίος προέρχεται από καταθέσεις και δάνεια πελατών.

Για όσα από τα ανωτέρω Swaps δεν εφαρμόζεται λογιστική αντισταθμίσεως αυτά εντάσσονται στην κατηγορία των εμπορικών Swaps.

Το αποτέλεσμα, το οποίο προκύπτει από τα παράγωγα αυτά, διαχωρίζεται σε τόκους και συναλλαγματικές διαφορές, προκειμένου να υπάρξει συσχέτιση με τους τόκους και τις συναλλαγματικές διαφορές που παράγονται από τις καταθέσεις και τις χορηγήσεις, καθώς και σε λοιπά αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

Λογιστική αντιστάθμιση

Λογιστική αντιστάθμιση είναι ο καθορισμός ειδικών κανόνων αποτίμησης με τους οποίους επιδιώκεται η συσχέτιση των αποτελεσμάτων που προκύπτουν τόσο από το αντισταθμιζόμενο στοιχείο όσο και από το μέσο αντιστάθμισης, συσχέτιση η οποία δεν επιτυγχάνεται με τους συνήθεις κανόνες αποτίμησης.

Η τεκμηρίωση και η αποτελεσματικότητα των σχέσεων αντιστάθμισης αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις προκειμένου να εφαρμοστεί λογιστική αντιστάθμιση.

Η διαδικασία τεκμηρίωσης λαμβάνει χώρα κατά την έναρξη της σχέσεως αντιστάθμισης, ενώ ο έλεγχος αποτελεσματικότητας διενεργείται κατά την έναρξη και επαναλαμβάνεται κατά τις ημερομηνίες σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης.

α. Αντιστάθμιση εύλογης αξίας

Με τη λογιστική αντιστάθμιση της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου επιτυγχάνεται η συσχέτιση της μεταβολής της εύλογης αξίας του αντισταθμιζόμενου στοιχείου λόγω της επίδρασης ενός ή περισσότερων κινδύνων που αντισταθμίζονται.

Η μεταβολή της αξίας του μέσου αντιστάθμισης και η μεταβολή της αξίας του αντισταθμιζόμενου στοιχείου που οφείλεται στους κινδύνους που αντισταθμίζονται αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

Στις περιπτώσεις διακοπής της σχέσεως αντιστάθμισης, τα αντισταθμιζόμενα χρηματοοικονομικά μέσα συνεχίζουν να αποτιμώνται σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν για την κατηγορία αποτίμησης στην οποία έχουν ταξινομηθεί, όπως αυτοί αναλύονται στη σημείωση 1.5. Ειδικότερα για τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά μέσα, το συνολικό ποσό της μεταβολής της αξίας τους, που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα ισχύος της σχέσεως αντιστάθμισης, αποσβένεται σταδιακά στα αποτελέσματα, μέχρι τη λήξη ή την πώλησή τους. Η απόσβεση αυτή ξεκινά από το χρονικό σημείο διακοπής της σχέσης αντισταθμίσεως, βάσει του πραγματικού επιτοκίου που υπολογίζεται εκ νέου για το συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό μέσο και καταχωρείται στα έσοδα ή έξοδα εκ τόκων.

Η Τράπεζα, με χρήση επιτοκιακών παραγώγων (IRSs), αντισταθμίζει κινδύνους που αφορούν δανειακές υποχρεώσεις και δάνεια. Επίσης με χρήση συναλλαγματικών παραγώγων αντισταθμίζει συναλλαγματικούς κινδύνους που αφορούν επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες.

β. Αντιστάθμιση χρηματοροών

Με τη λογιστική αντιστάθμιση των χρηματοροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου επιτυγχάνεται η μετατροπή των χρηματοροών από κυμαινόμενες σε σταθερές.

Το αποτελεσματικό μέρος της μεταβολής της εύλογης αξίας του μέσου αντιστάθμισης αναγνωρίζεται απευθείας στην καθαρή θέση, ενώ το μη αποτελεσματικό μέρος αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Η λογιστική μεταχείριση του αντισταθμιζόμενου στοιχείου δεν μεταβάλλεται.

Στις περιπτώσεις διακοπής της σχέσεως αντιστάθμισης, το ποσό που έχει αναγνωρισθεί στην καθαρή θέση παραμένει εκεί διακριτά έως ότου πραγματοποιηθούν οι ταμειακές ροές ή η μελλοντική συναλλαγή. Όταν πραγματοποιηθούν οι ταμειακές ροές ή η μελλοντική συναλλαγή ισχύουν τα εξής:

- Αν το αποτέλεσμα είναι η αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων, το ποσό μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσεως στις ίδιες περιόδους που οι αντισταθμιζόμενες ροές επηρεάζουν τα αποτελέσματα της χρήσεως.
- Αν το αποτέλεσμα είναι η αναγνώριση ενός μη χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων είτε μία δέσμευση της Τραπέζης για την οποία εφαρμόζεται λογιστική αντιστάθμιση της εύλογης αξίας, το ποσό που έχει αναγνωρισθεί στην καθαρή θέση είτε μεταφέρεται στα αποτελέσματα την ίδια χρονική στιγμή με την οποία το στοιχείο του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων επηρεάζει τα αποτελέσματα είτε προσαρμόζει τη λογιστική αξία του στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων.

Στην περίπτωση που οι προσδοκώμενες ταμειακές ροές ή η συναλλαγή δεν θεωρούνται πλέον πιθανές, το ποσό μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσεως.

Η Τράπεζα εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμιση ταμειακών ροών για συγκεκριμένη ομάδα προθεσμιακών καταθέσεων. Ποσά που έχουν αναγνωρισθεί στην καθαρή θέση και τα οποία προέρχονται από σχέσεις αντισταθμίσεως ταμειακών ροών προθεσμιακών καταθέσεων, που έχουν πλέον διακοπεί, αποσβένονται γραμμικά στους τόκους έξοδα κατά τη διάρκεια της περιόδου που οι αντισταθμιζόμενες ροές των εν λόγω προθεσμιακών καταθέσεων επηρεάζουν τα αποτελέσματα.

γ. Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης σε οικονομική μονάδα εξωτερικού

Η λογιστική αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης σε οικονομική μονάδα εξωτερικού είναι παρόμοια με τη λογιστική αντιστάθμιση χρηματοροών. Στις περιπτώσεις διακοπής της σχέσεως αντιστάθμισης, τα συσσωρευμένα κέρδη/ζημιές που αναγνωρίστηκαν απευθείας στην καθαρή θέση μεταφέρονται στα αποτελέσματα, με την πώληση της μονάδος.

1.7 Προσδιορισμός εύλογης αξίας

Ως εύλογη αξία ορίζεται η τιμή που θα εισέπραττε η Τράπεζα κατά την πώληση ενός στοιχείου του ενεργητικού ή η τιμή που θα κατέβαλε προκειμένου να μεταβιβάσει μία υποχρέωση, σε μία συνηθισμένη συναλλαγή ανάμεσα σε συμμετέχοντες της αγοράς, κατά την ημερομηνία της αποτίμησης, στην κύρια αγορά του στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων ή στην πιο συμφέρουσα αγορά για το στοιχείο, στην περίπτωση που δεν υφίσταται κύρια αγορά.

Η Τράπεζα προσδιορίζει την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, βάσει των διαθέσιμων τιμών της αγοράς. Ως ενεργός ορίζεται η αγορά όταν τιμές οργανωμένης αγοράς είναι διαθέσιμες άμεσα και σε τακτική βάση από χρηματιστήρια, εξωτερικούς διαπραγματευτές (dealers – brokers), υπηρεσίες αποτιμήσεων ή εποπτικές αρχές, και οι τιμές αυτές αφορούν σε συνήθεις συναλλαγές μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά που πραγματοποιούνται σε τακτική βάση. Ειδικά για τις τιμές χρεογράφων, η Τράπεζα έχει υιοθετήσει συγκεκριμένο εύρος τιμών, μεταξύ των τιμών αγοράς και πώλησης που παρέχονται, ώστε να χαρακτηρίζονται ως τιμές ενεργού αγοράς (η διαφορά ανάμεσα στις bid ask τιμές δεν πρέπει να υπερβαίνει το 1,5/100 της ονομαστικής αξίας). Επίσης, σε περίπτωση που τιμές αγοράς δεν είναι διαθέσιμες κατά την ημερομηνία αποτίμησης αλλά είναι διαθέσιμες για τις τρεις τελευταίες εργάσιμες ημέρες της περιόδου αναφοράς και υπάρχουν τιμές αγοράς για 15 ημέρες κατά τη διάρκεια του τελευταίου μήνα της περιόδου αναφοράς, και ταυτόχρονα πληρείται το κριτήριο του εύρους τιμών bid ask, τότε θεωρείται ότι η αγορά είναι ενεργός.

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, η Τράπεζα προσδιορίζει την εύλογη αξία χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης οι οποίες είναι κατάλληλες για τις συγκεκριμένες συνθήκες, για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα και επαρκή δεδομένα για την αποτίμηση και οι οποίες αφενός μεν μεγιστοποιούν τη χρήση των σχετικών παρατηρήσιμων τιμών αφετέρου ελαχιστοποιούν τη χρήση μη παρατηρήσιμων τιμών. Σε περιπτώσεις που δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα στην αγορά δεδομένα, χρησιμοποιούνται στοιχεία που βασίζονται σε εσωτερικές εκτιμήσεις και παραδοχές π.χ. προσδιορισμός αναμενόμενων ταμειακών ροών, επιτοκίων προεξόφλησης, πιθανότητας προπληρωμών ή αθέτησης αντισυμβαλλομένου. Σε κάθε περίπτωση, κατά την αποτίμηση στην εύλογη αξία, η Τράπεζα χρησιμοποιεί υποθέσεις που θα χρησιμοποιούνταν από τους συμμετέχοντες της αγοράς, θεωρώντας ότι ενεργούν με βάση το μέγιστο οικονομικό τους συμφέρον.

Όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων τα οποία είτε αποτιμώνται στην εύλογη αξία είτε για τα οποία γνωστοποιείται η εύλογη αξία τους κατηγοριοποιούνται, ανάλογα με την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους, ως εξής:

- δεδομένα επιπέδου 1: τιμές (χωρίς προσαρμογές) ενεργού αγοράς,
- δεδομένα επιπέδου 2: άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα (observable) δεδομένα,
- δεδομένα επιπέδου 3: προκύπτουν από εκτιμήσεις της Τραπέζης καθώς δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα δεδομένα στην αγορά.

Ειδικότερα ισχύουν τα εξής:

Χρηματοοικονομικά μέσα

Σε ό,τι αφορά στα χρηματοοικονομικά μέσα, η καλύτερη εκτίμηση της εύλογης αξίας τους κατά την αρχική αναγνώριση είναι η τιμή της συναλλαγής, εκτός αν η εύλογη αξία αποδεικνύεται από άλλες παρατηρήσιμες συναλλαγές της αγοράς που αφορούν στο ίδιο μέσο ή προκύπτει βάσει μίας τεχνικής αποτίμησης της οποίας οι μεταβλητές περιλαμβάνουν κυρίως δεδομένα από παρατηρήσιμες αγορές. Στις περιπτώσεις αυτές, η διαφορά ανάμεσα στην τιμή της συναλλαγής και στην εύλογη αξία αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, η εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση προσαρμόζεται με το ποσό της διαφοράς σε σχέση με την τιμή της συναλλαγής. Το ποσό της προσαρμογής αυτής αναγνωρίζεται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα μόνο κατά το βαθμό που σχετίζεται με μια μεταβολή στους παράγοντες που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη τους κατά την αποτίμηση.

Κατά τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων λαμβάνεται υπόψη ο πιστωτικός κίνδυνος. Στις συμβάσεις παραγώγων, ειδικότερα, λαμβάνεται υπόψη ο πιστωτικός κίνδυνος και των δύο αντισυμβαλλομένων (bilateral credit valuation adjustment).

Η Τράπεζα προσδιορίζει την εύλογη αξία για κάθε χρηματοοικονομικό μέσο διακριτά. Ωστόσο, για συμβάσεις παραγώγων τις

οποίες η Τράπεζα διαχειρίζεται ως ομάδα ανά αντισυμβαλλόμενο και παρέχει πληροφόρηση για την ομάδα αυτή στα βασικά διοικητικά της στελέχη, ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας ως προς τον πιστωτικό κίνδυνο πραγματοποιείται με βάση την καθαρή έκθεσή της ανά αντισυμβαλλόμενο. Τυχόν προσαρμογές της εύλογης αξίας που πραγματοποιούνται λόγω της ανωτέρω διαδικασίας αποτίμησης σε επίπεδο χαρτοφυλακίου κατανομούνται στα στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων ανάλογα με το εάν η καθαρή έκθεση της Τραπέζης ως προς τον αντισυμβαλλόμενο είναι θετική ή αρνητική αντίστοιχα.

Επίσης, η εύλογη αξία των καταθέσεων που ικανοποιούνται σε πρώτη ζήτηση (όπως για παράδειγμα οι καταθέσεις ταμειευτηρίου) δεν υπολείπεται του ποσού που είναι πληρωτέο κατά τη ζήτηση, προεξοφλημένο από την πρώτη μέρα που το ποσό θα ζητηθεί να πληρωθεί.

Τα κύρια δεδομένα που χρησιμοποιούνται στις μεθοδολογίες αποτίμησης που εφαρμόζει η Τράπεζα είναι:

- Τιμές ομολόγων – τιμές οργανωμένης αγοράς (quoted prices) διαθέσιμες συνήθως για κυβερνητικά και εταιρικά χρεόγραφα.
- Πιστωτικά περιθώρια (credit spreads) – υπολογίζονται από τιμές οργανωμένης αγοράς για συναφείς τίτλους χρεογράφων ή από διαπραγματεύσιμα credit default swaps. Οι τιμές μεταξύ και εκτός των διαθέσιμων δεδομένων υπολογίζονται με παρεμβολή (interpolation) και προβολή (extrapolation) αντίστοιχα.
- Επιτόκια – επιτόκια αναφοράς όπως είναι LIBOR, OIS και άλλα επιτόκια που παρέχονται σε οργανωμένες αγορές ανταλλαγής επιτοκίων, ομολόγων και συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης. Οι τιμές μεταξύ και εκτός των διαθέσιμων δεδομένων υπολογίζονται με παρεμβολή (interpolation) και προβολή (extrapolation) αντίστοιχα.
- Συναλλαγματικές ισοτιμίες – παρέχονται σε οργανωμένες αγορές συναλλάγματος spot, προθεσμιακών συμβολαίων και συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος.
- Μετοχές και μετοχικοί δείκτες – τιμές οργανωμένης αγοράς για μετοχές που διαπραγματεύονται σε χρηματιστήρια μετοχών και για τους σχετικούς μετοχικούς δείκτες.
- Συντελεστές Μεταβλητότητας και συσχέτισης – υπολογίζονται από τιμές δικαιωμάτων προαίρεσης ή από υπηρεσίες αποτιμήσεων (pricing service).
- Μετοχές μη εισηγμένες σε χρηματιστήριο – χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρέχει η εταιρία που έχει εκδόσει τις μετοχές και σχετικές πληροφορίες του κλάδου όπου δραστηριοποιείται.
- Μεριδία αμοιβαίων κεφαλαίων – η καθαρή αξία ενεργητικού του αμοιβαίου όπως δημοσιοποιείται ημερησίως στο χρηματιστήριο όπου είναι εισηγμένο.
- Δάνεια και καταθέσεις: δεδομένα αγοράς και συγκεκριμένες παράμετροι κινδύνου για τράπεζες/πελάτες

Μη χρηματοοικονομικά μέσα

Η κυριότερη κατηγορία μη χρηματοοικονομικών μέσων για την οποία προσδιορίζεται εύλογη αξία είναι τα ακίνητα.

Η διαδικασία που, κατά κανόνα, ακολουθείται κατά την αποτίμηση στην εύλογη αξία ενός ακινήτου συνοψίζεται στα ακόλουθα στάδια:

- Ανάθεση της εντολής στον μηχανικό-εκτιμητή
- Μελέτη Υποθέσεως – Καθορισμός Πρόσθετων Στοιχείων
- Αυτοψία – Επιθεώρηση
- Επεξεργασία Στοιχείων – Υπολογισμοί
- Σύνταξη Εκτιμήσεων

Ο εκάστοτε εκτιμητής, για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας του κάθε ακινήτου, επιλέγει εκ των ακόλουθων τριών βασικών μεθόδων:

- Μέθοδος της αγοράς (ή συγκριτική μέθοδος), η οποία προσδιορίζει την εύλογη αξία του ακινήτου με σύγκρισή του με άλλα όμοια ακίνητα για τα οποία υπάρχουν στοιχεία συναλλαγών (αγοραπωλησιών).
- Μέθοδος του εισοδήματος, η οποία κεφαλαιοποιεί μελλοντικές χρηματοροές που μπορεί να εξασφαλίσει το ακίνητο με κατάλληλο επιτόκιο κεφαλαιοποίησης.

- Μέθοδος του κόστους η οποία αντικατοπτρίζει το ποσό το οποίο θα απαιτούνταν κατά την τρέχουσα περίοδο για την υποκατάσταση του ακινήτου με ένα άλλο, ανάλογων προδιαγραφών, αφού ληφθεί υπόψη η κατάλληλη προσαρμογή λόγω απαξιώσεως.

Παραδείγματα δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την αποτίμηση των ακινήτων και τα οποία αναφέρονται αναλυτικά στις επιμέρους εκτιμήσεις είναι τα ακόλουθα:

- **Εμπορικά Ακίνητα:** Τιμή ανά τ.μ., προσαύξηση ενοικίου κατ' έτος, ποσοστό μακροχρόνια μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), προεξοφλητικό επιτόκιο, συντελεστής απόδοσης εξόδου, διάρκεια μισθώσεων σε ισχύ (έτη), ποσοστό μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), κ.λπ.
- **Οικιστικά Ακίνητα:** Καθαρή (αρχική) απόδοση ακινήτου, αναμενόμενη απόδοση ακινήτου βάσει εκτιμώμενης μισθωτικής αξίας (reversionary yield), καθαρό ενοίκιο ανά τ.μ. ανά έτος, ποσοστό μακροχρόνια μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), διάρκεια μισθώσεων σε ισχύ (έτη), ποσοστό μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), εκτιμώμενη αξία μισθωμάτων ανά τ.μ., προσαύξηση ενοικίου κατ' έτος, προεξοφλητικό επιτόκιο, συντελεστής απόδοσης εξόδου, διάρκεια μισθώσεων σε ισχύ (έτη), κ.λπ.
- **Γενικές Παραδοχές όπως:** ηλικία κτηρίου, υπολειπόμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής, τ.μ. ανά κτήριο κ.α. αναφέρονται επίσης στις επιμέρους εκτιμήσεις για κάθε ακίνητο.

Επισημαίνεται πως η αποτίμηση στην εύλογη αξία ενός ακινήτου βασίζεται στην ικανότητα των συμμετεχόντων της αγοράς να δημιουργήσουν οικονομικά οφέλη από τη μέγιστη και καλύτερη χρήση του ή από την πώλησή του σε άλλους συμμετέχοντες της αγοράς, οι οποίοι θα κάνουν χρήση του στοιχείου αυτού κατά το μέγιστο και καλύτερο τρόπο.

1.8 Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται οι συμμετοχές της Τράπεζας σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες.

Οι συμμετοχές αυτές αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται και τα έξοδα αποκτήσεώς τους μείον τυχόν ζημίες απομειώσεως.

Μερίσματα που λαμβάνει η Τράπεζα από τις συμμετοχές της αναγνωρίζονται στα έσοδα όταν λαμβάνεται σχετική απόφαση από το αρμόδιο όργανο της εταιρίας στην οποία συμμετέχει η Τράπεζα.

Σε περίπτωση απορρόφησης μίας θυγατρικής εταιρίας, η Τράπεζα εφαρμόζει τις διατάξεις του ΔΠΧΠ 3 περί συνενώσεων επιχειρήσεων, όπως αυτές αναλυτικότερα περιγράφονται στη σημείωση 1.2 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2017.

1.9 Ενσώματα πάγια στοιχεία (ιδιοχρησιμοποιούμενα)

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα οικόπεδα, τα κτήρια των Κεντρικών Υπηρεσιών και των Καταστημάτων, οι δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων σε μισθωμένα ακίνητα, και ο κινητός εξοπλισμός, τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται από την Τράπεζα, είτε για τις λειτουργικές εργασίες της, είτε για διοικητικούς σκοπούς.

Τόσο τα ακίνητα όσο και ο κινητός εξοπλισμός αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεώς τους, προσαυξημένο με τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή για την απόκτησή τους.

Μετά την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν συσσωρευμένες ζημίες από την απομείωση της αξίας τους.

Μεταγενέστερες δαπάνες επαυξάνουν την αξία του παγίου ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο όταν είναι πολύ πιθανό να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη.

Δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων επιβαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσεως στην οποία πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των κτηρίων και του εξοπλισμού διενεργούνται στο κόστος κτήσεως μείον την υπολειμματική τους αξία, και υπολογίζονται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο λαμβάνοντας υπόψη τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους.

Η ωφέλιμη ζωή ανά κατηγορία παγίων έχει καθορισθεί ως εξής:

- Κτήρια ιδιόκτητα: έως 40 χρόνια.
- Προσθήκες και βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα: η διάρκεια της μισθώσεως.

Εξοπλισμός και μεταφορικά μέσα: από 5 έως 33 χρόνια.

Οι εδαφικές εκτάσεις δεν αποσβένονται. Εξετάζονται όμως για τυχόν απομείωση της αξίας τους.

Οι υπολειμματικές αξίες των παγίων και η ωφέλιμη ζωή τους αναπροσαρμόζονται, αν είναι απαραίτητο, κάθε φορά που συντάσσονται οικονομικές καταστάσεις.

Τα πάγια της Τραπέζης εξετάζονται σε ετήσια βάση για ενδείξεις απομείωσης και αν έχουν υποστεί απομείωση προσαρμόζονται στην ανακτήσιμη αξία τους με ισόποση επιβάρυνση των αποτελεσμάτων.

Κέρδη και ζημίες από διαθέσεις παγίων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

1.10 Επενδύσεις σε ακίνητα

Στην κατηγορία αυτή η Τράπεζα έχει εντάξει κτήρια ή τμήματα κτηρίων με αναλογία τους επί του οικοπέδου, τα οποία εκμισθώνει με λειτουργική μίσθωση.

Οι επενδύσεις αυτές αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεώς τους, προσαυξημένο με τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή για την απόκτησή τους.

Μετά την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν συσσωρευμένες ζημίες από την απομείωση της αξίας τους.

Μεταγενέστερες δαπάνες επαυξάνουν την αξία του παγίου ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο όταν είναι πολύ πιθανό να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη.

Δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων επιβαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσεως στην οποία πραγματοποιούνται.

Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων, η ωφέλιμη ζωή τους έχει καθορισθεί ίση με αυτή των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων και χρησιμοποιείται η σταθερή μέθοδος.

Μεταφορές προς και από την κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων πραγματοποιούνται σε περίπτωση μεταβολής της πρόθεσης της Τραπέζης σε ό,τι αφορά στη χρήση του ακινήτου. Ειδικότερα, το ακίνητο αναταξινομείται στην κατηγορία των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων στην περίπτωση που η πρόθεση της Τραπέζης είναι να το ιδιοχρησιμοποιήσει ενώ αναταξινομείται στην κατηγορία των κατεχόμενων προς πώληση ακινήτων στην περίπτωση που ληφθεί απόφαση για την πώλησή του και εφόσον ικανοποιούνται τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 1.16. Αντιθέτως, ακίνητα που δεν έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων μεταφέρονται στην κατηγορία αυτή στην περίπτωση που ληφθεί απόφαση για εκμίσθωσή τους.

1.11 Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια στοιχεία

Στην κατηγορία αυτή η Τράπεζα έχει εντάξει:

α) Άυλα στοιχεία που προκύπτουν από τον επιμερισμό του τιμήματος κατά την εξαγορά εταιριών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Δ.Π.Χ.Π. 3 ή που αποκτήθηκαν με μεμονωμένη αγορά. Τα άυλα αυτά στοιχεία παρακολουθούνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις.

Στα άυλα αυτά στοιχεία περιλαμβάνονται η αξία που έχει αποδοθεί σε αποκτειθείσες πελατειακές σχέσεις καθώς και στην καταθετική βάση. Η ωφέλιμη ζωή τους έχει προσδιορισθεί από 2 έως 9 έτη.

β) Τα προγράμματα λογισμικού, τα οποία αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις. Το κόστος προγραμμάτων λογισμικού που αποκτώνται με αγορά περιλαμβάνει την τιμή αγοράς και κάθε άμεσα επιρριπτό κόστος προετοιμασίας του λογισμικού για την προοριζόμενη χρήση του, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών του προσωπικού και των εξειδικευμένων επαγγελματιών. Το κόστος εσωτερικώς δημιουργούμενων προγραμμάτων λογισμικού περιλαμβάνει τις δαπάνες της φάσης ανάπτυξης του λογισμικού, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών προσωπικού

που προκύπτουν άμεσα από την προετοιμασία του λογισμικού για την προοριζόμενη χρήση του. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των προγραμμάτων, την οποία η Τράπεζα έχει καθορίσει έως 15 έτη. Έξοδα που αφορούν τη συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της χρήσεως στην οποία πραγματοποιούνται. Προγράμματα λογισμικού που θεωρούνται αναπόσπαστο μέρος των ηλεκτρονικών υπολογιστών (περιπτώσεις που ο ηλεκτρονικός υπολογιστής δεν δύναται να χρησιμοποιηθεί χωρίς το συγκεκριμένο λογισμικό πρόγραμμα) ταξινομούνται στα ενσώματα πάγια στοιχεία.

γ) Εμπορικά σήματα και λοιπά δικαιώματα τραπεζικής ιδιοκτησίας, τα οποία αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους. Οι αποσβέσεις των άυλων παγίων στοιχείων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο. Εξαιρέση αποτελούν τα άυλα πάγια που έχουν αόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής, τα οποία δεν αποσβένονται. Όλα τα άυλα πάγια εξετάζονται για τυχόν απομείωση της αξίας τους.

Για τα άυλα στοιχεία η Τράπεζα δεν υπολογίζει υπολειμματική αξία.

1.12 Μισθώσεις

Η Τράπεζα συνάπτει συμβάσεις επί παγίων είτε ως μισθωτής είτε ως εκμισθωτής.

Όταν οι κίνδυνοι και τα οφέλη των παγίων που εκμισθώνονται μεταφέρονται στον μισθωτή, τότε οι αντίστοιχες συμβάσεις χαρακτηρίζονται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις.

Όλες οι υπόλοιπες συμβάσεις μίσθωσης χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις.

Ανάλογα με τα χαρακτηριστικά που διέπουν τις συμβάσεις μίσθωσης, ο λογιστικός χειρισμός τους έχει ως εξής:

α) Όταν η Τράπεζα είναι εκμισθωτής

i. Χρηματοδοτικές μισθώσεις:

Στις περιπτώσεις συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, στις οποίες η Τράπεζα λειτουργεί ως εκμισθωτής, το συνολικό ποσό των μισθωμάτων που προβλέπει η σύμβαση μίσθωσης καταχωρείται στην κατηγορία δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών.

Η διαφορά μεταξύ της παρούσας αξίας (καθαρή επένδυση) των μισθωμάτων και του συνολικού ποσού των μισθωμάτων αναγνωρίζεται ως μη δεδουλευμένος τόκος και εμφανίζεται αφαιρετικά των απαιτήσεων.

Οι εισπράξεις των μισθωμάτων μειώνουν τη συνολική απαίτηση από μισθώματα, ενώ το χρηματοοικονομικό έσοδο αναγνωρίζεται με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις εξετάζονται για απομείωση της αξίας τους, σύμφωνα με τη διαδικασία που ισχύει για τα δάνεια και τις απαιτήσεις κατά πελατών, όπως αυτή περιγράφεται στην σημείωση 1.13.

ii. Λειτουργικές μισθώσεις:

Στις περιπτώσεις λειτουργικών μισθώσεων, η Τράπεζα που λειτουργεί ως εκμισθωτής παρακολουθεί το μισθωμένο πάγιο ως στοιχείο ενεργητικού, διενεργώντας αποσβέσεις με βάση την ωφέλιμη ζωή του. Τα ποσά των μισθωμάτων, που αντιστοιχούν στη χρήση του μισθωμένου παγίου αναγνωρίζονται ως έσοδα, στην κατηγορία λοιπά έσοδα, με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

β) Όταν η Τράπεζα είναι μισθωτής

i. Χρηματοδοτικές μισθώσεις:

Στις περιπτώσεις συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, στις οποίες η Τράπεζα λειτουργεί ως μισθωτής, ο μισθωμένος εξοπλισμός περιλαμβάνεται στην ανάλογη κατηγορία παγίων, όπως και τα ιδιόκτητα πάγια, ενώ η σχετική υποχρέωση προς τον εκμισθωτή περιλαμβάνεται στις λοιπές υποχρεώσεις.

Τα μισθωμένα, με χρηματοδοτική μίσθωση, πάγια και η σχετική υποχρέωση αναγνωρίζονται αρχικά στη μικρότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας των παγίων και της παρούσας αξίας των ελάχιστων υποχρεωτικών μισθωμάτων που έχουν συμφωνηθεί να καταβληθούν στον εκμισθωτή.

Η παρούσα αξία των μισθωμάτων υπολογίζεται με επιτόκιο προεξόφλησης εκείνο που αναφέρεται στη σύμβαση μισθώσεως, ή, όπου αυτό δεν αναφέρεται, με βάση το επιτόκιο δανεισμού που θα επιβαρυνόταν η Τράπεζα για αντίστοιχη χρηματοδότησή της για τον ίδιο σκοπό.

Μετά την αρχική καταχώρηση, τα πάγια αποσβένονται με βάση την ωφέλιμη ζωή τους, εκτός αν η διάρκεια της μισθώσεως είναι μικρότερη και το πάγιο δεν αναμένεται να περιέλθει στην κατοχή της Τραπέζης κατά τη λήξη της σύμβασης, οπότε και οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη διάρκεια της μίσθωσης.

Τα μισθώματα που καταβάλλονται στον εκμισθωτή κατανέμονται σε μείωση της υποχρέωσης με επιβάρυνση των αποτελεσμάτων ως έξοδα εκ τόκων, με βάση την τοκοχρεολυτική μέθοδο.

ii. Λειτουργικές μισθώσεις:

Στις περιπτώσεις λειτουργικών μισθώσεων, η Τράπεζα, που λειτουργεί ως μισθωτής, δεν καταχωρεί το μισθωμένο πάγιο ως στοιχείο ενεργητικού, αναγνωρίζει δε ως έξοδα στην κατηγορία γενικά διοικητικά έξοδα τα ποσά των μισθωμάτων που αντιστοιχούν στη χρήση του μισθωμένου παγίου, με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

1.13 Απομείωση δανείων

Για τον υπολογισμό της απομείωσης των δανείων, η Τράπεζα διενεργεί, σε κάθε ημερομηνία συντάξεως οικονομικών καταστάσεων, έλεγχο απομείωσης (impairment test), σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τη μεθοδολογία που περιγράφονται στο ΔΛΠ 39 και στις σχετικές με αυτό οδηγίες εφαρμογής.

Ειδικότερα, η όλη διαδικασία περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

α) Καθιέρωση κριτηρίων για τον έλεγχο σε ατομική βάση ή σε επίπεδο χαρτοφυλακίου

Η Τράπεζα εξετάζει για απομείωση σε ατομική βάση τα δάνεια τα οποία θεωρεί από μόνα τους σημαντικά. Τα δάνεια που θεωρούνται από μόνα τους σημαντικά αναφέρονται στη σημείωση 38.1. Για τα λοιπά δάνεια ο έλεγχος της απομείωσης πραγματοποιείται σε επίπεδο χαρτοφυλακίου.

Η Τράπεζα έχει καθορίσει τα γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης (trigger events).

Τα δάνεια τα οποία υπόκεινται σε ατομική αξιολόγηση κατά την οποία δεν προκύπτει ζημία απομείωσης αξιολογούνται σε συλλογική βάση αφού ενταχθούν σε ομάδες βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.

Για τη διενέργεια του ελέγχου απομείωσης σε συλλογική βάση, η Τράπεζα τμηματοποιεί το χαρτοφυλάκιο σε ομοειδείς πληθυσμούς, βάσει κοινών χαρακτηριστικών κινδύνων, και διαθέτει στατιστικά ιστορική βάση, όπου διεξάγει αναλύσεις με τη βοήθεια των οποίων αποτυπώνει και καθορίζει τον έλεγχο απομείωσης, ανά διαφορετικό τμήμα του πληθυσμού.

Επιπρόσθετα, στα πλαίσια του ελέγχου απομείωσης σε συλλογική βάση, η Τράπεζα αναγνωρίζει προβλέψεις για ζημιόγωνα γεγονότα τα οποία έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν ακόμα κοινοποιηθεί (Incurred but not reported – IBNR). Ο υπολογισμός της απομείωσης σε αυτές τις περιπτώσεις λαμβάνει υπόψη τη χρονική περίοδο μεταξύ της εμφάνισης ενός συγκεκριμένου γεγονότος και της ημερομηνίας που καθίσταται γνωστό (Loss Identification Period).

Λεπτομερής καταγραφή των δανείων που εμπίπτουν στους τομείς wholesale και retail, των γεγονότων που συνιστούν έναυσμα για τη διενέργεια του ελέγχου απομείωσης καθώς και των κριτηρίων βάσει των οποίων σχηματίζονται οι ομάδες για την απομείωση σε συλλογική βάση περιλαμβάνονται στη σημείωση 38.1.

β) Μεθοδολογία προσέγγισης των μελλοντικών ταμειακών ροών σε απομειωμένα δάνεια

Η Τράπεζα έχει δημιουργήσει ισχυρή βάση, με ιστορικά δεδομένα, που περιλαμβάνει τα ποσά με τα οποία τελικά απομειώνεται η αξία των δανείων (Loss given default – LGD), μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης ή άλλων

μέτρων που λαμβάνονται, στα πλαίσια της προσπάθειας για την ικανοποίηση των απαιτήσεων της από δάνεια και αφού ληφθούν υπόψη οι πάσης φύσεως ενοχικές και εμπράγματα εξασφαλίσεις επί των δανείων.

Με βάση τα δεδομένα αυτά, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό του κάθε δανείου, αφού προηγουμένως δοθεί σε κάθε ροή η διάσταση του χρόνου. Η αναγωγή των ταμειακών ροών σε παρούσες αξίες γίνεται με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στο βαθμό που το ανακτήσιμο ποσό του δανείου υπολείπεται της λογιστικής του αξίας.

γ) Εκτοκισμός απομειωμένων δανείων

Όλα τα απομειωμένα δάνεια εκτοκίζονται με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο (effective interest rate) υπολογιζόμενο στο κεφάλαιο που έχει απομείνει μετά την απομείωση.

δ) Χειρισμός των ποσών απομείωσης – Διαγραφές

Τα ποσά των απομειώσεων τηρούνται σε υποαντίθετους λογαριασμούς προβλέψεων (allowance accounts) μέχρι η Τράπεζα να αποφασίσει τη διαγραφή/απόσβεση των ποσών αυτών.

Η πολιτική της Τραπέζης αναφορικά με τις διαγραφές/αποσβέσεις δανείων παρουσιάζεται αναλυτικά στη σημείωση 38.1.

ε) Ανακτήσεις/εισπράξεις ποσών σε απομειωμένα δάνεια

Αν, μετά την ημερομηνία της αναγνώρισης της ζημίας από απομείωση, λάβουν χώρα γεγονότα, που οδηγούν σε μείωση των ήδη αναγνωρισθέντων ποσών απομείωσης ή εισπραχθούν ποσά από διαγραφέντα δάνεια, τα ποσά αυτά αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα και συγκεκριμένα στις ζημίες απομείωσης και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου.

1.14 Απομείωση συμμετοχών και μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Η Τράπεζα, σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων, εξετάζει για σκοπούς απομείωσης τη συμμετοχή της σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρίες και σε κοινοπραξίες καθώς και τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και ειδικότερα τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια στοιχεία, τις επενδύσεις σε ακίνητα, την υπεραξία και τα λοιπά άυλα πάγια στοιχεία.

Κατά την εκτίμηση για απομείωση των ανωτέρω στοιχείων λαμβάνονται υπόψη τόσο εσωτερικές όσο και εξωτερικές πηγές πληροφόρησης, εκ των οποίων ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής:

- Η σημαντική μείωση της αγοραίας αξίας του στοιχείου, πέραν εκείνης που θα αναμένονταν ως αποτέλεσμα του χρόνου που έχει παρέλθει ή της κανονικής χρήσης του.
- Σημαντικές μεταβολές στο τεχνολογικό, οικονομικό ή νομικό περιβάλλον στο οποίο η εταιρία δραστηριοποιείται ή το στοιχείο του ενεργητικού είναι ενταγμένο και οι οποίες έχουν ή αναμένεται να έχουν αρνητική επίδραση κατά την τρέχουσα χρήση ή στο εγγύς μέλλον.
- Σημαντική δυσμενής μεταβολή των συναλλαγματικών ισοτιμιών.
- Σημαντική αύξηση των επιτοκίων της αγοράς ή των ποσοστών απόδοσης επενδύσεων οι οποίες είναι πιθανό να επηρεάσουν το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της αξίας του στοιχείου λόγω χρήσης.
- Η λογιστική αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της εταιρίας είναι μεγαλύτερη από την χρηματιστηριακή κεφαλαιοποίησή της.
- Η ύπαρξη εσωτερικής πληροφόρησης για απαξίωση ή φυσική ζημία του στοιχείου.

Επίσης, η είσπραξη μερίσματος από επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς ή κοινοπραξίες λαμβάνεται υπόψη ως ένδειξη πιθανής απομείωσης των συμμετοχών κατά τη διενέργεια του ελέγχου απομείωσής τους που πραγματοποιείται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσεως όταν η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής. Ως

ανακτήσιμη ορίζεται η υψηλότερη αξία ανάμεσα στην εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης και στην αξία λόγω χρήσης.

Η εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης αποτελεί το ποσό που θα εισέπραττε η Τράπεζα κατά την πώληση του στοιχείου (μείον τα έξοδα πώλησης), σε μία συνηθισμένη συναλλαγή ανάμεσα σε συμμετέχοντες της αγοράς.

Η αξία λόγω χρήσης είναι η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να αντληθούν από το στοιχείο ή από τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών, από τη χρήση τους και όχι από τη ρευστοποίησή τους.

Ειδικά κατά την αποτίμηση της αξίας των ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων, η αξία λόγω χρήσεως (value in use) ενσωματώνει στην αξία του παγίου και όλες τις επενεχθείσες βελτιώσεις που το καθιστούν απολύτως κατάλληλο για χρήση του από την Τράπεζα.

1.15 Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος αποτελείται από τον τρέχοντα και τον αναβαλλόμενο φόρο.

Ο τρέχων φόρος της χρήσεως περιλαμβάνει τον αναμενόμενο να πληρωθεί φόρο επί του φορολογητέου εισοδήματος της κλειόμενης χρήσεως, βάσει των φορολογικών συντελεστών που ισχύουν κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

Αναβαλλόμενος φόρος είναι ο φόρος που θα πληρωθεί ή θα ανακτηθεί στο μέλλον και σχετίζεται με λογιστικές πράξεις που έγιναν κατά τη διάρκεια της κλειόμενης χρήσεως αλλά θεωρούνται φορολογητέα έσοδα ή εκπεστέα έξοδα μελλοντικών χρήσεων. Υπολογίζεται επί των προσωρινών διαφορών μεταξύ της φορολογικής βάσης των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων και της αντίστοιχης λογιστικής τους αξίας.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και νόμους) που έχουν θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο όταν πιθανολογούνται μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, από τα οποία παρέχεται η δυνατότητα να εκπέσουν οι αντίστοιχες προσωρινές διαφορές.

Ο φόρος εισοδήματος, τρέχων και αναβαλλόμενος, καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός εάν αφορά στοιχεία που έχουν καταχωρηθεί απευθείας στην καθαρή θέση οπότε και ο φόρος που αναλογεί σε αυτά καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση.

1.16 Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση

Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού, ή ομάδα αυτών, των οποίων η αξία αναμένεται να ανακτηθεί μέσω πώλησης, μαζί με τυχόν συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις κατατάσσονται ως στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση.

Η ανωτέρω κατάταξη εφαρμόζεται εφόσον το στοιχείο ενεργητικού είναι άμεσα διαθέσιμο προς πώληση στην παρούσα κατάστασή του και η πώλησή του θεωρείται ιδιαίτερα πιθανή. Η πώληση θεωρείται πιθανή όταν έχει ληφθεί η απόφαση πώλησης του στοιχείου από τη Διοίκηση, πραγματοποιούνται οι ενέργειες για τον εντοπισμό του κατάλληλου αγοραστή, το περιουσιακό στοιχείο διατίθεται ενεργά στην αγορά σε τιμή που είναι λογική σε σχέση με την τρέχουσα εύλογη αξία του και η πώληση αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός ενός έτους. Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται με αποκλειστικό σκοπό τη μεταπώληση τους αναγνωρίζονται απευθείας ως στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση εφόσον ικανοποιείται το κριτήριο της πώλησης με χρονικό ορίζοντα ενός έτους και είναι εξαιρετικά πιθανό ότι και τα λοιπά κριτήρια θα ικανοποιηθούν μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα (συνήθως εντός τριών μηνών).

Πριν από την κατάταξή τους ως στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση, τα στοιχεία της κατηγορίας αυτής αποτιμώνται με βάση τους κανόνες που επιβάλλονται από τα επιμέρους Λογιστικά Πρότυπα που τα αφορούν.

Τα κατεχόμενα προς πώληση στοιχεία, τόσο κατά την αρχική τους αναγνώριση, όσο και σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης αξίας, αφαιρουμένων τυχόν εξόδων που θα προκύψουν από την πώληση.

Οποιαδήποτε ζημία προκύψει από τη σύγκριση καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα και δύναται να αναστραφεί στο μέλλον. Εάν η ζημία απομείωσης αφορά ομάδα στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση, κατανέμεται στα επιμέρους στοιχεία της ομάδας, εκτός ορισμένων στοιχείων που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Π 5. Κατά τη διαδικασία κατανομής των ζημιών απομείωσης, πρώτα εξαλείφεται τυχόν υπεραξία (Goodwill) που αντιστοιχεί στην ομάδα και τυχόν υπόλοιπο, που απομένει, κατανέμεται αναλογικά στα υπόλοιπα στοιχεία.

Για τα στοιχεία ενεργητικού που εντάσσονται στην κατηγορία αυτή δεν διενεργούνται αποσβέσεις.

Κέρδη και ζημίες από διαθέσεις στοιχείων αυτής της κατηγορίας αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται μέσω πλειστηριασμών αλλά δεν είναι άμεσα διαθέσιμα προς πώληση ή δεν αναμένεται να πωληθούν εντός ενός έτους παρουσιάζονται στη γραμμή Λοιπα Στοιχεία Ενεργητικού και αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσης (ή της λογιστικής τους αξίας) και της εύλογης αξίας. Τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού, τα οποία η Τράπεζα αποφασίζει μεταγενέστερα είτε να ιδιοχρησιμοποιήσει είτε να εκμισθώσει, αναταξινομούνται στις κατηγορίες των ιδιοχρησιμοποιούμενων ή επενδυτικών παγίων αντίστοιχα. Κατά την αναταξινόμησή τους, τα πάγια αυτά αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία ανάμεσα στην ανακτήσιμη αξία και στη λογιστική αξία, πριν την ταξινόμησή τους στα πάγια κατεχόμενα προς πώληση, προσαρμοσμένη με τη σωρευτική απόσβεση ή αναπροσαρμογή της αξίας που θα είχαν αν δεν είχαν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση.

1.17 Προγράμματα παροχών στο προσωπικό

Στην Τράπεζα λειτουργούν προγράμματα καθορισμένων συνεισφορών καθώς και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Στα προγράμματα καθορισμένων συνεισφορών η Τράπεζα καταβάλλει ένα καθορισμένο, κατά περίπτωση, ποσό εισφοράς σε έναν ανεξάρτητο φορέα.

Η Τράπεζα δεν έχει περαιτέρω υποχρέωση, νομική ή τεκμαρτή, να καταβάλλει επιπλέον εισφορές, σε περίπτωση που ο φορέας αυτός δεν έχει τα απαραίτητα περιουσιακά στοιχεία για την κάλυψη των παροχών, που σχετίζονται με την υπηρεσία του προσωπικού στο τρέχον ή σε παρελθόντα έτη. Οι εισφορές αναγνωρίζονται στις δαπάνες προσωπικού εφαρμόζοντας την αρχή των δεδουλευμένων. Τυχόν προπληρωμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως απαίτηση εφόσον συνοδεύονται είτε με επιστροφή μετρητών είτε με μείωση μελλοντικών εισφορών.

Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών η παροχή αποτελεί συνάρτηση των ετών υπηρεσίας και του μισθού και υπάρχει εγγύηση καλύψεώς της από την Τράπεζα.

Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται, για κάθε πρόγραμμα διακριτά, βάσει αναλογιστικής μελέτης που εκπονείται από ανεξάρτητη αναλογιστική εταιρία, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης μονάδας υποχρέωσης (projected unit credit method).

Η καθαρή υποχρέωση που αναγνωρίζεται στις οικονομικές καταστάσεις είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών (δηλαδή των αναμενόμενων μελλοντικών πληρωμών που θα απαιτηθούν για το διακανονισμό της υποχρέωσης που απορρέει από τις υπηρεσίες της τρέχουσας και των προηγούμενων περιόδων) μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Το ποσό που προκύπτει με την ως άνω σύγκριση μπορεί να είναι αρνητικό, δηλαδή απαίτηση. Το ποσό της απαίτησης που αναγνωρίζεται στις οικονομικές καταστάσεις δεν δύναται να υπερβαίνει την παρούσα αξία των οικονομικών ωφελειών οι οποίες είναι διαθέσιμες με τη μορφή επιστροφής χρημάτων από το πρόγραμμα ή με τη μορφή μείωσης των μελλοντικών εισφορών σε αυτό.

Για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας της υποχρέωσης χρησιμοποιείται η απόδοση εταιρικού ομολόγου υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης με διάρκεια αντίστοιχη της υποχρέωσης ή η απόδοση κρατικού ομολόγου, σε περίπτωση που δεν υπάρχει αγορά εταιρικών ομολόγων με βάθος.

Ο τόκος επί της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) καθορισμένων παροχών, ο οποίος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, προσδιορίζεται από τον πολλαπλασιασμό της εν λόγω καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) με το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών, όπως το επιτόκιο αυτό προσδιορίζεται στην αρχή της περιόδου και αφού ληφθούν υπόψη οι όποιες μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση (απαίτηση).

Επίσης, στην κατάσταση αποτελεσμάτων αναγνωρίζεται το κόστος υπηρεσίας το οποίο αποτελείται από:

- το τρέχον κόστος υπηρεσίας, το οποίο είναι η αύξηση στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από την απασχόληση εργαζομένου κατά την τρέχουσα περίοδο,
- το κόστος υπηρεσίας παρελθόντων ετών, το οποίο είναι η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από υπηρεσία του εργαζομένου σε προηγούμενη περίοδο και η οποία μεταβολή είναι αποτέλεσμα της εισαγωγής νέων ή της μεταβολής υφιστάμενων μακροπρόθεσμων παροχών στους εργαζομένους ή μίας περικοπής δηλαδή μίας σημαντικής μείωσης του αριθμού των εργαζομένων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και
- τα κέρδη και τις ζημίες σε περίπτωση διακανονισμού.

Του καθορισμού του κόστους υπηρεσίας παρελθόντων ετών καθώς και των κερδών ή των ζημιών διακανονισμού προηγείται ο επανυπολογισμός της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) καθορισμένων παροχών χρησιμοποιώντας την τρέχουσα εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος και τις τρέχουσες αναλογιστικές εκτιμήσεις, αντικατοπτρίζοντας τις παροχές του προγράμματος πριν την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό.

Το κόστος από την υπηρεσία παρελθόντων ετών, ειδικότερα, αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως, κατά την προγενέστερη από τις δύο ημερομηνίες:

- τη χρονική περίοδο που το πρόγραμμα αναθεωρείται ή περικόπεται και
- όταν αναγνωρίζονται οι σχετικές προβλέψεις ενός προγράμματος αναδιάρθρωσης (βάσει του ΔΛΠ 37) ή όταν αναγνωρίζονται οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία.

Αντίστοιχα, η αναγνώριση του κέρδους ή της ζημίας σε περίπτωση διακανονισμού πραγματοποιείται κατά την ημερομηνία που πραγματοποιείται ο διακανονισμός.

Οι επανεκτιμήσεις της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης), οι οποίες αποτελούνται από:

- τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες,
- την απόδοση των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος μετά την αφαίρεση των ποσών που συμπεριλαμβάνονται στον καθαρό τόκο της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) καθορισμένων παροχών και
- τις μεταβολές από την επίδραση του περιορισμού στην αναγνώριση της καθαρής απαίτησης, μετά την αφαίρεση των ποσών που συμπεριλαμβάνονται στον καθαρό τόκο από την υποχρέωση (απαίτηση) των καθορισμένων παροχών,

καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση και δεν αναταξινομούνται σε μεταγενέστερη περίοδο στην κατάσταση των αποτελεσμάτων.

Τέλος, στις περιπτώσεις που η Τράπεζα αποφασίζει τον τερματισμό της απασχόλησης εργαζομένων πριν την ημερομηνία της συνταξιοδότησης ή όταν ο εργαζόμενος αποδέχεται την προσφορά της Τραπέζης να διακόψει την απασχόλησή του πριν τη συνταξιοδότηση, η υποχρέωση και το σχετικό έξοδο των παροχών εξόδου από την υπηρεσία αναγνωρίζονται την προγενέστερη από τις ακόλουθες ημερομηνίες:

- α. όταν η Τράπεζα δεν μπορεί να αποσύρει πλέον την προσφορά αυτών των παροχών και
- β. όταν η Τράπεζα αναγνωρίζει έξοδα αναδιάρθρωσης τα οποία περιλαμβάνουν την καταβολή παροχών εξόδου από την υπηρεσία.

1.18 Χορήγηση δικαιωμάτων προαίρεσως, επί μετοχών της Τραπέζης, στο προσωπικό

Η χορήγηση στο προσωπικό δικαιωμάτων προαίρεσως επί μετοχών της Τραπέζης, ο ακριβής αριθμός τους, η τιμή και ο χρόνος ενασκήσεώς τους αποφασίζονται κατά περίπτωση από το Διοικητικό Συμβούλιο εντός των πλαισίων που έχει εγκρίνει η Γενική Συνέλευση και αφού ληφθεί υπόψη το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

Η εύλογη αξία τους, που προσδιορίζεται κατά την ημερομηνία διάθεσης, αναγνωρίζεται ως αμοιβή (έξοδο) προσωπικού με αντίστοιχη αύξηση αποθεματικού της καθαρής θέσης, κατά την περίοδο μεταξύ διάθεσης και ενάσκησης των εν λόγω δικαιωμάτων. Το ποσό που καταβάλλεται από τους κατόχους των δικαιωμάτων κατά την ενάσκησή τους αυξάνει το μετοχικό

κεφάλαιο και το σχηματισθέν αποθεματικό από τα ενασκηθέντα δικαιώματα μεταφέρεται στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

1.19 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν υπάρχει παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση, που έχει προκληθεί από γεγονότα που έχουν ήδη συμβεί και είναι βέβαιο ότι η τακτοποίησή της θα δημιουργήσει μία εκροή, το ύψος της οποίας μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Προβλέψεις, επίσης, αναγνωρίζονται σε περιπτώσεις προγραμμάτων αναδιάρθρωσης με τα οποία η διοίκηση επιχειρεί είτε να αλλάξει το αντικείμενο μίας επιχειρηματικής δραστηριότητας είτε τον τρόπο με τον οποίο διεξάγεται η επιχειρηματική δραστηριότητα (π.χ. κλείσιμο επιχειρηματικών εγκαταστάσεων). Η αναγνώριση της πρόβλεψης συνοδεύεται από σχετικό, εγκεκριμένο από τη διοίκηση, πρόγραμμα, καθώς και από κατάλληλες ενέργειες γνωστοποίησής του.

Το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη είναι ίσο με την καλύτερη δυνατή εκτίμηση της δαπάνης που απαιτείται για να διακανονιστεί η παρούσα δέσμευση κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων. Στην περίπτωση που η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι ουσιώδης, το ποσό της πρόβλεψης ισούται με την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για το διακανονισμό της υποχρέωσης.

Οι σχηματισθείσες ήδη προβλέψεις συμψηφίζονται με τα ποσά που καταβάλλονται για το διακανονισμό των συγκεκριμένων υποχρεώσεων. Το ποσό της σχηματισμένης προβλέψεως επανεκτιμάται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων. Στην περίπτωση που πάψει να θεωρείται πιθανή η εκροή πόρων, η πρόβλεψη αναστρέφεται. Προβλέψεις για μελλοντικές λειτουργικές ζημιές δεν αναγνωρίζονται.

Μελλοντικά γεγονότα, τα οποία μπορεί να επηρεάσουν το ποσό που θα απαιτηθεί για την τακτοποίηση της υποχρέωσης για την οποία έχει σχηματισθεί πρόβλεψη, λαμβάνονται υπόψη μόνο όταν υπάρχουν επαρκείς αντικειμενικές ενδείξεις ότι θα επισυμβούν.

Αποζημιώσεις που τυχόν λαμβάνονται από τρίτους και αφορούν μέρος ή όλο το ποσό της εκτιμώμενης εκροής αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού, μόνο όταν είναι βέβαια η είσπραξή τους. Το ποσό της αναγνωριζόμενης αποζημίωσης δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό της προβλέψεως. Στην κατάσταση αποτελεσμάτων, το έξοδο που αφορά την πρόβλεψη εμφανίζεται συμψηφισμένο με το ποσό που αναγνωρίζεται ως αποζημίωση.

Η Τράπεζα δεν αναγνωρίζει στον ισολογισμό ενδεχόμενες υποχρεώσεις, οι οποίες συνιστούν:

- πιθανές δεσμεύσεις που προκύπτουν από γεγονότα του παρελθόντος και των οποίων η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνο από την πραγματοποίηση ή μη ενός ή περισσότερων αβέβαιων μελλοντικών γεγονότων, που δεν εμπίπτουν ολοκληρωτικά στον έλεγχο της Τραπέζης, ή
- παρούσες δεσμεύσεις που ανακύπτουν από γεγονότα του παρελθόντος και που δεν αναγνωρίζονται διότι:
 - δεν είναι πιθανό ότι μία εκροή πόρων που ενσωματώνει οικονομικά οφέλη θα απαιτηθεί για να διακανονισθεί η υποχρέωση, ή
 - το ποσό της δεσμεύσεως δεν μπορεί να αποτιμηθεί με επαρκή αξιοπιστία.

Η Τράπεζα περιλαμβάνει στις οικονομικές καταστάσεις γνωστοποιήσεις για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις, λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητά τους.

1.20 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς και δανεισμός τίτλων

Η Τράπεζα προβαίνει σε αγορές χρεογράφων βάσει συμφωνιών επαναπώλησής των σε συγκεκριμένη ημερομηνία στο μέλλον και σε συγκεκριμένη τιμή (reverse repos). Τα χρεόγραφα που αγοράζονται με σκοπό να επαναπωληθούν στο μέλλον δεν αναγνωρίζονται στον ισολογισμό.

Τα ποσά που πληρώνονται καταχωρούνται ως δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες ή πελάτες ανάλογα. Η διαφορά μεταξύ της τιμής αγοράς και της τιμής επαναπώλησης αναγνωρίζεται ως τόκος έσοδο με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

Αναφορικά με τα χρεόγραφα που πωλούνται βάσει συμφωνιών επαναγοράς (repos) σημειώνεται πως δεν διακόπτεται η αναγνώρισή τους από τον ισολογισμό αλλά εξακολουθούν να αποτιμώνται σύμφωνα με τις αρχές αποτίμησης της κατηγορίας στην οποία έχουν ενταχθεί.

Οι εισπράξεις από την πώληση των χρεογράφων αυτών εμφανίζονται σαν υποχρεώσεις προς πελάτες ή τράπεζες ανάλογα. Η διαφορά μεταξύ της αξίας πώλησης και της τιμής επαναγοράς αναγνωρίζεται ως τόκος έσοδο με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

Χρεόγραφα τα οποία η Τράπεζα δανείζεται δεν αναγνωρίζονται στον ισολογισμό, εκτός και αν αυτά πωληθούν σε τρίτους, οπότε το τίμημα της πώλησης αναγνωρίζεται ως υποχρέωση παράδοσης των τίτλων η οποία αποτιμάται στην εύλογη αξία.

1.21 Τιτλοποιήσεις

Η Τράπεζα προβαίνει σε τιτλοποίηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, μεταβιβάζοντας τα εν λόγω στοιχεία σε εταιρίες ειδικού σκοπού, οι οποίες με τη σειρά τους εκδίδουν ομολογίες.

Σε κάθε συναλλαγή τιτλοποίησης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, εξετάζεται, με βάση τους συμβατικούς όρους και την οικονομική ουσία των συναλλαγών, το αν η Τράπεζα θα προβεί σε διακοπή αναγνώρισης των στοιχείων που τιτλοποιούνται, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στη σημείωση 1.5.

1.22 Καθαρή Θέση

Αρχές διάκρισης χρέους και καθαρής θέσεως

Τα χρηματοοικονομικά μέσα που εκδίδει η Τράπεζα για την άντληση κεφαλαίων κατατάσσονται ως στοιχεία της καθαρής θέσεως εφόσον, βάσει της ουσίας της συμβάσεως, η Τράπεζα δεν αναλαμβάνει συμβατική υποχρέωση για καταβολή μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή για ανταλλαγή χρηματοοικονομικών στοιχείων με όρους πιθανά δυσμενείς για αυτή.

Στην περίπτωση που, έναντι των αντιληθέντων κεφαλαίων, η Τράπεζα υποχρεούται να εκδώσει μετοχές, ο αριθμός των μετοχών πρέπει να είναι σταθερός και να προσδιορίζεται με την αρχική σύμβαση προκειμένου η υποχρέωση εκδόσεως μετοχών να καταχωρηθεί ως στοιχείο της καθαρής θέσεως.

Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται, μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του αποτελέσματος εις νέον.

Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Στο λογαριασμό αυτό καταχωρείται η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των μετοχών που εκδίδονται και της τιμής διαθέσεώς τους σε περίπτωση αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου.

Επίσης στις περιπτώσεις εξαγοράς επιχειρήσεων με έκδοση μετοχών οι οποίες δίδονται ως αντάλλαγμα, η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των μετοχών που εκδίδονται και της χρηματιστηριακής τους τιμής καταχωρείται στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

Ίδιες μετοχές

Το κόστος κτήσεως ιδίων μετοχών εμφανίζεται αφαιρετικά της καθαρής θέσεως. Κάθε κέρδος ή ζημία από την πώληση ιδίων μετοχών, καθαρό από άμεσα για τη συναλλαγή έξοδα και φόρους, αναγνωρίζεται απευθείας στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον».

Αποτελέσματα εις νέον

Τα πληρωτέα μερίσματα μειώνουν το λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» και εγγράφονται ως υποχρέωση κατά το χρόνο εγκρίσεως από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

1.23 Τόκοι έσοδα και έξοδα

Έσοδα και έξοδα τόκων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα για όλα τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων.

Η αναγνώρισή τους γίνεται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων και ο προσδιορισμός τους με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Χρηματοοικονομικά στοιχεία που έχουν απομειωθεί εκτοκίζονται στο νέο, απομειωμένο πλέον, υπόλοιπό τους με το πραγματικό τους επιτόκιο.

Τόκοι έξοδα δανεισμού, που σχετίζεται άμεσα με στοιχεία ενεργητικού για τα οποία απαιτείται σημαντικός χρόνος μέχρις ότου τεθούν σε παραγωγική λειτουργία ή είναι διαθέσιμα να πωληθούν, κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους κτήσεως των στοιχείων ενεργητικού. Η κεφαλαιοποίηση παύει όταν οι διαδικασίες προετοιμασίας των στοιχείων ενεργητικού για τη χρήση την οποία προορίζονται ουσιαστικά ολοκληρωθούν.

1.24 Αμοιβές και έσοδα από προμήθειες

Αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά το χρόνο που παρασχέθηκαν οι σχετικές υπηρεσίες.

Έσοδα συναλλαγής κατά τη δημιουργία ενός χρηματοοικονομικού μέσου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κεφαλαιοποιούνται και αποσβένονται κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου, με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

1.25 Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων

Ως αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων αναγνωρίζονται οι μεταβολές από την εκτίμηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, τα κέρδη ή ζημιές από τη διάθεσή τους και οι συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων σε ξένο νόμισμα. Στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων καταχωρούνται και οι ζημιές απομειώσεως ομολόγων, μετοχών και λοιπών τίτλων μεταβλητής αποδόσεως.

Τυχόν διαφορές ανάμεσα στη λογιστική αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που εξοφλούνται ή μεταβιβάζονται και του ανταλλάγματος που καταβάλλεται επίσης αναγνωρίζονται στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα.

1.26 Διακοπείσες δραστηριότητες

Διακοπείσα δραστηριότητα είναι ένα συστατικό μέρος μιας επιχειρηματικής οντότητας, το οποίο είτε έχει πωληθεί, είτε έχει χαρακτηριστεί ως κατεχόμενο προς πώληση και αντιπροσωπεύει:

- μία κύρια επιχειρηματική δραστηριότητα της Τραπέζης
ή
- σύνολο δραστηριοτήτων σε μία γεωγραφική περιοχή λειτουργίας.

Τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων των διακοπεισών δραστηριοτήτων εμφανίζονται διακριτά (σε μία ξεχωριστή γραμμή) από τα υπόλοιπα στοιχεία του Ισολογισμού, δίχως να συμψηφίζονται μεταξύ τους.

Τυχόν αποτελέσματα που αφορούν τις διακοπείσες δραστηριότητες, τα οποία έχουν καταχωρηθεί απευθείας στην καθαρή θέση, εμφανίζονται επίσης διακριτά (ως ξεχωριστή γραμμή εντός της καθαρής θέσεως).

Τα κέρδη ή οι ζημιές μετά από φόρο που προέρχονται από τις διακοπείσες δραστηριότητες, καθώς και οι τυχόν ζημιές απομειώσεως από τη συνολική αποτίμηση του κλάδου, εμφανίζονται σε ξεχωριστή γραμμή της κατάστασης αποτελεσμάτων, μετά

τα καθαρά κέρδη από τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες της επιχείρησης.

Οι οικονομικές καταστάσεις των συγκριτικών περιόδων αναμορφώνονται μόνο σε ότι αφορά τις καταστάσεις αποτελεσμάτων και ταμειακών ροών.

1.27 Ορισμός συνδεδεμένων μερών

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, ως συνδεδεμένο ορίζεται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι συνδεδεμένο με την οντότητα που συντάσσει οικονομικές καταστάσεις. Ειδικότερα για την Τράπεζα, συνδεδεμένα μέρη θεωρούνται:

α. Τα νομικά πρόσωπα τα οποία συνιστούν για την Τράπεζα:

- i. θυγατρικές εταιρίες,
- ii. κοινοπραξίες,
- iii. συγγενείς εταιρίες καθώς και
- iv. το Πρόγραμμα παροχών συνταξιοδότησης, εν προκειμένω το Ταμείο Αλληλοβοήθειας Προσωπικού Alpha Τραπέζης Πίστewς.

β. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία ασκούν έλεγχο, ή από κοινού έλεγχο, ή σημαντική επιρροή στην Τράπεζα.

Στην κατηγορία αυτή εντάσσεται το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας καθώς και οι θυγατρικές του εταιρίες διότι στα πλαίσια του Ν.3864/2010 το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας απέκτησε συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο αλλά και σε σημαντικές Επιτροπές της Τραπέζης και κατά συνέπεια θεωρείται ότι ασκεί σημαντική επιρροή σε αυτή.

γ. Τα φυσικά πρόσωπα τα οποία ανήκουν στα βασικά διοικητικά στελέχη και τα στενά συγγενικά πρόσωπα αυτών.

Τα βασικά διοικητικά στελέχη αποτελούνται από όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης ενώ ως στενά συγγενικά τους πρόσωπα θεωρούνται οι σύζυγοι καθώς και οι συγγενείς α' βαθμού και τα εξαρτώμενα μέλη αυτών και των συζύγων τους.

Επιπλέον, η Τράπεζα γνωστοποιεί συναλλαγές και υφιστάμενα υπόλοιπα με εταιρίες στις οποίες τα ανωτέρω πρόσωπα ασκούν έλεγχο ή από κοινού έλεγχο. Ειδικότερα, η εν λόγω γνωστοποίηση αφορά σε συμμετοχές των ανωτέρω προσώπων σε εταιρίες με ποσοστό ανώτερο του 20%.

1.28 Συγκριτικά στοιχεία

Όπου κρίνεται απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία της προηγούμενης περιόδου αναπροσαρμόζονται για να καλύψουν αλλαγές στην παρουσίαση της τρεχούσης περιόδου.

1.29 Εκτιμήσεις, κριτήρια λήψης αποφάσεων και σημαντικές πηγές αβεβαιότητας

Η Τράπεζα, στα πλαίσια εφαρμογής των λογιστικών της αρχών και της σύνταξης οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π., διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές που επηρεάζουν το ύψος των αναγνωρισθέντων εσόδων, εξόδων και στοιχείων ενεργητικού ή υποχρεώσεων. Η διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αναγνώρισης λογιστικών μεγεθών που κυρίως σχετίζονται με τα κάτωθι:

Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Η εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, βασίζεται στις διαθέσιμες τιμές της αγοράς. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις η εύλογη αξία προσδιορίζεται βάσει μεθόδων αποτίμησης που χρησιμοποιούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό παρατηρήσιμα στην αγορά δεδομένα. Σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα στην αγορά δεδομένα, χρησιμοποιούνται στοιχεία που βασίζονται σε εσωτερικές εκτιμήσεις και παραδοχές π.χ. προσδιορισμός αναμενόμενων ταμειακών ροών, επιτοκίων προεξόφλησης, πιθανότητας προπληρωμών ή αθέτησης αντισυμβαλλομένου.

Ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών μέσων

Η Τράπεζα, κατά τον έλεγχο απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, πραγματοποιεί εκτιμήσεις σχετικά με το ποσό και το χρόνο είσπραξης των μελλοντικών ταμειακών ροών. Λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτές οι εκτιμήσεις επηρεάζονται από ένα πλήθος παραγόντων όπως η οικονομική κατάσταση του πιστούχου, η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία τυχόν καλυμμάτων, οι ιστορικοί δείκτες ζημιών ανά χαρτοφυλάκιο, ενδέχεται τα πραγματικά αποτελέσματα να διαφέρουν από τα εκτιμώμενα. Αντίστοιχες εκτιμήσεις υπεισέρχονται και στην αξιολόγηση της ύπαρξης ζημιών απομείωσης αξιογράφων που κατατάσσονται ως αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση ή διακρατούμενα μέχρι τη λήξη.

Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η Τράπεζα, σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των ετησίων οικονομικών καταστάσεων, εξετάζει για σκοπούς απομείωσης τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια στοιχεία, τις επενδύσεις σε ακίνητα, την υπεραξία και τα λοιπά άυλα πάγια στοιχεία καθώς και τη συμμετοχή της σε θυγατρικές, συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες. Η εν λόγω άσκηση εμπεριέχει σε μεγάλο βαθμό τη χρήση εσωτερικών εκτιμήσεων για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των στοιχείων, ήτοι της υψηλότερης ανάμεσα στην εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης και στην αξία λόγω χρήσης.

Φόρος εισοδήματος

Η Τράπεζα αναγνωρίζει απαιτήσεις και υποχρεώσεις για ποσά τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος, καθώς και τα σχετικά με αυτές αποτελέσματα, βάσει εκτιμήσεων για τα ποσά που αναμένεται να εισπραχθούν από ή να καταβληθούν στις φορολογικές αρχές στην τρέχουσα και μελλοντικές χρήσεις. Οι εκτιμήσεις επηρεάζονται από παράγοντες όπως η πρακτική εφαρμογή των σχετικών νομοθετικών διατάξεων, οι προσδοκίες σχετικά με την ύπαρξη μελλοντικών φορολογητέων κερδών και από την επίλυση τυχόν διαφορών με τις φορολογικές αρχές κ.λπ. Μελλοντικοί φορολογικοί έλεγχοι, μεταβολές της φορολογικής νομοθεσίας και το ύψος των πραγματοποιηθέντων φορολογητέων κερδών ενδέχεται να οδηγήσουν στην προσαρμογή του ποσού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων για τρέχοντα και αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος και στην καταβολή ποσών φόρου διαφορετικών από εκείνων που έχουν αναγνωρισθεί στις οικονομικές καταστάσεις της Τραπέζης. Οι όποιες προσαρμογές αναγνωρίζονται στη χρήση εντός της οποίας οριστικοποιούνται.

Υποχρεώσεις προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

Οι υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών προσδιορίζονται βάσει αναλογιστικής μελέτης που βασίζεται σε παραδοχές σχετικά με το επιτόκιο προεξόφλησης, τη μελλοντική εξέλιξη των αποδοχών και συντάξεων καθώς και την απόδοση τυχόν περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων. Οποιαδήποτε μεταβολή των παραδοχών αυτών θα επηρεάσει το ύψος των αναγνωρισθέντων υποχρεώσεων.

Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Η Τράπεζα αναγνωρίζει προβλέψεις όταν εκτιμά ότι υφίσταται παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση, που έχει προκληθεί από γεγονότα που έχουν ήδη συμβεί και είναι σχεδόν βέβαιο ότι η τακτοποίησή της θα δημιουργήσει μία εκροή, το ύψος της οποίας εκτιμάται αξιόπιστα. Αντιθέτως, στις περιπτώσεις που είτε η εκροή είναι πιθανή είτε αυτή δεν μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, η Τράπεζα δεν προβαίνει στην αναγνώριση πρόβλεψης αλλά στη γνωστοποίηση της ενδεχόμενης υποχρέωσης, λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητά της. Η εκτίμηση για την πιθανότητα ή μη της εκροής καθώς και για το ύψος της επηρεάζονται από παράγοντες εκτός ελέγχου της Τραπέζης, όπως ενδεικτικά είναι οι δικαστικές αποφάσεις, η πρακτική εφαρμογή νομοθετικών διατάξεων και η πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων των αντισυμβαλλομένων όταν πρόκειται για έκθεση σε εκτός ισολογισμού στοιχεία.

Οι εκτιμήσεις, οι παραδοχές και τα κριτήρια που εφαρμόζονται από την Τράπεζα για τη λήψη αποφάσεων και τα οποία επηρεάζουν τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων στηρίζονται σε ιστορικά δεδομένα και σε υποθέσεις που, υπό τις παρούσες συνθήκες, κρίνονται λογικές. Οι εκτιμήσεις και τα κριτήρια λήψεως αποφάσεων επανεκτιμώνται για να λάβουν υπόψη τις τρέχουσες εξελίξεις και οι επιπτώσεις από τυχόν αλλαγές τους αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις κατά το χρόνο που πραγματοποιούνται.

1.29.1 Αρχή της συνέχειας της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern)

Η Τράπεζα, για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2017, βασίστηκε στην αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern). Για την εφαρμογή της εν λόγω αρχής, η Τράπεζα λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες οικονομικές εξελίξεις και προβαίνει σε εκτιμήσεις για τη διαμόρφωση, στο προσεχές μέλλον, του οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται. Οι κυριότεροι παράγοντες που δημιουργούν αβεβαιότητες σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της εν λόγω αρχής σχετίζονται κυρίως με το οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα και διεθνώς και με τα επίπεδα ρευστότητας του Ελληνικού Δημοσίου και του τραπεζικού συστήματος.

Ειδικότερα, ο υψηλός βαθμός αβεβαιότητας που χαρακτηρίζει το εσωτερικό οικονομικό περιβάλλον τα τελευταία έτη, ως αποτέλεσμα της παρατεταμένης ύφεσης της ελληνικής οικονομίας, οδήγησε σε σημαντική επιδείνωση της πιστοληπτικής ικανότητας των επιχειρήσεων και των ιδιωτών, στην αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και κατ'επέκταση στην αναγνώριση σημαντικών ζημιών απομείωσης από την Τράπεζα αλλά και από το τραπεζικό σύστημα στην Ελλάδα γενικότερα. Επιπρόσθετα, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2015, το εσωτερικό οικονομικό περιβάλλον επηρεάστηκε δυσμενώς από τις αβεβαιότητες που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για τη χρηματοδότηση της Ελληνικής Δημοκρατίας, γεγονός που οδήγησε σε σημαντική εκροή καταθέσεων, στην επιβολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων και τραπεζικής αργίας η οποία ανακοινώθηκε στις 28.6.2015 και διήρκεσε έως τις 19.7.2015. Οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων εξακολουθούν να υφίστανται έως την ημερομηνία εγκρίσεως των οικονομικών καταστάσεων, ενώ οι επιμέρους διατάξεις εφαρμογής τους τροποποιούνται κατά περίπτωση με την έκδοση Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου.

Παράλληλα οι ανάγκες ρευστότητας των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων εξακολουθούν μέχρι σήμερα να ικανοποιούνται κατά κύριο λόγο από τους έκτακτους μηχανισμούς ρευστότητας της Τραπέζης της Ελλάδος.

Η ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας, εντός του τρίτου τριμήνου του 2015, για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της ελληνικής οικονομίας, οδήγησαν στην επίτευξη συμφωνίας για τη χορήγηση νέας οικονομικής στήριξης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης. Όσον αφορά στην πορεία του προγράμματος οικονομικής στήριξης της ελληνικής οικονομίας, έχουν ήδη ολοκληρωθεί οι δύο πρώτες αξιολογήσεις με εκταμίευση των αντίστοιχων δόσεων ενώ σύμφωνα με την ανακοίνωση του Eurogroup της 12.3.2018 έχουν υλοποιηθεί όλα τα προαπαιτούμενα για την ολοκλήρωση και της τρίτης αξιολόγησης. Η εκταμίευση της τέταρτης δόσης του προγράμματος θα πραγματοποιηθεί σε δύο μέρη. Το πρώτο μέρος, ύψους € 5,7 δισ. αναμένεται εκταμιευθεί με σκοπό την κάλυψη των αναγκών εξυπηρέτησης του χρέους, την περαιτέρω εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων οφειλών και τη δημιουργία ενός αποθέματος ρευστότητας (cash buffer) για την Ελληνική Δημοκρατία. Η εκταμίευση του δεύτερου μέρους, ύψους € 1 δισ. αναμένεται να πραγματοποιηθεί την άνοιξη υπό την προϋπόθεση ότι θα υπάρξει πρόοδος στην εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων οφειλών του Δημοσίου με δικά του μέσα και ότι θα συνεχιστεί απρόσκοπτα η ροή των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών. Παράλληλα, ξεκίνησαν οι διαπραγματεύσεις για την τέταρτη αξιολόγηση του προγράμματος Πέραν των ανωτέρω, εντός του 2017, η Ελληνική Δημοκρατία ολοκλήρωσε επιτυχώς την ανταλλαγή ομολόγων εκδόσεώς της με νέα ομόλογα γεγονός που αποσκοπούσε στη ευθυγράμμιση των όρων των ομολόγων με τα πρότυπα της αγοράς για τα κρατικά ομόλογα προκειμένου να εξομαλυνθεί η καμπύλη αποδόσεων των τίτλων της Ελληνικής Δημοκρατίας και να παρασχεθεί στην αγορά περιορισμένη σειρά τίτλων αναφοράς που αναμένεται να έχουν σημαντικά μεγαλύτερη ρευστότητα από την υφιστάμενη σειρά. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με την επιτυχή έκδοση από το Ελληνικό Δημόσιο ενός πενταετούς ομολόγου τον Ιούλιο του 2017 και ενός επταετούς τον Φεβρουάριο του 2018 συνιστούν τα πρώτα βήματα για τη σταδιακή ανάκτηση της πρόσβασης στις αγορές. Η θετική πορεία του προγράμματος οικονομικής στήριξης καθώς και η σταδιακή έξοδος στις αγορές αναμένεται να συμβάλλουν στη μείωση της αβεβαιότητας και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης επιχειρηματιών και επενδυτών.

Παράλληλα σημειώνεται ότι είναι σε εξέλιξη η διενέργεια της πανευρωπαϊκής ασκήσεως προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων από την ΕΚΤ με βάση την οποία θα προσδιοριστούν τυχόν κεφαλαιακές ανάγκες των πιστωτικών ιδρυμάτων της Ευρωζώνης.

Με βάση τα ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη την υψηλή κεφαλαιακή επάρκεια της Τραπέζης με την οποία καλύπτεται και η εκτιμώμενη επίπτωση από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 (σημειώσεις 39 και 40) και το διαθέσιμο ύψος αποδεκτών εξασφαλίσεων μέσω των οποίων επιτυγχάνεται η άντληση ρευστότητας από τους μηχανισμούς του ευρωσυστήματος, η Τράπεζα εκτιμά ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων.

1.29.2 Εκτίμηση της εκθέσεως της Τραπέζης στο Ελληνικό Δημόσιο

Η συνολική έκθεση της Τραπέζης σε τίτλους εκδόσεως του Ελληνικού Δημοσίου καθώς και σε δάνεια που σχετίζονται με το Ελληνικό Δημόσιο παρουσιάζεται στη σημείωση 38. Οι κυριότερες αβεβαιότητες που αφορούν στις εκτιμήσεις για την ανακτησιμότητα της συνολικής έκθεσης της Τραπέζης σχετίζονται με την ικανότητα εξυπηρέτησεως από το Ελληνικό Δημόσιο των δανειακών του υποχρεώσεων, η οποία με τη σειρά της επηρεάζεται από τη διαμόρφωση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα και στην Ευρωζώνη, καθώς και από τα επίπεδα ρευστότητας του Ελληνικού Δημοσίου.

Σε ότι αφορά στη βιωσιμότητα του ελληνικού δημοσίου χρέους και σε εφαρμογή του σχετικού πλαισίου που τέθηκε στο Eurogroup της 9.5.2016, στη συνεδρίαση του ίδιου οργάνου της 24.5.2016 περιγράφηκαν σε γενικές γραμμές τα μέτρα για την ενίσχυση της βιωσιμότητας του ελληνικού χρέους, διακριτά για το βραχυπρόθεσμο, το μεσοπρόθεσμο και το μακροπρόθεσμο διάστημα. Σύμφωνα με το πλαίσιο αυτό, με βάση το κύριο σενάριο, οι ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες της Ελληνικής Δημοκρατίας θα πρέπει να παραμείνουν χαμηλότερα του 15% του ΑΕΠ μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος μεσοπρόθεσμο ενώ στη συνέχεια θα πρέπει να παραμείνουν χαμηλότερα του 20% του ΑΕΠ. Το Eurogroup της 15.6.2017 επιβεβαίωσε το στόχο αυτό. Από τα παραπάνω μέτρα ελάφρυνσης του χρέους μόνο τα βραχυπρόθεσμα μέτρα έχουν εξειδικευθεί και τεθεί σε εφαρμογή.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος οικονομικής στήριξης της ελληνικής οικονομίας, και στο βαθμό που θα κριθεί απαραίτητο, θα εφαρμοστούν τα μεσοπρόθεσμα μέτρα για το χρέος. Ο ακριβής προσδιορισμός αυτών των μέτρων θα κυρωθεί στο τέλος του προγράμματος από το Eurogroup έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του χρέους. Σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα και στην περίπτωση ενός απρόσμενα δυσμενούς σεναρίου θα μπορούσαν να εφαρμοστούν και επιπρόσθετα έκτακτα μέτρα για το χρέος.

Τέλος, σημειώνεται πως η Ελληνική Δημοκρατία προβαίνει σε ενέργειες προκειμένου να ανακτήσει σταδιακά την πρόσβασή της στις χρηματαγορές για την κάλυψη των δανειακών της αναγκών. Στο πλαίσιο αυτό προέβη στην επιτυχή έκδοση ενός πενταετούς ομολόγου τον Ιούλιο του 2017 και ενός επταετούς τον Φεβρουάριο του 2018 ενώ, εντός του 2017, ολοκλήρωσε επιτυχώς την ανταλλαγή ομολόγων εκδόσεώς της με νέα ομόλογα γεγονός που αποσκοπούσε στη ευθυγράμμιση των όρων των ομολόγων με τα πρότυπα της αγοράς για τα κρατικά ομόλογα προκειμένου να εξομαλυνθεί η καμπύλη αποδόσεων των τίτλων της Ελληνικής Δημοκρατίας και να παρασχεθεί στην αγορά περιορισμένη σειρά τίτλων αναφοράς που αναμένεται να έχουν σημαντικά μεγαλύτερη ρευστότητα από την υφιστάμενη σειρά.

Με βάση τα ανωτέρω, η Τράπεζα δεν έχει προβεί σε απομείωση της αξίας των τίτλων εκδόσεως του Ελληνικού Δημοσίου που κατείχε την 31.12.2017, ωστόσο, αξιολογεί τις εξελίξεις που σχετίζονται με το Ελληνικό Δημόσιο χρέος σε συνάρτηση με τις συνθήκες της αγοράς και επανεξετάζει τις εκτιμήσεις της για την ανακτησιμότητα της συνολικής του εκθέσεως σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

1.29.3 Ανακτησιμότητα αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Η Τράπεζα αναγνωρίζει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, στο βαθμό που θα έχει στο μέλλον φορολογητέα κέρδη ικανά να συμψηφίσουν τις εκπεστέες φορολογικές διαφορές και τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες.

Οι σημαντικότερες κατηγορίες αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, τις οποίες έχει αναγνωρίσει η Τράπεζα, αφορούν στις μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες, στις ζημίες από την ανταλλαγή ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στα πλαίσια του PSI και από το πρόγραμμα επαναγοράς ομολόγων που πραγματοποιήθηκε το Δεκέμβριο του 2012 και στις εκπεστέες προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από την απομείωση δανείων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις για τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες αφορούν τις χρήσεις 2013 - 2014. Οι φορολογικές ζημίες δύνανται να συμψηφιστούν με φορολογητέα κέρδη εντός πέντε ετών από το σχηματισμό τους. Η Τράπεζα αναγνώρισε τις εν λόγω απαιτήσεις διότι σύμφωνα με την εκτίμηση των μελλοντικών φορολογητέων κερδών της, για τις επόμενες χρήσεις μέχρι την εκπνοή του δικαιώματος συμψηφισμού των φορολογικών ζημιών, αυτές είναι ανακτήσιμες ακόμα και μετά την αφαίρεση των εκπεστέων προσωρινών διαφορών που αναμένεται να δημιουργηθούν στις χρήσεις αυτές. Η εκτίμηση των μελλοντικών φορολογητέων κερδών βασίστηκε στις προβλέψεις για την εξέλιξη των λογιστικών αποτελεσμάτων όπως αυτές διαμορφώνονται σύμφωνα με το επιχειρησιακό σχέδιο της Τραπέζης. Ειδικότερα, στο εν λόγω επιχειρησιακό σχέδιο περιλαμβάνονται δράσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση της κερδοφορίας μέσω:

- της μείωσης του ποσού των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, βάσει του σχεδίου που έχει υποβληθεί στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM),
 - της περαιτέρω μείωσης των λειτουργικών εξόδων,
 - της περαιτέρω αποκτάστασης της καταθετικής βάσης, με θετική επίπτωση στο κόστος χρηματοδότησης,
 - της αύξησης των εσόδων από τόκους μέσω της στοχευμένης χρηματοδότησης επιχειρηματικών τομέων και
 - της αύξησης των εσόδων προμηθειών από υπηρεσίες και προϊόντα που προσφέρονται σε ιδιώτες και επιχειρήσεις,
- Επιπρόσθετα, για την εκτίμηση της ανακτησιμότητας της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης για τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες λήφθηκαν υπόψη οι διατάξεις των άρθρων 27 και 27α του Ν. 4172/2013 όπως αυτά τροποποιήθηκαν με το άρθρο 43 του Ν. 4465/4.4.2017 (σημείωση 11) καθώς και η ύπαρξη σημαντικών φορολογητέων κερδών την τελευταία δεκαετία, με εξαίρεση τις χρήσεις από το 2012 έως το 2014 στις οποίες πραγματοποιήθηκαν ζημίες εξαιτίας της απρόσμενης μεγάλης ύφεσης της Ελληνικής Οικονομίας και της ζημίας από το PSI.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που σχετίζονται με τις φορολογικές ζημίες που προέκυψαν από το PSI και τη συμμετοχή της Τραπέζης στο πρόγραμμα επαναγοράς ομολόγων εκδόσεως του Ελληνικού Δημοσίου το Δεκέμβριο του 2012 αναγνωρίστηκαν ως χρεωστική διαφορά σύμφωνα με τους Ν.4046/14.2.2012 και Ν.4110/23.1.2013 και σχετική νομική γνωμάτευση. Σύμφωνα με το Ν.4110/23.1.2013, η εν λόγω χρεωστική διαφορά εκπίπτει φορολογικά, σταδιακά και ισόποσα, σε 30 έτη, γεγονός που σύμφωνα με την εκτίμηση της Τραπέζης παρέχει επαρκή χρονικό ορίζοντα για το σταδιακό συμψηφισμό της με φορολογητέα κέρδη.

Για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από την απομείωση των δανείων δεν υφίστανται χρονικοί περιορισμοί ως προς την ανάκτησή τους, όπως εξάλλου ισχύει και για τις λοιπές κατηγορίες αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων. Η Τράπεζα αξιολόγησε την ανακτησιμότητά τους με βάση τις προβλέψεις για την πορεία των μελλοντικών φορολογητέων κερδών, όπως αυτά εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν με βάση το επιχειρησιακό σχέδιο που αναφέρθηκε ανωτέρω, επεκτείνοντας το χρονικό διάστημα εκτίμησης της μελλοντικής κερδοφορίας σε σχέση με το επιχειρησιακό σχέδιο για περιορισμένο αριθμό ετών.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Τράπεζα εκτιμά ότι το σύνολο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων της που έχει αναγνωριστεί και που προέρχεται τόσο από προσωρινές διαφορές όσο και από μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες είναι ανακτήσιμο.

Επιπρόσθετα και ανεξάρτητα από τον έλεγχο ανακτησιμότητας που διενεργείται βάσει των ανωτέρω, σύμφωνα με το Ν.4303/2014, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους, αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημία, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που προέρχονται από τη χρεωστική διαφορά του PSI και από τις συσσωρευμένες προβλέψεις και τις λοιπές εν γένει ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου, δύναται να μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου, όπως ειδικότερα αναλύεται στη σημείωση 11.

Οι κυριότερες αβεβαιότητες που αφορούν στις εκτιμήσεις για την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σχετίζονται με την επίτευξη των στόχων του επιχειρησιακού σχεδίου της Τραπέζης, η οποία επηρεάζεται από το γενικότερο μακροοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα και διεθνώς. Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων, η Τράπεζα επαναξιολογεί την εκτίμησή της για την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε συνάρτηση με την εξέλιξη των παραγόντων που την επηρεάζουν.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

2. Καθαρό έσοδο από τόκους

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		
Δανείων και απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	3.272	12.874
Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	1.649.794	1.751.600
Τιτλοποιημένων δανείων	276.222	258.880
Αξιογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου	304	205
Αξιογράφων διαθεσίμων προς πώληση	190.105	216.722
Αξιογράφων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη	(21)	62
Από επενδύσεις σε δανειακό χαρτοφυλάκιο	828	6.758
Παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	93.544	112.715
Λοιποί	11.558	13.024
Σύνολο	2.225.606	2.372.840
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		
Υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	(190.519)	(276.257)
Υποχρεώσεων προς πελάτες	(138.579)	(153.950)
Ομολογιών εκδόσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	(17.757)	(60.609)
Παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	(105.605)	(124.314)
Λοιποί	(78.891)	(91.163)
Σύνολο	(531.351)	(706.293)
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.694.255	1.666.547

Κατά τη διάρκεια της χρήσεως 2017 το καθαρό έσοδο από τόκους σημείωσε αύξηση, που οφείλεται κυρίως στον τερματισμό του προγράμματος έκδοσης τίτλων με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου από την Τράπεζα στα πλαίσια του Ν.3723/2008 και στη μείωση του κόστους δανεισμού από το Ευρωσύστημα, που αντιστάθμισε πλήρως την μείωση τόκων του χαρτοφυλακίου δανείων.

3. Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες		
Χορηγήσεων	37.893	30.449
Εγγυητικών επιστολών	55.891	63.086
Εισαγωγών-εξαγωγών	9.563	10.355
Πιστωτικών καρτών	62.796	61.035
Συναλλαγών	34.820	37.032
Αμοιβαίων κεφαλαίων	30.304	24.712
Συμβουλευτικών υπηρεσιών και αγοραπωλησίας χρεογράφων	965	1.761
Αγοραπωλησιών συναλλάγματος	18.654	17.712
Λοιπές	27.213	24.507
Σύνολο	278.099	270.649

Το καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες κατά τη χρήση 2017 παρουσιάζει αύξηση που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εσόδων από προμήθειες χορηγήσεων, λόγω της συμμετοχής της Τραπέζης σε χρηματοδότηση έργων (project financing), η οποία αντισταθμίστηκε μερικώς από την μείωση των εσόδων από προμήθειες εγγυητικών επιστολών λόγω της μείωσης του

υπολοίπου των εν ισχύ εγγυητικών επιστολών και στην αύξηση εσόδων προμηθειών αμοιβαίων κεφαλαίων λόγω της αλλαγής της σύνθεσης του χαρτοφυλακίου με ενίσχυση των προϊόντων υψηλότερης αποδοτικότητας.

4. Έσοδα από μερίσματα

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Αξιογράφων διαθέσιμων προς πώληση	477	532
Συμμετοχών σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρίες	35.161	448.443
Σύνολο	35.638	448.975

Η Τράπεζα κάθε χρόνο λογιστικοποιεί μερίσματα που έχουν εγκριθεί από τις Τακτικές Γενικές Συνελεύσεις θυγατρικών και συγγενών εταιριών της.

Τα έσοδα μερισμάτων της χρήσεως 2017 αφορούν κυρίως σε €15.777 από την Alpha Group Ltd, €4.290 από την Ιονική Συμμετοχών ΑΕ και €4.426 από την Alpha Asset Management ΑΕΔΑΚ.

Τα έσοδα μερισμάτων της χρήσεως 2016 αφορούν κυρίως σε € 325.000 από την Alpha Group Ltd, € 56.034 από την Ιονική Συμμετοχών ΑΕ και € 30.000 από την ABC Factors ΑΕ.

5. Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Συναλλαγματικές διαφορές	19.302	20.336
Αξιόγραφων εμπορικού χαρτοφυλακίου:		
- Ομολόγων	1.098	1.122
- Μετοχών	175	29
Αξιόγραφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου:		
- Ομολόγων	112.918	30.904
- Μετοχών	(26.723)	54.523
- Λοιπών χρεογράφων	963	(1.143)
Αξιόγραφα δανειακού χαρτοφυλακίου	3.058	36.080
Συμμετοχών (σημείωση 19)	(242.140)	(314.540)
Παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	74.319	(6.224)
Λοιπών χρηματοοικονομικών μέσων	(28.742)	8.884
Σύνολο	(85.772)	(170.029)

Τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων της χρήσεως 2017 έχουν επηρεαστεί κυρίως από:

- Ζημία συνολικού ποσού €37.264 που περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Λοιπών χρηματοοικονομικών μέσων» και αφορά στην αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων της Τραπέζης, στο πλαίσιο αναδιαρθρώσεως δανείων και απαιτήσεων, τα οποία αποτιμήθηκαν στην εύλογη αξία τους.
- Κέρδος συνολικού ποσού €112.918 που περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Ομολόγων» των αξιογράφων του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και αφορά σε κέρδη ομολόγων εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου ύψους €91.618 και λοιπών εταιρικών ομολόγων ύψους €21.300. Στα ανωτέρω κέρδη ομολόγων εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου περιλαμβάνεται κέρδος ποσού €26.680, που προέκυψε από την συμμετοχή της Τραπέζης στη πρόταση ανταλλαγής τίτλων εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου, όπως αναλυτικά περιγράφεται στη σημείωση 18α.
- Κέρδος συνολικού ποσού €58.546 που περιλαμβάνεται στη γραμμή «Παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων» και αφορά στην προσαρμογή λόγω πιστωτικού κινδύνου (Credit Valuation Adjustment) πράξεων με αντισυμβαλλόμενο το Ελληνικό Δημόσιο κυρίως λόγω της μειώσεως του πιστωτικού περιθωρίου του Ελληνικού Δημοσίου καθώς και της λήψεως εξασφαλίσεων από το Ελληνικό Δημόσιο.

- Απομειώσεις ποσού € 24.373 περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Μετοχές» των αξιογράφων του επενδυτικού χαρτοφυλακίου (σημείωση 18).

Επιπλέον, το κονδύλι «Συμμετοχών» περιλαμβάνει κυρίως απομειώσεις θυγατρικών εταιριών καθώς και το αποτέλεσμα από συναλλαγές πωλήσεων και συγχωνεύσεων αυτών, όπως αναλυτικά περιγράφονται στη σημείωση 19.

Τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων της χρήσεως 2016 έχουν επηρεαστεί κυρίως από:

- Ζημία ποσού € 139.083 που περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Συμμετοχών» και αφορά στην απομείωση της θυγατρικής Alpha Group Investment Ltd.
- Ζημία ποσού € 51.211 που περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Συμμετοχών» και αφορά στην αποτίμηση των συμμετοχών APE Fixed Assets AE, APE Commercial Property AE και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας AE λόγω της ταξινόμησης τους στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση (σημείωση 43).
- Ζημία ποσού € 82.000 που περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Συμμετοχών» και αφορά στην αποτίμηση της θυγατρικής Alpha Bank Srbija λόγω της ταξινόμησης της στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση (σημείωση 43).
- Ζημία ποσού € 34.968 που περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Συμμετοχών» και αφορά στην πώληση της συμμετοχής της Τραπέζης στην Ιονική Ξενοδοχειακά Επιχειρήσεις ΑΕ (σημείωση 43).
- Κέρδος ποσού € 36.080 που περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Ομολόγων» του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και αφορά στην πώληση ομολόγων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.
- Τη συναλλαγή εξαγοράς των μετοχών της Visa Europe, που κατείχε η Τράπεζα από την Visa Inc., στο πλαίσιο της οποίας η Τράπεζα αναγνώρισε το ποσό των €44.918 το οποίο αποτελούνταν από το ποσό των μετρητών που έλαβε κατά το κλείσιμο της συναλλαγής καθώς και από την αναγνώριση της παρούσας αξίας της απαίτησης που αφορά την καταβολή του επιπρόσθετου ποσού κατά την τρίτη επέτειο από το κλείσιμο της συναλλαγής.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα αναγνώρισε τις προνομιούχες μετοχές της Visa Inc που απέκτησε στο πλαίσιο της συναλλαγής. Οι μετοχές αυτές, οι οποίες ταξινομήθηκαν στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο, αναγνωρίστηκαν στην εύλογη αξία τους ύψους €13.168 με πίστωση των αποτελεσμάτων χρηματοοικονομικών πράξεων.

6. Λοιπά έσοδα

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Ενοίκια κτηρίων	4.756	3.775
Πωλήσεις παγίων	210	533
Ασφαλιστικές αποζημιώσεις	310	1.060
Σύνταξη οικονομοτεχνικών μελετών	1.519	991
Λοιπά	9.454	5.135
Σύνολο	16.249	11.494

Στα λοιπά έσοδα της χρήσης περιλαμβάνονται έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις λειτουργικού κινδύνου ποσού €2.000. Οι ασφαλιστικές αποζημιώσεις της προηγούμενης χρήσεως αφορούν κυρίως σε αποζημίωση έναντι καταστροφής κτηρίων.

7. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Μισθοί και ημερομίσθια	260.698	274.713
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	82.549	83.663
Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων		2.650
Έξοδα λοιπών προγραμμάτων καθορισμένων παροχών (σημείωση 29)	426	4.318
Πρόβλεψη αποζημιώσεως προσωπικού λόγω συνταξιοδότησεως βάσει του Ν.2112/1920 (σημείωση 29)	4.039	7.118
Λοιπές επιβαρύνσεις	28.088	28.459
Σύνολο	375.800	400.921

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στην Τράπεζα κατά την 31.12.2017 ήταν 8.372 (31.12.2016: 8.580) άτομα. Εξ' αυτών 8.341 (31.12.2016: 8.543) άτομα εργάζονται στο εσωτερικό και 31 (31.12.2016: 37) άτομα εργάζονται στο εξωτερικό.

Προγράμματα καθορισμένων συνεισφορών

Το σύνολο του προσωπικού της Τραπέζης είναι ασφαλισμένο για την κύρια σύνταξη στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ). Το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ εντάσσεται από 1.1.2017 στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α), ο οποίος δημιουργήθηκε ως Ν.Π.Δ.Δ με το Νόμο 4387/2016. Επιπλέον, για το προσωπικό της Τραπέζης ισχύουν τα κατωτέρω:

α. Το προσωπικό που προέρχεται από την πρώην Ιονική και Λαϊκή Τράπεζα της Ελλάδος είναι ασφαλισμένο στον πολυεργοδοτικό φορέα Τ.Α.Π.Ι.Λ.Τ.Α.Τ. για την επικουρική σύνταξη. Σύμφωνα με νομική γνωμάτευση δεν υφίσταται υποχρέωση κάλυψης τυχόν ελλειμμάτων του Ταμείου από την Τράπεζα. Ως εκ τούτου ο λογιστικός χειρισμός που ακολουθείται είναι αυτός του ταμείου καθορισμένων συνεισφορών.

β. Το προσωπικό που προέρχεται από την πρώην Ιονική και Λαϊκή Τράπεζα της Ελλάδος και την πρώην Εμπορική Τράπεζα είναι ασφαλισμένο για την εφάπαξ παροχή (Τομέας Πρόνοιας) στο Ταμείο Ασφάλισης Υπαλλήλων Τραπεζών και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφελείας (Τ.Α.Υ.Τ.Ε.Κ.Ω.), το οποίο είναι ταμείο καθορισμένων συνεισφορών εκ μέρους αποκλειστικώς των εργαζομένων. Με το Άρθρο 74 του Ν. 4387/2016 οι Τομείς Πρόνοιας του Τ.Α.Υ.Τ.Ε.Κ.Ω εντάσσονται στο Ε.Τ.Ε.Α. το οποίο μετονομάζεται σε Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. (Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών).

γ. Το σύνολο του προσωπικού της Τραπέζης είναι ασφαλισμένο για την υγειονομική περίθαλψη στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.). Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. εντάσσεται από 1.1.2017 στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α).

δ. Το προσωπικό που προέρχεται από την Alpha Τράπεζα Πίστεως, το οποίο ήταν ασφαλισμένο για την επικουρική ασφάλιση στο Τ.Α.Π. (Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού Τραπέζης Πίστεως) εντάχθηκε την 1.1.2008 σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν. 3620/2007 στο Ε.Τ.Α.Τ. για την επικουρική ασφάλιση. Η εξόφληση της σχετικής υποχρέωσης ποσού €543 εκατ. της Τραπέζης σε δέκα έντοκες δόσεις πραγματοποιήθηκε εντός του πρώτου τριμήνου του 2017.

Οι συνταξιούχοι και οι ασφαλισμένοι της Εμπορικής Τραπέζης, που ήταν ασφαλισμένοι για την επικουρική ασφάλιση στο Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. εντάχθηκαν την 31.12.2004 στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Ε.Α.Μ και στο Ε.Τ.Α.Τ. με βάση το Ν. 3455/2006. Η εξόφληση της σχετικής υποχρέωσης ποσού €786,6 εκατ. της Εμπορικής Τραπέζης σε δέκα έντοκες ετήσιες δόσεις πραγματοποιήθηκε τον Ιανουάριο του 2014. Επιπρόσθετα, με βάση τις ρυθμίσεις του Ν.3455/2006 για τους ενεργούς ασφαλισμένους, οι οποίοι προσλήφθηκαν πριν από την 31/12/2004 στην Εμπορική Τράπεζα, καταβάλλονται αυξημένες εργοδοτικές εισφορές για την επικουρική ασφάλιση σε σχέση με τις αντίστοιχες που προβλέπει η νομοθεσία του Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

Μετά την ένταξη της επικουρικής ασφαλίσεως του Ε.Τ.Α.Τ. στο Ε.Τ.Ε.Α. (Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης):

- οι μέχρι την 31.12.1992 ασφαλισμένοι του Τ.Α.Π. και του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. λαμβάνουν προσυνταξιοδοτική παροχή από το Ε.Τ.Α.Τ. (δηλαδή κύρια και επικουρική σύνταξη μέχρι τη συνταξιοδότηση από τον φορέα κύριας ασφάλισης και το Ε.Τ.Ε.Α.) και
- οι μέχρι την 31.12.1992 ασφαλισμένοι του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. λαμβάνουν τη διαφορά των ποσών συντάξεων που προκύπτει από τον υπολογισμό της επικουρικής σύνταξης βάσει των καταστατικών διατάξεων του Ε.Τ.Ε.Α. (πρώην Ε.Τ.Ε.Α.Μ) και των καταστατικών διατάξεων του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε.

Με το Νόμο 4387/2016 πραγματοποιήθηκε η ένταξη από 1.1.2017 του Ε.Τ.Α.Τ. και των συνταξιούχων προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος του Ε.Τ.Ε.Α. στον Ε.Φ.Κ.Α. Ειδικότερα, στο σκοπό του Ε.Φ.Κ.Α περιλαμβάνεται η χορήγηση προσυνταξιοδοτικών και άλλων παροχών στους συνταξιούχους και στους μέχρι την 31.12.1992 ασφαλισμένους του Ε.Τ.Α.Τ. οι οποίοι έχουν θεμελιώσει δικαίωμα λήψης της παροχής έως την 12.5.2016, καθώς και στους συνταξιούχους προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος του ΕΤΕΑ, οι οποίοι ως συνταξιούχοι του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. υπήχθησαν στο Ι.Κ.Α-Ε.Τ.Ε.Α.Μ. και νυν Ε.Τ.Ε.Α σε εφαρμογή του Ν. 3455/2006. Οι μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένοι του Ε.Τ.Α.Τ. που δεν θεμελιώνουν δικαίωμα προσυνταξιοδοτικής παροχής μέχρι την 12.5.2016 και έχουν καταβάλει εισφορές υψηλότερες αυτών που προβλέπει το Ε.Τ.Ε.Α. θα λάβουν προσαυξημένη επικουρική σύνταξη από το Ε.Τ.Ε.Α. με βάση το Ν. 4387/2016.

ε. Στην Τράπεζα λειτουργεί από 1.1.2011 αποταμιευτικό πρόγραμμα ομαδικής ασφάλισης, σε συνεργασία με την ΑΧΑ Ασφαλιστική, για το προσωπικό της που έχει προσληφθεί και για πρώτη φορά ασφαλισθεί από την 1.1.1993 και εντεύθεν. Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην παροχή εφάπαξ χρηματικού ποσού κατά την αποχώρηση από την υπηρεσία. Το αποταμιευτικό κεφάλαιο δημιουργείται από την επένδυση των καθορισμένων μηνιαίων εισφορών του Υπαλλήλου και της Τραπέζης σε συντηρητικά επενδυτικά αμοιβαία κεφάλαια. Με την υπογραφή της επιχειρησιακής συλλογικής συμβάσεως εργασίας για την τριετία 2016-2019 στο πρόγραμμα δύναται πλέον να ενταχθεί το σύνολο του τακτικού προσωπικού της Τραπέζης. Για το προσωπικό, εκτός μίας ομάδος, η οποία προσελήφθη στην Τράπεζα και εντάχθηκε στον κύριο ασφαλιστικό φορέα από 1.1.1993 μέχρι 31.12.2004 και για την οποία προβλέπεται εγγύηση κατώτατης παροχής (Ν.2084/1992), το πρόγραμμα λειτουργεί ως καθορισμένων συνεισφορών, καθώς η παροχή προκύπτει αποκλειστικά από το αποταμιευτικό κεφάλαιο που έχει συσσωρευτεί έως την ημερομηνία αποχωρήσεως.

στ. Η Τράπεζα σε εφαρμογή αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου παρέχει σε ανώτατα διοικητικά στελέχη της αποταμιευτικό πρόγραμμα ομαδικής ασφάλισης με ισχύ από 1.1.2018. Το πρόγραμμα είναι καθορισμένων εισφορών και αποσκοπεί στην χορήγηση εφάπαξ παροχής κατά την αποχώρηση. Το αποταμιευτικό κεφάλαιο δημιουργείται από την επένδυση των καθορισμένων μηνιαίων εισφορών του στελέχους και της τραπεζής σε αμοιβαία κεφάλαια.

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Ανάλυση των υποχρεώσεων από προγράμματα καθορισμένων παροχών γίνεται στη σημείωση 29.

Πρόγραμμα αποχωρήσεως προσωπικού

Το 2015 στο πλαίσιο υλοποίησης του επικαιροποιημένου Σχεδίου Αναδιάρθρωσεως, η Τράπεζα δεσμεύτηκε να προβεί σε περαιτέρω μείωση της δυνάμεως Προσωπικού της στην Ελλάδα (περιλαμβανομένων και μη τραπεζικών θυγατρικών εταιριών), ώστε να αριθμεί κατά μέγιστο 9.504 εργαζομένους έως το έτος 2017.

Η Τράπεζα, έχοντας αναλάβει τις ως άνω δεσμεύσεις και έχοντας λάβει σχετικές αποφάσεις για την υλοποίησή τους, προέβη κατά την 31.12.2015 στο σχηματισμό προβλέψεως ποσού €64.300. Τα έτη 2016 και 2017 χρησιμοποιήθηκαν ποσά €35.262 και €18.457 αντιστοίχως από την εν λόγω πρόβλεψη (σημείωση 31).

Επιπλέον, στο πλαίσιο του τριετούς Επιχειρησιακού Σχεδίου για την περίοδο 2017-2019, η Τράπεζα με την εκπόνηση Στρατηγικών Έργων Αναδιάρθρωσεως προσβλέπει σε βελτιστοποίηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των επιχειρησιακών λειτουργιών, σε μείωση του λειτουργικού κόστους, σε ψηφιακό μετασχηματισμό και σε αξιοποίηση νέων λύσεων και υποδομών. Για την αντιμετώπιση της εύλογης ανάγκης μείωσης της δυνάμεως του Προσωπικού συνεπεία της επερχόμενης αναδιοργανώσεως και της απαιτούμενης ανακατανομής ρόλων και αρμοδιοτήτων, εντός του δ' τριμήνου 2017, αποφασίσθηκε η συνέχιση του προγράμματος αποχωρήσεως προσωπικού και σχηματίσθηκε νέα πρόβλεψη ποσού €92.719 (σημείωση 31). Την 31.12.2017 το υπόλοιπό της προβλέψεως για την υλοποίηση του προγράμματος αποχωρήσεως προσωπικού ανέρχεται σε €103.300.

8. Γενικά διοικητικά έξοδα

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Λειτουργικές μισθώσεις κτηρίων	29.704	30.799
Ενοίκια-συντηρήσεις μηχανογραφικού εξοπλισμού	19.605	18.414
Δαπάνες μηχανογραφήσεως	23.271	21.987
Προβολή και διαφήμιση	19.727	21.218
Τηλεφωνικά – ταχυδρομικά	16.867	19.733
Αμοιβές τρίτων	53.883	38.739
Παροχή οικονομικών πληροφοριών από τρίτους	7.360	6.522
Εισφορά στο Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων/Επενδύσεων και Σκέλος εξυγίανσης	46.881	50.992
Ασφάλιστρα	6.611	7.600
Υλικά γραφείου	3.529	4.636
Δαπάνες ηλεκτρικής ενέργειας	7.113	8.007
Φόροι (ΦΠΑ, ακίνητης περιουσίας κ.λ.π.)	74.319	66.868
Παροχή από εταιρίες υπηρεσιών εισπράξεως καθυστερημένων οφειλών	31.578	29.048
Συντηρήσεις ακινήτων και εξοπλισμού	4.753	5.707
Χρηματοποστολές και φύλακτρα καταστημάτων	8.327	8.112
Καθαριότητα	3.305	3.160
Προμήθεια για το ποσό της εγγυημένης από το Ελληνικό Δημόσιο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης (σημείωση 11)	11.510	
Λοιπά	92.616	75.855
Σύνολο	460.959	417.397

Τα γενικά διοικητικά έξοδα εμφανίζουν αύξηση το 2017 σε σχέση με τη συγκριτική χρήση, κυρίως λόγω επιβάρυνσης των κωνδυλίων που αφορούν σε αμοιβές υπέρ τρίτων .

Επίσης, το 2017 έχει επιβαραυνθεί με ποσό €11.510 που αφορά στην ετήσια προμήθεια για το ποσό της εγγυημένης, από το Ελληνικό Δημόσιο, αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν.4472/19.5.2017, εκ των οποίων ποσό €5.784 αφορά την προμήθεια που αναλογεί στη χρήση του 2016 και λογιστικοποιήθηκε το α' εξάμηνο του 2017 (σημείωση 11).

Σύμφωνα με το Ν.4335/2015 (άρθρο 98), τα πιστωτικά ιδρύματα με άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένων των υποκαταστημάτων τρίτης χώρας, θα πρέπει να καταβάλουν, τουλάχιστον ετησίως, εισφορές στο Ταμείο Εξυγίανσης. Σύμφωνα με το Ν.4370/2016 (άρθρο 36), σε περίπτωση ένταξης του πιστωτικού ιδρύματος στο Ταμείο Εξυγίανσης ή παύσης συμμετοχής του σε αυτό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει τακτική εισφορά για το εν λόγω ημερολογιακό έτος κατ' αναλογία του χρόνου που λειτούργησε μέσα σε αυτό. Επιπρόσθετα με το Ν.4370/2016 ενσωματώθηκε στην Ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 2014/49/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 με την οποία θεσπίζονται κοινοί κανόνες για όλα τα συστήματα εγγύησης καταθέσεων (ΣΕΚ), που αποσκοπούν στην παροχή ομοιόμορφου επιπέδου προστασίας στους καταθέτες σε όλη την ΕΕ και στην εξασφάλιση ίδιου επιπέδου σταθερότητας όσον αφορά τα ΣΕΚ.

Σύμφωνα με απόφαση του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης καθορίστηκε ότι για την εισφορά της χρήσεως 2017, η οποία για την Τράπεζα ανέρχεται σε € 20.267 (2016: €21.158), τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να παράσχουν αμετάκλητες δεσμεύσεις πληρωμής για το ποσό έως 15% των συνολικών υποχρεώσεων πληρωμής τους. Οι εν λόγω αμετάκλητες δεσμεύσεις πληρωμής πρέπει να καλύπτονται πλήρως από εξασφαλίσεις αποκλειστικά με μετρητά. Την 20.5.2016 και την 22.5.2017, η Τράπεζα σύναψε σύμβαση με το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης για την παροχή αμετάκλητης δέσμευσης πληρωμής και τη σύσταση της απαραίτητης εξασφάλισης με μετρητά για τις εισφορές των χρήσεων 2016 και 2017, αντίστοιχα.

9. Λοιπά έξοδα

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Ζημίες από διαγραφές/απομειώσεις παγίων	42.427	16.623
Ζημίες απομειώσεως λοιπών στοιχείων ενεργητικού		3.181
Προβλέψεις	9.794	7.916
Λοιπά	(21.301)	2.561
Σύνολο	30.920	30.281

Στις ζημίες απομειώσεως παγίων της 31.12.2017 περιλαμβάνεται ποσό €40.678 (31.12.2016: €15.067) που προέκυψε από την αναγνώριση ζημιάς απομείωσης της αξίας των επενδυτικών, ιδιοχρησιμοποιούμενων και των κτηθέντων μέσω πλειστηριασμών ακινήτων της Τραπέζης.

Οι προβλέψεις αφορούν σε επίδικες υποθέσεις κατά της Τραπέζης (σημείωση 31).

Λόγω της πρόσφατης νομολογίας των Διοικητικών Δικαστηρίων, στο κονδύλι «Λοιπά» περιλαμβάνεται ποσό €21.301 που αφορά έσοδα από αχρησιμοποίητη πρόβλεψη έναντι επίδικης απαίτησης κατά του Ελληνικού Δημοσίου για την επιστροφή του φόρου που παρακρατήθηκε στα κατ' ειδικό τρόπο φορολογηθέντα εισοδήματα της χρήσεως 2008 της πρώην ΕΜΤΕ.

Οι ζημίες απομειώσεως λοιπών στοιχείων ενεργητικού αφορούν σε αποθέματα και λοιπές απαιτήσεις της Τραπέζης που επιβάρυναν τα αποτελέσματα της χρήσεως 2016.

10. Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Ζημίες απομειώσεως δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (σημείωση 17)	809.892	1.181.097
Ζημίες απομειώσεως λοιπών απαιτήσεων		4.191
Προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία (σημείωση 31)	4.424	4.135
Εισπράξεις από διαγραφείσες απαιτήσεις	(16.280)	(19.223)
Σύνολο	798.036	1.170.200

11. Φόρος εισοδήματος

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του Ν.4334/2015 «Επείγουσες ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση και σύναψη συμφωνίας με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (Ε.Μ.Σ.)», ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των κερδών των νομικών προσώπων αυξήθηκε από 26% σε 29%. Οι διατάξεις αυτές ισχύουν για τα κέρδη που προκύπτουν στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2015.

Σύμφωνα με το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013, από τη χρήση 2011, οι νόμιμοι ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία που διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους σε ανώνυμες εταιρίες υποχρεούνται στην έκδοση ετήσιου πιστοποιητικού ως προς την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων σε φορολογικά αντικείμενα. Το εν λόγω πιστοποιητικό υποβάλλεται αφενός μεν στην ελεγχόμενη εταιρία μέχρι την υποβολή της δήλωσης φόρου εισοδήματος και το αργότερο εντός του πρώτου δεκαημέρου του δέκατου μήνα από τη λήξη της ελεγχόμενης διαχειριστικής περιόδου, αφετέρου δε ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών το αργότερο έως το τέλος του δέκατου μήνα από τη λήξη της ελεγχόμενης διαχειριστικής περιόδου. Με το άρθρο 56 του Ν. 4410/03.08.2016 για τις χρήσεις από 1.1.2016, η έκδοση του φορολογικού πιστοποιητικού καθίσταται προαιρετική. Ωστόσο η Τράπεζα αποφάσισε τη συνέχιση λήψεως του φορολογικού πιστοποιητικού.

Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2010. (σημείωση 36β). Ο φορολογικός έλεγχος του έτους 2010 ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 2017. Το συνολικό ποσό των πρόσθετων φόρων πλέον προσαυξήσεων ανήλθε σε €15.638.

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2016 ο φορολογικός έλεγχος για την Τράπεζα έχει ολοκληρωθεί και η Τράπεζα έχει λάβει φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφύλαξη, ενώ για τη χρήση 2017 ο φορολογικός έλεγχος που πραγματοποιείται από τους ορκωτούς ελεγκτές είναι σε εξέλιξη.

Ο φόρος εισοδήματος αναλύεται ως εξής:

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Διαφορά φορολογικού ελέγχου	15.638	
Αναβαλλόμενος	46.292	(123.155)
Σύνολο	61.930	(123.155)

Ο αναβαλλόμενος φόρος στην κατάσταση αποτελεσμάτων προκύπτει από προσωρινές διαφορές, η επίπτωση των οποίων αναλύεται στον κάτωθι πίνακα:

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Χρεωστική διαφορά Ν.4046/2012	44.554	44.554
Χρεωστική διαφορά Ν.4465/2017	1.685	
Διαγραφές και αποσβέσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	2.148	8.997
Χαρτοφυλάκιο Δανείων	(23.454)	(136.973)
Αποτίμηση δανείων λόγω αντισταθμίσεως	(209)	(840)
Αποτίμηση παραγωγών	29.335	(6.033)
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών και ασφαλιστικών ταμείων	19.508	26.378
Διαμόρφωση πραγματικού επιτοκίου	1.145	190
Αποτίμηση υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα και δανειακών υποχρεώσεων λόγω αντισταθμίσεως της εύλογης αξίας τους	(39.705)	3.778
Αποτίμηση συμμετοχών	(22.290)	(116.238)
Αποτίμηση/Απομείωση ομολόγων και λοιπών χρεογράφων	(57.589)	18.447
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές	126.148	41.391
Λοιπές προσωρινές διαφορές	(34.984)	(6.806)
Σύνολο	46.292	(123.155)

Παρατίθεται κατωτέρω συμφωνία μεταξύ ονομαστικού και πραγματικού φορολογικού συντελεστή:

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ			
		31.12.2017		31.12.2016
	%		%	
Κέρδη/(Ζημιές) πριν το φόρο εισοδήματος		105.825		137.789
Φόρος εισοδήματος (ονομαστικός φορολογικός συντελεστής)	29	30.689	29	39.959
Αύξηση/(μείωση) προερχόμενη από:				
Εισόδημα μη υπαγόμενο στο φόρο	(18,30)	(19.361)	(95,63)	(131.766)
Έξοδα μη εκπεστέα	3,02	3.201	1,85	2.545
Διαφορά Φορολογικού Ελέγχου	14,78	15.638		
Αναγνώριση φόρου για προσωρινές διαφορές προηγούμενων περιόδων			(64,05)	(88.248)
Λοιπές φορολογικές προσαρμογές	30,01	31.763	39,45	54.355
Φόρος Εισοδήματος		58,52	61.930	(89,38)
				(123.155)

Με το άρθρο 5 του Ν.4303/17.10.2014 «Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου Επείγουσα ρύθμιση για την αναπλήρωση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων λόγω πρόωρης λήξης της θητείας του (Α' 136) και άλλες διατάξεις» οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις των εποπτευόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικών προσώπων των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 26 του Ν. 4172/2013 που έχουν ή θα αναγνωριστούν και οι οποίες προέρχονται από τη χρεωστική διαφορά του PSI και τις συσσωρευμένες προβλέψεις και λοιπές εν γένει ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου, αναφορικά με απαιτήσεις υφιστάμενες μέχρι και την 31.12.2014, μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους, αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημία, σύμφωνα με τις ελεγμένες και εγκεκριμένες από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, οικονομικές καταστάσεις.

Η ένταξη στο Νόμο υλοποιείται με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων, αφορά σε φορολογικές απαιτήσεις που γεννώνται από το έτος 2016 και εφεξής, και ανάγονται στο φορολογικό έτος 2015 και εφεξής, ενώ προβλέπεται η λήξη της εντάξεως σε αυτόν με την ίδια διαδικασία και κατόπιν λήψεως σχετικής εγκρίσεως από την εκάστοτε Εποπτική Αρχή.

Με το άρθρο 4 του Ν. 4340/01.11.2015 «Για το πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Οικονομικών», τροποποιήθηκαν τα ανωτέρω ως προς το χρόνο εφαρμογής τους, ο οποίος αναβάλλεται κατά ένα έτος. Επιπλέον και μεταξύ άλλων, το ύψος του ποσού της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που εμπίπτει στις ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 5 του Ν.4303/17.10.2014 και αφορά τις συσσωρευμένες προβλέψεις και λοιπές ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου, περιορίζεται στο ποσό των προβλέψεων οι οποίες έχουν λογισθεί έως τις 30.6.2015.

Με το άρθρο 43 του Ν. 4465/4.4.2017 «Ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014 για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά και άλλες διατάξεις» τροποποιήθηκαν τα άρθρα 27 και 27Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν. 4172/2013). Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις, η χρεωστική διαφορά που θα προκύψει για τα εποπτευόμενα από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικά πρόσωπα από την οριστική διαγραφή χρεών οφειλετών τους καθώς και η ζημία από την πώληση δανείων, αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα και αποσβένονται σε διάστημα 20 ετών. Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που θα αναγνωρισθεί από την ανωτέρω χρεωστική διαφορά καθώς και από τυχόν λογιστικές διαγραφές δανείων ή πιστώσεων οι οποίες δεν έχουν μετατραπεί σε χρεωστική διαφορά μέχρι το τέλος του εκάστοτε έτους της λογιστικής διαγραφής, μετατρέπονται σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Δημοσίου σύμφωνα με τους ανωτέρω όρους και προϋποθέσεις.

Το συνολικό ποσό της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που θα προκύψει (α) από τη χρεωστική διαφορά λόγω της οριστικής διαγραφής χρεών οφειλετών και της πώλησης δανείων, (β) από τις προσωρινές διαφορές που θα προκύψουν από τις λογιστικές διαγραφές δανείων και πιστώσεων καθώς επίσης (γ) από τις προσωρινές διαφορές επί των συσσωρευμένων προβλέψεων και λοιπών εν γένει ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου, δεν μπορεί να υπερβεί το συνολικό ποσό φόρου επί των συσσωρευμένων προβλέψεων και λοιπών ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου που είχε αναγνωρισθεί μέχρι τις 30.6.2015.

Με τη ρύθμιση αυτή διασφαλίζεται ότι οι διαγραφές και αναδιարθρώσεις δανείων με σκοπό τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων δεν θα οδηγήσουν σε απώλεια εποπτικών κεφαλαίων.

Τα ανωτέρω ισχύουν από 1.1.2016.

Με ημερομηνία 31.12.2017, το ποσό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων το οποίο εκτιμάται ότι εντάσσεται στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω Νόμου ανέρχεται σε € 3.296 εκατ. (31.12.2016: € 3.342 εκατ.).

Με το άρθρο 82 του Ν. 4472/19.5.2017 «Συνταξιοδοτικές διατάξεις Δημοσίου και τροποποίηση διατάξεων του Ν. 4387/2016, μέτρα εφαρμογής των δημοσιονομικών στόχων και μεταρρυθμίσεων, μέτρα κοινωνικής στήριξης και εργασιακές ρυθμίσεις, Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2018-2021 και λοιπές διατάξεις» προβλέπεται η υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων και λοιπών επιχειρήσεων που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013 να καταβάλλουν ετήσια προμήθεια προς το Ελληνικό Δημόσιο για το ποσό της εγγυημένης αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που προκύπτει από τη διαφορά του ισχύοντος φορολογικού συντελεστή (σήμερα 29%) και του φορολογικού συντελεστή που ίσχυε μέχρι 31.12.2014 (26%). Το ποσό της προμήθειας που κατέβαλε η Τράπεζα και αφορούσε το έτος 2016, ανέρχεται στο ύψος €5.784 (σημείωση 8).

Επίσης, με το άρθρο 14 του ανωτέρω νόμου, προβλέπεται μείωση του φορολογικού συντελεστή από 29% που ισχύει σήμερα, σε 26%, στα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία. Η μείωση αυτή αφορά τα εισοδήματα που θα αποκτηθούν κατά το φορολογικό έτος που αρχίζει από 1.1.2019, υπό την προϋπόθεση ότι σύμφωνα με την εκτίμηση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δεν προκαλείται απόκλιση από τους μεσοπρόθεσμους δημοσιονομικούς στόχους. Με ρητή αναφορά του νόμου, η μείωση αυτή δεν αφορά τα πιστωτικά ιδρύματα για τα οποία ο φορολογικός συντελεστής εξακολουθεί να είναι 29%.

Κατά τη χρήση 2016, η Τράπεζα αναγνώρισε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ύψους €84.441 που αφορά την απομείωση της συμμετοχής της στην θυγατρική εταιρία του Ομίλου, Alpha Bank Srbija A.D. Η ζημιά από την πώληση της συμμετοχής σε αλλοδαπή θυγατρική αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έξοδα κατά τον χρόνο ολοκλήρωσης της μεταβίβασης, σύμφωνα με το άρθρο 124 του Ν. 4446/22.12.2016 «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη-Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του Ν.4270/2014 και λοιπές διατάξεις». Η πώληση της θυγατρικής ολοκληρώθηκε εντός του α' εξαμήνου 2017, με συνέπεια την αναστροφή της ως άνω αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

Φόρος εισοδήματος λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ					
	31.12.2017			31.12.2016		
	Πριν το φόρο εισοδήματος	Φόρος εισοδήματος	Μετά το φόρο εισοδήματος	Πριν το φόρο εισοδήματος	Φόρος εισοδήματος	Μετά το φόρο εισοδήματος
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων						
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού των διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων	459.969	(133.210)	326.759	133.659	(38.439)	95.220
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού αντισταθμίσεως ταμειακών ροών	53.361	(15.475)	37.886	(57.273)	16.609	(40.664)
Σύνολο	513.330	(148.685)	364.645	76.386	(21.830)	54.556
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων						
Καθαρή μεταβολή αναλογιστικών κερδών/ (ζημιών) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών	133	(39)	94	(10.529)	3.052	(7.477)
Σύνολο	513.463	(148.724)	364.739	65.857	(18.778)	47.079

Στη χρήση 2017 στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» καταχωρήθηκε πιστωτικός φόρος ποσού € 80, που προέκυψε από έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου την 23.2.2017.

Στη χρήση 2016 στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» καταχωρήθηκε φόρος ποσού € 281, που προέκυψε από έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου που καταχωρήθηκαν στον ίδιο λογαριασμό και αφορούν στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκε εντός της χρήσεως 2015.

12. Καθαρά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή

α. Βασικά

Τα βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή προκύπτουν από τη διαίρεση των κερδών/(ζημιών), μετά το φόρο εισοδήματος, που αναλογούν στους κοινούς Μετόχους της Τραπέζης, με το σταθμισμένο μέσο όρο των υφισταμένων κοινών μετοχών της Τραπέζης κατά τη διάρκεια της περιόδου, αφαιρουμένου του σταθμισμένου μέσου όρου των ιδιοκατεχόμενων από την Τράπεζα κοινών μετοχών, κατά την ίδια περίοδο.

β. Προσαρμοσμένα

Τα προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή προκύπτουν από την προσαρμογή του σταθμισμένου μέσου όρου των υφισταμένων κοινών μετοχών κατά τη διάρκεια της περιόδου για δυνητικώς εκδοθησόμενες κοινές μετοχές. Η Τράπεζα δεν έχει μετοχές αυτής της κατηγορίας και ως εκ τούτου δεν συντρέχει λόγος που να διαφοροποιεί τα προσαρμοσμένα από τα βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή.

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Κέρδη/(Ζημίες) που αναλογούν στους Κοινούς Μετόχους της Τραπέζης	43.895	260.618
Σταθμισμένος μέσος όρος υφισταμένων κοινών μετοχών	1.542.690.664	1.536.881.200
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (σε €)	0,0285	0,1696

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Κέρδη/(ζημίες) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογούν στους Κοινούς Μετόχους της Τραπέζης	43.895	260.944
Σταθμισμένος μέσος όρος υφισταμένων κοινών μετοχών	1.542.690.664	1.536.881.200
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (σε €)	0,0285	0,1698

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Κέρδη/(ζημίες) από διακοπείσες δραστηριότητες που αναλογούν στους Κοινούς Μετόχους της Τραπέζης		(326)
Σταθμισμένος μέσος όρος υφισταμένων κοινών μετοχών	1.542.690.664	1.536.881.200
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (σε €)	-	(0,0002)

Την 23.2.2017, συνεπεία της ασκήσεως του δικαιώματος μετατροπής εκ του συνόλου των ομολογιούχων, η Τράπεζα προέβη στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου λόγω μετατροπής του συνόλου του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου που εξεδόθη την 1.2.2013 στο πλαίσιο της συμφωνίας με την Crédit Agricole S.A. για την εξαγορά της πρώην Εμπορικής Τραπέζης. Εκ της μετατροπής εκδόθηκαν 6.818.181 νέες κοινές μετοχές, που αντιστοιχούν σε 0,44% επί του συνόλου των μετοχών, οι οποίες λήφθηκαν υπόψιν κατά τον υπολογισμό του σταθμισμένου μέσου όρου υφιστάμενων μετοχών της περιόδου 1.1-31.12.2017.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

13. Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες

	31.12.2017	31.12.2016
Ταμείο	305.100	291.446
Επιταγές εισπρακτέες	2.548	1.840
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	467.234	381.153
Σύνολο	774.882	674.439
Μείον: δεσμευμένες καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	(312.991)	(293.775)
Υπόλοιπο	461.891	380.664

Η Τράπεζα είναι υποχρεωμένη να τηρεί στην Τράπεζα της Ελλάδος τρεχούμενο λογαριασμό, με σκοπό τη διευκόλυνση των διατραπεζικών συναλλαγών με αυτή και τις άλλες Τράπεζες, μέσω του συστήματος Target (Trans European – Automated Real Time Gross Settlement Express Transfer System).

Η Τράπεζα της Ελλάδος απαιτεί, επίσης, από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα να διατηρούν καταθέσεις σε αυτή, που αντιστοιχούν στο 1% των συνολικών καταθέσεων των πελατών τους.

Οι καταθέσεις αυτές είναι έντοκες, με επιτόκιο αυτό της αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας το οποίο ανήλθε την 31.12.2017 σε 0% (31.12.2016: 0%).

Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα (όπως εμφανίζονται στην κατάσταση ταμειακών ροών)

	31.12.2017	31.12.2016
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	461.891	380.664
Βραχυπρόθεσμες τοποθετήσεις σε άλλες τράπεζες	168.180	267.427
Σύνολο	630.071	648.091

14. Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

	31.12.2017	31.12.2016
Τοποθετήσεις σε άλλες τράπεζες	1.269.838	1.746.498
Εγγυήσεις για καλύμματα παραγώγων και πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως (σημείωση 36ε)	947.939	1.148.274
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων (Reverse Repos)	39.654	50.475
Δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα	12.321	9.027
Μείον:		
Συσσωρευμένες απομειώσεις	(41.961)	(41.961)
Σύνολο	2.227.791	2.912.313

15. Αξίογραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου

	31.12.2017	31.12.2016
Ομόλογα		
- Ελληνικού Δημοσίου	5.969	2.256
Μετοχές		
- Εισηγμένες	575	609
Σύνολο	6.544	2.865

16. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (απαιτήσεις και υποχρεώσεις)

	31.12.2017		
	Ονομαστική αξία συμβολαίων	Εύλογη αξία	
		Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Παράγωγα για εμπορικούς σκοπούς			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Προθεσμιακές πράξεις (fx forward)	259.457	5.792	1.000
Προθεσμιακές πράξεις (fx swaps)	1.657.298	4.036	12.680
Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος (cross currency swaps)	2.141.498	109.270	45.417
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options)	73.174	1.486	723
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options) ενσωματωμένα σε πελατειακά προϊόντα	2.950	18	180
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	4.134.377	120.602	60.000
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	6.314.828	462.413	588.643
Δικαιώματα προαίρεσης (caps και floors)	217.911	11.098	3.692
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	6.532.739	473.511	592.335
γ. Παράγωγα επί εμπορευμάτων			
Πράξεις ανταλλαγής εμπορευμάτων (commodity swaps)	88.143	6.523	6.022
Δικαιώματα προαίρεσης (commodity options)	715	81	81
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	88.858	6.604	6.103
δ. Παράγωγα επί δεικτών			
Δικαιώματα προαίρεσης (otc options)	177.265	14.815	3
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	177.265	14.815	3
ε. Πιστωτικά παράγωγα			
Συμβόλαια ανταλλαγής συνολικής απόδοσης (Total return swap)	59.349	4.601	
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	59.349	4.601	
στ. Λοιπά παράγωγα			
Τίτλος συνδεδεμένος με την πορεία του Ελληνικού ΑΕΠ (GDP linked security)	1.492.397	7.462	
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	1.492.397	7.462	
Παράγωγα για σκοπούς αντιστάθμισης			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Προθεσμιακές πράξεις (fx swaps)	23.725		24
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	23.725	-	24
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	1.129.225	538	378.709
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	1.129.225	538	378.709
Γενικό Σύνολο	13.637.935	628.133	1.037.174

Στα πλαίσια της ημερήσιας διαδικασίας παροχής εξασφάλισης και διακανονισμού παραγώγων με αντισυμβαλλομένους Πιστωτικά Ιδρύματα η Τράπεζα έχει καταθέσει ως εγγύηση την 31.12.2017 καθαρό ποσό ύψους € 879.111 (31.12.2016: € 1.124.013) εκ των οποίων ποσό € 6.940 (31.12.2016: € 6.745) αφορά σε συναλλαγές με θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου. Η αντίστοιχη καθαρή εύλογη αξία παραγώγων με Πιστωτικά Ιδρύματα ανέρχεται την 31.12.2017 σε ποσό € 828.899 (31.12.2016: € 1.083.141).

31.12.2016			
	Ονομαστική αξία συμβολαίων	Εύλογη αξία	
		Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Παράγωγα για εμπορικούς σκοπούς			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Προθεσμιακές πράξεις (fx forward)	273.850	2.411	7.083
Προθεσμιακές πράξεις (fx swaps)	2.152.638	16.120	4.046
Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος (cross currency swaps)	2.007.165	74.107	153.821
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options)	68.547	227	491
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options) ενσωματωμένα σε πελατειακά προϊόντα	8.991	69	108
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	4.511.191	92.934	165.549
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	7.302.153	465.907	528.853
Δικαιώματα προαίρεσης (caps και floors)	240.395	15.204	4.275
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	7.542.548	481.111	533.128
γ. Παράγωγα επί εμπορευμάτων			
Πράξεις ανταλλαγής εμπορευμάτων (commodity swaps)	126.458	8.341	7.841
Δικαιώματα προαίρεσης (commodity options)	1.413	422	419
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	127.871	8.763	8.260
δ. Παράγωγα επί δεικτών			
Δικαιώματα προαίρεσης (otc options)	49.312	75	75
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	49.312	75	75
ε. Λοιπά παράγωγα			
Τίτλος συνδεδεμένος με την πορεία του Ελληνικού ΑΕΠ (GDP linked security)	1.663.143	4.224	
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	1.663.143	4.224	
Παράγωγα για σκοπούς αντιστάθμισης			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Προθεσμιακές πράξεις (fx swaps)	24.826	304	
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	24.826	304	
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	1.046.541	57.025	630.547
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	1.046.541	57.025	630.547
Γενικό Σύνολο	14.965.432	644.436	1.337.559

Λογιστική αντιστάθμισης

α. Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου για την αντιστάθμιση των μεταβολών της εύλογης αξίας που οφείλονται στις διακυμάνσεις των επιτοκίων της αγοράς: α) δανείων σταθερού επιτοκίου και β) μέρους της τετραετούς διάρκειας της στοχευμένης χρηματοδότησής της από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (TLTRO).

Η καθαρή εύλογη αξία των εν λόγω παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων ήταν αρνητική ποσού €215 την 31.12.2017 και αναλύεται στον ισολογισμό ως υποχρεώσεις από παράγωγα ποσού €753 και ως απαιτήσεις από παράγωγα ποσού €538. Για τα παράγωγα αντιστάθμισης εύλογης αξίας των δανείων σταθερού επιτοκίου αναγνωρίσθηκε στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα της χρήσεως 2017 κέρδος €723 ενώ η αποτίμηση των αντισταθμιζόμενων δανείων αντίστοιχα επηρέασε τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα με ζημία €725. Για τα παράγωγα αντιστάθμισης εύλογης αξίας της μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης από την ΕΚΤ αναγνωρίσθηκε στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα της χρήσεως 2017 κέρδος €495 ενώ η αποτίμηση της χρηματοδότησης επηρέασε τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα με ζημία €495.

Την 31.12.2016 η εύλογη αξία των παραγώγων που αντιστάθμιζαν τις μεταβολές της εύλογης αξίας δανείων σταθερού επιτοκίου ήταν αρνητική €1.480 και εμφανίζεται στον ισολογισμό στις υποχρεώσεις από παράγωγα. Για τα παράγωγα αντιστάθμισης της εύλογης αξίας των δανείων αναγνωρίσθηκε στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα της χρήσεως 2016 κέρδος €3.044 ενώ η αποτίμηση των αντισταθμιζόμενων δανείων επηρέασε τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα με ζημία €3.033.

β. Αντισταθμίσεις χρηματοροών

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου για την αντιστάθμιση της μεταβλητότητας που απορρέει από την χρηματοδότησή της μέσω ομάδας προθεσμιακών καταθέσεων σε ευρώ. Η εύλογη αξία των παραγώγων αυτών είναι αρνητική ποσού €377.956 την 31.12.2017 και απεικονίζεται στον ισολογισμό στις υποχρεώσεις από παράγωγα. Εντός της χρήσεως 2017 έχει αναγνωρισθεί στο αποθεματικό αντισταθμίσεως χρηματοροών από την εν λόγω σχέση, καθώς από σχέσεις αντισταθμίσεως που έχουν τερματισθεί, το αποτελεσματικό μέρος που ανέρχεται σε κέρδος €48.200. Τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα της χρήσεως 2017 έχουν επηρεασθεί με το μη αποτελεσματικό μέρος το οποίο ανήλθε σε ζημία €147. Στους τόκους έξοδα έχει μεταφερθεί εντός της χρήσεως 2017 ζημία 5.161 από την απόσβεση του αποθεματικού αντισταθμίσεως χρηματοροών που αντιστοιχεί τις σχέσεις αντισταθμίσεως που έχουν τερματισθεί.

Την 31.12.2016 η εύλογη αξία των παραγώγων που χρησιμοποιούνταν για την αντιστάθμιση χρηματοροών ανέρχεται σε €572.042 και απεικονίζεται στον ισολογισμό ως υποχρεώσεις από παράγωγα ποσού €629.067 και ως απαιτήσεις από παράγωγα €57.025. Εντός της χρήσεως 2016 έχει αναγνωρισθεί στο αποθεματικό αντισταθμίσεως χρηματοροών από την εν λόγω σχέση, καθώς και από σχέσεις αντισταθμίσεως που έχουν τερματισθεί, το αποτελεσματικό μέρος της αντισταθμίσεως το οποίο ανερχόταν σε ζημία €61.180. Τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα της χρήσεως 2016 έχουν επηρεασθεί με το μη αποτελεσματικό μέρος το οποίο ανήλθε σε ζημία €110. Στους τόκους έξοδα έχει μεταφερθεί εντός της χρήσεως 2016 ζημία €3.908 από την απόσβεση του αποθεματικού αντισταθμίσεως χρηματοροών που αντιστοιχεί τις σχέσεις αντισταθμίσεως που έχουν τερματισθεί.

17. Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

	31.12.2017	31.12.2016
Ιδιώτες:		
Στεγαστικά		
- Μη Τιτλοποιημένα	15.770.181	16.231.470
Καταναλωτικά:		
- Μη Τιτλοποιημένα	2.820.532	3.546.181
- Τιτλοποιημένα	1.450.276	1.272.572
Πιστωτικές κάρτες:		
- Μη Τιτλοποιημένες	647.220	680.502
- Τιτλοποιημένες	548.642	540.376
Σύνολο	21.236.851	22.271.101
Εταιρίες:		
Επιχειρηματικά δάνεια		
- Μη Τιτλοποιημένα	23.144.396	25.474.333
- Τιτλοποιημένα	2.495.437	2.514.014
Λοιπές απαιτήσεις	425.084	387.432
	47.301.768	50.646.880
Μείον:		
Συσσωρευμένες απομειώσεις *	(8.780.632)	(10.385.356)
Σύνολο	38.521.136	40.261.524

Η Τράπεζα έχει προβεί σε τιτλοποίηση καταναλωτικών, επιχειρηματικών δανείων, καθώς και πιστωτικών καρτών, μέσω εταιριών ειδικού σκοπού ελεγχόμενων από αυτή.

Από την εξέταση των συμβατικών όρων και της δομής των ανωτέρω συναλλαγών (π.χ. παροχή εγγυήσεων ή/και πιστωτικής

* Επιπλέον των συσσωρευμένων απομειώσεων δανείων και απαιτήσεων, έχει σχηματισθεί πρόβλεψη, για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός Ισολογισμού στοιχεία, ύψους € 11.712 (31.12.2016: € 299.128). Έτσι το συνολικό ποσό για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου ανέρχεται σε € 8.792.344 (31.12.2016: € 10.684.484).

ενίσχυσης ή ιδιοκατοχή ομολογιών εκδόσεως των εταιριών ειδικού σκοπού) προκύπτει ότι η Τράπεζα διατήρησε σε όλες τις περιπτώσεις τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από τα τιλοποιημένα χαρτοφυλάκια.

Τα στεγαστικά δάνεια την 31.12.2017 περιλαμβάνουν δάνεια ποσού €1.112.325 (31.12.2016: €15.488) που έχουν χρησιμοποιηθεί ως κάλυμμα στο πρόγραμμα καλυμμένων ομολογιών της Τραπέζης. Την 31.12.2017 η ονομαστική αξία των καλυμμένων ομολογιών ανέρχεται σε €1.000.000 (31.12.2016: €5.000) (σημείωση 27ii).

Την 31.12.2017 δάνεια συνολικής λογιστικής αξίας μετά από απομειώσεις ποσού €108.502 μεταφέρθηκαν στα «Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση» καθώς πληρούνταν τα κριτήρια του ΔΠΧΠ 5 όπως αναλυτικά περιγράφεται στη σημείωση 43.

Συσσωρευμένες απομειώσεις

Υπόλοιπο 1.1.2016	9.777.241
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2016	
Ζημίες απομειώσεως χρήσεως (σημείωση 10)	1.181.097
Μεταφορά συσσωρευμένων προβλέψεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(100.000)
Πωλήσεις απομειωμένων δανείων	(1.693)
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομειώσεως	324.829
Συναλλαγματικές διαφορές	5.199
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν για διαγραφές	(784.892)
Λοιπές κινήσεις	(16.425)
Υπόλοιπο 31.12.2016	10.385.356
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2017	
Ζημίες απομειώσεως χρήσεως (σημείωση 10)	809.892
Μεταφορά συσσωρευμένων προβλέψεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(715.798)
Πωλήσεις απομειωμένων δανείων	(12.565)
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομειώσεως	169.078
Συναλλαγματικές διαφορές	(21.311)
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν για διαγραφές	(1.752.092)
Λοιπές κινήσεις	(81.928)
Υπόλοιπο 31.12.2017	8.780.632

18. Αξίογραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

α. Διαθέσιμα προς πώληση

	31.12.2017	31.12.2016
Ελληνικού Δημοσίου:		
- Ομόλογα	2.272.594	1.931.293
- Έντοκα Γραμμάτια	1.187.351	1.478.384
Λοιπών κρατών:		
- Ομόλογα	145.923	
Λοιπών εκδοτών:		
- Εισηγμένοι	1.194.079	857.719
- Μη εισηγμένοι	20.107	9.863
Μετοχές:		
- Εισηγμένες	29.044	54.558
- Μη εισηγμένες	32.604	21.078
Λοιποί τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	5.654	7.152
Σύνολο	4.887.356	4.360.047

Την 15.11.2017 η Ελληνική Δημοκρατία ανακοίνωσε την πρόταση ανταλλαγής των 20 τίτλων λήξεως από 2023 έως 2042 (εκδοθέντες 24.2.2012 στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης του Ελληνικού χρέους) με 5 τίτλους λήξεως 2023, 2028, 2033, 2037 και 2042. Η πρόταση αυτή πραγματοποιείται στο πλαίσιο ενός ευρύτερου προγράμματος που εφαρμόζει η Ελληνική Δημοκρατία

για τη διαχείριση των υποχρεώσεων της. Σκοπός της ανταλλαγής είναι να εναρμονιστούν οι όροι του ανεξόφλητου χρέους του Ελληνικού Δημοσίου με τα πρότυπα της αγοράς για τους εκδότες κρατικών ομολόγων προκειμένου να εξομαλυνθεί η καμπύλη αποδόσεων. Παράλληλα θα ενισχυθεί στην αγορά η ρευστότητα των νέων τίτλων λόγω του μεγαλύτερου μεγέθους των εκδόσεων. Κάθε τίτλος ανταλλάσσεται με έναν ή δύο νέους τίτλους ανάλογα με το έτος λήξεως του με καθορισμένη σχέση ανταλλαγής που εφαρμόζεται στην ονομαστική αξία. Οι νέοι τίτλοι φέρουν σταθερό τοκομερίδιο που κυμαίνεται από 3,5% έως 4,2%. Η Τράπεζα συμμετείχε στην ανταλλαγή την 5.12.2017 με ποσό ονομαστικής αξίας €1.917.086 και έλαβε νέους τίτλους ονομαστικής αξίας €1.938.556. Η συναλλαγή αντιμετωπίστηκε λογιστικά ως τροποποίηση των συμβατικών όρων των προς ανταλλαγή ομολόγων και το χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα από την ανταλλαγή το οποίο ανήλθε σε €26.680 (σημείωση 5) προσδιορίστηκε ως η διαφορά της προεξόφλησης των χρηματοροών των νέων ομολόγων με το πραγματικό επιτόκιο των ομολόγων προς ανταλλαγή και του κόστους των ομολόγων αυτών.

Σύμφωνα με την ερμηνευτική εγύκλιο ΠΟΛ.1174/16.11.2017 της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, το κέρδος που προέκυψε από τη συμμετοχή της Τραπέζης στο εν λόγω πρόγραμμα ανταλλαγής των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, απαλλάσσεται της φορολογίας κατ' εφαρμογή της διατάξεως της παραγράφου 6 του άρθρου 42 του Ν.4172/2013.

Εντός της χρήσεως 2017 η Τράπεζα σχημάτισε απομείωση συνολικού ποσού €25.975 η οποία αναλύεται σε ποσό €1.602 που αφορά σε λοιπά ομόλογα και €24.373 που αφορά σε μετοχές. Εντός της χρήσεως 2016 η Τράπεζα σχημάτισε απομείωση συνολικού ποσού € 2.651 η οποία αναλύεται σε ποσό € 1.508 που αφορά σε μετοχές και € 1.143 που αφορά σε λοιπούς τίτλους μεταβλητής αποδόσεως. Τα ποσά των απομειώσεων αυτών περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων».

β. Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη

	31.12.2017	31.12.2016
Εταιρικά Ομόλογα		
- Εισηγμένοι	319	9.342
Σύνολο	319	9.342

Η μεταβολή μεταξύ των δύο χρήσεων οφείλεται στη λήξη τραπεζικού ομολόγου λογιστικής αξίας €9.024.

γ. Δανειακό χαρτοφυλάκιο

Στο δανειακό χαρτοφυλάκιο περιέχονται ομόλογα Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) τα οποία βάσει της αρχικής σύμβασης μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά ως ενέχυρα για την άντληση ρευστότητας από το Ευρωσύστημα ή από αντισυμβαλλόμενους της διατραπεζικής αγοράς σε συναλλαγές προσωρινής εκκωρήσεως (repos).

Τον Απρίλιο του 2016 υπεγράφη αναθεώρηση της σύμβασης εγγραφής (subscription agreement) μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ), του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) και της Τραπέζης, η οποία αφορά στους όρους χρήσεως των ανωτέρω τίτλων. Η αναθεώρηση προέβλεπε ότι η Τράπεζα μπορεί να συμμετέχει με τα ομόλογα εκδόσεως ΕΤΧΣ στο πρόγραμμα αγοράς ομολόγων εκδοθέντων από κεντρικές κυβερνήσεις, ειδικούς φορείς-εκδότες χρεογράφων και ευρωπαϊκούς υπερεθνικούς οργανισμούς της ζώνης του ευρώ (Public Sector Purchase Programme - PSP) που διενεργεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Σύμφωνα με την απόφαση της ΕΚΤ, μπορούσε να αγορασθεί συνολικά έως και το 50% από κάθε έκδοση του ΕΤΧΣ έως την ολοκλήρωση του προγράμματος τον Μάρτιο του 2017. Εντός της χρήσεως 2017 η Τράπεζα πραγματοποίησε συναλλαγές πώλησης τίτλων ΕΤΧΣ ονομαστικού ποσού €140.000 (31.12.2016: €1.583.000).

Στο πλαίσιο της εφαρμογής των βραχυπρόθεσμων μέτρων για την ελάφρυνση του δημοσίου χρέους, ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Στήριξης (ΕΜΣ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ), το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ), το Ελληνικό Δημόσιο και οι τέσσερις ελληνικές συστημικές Τράπεζες συνυπέγραψαν τον Μάρτιο του 2017 σύμβαση ανταλλαγής ομολόγων.

Σύμφωνα με τη σύμβαση αυτή τα ομόλογα κυμαινόμενου επιτοκίου εκδόσεως ΕΤΧΣ που κατέχουν οι Τράπεζες ανταλλάσσονται σταδιακά με ίσης ονομαστικής αξίας μακροχρόνια ομόλογα σταθερού επιτοκίου εκδόσεως ΕΤΧΣ, τα οποία θα επαναγοράζονται εντός ενός μήνα από το ΕΤΧΣ έναντι καταβολής μετρητών. Για τη χρήση των μακροχρόνιων ομολόγων σταθερού επιτοκίου ισχύουν

οι ίδιοι περιορισμοί με αυτούς των ομολόγων κυμαινόμενου επιτοκίου, ήτοι, αποτελούν επιλέξιμους τίτλους για την παροχή χρηματοδοτήσεως από το ευρωσύστημα καθώς και τη συμμετοχή στο πρόγραμμα αγοράς ομολόγων της ΕΚΤ (PSPP) και μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ενέχυρα στα πλαίσια πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως με αντισυμβαλλόμενους της διατραπεζικής αγοράς.

Στο πλαίσιο της σύμβασης αυτής πραγματοποιήθηκαν εντός της χρήσεως 2017, ανταλλαγές ομολόγων ΕΤΧΣ κυμαινόμενου επιτοκίου συνολικής ονομαστικής αξίας €2.522.172 έναντι ομολόγων εκδόσεως ΕΤΧΣ ίσης ονομαστικής αξίας διάρκειας 30 ετών και σταθερού τοκομεριδίου. Από αυτά επαναγοράστηκαν από το ΕΤΧΣ ομόλογα ονομαστικής αξίας € 2.348.936 ενώ εναπομείναν ομόλογο ονομαστικής αξίας €173.236 κατηγοριοποιήθηκε στο χαρτοφυλάκιο των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων.

Η συνολική λογιστική αξία των ομολόγων του δανειακού χαρτοφυλακίου την 31.12.2017 ήταν μηδενική (31.12.2016: €2.682.655).

19. Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες

	31.12.2017	31.12.2016
ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ		
Υπόλοιπο αρχής χρήσεως	1.800.990	2.017.859
Προσθήκες	1.061.990	69.720
Μειώσεις	(818.096)	(139.083)
Μεταφορά λόγω αναταξινόμησης στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(21.782)	(140.245)
Αποτίμηση συμμετοχών λόγω αντιστάθμισης εύλογης αξίας *	(6.190)	(7.261)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	2.016.912	1.800.990
ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ		
Υπόλοιπο αρχής χρήσεως	631	631
Προσθήκες	22.236	
Μεταφορά από Κοινοπραξίες	6.540	
Μειώσεις	(324)	
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	29.083	631
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ		
Υπόλοιπο αρχής χρήσεως	13.634	68.896
Προσθήκες	83	6.682
Μειώσεις	(4.241)	
Μεταφορά σε Συγγενείς Εταιρίες	(6.540)	
Μεταφορά λόγω αναταξινόμησης στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση		(61.944)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	2.936	13.634
Σύνολο	2.048.931	1.815.255

Ως προσθήκες νοούνται: οι αγορές μετοχών, η συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου καθώς και οι αποκτήσεις μετοχών λόγω συγχωνεύσεως.

Ως μειώσεις νοούνται: οι πωλήσεις μετοχών, οι αποπληρωμές κεφαλαίου, οι εκκαθαρίσεις εταιριών, οι εισφορές σε είδος και οι απομειώσεις.

Οι προσθήκες των θυγατρικών ύψους €1.061.990 αφορούν σε:

- κεφαλαιοποίηση χρέους της θυγατρικής εταιρίας AGI Cypre Ermis Ltd ποσού €704.164, όπως αναλύεται κατωτέρω,
- αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, της θυγατρικής εταιρίας Alpha Group Investments Ltd. ποσού €289.564 (σημείωση 46),
- αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση δανειακών οφειλών της θυγατρικής εταιρίας Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής II Α.Ε. ποσού €38.900 (σημείωση 46),

* Η Τράπεζα, κάνοντας χρήση συναλλαγματικών παραγώγων προϊόντων και δανεισμού, αντισταθμίζει κινδύνους από συναλλαγματικές ισοτιμίες που αφορούν τις συμμετοχές της στο εξωτερικό.

- συμμετοχή της Τραπέζης στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής της εταιρίας Alphalife A.A.E.Z. ποσού €25.000 (σημείωση 46),
- αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση δανειακών οφειλών της θυγατρικής εταιρίας Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής Α.Ε. ποσού €4.362 (σημείωση 46),

Οι μειώσεις των θυγατρικών ύψους €818.096 αφορούν σε:

1) Επιστροφή κεφαλαίου:

- της θυγατρικής εταιρίας Εμπορική Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ακινήτων Ανώνυμη Συμμετοχική και Κτηματική Εταιρία ποσού €28.652 (σημείωση 46),
- της θυγατρικής εταιρίας Ionian Equity Participations Ltd ποσού €9.500 (σημείωση 46),

2) Πωλήσεις / συγχωνεύσεις:

- πώληση της θυγατρικής εταιρίας Ionian Equity Participations Ltd ποσού € 30.412 (σημείωση 46),
- πώληση της θυγατρικής εταιρίας ΕΒΙΣΑΚ Α.Ε. ποσού €263 (σημείωση 46),
- συγχώνευση της θυγατρικής εταιρίας Ωκεανός Α.Τ.Ο.Ε.Ε ποσού €19.634, και των θυγατρικών του Ομίλου, ΑΕΠ Αμαρούσιον ΙΙ και ΑΕΠ Χαλανδρίου, με απορρόφησή τους από την εταιρία ΑΕΠ Αμαρούσιον Ι, η οποία μετονομάστηκε σε Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ι και ταξινομήθηκε στις συγγενείς εταιρίες με εύλογη αξία που ανήλθε σε € 22.236 (σημείωση 46),

Το αποτέλεσμα που προέκυψε από την πώληση/συγχώνευση των θυγατρικών καταχωρήθηκε στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα της Τραπέζης.

3) Απομειώσεις:

- της θυγατρικής εταιρίας Alpha Leasing Romania IFN S.A. ποσού €4.246. Η εν λόγω απομείωση προέκυψε βάσει εκτίμησης της εύλογης αξίας της Alpha Leasing Romania IFN S.A. Η αποτίμηση ταξινομείται στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας, καθώς για την εκτίμηση χρησιμοποιήθηκαν μη παρατηρήσιμες τιμές. Η ανακτήσιμη αξία της Alpha Leasing Romania IFN S.A. ανήλθε σε € 1.321.
- της θυγατρικής εταιρίας Alpha Group Investments Ltd ποσού €61.297. Η εν λόγω απομείωση προέκυψε βάσει εκτίμησης της εύλογης αξίας της Alpha Group Investments Ltd και των θυγατρικών της εταιριών. Η αποτίμηση ταξινομείται στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας, καθώς για την εκτίμηση χρησιμοποιήθηκαν μη παρατηρήσιμες τιμές. Η ανακτήσιμη αξία της Alpha Group Investments Ltd ανήλθε σε € 408.768.
- της θυγατρικής εταιρίας Alpha Leasing A.E. ποσού €90.138. Η εν λόγω απομείωση προέκυψε βάσει εκτίμησης της εύλογης αξίας της Alpha Leasing A.E. Η αποτίμηση ταξινομείται στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας, καθώς για την εκτίμηση χρησιμοποιήθηκαν μη παρατηρήσιμες τιμές. Η ανακτήσιμη αξία της Alpha Leasing A.E. ανήλθε σε €190.866.
- της θυγατρικής εταιρίας Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής Α.Ε. ποσού €346. Η εν λόγω απομείωση προέκυψε βάσει συμφωνηθέντος τιμήματος συναλλαγής πώλησης του ακινήτου ιδιοκτησίας της. Η αποτίμηση ταξινομείται στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας, καθώς για την εκτίμηση χρησιμοποιήθηκαν μη παρατηρήσιμες τιμές. Η ανακτήσιμη αξία της Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής Α.Ε. ανήλθε σε €4.013.
- της θυγατρικής εταιρίας Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής ΙΙ Α.Ε. ποσού €17.118. Η εν λόγω απομείωση προέκυψε βάσει συμφωνηθέντος τιμήματος συναλλαγής. Η αποτίμηση ταξινομείται στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας, καθώς για την εκτίμηση χρησιμοποιήθηκαν μη παρατηρήσιμες τιμές. Η ανακτήσιμη αξία της Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής ΙΙ Α.Ε. ανήλθε σε €21.782 και καθώς πληρούσε τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π 5., η εν λόγω θυγατρική αναταξινομήθηκε στα στοιχεία ενεργητικού προς πώληση την 31.12.2017 (σημείωση 43).
- της θυγατρικής εταιρίας SSIF Alpha Finance Romania S.A. ποσού €765. Η εν λόγω απομείωση προέκυψε βάσει εκτίμησης της εύλογης αξίας της. Η αποτίμηση ταξινομείται στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας, καθώς για την εκτίμηση χρησιμοποιήθηκαν μη παρατηρήσιμες τιμές. Η ανακτήσιμη αξία της SSIF Alpha Finance Romania S.A ανήλθε σε €483.

- της θυγατρικής εταιρίας Εμπορική Διαχείρισης Α.Ε. ποσού €1.241. Η εν λόγω απομείωση προέκυψε βάσει εκτίμησης της εύλογης αξίας της. Η αποτίμηση ταξινομείται στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας, καθώς για την εκτίμηση χρησιμοποιήθηκαν μη παρατηρήσιμες τιμές. Η ανακτήσιμη αξία της Εμπορική Διαχείρισης Α.Ε. ανήλθε σε €3.079.
- της θυγατρικής εταιρίας AGI Cypre Ermis Ltd ποσού €554.480, όπως αναλύεται κατωτέρω:

Η Τράπεζα, εντός του Α' Εξαμήνου του 2017, στα πλαίσια της κεφαλαιακής αναδιάρθρωσης της θυγατρικής εταιρίας AGI Cypre Ermis Ltd ενίσχυσε κεφαλαιακά τη θυγατρική κατά το ποσό των €704.164, με παράλληλη ισόποση μείωση μέρους του δανείου που έχει χορηγήσει η Τράπεζα σε αυτήν. Με βάση τα ανωτέρω και στα πλαίσια του ελέγχου απομείωσης της επένδυσής της στην AGI Cypre Ermis Ltd, η Τράπεζα μετέφερε στις συσσωρευμένες απομειώσεις συμμετοχών σε θυγατρικές το ποσό των €483.864 το οποίο κατά το ποσό των €212.152 αντιστοιχεί σε ήδη σχηματισθείσες απομειώσεις δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, ενώ κατά το ποσό των €271.712 αντιστοιχεί σε ήδη σχηματισθείσες προβλέψεις για εγγυήσεις (σημείωση 31) που η Τράπεζα είχε χορηγήσει στη θυγατρική και οι οποίες στα πλαίσια της κεφαλαιακής της αναδιάρθρωσής ακυρώθηκαν. Για την εν λόγω εταιρία, κατά το β' εξάμηνο, σχηματίστηκε πρόσθετη απομείωση ύψους €70.616.

Η εν λόγω απομείωση προέκυψε βάσει εκτίμησης της εύλογης αξίας της AGI Cypre Ermis Ltd. Η αποτίμηση ταξινομείται στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας, καθώς για την εκτίμηση χρησιμοποιήθηκαν μη παρατηρήσιμες τιμές. Η ανακτήσιμη αξία της AGI Cypre Ermis Ltd ανήλθε σε € 149.684.

Η συμμετοχή της Τραπέζης στην εταιρία Ceral Ανώνυμη Εταιρία Συμμετοχών Α.Ε., πρώην Aktua Ελλάς Συμμετοχών Α.Ε., αναταξινομήθηκε από τις κοινοπραξίες στις συγγενείς εταιρίες, ως συνέπεια της συμφωνίας των μετόχων της εταιρίας που υπογράφηκε εντός του β' τριμήνου του 2017, καθώς και του από 4.5.2017 τροποποιημένου καταστατικού της εταιρίας.

Οι μειώσεις των συγγενών εταιριών ποσού €324 αφορούν κυρίως σε πώληση ποσοστού συμμετοχής περίπου 2,2% της εταιρίας Ceral Ανώνυμη Εταιρία Συμμετοχών Α.Ε., πρώην Aktua Ελλάς Συμμετοχών Α.Ε. (σημείωση 46).

Οι προσθήκες των κοινοπραξιών ύψους €83 αφορούν σε συμμετοχή της Τραπέζης σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας Alpha TANEΟ Α.Κ.Ε.Σ. (σημείωση 46)

Οι μειώσεις των κοινοπραξιών ύψους €4.241 αφορούν σε απομείωση της αξίας της εταιρίας Alpha TANEΟ Α.Κ.Ε.Σ.

Η Τράπεζα εντός της χρήσεως απέκτησε το 47,04% των μετοχών της εταιρίας Famar SA. έναντι τιμήματος τεσσάρων ευρώ και εβδομήντα λεπτών. Η απόκτηση των μετοχών από την Τράπεζα καθώς επίσης και από τρεις ακόμα ελληνικές τράπεζες, πιστωτές της εταιρίας, πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της γαλλικής προπρωτευτικής διαδικασίας στην οποία εισήλθε η εταιρία Famar S.A. με σκοπό την αναδιάρθρωσή της. Παράλληλα και με σκοπό τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας ανάκτησης της αξίας των δανείων που οι ελληνικές τράπεζες είχαν χορηγήσει στην εταιρία, υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ των τραπεζών και εταιρίας διαχείρισης δανείων με την οποία καθορίζεται ο τρόπος λήψης αποφάσεων σχετικά με τη διοίκηση της Famar S.A.. Επιπρόσθετα σημειώνεται ότι σύμφωνα με το καταστατικό της εταιρίας Famar S.A., υφίστανται εταιρικά θέματα για τα οποία η λήψη αποφάσεως λαμβάνεται με βάση τον αριθμό των μετόχων και όχι με βάση το ποσοστό των μετοχών που αυτοί κατέχουν. Οι μετοχές της εταιρίας, τόσο πριν όσο και μετά τη συμφωνία αναδιάρθρωσής, αποτελούν ενέχυρο για δάνεια τα οποία είχαν χορηγηθεί από τις ανωτέρω ελληνικές τράπεζες στον προηγούμενο μέτοχο της εταιρίας Famar S.A.

Η Τράπεζα αξιολογώντας το ανωτέρω, κατέταξε τη συμμετοχή της στη Famar S.A. στις Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες.

Βασικά μεγέθη εταιριών συμμετοχής

α. Θυγατρικές

Επωνυμία εταιρίας	Έδρα	Υπόλοιπα 31.12.2017			1.1 - 31.12.2017		
		Ενεργητικό	Ίδια Κεφάλαια	Υποχρεώσεις	Κύκλος εργασιών	Κέρδη/ (Ζημιές) προ Φόρων	Ποσοστό συμμετοχής Τραπέζης % 31.12.2017
Τράπεζες							
1. Alpha Bank London Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	917.417	67.154	850.263	29.227	16.603	100,00
2. Alpha Bank Cyprus Ltd	Κύπρος	2.764.804	348.435	2.416.369	114.780	(64.740)	98,73

Επωνυμία εταιρίας	Έδρα	Υπόλοιπα 31.12.2017			1.1 - 31.12.2017		
		Ενεργητικό	Ίδια Κεφάλαια	Υποχρεώσεις	Κύκλος εργασιών	Κέρδη/(Ζημίες) προ Φόρων	Ποσοστό συμμετοχής Τραπέζης % 31.12.2017
Τράπεζες (συνέχεια)							
3. Alpha Bank Romania S.A.	Ρουμανία	3.360.540	378.781	2.981.759	153.674	56.020	99,92
4. Alpha Bank Srbija A.D.	Σερβία				9.950	1.875	0,00
5. Alpha Bank Albania Sh.A.	Αλβανία	578.435	72.192	506.243	18.657	(6.613)	100,00
Χρηματοδοτικές εταιρίες							
1. Alpha Leasing A.E.	Ελλάδα	760.934	183.466	577.468	21.259	(26.035)	100,00
2. Alpha Leasing Romania IFN S.A.	Ρουμανία	42.140	1.334	40.806	2.239	18	99,00
3. ABC Factors A.E.	Ελλάδα	460.108	111.796	348.312	33.241	12.262	100,00
Investment Banking							
1. Alpha Finance A.E.Π.Ε.Υ.	Ελλάδα	48.362	29.194	19.168	6.364	(865)	99,72
2. SSIF Alpha Finance Romania S.A.	Ρουμανία	2.079	662	1.417	414	(117)	73,32
3. Alpha A.E. Επενδυτικών Συμμετοχών	Ελλάδα	37.248	36.135	1.113	141	(336)	99,42
4. Emproriki Ventures Capital Developed Markets Ltd	Κύπρος	25.884	25.877	7	299	279	100,00
5. Emproriki Ventures Capital Emerging Markets Ltd	Κύπρος	15.518	15.503	15	(512)	(4.965)	100,00
6. Εμπορική Διαχείρισης A.E.	Ελλάδα	3.189	3.050	139	42	(262)	99,65
Asset Management							
1. Alpha Asset Management A.E.Δ.Α.Κ.	Ελλάδα	46.259	41.324	4.935	19.824	3.818	88,40
Ασφαλιστικές							
1. Alpha Ασφαλιστικές Πρακτορεύσεις A.E.	Ελλάδα	3.735	3.420	315	1.007	806	100,00
2. Alphalife A.A.E.Z.	Ελλάδα	358.541	81.273	277.268	10.980	8.157	99,92
Κτηματικές και ξενοδοχειακές							
1. Εμπορική Ανάπτυξης & Διαχείρισης Ακινήτων A.E.	Ελλάδα	8.877	8.837	40	132	(51)	100,00
2. APE Fixed Assets A.E.	Ελλάδα	39.670	39.378	292		(260)	72,20
3. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής ΑΕ	Ελλάδα	6.152	6.138	14		(306)	98,66
4. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής II ΑΕ	Ελλάδα	22.276	22.174	102	1.012	(384)	99,74
Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών							
1. Alpha Credit Group Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	9.035	8.995	40	(12)	25	100,00
2. Alpha Group Jersey Ltd	Jersey	15.040	98	14.942	528	(83)	100,00
3. Alpha Group Investments Ltd	Κύπρος	314.720	314.587	133	483	(4.992)	100,00
4. Ιονική Συμμετοχών A.E.	Ελλάδα	350.938	348.810	2.128	2.353	2.175	100,00
5. Emproriki Group Finance Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	1.297	1.266	31	(6)	(113)	100,00
6. Katanalotika Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	1.519.807	76	1.519.731	65.949	4	
7. Erihiro Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	1.757.259	55	1.757.204	46.501	5	
8. Pisti 2010-1 Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	883.637	43	883.594	78.833	5	
9. Alpha Group Ltd	Κύπρος	47.653	31.795	15.858	(12.519)	(12.569)	100,00
10. Alpha Shipping Finance Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	537.717	(415)	538.132	13.764	(166)	
11. AGI-Cypre Ermis Ltd	Κύπρος	1.082.812	62.238	1.020.574	54.733	(345.912)	75,00
Διάφορες εταιρίες							
1. Καφέ Alpha A.E.	Ελλάδα	326	264	62	317	75	99,00
2. Alpha Υποστηρικτικών Εργασιών A.E.	Ελλάδα	80.564	71.856	8.708	14.482	2.065	99,00
3. Εβίσιακ A.E.	Ελλάδα				2.831	6	

β. Συγγενείς

Επωνυμία εταιρίας	Έδρα	Υπόλοιπα 31.12.2017			1.1 - 31.12.2017		
		Ενεργητικό	Ίδια Κεφάλαια	Υποχρεώσεις	Κύκλος εργασιών	Κέρδη/ (Ζημίες) προ Φόρων	Ποσοστό συμμετοχής Τραπέζης % 31.12.2017
1. ΑΕΔΕΠ Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδος	Ελλάδα	538	147	391	633		50,00
2. Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών Α.Ε.	Ελλάδα	4.855	1.129	3.726	11.230	5	23,77
3. ΟΛΓΑΝΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	9.210	(812)	10.022	81	(321)	30,44
4. Ceral Ανώνυμη Εταιρία Συμμετοχών Α.Ε.	Ελλάδα	20.852	14.541	6.310	7.731	(4.753)	42,77
5. Famar S.A.*	Λουξεμβούργο	370.121	(23.669)	393.791	384.019	(82.190)	47,04
6. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ι Α.Ε.	Ελλάδα	93.189	91.508	1.681	7.064	(3.197)	24,26

γ. Κοινοπραξίες (Joint Ventures)

Επωνυμία εταιρίας	Έδρα	Υπόλοιπα 31.12.2017			1.1 - 31.12.2017		
		Ενεργητικό	Ίδια Κεφάλαια	Υποχρεώσεις	Κύκλος εργασιών	Κέρδη/ (Ζημίες) προ Φόρων	Ποσοστό συμμετοχής Τραπέζης % 31.12.2017
1. APE Commercial Property A.E.	Ελλάδα	22.047	22.031	16	(16.864)	(17.233)	72,20
2. ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.	Ελλάδα	211.848	30.577	181.271	5.639	(6.190)	71,08
3. Alpha TANEΟ Α.Κ.Ε.Σ.	Ελλάδα	5.654	5.593	61	(706)	(870)	51,00

Η Τράπεζα συνεπεία σχετικών συμφωνιών αναδιαρθρώσεως των δανειακών υποχρεώσεων των εταιριών «Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ», «Νηρείς Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε.» κατέχει κατά την 31.12.2017 το 21,97% και 20,65% του μετοχικού τους κεφαλαίου αντίστοιχα. Η Τράπεζα προτίθεται να μεταβιβάσει τις εν λόγω εταιρίες, ως εκ τούτου οι εν λόγω εταιρίες ταξινομήθηκαν στα Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση στην εύλογη αξία τους η οποία προσδιορίστηκε στο ποσό του 1 Ευρώ.

* Τα βασικά οικονομικά στοιχεία της εταιρίας FAMAR SA προέρχονται από τις πιο πρόσφατες δημοσιοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας, ήτοι την 31.12.2016.

20. Επενδύσεις σε ακίνητα

	Οικόπεδα - Κτήρια
Υπόλοιπο 1.1.2016	
Αξία κτήσεως	43.847
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(15.034)
1.1.2016 - 31.12.2016	
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	28.813
Προσθήκες	33
Απομειώσεις	(289)
Μεταφορά σε «Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού»	(361)
Αποσβέσεις περιόδου	(360)
Αναπόσβεστη αξία την 31.12.2016	27.836
Υπόλοιπο 31.12.2016	
Αξία κτήσεως	43.471
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(15.635)
1.1.2017 - 31.12.2017	
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2017	27.836
Απομειώσεις	(1.105)
Αποσβέσεις περιόδου	(352)
Αναπόσβεστη αξία την 31.12.2017	26.379
Υπόλοιπο 31.12.2017	
Αξία κτήσεως	43.471
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(17.092)

Η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα κατά την 31.12.2017 ανέρχεται σε € 25.688 (31.12.2016: € 27.518).

Στη χρήση 2017 αναγνωρίστηκε ζημιά από απομείωση ποσού € 1.105 (31.12.2016: € 289), ώστε η λογιστική αξία των επενδύσεων σε ακίνητα να μην υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους κατά την 31.12.2017, όπως αυτή προσδιορίστηκε από πιστοποιημένους εκτιμητές. Το ποσό της απομείωσης καταχωρήθηκε στα «Λοιπά Έξοδα».

Το ανακτήσιμο ποσό των επενδύσεων σε ακίνητα που απομειώθηκαν εντός της χρήσεως ανήλθε σε € 10.915 και υπολογίστηκε ως η εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης.

Οι εύλογες αξίες των ακινήτων υπολογίζονται σύμφωνα με τις μεθόδους που αναφέρονται στη σημείωση 1.7 και κατατάσσονται από πλευράς ιεραρχίας της εύλογης αξίας στο Επίπεδο 3 αφού κάνουν χρήση στοιχείων έρευνας, υποθέσεων και δεδομένων που αναφέρονται σε ακίνητα ανάλογων χαρακτηριστικών και συνεπώς περιλαμβάνουν ένα ευρύ πεδίο μη παρατηρήσιμων στην αγορά δεδομένων. Ο συντελεστής κεφαλαιοποίησης που χρησιμοποιήθηκε κυμαίνεται μεταξύ 7,0% και 8,5%.

21. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια

	Οικόπεδα Κτήρια	Εξοπλισμός Leasing	Κινητός εξοπλισμός	Σύνολα
Υπόλοιπο 1.1.2016				
Αξία κτήσεως	954.445	752	361.921	1.317.118
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(310.210)	(237)	(314.824)	(625.271)
1.1.2016 - 31.12.2016				
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	644.235	515	47.097	691.847
Προσθήκες	7.029		17.956	24.985
Απομειώσεις	(3.956)			(3.956)
Διαθέσεις / Διαγραφές	(1.541)		(23)	(1.564)
Μεταφορά σε «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού»	(4.036)			(4.036)
Μεταφορά από «εξοπλισμό leasing» σε «κινητό εξοπλισμό»		(471)	471	
Αποσβέσεις περιόδου	(17.106)	(44)	(14.256)	(31.406)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	624.625	-	51.245	675.870
Υπόλοιπο 31.12.2016				
Αξία κτήσεως	951.390		373.058	1.324.448
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(326.765)		(321.813)	(648.578)
1.1.2017 - 31.12.2017				
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2017	624.625		51.245	675.870
Προσθήκες	6.067		12.356	18.423
Απομειώσεις	(26.931)			(26.931)
Διαθέσεις / Διαγραφές	(1.669)		(78)	(1.747)
Μεταφορά σε «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού»	(6.550)			(6.550)
Αποσβέσεις περιόδου	(16.743)		(13.366)	(30.109)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	578.799	-	50.157	628.956
Υπόλοιπο 31.12.2017				
Αξία κτήσεως	940.274		363.848	1.304.122
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(361.475)		(313.691)	(675.166)

Η λογιστική αξία των ιδιόκτητων οικοπέδων και κτηρίων που συμπεριλαμβάνονται στα ανωτέρω υπόλοιπα ανέρχεται κατά την 31.12.2017 σε € 559.457 (31.12.2016: € 600.348).

Στη χρήση 2017 αναγνωρίσθηκε ζημιά από απομείωση της αξίας των ακινήτων ποσού € 26.931 (31.12.2016: € 3.956), που καταχωρήθηκε στα «Λοιπά Έξοδα».

Κατά τον έλεγχο της αξίας των ιδιόκτητων ακινήτων για τυχόν απομείωση χρησιμοποιείται ως βάση εκτιμήσεως, η αξία συνεχιζόμενης χρήσεως (value in use) η οποία ενσωματώνει στην αξία του παγίου και όλες τις επενεχθείσες βελτιώσεις που το καθιστούν απολύτως κατάλληλο για χρήση του από την Τράπεζα.

Το ανακτήσιμο ποσό των Ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων που απομειώθηκαν εντός της χρήσης ανήλθε σε € 131.309.

22. Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια

	Υπεραξία	Έξοδα λογισμικού	Λοιπά άυλα	Σύνολα
Υπόλοιπο 1.1.2016				
Αξία κτήσεως	441.920	1.785	138.339	582.044
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(240.897)	(1.785)	(39.541)	(282.223)
1.1.2016 - 31.12.2016				
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	201.023		98.798	299.821
Προσθήκες	73.387			73.387
Αποσβέσεις περιόδου	(20.990)		(18.292)	(39.282)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	253.420	-	80.506	333.926
Υπόλοιπο 31.12.2016				
Αξία κτήσεως	515.055	1.785	138.339	655.179
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(261.635)	(1.785)	(57.833)	(321.253)
1.1.2017 - 31.12.2017				
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2017	253.420		80.506	333.926
Προσθήκες	60.606			60.606
Αποσβέσεις περιόδου	(25.459)		(18.290)	(43.749)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	288.567		62.216	350.783
Υπόλοιπο 31.12.2017				
Αξία κτήσεως	575.601	1.785	138.339	715.725
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(287.034)	(1.785)	(76.123)	(364.942)

Οι προσθήκες της τρέχουσας χρήσεως αφορούν κυρίως σε αγορές δικαιωμάτων χρήσεως μηχανογραφικών εφαρμογών.

23. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

	31.12.2017	31.12.2016
Απαιτήσεις	4.282.208	4.477.144
Σύνολο	4.282.208	4.477.144

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν ως εξής:

	1.1 - 31.12.2017				Υπόλοιπο 31.12.2017
	Υπόλοιπο 1.1.2017	Μεταφορά λόγω εφαρμογής Ν.4465/2017	Αναγνώριση		
			Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	Στην Καθαρή Θέση	
Χρεωστική διαφορά Ν.4046/2012	1.113.870		(44.554)		1.069.316
Χρεωστική διαφορά Ν.4465/2017	-	16.850	(1.685)		15.165
Διαγραφές και αποσβέσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	25.443		(2.148)		23.295
Χαρτοφυλάκιο δανείων	2.435.414	(16.850)	23.454		2.442.018
Αποτίμηση δανείων λόγω αντισταθμίσεως	(314)		209		(105)
Αποτίμηση παραγώγων	176.498		(29.335)	(15.475)	131.688
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών και ασφαλιστικών ταμείων	45.549		(19.508)	(39)	26.002
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες	430.621		(126.148)	80	304.553
Αποτίμηση υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα και δανειακών υποχρεώσεων λόγω αντιστάθμισης της εύλογης αξίας τους	(39.698)		39.705		7
Αποτίμηση συμμετοχών	127.312		22.290		149.602
Αποτίμηση/απομείωση ομολόγων και λοιπών χρεογράφων	77.126		57.589	(133.210)	1.505
Διαμόρφωση πραγματικού επιτοκίου	5.061		(1.145)		3.916
Λοιπές προσωρινές διαφορές	80.262		34.984		115.246
Σύνολο	4.477.144	-	(46.292)	(148.644)	4.282.208

	1.1 - 31.12.2016				Υπόλοιπο 31.12.2016
	Υπόλοιπο 1.1.2016	Μεταφορά λόγω εφαρμογής Ν.4465/2017	Αναγνώριση		
			Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	Στην Καθαρή Θέση	
Χρεωστική διαφορά Ν.4046/2012	1.158.424		(44.554)		1.113.870
Διαγραφές και αποσβέσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	34.440		(8.997)		25.443
Χαρτοφυλάκιο δανείων	2.298.441		136.973		2.435.414
Αποτίμηση δανείων λόγω αντισταθμίσεως	(1.154)		840		(314)
Αποτίμηση παραγώγων	153.856		6.033	16.609	176.498
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών και ασφαλιστικών ταμείων	68.875		(26.378)	3.052	45.549
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες	471.731		(41.391)	281	430.621
Αποτίμηση υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα και δανειακών υποχρεώσεων λόγω αντιστάθμισης της εύλογης αξίας τους	(35.920)		(3.778)		(39.698)
Αποτίμηση συμμετοχών	11.074		116.238		127.312
Αποτίμηση/απομείωση ομολόγων και λοιπών χρεογράφων	134.012		(18.447)	(38.439)	77.126
Διαμόρφωση πραγματικού επιτοκίου	5.251		(190)		5.061
Λοιπές προσωρινές διαφορές	73.456		6.806		80.262
Σύνολο	4.372.486		123.155	(18.497)	4.477.144

Το ποσό € 80 (31.12.2016: € 281) που εμφανίζεται στην αναγνώριση Καθαρής Θέσης στην κατηγορία «Μεταφερόμενες Φορολογικές Ζημιές» αφορά σε έξοδα αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου, τα οποία σύμφωνα με το Ν. 4308/14 (Ελληνικά Λογιστικά πρότυπα) επιβάρυνε τα φορολογικά αποτελέσματα της χρήσεως.

24. Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού

	31.12.2017	31.12.2016
Προκαταβεβλημένοι και παρακρατημένοι φόροι	204.008	341.409
Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων	632.813	625.417
Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς	219.979	222.356
Προπληρωθέντα έξοδα	10.808	12.161
Προκαταβολές προσωπικού	7.055	7.234
Έσοδα εισπρακτέα	6.868	4.085
Λοιπά	172.464	165.628
Σύνολο	1.253.995	1.378.290

Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν το κονδύλι «Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων» που αφορά στη συμμετοχή της Τράπεζης στο ενεργητικό του Σκέλους Κάλυψης Καταθέσεων και του Σκέλους Κάλυψης Επενδύσεων. Το εν λόγω κονδύλι διαμορφώνεται από:

- 1) το ποσό της εισφοράς στο Σκέλος Κάλυψης Επενδύσεων και
- 2) το ποσό της διαφοράς της ετήσιας τακτικής εισφοράς των Πιστωτικών Ιδρυμάτων, που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 6 του Ν.3714/2008 «Προστασία δανειοληπτών και άλλες διατάξεις» που αύξησε το ποσό των καταθέσεων που καλύπτονται από το σύστημα εγγυήσεως καταθέσεων από € 20 σε € 100, ανά καταθέτη.

Η εν λόγω διαφορά περιλαμβάνεται σύμφωνα με το Ν.4370/7.3.2016 με θέμα «Συστήματα Εγγυήσεων καταθέσεων (ενσωμάτωση Οδηγίας 2014/49/ΕΕ), Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» σε ειδική ομάδα περιουσίας, της οποίας τα επιμέρους στοιχεία ανήκουν εξ αδιαίρετου, κατά το ποσοστό συμμετοχής εκάστου, στα συμμετέχοντα Πιστωτικά Ιδρύματα.

Κατά την 31.12.2017 η Τράπεζα αποτίμησε τα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς που έχουν ταξινομηθεί στα λοιπά στοιχεία Ενεργητικού, στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης. Για τις περιπτώσεις που η εύλογη αξία των ακινήτων υπολείπετο της λογιστικής τους αξίας αναγνωρίστηκε ζημιά απομείωσης ποσού € 12.642, η οποία καταχωρήθηκε στα «Λοιπά Έξοδα» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Το αντίστοιχο ποσό για 31.12.2016 ανήλθε σε € 10.822.

Οι εύλογες αξίες των ακινήτων υπολογίζονται σύμφωνα με τις μεθόδους που αναφέρονται στη σημείωση 1.7 και κατατάσσονται από πλευράς ιεραρχίας της εύλογης αξίας στο Επίπεδο 3 αφού κάνουν χρήση στοιχείων έρευνας, υποθέσεων και δεδομένων που αναφέρονται σε ακίνητα ανάλογων χαρακτηριστικών και συνεπώς περιλαμβάνουν ένα ευρύ πεδίο μη παρατηρήσιμων στην αγορά δεδομένων. Ο συντελεστής κεφαλαιοποίησης που χρησιμοποιήθηκε κυμαίνεται μεταξύ 7% και 8,5%.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

25. Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

	31.12.2017	31.12.2016
Καταθέσεις:		
- Όψεως	62.629	59.210
- Προθεσμίας:		
Κεντρικών Τραπεζών	10.206.372	18.331.086
Λοιπών πιστωτικών ιδρυμάτων	276.882	125.546
Καταθέσεις χρηματικών εγγυήσεων για καλύμματα παραγώγων και πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως	71.550	25.465
Πράξεις προσωρινής εκχώρησης (Repos)	2.719.980	612.449
Δανειακές υποχρεώσεις	414.437	274.952
Λοιπές υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα		4.293
Σύνολο	13.751.850	19.433.001

Η χρηματοδότηση της Τραπέζης από το Ευρωσύστημα παρουσίασε μείωση €8.124.714 κατά το 2017, κυρίως λόγω της σύναψης πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως (Repos), της αύξησης καταθέσεων πελατείας, της πώλησης στοιχείων ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένων ομολόγων ΕΤΧΣ στα πλαίσια του προγράμματος PSPP (σημείωση 18γ) και των βραχυπρόθεσμων μέτρων ελάφρυνσης του Ελληνικού χρέους.

Τον Ιούνιο του 2016, η ΕΚΤ πραγματοποίησε νέο πρόγραμμα στοχευμένων πράξεων μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO-II) με τετραετή διάρκεια. Η Τράπεζα συμμετέχει στο εν λόγω πρόγραμμα με ποσό €3.100.000.

Στο κονδύλι «Δανειακές υποχρεώσεις» περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις της Τραπέζης προς την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank).

26. Υποχρεώσεις προς πελάτες

	31.12.2017	31.12.2016
Καταθέσεις:		
- Όψεως	8.474.243	8.012.949
- Ταμειευτηρίου	9.281.801	9.366.367
- Προθεσμίας:		
Synthetic swaps	155	104
Λοιπές	12.365.827	11.510.096
Πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως (Repos)	46.115	46.112
	30.168.141	28.935.628
Επιταγές και εντολές πληρωτέες	86.889	74.351
Σύνολο	30.255.030	29.009.979

27. Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

i. Εκδόσεις με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου (N.3723/2008)

Στο πλαίσιο του προγράμματος ενισχύσεως της ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3723/2008, η Τράπεζα προέβη σε έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου ποσού €300.000 εντός του 2017, ενώ οι λήξεις στο ίδιο διάστημα ανήλθαν σε ποσό €1.300.000.

Η Τράπεζα δεν έχει υπόλοιπο σε κοινά ομολογιακά δάνεια με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου την 31.12.2017. (31.12.2016: €1.000.000).

Τα ανωτέρω χρεόγραφα δεν απεικονίζονταν στο λογαριασμό «Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις», καθώς ιδιοκατέχονταν από την Τράπεζα.

ii. Εκδόσεις καλυμμένων ομολογιών*

Η Τράπεζα, στο πλαίσιο του Προγράμματος απευθείας εκδόσεως καλυμμένων ομολογιών Ι ποσού € 8 δισ., την 1.8. 2017 εξέδωσε ομολογία Σειράς 6 ονομαστικής αξίας €1 δισ., με κάλυμμα στεγαστικά δάνεια ποσού € 1,2 δισ., λήξεως την 23.10.2018 και επιτόκιο τρίμηνο Euribor πλέον περιθωρίου 1,2%. Η έκδοση, η οποία είχε αγορασθεί εξ' ολοκλήρου από την Τράπεζα χρησιμοποιείτο ως ενέχυρο σε πράξεις χρηματοδότησεως. Την 5.12.2017 η ανωτέρω έκδοση ανακλήθηκε.

Την 6.12.2017 η Τράπεζα εξέδωσε ομολογία Σειράς 1 ονομαστικής αξίας €1 δισ., με κάλυμμα στεγαστικά δάνεια ποσού € 1,1 δισ., λήξεως την 23.1.2019 και επιτόκιο τρίμηνο Euribor πλέον περιθωρίου 1,65% στα πλαίσια του Προγράμματος Απευθείας Εκδόσεως Καλυμμένων Ομολογιών ΙΙ ποσού € 8 δισ. Το εν λόγω ομόλογο ιδιοκατέχεται από την Τράπεζα και χρησιμοποιείται ως ενέχυρο σε πράξεις χρηματοδότησεως.

Οι καλυμμένες ομολογίες δε συμπεριλαμβάνονται στο λογαριασμό «Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις» καθώς ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα.

Το συνολικό τρέχον υπόλοιπο των καλυμμένων ομολογιών για την 31.12.2017 ανέρχεται στο ποσό του € 1 δισ. (31.12.2016: €5 εκατ.).

iii. Κοινά ομολογιακά δάνεια

Υπόλοιπο 1.1.2017	26.834
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2017	
Λήξεις/Αποπληρωμές	(17.719)
Δεδουλευμένοι τόκοι	862
Υπόλοιπο 31.12.2017	9.977

iv. Υποχρεώσεις από τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων

Υπόλοιπο 1.1.2017	227.487
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2017	
Νέες τιτλοποιήσεις	140.210
Λήξεις/Αποπληρωμές	(57.292)
Δεδουλευμένοι τόκοι	7.946
Συναλλαγματικές διαφορές	(24.819)
Υπόλοιπο 31.12.2017	293.532

Κατά τη χρήση 2014 η Τράπεζα προέβη σε τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων, μεταβιβάζοντας τα εν λόγω δάνεια στην εταιρία ειδικού σκοπού, Alpha Shipping Finance Ltd., η οποία με τη σειρά της άντλησε χρηματοδότηση από τρίτους.

v. Υποχρεώσεις από τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων (SMEs)

Υπόλοιπο 1.1.2017	289.160
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2017	
Νέες τιτλοποιήσεις	118.379
Λήξεις/Αποπληρωμές	(174.688)
Δεδουλευμένοι τόκοι	5.653
Υπόλοιπο 31.12.2017	238.504

Κατά τη χρήση 2016 η Τράπεζα προέβη σε τιτλοποίηση SMEs δανείων, μεταβιβάζοντας τα εν λόγω δάνεια στην πλήρως ενοποιούμενη εταιρία ειδικού σκοπού, Proodos Designated Activity Company (D.A.C.), η οποία με τη σειρά της άντλησε χρηματοδότηση από τρίτους και από την Τράπεζα.

* Στοιχεία που αφορούν την δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικά με την έκδοση καλυμμένων ομολογιών, βάσει της Πράξεως Διοικητού της Τραπεζής της Ελλάδος 2620/28.8.2009, έχουν αναρτηθεί στον ιστοχώρο της Τραπεζής.

vi. Υποχρεώσεις από τιτλοποίηση λοιπών δανείων

Υποχρεώσεις που προέκυψαν από τις τιτλοποιήσεις καταναλωτικών δανείων, επιχειρηματικών δανείων καθώς και πιστωτικών καρτών, δεν συμπεριλαμβάνονται στο λογαριασμό «Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις» διότι οι αντίστοιχοι τίτλοι, ονομαστικού ποσού € 3.699.600, που έχουν εκδοθεί από εταιρίες ειδικού σκοπού ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα.

vii. Τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης

Υπόλοιπο 1.1.2017	26.006
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2017	
Λήξεις/Αποπληρωμές	(25.308)
Δεδουλευμένοι τόκοι	(47)
Υπόλοιπο 31.12.2017	651

viii. Υβριδικό τίτλο

Υπόλοιπο 1.1.2017	15.277
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2017	
Δεδουλευμένοι τόκοι	8
Υπόλοιπο 31.12.2017	15.285

ix. Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο

Υπόλοιπο 1.1.2017	13.995
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2017	
Λήξη	(12.205)
Μεταβολή εύλογης αξίας	(1.790)
Υπόλοιπο 31.12.2017	-

Αφορά ομολογιακή έκδοση ονομαστικής αξίας € 150.000 που εξέδωσε η Τράπεζα την 1.2.2013 στο πλαίσιο συμφωνίας με την Credit Agricole SA για την εξαγορά της πρώην Εμπορικής Τραπέζης.

Την 1.2.2017 το μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο έληξε και την 23.2.2017, συνεπεία της ασκήσεως του δικαιώματος μετατροπής εκ του συνόλου των ομολογιούχων, η Τράπεζα προέβη στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου (σημείωση 32).

Σύνολο ομολογιών εκδόσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων, που δεν ιδιοκατέχονται, την 31.12.2017	557.949
---	----------------

Στο ακόλουθο πίνακα, παρουσιάζονται οι μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων τόσο των μεταβολών που προκύπτουν από ταμειακές ροές όσο και από μη ταμειακές.

Χρηματοδοτικές ταμειακές ροές	1.1.2017	Ταμειακές Ροές	Μη Ταμειακές Ροές				31.12.2017
		Νέες Εκδόσεις, Λήξεις, Αποπληρωμές	Δεδουλευμένοι τόκοι	Συναλλαγματικές Διαφορές	Μεταβολή εύλογης αξίας	Μετατροπή ομολογιακού δανείου σε μετοχές	
Κοινά ομολογιακά δάνεια	26.834	(17.719)	862				9.977
Υποχρεώσεις από τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων	227.487	82.918	7.946	(24.819)			293.532
Υποχρεώσεις από τιτλοποίηση επιχειρηματικών (SME) δανείων	289.160	(56.309)	5.653				238.504
Τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης	26.006	(25.308)	(47)				651
Υβριδικό τίτλο	15.277		8				15.285
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο	13.995				(1.790)	(12.205)	

Οι ανωτέρω ταμειακές ροές περιλαμβάνονται στις καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες στην κατάσταση ταμειακών ροών της χρήσεως με εξαίρεση τις ταμειακές ροές από κοινά ομολογιακά δάνεια που περιλαμβάνονται στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες.

28. Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους

	31.12.2017	31.12.2016
Για λοιπούς φόρους	17.920	19.419
Σύνολο	17.920	19.419

29. Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους

Τα συνολικά μεγέθη, που αναγνωρίστηκαν στις οικονομικές καταστάσεις, για τις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών, παρουσιάζονται στον κάτωθι πίνακα:

	Ισολογισμός - Υποχρεώσεις	
	31.12.2017	31.12.2016
Αποζημίωση προσωπικού της Τραπέζης λόγω συνταξιοδότησεως βάσει του Ν.2112/1920	79.526	78.597
Εγγύηση αποταμιευτικού προγράμματος	3.232	4.225
Προγράμματα Diners (συνταξιοδοτικό και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης)	6.683	6.304
Σύνολο Υποχρεώσεων	89.441	89.126

	Αποτελέσματα χρήσεως Έξοδα/(Έσοδα) ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Αποζημίωση προσωπικού της Τραπέζης λόγω συνταξιοδότησεως βάσει του Ν.2112/1920 (σημείωση 7)	4.039	7.118
ΤΑΠ - Εφάπαξ Παροχή		3.972
Εγγύηση αποταμιευτικού προγράμματος	301	206
Προγράμματα Diners (συνταξιοδοτικό και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης)	125	140
Σύνολο	4.465	11.436

Τα ποσά των μεγεθών του Ισολογισμού και της καταστάσεως αποτελεσμάτων χρήσεως αναλύονται παρακάτω ανά ταμείο και είδος παροχής ως εξής:

α. Αποζημίωση προσωπικού λόγω συνταξιοδότησεως βάσει του Ν.2112/1920

Οι συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων θεωρούνται συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου και σε περίπτωση λύσεώς τους, εφαρμόζονται οι διατάξεις των Ν.2112/1920 και Ν.3198/1955, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με το Ν.4093/2012, οι οποίες προβλέπουν την καταβολή αποζημιώσεως.

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών	79.526	78.597
Υποχρέωση	79.526	78.597

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	2.289	2.082
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	1.411	1.760
Κόστος προηγούμενης υπηρεσίας		2.343
(Κέρδος)/ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό	339	933
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	4.039	7.118

Η μεταβολή στην παρούσα αξία των δεδουλευμένων παροχών προέκυψε ως εξής:

	2017	2016
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	78.597	70.643
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	2.289	2.082
Κόστος επιτοκίου	1.411	1.760
Καταβληθείσες αποζημιώσεις	(3.994)	(7.225)
(Κέρδος)/ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό	339	933
Κόστος προηγούμενης υπηρεσίας		2.343
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις	1.568	8.690
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	(684)	(629)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	79.526	78.597

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την περίοδο αναλύονται ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται στις οικονομικές και δημογραφικές υποθέσεις - Κέρδος/(Ζημία)	(1.568)	(8.690)
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές - Κέρδος/(Ζημία)	684	629
(Ζημία)/κέρδος που αναγνωρίστηκε απευθείας στην Καθαρή Θέση εντός της χρήσεως	(884)	(8.061)

Η μεταβολή στην υποχρέωση του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2017	2016
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	78.597	70.643
Καταβληθείσες αποζημιώσεις	(3.994)	(7.225)
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	4.039	7.118
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση	884	8.061
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	79.526	78.597

β. Εφάπαξ παροχή Ταμείου Αλληλοβοήθειας Προσωπικού (ΤΑΠ) της πρώην Alpha Τραπέζης Πίστewς

Το Ταμείο Αλληλοβοήθειας Προσωπικού της πρώην Alpha Τραπέζης Πίστewς χορηγούσε αποκλειστικά εφάπαξ παροχές με την εγγύηση της Τραπέζης μετά την ένταξη των μελών του στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (άρθρο 10, Ν.3620/2007) για την επικουρική ασφάλιση. Την 18.11.2013 η Τράπεζα υπέγραψε με το Σύλλογο του Προσωπικού νέα επιχειρησιακή συμφωνία βάσει της οποίας το ποσό της παροχής το οποίο θα καταβάλλεται από το ΤΑΠ δεν θα υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ του ποσού που προκύπτει ως συνολική εφάπαξ παροχή, βάσει του καταστατικού του ΤΑΠ, και του ποσού της αποζημιώσεως που οφείλει να καταβάλει η Τράπεζα βάσει της εκάστοτε ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας κατά τη λύση των συμβάσεων εργασίας. Η ρύθμιση αυτή δεν επηρεάζεται από τυχόν μείωση στο μέλλον του ποσού της ανωτέρω αποζημιώσεως.

Την 20.5.2016 η Γενική Συνέλευση των αντιπροσώπων των μελών του Ταμείου αποφάσισε τη διάλυση και εκκαθάριση του Ταμείου με τους όρους της συμβάσεως που υπεγράφη την 21.4.2016 μεταξύ της Τραπέζης, του Συλλόγου Προσωπικού και του ΤΑΠ. Σε εφαρμογή της αποφάσεως αυτής επιστράφηκαν στα μέλη του Ταμείου οι εισφορές συν τις αποδόσεις τους σύμφωνα

με τους όρους του καταστατικού του. Απόρροια του γεγονότος αυτού ήταν η οριστική τακτοποίηση της σχετικής υποχρέωσης καθορισμένων παροχών.

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Τρέχον κόστος υπηρεσίας		1.155
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης		284
Γενικά έξοδα		2
Σύνολο τακτικού εξόδου	-	1.441
(Κέρδος)/Ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό		2.531
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	-	3.972

Η μεταβολή στην παρούσα αξία των δεδουλευμένων παροχών προέκυψε ως εξής:

	2017	2016
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	-	62.947
Τρέχον κόστος υπηρεσίας		1.155
Κόστος επιτοκίου		654
Εισφορές εργαζομένων		124
Καταβληθείσες παροχές από το Ταμείο		(72.125)
(Κέρδος)/ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό		2.531
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές		4.714
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	-	-

Η μεταβολή στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του ταμείου προέκυψε ως εξής:

	2017	2016
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	-	35.502
Αναμενόμενη απόδοση		370
Εισφορές εργαζομένων		124
Εισφορές Τραπέζης		31.417
Καταβληθείσες παροχές		(72.125)
Έξοδα		(2)
Αναλογιστικές ζημίες		4.714
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	-	-

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την περίοδο αναλύονται ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές - κέρδος/(ζημία)		(4.714)
Απόδοση επενδύσεων εκτός του ποσού που καταχωρήθηκε στο αποτέλεσμα - κέρδος/(ζημία)		4.714
(Ζημία)/κέρδος που αναγνωρίστηκε απευθείας στην Καθαρή Θέση εντός της χρήσεως	-	-

Η μεταβολή στην υποχρέωση του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2017	2016
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	-	27.445
Εισφορές Τραπέζης		(31.417)
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως		3.972
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	-	-

γ. Εγγύηση κατώτατης παροχής για το προσωπικό των νέων (μετά το 1993) ασφαλισμένων που προσελήφθηκαν στην Τράπεζα μέχρι την 31.12.2004 και εντάχθηκαν στο νέο αποταμιευτικό πρόγραμμα

Για το προσωπικό που προσελήφθη στην Τράπεζα και εντάχθηκε στον κύριο ασφαλιστικό φορέα από 1.1.1993 μέχρι 31.12.2004 το τελικό ποσό κατά τη συνταξιοδότηση έχει, σύμφωνα με τους όρους του αποταμιευτικού προγράμματος, ως κατώτατο όριο την παροχή που ορίζει ο Ν.2084/1992 και η Υπουργική Απόφαση 2/39350/0022/2.3.99.

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών	3.232	4.225
Υποχρέωση	3.232	4.225

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	225	142
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	76	64
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	301	206

Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης προέκυψε ως εξής:

	2017	2016
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	4.225	2.556
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	225	142
Κόστος επιτοκίου	76	64
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις	70	1.631
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	(1.364)	(168)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	3.232	4.225

Τα ποσά που καταχωρήθηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την περίοδο αναλύονται ως εξής:

	2017	2016
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται στις οικονομικές και δημογραφικές υποθέσεις - κέρδος/(ζημία)	(70)	(1.631)
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές - κέρδος/(ζημία)	1.364	168
(Ζημία)/κέρδος που αναγνωρίστηκε απευθείας στην Καθαρή Θέση εντός της χρήσεως	1.294	(1.463)

Η μεταβολή στην υποχρέωση του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2017	2016
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	4.225	2.556
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	301	206
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση	(1.294)	1.463
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	3.232	4.225

δ. Προγράμματα επικουρικής συντάξεως και ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως Diners

Η Τράπεζα εγγυάται από την 30.9.2014, ημερομηνία εξαγοράς της Diners Club Ελλάδος ΑΕ, τα προγράμματα παροχής επικουρικής συντάξεως και ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως της πρώην Diners τα οποία διαχειρίζεται ανεξάρτητη ασφαλιστική εταιρία. Η συγχώνευση δι' απορροφήσεως της εταιρίας ολοκληρώθηκε την 2.6.2015. Τα προγράμματα αυτά καλύπτουν τους συνταξιούχους καθώς και τους αποχωρήσαντες οι οποίοι έχουν θεμελιώσει δικαίωμα απονομής της επικουρικής συντάξεως στο μέλλον.

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών	9.752	9.726
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος	(3.069)	(3.422)
Υποχρέωση	6.683	6.304

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	114	129
Έξοδα	11	11
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	125	140

Η μεταβολή στην παρούσα αξία των παροχών προέκυψε ως εξής:

	2017	2016
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	9.726	8.941
Κόστος επιτοκίου	172	219
Παροχές που καταβλήθηκαν απευθείας από τη Τράπεζα	(23)	(13)
Καταβληθείσες παροχές από το πρόγραμμα	(343)	(336)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις	162	1.000
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	58	(85)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	9.752	9.726

Η μεταβολή στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος προέκυψε ως εξής:

	2017	2016
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	3.422	3.769
Αναμενόμενη απόδοση	58	90
Καταβληθείσες παροχές	(343)	(336)
Έξοδα	(11)	(11)
Αναλογιστικές ζημίες	(57)	(90)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	3.069	3.422

Τα ποσά που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση κατά την περίοδο αναλύονται ως εξής:

	2017	2016
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται στις οικονομικές και δημογραφικές υποθέσεις - κέρδος/(ζημία)	(162)	(1.000)
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές - κέρδος/(ζημία)	(58)	85
Απόδοση επενδύσεων εκτός του ποσού που καταχωρήθηκε στο αποτέλεσμα - κέρδος/(ζημία)	(57)	(90)
Κέρδος/(ζημία) που αναγνωρίστηκε απευθείας στην Καθαρή Θέση εντός της χρήσεως	(277)	(1.005)

Η μεταβολή στην υποχρέωση/(απαίτηση) του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2017	2016
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	6.304	5.172
Παροχές που καταβλήθηκαν απευθείας από τη Τράπεζα	(23)	(13)
Ποσό που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	125	140
Ποσό που καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση	277	1.005
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	6.683	6.304

Τα αποτελέσματα των αποτιμήσεων εξαρτώνται από τις υποθέσεις εκπονήσεως των αναλογιστικών μελετών.

Οι βασικές αναλογιστικές υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τα ανωτέρω προγράμματα καθορισμένων παροχών ήταν οι εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Επιτόκιο προεξόφλησης	1,68%	1,80%
Πληθωρισμός	1,50%	1,50%
Απόδοση περιουσιακών στοιχείων αποταμιευτικού προγράμματος	2,00%	2,00%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,80%	1,80%
Μελλοντικές αυξήσεις συντάξεων	0,00%	0,00%

Για τον προσδιορισμό του επιτοκίου προεξόφλησης ελήφθη υπόψη ως βάση αναφοράς ο δείκτης iBoxx Euro Corporate AA+ προσαρμοσμένος για τα χαρακτηριστικά των προγραμμάτων.

Η μέση διάρκεια ανά πρόγραμμα εμφανίζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	31.12.2017	31.12.2016
Αποζημίωση προσωπικού της Τραπέζης λόγω συνταξιοδότησεως βάσει του Ν.2112/1920	17,2	17,7
Εγγύηση αποταμιευτικού προγράμματος	18,6	19,5
Προγράμματα Diners (συνταξιοδοτικό και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης)	16,0	16,3

Στον ακόλουθο πίνακα συνοψίζεται η ευαισθησία ως προς τις οικονομικές υποθέσεις του συνόλου της υποχρέωσης που προκύπτει από τα ανωτέρω προγράμματα:

	Ποσοστιαία μεταβολή υποχρέωσης (%)
Αύξηση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	(8,0)
Μείωση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	8,9
Αύξηση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	8,9
Μείωση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	(8,0)

Για όλα τα ανωτέρω προγράμματα δεν αναμένεται να καταβληθούν εισφορές το 2018.

30. Λοιπές υποχρεώσεις

	31.12.2017	31.12.2016
Προμηθευτές	38.269	45.306
Έσοδα επομένων χρήσεων	1.952	5.173
Δεδουλευμένα έξοδα	55.298	54.519
Κρατήσεις και εισφορές υπέρ τρίτων	107.432	79.396
Υποχρεώσεις προς ασφαλιστικά ταμεία Ε.Τ.Α.Τ. και Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Ε.Α.Μ. (σημείωση 7)		67.281
Υποχρεώσεις προς εμπόρους από χρήση πιστωτικών καρτών	338.216	301.009
Λοιπά	283.173	253.816
Σύνολο	824.340	806.500

31. Προβλέψεις

Υπόλοιπο 1.1.2016	410.446
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2016	
Λοιπές προβλέψεις (σημείωση 9)	7.916
Χρησιμοποιηθείσες λοιπές προβλέψεις	(4.047)
Χρησιμοποίηση πρόβλεψης αποζημιώσεως προγράμματος αποχωρήσεως προσωπικού (σημείωση 7)	(35.262)
Προβλέψεις για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία (σημείωση 10)	4.135
Υπόλοιπο 31.12.2016	383.188
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2017	
Λοιπές προβλέψεις (σημείωση 9)	9.794
Χρησιμοποιηθείσες λοιπές προβλέψεις	(4.522)
Μεταβολή Προβλέψεων για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία	(291.839)
Χρησιμοποίηση πρόβλεψης αποζημιώσεως προγράμματος αποχωρήσεως προσωπικού (σημείωση 7)	(18.457)
Προβλέψεις για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία (σημείωση 10)	4.424
Προβλέψεις αποζημιώσεως προγράμματος αποχωρήσεως προσωπικού (σημείωση 7)	92.719
Υπόλοιπο 31.12.2017	175.307

Τα ποσά των λοιπών προβλέψεων σε βάρος των αποτελεσμάτων συμπεριλαμβάνονται στο λογαριασμό «Λοιπά Έξοδα» της καταστάσεως αποτελεσμάτων.

Η Τράπεζα, εντός του 2017, στα πλαίσια της κεφαλαιακής αναδιάρθρωσης της θυγατρικής εταιρίας AGI Cypre Ermis Ltd μετέφερε στις συσσωρευμένες απομειώσεις συμμετοχών σε θυγατρικές το ποσό των €271.712 που αντιστοιχεί σε ήδη σχηματισθείσες προβλέψεις για εγγυήσεις που η Τράπεζα είχε χορηγήσει στη θυγατρική και οι οποίες στα πλαίσια της κεφαλαιακής της αναδιάρθρωσεως ακυρώθηκαν (σημείωση 19).

Κατά την 31.12.2017 το υπόλοιπο των προβλέψεων για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία ανέρχεται σε €11.712. (31.12.2016: €299.128) και των λοιπών προβλέψεων σε €163.595 (31.12. 2016: €84.060) εκ των οποίων:

- ποσό €31.818 (31.12.2016: €29.040) αφορά σε επίδικες υποθέσεις,
- ποσό €103.300 (31.12.2016: €29.038) αφορά σε πρόβλεψη αποζημιώσεως προγράμματος αποχωρήσεως προσωπικού (σημείωση 7).

ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ

32. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης κατά την 31.12.2017 αναλύεται ως εξής:

	Υπόλοιπο μετοχών έναρξης 1.1.2017	Μεταβολές περιόδου από 1.1. έως 31.12.2017 (σε τεμάχια)	Υπόλοιπο μετοχών την 31.12.2017	Καταβλημένο Μετοχικό Κεφάλαιο την 31.12.2017
		Μετοχές από μετατροπή μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου		
α. Κοινές μετοχές				
Αριθμός κοινών μετοχών	1.536.881.200		1.536.881.200	461.064
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		6.818.181	6.818.181	2.046
Σύνολο	1.536.881.200	6.818.181	1.543.699.381	463.110

Την 23.2.2017, συνεπεία ασκήσεως του δικαιώματος μετατροπής εκ του συνόλου των ομολογιούχων, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης, αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά το ποσό των €2.045 λόγω της μετατροπής μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου κεφαλαίου €150.000 που εξεδόθη την 1.2.2013 στο πλαίσιο συμφωνίας με την Crédit Agricole S.A. και Crédit Agricole Corporate and Investment Bank.

Συνεπεία των ανωτέρω το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης ανέρχεται την 31.12.2017 σε €463.110.

Από την μετατροπή εκδόθηκαν και εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών την 18.4.2017, 6.818.181 νέες κοινές, ονομαστικές, μετά δικαιώματος ψήφου, άυλες μετοχές της Τραπέζης, ονομαστικής αξίας € 0,30 εκάστη.

Αναφορικά με την άσκηση δικαιωμάτων ψήφου (warrants) επί μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης και κατοχής του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ), την 14.12.2017, ασκήθηκαν από τους κοινούς μετόχους, 6.608 δικαιώματα ψήφου που αντιστοιχούσαν σε 979 κοινές μετοχές. Η άσκηση δικαιωμάτων ψήφου (warrants) δεν επηρέασε το συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης αλλά τον αριθμό των μετοχών κυριότητας του ΤΧΣ.

33. Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2017	10.790.870
Μετατροπή μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου	10.159
Υπόλοιπο 31.12.2017	10.801.029

Εκ της ανωτέρω αυξήσεως ποσό €10.159 πιστώθηκε στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

34. Αποθεματικά

Τα υπόλοιπα των επιμέρους αποθεματικών έχουν ως εξής:

α. Τακτικό αποθεματικό

	31.12.2017	31.12.2016
Τακτικό αποθεματικό	420.425	420.425

Σύμφωνα με το άρθρο 26 του Καταστατικού της Τραπέζης, όπως ισχύει, από τα καθαρά κέρδη κάθε χρήσεως αφαιρείται ετησίως το 5%, τουλάχιστον, για τον σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού. Ο σχηματισμός του τακτικού αποθεματικού παύει να είναι υποχρεωτικός, όταν το υπόλοιπό του φθάσει στο ένα τρίτο (1/3) του μετοχικού κεφαλαίου. Σύμφωνα με το άρθρο 44

του Κ.Ν.2190/1920 το αποθεματικό αυτό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη του τυχόν χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού «Αποτελέσματα εις νέον».

β. Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου

	2017	2016
Υπόλοιπο έναρξης την 1.1	(29.909)	(125.129)
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12		
Αποτίμηση των διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων, μετά το φόρο εισοδήματος	382.081	111.310
Μεταφορά στα αποτελέσματα χρήσεως αποθεματικού διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων	(55.322)	(16.090)
Σύνολο	326.759	95.220
Υπόλοιπο την 31.12	296.850	(29.909)

γ. Λοιπά αποθεματικά

	2017	2016
Υπόλοιπο έναρξης την 1.1	(182.329)	(141.665)
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12		
Αποθεματικό αντισταθμίσεως ταμειακών ροών, μετά το φόρο εισοδήματος	37.886	(40.664)
Υπόλοιπο την 31.12	(144.443)	(182.329)

Σύνολο αποθεματικών (α+β+γ)	572.832	208.187
------------------------------------	----------------	----------------

35. Αποτελέσματα εις νέον

- Δεδομένου ότι στη διαχειριστική χρήση 2016 δεν υφίσταντο διανεμητέα κέρδη, σε εφαρμογή του άρθρου 44α Κ.Ν.2190/1920, η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της, την 30.6.2017 αποφάσισε τη μη διανομή μερίσματος στους κοινούς Μετόχους της Τραπέζης.
- Επειδή τα ανωτέρω ισχύουν και για τη χρήση 2017 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων θα προτείνει τη μη διανομή μερίσματος προς τους κατόχους των κοινών μετοχών της Τραπέζης.
- Στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» της 31.12.2017 περιλαμβάνονται τα έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου ποσού € 194 (31.12.2016: € 688) μετά το φόρο εισοδήματος.

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

36. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

α. Νομικά θέματα

Υπάρχουν ορισμένες απαιτήσεις από δικαστικές αγωγές κατά της Τραπέζης στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας. Στο πλαίσιο της διαχείρισης γεγονότων λειτουργικού κινδύνου και βάσει των λογιστικών αρχών που εφαρμόζονται, η Τράπεζα καταγράφει όλες τις υποβληθείσες δικαστικές αγωγές ή παρόμοιες ενέργειες από Τρίτους σε βάρος της και εξετάζει την πιθανότητα ευδοκιμήσεώς τους καθώς και του πιθανού αποτελέσματος.

Για τις περιπτώσεις όπου υπάρχει σημαντική πιθανότητα αρνητικής εκβάσεως και το αποτέλεσμα τους μπορεί να εκτιμηθεί με επαρκή αξιοπιστία, η Τράπεζα σχηματίζει πρόβλεψη που περιλαμβάνεται στο λογαριασμό του Ισολογισμού «Προβλέψεις». Το συνολικό ποσό των εν λόγω προβλέψεων ανέρχεται την 31.12.2017 σε €31.818 (31.12.2016:€29.040)

Για τις περιπτώσεις για τις οποίες σύμφωνα με την εξέλιξη της υπόθεσης και την αξιολόγηση της Νομικής Υπηρεσίας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, η πιθανότητα αρνητικής εκβάσεως δεν είναι σημαντική ή δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί η πιθανή ζημία εξαιτίας της πολυπλοκότητας των υποθέσεων, της χρονικής διάρκειας που θα διαρκέσουν και της αβεβαιότητας ως προς την πιθανή έκβαση, η Τράπεζα δεν έχει προβεί σε αναγνώριση πρόβλεψης. Με ημερομηνία 31.12.2017 οι απαιτήσεις από νομικές υποθέσεις εναντίον της Τραπέζης των ανωτέρω περιπτώσεων ανέρχονται σε €289,9 εκατ. (31.12.2016: €270,3 εκατ.)

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των Νομικών Υπηρεσιών η οριστική διευθέτησή των απαιτήσεων και των δικαστικών αγωγών δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στην καθαρή θέση ή την λειτουργία της Τραπέζης.

β. Φορολογικά θέματα

Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2009. Τον Οκτώβριο του 2017 ολοκληρώθηκε ο φορολογικός έλεγχος της χρήσεως 2010. Η χρήση 2011 θεωρείται παραγεγραμμένη σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην εγκύκλιο ΠΟΛ. 1208/20.12.2017 της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2016 η Τράπεζα έχει λάβει πιστοποιητικά φορολογικής συμμόρφωσης χωρίς διατύπωση επιφύλαξης, σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν.2238/1994 και το άρθρο 65Α Ν.4174/2013. Η Εμπορική Τράπεζα είχε ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2008. Οι χρήσεις 2009 έως και 2011 θεωρούνται παραγεγραμμένες σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ.1208/20.12.2017 της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2013 έχει λάβει το αντίστοιχο πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης χωρίς διατύπωση επιφύλαξης.

Τα καταστήματα της Alpha Bank σε Λονδίνο και Βουλγαρία έχουν ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τις χρήσεις 2013 και 2016 αντίστοιχα. Τον Φεβρουάριο του 2017 ολοκληρώθηκε ο φορολογικός έλεγχος του καταστήματος στη Βουλγαρία για το 2016. Το κατάστημα της Εμπορικής Τραπέζης στην Κύπρο δεν έχει ελεγχθεί φορολογικά από την έναρξη της λειτουργίας του (χρήση 2011) μέχρι τη διαγραφή του από το Τμήμα Εφόρου Εταιριών Κύπρου (Αύγουστος 2015), ενώ έχει παύσει τη λειτουργία του από τον Σεπτέμβριο του 2014.

Την 2.6.2015, ολοκληρώθηκε η συγχώνευση δια απορροφήσεως της Diners Club Ελλάδος Α.Ε.Π.Π. Η εταιρεία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2010. Η χρήση 2011 θεωρείται παραγεγραμμένη σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην εγκύκλιο ΠΟΛ. 1208/20.12.2017 της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2013 έχει λάβει το αντίστοιχο πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης χωρίς διατύπωση επιφύλαξης.

Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1006/5.1.2016 δεν εξαιρούνται από την διενέργεια τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφύλαξη. Συνεπώς οι φορολογικές αρχές είναι δυνατόν να διενεργήσουν τον δικό τους φορολογικό έλεγχο.

Ως αποτέλεσμα του φορολογικού ελέγχου από τις φορολογικές αρχές ενδέχεται, να επιβληθούν επιπλέον πρόστιμα και φόροι για τις χρήσεις που δεν έχουν ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές τα ποσά των οποίων δεν είναι δυνατό να προσδιοριστούν με ακρίβεια.

γ. Λειτουργικές μισθώσεις

Η Τράπεζα ως μισθώτρια

Οι υποχρεώσεις της από μισθώματα αφορούν κατά κύριο λόγο τα κτήρια που χρησιμοποιεί για τα υποκαταστήματα και τις άλλες μονάδες λειτουργίας της.

Η διάρκεια των επαγγελματικών συμβάσεων μίσθωσης ορίζεται δωδεκαετής με δυνατότητα ανανεώσεως ή παρατάσεως βάσει συμφωνίας των συμβαλλομένων μερών. Πολιτική της Τραπέζης είναι να ανανεώνει τις συμβάσεις αυτές.

Οι ελάχιστες μελλοντικές καταβολές μισθωμάτων της Τραπέζης έχουν ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
εντός του έτους	25.940	29.163
πέραν του έτους και μέχρι πέντε έτη	52.448	76.014
πέραν των πέντε ετών	57.059	77.699
Σύνολο	135.446	182.876

Οι συνολικές δαπάνες της Τραπέζης για ενοίκια κτηρίων για τη χρήση 2017 ανήλθαν σε € 29.704 (31.12.2016: €30.799) και συμπεριλαμβάνονται στα «Γενικά διοικητικά έξοδα».

Η Τράπεζα ως εκμισθώτρια

Οι απαιτήσεις της από μισθώματα αφορούν μισθώσεις κτηρίων ιδιοκτησίας της, σε εταιρίες του Ομίλου και τρίτους.

Οι ελάχιστες μελλοντικές εισπράξεις μισθωμάτων έχουν ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
εντός του έτους	5.205	4.199
πέραν του έτους και μέχρι πέντε έτη	15.396	11.118
πέραν των πέντε ετών	19.176	13.954
Σύνολο	39.777	29.271

Τα συνολικά έσοδα από λειτουργικές μισθώσεις για τη χρήση 2017 ανήλθαν σε €4.756 (31.12.2016: €3.775) και συμπεριλαμβάνονται στα «Λοιπά έσοδα».

δ. Εκτός Ισολογισμού υποχρεώσεις

Η Τράπεζα στο πλαίσιο των συνήθων επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων, υπεισέρχεται σε συμβατικές δεσμεύσεις που είναι δυνατόν να επιφέρουν στο μέλλον μεταβολές στην περιουσιακή της διάρθρωση. Οι δεσμεύσεις αυτές παρακολουθούνται σε εκτός Ισολογισμού λογαριασμούς και αφορούν σε ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση, εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές, υποχρεώσεις από εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια καθώς επίσης και παρασχεθείσες εγγυήσεις για εκδοθέντα ομόλογα από θυγατρικές εταιρίες και λοιπές εγγυήσεις προς θυγατρικές.

Επίσης ενδεχόμενες υποχρεώσεις προκύπτουν για την Τράπεζα από τις μη αντληθείσες εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια, που δεν πρόκειται να εκτελεστούν άμεσα ή πρόκειται να εκτελεστούν τμηματικά και μόνο εφόσον τηρηθούν από τους αντισυμβαλλόμενους οι συμφωνηθείσες για την εκτέλεσή τους προϋποθέσεις.

Τα υπόλοιπά τους έχουν ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Ενέγγυες πιστώσεις	15.967	16.215
Εγγυητικές επιστολές και λοιπές εγγυήσεις	3.583.547	4.116.824
Εγγυήσεις ομολογιακών δανείων εκδόσεως θυγατρικών της Τραπέζης	15.542	15.542

Οι ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση αφορούν χρηματοδότηση των εμπορικών συμφωνιών μεταφοράς αγαθών στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, με απευθείας πληρωμή των συναλλασσόμενων τρίτων, με τους οποίους οι πελάτες της Τραπέζης έχουν συνάψει τις συμφωνίες. Τόσο οι ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις όσο και οι εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές αφορούν δεσμεύσεις υπό όρους και εκδίδονται από την Τράπεζα, προκειμένου να παρασχεθεί εγγύηση για την εκπλήρωση από πελάτες της των όρων των συμφωνιών.

Η υποχρέωση από όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed) σε περίπτωση που διαπιστωθεί πιθανή αδυναμία των αντισυμβαλλομένων να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις κατά την 31.12.2017 ανέρχεται σε € 346.556 (31.12.2016: € 421.710) και συμπεριλαμβάνεται στον υπολογισμό των σταθμισμένων για κίνδυνο στοιχείων ενεργητικού.

Η Τράπεζα έχει αναλάβει την υποχρέωση να συνεισφέρει στο μετοχικό κεφάλαιο της κοινοπραξίας Alpha TANEΟ ΑΚΕΣ επιπλέον κεφάλαια μέχρι του ποσού των € 187.

ε. Δεσμεύσεις στοιχείων Ενεργητικού

Τα δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού κατά την 31.12.2017 αναλύονται ως εξής:

- Δεσμευμένα διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες ύψους € 312.991 που αφορούν την υποχρέωση της Τραπέζης να διατηρεί καταθέσεις στην Τράπεζα της Ελλάδος, που αντιστοιχούν στο 1% των συνολικών καταθέσεων των πελατών της.
- Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων:
 - i. Δεσμευμένες τοποθετήσεις ύψους € 216.195 που αφορούν σε εγγυήσεις οι οποίες έχουν δοθεί, κυρίως, υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.
 - ii. Δεσμευμένες τοποθετήσεις ύψους € 947.939 σε Πιστωτικά Ιδρύματα που έχουν δοθεί για εγγύηση παράγωγων συναλλαγών και λοιπών πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως (repos).
 - iii. Δεσμευμένες τοποθετήσεις ύψους € 18.905 σε Πιστωτικά Ιδρύματα που έχουν δοθεί για Ενέγγυες Πιστώσεις ή Εγγυητικές Επιστολές που εκδίδει η Τράπεζα για τη διευκόλυνση εισαγωγών πελατείας.
 - iv. Δεσμευμένες τοποθετήσεις ύψους € 6.214 έχουν δοθεί στο Ταμείο Εξυγίανσης ως αμετάκλητη δέσμευση πληρωμής μέρους της εισφοράς του 2016 και του 2017. Η δέσμευση αυτή πρέπει να καλύπτεται πλήρως από εξασφαλίσεις αποκλειστικά με μετρητά όπως αποφασίστηκε από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης.
 - v. Τοποθετήσεις ύψους € 321.847 έχουν δοθεί σε θυγατρικές εξωτερικού ως εξασφάλιση για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου.
 - vi. Τοποθετήσεις ύψους € 5.100 έχουν δοθεί ως εξασφάλιση για την έκδοση ομολογιών ονομαστικής αξίας € 1.000.000, που ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα, όπως αναλυτικά αναφέρεται στην κάτωθι κατηγορία «Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών».
- Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών :
 - i. Δάνεια αξίας € 18.213.798 έχουν ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς αντλήσεως ρευστότητας.
 - ii. Ποσό επιχειρηματικών, καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών λογιστικής αξίας € 3.079.453 έχει τιλοποιηθεί για την έκδοση ομολογιών εταιριών ειδικού σκοπού του Ομίλου ονομαστικής αξίας € 3.699.600 που ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα, εκ των οποίων ποσό ονομαστικής αξίας € 2.066.900 έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια λοιπών πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως repo.
 - iii. Ποσό ναυτιλιακών δανείων λογιστικής αξίας € 523.422 έχει τιλοποιηθεί για την παροχή δανείου από τρίτους στην εταιρία ειδικού σκοπού του Ομίλου που ανέρχεται την 31.12.2017 σε € 316.713

- iv. Ποσό επιχειρηματικών δανείων λογιστικής αξίας € 586.680 έχει τιτλοποιηθεί για την έκδοση ομολογιών εταιρίας ειδικού σκοπού του Ομίλου που ανέρχεται την 31.12.2017 σε € 640.000 εκ των οποίων ποσό € 320.000 ιδιοκατέχεται από την Τράπεζα. Από το ποσό που ιδιοκατέχεται από την Τράπεζα ποσό €100.000 έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια πράξεων προσωρινής εκκωρήσεως (repo).
- v. Ποσό επιχειρηματικών δανείων λογιστικής αξίας € 46.048 έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια λοιπών πράξεων δανεισμού.
- vi. Ποσό στεγαστικών δανείων λογιστικής αξίας €1.112.325 έχει δοθεί ως εξασφάλιση για την έκδοση καλυμμένων ομολογιών, που ανέρχονται την 31.12.2017 σε ποσό ονομαστικής αξίας €1.000.000 που ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα και έχουν δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια πράξεων προσωρινής εκκωρήσεως (repo).
- Αξιόγραφα εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου:
 - i. Ποσό λογιστικής αξίας €3.436.247 αφορά σε τίτλους Ελληνικού Δημοσίου εκ των οποίων ποσό λογιστικής αξίας €3.133.717 έχει ενεχυριαστεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς άντλησης ρευστότητας, ποσό λογιστικής αξίας €5.304 έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια λοιπών πράξεων δανεισμού, ενώ ποσό λογιστικής αξίας €297.226 έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια πράξεων προσωρινής εκκωρήσεως (repo).
 - ii. Ποσό λογιστικής αξίας €489.014 αφορά σε τίτλους εκδόσεως του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ) εκ των οποίων ποσό λογιστικής αξίας €251.507 έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες με σκοπό τη συμμετοχή σε πράξεις κύριας αναχρηματοδότησεως και ποσό λογιστικής αξίας €237.507 έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια πράξεων προσωρινής εκκωρήσεως (repo). Επίσης τίτλοι ονομαστικής αξίας €35.510 που έχουν ληφθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια πράξεων προσωρινής εκκωρήσεως (reverse repo) έχουν δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια πράξεων προσωρινής εκκωρήσεως (repo).
 - iii. Ποσό λογιστικής αξίας €213.005, αφορά σε ομόλογα που έχουν προέλθει από τιτλοποίηση απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις εταιρίας του Ομίλου, έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια πράξεων προσωρινής εκκωρήσεως (repo).
 - iv. Ποσό λογιστικής αξίας €263.460 λοιπών εταιρικών και κρατικών τίτλων έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια πράξεων προσωρινής εκκωρήσεως (repo).
 - v. Ποσό λογιστικής αξίας €138.124 αφορά σε ομόλογα λοιπών εκδοτών που έχουν δοθεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς άντλησης ρευστότητας.

37. Πληροφόρηση κατά τομέα**α. Ανάλυση κατά λειτουργικό τομέα**

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

1.1 - 31.12.2017							
	Λιανική Τραπεζική	Corporate Banking	Asset Management/ Insurance	Investment Banking/ Treasury	N.A. Ευρώπη	Λοιπά	Σύνολο
Καθαρό έσοδο από τόκους	947,1	622,6	0,5	107,4		16,7	1.694,3
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	109,4	119,8	34,4	14,5			278,1
Λοιπά έσοδα	8,4	(33,8)	1,5	139,6		(149,6)	(33,9)
Σύνολο εσόδων	1.064,9	708,6	36,4	261,5	-	(132,9)	1.938,5
Σύνολο εξόδων προ ζημιών απομειώσεως και προβλέψεων για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	(683,7)	(151,8)	(14,5)	(16,7)		(75,2)	(941,9)
Ζημίες απομειώσεως	(886,5)	88,5					(798,0)
Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγράμματος αποχωρήσεως προσωπικού						(92,7)	(92,7)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	(505,3)	645,3	21,9	244,8	-	(300,8)	105,9
Φόρος εισοδήματος							(61,9)
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες							43,9
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες							-
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος							43,9
Ενεργητικό 31.12.2017	23.567,6	16.344,9	78,3	8.812,2		7.051,7	55.854,7
Υποχρεώσεις 31.12.2017	23.321,4	6.679,2	1.106,6	15.494,0		107,8	46.709,0
Κεφαλαιακές δαπάνες	58,0	15,4	1,3	1,3		3,0	79,0
Αποσβέσεις	(54,5)	(14,5)	(1,2)	(1,2)		(2,8)	(74,2)

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

1.1 - 31.12.2016							
	Λιανική Τραπεζική	Corporate Banking	Asset Management/ Insurance	Investment Banking/ Treasury	N.A. Ευρώπη	Λοιπά	Σύνολο
Καθαρό έσοδο από τόκους	997,7	669,9	1,1	(20,0)		17,8	1.666,5
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	110,8	128,7	27,2	3,9			270,6
Λοιπά έσοδα	6,9	4,7	1,5	63,6		213,7	290,4
Σύνολο εσόδων	1.115,4	803,3	29,8	47,5	-	231,5	2.227,5
Σύνολο εξόδων προ ζημιών απομειώσεως και προβλέψεων για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	(675,8)	(129,1)	(14,3)	(16,3)		(84,1)	(919,6)
Ζημίες απομειώσεως	(352,2)	(812,4)				(5,6)	(1.170,2)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	87,4	(138,2)	15,5	31,2	-	141,8	137,7
Φόρος εισοδήματος							123,2
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες							260,9
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες					(0,3)		(0,3)
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος							260,6
Ενεργητικό 31.12.2016	24.556,7	17.221,5	84,8	11.578,9		6.960,7	60.402,6
Υποχρεώσεις 31.12.2016	22.729,6	6.438,5	876,2	21.495,5		137,8	51.677,5
Κεφαλαιακές δαπάνες	74,0	16,4	1,3	1,1		5,7	98,4
Αποσβέσεις	(53,4)	(11,9)	(0,9)	(0,8)		(4,1)	(71,0)

i. Λιανική Τραπεζική

Εντάσσονται όλοι οι ιδιώτες (πελάτες λιανικής τραπεζικής) της Τραπέζης, οι ελεύθεροι επαγγελματίες και οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, εκτός αυτών που η διαχείριση της σχέσης γίνεται από τα καταστήματα εξωτερικού (N.A. Ευρώπης).

Διαχειρίζεται, μέσω του εκτεταμένου δικτύου Καταστημάτων, όλα τα Καταθετικά Προϊόντα (Αποταμιευτικά/Ταμιευτηρίου, Προϊόντα Ρευστότητας/Όψεως, Επενδυτικά Προϊόντα/ Προθεσμίας, Repos, Swaps), Χρηματοδοτικά Προϊόντα (Στεγαστικές, Καταναλωτικής, Επιχειρηματικής Πίστης, Εγγυητικές Επιστολές), καθώς και τις χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες των ανωτέρω πελατών.

ii. Corporate Banking

Εντάσσονται όλες οι συνεργαζόμενες μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, οι επιχειρήσεις με πολυεθνική επιχειρηματική δραστηριότητα, οι επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την Διεύθυνση Μεγάλων Πελατών (Corporate), καθώς και οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με την Ναυτιλία. Διαχειρίζεται τα προϊόντα ρευστότητας, επιχειρηματικής πίστης καθώς και τις εγγυητικές επιστολές των ανωτέρω επιχειρήσεων.

iii. Asset Management/Insurance

Εντάσσεται μεγάλο εύρος προϊόντων διαχείρισης χαρτοφυλακίου πελατών, μέσω των Κέντρων Private Banking της Τραπέζης. Επίσης, παρέχεται ευρύ φάσμα ασφαλιστικών προϊόντων, προς ιδιώτες και επιχειρήσεις.

iv. Investment Banking/Treasury

Περιλαμβάνει τις χρηματιστηριακές εργασίες, τις συμβουλευτικές και διαμεσολαβητικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την κεφαλαιαγορά, καθώς και την επενδυτική τραπεζική που πραγματοποιούνται από την Τράπεζα. Περιλαμβάνει επίσης τη δραστηριότητα του Dealing Room στη διατραπεζική αγορά (FX Swaps, Ομόλογα, Futures, IRS's, Διατραπεζικές τοποθετήσεις – Δανεισμούς κ.λπ.).

v. N.A. Ευρώπη

Το Κατάστημα Βουλγαρίας που ανήκε στον Τομέα, δεν εντάσσεται πλέον στα αποτελέσματα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες αυτού. Το όποιο αποτέλεσμα εμφανίζεται στην διακριτή κατηγορία «Κέρδη/ζημίες από διακοπείσες δραστηριότητες».

vi. Λοιπά

Στον Τομέα αυτό εντάσσονται οι Διοικητικές Υπηρεσίες της Τραπέζης, καθώς έσοδα και έξοδα που δεν σχετίζονται με τη λειτουργική δραστηριότητα ή είναι μη επαναλαμβανόμενα και προέρχονται από εξωγενείς παράγοντες.

Στο ενεργητικό των Λειτουργικών Τομέων «Λιανική Τραπεζική» και «Corporate Banking» περιλαμβάνονται τα ακόλουθα μεγέθη χορηγήσεων της Τραπέζης, τα οποία διαχειρίζονται οι Μονάδες Καθυστερήσεων Λιανικής Τραπεζικής και Wholesale Banking, με βάση τις εσωτερικές διαδικασίες της Τραπέζης.

	31.12.2017			31.12.2016		
	Υπόλοιπο προ απομειώσεων	Συσσωρευμένες απομειώσεις	Υπόλοιπο μετά από απομειώσεις	Υπόλοιπο προ απομειώσεων	Συσσωρευμένες απομειώσεις	Υπόλοιπο μετά από απομειώσεις
Στεγαστικά	7.753.680	2.518.418	5.235.262	7.655.203	2.032.511	5.622.691
Καταναλωτική Πίστη	3.634.517	1.678.567	1.955.950	4.336.599	2.394.214	1.942.385
Επιχειρηματικά δάνεια	12.238.938	5.777.849	6.461.089	13.704.057	7.686.799	6.017.258
Σύνολο	23.627.134	9.974.834	13.652.300	25.695.859	12.113.524	13.582.334

β. Ανάλυση κατά γεωγραφικό τομέα

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

	1.1 - 31.12.2017		
	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	Σύνολο
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.687,6	6,7	1.694,3
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	274,5	3,6	278,1
Λοιπά έσοδα	(35,5)	1,6	(33,9)
Σύνολο εσόδων	1.926,6	11,9	1.938,5
Σύνολο εξόδων προ ζημιών απομειώσεως και προβλέψεων για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	(935,2)	(6,7)	(941,9)
Ζημίες απομειώσεως	(798,0)		(798,0)
Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγράμματος αποχωρήσεως προσωπικού	(92,7)		(92,7)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	100,7	5,2	105,9
Φόρος εισοδήματος			(61,9)
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			44,0
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες			-
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος			44,0
Ενεργητικό 31.12.2017	55.834,7	20,0	55.854,7

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

	1.1 - 31.12.2016		
	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	Σύνολο
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.658,1	8,4	1.666,5
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	268,1	2,5	270,6
Λοιπά έσοδα	289,1	1,3	290,4
Σύνολο εσόδων	2.215,3	12,2	2.227,5
Σύνολο εξόδων προ ζημιών απομειώσεως και προβλέψεων για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	(912,6)	(7,0)	(919,6)
Ζημίες απομειώσεως	(1.170,2)		(1.170,2)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	132,5	5,2	137,7
Φόρος εισοδήματος			123,2
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			260,9
Κέρδη / (ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες		(0,3)	(0,3)
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος			260,6
Ενεργητικό 31.12.2016	60.381,6	21,0	60.402,6

38. Διαχείριση Κινδύνων

Η Τράπεζα έχει θεμελιώσει ένα πλαίσιο διεξοδικής και συνετής διαχειρίσεως των πάσης φύσεως κινδύνων που αντιμετωπίζει, σύμφωνα με τις βέλτιστες εποπτικές πρακτικές και το οποίο, με βάση την κοινή ευρωπαϊκή νομοθεσία και το ισχύον σύστημα κοινών τραπεζικών κανόνων, αρχών και προτύπων, εξελίσσεται διαρκώς με την πάροδο του χρόνου ώστε να εφαρμόζεται στην καθημερινή διεξαγωγή των δραστηριοτήτων της Τραπέζης εντός και εκτός συνόρων, καθιστώντας αποτελεσματική την εταιρική διακυβέρνηση της Τραπέζης.

Βασική επιδίωξη της Τραπέζης κατά το 2017 ήταν η διατήρηση των υψηλών προδιαγραφών εσωτερικής διακυβερνήσεως και η συμμόρφωση με τις ρυθμιστικές και εποπτικές διατάξεις διαχειρίσεως κινδύνων ώστε να διασφαλίζεται η εμπιστοσύνη στη διεξαγωγή των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων μέσω της παροχής κατάλληλων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

38.1 Διαχείριση Πιστωτικού Κινδύνου

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης ασκεί εποπτεία επί του συνόλου των λειτουργιών του Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων. Έχει οριστεί Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία συνεδριάζει σε μηνιαία βάση και αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο. Η Επιτροπή εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο τη στρατηγική αναλήψεως κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων και ελέγχει την εφαρμογή της και αξιολογεί την επάρκεια και την αποτελεσματικότητά της.

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων και η αποτελεσματικότητά του επανεξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα ώστε να είναι εναρμονισμένα και με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές.

Για την πληρέστερη και αποτελεσματικότερη αναγνώριση και αντιμετώπιση των πάσης φύσεως κινδύνων που αναλαμβάνονται έχουν συσταθεί οι Επιτροπές Διοικήσεως (Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού-Παθητικού, Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου και Επιτροπή Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου).

Τομέας Διαχείρισης Κινδύνων

Ο Γενικός Διευθυντής και Group Chief Risk Officer εποπτεύει τον Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων της Τραπέζης και υποβάλει τακτικές και έκτακτες αναφορές προς τις Επιτροπές Διοικήσεως, την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης. Οι αναφορές αυτές καλύπτουν θέματα διαχείρισης όλων των ειδών κινδύνων. Ειδικότερα για τον πιστωτικό κίνδυνο καλύπτουν τα ακόλουθα:

- Το προφίλ κινδύνου του χαρτοφυλακίου ανά βαθμίδα κινδύνου
- Τη μετάπτωση μεταξύ βαθμίδων κινδύνων (migration matrix).
- Την εκτίμηση των σχετικών παραμέτρων κινδύνων ανά βαθμίδα κινδύνου, ομάδας πελατών κ.λπ.
- Τις τάσεις των βασικών κριτηρίων διαβαθμίσεως.
- Τις αλλαγές στη διαδικασία διαβαθμίσεως, στα κριτήρια ή στις επιμέρους παραμέτρους.
- Τη συγκέντρωση κινδύνων (ανά είδος κινδύνου, κλάδο, χώρα, εξασφάλιση, χαρτοφυλάκιο κ.λπ.).

Οργανωτική Δομή

Στην Τράπεζα λειτουργούν, υπό την εποπεία του Γενικού Διευθυντού και Group Chief Risk Officer οι κάτωθι Διευθύνσεις Διαχείρισης Κινδύνων, οι οποίες έχουν την ευθύνη για την άμεση υλοποίηση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων:

- Κινδύνων Αγοράς και Λειτουργικών Κινδύνων
- Δεδομένων και Αναλύσεως Πιστωτικού Κινδύνου
 - Διεύθυνση Διαχείρισης Δεδομένων Πιστωτικού Κινδύνου
 - Διεύθυνση Αναλύσεως Πιστωτικού Κινδύνου
- Credit Control
 - Διεύθυνση Πολιτικής και Ελέγχου Πιστωτικού Κινδύνου
 - Διεύθυνση Μεθοδολογιών Πιστωτικού Κινδύνου
 - Διεύθυνση Εκτιμήσεως Κόστους Πιστωτικού Κινδύνου
- Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων
- Πίστωσης Καθυστερήσεων Wholesale Banking
- Λιανικής Πίστωσης

Επιπρόσθετα, υπό την άμεση εποπτεία του Γενικού Διευθυντού και Group Chief Risk Officer λειτουργεί και η Ενότητα Εργασιών «Επικύρωση Υποδειγμάτων Διαχείρισεως Κινδύνων».

Για σκοπούς διαχείρισεως Πιστωτικού Κινδύνου οι πιστοδοτήσεις διαχωρίζονται σε Wholesale και Retail.

ΤΟΜΕΑΣ WHOLESale BANKING

Πιστοδοτήσεις Τομέα Wholesale Banking

Οι πιστοδοτήσεις Wholesale Banking εμπίπτουν σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της πιστοδοτήσεως και του πιστούχου, όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα:

	Χαρτοφυλάκιο	Χαρακτηριστικά
Πιστούχοι αρμοδιότητας Επιχειρηματικών Διευθύνσεων Τομέα Wholesale Banking	Μεγάλων Επιχειρήσεων (Corporate)	Επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών > € 75 εκατ. Περιλαμβάνονται οι πιστοδοτήσεις σε ναυτιλιακές εταιρίες καθώς και πιστούχοι υπό τη διαχείριση της Διευθύνσεως Επενδυτικής Τραπεζικής
	Μεσαίων Επιχειρήσεων (SME's)	€ 2,5 εκατ. < Επιχειρήσεις με Κύκλο Εργασιών < € 75εκατ. ή επιχειρήσεις με όριο > € 1 εκατ.

1. Έγκριση Πιστωτικού Κινδύνου

Τα όρια των Συμβουλίων Πιστοδοτήσεων Wholesale Banking καθορίζονται με βάση τον Συνολικό Πιστωτικό Κίνδυνο, ο οποίος ορίζεται ως το σύνολο των διαφόρων μορφών πιστοδοτήσεων του πιστούχου (επιχείρηση ή ομάδα συνδεδεμένων επιχειρήσεων) που δύνανται να εγκριθούν από την Τράπεζα και περιλαμβάνει τα εξής:

- Αιτούμενο ποσό/όριο πιστοδοτήσεως
- Όρια για Κεφάλαιο Κινήσεως
- Όρια για ανάληψη από μη διαθέσιμα ποσά (unclear)
- Όρια για έκδοση Εγγυητικών Επιστολών και άνοιγμα Ενέγγυων Πιστώσεων
- Όρια προεξοφλήσεως επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring)
- Όρια για παράγωγες συναλλαγές
- Όρια εταιρικών καρτών
- Δάνεια μέσης και μακράς διάρκειας (τα υφιστάμενα υπόλοιπα δανείων που έχουν πλήρως εκταμιευθεί ή το αρχικά εγκριθέν ποσό του δανείου για περιπτώσεις δανείων που δεν έχουν εκταμιευθεί στο σύνολό τους)
- Χρηματοδοτικές μισθώσεις (το υφιστάμενο υπολειπόμενο κεφάλαιο χρηματοδοτικών μισθώσεων που έχουν πλήρως εκταμιευθεί ή το αρχικά εγκριθέν ποσό των χρηματοδοτικών μισθώσεων στις περιπτώσεις που αυτό δεν έχει εκταμιευθεί στο σύνολό του)
- Ειδικά όρια ή υπόλοιπα δανείων των βασικών φορέων των επιχειρήσεων (στεγαστικά δάνεια, καταναλωτικά δάνεια, δάνεια αγοράς μετοχών, πιστωτικές κάρτες κ.λπ.).

Εγκριτικά όρια Συμβουλίων Πιστοδοτήσεων Wholesale Banking

Διάρθρωση Συμβουλίων:

- Συμβούλιο Πιστοδοτήσεων Διοικήσεως
- Συμβούλια Πιστοδοτήσεων Τομέα Wholesale Banking
 - Υπό τους Γενικούς Διευθυντές
 - Υπό τους Διευθυντές Διευθύνσεων
 - Υπό τους Υποδιευθυντές Διευθύνσεων
 - Συμβούλια Επιχειρηματικών Κέντρων

Ισχύς Πιστωτικών Ορίων

Η διάρκεια ισχύος των ορίων καθορίζεται από τα αρμόδια Συμβούλια Πιστοδοτήσεων Wholesale Banking. Βασικός παράγοντας για τον προσδιορισμό της χρονικής ισχύος των ορίων είναι η διαβάθμιση πιστωτικού κινδύνου, η οποία δεν αποτελεί εν γένει κριτήριο εγκρίσεως ή απορρίψεως του αιτήματος, αλλά τη βάση για τον προσδιορισμό του ύψους και της ποιότητας των εξασφαλίσεων, καθώς και της τιμολογήσεως της χρηματοδοτήσεως. Κατά κανόνα, για πελάτες που έχουν διαβαθμισθεί σε Ζώνες Χαμηλού, Μέσου και Αποδεκτού Πιστωτικού Κινδύνου, η διάρκεια ισχύος των ορίων είναι **δωδεκάμηνη**, για πελάτες που έχουν διαβαθμισθεί σε Ζώνη Πιστωτικού Κινδύνου Μέτριου - Υπό Παρακολούθηση η διάρκεια ισχύος των ορίων είναι **εξάμηνη** και για πελάτες που έχουν διαβαθμισθεί σε Ζώνες Υψηλού Πιστωτικού Κινδύνου η διάρκεια ισχύος των ορίων είναι **τρίμηνη**. Παρεκκλίσεις από τον κανόνα επιτρέπονται μόνο μετά από αιτιολογημένη πρόταση των αρμοδίων Επιχειρησιακών Μονάδων και μετά από απόφαση των Συμβουλίων Πιστοδοτήσεων.

2. Επιμέτρηση Πιστωτικού Κινδύνου και Εσωτερικές Διαβαθμίσεις

Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστούχων και η κατάταξή τους σε κατηγορίες πιστωτικού κινδύνου πραγματοποιείται μέσω συστημάτων διαβαθμίσεως.

Η ταξινόμηση των πιστούχων της Τραπέζης με τη χρήση συστημάτων διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου αποτελεί βασικό εργαλείο για:

- Τη λήψη αποφάσεως από τα αρμόδια Συμβούλια για τη χορήγηση/ανανέωση ορίου πιστοδοτήσεων και την εφαρμογή της κατάλληλης τιμολογιακής πολιτικής (περιθώρια επιτοκίων κ.λπ.).
- Την πρόβλεψη της μελλοντικής συμπεριφοράς των πελατών που ανήκουν σε μία ομάδα με κοινά χαρακτηριστικά.
- Τον έγκαιρο εντοπισμό των προβληματικών πιστοδοτήσεων και την άμεση μεθόδευση των απαραίτητων ενεργειών για την ελαχιστοποίηση της ενδεχόμενης ζημίας για την Τράπεζα.
- Την αξιολόγηση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τραπέζης και του αναλαμβανόμενου από αυτή πιστωτικού κινδύνου.

Σκοπός των συστημάτων διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου είναι η εκτίμηση της πιθανότητας μη εκπληρώσεως των υποχρεώσεων των πιστούχων έναντι της Τραπέζης.

Τα συστήματα διαβαθμίσεως που χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα είναι το Alpha Bank Rating System (ABRS) και το Risk Analyst (RA) στα οποία ενσωματώνονται διαφορετικά μοντέλα (υποδείγματα) διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου.

Όλοι οι υφιστάμενοι και δυνητικοί πελάτες πιστοδοτήσεων της Τραπέζης αξιολογούνται με βάση το κατάλληλο μοντέλο διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου και εντός των προβλεπόμενων χρονικών περιθωρίων.

Για την εκτίμηση του ενδεχομένου ασυνέπειας των πιστούχων της Τραπέζης τα μοντέλα διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου αξιολογούν μία σειρά παραμέτρων, οι οποίες μπορούν να ομαδοποιηθούν ως εξής:

- Χρηματοοικονομική: οικονομική δυνατότητα πιστούχου (δείκτες ρευστότητας, δανειακής επιβαρύνσεως κ.λπ.).
- Συγκριτική θέση πιστούχου στο πλαίσιο του ευρύτερου περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται και κυρίως έναντι των ανταγωνιστριών εταιριών του κλάδου στον οποίο ανήκει.
- Συναλλακτική συμπεριφορά πιστούχου έναντι της Τραπέζης αλλά και έναντι τρίτων (οφειλές σε καθυστέρηση, δυσμενή στοιχεία κ.λπ.).
- Ποιοτικά χαρακτηριστικά πιστούχου (ακεραιότητα και συνέχεια της διοικήσεως, καταλληλότητα παγίων εγκαταστάσεων και εξοπλισμού κ.λπ.).

Τα υποδείγματα διαβαθμίσεως του πιστωτικού κινδύνου που χρησιμοποιούνται σήμερα από την Τράπεζα διαφοροποιούνται αναλόγως:

- Του κύκλου εργασιών των πιστοδοτούμενων επιχειρήσεων.
- Του ύψους του Συνολικού Πιστωτικού Κινδύνου των επιχειρήσεων.
- Των ειδικών χαρακτηριστικών της χρηματοδοτήσεως.
- Των διαθέσιμων στοιχείων για την αξιολόγηση του πιστούχου. Ειδικώς για τα οικονομικά στοιχεία, οι διαφοροποιήσεις

σχετίζονται με την κατηγορία των τηρούμενων λογιστικών βιβλίων, τον τύπο των λογιστικών σχεδίων (για χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, ασφαλιστικές υπηρεσίες κ.λπ.), καθώς και με το αν οι οικονομικές καταστάσεις συντάσσονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως (Δ.Π.Χ.Π.).

Για κάθε ένα από τα υποδείγματα διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου είναι δυνατόν να χρησιμοποιούνται διαφορετικές παράμετροι, η κάθε μία από τις οποίες συνεισφέρει με συγκεκριμένο τρόπο στη σχετική αξιολόγηση.

Η στατιστική επιβεβαίωση των υποδειγμάτων διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου επανεξετάζεται συνεχώς ώστε να διασφαλίζεται η μέγιστη προβλεπτική τους ικανότητα, σύμφωνα και με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και το εποπτικό και ρυθμιστικό πλαίσιο διαχείρισεως κινδύνου.

Κλίμακα διαβαθμίσεως πιστούχων

Οι πιστούχοι διαβαθμίζονται στις ακόλουθες διαβαθμίσεις πιστωτικού κινδύνου:

AA, A+, A, A-, BB+, BB, BB-, B+, B, B-, ΓΓ+, ΓΓ, ΓΓ-, Γ, Δ, Δ0, Δ1, Δ2, E

Για σκοπούς συμπλήρωσεως του πίνακα «Ποιοτική Διαβάθμιση των χωρίς Καθυστέρηση και μη Απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών», στην Υψηλή Διαβάθμιση Εμπίπτουν οι κλίμακες διαβαθμίσεως AA, A+, A, A- και BB+, στην Ικανοποιητική Διαβάθμιση οι κλίμακες διαβαθμίσεως BB, BB-, B+, B, B-, ΓΓ+ και ΓΓ, και στην Υπό επιτήρηση (υψηλότερου κινδύνου) ΓΓ- και υποδεέστερα.

Για χρηματοδοτήσεις ειδικής μορφής (Σύνθετες Χρηματοδοτήσεις και Χρηματοδοτήσεις Ναυτιλίας) έχουν αναπτυχθεί ειδικά μοντέλα (slotting) με την κάτωθι κλίμακα κατηγοριοποιήσεως:

Ισχυρή (Κατηγορία 1), Καλή (Κατηγορία 2), Ικανοποιητική (Κατηγορία 3), Ασθενής (Κατηγορία 4), Σε Αθέτηση (Κατηγορία 5).

Υπόδειγμα Αξιολογήσεως της Ενδεχόμενης Ζημίας από Πιστοδοτήσεις (Facility Rating)

Στο πλαίσιο ευθυγραμμίσεως με τις ισχύουσες εποπτικές οδηγίες της Βασιλείας II και ενισχύσεως των μηχανισμών διαχείρισεως του πιστωτικού κινδύνου, η Τράπεζα διαμόρφωσε εξειδικευμένο υπόδειγμα αξιολογήσεως της ενδεχόμενης ζημίας από πιστοδοτήσεις (facility rating), σε περίπτωση αθετήσεως των υποχρεώσεων των πιστούχων.

Το υπόδειγμα λειτουργεί συμπληρωματικά των υφιστάμενων υποδειγμάτων αξιολογήσεως του πιστωτικού κινδύνου (ABRS, RA), διαβαθμίζοντας ξεχωριστά την κάθε πιστοδότηση με βάση τις εξασφαλίσεις της. Οι επί μέρους αξιολογήσεις υφιστάμενων και προτεινόμενων πιστοδοτήσεων σταθμίζονται, αποδίδοντας την τελική διαβάθμιση της ενδεχόμενης ζημίας σε επίπεδο Συνολικού Πιστωτικού Κινδύνου του πιστούχου.

Η Κλίμακα Διαβαθμίσεως Ενδεχόμενης Ζημίας Συναλλαγής (Facility Rating) από την καλύτερη προς τη χειρότερη διαβάθμιση είναι η ακόλουθη: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

3. Μεθοδολογία Αξιολογήσεως Απομειώσεως

Το σύνολο των δανείων προς τους Πελάτες υπό τη διαχείριση μονάδων Τομέα Wholesale Banking έχει οριστεί από την Τράπεζα ότι συμπεριλαμβάνεται στα «ατομικά σημαντικά» δάνεια.

Η Αξιολόγηση Απομειώσεως διενεργείται σε τριμηνιαία βάση με την ακόλουθη διαδικασία:

Η Τράπεζα εξετάζει εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομειώσεως προκειμένου για τον εξατομικευμένο έλεγχο αξιολογήσεως απομείωσης. Η διαδικασία προσδιορισμού των δανείων προς απομείωση και της εκτίμησης των προβλέψεων τους περιλαμβάνει τα παρακάτω βήματα:

1. Εντοπισμό των δανείων τα οποία θα αξιολογηθούν εξατομικευμένα και για τα οποία υπάρχουν γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υφίσταται ζημία λόγω απομειώσεως αξίας.
2. Υπολογισμός πρόβλεψης σε εξατομικευμένη βάση, για τα δάνεια που αναγνωρίστηκαν στο προηγούμενο βήμα, ως η διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού και της λογιστικής αξίας του δανείου.
3. Στις περιπτώσεις που δεν σχηματίστηκε πρόβλεψη κατόπιν της εξατομικευμένης αξιολογήσεως, τα δάνεια αυτά θα εξετάζονται σε συλλογική βάση για απομείωση, με βάση κάποια κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου. Για παράδειγμα

δημιουργούνται ομάδες δανείων ανά ποσοστό κάλυψης, ημέρες καθυστέρησης, διαβάθμιση, κτλ, όπου και θα εφαρμόζεται ο αντίστοιχος συντελεστής απομειώσεως.

Η εξατομικευμένη αξιολόγηση απομειώσεων διενεργείται από τον Τομέα του Wholesale Banking. Λόγω οργανωτικών μεταβολών, από το τέταρτο τρίμηνο του 2017 και εφεξής, υπεύθυνη μονάδα της Τραπέζης για την επικύρωση των απομειώσεων είναι η Διεύθυνση Εκτιμήσεως Κόστους Πιστωτικού Κινδύνου.

Τα σημαντικά δάνεια ελέγχονται εξατομικευμένα εφόσον ικανοποιείται μια από τις παρακάτω συνθήκες:

- Πελάτες με ένδειξη οικονομικής δυσχέρειας: οι πελάτες που αντιμετωπίζουν ή πρόκειται να αντιμετωπίσουν δυσκολίες όσον αφορά την εκπλήρωση των οικονομικών τους υποχρεώσεων (οικονομική δυσχέρεια)
- Πελάτες στη ζώνη αθετήσεως Δ, Δ0, Δ1, Δ2 και Ε.
- Πελάτες στη ζώνη υψηλού κινδύνου με διαβάθμιση ΓΓ- και Γ.
- Σημαντική επιδείνωση των προοπτικών του κλάδου δραστηριότητας του δανειολήπτη, λαμβάνοντας υπόψη τους πέντε κλάδους με την υψηλότερη επικινδυνότητα όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα της σχετικής μεθοδολογίας σε ετήσια βάση.
- Ύπαρξη/Εμφάνιση δυσμενών στοιχείων (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας).
- Έλευση απρόβλεπτων ή ακραίων γεγονότων όπως απάτη, φυσικές καταστροφές κ.λπ.
- Παρεμβάσεις και ενέργειες εποπτικών αρχών έναντι του δανειολήπτη (π.χ. ΧΑΑ, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς).
- Παράβαση συμβατικών εγγράφων ή προϋποθέσεων και όρων πιστοδοτήσεως.
- Ανεπιθύμητες αλλαγές στη μετοχική σύνθεση ή τη διοίκηση της επιχειρήσεως ή σοβαρά διοικητικά προβλήματα.
- Σημαντικές δυσμενείς μεταβολές στις ταμειακές ροές που μπορεί να οφείλονται π.χ. σε παύση συνεργασίας με σημαντικούς πελάτες, σημαντική μείωση της ζήτησης βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών ή παύση παροχής πιστώσεως από προμηθευτές κ.λπ.
- Σημαντική επιδείνωση των βασικών χρηματοοικονομικών δεικτών του πιστούχου (π.χ. μείωση ιδίων κεφαλαίων λόγω ζημιών, επιβάρυνση του δείκτη καλύψεως υποχρεώσεων κ.λπ.) καθώς και επί τα χείρω μεταβολή στις εκτιμηθείσες μελλοντικές ταμειακές ροές του πιστούχου.

Συλλογική Αξιολόγηση Απομειώσεως

Σε συλλογική βάση αξιολογούνται:

- α. Τα δάνεια τα οποία υπόκεινται σε εξατομικευμένη αξιολόγηση απομειώσεως από την οποία δεν προκύπτει ζημία και τα οποία αξιολογούνται σε συλλογική βάση αφού ενταχθούν σε ομάδες βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.
- β. Τα δάνεια για τα οποία δεν υπάρχουν εναύσματα απομειώσεως αξίας και συνεπώς δεν εξετάζονται εξατομικευμένα, τα οποία αξιολογούνται συλλογικά και κατηγοριοποιούνται βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.

Τα χαρακτηριστικά που επιλέγονται σχετίζονται με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες παρόμοιων δανείων απεικονίζοντας την ικανότητα των οφειλετών να αποπληρώσουν όλα τα οφειλόμενα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των δανείων που αξιολογούνται. Η αξιολόγηση των εν λόγω δανείων για σκοπούς απομείωσης πραγματοποιείται διότι ο εντοπισμός των συγκεκριμένων ενδείξεων ζημιών απομειώσεως μπορεί να οδηγήσει σε καθυστέρηση της αναγνώρισης απομειώσεως, ενώ έχουν ήδη πραγματοποιηθεί. Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με το ΔΛΠ 39, είναι κατάλληλη η αναγνώριση ζημίας απομειώσεως για εκείνες τις ζημίες που «πραγματοποιήθηκαν αλλά δεν έχουν δηλωθεί» (Incurred But Not Reported - IBNR).

4. Διαχείριση Υψηλής Συγκεντρώσεως Κινδύνου

Ο Κίνδυνος Συγκεντρώσεως αποτελεί μια ειδική μορφή πιστωτικού κινδύνου που προκύπτει από το μικρό βαθμό διαφοροποιήσεως μεταξύ αντισυμβαλλομένων ή ομίλων αντισυμβαλλομένων, κλάδων οικονομικής δραστηριότητας, γεωγραφικών περιοχών, προϊόντων ή εξασφαλίσεων.

Η Τράπεζα παρακολουθεί σε τακτή βάση τον κίνδυνο συγκεντρώσεως μέσω ενός πλαισίου αναφορών με αντίστοιχη ενημέρωση της Διοικήσεως και του Διοικητικού Συμβουλίου. Σύμφωνα με το εποπτικό πλαίσιο, η Τράπεζα υιοθετεί και εφαρμόζει τις εποπτικές οδηγίες περί των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων, ενώ οι κεφαλαιακές απαιτήσεις του κινδύνου συγκέντρωσης αντισυμβαλλομένων και κλάδων οικονομικής δραστηριότητας εκτιμώνται στα πλαίσια του Πυλώνα 2 της Βασιλείας II.

5. Πιστωτικός Έλεγχος

Η Τράπεζα προκειμένου να διασφαλίσει την ορθή εφαρμογή των πολιτικών πιστωτικού κινδύνου έχει αναπτύξει μηχανισμούς πιστωτικού ελέγχου (Credit Control).

Ειδικότερα, διενεργούνται επιτόπιοι έλεγχοι (on site) σε Μονάδες Wholesale Banking της Τραπέζης καθώς και έλεγχοι σε κεντρικό επίπεδο (desktop) οι οποίοι καλύπτουν το πλαίσιο της πιστωτικής πολιτικής, της αναλύσεως του χαρτοφυλακίου, της πληρότητας και ορθότητας των δεδομένων στα συστήματα μέσω δειγματοληπτικών ελέγχων

ΤΟΜΕΑΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

Ως τομέας Λιανικής Τραπεζικής ορίζονται τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί από την Τράπεζα και εμπίπτουν σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες:

- Στεγαστικά Δάνεια
- Καταναλωτικά Δάνεια και Πιστωτικές Κάρτες
- Μικρών Επιχειρήσεων και Επαγγελματιών (SB): Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα με Κύκλο Εργασιών έως € 2,5 εκατ. και πιστωτικό όριο έως € 1εκατ.

1. Διαδικασία Εγκρίσεως Δανείων

Η Τράπεζα παρακολουθεί το Συνολικό Πιστωτικό Κίνδυνο πιστούχου (για Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις) ο οποίος ορίζεται ως το άθροισμα των ανακυκλούμενων ορίων του πιστούχου, των υπολοίπων των εφάπαξ πιστοδοτήσεων και ειδικά για τις Μικρές Επιχειρήσεις το ύψος των εγκεκριμένων χρηματοδοτήσεων προς τους φορείς των επιχειρήσεων. Επιπλέον συνυπολογίζονται και πιστοδοτήσεις όπου ο πιστούχος είναι εγγυητής ή συνοφειλέτης.

Η Τράπεζα έχει αναπτύξει και εφαρμόζει πλαίσιο ασκήσεως πιστωτικής πολιτικής (λαμβάνοντας υπόψη το νομοθετικό και εποπτικό/ρυθμιστικό πλαίσιο), στο οποίο στηρίζονται οι διαδικασίες πιστοδοτήσεων Λιανικής Τραπεζικής της Τραπέζης. Παράλληλα, έχει διαμορφώσει και θέσει σε ισχύ ένα σύστημα βασικών αρχών, διαδικασιών και κανόνων εσωτερικής λειτουργίας που διέπει τις πιστοδοτήσεις της και διασφαλίζει την ομαλή και ασφαλή διαχείριση του αναλαμβανόμενου κινδύνου.

Οι κυριότερες αρχές και κανόνες που διέπουν τη λειτουργία των πιστοδοτήσεων Λιανικής Τραπεζικής είναι οι εξής:

- Χρηστή διαχείριση πιστοδοτήσεων.
- Ορθή επιλογή πελατών, βάσει συγκεκριμένων πιστωτικών κριτηρίων.
- Συσχετισμός κινδύνων και αποδοτικότητας με αντίστοιχη διαμόρφωση της τιμολογιακής πολιτικής, κάλυψη πιστοδοτήσεων με εξασφαλίσεις συνεκτιμώντας και το βαθμό πιστωτικού κινδύνου.
- Παρακολούθηση και Διαχείριση του Συνολικού Πιστωτικού Κινδύνου, δηλαδή του συνόλου των κινδύνων που απορρέουν από τις κάθε μορφής πιστοδοτήσεις της Τραπέζης και των εταιριών του Ομίλου.

Η άσκηση της πιστοδοτικής πολιτικής προϋποθέτει την τήρηση πιστωτικών κριτηρίων, τα οποία συντελούν στην απόκτηση και διατήρηση υγιούς χαρτοφυλακίου πιστοδοτήσεων, καθώς και στη δυναμική και ασφαλή τοποθέτηση των κεφαλαίων της Τραπέζης. Συγκεκριμένα:

Ιδιώτες

Η εγκριτική διαδικασία των πιστοδοτήσεων προς ιδιώτες (φυσικά πρόσωπα με εισοδήματα που προέρχονται από μισθωτές υπηρεσίες, συντάξεις ή άλλες πηγές που δεν σχετίζονται με επιχειρηματική δραστηριότητα) πραγματοποιείται με βάση την κατάταξη των πιστούχων σε ομάδες κινδύνου (risk groups), οι οποίες αντιπροσωπεύουν ένα συγκεκριμένο επίπεδο αναλαμβανόμενου κινδύνου. Το επίπεδο του αναλαμβανόμενου από την Τράπεζα κινδύνου προσαρμόζεται, όπως οι συνθήκες το

απαιτούν, αναλόγως της πιστωτικής πολιτικής της.

Η αξιολόγηση αιτημάτων πιστοδοτήσεων Ιδιωτών βασίζεται στους κάτωθι πυλώνες:

- Στην αξιολόγηση πιθανότητας απάτης σε επίπεδο αιτήσεως (Application Fraud Detection).
- Στην αξιολόγηση επιθυμίας αποπληρωμής (Willingness to pay).
- Στην αξιολόγηση ικανότητας αποπληρωμής (Ability to pay).
- Στην αξιολόγηση του κινδύνου εξασφαλίσεων (Collateral risk).

Μικρές Επιχειρήσεις

Ως Μικρές Επιχειρήσεις ορίζονται οι κάτωθι:

- Ατομικές Επιχειρήσεις με επιχειρηματικό όριο έως Ευρώ 1 εκατ. και με ετήσιο κύκλο εργασιών έως Ευρώ 2,5 εκατ.
- Ελεύθεροι Επαγγελματίες με επιχειρηματικό όριο έως Ευρώ 1 εκατ.
- Νομικά Πρόσωπα (Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., ΙΚΕ, Α.Ε.) με επιχειρηματικό όριο έως Ευρώ 1 εκατ. και ετήσιο κύκλο εργασιών έως Ευρώ 2,5 εκατ.

Η πιστοληπτική ικανότητα των Μικρών Επιχειρήσεων αρμοδιότητας Retail Banking σχετίζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό με την πιστοληπτική ικανότητα των φορέων/αρμοδίων στην επιχείρηση και αντίστροφα. Συνεπώς η αξιολόγηση των αιτημάτων αυτής της κατηγορίας βασίζεται σε δύο διαστάσεις:

- Στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των φορέων ή διαχειριστών της επιχείρησης.
- Στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχείρησης.

Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των φορέων ή διαχειριστών μίας επιχείρησης βασίζεται στους κάτωθι πυλώνες:

- Στην αξιολόγηση της επιθυμίας αποπληρωμής (willingness to pay).
- Στην αξιολόγηση της ικανότητας αποπληρωμής (ability to pay).

Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχείρησης βασίζεται στους κάτωθι πυλώνες:

- Αξιολόγηση πιθανότητας απάτης σε επίπεδο αιτήσεως (Application fraud detection).
- Αξιολόγηση δημογραφικών στοιχείων (Demographics).
- Αξιολόγηση οικονομικών στοιχείων (Financials).
- Αξιολόγηση στοιχείων συμπεριφοράς (Behaviour).
- Αξιολόγηση στοιχείων Τειρεσίας Α.Ε.(Credit Bureau).
- Αξιολόγηση ποιοτικών στοιχείων.
- Αξιολόγηση κινδύνου εξασφαλίσεων (Collateral risk).

2. Συστήματα Διαβαθμίσεως

Βασική συνιστώσα στη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου Λιανικής Τραπεζικής αποτελούν τα υποδείγματα διαβαθμίσεως, που έχουν αναπτυχθεί και χρησιμοποιούνται σε όλες τις φάσεις του Πιστωτικού Κύκλου στην Τράπεζα. Τα εν λόγω υποδείγματα τμηματοποιούν τον πληθυσμό σε ομοειδείς ομάδες κινδύνου (pools) και διακρίνονται σε:

- Μοντέλα συμπεριφορικά (Behaviour Models) τα οποία αξιολογούν τη συμπεριφορά του πελάτη και προβλέπουν την πιθανότητα αθέτησης στους επόμενους μήνες.
- Μοντέλα βάσει στοιχείων αιτήσεως (Application Credit Scoring Models). Τα εν λόγω μοντέλα αξιολογούν στοιχεία αιτήσεως, κυρίως δημογραφικά, και προβλέπουν την πιθανότητα αθετήσεως στους επόμενους μήνες.
- Μοντέλα εκτιμήσεως των εποπτικών παραμέτρων. Σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια του έτους 2017 αναπτύχθηκαν ή/και προσαρμόστηκαν μοντέλα εκτιμήσεως Πιστωτικού Κινδύνου της Τραπέζης συμβατά με το ΔΠΧΠ 9 με έναρξη εφαρμογής από 1.1.2018.

Τα εν λόγω υποδείγματα και οι εκτιμήσεις αθετήσεως ζημίας που απορρέουν από αυτά, διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο

στη διαχείριση κινδύνου και στη λήψη αποφάσεων στις λειτουργίες της Τραπέζης. Οι τομείς στους οποίους γίνεται χρήση των υποδειγμάτων είναι οι εξής:

- Στη λήψη αποφάσεων για τη χορήγηση/ανανέωση ορίου πιστοδοτήσεων.
- Στις απομειώσεις της αξίας των απαιτήσεων (impairment tests).
- Στη πρόβλεψη της μελλοντικής συμπεριφοράς των πελατών που ανήκουν σε μία ομάδα με κοινά χαρακτηριστικά.
- Στον έγκαιρο εντοπισμό των προβληματικών λογαριασμών και την άμεση μεθόδευση των απαραίτητων ενεργειών για την ελαχιστοποίηση της ενδεχόμενης ζημίας για την Τράπεζα.
- Στην αξιολόγηση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τραπέζης και του αναλαμβανόμενου από αυτή πιστωτικού κινδύνου.

Οι παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη ποικίλουν αναλόγως του τύπου του μοντέλου και της κατηγορίας προϊόντος που αυτό αξιολογεί. Ενδεικτικά, αναφέρονται τα εξής:

- Προσωπικά / Δημογραφικά στοιχεία, όπως η ηλικία του πελάτη, το επάγγελμα, η οικογενειακή του κατάσταση, η κατάσταση κατοικίας.
- Χαρακτηριστικά του δανείου όπως το προϊόν που αιτείται, η διάρκεια του προϊόντος, το αιτούμενο ποσό, ο σκοπός χρηματοδοτήσεως.
- Στοιχεία συμπεριφοράς του δανείου το τελευταίο διάστημα, όπως οι πληρωμές το τελευταίο διάστημα, η μέγιστη καθυστέρηση, το υπόλοιπο ως προς το όριο, ο τύπος συναλλαγής.
- Οικονομικά στοιχεία όπως η μεταβολή των πωλήσεων, ο τραπεζικός δανεισμός σε σχέση με τις πωλήσεις.
- Ποιοτικά στοιχεία όπως εμπειρία, έδρα επιχειρήσεως, προσωπική περιουσία.

Τα υποδείγματα επανεξετάζονται και επικαιροποιούνται ετησίως και υπόκεινται σε διαρκή ποιοτικό έλεγχο ώστε να διασφαλίζεται ανά πάσα στιγμή η προβλεπτική τους ικανότητα.

Επίσης διενεργούνται, σε συστηματική βάση, ασκήσεις προσομοίωσης καταστάσεων κρίσεως όπου διερευνάται η ενδεχόμενη επίπτωση στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα της Τραπέζης λόγω δυσμενών εξελίξεων τόσο στη συναλλακτική συμπεριφορά των πιστούχων, όσο και στο ευρύτερο χρηματοοικονομικό περιβάλλον.

3. Μεθοδολογία Αξιολόγησης Απομειώσεως

Η διαδικασία προσδιορισμού των δανείων προς απομείωση και της εκτίμησης των προβλέψεων τους περιλαμβάνει τα παρακάτω βήματα:

1. Εντοπισμός των δανείων τα οποία θα αξιολογηθούν σε εξατομικευμένη βάση.
2. Υπολογισμός προβλέψεως σε εξατομικευμένη βάση των δανείων που αναγνωρίστηκαν βάσει του προηγούμενου βήματος (1).
3. Εντοπισμός των δανείων τα οποία θα αξιολογηθούν σε συλλογική βάση, συμπεριλαμβανόμενων των πιστοδοτήσεων για τις οποίες δεν προκύπτει ζημία κατά τον εξατομικευμένο έλεγχο απομειώσεως.
4. Υπολογισμός προβλέψεως σε συλλογική βάση των δανείων που εντοπίστηκαν στο προηγούμενο βήμα (3).

Για σκοπούς προβλέψεων σε συλλογικό επίπεδο, τα δάνεια κατατάσσονται βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου. Τα χαρακτηριστικά που επιλέγονται είναι σχετικά με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων δανείων δείχνοντας την ικανότητα των οφειλετών να αποπληρώσουν όλα τα οφειλόμενα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των στοιχείων που αξιολογούνται.

Το Ποσοστό Απομειώσεως υπολογίζεται με βάση τα χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου της ομάδας και του χαρτοφυλακίου στην οποία ανήκει ο πιστούχος ή η πιστοδότηση. Για τον προσδιορισμό τους χρησιμοποιούνται στατιστικές μέθοδοι.

Ατομική Αξιολόγηση - Ειδικά Εναύσματα Απομειώσεως ανά Χαρτοφυλάκιο (Trigger Events)

Για τα χαρτοφυλάκια αρμοδιότητας του Τομέα Λιανικής Τραπεζικής εξετάζονται μεμονωμένα λογαριασμοί πιστούχων ανά

χαρτοφυλάκιο εφόσον ισχύει κάποιο από τα εναύσματα απομειώσεως (trigger events) που αναφέρονται στη συνέχεια και πληρούν τα κάτωθι όρια:

- Καταναλωτικά Δάνεια: Λογαριασμοί πιστούχων Καταναλωτικής Πίστεως με συνολικά υπόλοιπα άνω των Ευρώ 500 χιλ.
- Στεγαστικά Δάνεια: Λογαριασμοί πιστούχων Στεγαστικής Πίστεως με συνολικά υπόλοιπα άνω των Ευρώ 2 εκατ.
- Επιχειρηματικά Δάνεια: Λογαριασμοί πιστούχων Επιχειρηματικής Πίστεως με συνολικά υπόλοιπα άνω των Ευρώ 1,5 εκατ.).

Εναύσματα Απομειώσεως για Φυσικά Πρόσωπα

1. Πελάτες με ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω των 90 ημερών.
2. Πελάτες με οφειλές σε προσωρινή καθυστέρηση 30-89 ημέρες.
3. Πελάτες με οφειλές σε ρύθμιση.
4. Πελάτες σε ανεργία.
5. Αποθανόντες
6. Έλευση απρόβλεπτων, ακραίων γεγονότων όπως απάτη, φυσικές καταστροφές κ.λπ.
7. Πελάτες που κατά κύριο λόγο είναι Ελεύθεροι Επαγγελματίες ή έχουν Ατομικές επιχειρήσεις και λόγω συνταξιοδοτήσεώς τους πραγματοποιείται παύση εργασιών.
8. Πελάτες που κατά κύριο λόγο είναι Ελεύθεροι Επαγγελματίες ή έχουν Ατομικές επιχειρήσεις και υπάρχει σημαντική επιδείνωση των οικονομικών τους δεδομένων, είτε λόγω κακής διαχείρισεως, είτε λόγω κακής φήμης, είτε λόγω παύσεως σημαντικών συνεργασιών, είτε λόγω επιδείνωσεως στον κλάδο που δραστηριοποιούνται.
9. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους έχουν αιτηθεί υπαγωγή στο άρθρο 99.
10. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους εμφανίζουν στην Τράπεζα ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω των 90 ημερών (διαβάθμιση Δ ή Δ0 ή Δ1 ή Δ2 ή Ε) ή εμφανίζουν διαβάθμιση ΓΓ- ή Γ.
11. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους εμφανίζουν δυσμενή στοιχεία (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας).
12. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και υπάρχουν παρεμβάσεις και ενέργειες κανονιστικών αρχών έναντι των εταιριών τους (π.χ. Χ.Α.Α., Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς).
13. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και στις επιχειρήσεις τους παρατηρούνται σημαντικές δυσμενείς μεταβολές στις ταμειακές ροές, οι οποίες μπορεί να οφείλονται π.χ. σε παύση συνεργασίας με σημαντικούς πελάτες, σημαντική μείωση της ζήτησεως βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών, παύση παροχής πιστώσεως από προμηθευτές κ.λπ.
14. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους δραστηριοποιούνται σε κλάδους που παρατηρείται σημαντική επιδείνωση των προοπτικών του κλάδου (λαμβάνοντας υπόψη τους πέντε κλάδους με τη σημαντικότερη επιδείνωση σε ετήσια βάση σύμφωνα με την κατάταξη της επικινδυνότητας των κλάδων του Risk Analyst).
15. Πελάτες με απομείωση στον προηγούμενο έλεγχο, για τους οποίους δεν ισχύει κάποιο από τα ανωτέρω κριτήρια.
16. Πελάτες με δυσμενή στοιχεία (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας).

Εναύσματα Απομειώσεως για Νομικά Πρόσωπα

1. Πελάτες με ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω των 90 ημερών ή με διαβάθμιση Δ, Δ0, Δ1, Δ2 και Ε.
2. Πελάτες με οφειλές σε προσωρινή καθυστέρηση 30-89 ημέρες.
3. Πελάτες με διαβάθμιση ΓΓ- και Γ.
4. Σημαντική επιδείνωση των προοπτικών του κλάδου δραστηριότητας του πιστούχου (λαμβάνοντας υπόψη τους πέντε κλάδους με τη σημαντικότερη επιδείνωση σε ετήσια βάση σύμφωνα με την κατάταξη της επικινδυνότητας των κλάδων του Risk Analyst).
5. Πελάτες με απομείωση στον προηγούμενο έλεγχο, για τους οποίους δεν ισχύει κάποιο από τα ανωτέρω κριτήρια.

6. Δυσμενή στοιχεία (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας).
7. Έλευση απρόβλεπτων, ακραίων γεγονότων όπως απάτη, φυσικές καταστροφές κ.λπ.
8. Παρεμβάσεις και ενέργειες κανονιστικών αρχών έναντι του δανειολήπτη (π.χ. Χ.Α.Α., Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς).
9. Παράβαση συμβατικών ή πιστοδοτικών όρων και προϋποθέσεων.
10. Ανεπιθύμητες αλλαγές στη μετοχική σύνθεση ή στη διοίκηση της επιχειρήσεως ή σοβαρά διοικητικά προβλήματα.
11. Σημαντικές δυσμενείς μεταβολές στις ταμειακές ροές που μπορεί να οφείλονται π.χ. σε παύση συνεργασίας με σημαντικούς πελάτες, σημαντική μείωση της ζητήσεως βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών, παύση παροχής πιστώσεως από προμηθευτές κ.λπ.

Συλλογική αξιολόγηση

Τα εναύσματα απομειώσεως για τις πιστοδοτήσεις Λιανικής Τραπεζικής για τις οποίες οι προβλέψεις υπολογίζονται σε συλλογική βάση είναι τα κάτωθι:

- Λογαριασμοί σε καθυστέρηση έως 89 ημέρες με ή χωρίς ενδείξεις αδυναμίας πληρωμής (unlikeliness to pay).
- Λογαριασμοί σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών.
- Λογαριασμοί πιστούχων που εμφανίζουν οικονομική δυσκολία και των οποίων έχουν τροποποιηθεί οι συμβατικοί όροι (forborne exposures).
- Λογαριασμοί με μερική διαγραφή οφειλών.

4. Πιστωτικός έλεγχος

Η Τράπεζα, προκειμένου να διασφαλίσει την ορθή τήρηση των πολιτικών πιστωτικού κινδύνου έχει προχωρήσει στην υιοθέτηση μηχανισμών πιστωτικών ελέγχων (Credit Control), οι οποίοι διενεργούνται σε μηνιαία βάση και αποσκοπούν στην επιβεβαίωση της τηρήσεως των πιστωτικών κριτηρίων.

Επιπλέον διενεργούνται έλεγχοι πληρότητας και ορθότητας των στοιχείων (Data Integrity Verification) βάσει των οποίων αξιολογούνται τα αιτήματα πιστοδοτήσεων Λιανικής Τραπεζικής. Επίσης διενεργείται ανάλυση ποιότητας της εγκριτικής διαδικασίας.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

1. Εξασφαλίσεις

Η λήψη εξασφαλίσεων λειτουργεί ως αντιστάθμισμα έναντι του πιστωτικού κινδύνου που μπορεί να προκύψει από την ενδεχόμενη αδυναμία του πιστούχου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του.

Ως εξασφαλίσεις πιστοδοτήσεων νοούνται τα πάσης φύσεως περιουσιακά στοιχεία ή δικαιώματα, τα οποία τίθενται στη διάθεση της Τραπέζης, είτε από τους πιστούχους είτε από τρίτα πρόσωπα, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν ως συμπληρωματικές πηγές ρευστοποιήσεως των σχετικών απαιτήσεων.

Οι εξασφαλίσεις κατατάσσονται σε δύο γενικές κατηγορίες: Ενοχικές και Εμπράγματες εξασφαλίσεις.

2. Ενοχικές εξασφαλίσεις

Οι ενοχικές εξασφαλίσεις αποτελούν το πλαίσιο των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων που συνήθως περιλαμβάνονται/ περιγράφονται σε ειδικά συμβατικά έγγραφα, μέσω των οποίων δημιουργούνται δεσμεύσεις στον οφειλέτη ή σε τρίτα πρόσωπα (φυσικά ή νομικά) που υποκαθιστούν τον οφειλέτη σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του τελευταίου για καταβολή της οφειλής και αντίστοιχα δικαιώματα στον δανειστή για τη διεκδίκησή τους.

Βασική μορφή ενοχικής εξασφαλίσεως, που χρησιμοποιείται στις τραπεζικές πιστοδοτήσεις αποτελεί η Εγγύηση.

3. Εμπράγματες εξασφαλίσεις

Με την εμπράγματη εξασφάλιση παρέχεται στην Τράπεζα δικαίωμα επί περιουσιακού στοιχείου, (κινητού ή ακινήτου), που ανήκει

στην κυριότητα του πιστούχου ή του εγγυητή, με σκοπό την κατά προτεραιότητα ικανοποίηση των απαιτήσεων της από το προϊόν εκποιήσεως του περιουσιακού στοιχείου.

Οι εμπράγματα εξασφαλίσεις διακρίνονται σε υποθήκες και προσημειώσεις υποθηκών που εγγράφονται επί ακινήτων, καθώς και σε ενέχυρα που συστήνονται επί κινητών «πραγμάτων» (π.χ. εμπορεύματα, επιταγές, συναλλαγματικές) ή επί απαιτήσεων και δικαιωμάτων.

Για την καλύτερη διασφάλιση των πιστοδοτήσεων, λαμβάνεται η ασφαλιστική κάλυψη των ενυπόθηκων και κατά περίπτωση των ενεχυριαζόμενων εξασφαλίσεων και η εκχώρηση της ασφαλιστικής αποζημιώσεως στην Τράπεζα.

3.1. Υποθήκη – Προσημείωση Υποθήκης

Η υποθήκη εγγράφεται επί ακινήτων που μπορούν να εκποιηθούν, όπως ειδικότερα αναφέρεται κατωτέρω:

- Κατοικίες
- Εμπορικά Ακίνητα
- Βιομηχανοστάσια
- Οικόπεδα
- Μεταλλεία
- Πλοία ή αεροσκάφη και κινητήρες, ανεξαρτήτως του εάν είναι κινητά.
- Μηχανικές ή άλλες εγκαταστάσεις (μηχανολογικές, μηχανικές, ηλεκτρολογικές, κ.λπ.), εάν είναι μονίμως και σταθερά συνδεδεμένες (εμπενηγμένες) με το ενυπόθηκο ακίνητο.

Περιοδικότητα αποτιμήσεως ενυπόθηκων ακινήτων

Σύμφωνα με την Πιστωτική Πολιτική της Τραπέζης η ύπαρξη και η αξία των εξασφαλίσεων παρακολουθείται στενά. Η συχνότητα των εκτιμήσεων συνήθως δεν υπερβαίνει το έτος.

Οι επανεκτιμήσεις ακινήτων πραγματοποιούνται από πιστοποιημένους εκτιμητές μέσω:

- Στατιστικών Δεικτών (όπως ο PropIndex) που διαθέτει η Εταιρία, ανάλογα με τον τύπο ακινήτου.
- Εξουσιοδοτημένων μηχανικών της Εταιρίας, μετά από επίσκεψή τους στο ακίνητο που χρησιμοποιείται ως κάλυμμα ή μέσω desktop εκτιμήσεως.

3.2. Ενέχυρο

Είναι το εμπράγματο δικαίωμα σε κινητή αξία, που παρέχει στον ενεχυρούχο δανειστή την εξουσία να ικανοποιηθεί κατά προτεραιότητα από την εκποίηση αυτής.

Ενέχυρο μπορεί να συσταθεί επί κινητών πραγμάτων ή δικαιωμάτων που δεν έχουν εξαιρεθεί ή απαγορευθεί από τις συναλλαγές και είναι δεκτικά εκποιήσεως, όπως ενδεικτικά αναφέρονται κατωτέρω:

- Πρώτες ύλες, προϊόντα ή εμπορεύματα
- Μηχανήματα
- Φορτωτικές
- Συναλλαγματικές
- Επιταγές
- Χρεόγραφα
- Καταθέσεις
- Κάθε φύσεως απαιτήσεις που δύνανται να ενεχυριασθούν.

Περιοδικότητα αποτιμήσεως ενεχύρων

Ανάλογα με το δικαίωμα ή περιουσιακό στοιχείο επί του οποίου δύνανται να συσταθεί το ενέχυρο η περιοδικότητα της αποτιμήσεως μπορεί να κυμαίνεται από μήνα έως έτος.

4. Διασφαλιστική Αξία

Η Τράπεζα υπολογίζει την αξία των καλυμμάτων βασισμένη στο δυνητικό ανακτήσιμο ποσό που αυτά θα αποφέρουν. Η εκτίμηση αυτή αποτελεί τη διασφαλιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων που παραχωρούνται για εξασφάλιση των πιστοδοτήσεων και για τον προσδιορισμό της λαμβάνονται υπ' όψιν τόσο η ποιότητα των περιουσιακών στοιχείων όσο και η εμπορική / αγοραία αξία τους.

Με αυτόν τον τρόπο διαμορφώνονται οι συντελεστές διασφαλιστικής αξίας για κάθε είδος εξασφάλισης, οι οποίοι εκφράζονται ως ποσοστό επί της αγοραίας, της ονομαστικής ή της σταθμισμένης αξίας τους, αναλόγως του είδους της εξασφάλισης.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Στο πλαίσιο διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου και της πιστωτικής πολιτικής, έχει ενταχθεί η εξέταση της απαρέγκλιτης τηρήσεως των αρχών της περιβαλλοντικά και κοινωνικά υπεύθυνης χορηγήσεως πιστοδοτήσεων προς επιχειρήσεις.

Ο κύριος στόχος είναι η διαχείριση του δυνητικού κινδύνου προερχομένου από τις δραστηριότητες των πιστούχων της Τραπέζης οι οποίες ενδέχεται να συνδέονται με ζημία προς το περιβάλλον και την κοινωνία ή τυχόν με άμεση απειλή τέτοιας ζημίας, και κατ' επέκταση να επιδρούν αρνητικά στις επιχειρησιακές δραστηριότητες και τα οικονομικά αποτελέσματα της Τραπέζης.

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Η διατήρηση ενός υγιούς δανειακού χαρτοφυλακίου προϋποθέτει τη συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση των πιστούχων, προκειμένου να είναι εφικτή η έγκαιρη διάγνωση μελλοντικών προβλημάτων ρευστότητας που θα επηρεάσουν την ομαλή αποπληρωμή των υποχρεώσεών τους στην Τράπεζα.

Τα πιστωτικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται συνήθως από την Τράπεζα για τη διαχείριση προβλημάτων ρευστότητας που αντιμετωπίζουν οι πιστούχοι στην αποπληρωμή των οφειλών τους είναι οι ρυθμίσεις των χρηματοδοτήσεων μέσω της επαναδιαπραγματεύσεως των αρχικών όρων της δανειακής συμβάσεως.

Με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 42/30.5.2014 της Τραπέζης της Ελλάδος και τις τροποποιητικές αυτής 47/9.2.2015 και 102/30.8.2016, προσδιορίσθηκε το πλαίσιο των εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση από τα πιστωτικά ιδρύματα των πιστοδοτήσεων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων πιστοδοτήσεων, παράλληλα με τις ισχύουσες υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από το Ν.4261/2014, τον Κανονισμό (Ε.Ε.) αριθ. 575/2013 και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών αποφάσεις της Τραπέζης της Ελλάδος.

Επίσης με βάση τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2015/227 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015 και τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, η Τράπεζα αναλαμβάνει τις προκύπτουσες υποχρεώσεις που απορρέουν από το εποπτικό πλαίσιο σχετικά με τις ρυθμισμένες πιστοδοτήσεις.

Οι Ρυθμίσεις οφειλών προτείνονται σε συνεργάσιμους και βιώσιμους δανειολήπτες υπό την προϋπόθεση ότι θα είναι μακροπρόθεσμα αποτελεσματικές και βιώσιμες, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις αιτίες που οδήγησαν στην εμφάνιση οικονομικών δυσκολιών (financial difficulty) όσο και τη δυνατότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη.

Ρύθμιση υφιστάμενης δανειακής συμβάσεως μπορεί να πραγματοποιείται α) κατόπιν αιτήματος του πελάτη, β) βάσει του πλαισίου που ορίζει η Διαδικασία Επιλύσεως Καθυστερήσεων του Κώδικα Δεοντολογίας των τραπεζών που εξέδωσε η Τράπεζα της Ελλάδος (Ν.4224/2013) όπως ισχύει σήμερα.

Εκτός των ρυθμίσεων υφιστάμενων οφειλών που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία της Τραπέζης και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές των Πράξεων Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης της Ελλάδος (αριθ. 42/30.5.2014, 47/9.2.2015, 102/30.8.2016) και της Διαδικασίας Επιλύσεως Καθυστερήσεων (Δ.Ε.Κ.) του Κώδικα Δεοντολογίας των Τραπεζών (Ν.4224/2013) όπως ισχύει, υπάρχουν και οι διαδικασίες «ρυθμίσεως» των οφειλών Λιανικής Τραπεζικής που υπαγορεύονται από σχετικούς νόμους του Κράτους.

Η ύπαρξη ευνοϊκότερων όρων επαναδιαπραγματεύσεως και τροποποιήσεως των όρων της συνεργασίας με τον πιστούχο (concession) σε οικονομική δυσχέρεια, ορίζονται σε σχέση με:

- τους αντίστοιχους όρους που ισχύουν και εφαρμόζονται σε πιστούχους οι οποίοι δεν αντιμετωπίζουν οικονομική δυσχέρεια.
- τους αντίστοιχους όρους που ισχύουν στην αγορά για πιστούχους με τα ίδια χαρακτηριστικά κινδύνου.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Σε συνέχεια της Πράξεως Εκτελεστικής Επιτροπής (Π.Ε.Ε.) 42/30.5.2014, «Πλαίσιο εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση των ανοιγμάτων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων» της Τραπέζης της Ελλάδος όπως στη συνέχεια τροποποιήθηκε από τις Πράξεις 47/9.2.2015 και 102/30.8.2016, η Τράπεζα έχει προβεί σε σειρά ενεργειών προκειμένου να εναρμονιστεί με τις εποπτικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις που απορρέουν από την ανωτέρω Πράξη. Οι εν λόγω αλλαγές καλύπτουν τις εξής διακριτές ενότητες:

- Προσαρμογή των Πληροφοριακών Συστημάτων της Τραπέζης.
- Τροποποιήσεις υφιστάμενων διαδικασιών, π.χ. παραμετροποίηση των νέων τύπων ρυθμίσεων σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στις ΠΕΕ 42/47/102.
- Δημιουργία δομών δεδομένων (Data Marts) που στοχεύουν:
 - στην αυτοματοποίηση των διαδικασιών παραγωγής εσωτερικών (Risk Management) και εξωτερικών (Εποπτικών) αναφορών,
 - στη διενέργεια αναλύσεων επί του χαρτοφυλακίου της Τραπέζης και
 - στην παραγωγή αναφορών Διοικητικής Πληροφόρησης (MIS).

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα έχει προβεί στην καθιέρωση ανεξάρτητης λειτουργίας διαχείρισης των προβληματικών δανείων (troubled asset committee) μέσω των διοικητικών οργάνων που αντιπροσωπεύονται από τις Επιτροπές Αξιολογήσεως Αναγγελιών Πελατών και Παρακολουθήσεως Ανοιγμάτων σε Καθυστέρηση καθώς και τα Συμβούλια Καθυστερήσεων.

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Ως **Απόσβεση Οφειλών (Write-off)** ορίζεται η μείωση της λογιστικής αξίας ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου με χρήση συσσωρευμένων απομειώσεων, όταν δεν υφίσταται πιθανότητα ουσιαστικών περαιτέρω εισπράξεων. Η απόσβεση αφορά τη λογιστική διαγραφή μίας οφειλής ή μέρους αυτής, ήτοι την αφαίρεση του χρηματοοικονομικού στοιχείου ή μέρους αυτού από τον ισολογισμό, η οποία δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη την παραίτηση της Τραπέζης από τη νομική απαίτηση έναντι των πιστούχων. Σε περίπτωση που η Τράπεζα αποφασίζει να παραιτηθεί από τη νομική απαίτηση έναντι των πιστούχων αυτό ονομάζεται **Περιορισμός Οφειλής (Debt Forgiveness)** και η εν λόγω παραίτηση μπορεί να αφορά στοιχεία εντός ή/και εκτός ισολογισμού.

Ως **Απόσβεση Οφειλών με Περιορισμό Οφειλής (Write-down)** ορίζεται η οριστική διαγραφή μίας οφειλής ή μέρους αυτής ως αποτέλεσμα αποφάσεως ή συμφωνίας (δικαστική απόφαση, συμβατική συμφωνία, κ.λπ.) νομικά δεσμευτικού χαρακτήρα, η οποία δεν είναι περαιτέρω διεκδικίσιμη. Σημειώνεται ότι η εν λόγω κατηγορία αποσβέσεων μπορεί να είναι **Οριστική**, ήτοι χωρίς προϋποθέσεις, ή **Υπό Αίρεση (Contingent Write-Down)**, ήτοι να ισχύει υπό την προϋπόθεση επιτεύξεως συγκεκριμένης επιδόσεως από τον Πελάτη (συνήθως επιτυχής υλοποίηση συγκεκριμένου προγράμματος αποπληρωμής). Για τις μεν Οριστικές Αποσβέσεις με Περιορισμό Οφειλής άμεσα και ταυτοχρόνως πραγματοποιείται τόσο η λογιστική όσο και η νομική διαγραφή (περιορισμός οφειλής-Debt Forgiveness), ενώ για τις Υπό Αίρεση Αποσβέσεις κατά τη λήψη της σχετικής αποφάσεως ή ολοκλήρωσεως της συμφωνίας πραγματοποιείται η λογιστική διαγραφή, ενώ η νομική διαγραφή (περιορισμός οφειλής - Debt Forgiveness) πραγματοποιείται είτε ταυτοχρόνως με τη σχετική απόφαση είτε σε δεύτερο χρόνο (μελλοντικά), αναλόγως του είδους της αιρέσεως.

Οι Υπό Αίρεση Αποσβέσεις Οφειλών με Περιορισμό Οφειλής διαχωρίζονται με τη σειρά τους σε:

(α) **Διαλυτικές**, ήτοι η οφειλή διαγράφεται (λογιστικά και νομικά) κατά τη χρονική στιγμή επιτεύξεως της συμφωνίας με τον Πιστούχο και ανατρέπεται μόνον σε περίπτωση που ο τελευταίος δεν πληρώσει το υπολειπόμενο ποσό και σε

(β) **Αναβλητικές**, ήτοι η οφειλή διαγράφεται νομικά εφόσον ο Πιστούχος αποπληρώνει βάσει της σχετικής συμφωνίας.

Ενδεικτικές προϋποθέσεις, και όχι περιοριστικές, για την υποβολή προτάσεων αποσβέσεως μέρους ή του συνόλου των οφειλών δύναται να αποτελούν τα κάτωθι:

- Καταγγελία των οικείων Συμβάσεων των Πελατών
- Έκδοση Διαταγών Πληρωμής καθ' όλων των ενεχομένων των εν λόγω Συμβάσεων
- Ολοκλήρωση των ενεργειών έρευνας ακίνητης περιουσίας
- Ολοκλήρωση της διαδικασίας για την εγγραφή βαρών.
- Εκπλειστηριασμός τουλάχιστον ενός ακινήτου, προκειμένου να έχουν οριστικοποιηθεί οι προνομιακές απαιτήσεις (μέσω του πίνακα κατατάξεως) και κατ' επέκταση η πιθανή ζημία της Τραπέζης.
- Στις περιπτώσεις όπου η πιθανότητα περαιτέρω ανακτήσεως της οφειλής κρίνεται ιδιαίτερος χαμηλή, λόγω:
 - εντάξεως των οφειλετών σε ειδική εκκαθάριση,
 - αποδεδειγμένης υπάρξεως σημαντικού ύψους προνομιακών απαιτήσεων και λήψη απόφασης για την παύση των νομικών ενεργειών διαχείρισεως προς αποφυγή του μη εισπραξιμού κόστους εκτελέσεως,
 - ασύμφορου περαιτέρω δικαστικού αγώνα για τη διεκδίκηση της οφειλής (π.χ. εξασφαλίσεις χαμηλής αξίας)

Για τη διενέργεια της αποσβέσεως, απαιτείται ισόποση πρόβλεψη απομειώσεως τουλάχιστον κατά το προηγούμενο από την πρόταση τρίμηνο.

ΟΡΙΣΜΟΙ

Παρατίθενται οι ακόλουθοι ορισμοί βάσει των οποίων συμπληρώθηκαν οι Πίνακες που ακολουθούν:

Ο Δημόσιος Τομέας περιλαμβάνει πιστοδοτήσεις προς:

- Την Κεντρική κυβέρνηση (όλα τα τμήματα ή τα υπουργεία και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα)
- Τις Τοπικές Αρχές
- Τις εταιρίες που ελέγχονται και πλήρως ή εν μέρει ανήκουν στο κράτος
- Τις συνδεδεμένες με το κράτος εταιρίες
- Τις εταιρίες που ελέγχονται από πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα

Δάνεια σε Καθυστέρηση (Past Due Loans)

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι σε καθυστέρηση εάν η οφειλή του αντισυμβαλλόμενου βρίσκεται σε καθυστέρηση πάνω από μια μέρα.

Μη Εξυπηρετούμενες Πιστοδοτήσεις (Non Performing Exposures)

Μία πιστοδότηση θεωρείται μη εξυπηρετούμενη εάν ισχύει μια εκ των κάτωθι προϋποθέσεων:

- Είναι σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών.
- Είναι σε στάδιο δικαστικών ενεργειών.
- Εμφανίζει ένδειξη αδυναμίας πληρωμής (Unlikely to Pay).
- Είναι απομειωμένη.
- Είναι μη εξυπηρετούμενη ρύθμιση (forborne non performing exposure) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2015/227 της Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015.

Αναλυτικότερα:

- Πιστοδοτήσεις που είχαν χαρακτηριστεί ως μη εξυπηρετούμενες πριν τη ρύθμιση.
- Ρυθμισμένες πιστοδοτήσεις οι οποίες έχουν προέλθει από την κατηγορία των εξυπηρετούμενων, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμισμένων υπό παρακολούθηση οι οποίες είτε επαναρυθμίζονται είτε ξεπερνούν τις 30 ημέρες καθυστέρησης.

Εξυπηρετούμενες Πιστοδοτήσεις (Performing Exposures)

Μία πιστοδότηση θεωρείται εξυπηρετούμενη εάν ικανοποιούνται σωρευτικά οι ακόλουθες συνθήκες:

- Είναι σε καθυστέρηση λιγότερο από 90 ημέρες.
- Δεν ευρίσκεται σε δικαστικές ενέργειες.
- Δεν εμφανίζει ένδειξη αδυναμίας πληρωμής (unlikeliness to pay) των υποχρεώσεων του.
- Δεν θεωρείται απομειωμένη
ή
- Χαρακτηρίζεται ως εξυπηρετούμενη ρύθμιση (forborne performing exposure) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2015/227 της Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015.

Πιστοδοτήσεις με Ενδείξεις Αδυναμίας Πληρωμής (Unlikeliness to pay)

Ως πιστοδοτήσεις με Ένδειξη Αδυναμίας Πληρωμής (Unlikeliness to pay) για το Wholesale Banking ορίζονται οι πιστοδοτήσεις πελατών που βρίσκονται σε καθυστέρηση μικρότερη των 90 ημερών και που πληρούν ένα από τα κάτωθι κριτήρια:

- Έχουν αναγγελθεί στη Διεύθυνση Καθυστερήσεων.
- Είναι απομειωμένες και ο πιστούχος δεν είναι αναγγελμένος στην Διεύθυνση Καθυστερήσεων Επιχειρήσεων
- Η Τράπεζα εκτιμά ότι δεν είναι πιθανό να εκπληρώσουν πλήρως τις πιστωτικές τους υποχρεώσεις χωρίς την ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων, ανεξάρτητα από την ύπαρξη οποιουδήποτε καθυστερούμενου ποσού ή από τον αριθμό των ημερών καθυστέρησης, με εξαίρεση τις περιπτώσεις εξασφαλίσεων που αποτελούν μέρος του συναλλακτικού παραγωγικού κυκλώματος (π.χ ακίνητα στις εταιρείες Real Estate , με εταιρικά μερίδια στις εταιρείες Συμμετοχών).

Ως πιστοδοτήσεις με Ένδειξη Αδυναμίας Πληρωμής (Unlikeliness to pay) για τη Λιανική Τραπεζική ορίζονται οι πιστοδοτήσεις πιστούχων σε καθυστέρηση μικρότερη των 90 ημερών και για τους οποίους ισχύει μία από τις κάτωθι προϋποθέσεις:

- Έχει οριστεί δικάσιμος για υπαγωγή στον Ν.3869.
- Έχει επιβεβαιωθεί απάτη σε βάρος της Τραπέζης.
- Ο πιστούχος απεβίωσε.
- Ο πιστούχος είναι άνεργος χωρίς άλλες πηγές εισοδήματος.
- Ο πιστούχος εμφανίζει σοβαρά προβλήματα υγείας.
- Η επιχείρηση έχει αιτηθεί υπαγωγή στο άρθρο 99.
- Η επιχείρηση δεν δραστηριοποιείται πλέον.

Απομειωμένες Πιστοδοτήσεις (Impaired Exposures)

Ως απομειωμένες ορίζονται οι ακόλουθες περιπτώσεις πιστοδοτήσεων:

- α. Οι πιστοδοτήσεις για τις οποίες έχει υπολογιστεί ποσό απομείωσης κατά την ατομική αξιολόγηση.
- β. Οι πιστοδοτήσεις σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών ή σε στάδιο δικαστικών ενεργειών, για τις οποίες έχει διενεργηθεί απομείωση σε συλλογική βάση.
- γ. Οι πιστοδοτήσεις με ένδειξη Αδυναμίας Πληρωμής
- δ. Οι Μη Εξυπηρετούμενες Ρυθμίσεις (Forborne Non Performing Exposures) οι οποίες βρίσκονται σε καθυστέρηση έως 89 ημέρες.

Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης

Οι συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης, για σκοπούς παρουσίασης των γνωστοποιήσεων πιστωτικού κινδύνου περιλαμβάνουν το υπόλοιπο προσαρμογής των συμβατικών υπολοίπων των δανείων που αποκτήθηκαν στα πλαίσια εξαγοράς, είτε μεμονωμένων δανείων είτε εταιριών (π.χ. Εμπορική Τράπεζα και Citibank Ελλάδος), στην εύλογη αξία τους, καθώς για σκοπούς παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, η Τράπεζα παρακολουθεί την εν λόγω προσαρμογή ως μέρος των προβλέψεων. Επισημαίνεται ότι στη σημείωση 17 «Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών» η εν λόγω προσαρμογή εμφανίζεται αφαιρετικά του υπολοίπου των δανείων προ προβλέψεων.

Αξία Εξασφαλίσεων

Ως αξία εξασφαλίσεων έχει ληφθεί η πιο πρόσφατη εμπορική/αγοραία αξία της εξασφαλίσεως. Στην περίπτωση των ακινήτων έχει ληφθεί η μικρότερη τιμή μεταξύ του ποσού της προσημειώσεως και της αξίας του ακινήτου. Στην αξία εγγυήσεων περιλαμβάνεται η αξία των εγγυήσεων που υπερβαίνει την αξία των εμπράγματων εξασφαλίσεων. Επισημαίνεται ότι όλες οι αξίες λαμβάνονται μέχρι το 100% της οφειλής (capped).

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Η έκθεση έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων αφορά σε χορηγήσεις, διατραπεζικές συναλλαγές (που περιλαμβάνουν θέσεις σε παράγωγα) και εργασίες Διεθνούς Εμπορίου. Ακολουθώντας τους βασικούς κανόνες καθορισμού, παρακολουθήσεως και αναθεωρήσεως των επιχειρηματικών πιστοδοτήσεων, θεσπίζονται όρια από τα αρμόδια Συμβούλια Πιστοδοτήσεων για την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου για τη συνολική έκθεση ανά αντισυμβαλλόμενο πιστωτικό ίδρυμα, εξαιρουμένων των θέσεων που αφορούν θέσεις διαπραγματεύσεως σε ομόλογα εκδόσεώς του. Τα εγκεκριμένα όρια παρακολουθούνται σε καθημερινή βάση. Η διάρκεια ισχύος των ορίων καθορίζεται κατά την έγκριση των ορίων, κατά κανόνα σύμφωνα με την πιστοληπτική διαβάθμιση των πιστωτικών ιδρυμάτων από διεθνείς οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης.

Πέραν των τακτικών αναθεωρήσεων των ορίων αντισυμβαλλομένων πιστωτικών ιδρυμάτων, ενδέχεται να πραγματοποιούνται και ενδιάμεσες αναθεωρήσεις είτε λόγω συνθηκών που συνδέονται με τη συναλλακτική δραστηριότητα της Τραπέζης είτε λόγω περιπτώσεων δυσλειτουργίας των αγορών ή προβλημάτων που συνδέονται με τα αντισυμβαλλόμενα πιστωτικά ιδρύματα. Σε τακτική βάση παρακολουθούνται εναύσματα για την διενέργεια έκτακτης αναθεώρησης ανά αντισυμβαλλόμενο, με σκοπό την επανεξέταση των σχετικών ορίων όταν συντρέχουν τέτοια εναύσματα.

Επιπρόσθετα, κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων διενεργείται αξιολόγηση απομείωσης ως εξής:

1. Διαχωρίζονται τα αντισυμβαλλόμενα Πιστωτικά Ιδρύματα προς αξιολόγηση απομείωσης.
2. Αναγνωρίζονται οι απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων οι οποίες θα αξιολογηθούν εξατομικευμένα ανά πιστωτικό ίδρυμα.
3. Ελέγχονται ανά πιστωτικό ίδρυμα τα γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης της αξίας τους.
4. Υπολογίζονται οι προβλέψεις ανά απαίτηση, ως η διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού και της λογιστικής αξίας της απαίτησης, σε εξατομικευμένη βάση για τα πιστωτικά ιδρύματα για τα οποία συντρέχουν γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ

Επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους αφορούν χρεόγραφα που ταξινομούνται στα χαρτοφυλάκια δανείων και απαιτήσεων, διακρατούμενων ως τη λήξη και διαθέσιμων προς πώληση. Εάν υφίσταται σχέση πιστοδοτήσεως με τον αντισυμβαλλόμενο εκδότη κατά τον χαρακτηρισμό της θέσης χρεογράφων ως επενδυτική, ισχύουν οι διαδικασίες του Κανονισμού Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων. Σε κάθε περίπτωση, η ταξινόμηση της θέσης υποβάλλεται προς έγκριση από το αρμόδιο Συμβούλιο της Τραπέζης. Οι θέσεις αυτές υπόκεινται στα επενδυτικά όρια της Τραπέζης και στα όρια χωρών και παρακολουθούνται σε καθημερινή βάση.

Επιπρόσθετα, κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων διενεργείται αξιολόγηση απομείωσης ως εξής:

1. Διαχωρίζονται τα χρεόγραφα τα οποία αξιολογούνται εξατομικευμένα.
2. Ελέγχονται ανά χρεόγραφο τα γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υφίσταται ζημία λόγω απομείωσης της αξίας τους.
3. Οι προβλέψεις υπολογίζονται ανά χρεόγραφο σε εξατομικευμένη βάση για χρεόγραφα για τα οποία συντρέχουν γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υφίσταται ζημία λόγω απομείωσης αξίας ως: α) η διαφορά μεταξύ της παρούσας αξίας των μελλοντικών χρηματικών ροών και της λογιστικής αξίας, για χρεόγραφα που έχουν ταξινομηθεί στα χαρτοφυλάκια δανείων και απαιτήσεων και διακρατούμενων ως τη λήξη και β) η διαφορά ανάμεσα στο κόστος κτήσεως και στην τρέχουσα εύλογη αξία μείον το ποσό της ζημίας απομείωσης που είχε ήδη αναγνωριστεί στα αποτελέσματα για χρεόγραφα που έχουν ταξινομηθεί στο χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο

	31.12.2017			31.12.2016*		
	Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	Ποσό απομειώσεων	Καθαρή αξία ανοιγμάτων σε πιστωτικό κίνδυνο	Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	Ποσό απομειώσεων	Καθαρή αξία ανοιγμάτων σε πιστωτικό κίνδυνο
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εντός ισολογισμού στοιχεία						
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	467.234		467.234	381.153		381.153
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	2.269.752	41.961	2.227.791	2.954.274	41.961	2.912.313
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	49.473.029	10.951.893	38.521.136	53.940.976	13.679.452	40.261.524
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	628.133		628.133	644.436		644.436
Αξίογραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου:						
- Χρεωστικοί τίτλοι (κρατικοί)	5.969		5.969	2.256		2.256
Σύνολο	5.969		5.969	2.256		2.256
Αξίογραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση:						
- Διαθέσιμα προς πώληση (κρατικά)	3.605.868		3.605.868	3.409.677		3.409.677
- Διαθέσιμα προς πώληση (λοιπά)	1.214.186		1.214.186	889.967	22.385	867.582
Σύνολο	4.820.054		4.820.054	4.299.644	22.385	4.277.259
Αξίογραφα χαρτοφυλακίου διακρατούμενου μέχρι τη λήξη:						
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη (λοιπά)	319		319	9.342		9.342
Σύνολο	319		319	9.342		9.342
Αξίογραφα Δανειακού χαρτοφυλακίου				2.682.655		2.682.655
Σύνολο	-	-	-	2.682.655	-	2.682.655
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση - Δανειακό χαρτοφυλάκιο	1.133.643	975.542	158.101	151.724	104.154	47.570
Σύνολο	1.133.643	975.542	158.101	151.724	104.154	47.570
Συνολική αξία εντός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α)	58.798.133	11.969.396	46.828.737	65.066.460	13.847.952	51.218.508
Λοιπά εντός ισολογισμού στοιχεία που δεν υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	10.410.684	1.384.723	9.025.961	10.001.502	817.437	9.184.065
Σύνολο Ενεργητικού	69.208.817	13.354.119	55.854.698	75.067.962	14.665.389	60.402.573
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εκτός ισολογισμού στοιχεία:						
Εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές εγγυήσεις	3.599.514	11.712	3.587.802	4.133.039	299.128	3.833.911
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)**	346.556		346.556	421.710		421.710
Εγγυήσεις ομολογιακών δανείων εκδόσεως θυγατρικών της Τραπέζης	15.542		15.542	15.542		15.542
Συνολική αξία εκτός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (β)	3.961.612	11.712	3.949.900	4.570.291	299.128	4.271.163
Συνολική αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α+β)	62.759.745	11.981.108	50.778.637	69.636.751	14.147.080	55.489.671

Ο μέγιστος πιστωτικός κίνδυνος ανά κατηγορία στον οποίο είναι εκτεθειμένη η Τράπεζα απεικονίζεται στη στήλη «Καθαρή αξία ανοιγμάτων σε πιστωτικό κίνδυνο».

* Ορισμένα κονδύλια της συγκριτικής περιόδου έχουν αναμορφωθεί για σκοπούς συγκρισιμότητας

** Αφορούν όρια που δεν μπορούν να ακυρωθούν (committed) σε περίπτωση που διαπιστωθεί πιθανή αδυναμία των αντισυμβαλλομένων να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις.

Δάνεια και Απαιτήσεις κατά πελατών

Δάνεια και Απαιτήσεις κατά πελατών με βάση την ποιότητα τους
(απομειωμένα ή μη – προβλέψεις απομειώσεων - αξία εξασφαλίσεων)

31.12.2017									
	Μη απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις		Απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις		Συνολική αξία προ απομειώσεως	Συσσωρευμένες προβλέψεις απομειώσεως		Συνολική Καθαρή αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
	Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	9.299.227	2.550.150	236.802	16.034.983	28.121.162	151.507	6.387.245	21.582.410	17.336.155
Στεγαστικά	6.291.691	2.163.659	139.685	7.613.995	16.209.030	83.026	2.674.309	13.451.695	12.855.349
Καταναλωτικά	1.099.741	191.185	97.117	3.108.102	4.496.145	68.481	1.412.924	3.014.740	1.125.985
Πιστωτικές κάρτες	1.079.771	83.743		429.298	1.592.812		264.207	1.328.605	90.414
Μικρές επιχειρήσεις	828.024	111.563		4.883.588	5.823.175		2.035.805	3.787.370	3.264.407
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	11.241.379	605.511	7.965.949	409.159	20.221.998	4.042.450	323.576	15.855.972	10.964.145
Μεγάλες επιχειρήσεις	7.751.211	442.242	3.191.794	17.907	11.403.154	1.596.933	128.674	9.677.547	5.692.485
Μεσαίες επιχειρήσεις	3.490.168	163.269	4.774.155	391.252	8.818.844	2.445.517	194.902	6.178.425	5.271.660
Δημόσιος τομέας	1.087.489	909	40.202	1.269	1.129.869	28.934	18.181	1.082.754	295.394
Ελλάδα	1.034.442	909	40.202	1.269	1.076.822	28.934	16.586	1.031.302	295.394
Λοιπές χώρες	53.047				53.047		1.595	51.452	
Σύνολο	21.628.095	3.156.570	8.242.953	16.445.411	49.473.029	4.222.891	6.729.002	38.521.136	28.595.694

Στις συσσωρευμένες προβλέψεις απομειώσεως βάσει «Συλλογικής Αξιολόγησης» περιλαμβάνεται ποσό ύψους € 532.529 την 31.12.2017 (31.12.2016: € 673.312) που αφορά σε IBNR προβλέψεις.

Στα απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις ιδιωτών και μικρών επιχειρήσεων περιλαμβάνονται την 31.12.2017 ρυθμίσεις με καθυστέρηση μέχρι 89 ημέρες οι οποίες υπόκεινται σε συλλογική αξιολόγηση, ποσού € 4.184.053. (31.12.2016: € 3.760.657)

31.12.2016									
	Μη απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις		Απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις		Συνολική αξία προ απομειώσεως	Συσσωρευμένες προβλέψεις απομειώσεως		Συνολική Καθαρή αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
	Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	9.714.747	2.776.452	628.054	17.046.968	30.166.221	395.743	7.336.797	22.433.681	18.520.627
Στεγαστικά	6.864.794	2.200.642	242.601	7.412.602	16.720.639	141.565	2.254.921	14.324.153	13.589.605
Καταναλωτικά	1.177.059	216.616	89.406	3.751.770	5.234.851	55.191	2.073.084	3.106.576	1.257.999
Πιστωτικές κάρτες	1.047.936	94.434		495.422	1.637.792		349.798	1.287.994	38.219
Μικρές επιχειρήσεις	624.958	264.760	296.047	5.387.174	6.572.939	198.987	2.658.994	3.714.958	3.634.804
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	12.502.761	395.903	9.637.300	53.339	22.589.303	5.705.753	189.734	16.693.816	12.351.063
Μεγάλες επιχειρήσεις	9.128.446	214.685	3.999.485	30.881	13.373.497	2.352.870	113.112	10.907.515	6.532.164
Μεσαίες επιχειρήσεις	3.374.315	181.218	5.637.815	22.458	9.215.806	3.352.883	76.622	5.786.301	5.818.899
Δημόσιος τομέας	1.140.560	2.968	41.924	-	1.185.452	31.995	19.430	1.134.027	298.457
Ελλάδα	1.067.060	2.968	41.924		1.111.952	31.995	17.138	1.062.819	298.457
Λοιπές χώρες	73.500				73.500		2.292	71.208	
Σύνολο	23.358.068	3.175.323	10.307.278	17.100.307	53.940.976	6.133.491	7.545.961	40.261.524	31.170.147

Ποιοτική διαβάθμιση των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά πελατών

31.12.2017					
	Υψηλής Διαβάθμισης	Ικανοποιητικής Διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	Σύνολο των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις		9.299.227		9.299.227	6.424.307
Στεγαστικά		6.291.691		6.291.691	5.560.272
Καταναλωτικά		1.099.741		1.099.741	207.730
Πιστωτικές κάρτες		1.079.771		1.079.771	57.300
Μικρές επιχειρήσεις		828.024		828.024	599.005
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	4.630.305	5.589.869	1.021.205	11.241.379	5.653.941
Μεγάλες επιχειρήσεις	4.071.945	2.952.306	726.960	7.751.211	3.425.595
Μεσαίες επιχειρήσεις	558.360	2.637.563	294.245	3.490.168	2.228.346
Δημόσιος τομέας	340.764	746.231	494	1.087.489	277.607
Ελλάδα	340.764	693.184	494	1.034.442	277.607
Λοιπές χώρες		53.047		53.047	
Σύνολο	4.971.069	15.635.327	1.021.699	21.628.095	12.355.855

31.12.2016					
	Υψηλής Διαβάθμισης	Ικανοποιητικής Διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	Σύνολο των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις		9.714.747		9.714.747	6.795.707
Στεγαστικά		6.864.794		6.864.794	6.122.569
Καταναλωτικά		1.177.059		1.177.059	212.310
Πιστωτικές κάρτες		1.047.936		1.047.936	134
Μικρές επιχειρήσεις		624.958		624.958	460.694
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	4.837.368	6.966.128	699.265	12.502.761	6.181.590
Μεγάλες επιχειρήσεις	4.380.599	4.434.525	313.322	9.128.446	3.849.548
Μεσαίες επιχειρήσεις	456.769	2.531.603	385.943	3.374.315	2.332.042
Δημόσιος τομέας	355.120	782.962	2.478	1.140.560	272.944
Ελλάδα	355.120	709.462	2.478	1.067.060	272.944
Λοιπές χώρες		73.500		73.500	
Σύνολο	5.192.488	17.463.837	701.743	23.358.068	13.250.241

Ανάλυση ενηλικίωσης των καθυστερημένων και μη απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά πελατών ανά κατηγορία δανείων

31.12.2017									
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
1 - 29 ημέρες	1.452.789	125.184	65.470	85.995	351.247	132.475	901		2.214.061
30 - 59 ημέρες	390.467	46.844	12.141	14.286	23.266	17.616	8		504.628
60 - 89 ημέρες	320.403	19.157	6.132	11.282	67.729	13.178			437.881
90 - 179 ημέρες									
180 - 360 ημέρες									
> 360 ημέρες									
Σύνολο	2.163.659	191.185	83.743	111.563	442.242	163.269	909		3.156.570
Αξία εξασφαλίσεων	1.817.099	30.144	1.147	72.750	294.760	122.448	8		2.338.356

31.12.2016									
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
1 - 29 ημέρες	1.512.321	137.499	72.291	180.287	119.113	114.263	2.261		2.138.035
30 - 59 ημέρες	405.422	52.524	13.980	38.444	65.660	44.100	707		620.837
60 - 89 ημέρες	282.899	26.593	8.163	46.029	29.912	22.855			416.451
90 - 179 ημέρες									
180 - 360 ημέρες									
> 360 ημέρες									
Σύνολο	2.200.642	216.616	94.434	264.760	214.685	181.218	2.968		3.175.323
Αξία εξασφαλίσεων	1.868.485	45.263	17	192.663	173.358	134.769	1.254		2.415.809

Ανάλυση ενηλικίωσης των απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων ανά κατηγορία δανείων

31.12.2017									
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
Ενήμερα	612.496	463.072	56.531	513.641	710.729	778.360	7.877		3.142.706
1 - 29 ημέρες	403.464	159.988	23.951	55.601	494.155	157.423	136		1.294.718
30 - 59 ημέρες	260.847	154.849	16.450	50.119	46.080	64.943	1.206		594.494
60 - 89 ημέρες	522.961	88.203	13.151	33.426	99.738	37.617			795.096
90 - 179 ημέρες	146.474	97.136	23.966	80.300	10.304	36.175			394.355
180 - 360 ημέρες	139.809	149.081	15.863	76.303	21.444	49.619	52		452.171
> 360 ημέρες	3.149.211	669.693	24.007	2.064.863	286.691	1.458.568	2.427		7.655.460
Καθαρή αξία απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων	5.235.262	1.782.022	173.919	2.874.253	1.669.141	2.582.705	11.698		14.329.000
Αξία εξασφαλίσεων	5.477.978	888.111	31.967	2.592.652	1.972.130	2.920.866	17.779		13.901.483

31.12.2016									
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
Ενήμερα	490.226	493.752	64.490	190.776	964.326	677.945	6.583		2.888.098
1 - 29 ημέρες	360.731	159.999	24.004	132.940	92.769	71.047			841.490
30 - 59 ημέρες	231.950	147.788	17.070	65.658	215.235	63.341			741.042
60 - 89 ημέρες	353.520	94.492	13.669	98.443	118.484	64.053			742.661
90 - 179 ημέρες	41.154	80.566	13.897	73.796	62.978	48.388			320.779
180 - 360 ημέρες	176.471	85.949	6.218	104.756	62.370	65.737	16		501.517
> 360 ημέρες	3.968.637	722.580	17.909	2.192.968	433.231	1.309.356	3.329		8.648.010
Καθαρή αξία απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων	5.622.689	1.785.126	157.257	2.859.337	1.949.393	2.299.867	9.928		14.683.597
Αξία εξασφαλίσεων	5.598.550	1.000.426	38.068	2.981.447	2.509.259	3.352.088	24.259		15.504.097

Συμφωνία των απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων ανά κατηγορία δανείων

	31.12.2017								
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες/Μεγάλες Επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο
	Στεγ/κά	Καταν/τικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχ/σεις	Μεγάλες επιχ/σεις	Μεσαίες επιχ/σεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
Υπόλοιπο 1.1.2017	7.655.203	3.841.176	495.422	5.683.221	4.030.366	5.660.273	41.924		27.407.585
Αξία δανείων που χαρακτηρίστηκαν ως απομειωμένα εντός της χρήσεως	775.961	373.068	56.268	314.943	301.496	415.077	733		2.237.546
Αξία δανείων που εξήλθαν από την κατηγορία των απομειωμένων δανείων	(340.958)	(145.462)	(6.560)	(189.555)	(33.878)	(114.069)			(830.482)
Εισπράξεις και ανακτήσεις από καλύμματα	(58.947)	(53.440)	(14.403)	(48.894)	(284.643)	(199.191)	(578)		(660.096)
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(268.369)	(526.247)	(26.211)	(388.293)	(459.452)	(583.250)	(608)		(2.252.430)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(9.210)	66.791		(22.686)	(115.973)	(12.985)			(94.063)
Απόκτηση απομειωμένων δανείων					(55.822)				(55.822)
Μεταφορά απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση		(350.667)	(75.218)	(465.148)	(172.393)	(448)			(1.063.874)
Υπόλοιπο 31.12.2017	7.753.680	3.205.219	429.298	4.883.588	3.209.701	5.165.407	41.471		24.688.364
Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(2.518.418)	(1.423.197)	(255.379)	(2.009.335)	(1.540.560)	(2.582.702)	(29.773)		(10.359.364)
Καθαρή αξία απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων	5.235.262	1.782.022	173.919	2.874.253	1.669.141	2.582.705	11.698		14.329.000

	31.12.2016								
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες/Μεγάλες Επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο
	Στεγ/κά	Καταν/τικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχ/σεις	Μεγάλες επιχ/σεις	Μεσαίες επιχ/σεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
Υπόλοιπο 1.1.2016	7.637.046	3.604.200	496.282	5.462.810	3.664.232	5.635.948	43.775		26.544.293
Αξία δανείων που χαρακτηρίστηκαν ως απομειωμένα εντός της χρήσεως	692.877	568.888	48.496	678.668	1.293.154	438.737	561		3.721.381
Αξία δανείων που εξήλθαν από την κατηγορία των απομειωμένων δανείων	(371.107)	(153.464)	(13.951)	(150.104)	(68.006)	(25.948)			(782.580)
Εισπράξεις και ανακτήσεις από καλύμματα	(85.025)	(54.869)	(12.731)	(46.474)	(483.782)	(125.839)	(726)		(809.446)
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(218.611)	(116.413)	(29.346)	(261.679)	(253.509)	(250.091)			(1.129.649)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	23	(7.166)	6.672		13.407	(12.534)	(1.686)		(1.284)
Απόκτηση απομειωμένων δανείων					14.131				14.131
Μεταφορά απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση					(149.261)				(149.261)
Υπόλοιπο 31.12.2016	7.655.203	3.841.176	495.422	5.683.221	4.030.366	5.660.273	41.924	-	27.407.585
Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(2.032.512)	(2.056.050)	(338.165)	(2.823.884)	(2.080.974)	(3.360.407)	(31.996)		(12.723.988)
Καθαρή αξία απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων	5.622.691	1.785.126	157.257	2.859.337	1.949.392	2.299.866	9.928		14.683.597

Συμφωνία των συσσωρευμένων προβλέψεων απομείωσης

Οι συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης, για σκοπούς παρουσίασης των γνωστοποιήσεων πιστωτικού κινδύνου περιλαμβάνουν το υπόλοιπο προσαρμογής των συμβατικών υπολοίπων των δανείων που αποκτήθηκαν στα πλαίσια εξαγοράς, είτε μεμονωμένων δανείων είτε εταιριών (π.χ. Εμπορική Τράπεζα και Citibank Ελλάδος), στην εύλογη αξία τους, καθώς για σκοπούς παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, η Τράπεζα παρακολουθεί την εν λόγω προσαρμογή ως μέρος των προβλέψεων. Επισημαίνεται ότι στη σημείωση 17 Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών η εν λόγω προσαρμογή εμφανίζεται αφαιρετικά του υπολοίπου των δανείων προ προβλέψεων.

	31.12.2017			
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	Δημόσιος τομέας	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2017	5.912.798	4.444.360	28.198	10.385.356
Ζημίες απομείωσης περιόδου	935.107	(122.385)	(2.830)	809.892
Μεταφορά συσσωρευμένων προβλέψεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(663.724)	(52.074)		(715.798)
Πωλήσεις απομειώμενων δανείων		(12.565)		(12.565)
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομείωσης	85.475	82.478	1.125	169.078
Συναλλαγματικές διαφορές	(2.871)	(18.666)	226	(21.311)
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν για διαγραφές	(1.094.061)	(657.907)	(124)	(1.752.092)
Μεταφορά Χαρτοφυλακίων	33.207	(33.207)		-
Λοιπές κινήσεις	121.510	(203.438)		(81.928)
Υπόλοιπο 31.12.2017	5.327.441	3.426.596	26.595	8.780.632
Προσαρμογές εύλογης αξίας	1.211.311	939.430	20.520	2.171.261
Σύνολο 31.12.2017	6.538.752	4.366.026	47.115	10.951.893

	31.12.2016			
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	Δημόσιος τομέας	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2016	5.821.991	3.934.284	20.966	9.777.241
Ζημίες απομείωσης περιόδου	354.519	820.257	6.321	1.181.097
Μεταφορά συσσωρευμένων προβλέψεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση		(100.000)		(100.000)
Πωλήσεις απομειώμενων δανείων		(1.693)		(1.693)
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομείωσης	208.577	115.341	911	324.829
Συναλλαγματικές διαφορές	652	4.547		5.199
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν για διαγραφές	(472.941)	(311.951)		(784.892)
Λοιπές κινήσεις		(16.425)		(16.425)
Υπόλοιπο 31.12.2016	5.912.798	4.444.360	28.198	10.385.356
Προσαρμογές εύλογης αξίας	1.819.742	1.451.127	23.227	3.294.096
Σύνολο 31.12.2016	7.732.540	5.895.487	51.425	13.679.452

Δείκτης Δανείου προς Αξία Εξασφάλισης

	Στεγαστικά Δάνεια	
	31.12.2017	31.12.2016
< 50%	1.113.204	2.557.779
50% - 70%	1.560.129	1.945.737
71% - 80%	1.034.176	1.065.305
81% - 90%	1.049.830	1.136.838
91% - 100%	3.419.395	1.142.837
101% - 120%	1.901.570	2.222.120
121% - 150%	1.899.588	2.783.221
> 150%	4.231.138	3.866.802
Συνολική αξία Δανείων και Απαιτήσεων	16.209.030	16.720.639
Απλός Μέσος Όρος του Δείκτη (%)	78	74

Ανάκτηση εξασφαλίσεων

	31.12.2017						
	Υπόλοιπα Ισολογισμού					Πωλήσεις χρήσεως	
	Αξία ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2017	Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2017	Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης 31.12.2017	Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2017	Καθαρή Αξία Ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2017	Καθαρή Αξία Πώλησης	Καθαρό κέρδος/(ζημιά) από την πώληση
Ακίνητη περιουσία	266.141	12.856	39.138	10.297	227.003	6.066	(448)
Λοιπές Εξασφαλίσεις	1.658				1.658	8.889	1.472

	31.12.2016						
	Υπόλοιπα Ισολογισμού					Πωλήσεις χρήσεως	
	Αξία ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2016	Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2016	Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης 31.12.2016	Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2016	Καθαρή Αξία Ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2016	Καθαρή Αξία Πώλησης	Καθαρό κέρδος/(ζημιά) από την πώληση
Ακίνητη περιουσία	259.190	4.024	28.321	7.948	230.869	1.431	(444)
Λοιπές Εξασφαλίσεις	9.451	82.914			9.451	68.306	(5.498)

Πολιτική για διάθεση ανακτηθέντων στοιχείων

Η Τράπεζα έχει αναθέσει σε Εταιρία του Ομίλου τη διαχείριση του συνόλου των ακινήτων ιδιοκτησίας της Τραπέζης και θυγατρικών Εταιριών της. Όταν η Τράπεζα αποκτά, εξαιτίας αθέτησης υποχρεώσεων από οφειλέτη, κυριότητα σε ακίνητα που αποτελούσαν εξασφάλιση απαίτησής της, η εν λόγω Εταιρία επιλαμβάνεται της νομικής, πολεοδομικής και φορολογικής τακτοποίησης του ακινήτου σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Τραπέζης και παράλληλα προβαίνει σε εκτίμηση της αξίας του ακινήτου. Στη συνέχεια λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά του ακινήτου εκτιμά, με βάση τις συνθήκες της αγοράς, τη δυνατότητα προώθησης του και προτείνει τον βέλτιστο τρόπο αξιοποίησης ήτοι, πώληση ή εκμίσθωση. Με βάση την εκτίμηση αυτή υποβάλλεται πρόταση στην αρμόδια Επιτροπή της Τραπέζης, η οποία αποφασίζει εάν το ακίνητο θα διατεθεί προς πώληση ή εκμίσθωση ή εάν υφίσταται αντίστοιχη ανάγκη να ιδιοχρησιμοποιηθεί από Εταιρία του Ομίλου. Ανάλογα με την απόφαση, το ακίνητο ταξινομείται στην κατάλληλη κατηγορία για σκοπούς λογιστικής απεικόνισης. Η διαδικασία ταξινόμησης επαναλαμβάνεται περιοδικά έτσι ώστε η θέση κάθε ακινήτου να επικαιροποιείται με βάση τις τρέχουσες, κάθε φορά, συνθήκες της αγοράς.

Ανάλυση των ληφθέντων εξασφαλίσεων και εγγυήσεων

31.12.2017					
	Αξία εξασφαλίσεων				Αξία εγγυήσεων
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κές εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων	
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	16.536.748	150.439	648.968	17.336.155	4.035.141
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	5.856.339	1.392.334	3.715.472	10.964.145	4.751.666
Δημόσιος τομέας	44.153	9.086	242.155	295.394	151.137
Σύνολο	22.437.240	1.551.859	4.606.595	28.595.694	8.937.944

31.12.2016					
	Αξία εξασφαλίσεων				Αξία εγγυήσεων
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κές εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων	
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	17.923.550	309.668	287.409	18.520.627	3.268.065
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	7.971.833	1.017.297	3.361.933	12.351.063	3.935.644
Δημόσιος τομέας	57.979	814	239.664	298.457	243.351
Σύνολο	25.953.362	1.327.779	3.889.006	31.170.147	7.447.060

Δεν υφίστανται περιπτώσεις μεταβίβασης ή επανεκχώρησης εξασφαλίσεων που έχουν ληφθεί από πιστούχους για τις οποίες έχει αναγνωριστεί υποχρέωση επιστροφής τους.

Δάνεια και Απαιτήσεις κατά πελατών, Απομειωμένα δάνεια και Προβλέψεις απομείωσης ανά κατηγορία δανείων, τομέα δραστηριότητας και γεωγραφική περιοχή

31.12.2017						
	Ελλάδα			Λοιπή Ευρώπη		
	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	28.121.162	16.271.785	6.538.752			
Στεγαστικά	16.209.030	7.753.680	2.757.335			
Καταναλωτικά	4.496.145	3.205.219	1.481.405			
Πιστωτικές κάρτες	1.592.812	429.298	264.207			
Μικρές Επιχειρήσεις	5.823.175	4.883.588	2.035.805			
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	18.409.363	8.207.391	4.210.861	1.812.635	167.717	155.165
Πιστωτικά ιδρύματα και λοιπές χρημ/κές υπηρεσίες	852.779	67.783	54.729	27.489		
Βιομηχανία & βιοτεχνίες	4.654.940	2.075.799	1.046.966	71.415	35.888	19.648
Κατασκευαστικές τεχνικές & εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	2.849.012	1.610.561	909.240	168.902	97.825	60.703
Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	4.387.113	2.425.382	1.275.171	54.720	691	1.488
Μεταφορικές	506.982	71.692	33.388			
Ναυτιλία	1.464.383	301.344	130.360			
Τουριστικές - Ξενοδοχειακές	1.695.774	728.401	281.614	78.913	25.663	7.614
Υπηρεσίες και λοιποί κλάδοι	1.998.380	926.429	479.393	1.411.196	7.650	65.712
Δημόσιος Τομέας	1.076.822	41.471	45.520	53.047		1.595
Σύνολο	47.607.347	24.520.647	10.795.133	1.865.682	167.717	156.760

31.12.2016						
	Ελλάδα			Λοιπή Ευρώπη		
	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	30.166.221	17.675.022	7.732.540			
Στεγαστικά	16.720.639	7.655.203	2.396.486			
Καταναλωτικά	5.234.851	3.841.176	2.128.275			
Πιστωτικές κάρτες	1.637.792	495.422	349.798			
Μικρές Επιχειρήσεις	6.572.939	5.683.221	2.857.981			
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	19.593.834	9.292.394	5.396.510	2.995.469	398.245	498.977
Πιστωτικά ιδρύματα και λοιπές χρημ/κές υπηρεσίες	1.019.115	186.024	143.555			
Βιομηχανία & βιοτεχνίες	5.001.786	2.251.668	1.389.291	114.702	78.971	37.514
Κατασκευαστικές τεχνικές & εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	3.133.214	1.778.300	1.055.300	442.801	249.325	134.825
Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	4.580.841	2.742.412	1.756.778	87.513	28.329	26.775
Μεταφορικές	628.519	111.677	67.264			
Ναυτιλία	1.537.941	412.590	137.186			
Τουριστικές - Ξενοδοχειακές	1.605.997	702.809	249.509	89.932	32.734	10.834
Υπηρεσίες και λοιποί κλάδοι	2.086.421	1.106.914	597.627	2.260.521	8.886	289.029
Δημόσιος Τομέας	1.111.952	41.924	49.133	73.500		2.292
Σύνολο	50.872.007	27.009.340	13.178.183	3.068.969	398.245	501.269

Ανάλυση εσόδων από τόκους, με βάση την ποιότητα των Δανείων και Απαιτήσεων κατά πελατών ανά κατηγορία δανείων

31.12.2017			
	Έσοδα από μη-απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις	Έσοδα από απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις	Σύνολο εσόδων από τόκους
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	559.664	510.600	1.070.264
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	682.586	143.752	826.338
Δημόσιος τομέας	29.213	201	29.414
Σύνολο εσόδων από τόκους	1.271.463	654.553	1.926.016

31.12.2016			
	Έσοδα από μη-απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις	Έσοδα από απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις	Σύνολο εσόδων από τόκους
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	629.246	528.310	1.157.556
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	701.653	123.340	824.993
Δημόσιος τομέας	27.686	245	27.931
Σύνολο εσόδων από τόκους	1.358.585	651.895	2.010.480

Ρυθμίσεις δανείων

Η Τράπεζα κατά την 31.12.2014 επαναξιολόγησε την περίμετρο των ρυθμισμένων δανείων για όλα τα χαρτοφυλάκιά της, δυνάμει του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/227 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015 και τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών και ενσωμάτωσε τους σχετικούς ορισμούς στην Πολιτική Πιστωτικού Κινδύνου. Εφεξής βάσει των ανωτέρω ορισμών παρακολουθείται η εξέλιξη, η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα των δανείων αυτών.

Στην κατηγορία των ρυθμισμένων δανείων περιλαμβάνονται δάνεια:

- που ρυθμίστηκαν εντός των τελευταίων 36 μηνών και δεν παρουσίαζαν καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών και
- ρυθμίσεις με καθυστέρηση άνω των 90 ημερών.

Οι ρυθμίσεις δανείων πραγματοποιούνται με τροποποίηση των αρχικών συμβατικών όρων και περιλαμβάνουν μεταβολές όπως:

- Επέκταση της διάρκειας της πιστοδοτήσεως.
- Διαγραφή μέρους των οφειλών του πιστούχου.
- Χορήγηση περιόδου χάριτος ως προς το κεφάλαιο ή/και τους τόκους.
- Μειώσεις επιτοκίων.

Κατά κανόνα οι ρυθμίσεις που πραγματοποιούνται περιλαμβάνουν συνδυασμό των ανωτέρω μεταβολών των συμβατικών όρων. Η λογιστική αξία των ρυθμισμένων δανείων της Τραπέζης κατά την 31.12.2017 ανήρχετο σε ποσό € 12.630,8 εκατ. (31.12.2016: € 11.068,3 εκατ.)

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα, στα πλαίσια αναδιαπραγμάτευσης των όρων δανείων που έχει χορηγήσει, έχει συμμετάσχει σε συμφωνίες για την ανταλλαγή χρέους με απόκτηση μετοχικών τίτλων των πιστούχων. Κατά την 31.12.2017 η Τράπεζα είχε στο Διαθέσιμο προς Πώληση Χαρτοφυλάκιο της και στα κατεχόμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού μετοχές εύλογης αξίας € 2.321 (31.12.2016: € 2.724) που προήλθαν από αντίστοιχες συναλλαγές. Οι μετοχές που έχουν ταξινομηθεί στα κατεχόμενα προς πώληση στοιχεία του ενεργητικού αφορούν στις εταιρίες Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ και Νηρέυς Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε. (σημείωση 19).

Ανάλυση ρυθμισμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ανά είδος ρύθμισης

	31.12.2017	31.12.2016
Πληρωμής τόκου	387.712	243.484
Πρόγραμμα μειωμένων πληρωμών	6.172.968	5.906.757
Παροχή περιόδου χάριτος	620.751	628.795
Επέκταση διάρκειας δανείου	3.209.873	2.453.075
Κεφαλαιοποίηση καθυστερούμενων δόσεων	1.197.647	1.331.451
Διαγραφή μέρους του χρέους	135.251	11.298
Ανταλλαγή χρέους με απόκτηση συμμετοχής	6.805	
Λοιπά	899.764	493.423
Συνολική καθαρή αξία	12.630.771	11.068.283

Ρυθμισμένα Δάνεια και Απαιτήσεις κατά πελατών ανά κατηγορία

	31.12.2017	31.12.2016
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	9.764.415	8.793.504
Στεγαστικά	5.984.806	5.266.227
Καταναλωτικά	1.952.423	1.940.828
Πιστωτικές κάρτες	179.414	174.716
Μικρές Επιχειρήσεις	1.647.772	1.411.733
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	2.828.672	2.267.174
Μεγάλες επιχειρήσεις	1.558.846	1.267.147
Μεσαίες Επιχειρήσεις	1.269.826	1.000.027
Δημόσιος Τομέας	37.684	7.605
Ελλάδα	37.684	7.605
Συνολική καθαρή αξία	12.630.771	11.068.283

Ρυθμισμένα Δάνεια και Απαιτήσεις κατά πελατών ανά γεωγραφική περιοχή

	31.12.2017	31.12.2016
Ελλάδα	12.591.641	10.959.393
Λοιπή Ευρώπη	39.130	108.890
Συνολική καθαρή αξία	12.630.771	11.068.283

Ανάλυση ρυθμίσεων Δανείων και Απαιτήσεις κατά πελατών, με βάση την πιστωτική τους ποιότητα

31.12.2017			
	Συνολικό Ποσό Δανείων και Απαιτήσεων	Συνολικό Ποσό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων	Ποσοστό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων (%)
Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	21.628.095	3.402.663	16
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	3.156.570	1.558.940	49
Απομειωμένα	24.688.364	12.143.184	49
Συνολική Αξία (προ απομείωσης)	49.473.029	17.104.787	35
Ατομική Πρόβλεψη Απομείωσης	(4.222.891)	(1.614.113)	38
Συλλογική Πρόβλεψη Απομείωσης	(6.729.002)	(2.859.903)	43
Συνολική καθαρή αξία	38.521.136	12.630.771	33
Αξία εξασφαλίσεων	28.595.694	10.148.127	35

31.12.2016			
	Συνολικό Ποσό Δανείων και Απαιτήσεων	Συνολικό Ποσό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων	Ποσοστό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων (%)
Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	23.358.068	2.934.800	13
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	3.175.323	1.709.738	54
Απομειωμένα	27.407.585	11.019.417	40
Συνολική Αξία (προ απομείωσης)	53.940.976	15.663.955	29
Ατομική Πρόβλεψη Απομείωσης	(6.133.491)	(1.549.821)	25
Συλλογική Πρόβλεψη Απομείωσης	(7.545.961)	(3.045.851)	40
Συνολική καθαρή αξία	40.261.524	11.068.283	27
Αξία εξασφαλίσεων	31.170.147	9.647.070	31

Συμφωνία των ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά πελατών

	Ρυθμισμένα Δάνεια (Καθαρή Αξία)
Υπόλοιπο 1.1.2017	11.068.283
Δάνεια και απαιτήσεις που εντάχθηκαν σε καθεστώς ρύθμισης εντός της περιόδου	2.344.915
Δάνεια και απαιτήσεις που μεταφέρθηκαν στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(47.183)
Έσοδα από τόκους	414.371
Πωλήσεις Ρυθμισμένων Δανείων	(7.128)
Αποπληρωμές δανείων και απαιτήσεων (μερικώς ή ολικώς)	(488.293)
Δάνεια και απαιτήσεις που εξήλθαν από το καθεστώς της ρύθμισης εντός της περιόδου	(762.348)
Ζημιά απομείωσης	86.323
Λοιπές κινήσεις	21.831
Σύνολο 31.12.2017	12.630.771

	Ρυθμισμένα Δάνεια (Καθαρή Αξία)
Υπόλοιπο 1.1.2016	9.400.176
Δάνεια και απαιτήσεις που εντάχθηκαν σε καθεστώς ρύθμισης εντός της περιόδου	2.446.610
Δάνεια και απαιτήσεις που μεταφέρθηκαν στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	
Έσοδα από τόκους	388.039
Πωλήσεις Ρυθμισμένων Δανείων	
Αποπληρωμές δανείων και απαιτήσεων (μερικώς ή ολικώς)	(514.237)
Δάνεια και απαιτήσεις που εξήλθαν από το καθεστώς της ρύθμισης εντός της περιόδου	(590.340)
Ζημιά απομείωσης	(173.752)
Λοιπές κινήσεις	111.787
Σύνολο 31.12.2016	11.068.283

Διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες - Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων - Παράγωγα και χρεωστικοί τίτλοι

Ανάλυση κατά διαβάθμιση

31.12.2017								
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου			Σύνολο
					Διαθέσιμου προς πώληση	Διακρατούμενου μέχρι τη λήξη	Δανειακό χαρτοφυλάκιο	
AAA					27.008			27.008
AA+ έως AA-		25.676	21.944		564.624			612.244
A+ έως A-		926.654	153.281		36.822			1.116.757
BBB+ έως BBB-		278.796	73.897		229.271			581.964
Υποδεέστερα από BBB-	467.234	958.188	378.268	5.969	3.602.329	319		5.412.307
Μη διαβαθμισμένα		80.438	743		360.000			441.181
Αξία ανοιγμάτων προ αποθειώσεων	467.234	2.269.752	628.133	5.969	4.820.054	319	-	8.191.461

31.12.2016								
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου			Σύνολο
					Διαθέσιμου προς πώληση	Διακρατούμενου μέχρι τη λήξη	Δανειακό χαρτοφυλάκιο	
AAA	10.500				1			10.501
AA+ έως AA-		25.357	38.421				2.682.655	2.746.433
A+ έως A-		1.026.939	136.252		3.402	9.023		1.175.616
BBB+ έως BBB-		332.796	343.318		5.467			681.581
Υποδεέστερα από BBB-	370.653	1.444.787	126.145	2.256	3.773.102	319		5.717.262
Μη διαβαθμισμένα		124.395	300		517.672			642.367
Αξία ανοιγμάτων προ αποθειώσεων	381.153	2.954.274	644.436	2.256	4.299.644	9.342	2.682.655	10.973.760

Διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες - Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων - Παράγωγα και χρεωστικοί τίτλοι

Με βάση την πιστωτική τους ποιότητα

31.12.2017								
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου			Σύνολο
					Διαθέσιμου προς πώληση	Διακρατούμενου μέχρι τη λήξη	Δανειακό χαρτοφυλάκιο	
Ενήμερα και μη απομειωμένα	467.234	2.227.791	628.133	5.969	4.820.054	319	-	8.149.500
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα								-
Απομειωμένα		41.961						41.961
Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	467.234	2.269.752	628.133	5.969	4.820.054	319	-	8.191.461
Μείον: Συσσωρευμένες απομειώσεις		(41.961)						(41.961)
Καθαρή αξία ανοιγμάτων	467.234	2.227.791	628.133	5.969	4.820.054	319	-	8.149.500

31.12.2016								
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου			Σύνολο
					Διαθέσιμου προς πώληση	Διακρατούμενου μέχρι τη λήξη	Δανειακό χαρτοφυλάκιο	
Ενήμερα και μη απομειωμένα	381.153	2.912.313	644.436	2.256	4.266.550	9.342	2.682.655	10.898.705
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα								-
Απομειωμένα		41.961			33.094			75.055
Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	381.153	2.954.274	644.436	2.256	4.299.644	9.342	2.682.655	10.973.760
Μείον: Συσσωρευμένες απομειώσεις		(41.961)			(22.385)			(64.346)
Καθαρή αξία ανοιγμάτων	381.153	2.912.313	644.436	2.256	4.277.259	9.342	2.682.655	10.909.414

Στους παρακάτω πίνακες αναλύονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο, ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας του αντισυμβαλλόμενου.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο

Ανάλυση κατά κλάδο

31.12.2017											
	Πιστωτικά ιδρύματα & λοιπές χρημ/μικές υπηρεσίες	Βιομηχανία & βιοτεχνίες	Κατασ/κές τεχνικές & εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	Δημόσιος τομέας Κρατικοί τίτλοι Παράγωγα	Μεταφορικές	Ναυτιλία	Τουριστικές Ξενοδ/κές	Υπηρεσίες & λοιποί κλάδοι	Ιδιώτες	Σύνολο
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εντός ισολογισμού στοιχεία:											
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	467.234										467.234
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	2.269.752										2.269.752
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	880.268	4.726.355	3.017.914	4.441.833	1.129.869	506.982	1.464.383	1.774.687	3.409.576	28.121.162	49.473.029
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	181.296	16.348	67.304	17.018	331.967		728	8.266	5.090	116	628.133
Αξίογραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου					5.969						5.969
Αξίογραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμο προς πώληση	1.027.737	156.168	566	8.810	3.605.868				20.905		4.820.054
Αξίογραφα χαρτοφυλακίου διακρατούμενου μέχρι τη λήξη			319								319
Αξίογραφα δανειακού χαρτοφυλακίου											-
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση - Δανειακό χαρτοφυλάκιο	69.905	32.099	49.018	1.510			7.522	82.244		891.345	1.133.643
Συνολική αξία εντός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α)	4.896.192	4.930.970	3.135.121	4.469.171	5.073.673	506.982	1.465.111	1.790.475	3.517.815	29.012.623	58.798.133
Λοιπά εντός ισολογισμού στοιχεία που δεν υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	3.217.055	2.966	295.413	350		404		6.894.496			10.410.684
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	8.113.247	4.933.936	3.430.534	4.469.521	5.073.673	507.386	1.465.111	1.790.475	10.412.311	29.012.623	69.208.817
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εκτός ισολογισμού στοιχεία:											
Εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές εγγυήσεις	652.058	426.598	1.380.138	452.077	93.325	61.986	6.527	63.470	394.972	68.363	3.599.514
Μη αντηθηθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)	38.773	155.267			28.870		110.146		13.500		346.556
Εγγυήσεις ομολογιακών δανείων εκδόσεως θυγατρικών της Τραπέζης									15.542		15.542
"Συνολική αξία εκτός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (β)"	690.831	581.865	1.380.138	452.077	122.195	61.986	116.673	63.470	424.014	68.363	3.961.612
"Συνολική αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α+β)"	5.587.023	5.512.835	4.515.259	4.921.248	5.195.868	568.968	1.581.784	1.853.945	3.941.829	29.080.986	62.759.745

31.12.2016*											
	Πιστωτικά ιδρύματα & λοιπές χρημ/μικές υπηρεσίες	Βιομηχανία & βιοτεχνίες	Κατασ/κές τεχνικές & εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	Δημόσιος τομέας Κρατικοί τίτλοι Παράγωγα	Μεταφορικές	Ναυτιλία	Τουριστικές Ξενοδ/κές	Υπηρεσίες & λοιποί κλάδοι	Ιδιώτες	Σύνολο
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εντός ισολογισμού στοιχεία:											
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	381.153										381.153
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	2.954.274										2.954.274
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.019.115	5.116.488	3.576.015	4.668.354	1.185.452	628.519	1.537.941	1.695.929	4.346.942	30.166.221	53.940.976
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	184.632	10.578	79.891	754	342.737		1.579	10.709	13.556		644.436
Αξίογραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου					2.256						2.256
Αξίογραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	432.178	204.655		16.068	3.409.677				237.066		4.299.644
Αξίογραφα χαρτοφυλακίου διακρατούμενου μέχρι τη λήξη	9.024		318								9.342
Αξίογραφα δανειακού χαρτοφυλακίου	2.682.655										2.682.655
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση - Δανειακό χαρτοφυλάκιο	151.724										151.724
Συνολική αξία εντός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α)	7.814.755	5.331.721	3.656.224	4.685.176	4.940.122	628.519	1.539.520	1.706.638	4.597.564	30.166.221	65.066.460
Λοιπά εντός ισολογισμού στοιχεία που δεν υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	2.746.151	10.828	201.274	350		404		7.042.495		-	10.001.502
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	10.560.906	5.342.549	3.857.498	4.685.526	4.940.122	628.923	1.539.520	1.706.638	11.640.059	30.166.221	75.067.962
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εκτός ισολογισμού στοιχεία:											
Εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές εγγυήσεις	977.454	544.117	1.479.746	448.185	94.811	32.940	7.200	68.954	407.268	72.364	4.133.039
Μη αντηθίσιμες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)	31.133				50.645		133.553	94.349	112.030		421.710
Εγγυήσεις ομολογιακών δανείων εκδόσεως Ουγατρικών της Τραπεζής								15.542			15.542
Συνολική αξία εκτός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (β)	1.008.587	544.117	1.479.746	448.185	145.456	32.940	140.753	163.303	534.840	72.364	4.570.291
Συνολική αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α+β)	8.823.342	5.875.838	5.135.970	5.133.361	5.085.578	661.459	1.680.273	1.869.941	5.132.404	30.238.585	69.636.751

* Ορισμένα κονδύλια της συγκριτικής περιόδου έχουν αναμορφωθεί για σκοπούς συγκρισιμότητας

Έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο χρέους εκδόσεως χωρών στην περιφέρεια της ευρωζώνης

Λόγω της παρατεταμένης κρίσης των χωρών της Ευρωζώνης και των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η ελληνική οικονομία σε ότι αφορά την εξυπηρέτηση των δανειακών της υποχρεώσεων, η Τράπεζα παρακολουθεί τον πιστωτικό κίνδυνο που απορρέει από την έκθεση της στο ελληνικό Δημόσιο και στις λοιπές χώρες στην περιφέρεια της Ευρωζώνης.

ι. Έκθεση στο Ελληνικό Δημόσιο

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη συνολική έκθεση της Τραπέζης σε αξιόγραφα Ελληνικού Δημοσίου:

Χαρτοφυλάκιο	31.12.2017		31.12.2016	
	Ονομαστική αξία	Λογιστική αξία	Ονομαστική αξία	Λογιστική αξία
Διαθεσίμων προς πώληση	3.537.240	3.459.945	3.965.219	3.409.677
Εμπορικό	6.265	5.969	2.861	2.256
Σύνολο	3.543.505	3.465.914	3.968.080	3.411.933

Το σύνολο των αξιογράφων Ελληνικού Δημοσίου κατατάσσεται στο Επίπεδο 1 αναφορικά με την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους.

Επιπλέον, τα αξιόγραφα εκδόσεως δημόσιων επιχειρήσεων/ φορέων/οργανισμών ανήλθαν την 31.12.2017 σε € 107.944 (31.12.2016: € 139.961).

Η έκθεση της Τραπέζης σε κίνδυνο Ελληνικού Δημοσίου από λοιπά, πλην αξιογράφων, χρηματοοικονομικά μέσα παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Στοιχεία εντός του Ισολογισμού

	31.12.2017	31.12.2016
	Λογιστική Αξία	
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα – απαιτήσεις	331.967	342.737
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα – υποχρεώσεις	(28.698)	(69.299)

Οι απαιτήσεις από δημόσιες επιχειρήσεις/φορείς/ οργανισμούς από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ανήλθαν την 31.12.2017 σε € 6.541 (31.12.2016: € 8.370 υποχρεώσεις).

Η έκθεση της Τραπέζης σε δάνεια προς δημόσιες επιχειρήσεις/φορείς/οργανισμούς Ελληνικού Δημοσίου ανήρχετο την 31.12.2017 σε €1.076.823 (31.12.2016: €1.111.952). Η Τράπεζα έχει σχηματίσει απομείωση για τις ανωτέρω απαιτήσεις που ανήλθε την 31.12.2017 σε ποσό €45.519 (31.12.2016: €49.133).

Επιπρόσθετα, το υπόλοιπο των δανείων της Τραπέζης με εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου (δάνεια με απευθείας εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου, δάνεια με εγγύηση ΤΕΜΠΜΕ, δάνεια εγγυημένα με Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις) ανέρχονταν την 31.12.2017 σε ποσό €679.214 (31.12.2016: €720.600). Κατά την 31.12.2017, επί των δανείων αυτών είχε σχηματιστεί απομείωση ύψους €113.967 (31.12.2016: €149.199).

Στοιχεία εκτός του Ισολογισμού

	31.12.2017		31.12.2016	
	Ονομαστική αξία	Εύλογη αξία	Ονομαστική αξία	Εύλογη αξία
ΕΓΕΔ που έχουν ληφθεί ως εγγύηση για παροχή χρηματοδοτήσεως			56.373	57.162
ΕΓΕΔ που έχουν ληφθεί ως εγγύηση για σύναψη παράγωγων συναλλαγών	300.000	299.370		

ii. Έκθεση στο χρέος λοιπών χωρών στην περιφέρεια της ευρωζώνης

Η Τράπεζα κατέχει στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο ομόλογα εκδόσεως Ιταλικού Δημοσίου λογιστικής αξίας €71.104 (31.12.2016: €0) και ομόλογα εκδόσεως Ισπανικού Δημοσίου λογιστικής αξίας €74.819 (31.12.2016: € 0).

Η Τράπεζα την 31.12.2017 δεν είχε έκθεση σε χρεόγραφα Κύπρου, Πορτογαλίας και Ιρλανδίας.

38.2 Κίνδυνος αγοράς

Κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος ζημίας που προκύπτει από δυσμενείς εξελίξεις στην τιμή ή στη μεταβλητότητα που παρατηρούνται στις αγορές επιτοκίων, συναλλάγματος, χρηματιστηριακών δεικτών, μετοχών και αγαθών. Ζημίες είναι δυνατόν να προκύψουν και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο και κατά τη διαχείριση των στοιχείων Ενεργητικού – Υποχρεώσεων.

Ειδικότερα:

- Επιτοκιακός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από δυσμενείς μεταβολές των τιμών ή της μεταβλητότητας των επιτοκίων.
- Συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από δυσμενείς μεταβολές των τιμών ή της μεταβλητότητας συναλλαγματικών ισοτιμιών.
- Μετοχικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από δυσμενείς μεταβολές των τιμών ή της μεταβλητότητας μετοχών ή μετοχικών δεικτών. Ο Όμιλος δεν έχει σημαντικό χαρτοφυλάκιο τέτοιων μέσων.

i. Εμπορικού χαρτοφυλακίου

Η Πολιτική Διαχειρίσεων Κινδύνων Αγοράς Ομίλου αφορά την διαχείριση του κινδύνου αγοράς στον Όμιλο, δηλ. την ταυτοποίηση, μέτρηση, παρακολούθηση και έλεγχο του κινδύνου αγοράς που ενυπάρχει σε στοιχεία Ενεργητικού και Παθητικού που συναλλάσσονται από τις μονάδες Διαχειρίσεως Διαθεσίμων Ομίλου και τοπικών ανά χώρα, καθώς και την διασφάλιση ότι επαρκή κεφάλαια διακρατούνται για αυτό το είδος κινδύνου. Ο τελικός στόχος της Πολιτικής είναι η παροχή πλαισίου και αρχών για την αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου αγοράς, με σκοπό:

- Την διακράτηση του κινδύνου αγοράς εντός ορίων, σύμφωνα με την διάθεση ανάληψης κινδύνου του Ομίλου
- Τον περιορισμό του κινδύνου απάτης ή μη συμμόρφωσης με τις εποπτικές απαιτήσεις με τον καθορισμό ορθών μεθοδολογιών
- Τον καθορισμό επαρκών ελέγχων για την αποτροπή σημαντικών ζημιών
- Την διευκόλυνση αποτελεσματικής λήψης αποφάσεων με την ποσοτικοποίηση, όπου είναι εφικτό, της πιθανότητας αποτυχίας επίτευξης κερδών ή άλλων στόχων.

Όλες οι αρμόδιες μονάδες του Ομίλου και τοπικών ανά χώρα εφαρμόζουν την Πολιτική αναπτύσσοντας και εφαρμόζοντας τις κατάλληλες διαδικασίες.

Ο κίνδυνος αγοράς του εμπορικού χαρτοφυλακίου μετράται με τον υπολογισμό της Αξίας σε Κίνδυνο (Value at Risk - VaR), η οποία είναι το μέγιστο ποσό ζημίας με δεδομένη πιθανότητα (διάστημα εμπιστοσύνης). Η μεθοδολογία υπολογισμού της Αξίας σε Κίνδυνο που χρησιμοποιείται είναι η μέθοδος της ιστορικής προσομοιώσεως διενεργώντας πλήρη αποτίμηση με χρήση μονοκατάληκτου διαστήματος εμπιστοσύνης 99%. Η ιστορική περίοδος παρατηρήσεων ανέρχεται κατ'ελάχιστο σε ένα έτος. Οι μεταβολές των παραγόντων κινδύνων που εφαρμόζονται είναι κατά περίπτωση απόλυτες ή ποσοστιαίες.

Η Τράπεζα υπολογίζει την Αξία σε Κίνδυνο σε ημερήσια βάση και ανανεώνει τα δεδομένα σε ημερήσια βάση. Για εποπτικούς σκοπούς χρησιμοποιείται περίοδο διακρατήσεως μιας και δέκα ημερών. Πρόσθετες περίοδοι διακράτησης μπορεί να εφαρμοστούν για εσωτερικού σκοπούς, ανάλογα με το χρόνο που απαιτείται για τη ρευστοποίηση του χαρτοφυλακίου.

Αξία σε κίνδυνο 1 ημέρας, διάστημα εμπιστοσύνης 99% (ιστορικά στοιχεία 2 ετών)

(Ποσά σε ευρώ)

2017					
	Συναλλαγματικός κίνδυνος	Επιτοκιακός κίνδυνος	Κίνδυνος τιμής	Επίδραση αλληλοσυσχέτισης	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου	346.333	1.941.302	24.345	(213.915)	2.098.065
Μέση ημερήσια Αξία (ετησίως)	585.522	1.146.831	42.153	(321.815)	1.452.691
Μέγιστη ημερήσια Αξία (ετησίως)*	429.859	2.220.697	9.763	(432.617)	2.227.702
Ελάχιστη ημερήσια Αξία (ετησίως)*	323.703	254.866	24.174	(158.717)	444.026

(Ποσά σε ευρώ)

2016					
	Συναλλαγματικός κίνδυνος	Επιτοκιακός κίνδυνος	Κίνδυνος τιμής	Επίδραση αλληλοσυσχέτισης	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου	1,216,957	174.020	79.163	(221.350)	1.248.790
Μέση ημερήσια Αξία (ετησίως)	1,752.271	117.635	27.930	(133.385)	1.764.451
Μέγιστη ημερήσια Αξία (ετησίως)*	1.992.659	89.316	31.773	(115.652)	1.998.095
Ελάχιστη ημερήσια Αξία (ετησίως)*					1.248.790

Η μεθοδολογία υπολογισμού της Αξίας σε Κίνδυνο βασίζεται σε θεωρητικές παραδοχές, οι οποίες υπό ακραίες συνθήκες ενδέχεται να μην αντικατοπτρίζουν πλήρως τη μέγιστη ζημία που μπορεί να υποστεί η Τράπεζα. Οι περιορισμοί της μεθοδολογίας συνοψίζονται ως εξής:

- Η Αξία σε Κίνδυνο αφορά την δυνητική ζημία με διάστημα εμπιστοσύνης 99%, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη ζημίες που υπερβαίνουν αυτό το διάστημα.
- Οι αποδόσεις των παραγόντων κινδύνων θεωρείται ότι ακολουθούν την εμπειρική κατανομή που παρατηρήθηκε κατά την διάρκεια της ιστορικής περιόδου παρατηρήσεων.

Για τη μέτρηση του κινδύνου αγοράς του εμπορικού χαρτοφυλακίου συμπληρωματικά με τον υπολογισμό της Αξίας σε Κίνδυνο, ελέγχεται η συμπεριφορά του σε υποθετικές μεταβολές των παραμέτρων αγοράς (σενάρια), καθώς και σε ακραίες μεταβολές τους που παρατηρήθηκαν στο παρελθόν (stress - testing).

Στο πλαίσιο ελέγχου του κινδύνου αγοράς, έχουν θεσπιστεί όρια ανοικτής θέσης, μέγιστης ζημίας (stop loss) και αξίας σε κίνδυνο στις θέσεις διαπραγματεύσεως.

Συγκεκριμένα έχουν θεσπιστεί όρια που αφορούν τους παρακάτω κινδύνους:

- Συναλλαγματικός κίνδυνος για θέσεις spot & forward και FX options.
- Επιτοκιακός κίνδυνος για θέσεις Ομολόγων, Interest Rate Swaps, Interest Futures, Interest Options
- Κίνδυνος τιμών για θέσεις μετοχών, Index Futures και Options, Commodity Futures και Swaps.
- Πιστωτικός κίνδυνος για διατραπεζικές πράξεις και ομόλογα.

Οι θέσεις σε αυτά τα προϊόντα παρακολουθούνται σε συνεχή βάση και ελέγχονται για το ποσοστό καλύψεως και τυχόν υπερβάσεις των εκάστοτε ορίων.

ii. Χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι Τραπεζικού Χαρτοφυλακίου

Κίνδυνος αγοράς είναι δυνατόν να προκύψει, εκτός του εμπορικού χαρτοφυλακίου, και από τη διάρθρωση των στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων και καταθέσεων της Τραπέζης. Ο κίνδυνος αυτός είναι συναλλαγματικός και επιτοκιακός.

* Αφορά το σύνολο της Αξίας σε Κίνδυνο εντός του έτους

α. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Τράπεζα αναλαμβάνει κίνδυνο από τη διακύμανση των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Η διαχείριση της ανοικτής συναλλαγματικής θέσης που προκύπτει από όλες τις εργασίες διενεργείται κεντρικά. Πολιτική της Τραπέζης είναι οι θέσεις να κλείνουν άμεσα με χρήση συναλλαγών spot ή παραγώγων συναλλάγματος. Σε περίπτωση που παραμείνουν ανοικτές θέσεις, υπόκεινται στα όρια συναλλαγματικού κινδύνου που έχουν θεσπιστεί και παρακολουθούνται στα πλαίσια της πολιτικής διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων.

Η συνολική θέση προκύπτει από την άθροιση της τρέχουσας θέσης από τα στοιχεία του ισολογισμού και της προθεσμιακής θέσης από τα παράγωγα προϊόντα, όπως παρατίθεται στους πίνακες που ακολουθούν.

31.12.2017									
	USD	GBP	CHF	JPY	RON	RSD	Λοιπά ΞΝ	Ευρώ	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ									
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.557	521	184	46			482	772.092	774.882
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	17.315	(124)	28.283	2.210	619	73	5.088	2.174.327	2.227.791
Αξίογραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	1							6.543	6.544
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								628.133	628.133
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.476.654	60.562	1.035.265	2.678	141.558		81.906	35.722.513	38.521.136
Αξίογραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου									
- Διαθέσιμα προς πώληση	26.165	23						4.861.168	4.887.356
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη								319	319
- Δανειακού χαρτοφυλακίου									-
Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες	20.595	57.624			164.974		3.438	1.802.300	2.048.931
Επενδύσεις σε ακίνητα								26.379	26.379
Ιδιοχρησιμοποιούμενα εσώματα πάγια								628.956	628.956
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια								350.783	350.783
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις								4.282.208	4.282.208
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού και στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση	364	43	1	2	1.770		14	1.469.086	1.471.280
Σύνολο Ενεργητικού	1.542.651	118.649	1.063.733	4.936	308.921	73	90.928	52.724.807	55.854.698
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ									
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες	1.316.263	93.111	112.926	1.806	1.773		189.845	42.291.156	44.006.880
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								1.037.174	1.037.174
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	295.467							262.482	557.949
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους								17.920	17.920
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους								89.441	89.441
Λοιπές υποχρεώσεις	495	13	414	508			125	822.785	824.340
Προβλέψεις								175.307	175.307
Σύνολο Υποχρεώσεων	1.612.225	93.124	113.340	2.314	1.773	-	189.970	44.696.265	46.709.011
Συναλλαγματική Θέση Στοιχείων Ισολογισμού	(69.574)	25.525	950.393	2.622	307.148	73	(99.042)	8.028.542	9.145.687
Προθεσμιακή Συναλλαγματική Θέση Παραγώγων	109.193	(34.602)	(949.745)	(2.281)	(383.219)		184.153	1.130.389	53.888
Συνολική Συναλλαγματική Θέση	39.619	(9.077)	648	341	(76.071)	73	85.111	9.158.931	9.199.575
Μη ανυληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)	107.346							239.210	346.556

31.12.2016									
	USD	GBP	CHF	JPY	RON	RSD	Λοιπά ΞΝ	Ευρώ	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ									
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	3.356	713	87	23			419	669.841	674.439
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	60.882	(14.006)	10.571	16.883	973	66.938	5.691	2.764.381	2.912.313
Αξίογραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	1							2.864	2.865
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								644.436	644.436
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.750.436	97.704	1.224.958	4.124	72.231		21.779	37.090.292	40.261.524
Αξίογραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου									
- Διαθέσιμα προς πώληση	28.287	10						4.331.750	4.360.047
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη								9.342	9.342
- Δανειακού χαρτοφυλακίου								2.682.655	2.682.655
Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες	23.432	59.714			169.317		3.392	1.559.400	1.815.255
Επενδύσεις σε ακίνητα								27.836	27.836
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια								675.870	675.870
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια								333.926	333.926
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις								4.477.144	4.477.144
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού και στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση	751	22	15.089	2	2.032	217.693	4	1.289.328	1.524.921
Σύνολο Ενεργητικού	1.867.145	144.157	1.250.705	21.032	244.553	284.631	31.285	56.559.065	60.402.573
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ									
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες	1.410.441	93.870	100.112	1.081	1.007		199.962	46.636.507	48.442.980
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								1.337.559	1.337.559
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	229.622							369.137	598.759
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους								19.419	19.419
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους								89.126	89.126
Λοιπές υποχρεώσεις	482	91	451	556			12	804.908	806.500
Προβλέψεις								383.188	383.188
Σύνολο Υποχρεώσεων	1.640.545	93.961	100.563	1.637	1.007	-	199.974	49.639.844	51.677.531
Συναλλαγματική Θέση Στοιχείων Ισολογισμού	226.600	50.196	1.150.142	19.395	243.546	284.631	(168.689)	6.919.221	8.725.042
Προθεσμιακή Συναλλαγματική Θέση Παραγώγων	(202.835)	(50.456)	(1.149.133)	(19.007)	(382.243)		196.100	1.530.874	(76.700)
Συνολική Συναλλαγματική Θέση	23.765	(260)	1.009	388	(138.697)	284.631	27.411	8.450.095	8.648.342
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)	133.553							288.158	421.711

Η ανοικτή συναλλαγματική θέση της 31.12.2017 παρουσιάζει την ακόλουθη ευαισθησία:

Νόμισμα	Σενάριο μεταβολής ισοτιμιών έναντι Ευρώ (%)	Επίπτωση επί των καθαρών εσόδων προ φόρων
USD	Ανατίμηση USD 5%	2.085
	Υποτίμηση USD 5%	(1.887)
GBP	Ανατίμηση GBP 5%	(478)
	Υποτίμηση GBP 5%	432
CHF	Ανατίμηση CHF 5%	34
	Υποτίμηση CHF 5%	(31)
RON	Ανατίμηση RON 5%	(4.004)
	Υποτίμηση RON 5%	3.622
RSD	Ανατίμηση RSD 5%	4
	Υποτίμηση RSD 5%	(3)
ALL	Ανατίμηση ALL 5%	183
	Υποτίμηση ALL 5%	(166)

β. Επιτοκιακός κίνδυνος

Ο επιτοκιακός κίνδυνος του τραπεζικού χαρτοφυλακίου αφορά την μεταβλητότητα στο κεφάλαιο και στα έσοδα τόκων της Τραπέζης που οφείλονται στην αναντιστοιχία του επιτοκιακού ανοίγματος μεταξύ των μη διαπραγματεύσιμων στοιχείων Ενεργητικού και παθητικού και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου.

Το πλαίσιο διαχείρισης του επιτοκιακού κινδύνου καθορίζεται σύμφωνα με την Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου στοιχείων Ενεργητικού-Παθητικού (Asset Liability Risk Management Policy). Με βάση αυτό το πλαίσιο η ανάλυση κινδύνων του Τραπεζικού χαρτοφυλακίου διενεργείται ανάληψη σύμφωνα με τον χρόνο επαναπροσδιορισμού των επιτοκίων (Interest Rate Gap Analysis). Ειδικότερα, τα στοιχεία Ενεργητικού και Παθητικού ταξινομούνται σε χρονικές περιόδους (Gaps) ανάλογα με το πότε επαναπροσδιορίζεται το επιτόκιο τους, για τα στοιχεία κυμαινόμενου επιτοκίου, ή με το πότε λήγουν, για τα στοιχεία σταθερού επιτοκίου. Η διαχείριση του επιτοκιακού κινδύνου πραγματοποιείται από την ALCO, μετά από εισηγήσεις των μονάδων διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού, treasury και κινδύνων αγοράς. Σενάρια ακραίων επιτοκιακών μεταβολών πραγματοποιούνται σε μηνιαία βάση, ενώ υπολογίζεται η επίπτωσή τους στη μεταβολή στο έσοδο τόκων μέσω του EaR (Earning at Risk) και στα κεφάλαια μέσω του EVE (Economic Value of Equity). Αντίστοιχα όρια έχουν καθοριστεί και για τα δύο μεγέθη (EaR & EVE) τα οποία παρακολουθούνται και παρουσιάζονται στην ALCO και στο BRC σε τακτική βάση.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η Ανάλυση Επαναπροσδιορισμού Επιτοκίων των στοιχείων Ενεργητικού Υποχρεώσεων.

31.12.2017								
	< 1 μνός	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	> 5 ετών	Μη επηρεαζόμενα στοιχεία	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ								
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	467.234						307.648	774.882
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.323.941	731.109	1.754		262	170.725		2.227.791
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	575				2.464	3.505		6.544
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	628.133							628.133
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	18.202.550	7.013.244	1.575.425	1.197.468	7.251.868	3.280.581		38.521.136
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου								
- Διαθέσιμα προς πώληση	590.020	558.475	529.323		1.496.643	1.651.246	61.649	4.887.356
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	319							319
- Δανειακού χαρτοφυλακίου								-
Επενδύσεις σε θυγατρικές συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες							2.048.931	2.048.931
Επενδύσεις σε ακίνητα							26.379	26.379
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια							628.956	628.956
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια							350.783	350.783
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις							4.282.208	4.282.208
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού							1.253.995	1.253.995
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	217.285							217.285
Σύνολο Ενεργητικού	21.430.057	8.302.828	2.106.502	1.197.468	8.751.237	5.106.057	8.960.549	55.854.698
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ								
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	9.848.282	761.526	41.289		3.100.753			13.751.850
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.037.174							1.037.174
Υποχρεώσεις προς πελάτες	6.245.474	3.693.915	6.285.401	2.517.709	6.961.527	4.551.004		30.255.030
Όμολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	532.023		4.278		5.712	15.936		557.949
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους							17.920	17.920
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους							89.441	89.441
Λοιπές υποχρεώσεις							824.340	824.340
Προβλέψεις							175.307	175.307
Σύνολο Υποχρεώσεων	17.662.953	4.455.441	6.330.968	2.517.709	10.067.992	4.566.940	1.107.008	46.709.011
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ								
Μετοχικό Κεφάλαιο							463.110	463.110
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο							10.801.029	10.801.029
Αποθεματικά							572.832	572.832
Αποτελέσματα εις νέον							(2.691.284)	(2.691.284)
Σύνολο Καθαρής Θέσεως							9.145.687	9.145.687
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	17.662.953	4.455.441	6.330.968	2.517.709	10.067.992	4.566.940	10.252.695	55.854.698
ΑΝΟΙΓΜΑ	3.767.104	3.847.387	(4.224.466)	(1.320.241)	(1.316.755)	539.117	(1.292.146)	
ΣΩΡΡΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΙΓΜΑ	3.767.104	7.614.491	3.390.025	2.069.784	753.029	1.292.146		

31.12.2016								
	< 1 μηνός	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	> 5 ετών	Μη επηρεαζόμενα στοιχεία	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ								
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	381.153						293.286	674.439
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.640.284	1.070.391	40.469	3.427	1.893	155.849		2.912.313
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	609		518	222		1.516		2.865
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	644.436							644.436
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	20.417.384	7.195.901	2.381.290	982.828	5.771.642	3.512.479		40.261.524
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου								
- Διαθέσιμα προς πώληση	394.783	476.044	1.293.757	195.243	385.712	1.531.720	82.788	4.360.047
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	318		9.024					9.342
- Δανειακού χαρτοφυλακίου			1.964.564		171.048	547.043		2.682.655
Επενδύσεις σε θυγατρικές συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες							1.815.255	1.815.255
Επενδύσεις σε ακίνητα							27.836	27.836
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια							675.870	675.870
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια							333.926	333.926
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις							4.477.144	4.477.144
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού							1.378.290	1.378.290
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	27.111		47.570				71.950	146.631
Σύνολο Ενεργητικού	23.506.078	8.742.336	5.737.192	1.181.720	6.330.295	5.748.607	9.156.345	60.402.573
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ								
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	17.362.947	519.789	49.726		1.500.539			19.433.001
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.337.559							1.337.559
Υποχρεώσεις προς πελάτες	5.712.296	4.096.713	5.828.540	2.075.170	6.873.385	4.423.875		29.009.979
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	517.260	45.954	25.393		10.152			598.759
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους							19.419	19.419
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους							89.126	89.126
Λοιπές υποχρεώσεις							806.500	806.500
Προβλέψεις							383.188	383.188
Σύνολο Υποχρεώσεων	24.930.062	4.662.456	5.903.659	2.075.170	8.384.076	4.423.875	1.298.233	51.677.531
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ								
Μετοχικό Κεφάλαιο							461.064	461.064
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο							10.790.870	10.790.870
Αποθεματικά							208.187	208.187
Αποτελέσματα εις νέον							(2.735.079)	(2.735.079)
Σύνολο Καθαρής Θέσεως							8.725.042	8.725.042
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	24.930.062	4.662.456	5.903.659	2.075.170	8.384.076	4.423.875	10.023.275	60.402.573
ΑΝΟΙΓΜΑ	(1.423.984)	4.079.880	(166.467)	(893.450)	(2.053.781)	1.324.732	(866.930)	
ΣΩΡΡΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΙΓΜΑ	(1.423.984)	2.655.896	2.489.429	1.595.979	(457.802)	866.930		

Από την ανάλυση Ανοιγμάτων Επιτοκίων και με την εφαρμογή εναλλακτικών σεναρίων μεταβολών των επιτοκίων της αγοράς ή και των βασικών επιτοκίων της Τραπέζης, υπολογίζεται άμεσα η αντίστοιχη μεταβολή στο καθαρό έσοδο τόκων καθώς και στην καθαρή θέση για τα διαθέσιμα προς πώληση στοιχεία (Available for sale) και τα αντίστοιχα μέσα αντιστάθμισης. Στα σενάρια μείωσης των επιτοκίων μελετάται μεταβολή μέχρι του σημείου όπου αυτή είναι δυνατή (μηδενισμός επιτοκίου) σύμφωνα με τις ισχύουσες καμπύλες επιτοκίων ανά νόμισμα.

Σενάριο μεταβολής επιτοκίων (παράλληλη μετατόπιση καμπύλης αποδόσεων)	Ευαισθησία καθαρού εσόδου τόκων (για χρονική περίοδο ενός έτους)	Ευαισθησία της Καθαρής Θέσεως
-200	-30.042	+250.453
+200	+25.490	-214.043

38.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Κίνδυνος ρευστότητας αφορά την δυνατότητα της Τραπέζης να διατηρεί επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των συναλλακτικών της υποχρεώσεων είτε προγραμματισμένων είτε έκτακτων. Ο κίνδυνος ρευστότητας προκύπτει τόσο από την πιθανότητα οι ταμειακές εκροές να μην καλύπτονται επαρκώς από τις ταμειακές εισροές (funding liquidity risk) όσο και από την πιθανότητα μη έγκαιρης προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η ρευστοποίηση στοιχείων του ενεργητικού στην καλύτερη τιμή της αγοράς (market liquidity risk).

Η Τράπεζα έχει Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Ρευστότητας σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου έχει αναθέσει τη διαμόρφωση και διαχείριση των στοιχείων Ισολογισμού στην Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού (ALCo). Η εν λόγω Επιτροπή είναι αρμόδια να παρακολουθεί τις ποσοτικές και ποιοτικές διαστάσεις του κινδύνου ρευστότητας καθώς και την ύπαρξη πολιτικών και διαδικασιών προκειμένου να προσδιορισθούν έλεγχοι και όρια για τα τρέχοντα επίπεδα ρευστότητας. Επιπλέον, η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού είναι αρμόδια για την έγκριση των αρχών, οδηγιών, τεχνικών μέτρησης και προσδιορισμού ορίων που αφορούν στην επαρκή παρακολούθηση του Κινδύνου Ρευστότητας, όπως αυτά προτείνονται από τη Διεύθυνση Κινδύνων Αγοράς και Λειτουργικών Κινδύνων, τη Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και τη Διεύθυνση Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού.

Τα εκτελεστικά και ανώτατα στελέχη της διοίκησης ενημερώνονται καθημερινά για τα τρέχοντα επίπεδα έκθεσης σε κίνδυνο ρευστότητας, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το προφίλ κινδύνου ρευστότητας της Τραπέζης παραμένει εντός των εγκεκριμένων ορίων. Επιπροσθέτως, λαμβάνουν καθημερινά αναφορά ρευστότητας στην οποία παρουσιάζονται αναλυτικά οι πηγές χρηματοδότησης της Τραπέζης και τα διαθέσιμα, μη αναχρηματοδοτηθέντα περιουσιακά στοιχεία.

Συνοπτικά, οι αναφορές που ετοιμάζονται σε περιοδική βάση για την ενημέρωση των ανώτατων στελεχών της διοίκησης καθώς και για την λήψη αποφάσεων της Επιτροπής Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού, αφορά τη Στατική Ανάλυση Ληκτοτήτων Ρευστότητας, την παρακολούθηση των εποπτικών δεικτών Ρευστότητας Τραπέζης, την παρακολούθηση της συγκέντρωσης των πελατειακών καταθέσεων ανά κατηγορία προϊόντος, τον δείκτη «Δάνεια προς Καταθέσεις» σε επίπεδο Τραπέζης, την παρακολούθηση των ορίων των δεικτών ρευστότητας του recovery plan, τις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που αξιολογούν τον κίνδυνο σε συστημικά και ιδιοσυγκρατικά έκτακτα γεγονότα στη ρευστότητα της Τραπέζης.

Δεδομένου ότι η διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας αποσκοπεί στη διασφάλιση της ορθής εκτίμησης του εν λόγω κινδύνου σε επίπεδο Τραπέζης και της διατήρησής του σε αποδεκτά επίπεδα, ακόμη και υπό δυσμενείς συνθήκες, η Τράπεζα πρέπει να έχει πρόσβαση στις αγορές κεφαλαίου για την κάλυψη των αναγκών της πελατειακής της βάσης, των υποχρεώσεων της που καθίστανται πληρωτέες και των λοιπών κεφαλαιακών της αναγκών, διατηρώντας ταυτόχρονα τα απαραίτητα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προς ενεχυρίαση για άντληση χρηματοδότησης προς εξυπηρέτηση των ανωτέρω.

Εν γένει η συνολική χρηματοδότηση της μπορεί να χωριστεί σε δύο βασικές κατηγορίες:

A. Καταθέσεις Πελατείας

1. Πελατειακές καταθέσεις πρώτης ζήτησης για κάλυψη ταμειακών αναγκών

Οι καταθέσεις για σκοπούς καλύψεως ταμειακών αναγκών της πελατείας είναι οι καταθέσεις Ταμιευτηρίου και Όψεως. Παρόλο που οι καταθέσεις αυτές μπορούν να αποσυρθούν χωρίς προειδοποίηση εάν ζητηθεί, η διασπορά σε πλήθος και είδος καταθετών διασφαλίζει την απουσία σημαντικών απρόσμενων διακυμάνσεων. Συνεπώς οι συγκεκριμένες καταθέσεις διαμορφώνουν στην πλειοψηφία τους ένα σημαντικό παράγοντα της σταθερότητας της καταθετικής βάσεως.

2. Πελατειακές καταθέσεις προθεσμίας και ομόλογα για επενδυτικούς σκοπούς

Οι πελατειακές καταθέσεις προθεσμίας και τα ομόλογα εκδόσεως Εταιριών του Ομίλου που χρησιμοποιούνται για επενδυτικούς σκοπούς δύναται να πάρουν τη μορφή καταθέσεων συμφωνημένης διάρκειας και πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως, ενώ τα ομόλογα εκδόσεως Εταιριών του Ομίλου διατίθενται μέσω οριστικής πωλήσεως. Η πελατεία έχει τη δυνατότητα πρόωρης αναλήψεως των καταθέσεων ή πρόωρης ρευστοποίησεως των ομολόγων, με συνέπεια την πιθανότητα ανάγκης ευρέσεως εναλλακτικής ρευστότητας από την Τράπεζα σε περίπτωση εκτεταμένων εκροών.

Για το σκοπό αυτό αλλά και για την εν γένει θωράκιση των καταθέσεων πελατείας της, η Τράπεζα μεριμνά είτε για την ύπαρξη επαρκών πλεονασμάτων ρευστότητας που υπολογίζονται βάσει σεναρίων προσομοίωσης ακραίων συνθηκών απώλειας ρευστότητας είτε για την ύπαρξη επαρκών πιστωτικών γραμμών σε χρηματοδοτικά εργαλεία χονδρικής φύσεως ως κατωτέρω.

B. Χρηματοδότηση Wholesale

1. Μεσοπρόθεσμος Δανεισμός από τις διεθνείς κεφαλαιαγορές

Πάγια επιδίωξη της Τραπέζης είναι η καλλιέργεια σχέσεων με διεθνείς επενδυτές που δύνανται να προσφέρουν μεσοπρόθεσμη χρηματοδότηση μέσω αγοράς χρεογράφων εκδόσεως Εταιριών του Ομίλου. Η Τράπεζα διατηρεί για το σκοπό αυτό ειδικά χρηματοδοτικά προγράμματα που έχουν απήχηση σε διεθνείς επενδυτές και προβαίνει στην επαρκή κάλυψη των δανειακών της αναγκών μέσω των διεθνών κεφαλαιαγορών διενεργώντας προγραμματισμό των σχετικών της αναγκών σε επίπεδο Ενεργητικού σε ετήσια βάση. Εντούτοις, η Τράπεζα αναγνωρίζει ότι η ζήτηση των εν λόγω ομολόγων ενδέχεται να μην είναι αρκετή για να καλύψει πλήρως τις ανάγκες της σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα, ως αποτέλεσμα παραγόντων που αφορούν τόσο στην πιστοληπτική της αξιολόγηση όσο και στο εγχώριο και διεθνές οικονομικό περιβάλλον.

2. Χρηματοδότηση μέσω Κεντρικών Τραπεζών

Μία εναλλακτική μορφή δανεισμού της Τραπέζης αποτελεί η άντληση ρευστότητας από τα χρηματοδοτικά εργαλεία των Κεντρικών Τραπεζών-Ευρωσύστημα και ειδικά της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ). Η εν λόγω χρηματοδότηση λαμβάνει τη μορφή δανεισμού επί ενεχέρω στοιχείων του Ενεργητικού της με βάση τις οδηγίες και τα επιλέξιμα στοιχεία Ενεργητικού που καθορίζονται από την ΕΚΤ. Τα τελευταία έτη αυτή η πρόσθετη πηγή χρηματοδοτήσεως αναδείχθηκε σε κύριο χρηματοδοτικό εργαλείο ως αντιστάθμισμα στην ανεπάρκεια ή απώλεια των ανωτέρω βασικών μορφών δανεισμού της Τραπέζης. Περαιτέρω, για το διάστημα που η Ελλάδα τελεί υπό συγκεκριμένο πρόγραμμα αναδιαρθρώσεως της οικονομίας και εξυγίανσεως των δημοσιονομικών της μεγεθών και ταυτοχρόνως εξυπηρετήσεως των αναγκών δανεισμού της από το πλέγμα των θεσμικών οργάνων που έχουν την εποπτεία του προγράμματος, η Τράπεζα δύναται να αξιοποιεί διαθέσιμα στοιχεία Ενεργητικού προκειμένου να αντλεί ρευστότητα από το Ευρωσύστημα προκειμένου να καλύπτει οιοδήποτε χρηματοδοτικό κενό. Η Τράπεζα αναγνωρίζει το βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα της εν λόγω πηγής ρευστότητας και επιδιώκει τη σταδιακή αποσύνδεση της από αυτή εφόσον οι συνθήκες το επιτρέψουν. Παρά ταύτα και για όσο χρονικό διάστημα η χώρα διανύει περίοδο χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσεως, η Τράπεζα φροντίζει για την απρόσκοπτη χρηματοδότηση της από τα εν λόγω εργαλεία που λαμβάνουν είτε τη μορφή του συμβατικού οριακού δανεισμού από την ΕΚΤ (MRO), είτε τη μορφή του έκτακτου μηχανισμού πιστωτικής διευκόλυνσεως της Τραπέζης της Ελλάδος (ELA). Η Τράπεζα μεριμνά για την επάρκεια των καλυμμάτων που απαιτούνται ώστε να εξυπηρετείται η χρηματοδότηση από τα ανωτέρω εργαλεία. αναγνωρίζοντας ωστόσο ότι τόσο το είδος όσο και το ύψος της χρηματοδότησης αυτής τελεί υπό τη διακριτική ευχέρεια του Ευρωσυστήματος.

Ο δανεισμός από το Ευρωσύστημα μειώθηκε κατά € 8,1 δισ. από την 31.12.2016 με αποτέλεσμα να ανέλθει σε € 10,2 δισ. την 31.12.2017, εκ των οποίων τα € 7 δισ. προέρχονται από το Μηχανισμό έκτακτης χρηματοδότησης της Τραπέζης της Ελλάδος (ELA). Σημειώνεται, ότι σύμφωνα με το Σχέδιο Ανακάμψεως αναμένεται η σταδιακή μείωση του ποσού χρηματοδότησης της Τραπέζης από τον ELA με σκοπό την πλήρη αποδέσμευση από αυτή την πηγή χρηματοδότησης. Η μείωση του ELA αναμένεται ότι θα προέλθει κυρίως μέσω της αύξησης των πελατειακών καταθέσεων και των διατραπεζικών συμβάσεων πώλησης τίτλων με συμφωνία επαναγοράς (repos) καθώς και της έκδοσης μεσομακροπρόθεσμων ομολογιών.

Σύμφωνα με την Ανάλυση Ληκτοτήτων Ρευστότητας (Liquidity Gap Analysis), υπολογίζονται οι χρηματοροές που προκύπτουν από όλα τα στοιχεία Ενεργητικού και Υποχρεώσεων και ταξινομούνται σε χρονικές περιόδους, σύμφωνα με τη συμβατική ημερομηνία λήξεως ή με την εκτιμώμενη ημερομηνία λήξεως βασιζόμενη σε στατιστική ανάλυση (convention). Εξαίρεση στο ανωτέρω, αποτελούν τα χαρτοφυλάκια αξιογράφων, τα οποία μπορούν να συμβάλλουν άμεσα σε άντληση ρευστότητας και κατανέμονται στην πρώτη περίοδο με την προϋπόθεση ότι δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για άντληση ρευστότητας είτε από την Κεντρική Τράπεζα είτε στη διατραπεζική μέσω repos.

Ο δανεισμός της Τραπέζης το 2017 είχε κατά κύριο λόγο βραχυπρόθεσμη διάρκεια με σημαντική συμμετοχή από τον μηχανισμό έκτακτης χρηματοδότησης της Τραπέζης της Ελλάδος.

31.12.2017						
	< 1 μηνός	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	> 1 έτους	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	774.882					774.882
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	880.042	294.560	51.821	325.032	676.336	2.227.791
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	6.544					6.544
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	628.133					628.133
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	2.135.256	2.123.022	1.453.244	2.487.992	30.321.622	38.521.136
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου						-
- Διαθέσιμα προς πώληση	4.646.353				241.003	4.887.356
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη					319	319
- Δανειακού χαρτοφυλακίου						-
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες					2.048.931	2.048.931
Επενδύσεις σε ακίνητα					26.379	26.379
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια					628.956	628.956
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια					350.783	350.783
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις					4.282.208	4.282.208
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού					1.253.995	1.253.995
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση		130.284		87.001		217.285
Σύνολο Ενεργητικού	9.071.210	2.547.866	1.505.065	2.900.025	39.830.532	55.854.698
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	9.748.277	488.505	791	1.287	3.512.990	13.751.850
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.037.174					1.037.174
Υποχρεώσεις προς πελάτες	6.240.365	3.693.350	3.445.619	2.725.984	14.149.712	30.255.030
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις			4.278		553.671	557.949
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους		17.920				17.920
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους					89.441	89.441
Λοιπές υποχρεώσεις	88.505				735.835	824.340
Προβλέψεις					175.307	175.307
Σύνολο Υποχρεώσεων	17.114.321	4.199.775	3.450.688	2.727.271	19.216.956	46.709.011
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ						
Μετοχικό Κεφάλαιο					463.110	463.110
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο					10.801.029	10.801.029
Αποθεματικά					572.832	572.832
Αποτελέσματα εις νέον					(2.691.284)	(2.691.284)
Σύνολο Καθαρής Θέσεως					9.145.687	9.145.687
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	17.114.321	4.199.775	3.450.688	2.727.271	28.362.643	55.854.698
ΑΝΟΙΓΜΑ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	(8.043.111)	(1.651.909)	(1.945.623)	172.754	11.467.889	
ΣΩΡΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΙΓΜΑ	(8.043.111)	(9.695.020)	(11.640.643)	(11.467.889)		

31.12.2016						
	< 1 μνός	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	> 1 έτους	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	674.439					674.439
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.138.892	321.071	72.699	555.013	824.638	2.912.313
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	2.865					2.865
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	644.436					644.436
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	2.713.846	1.862.708	1.256.871	3.138.390	31.289.709	40.261.524
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου						
- Διαθέσιμα προς πώληση	4.146.184				213.863	4.360.047
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη			9.024		318	9.342
- Δανειακού χαρτοφυλακίου					2.682.655	2.682.655
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες					1.815.255	1.815.255
Επενδύσεις σε ακίνητα					27.836	27.836
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια					675.870	675.870
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια					333.926	333.926
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις					4.477.144	4.477.144
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού					1.378.290	1.378.290
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση			50.561	96.070		146.631
Σύνολο Ενεργητικού	9.320.662	2.183.779	1.389.155	3.789.473	43.719.504	60.402.573
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	17.362.947	296.162	1.076	2.678	1.770.138	19.433.001
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.337.559					1.337.559
Υποχρεώσεις προς πελάτες	5.706.303	4.096.049	3.042.966	2.280.843	13.883.818	29.009.979
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις		39.348	16.724		542.687	598.759
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους		19.419				19.419
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους					89.126	89.126
Λοιπές υποχρεώσεις	132.193				674.307	806.500
Προβλέψεις					383.188	383.188
Σύνολο Υποχρεώσεων	24.539.002	4.450.978	3.060.766	2.283.521	17.343.264	51.677.531
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ						
Μετοχικό Κεφάλαιο					461.064	461.064
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο					10.790.870	10.790.870
Αποθεματικά					208.187	208.187
Αποτελέσματα εις νέον					(2.735.079)	(2.735.079)
Σύνολο Καθαρής Θέσεως					8.725.042	8.725.042
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	24.539.002	4.450.978	3.060.766	2.283.521	26.068.306	60.402.573
ΑΝΟΙΓΜΑ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	(15.218.340)	(2.267.199)	(1.671.611)	1.505.952	17.651.198	
ΣΩΡΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΙΓΜΑ	(15.218.340)	(17.485.539)	(19.157.150)	(17.651.198)		

Τα Εμπορικό και το Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκια έχουν καταχωρηθεί με βάση τη δυνατότητα ρευστοποίησής τους και όχι σύμφωνα με τη λήξη τους.

Οι χρηματοροές των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων περιλαμβανομένων και των παραγώγων κατανέμονται σύμφωνα με τις εναπομένουσες ημερομηνίες λήξης. Σε αυτές προστίθενται και οι εκτιμώμενες πληρωμές τόκων. Οι υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα έχουν μετατραπεί σε ευρώ. Ειδικά για τα παράγωγα γίνεται ανάλυση σε εκροές και εισροές σύμφωνα με τους συμβατικούς τους όρους.

31.12.2017							
	Σύνολο Ισολογισμού	Ονομαστικές εισροές / (εκροές)					Σύνολο
		έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	πέραν του έτους	
Υποχρεώσεις - μη παράγωγα							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	13.751.850	(9.760.440)	(508.425)	(37.442)	(74.653)	(3.839.251)	(14.220.211)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	30.255.030	(6.250.172)	(3.711.886)	(3.473.033)	(2.780.346)	(14.411.740)	(30.627.177)
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	557.949	(1.513)	(3.096)	(10.180)	(10.203)	(596.591)	(621.583)
Λοιπές υποχρεώσεις	824.340	(88.505)				(735.835)	(824.340)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία ενεργητικού	777						
- Εκροές		(23.759)		(771)	(18)	(17)	(24.565)
- Εισροές		23.725				76	23.801
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία υποχρεώσεων	377.955						
- Εκροές		(181)	(169)	(27.557)		(523.659)	(551.566)
- Εισροές			2.141	7.045	14.072	502.458	525.716
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για εμπορικούς σκοπούς	658.442						
- Εκροές		(993.616)	(537.216)	(71.533)	(65.285)	(1.225.804)	(2.893.454)
- Εισροές		970.266	505.047	61.898	56.440	1.031.712	2.625.363
Σύνολο	46.426.343	(16.124.195)	(4.253.604)	(3.551.573)	(2.859.993)	(19.798.651)	(46.588.016)
Στοιχεία εκτός Ισολογισμού							
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)		(236.410)					(236.410)
Χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις		(106.925)	(134.732)	(124.628)	(229.678)	(2.191.602)	(2.787.565)
Σύνολο στοιχείων εκτός Ισολογισμού		(343.335)	(134.732)	(124.628)	(229.678)	(2.191.602)	(3.023.975)

31.12.2016*							
	Σύνολο Ισολογισμού	Ονομαστικές εισροές / (εκροές)					Σύνολο
		έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	πέραν του έτους	
Υποχρεώσεις - μη παράγωγα							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	19.433.001	(17.380.454)	(324.908)	(54.062)	(108.685)	(2.201.184)	(20.069.293)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	29.009.979	(5.715.291)	(4.112.807)	(3.067.230)	(2.329.250)	(14.093.166)	(29.317.744)
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	598.759	(1.869)	(43.173)	(24.315)	(13.854)	(606.070)	(689.281)
Λοιπές υποχρεώσεις	806.500	(132.193)				(674.307)	(806.500)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία ενεργητικού	1.481						
- Εκροές		(13)		(720)		(659)	(1.392)
- Εισροές					576	638	1.214
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία υποχρεώσεων	629.068						
- Εκροές		(272)	(471)	(40.102)		(802.151)	(842.996)
- Εισροές				10.158	20.213	768.282	798.653
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για εμπορικούς σκοπούς	707.010						
- Εκροές		(482.362)	(113.881)	(91.146)	(250.934)	(1.989.862)	(2.928.185)
- Εισροές		475.023	86.234	74.911	204.624	1.640.410	2.481.202
Σύνολο	51.185.798	(23.237.431)	(4.509.006)	(3.192.506)	(2.477.310)	(17.958.069)	(51.374.322)
Στοιχεία εκτός Ισολογισμού							
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)		(421.710)					(421.710)
Χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις		(129.162)	(134.610)	(160.297)	(204.651)	(2.549.956)	(3.178.676)
Σύνολο στοιχείων εκτός Ισολογισμού		(550.872)	(134.610)	(160.297)	(204.651)	(2.549.956)	(3.600.386)

* Ορισμένα κονδύλια της συγκριτικής περιόδου έχουν αναμορφωθεί για σκοπούς συγκρισιμότητας

38.4 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων**Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων αποτιμώμενων στο αναπόσβεστο κόστος**

	31.12.2017				
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Συνολική Εύλογη αξία	Συνολική Λογιστική αξία
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών			38.222.099	38.222.099	38.521.136
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου					
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη			97	97	319
- Δανειακό χαρτοφυλάκιο					
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων					
Υποχρεώσεις προς πελάτες			30.233.100	30.233.100	30.255.030
Ομολογίες εκδόσεώς μας		18.276	536.812	555.088	557.949

	31.12.2016				
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Συνολική Εύλογη αξία	Συνολική Λογιστική αξία
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών			40.069.490	40.069.490	40.261.524
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου					
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη			9.042	9.042	9.342
- Δανειακό χαρτοφυλάκιο		2.743.600		2.743.600	2.682.655
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων					
Υποχρεώσεις προς πελάτες			28.987.263	28.987.263	29.009.979
Ομολογίες εκδόσεώς μας *		53.806	478.774	532.580	584.764

Ο ανωτέρω πίνακας παρουσιάζει την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, με ταξινόμηση ανά Επίπεδο ιεραρχίας, καθώς και τη λογιστική αξία τους.

Η εύλογη αξία των δανείων υπολογίζεται με βάση την καμπύλη επιτοκίων της διατραπεζικής αγοράς, προσθέτοντας κόστος ρευστότητας (liquidity premium) και προσαρμόζοντας για τον πιστωτικό κίνδυνο. Η εύλογη αξία των καταθέσεων υπολογίζεται με βάση την καμπύλη επιτοκίων της διατραπεζικής αγοράς μετά την αφαίρεση του περιθωρίου του πελάτη (spread) ανάλογα με το είδος της κατάθεσης. Στις δύο παραπάνω περιπτώσεις οι μελλοντικές χρηματοροές (κυμαινόμενου επιτοκίου) υπολογίζονται με βάση την καμπύλη προθεσμιακών καταθέσεων (implied forward rates) μέχρι την λήξη τους.

Τα διακρατούμενα μέχρι τη λήξη χρεόγραφα και οι ομολογιακές εκδόσεις των οποίων η εύλογη αξία υπολογίζεται βάσει τιμών ενεργού αγοράς ταξινομούνται στο Επίπεδο 1.

Τα διακρατούμενα μέχρι τη λήξη χρεογράφα και οι ομολογιακές εκδόσεις των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από μη δεσμευτικές τιμές των χρεογράφων που παρέχουν στην αγορά εξωτερικοί διαπραγματευτές (dealers – brokers) ή με μεθοδολογίες εισοδήματος (income approach) χρησιμοποιώντας ως δεδομένα επιτόκια και πιστωτικά περιθώρια που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά, ταξινομούνται στο Επίπεδο 2. Η εύλογη αξία των χρεογράφων του δανειακού χαρτοφυλακίου που αφορούν σε τίτλους εκδόσεως του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) προσδιορίστηκε με προεξόφληση ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας δεδομένα συναφών εκδόσεων του ΕΤΧΣ.

* Την 31.12.2016 στις ομολογίες εκδόσεως μας δεν περιλαμβάνεται το μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο που εξέδωσε η Τράπεζα στο πλαίσιο συμφωνίας με την Credit Agricole για την εξαγορά της Εμπορικής Τραπέζης, καθώς το στοιχείο αυτό αποτιμόταν στην εύλογη αξία. Το μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο έληξε την 1.2.2017.

Στο Επίπεδο 3 ταξινομούνται χρεόγραφα και ομολογιακές εκδόσεις των οποίων η εύλογη αξία εκτιμάται με χρήση σημαντικών μη παρατηρήσιμων δεδομένων. Στην περίπτωση αυτή η εύλογη αξία αποστέλλεται από τους εκδότες των χρεογράφων και επιβεβαιώνεται από την Τράπεζα ή υπολογίζεται εσωτερικά από την Τράπεζα.

Επιπρόσθετα στο Επίπεδο 3 περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις της Τραπέζης προς τις εταιρίες ειδικού σκοπού που σχετίζονται με τα τιτοποιημένα δάνεια. Η εύλογη αξία των ανωτέρω υποχρεώσεων υπολογίστηκε με προεξόφληση μελλοντικών χρηματοροών λαμβάνοντας υπόψη μη παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Η εύλογη αξία των λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος δεν διαφέρει ουσιωδώς από την αντίστοιχη λογιστική.

Διαβάθμιση των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία

31.12.2017				
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Συνολική Εύλογη αξία
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού	7.462	594.115	26.556	628.133
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου				
- Ομόλογα και έντοκα γραμμάτια	5.969			5.969
- Μετοχές	575			575
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση				
- Ομόλογα και έντοκα γραμμάτια	4.230.248	395.996	193.810	4.820.054
- Μετοχές	29.044	18.659	13.945	61.648
- Λοιποί τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	5.654			5.654
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα παθητικού		1.037.173	1	1.037.174

31.12.2016				
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Συνολική Εύλογη αξία
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού	4.224	634.852	5.360	644.436
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου				
- Ομόλογα και έντοκα γραμμάτια	2.256			2.256
- Μετοχές	609			609
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση				
- Ομόλογα και έντοκα γραμμάτια	3.746.897	490.055	40.307	4.277.259
- Μετοχές	49.305	14.589	11.742	75.636
- Λοιποί τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	7.152			7.152
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα παθητικού		1.337.558	1	1.337.559
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο			13.995	13.995

Οι ανωτέρω πίνακες παρουσιάζουν τη διαβάθμιση των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία σε επίπεδα ιεραρχίας της εύλογης αξίας, σύμφωνα με τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της.

Στο Επίπεδο 1 κατατάσσονται αξιόγραφα που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά και χρηματιστηριακά παράγωγα.

Στο Επίπεδο 2 κατατάσσονται παράγωγα και διαθέσιμα προς πώληση χρεόγραφα των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από μη δεσμευτικές τιμές των χρεογράφων που παρέχουν στην αγορά εξωτερικοί διαπραγματευτές (dealers – brokers) ή χρεόγραφα των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται με μεθοδολογίες εισοδήματος (income approach) χρησιμοποιώντας ως δεδομένα επιτόκια και πιστωτικά περιθώρια που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά.

Στο Επίπεδο 3 ταξινομούνται αξιόγραφα και παράγωγα των οποίων η εύλογη αξία εκτιμάται με χρήση σημαντικών μη παρατηρήσιμων δεδομένων.

Μετοχές για τις οποίες η εύλογη αξία προκύπτει υπολογιστικά κατατάσσονται στο Επίπεδο 2 ή στο Επίπεδο 3, ανάλογα με το εύρος της συνεισφοράς των μη παρατηρήσιμων δεδομένων στον υπολογισμό της τελικής εύλογης αξίας. Η εύλογη αξία μη εισηγμένων μετοχών, καθώς και μετοχών που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά προσδιορίζεται είτε με τη μέθοδο των πολλαπλασίων είτε με βάση τις προβλέψεις της Τραπέζης όσον αφορά στη μελλοντική κερδοφορία του εκδότη, αφού ληφθεί υπόψη ο αναμενόμενος βαθμός ανάπτυξης των δραστηριοτήτων του (growth rate) και ο μεσοσταθμικός συντελεστής κεφαλαιακής απόδοσης που χρησιμοποιείται ως επιτόκιο προεξόφλησης.

Για την αποτίμηση των εξωχρηματιστηριακών παραγώγων χρησιμοποιούνται μεθοδολογίες εισοδήματος: μοντέλα προεξόφλησης ταμειακών ροών, μοντέλα υπολογισμού δικαιωμάτων προαίρεσης, ή άλλα ευρέως αποδεκτά οικονομικά μοντέλα αποτίμησης. Επισημαίνεται ότι οι παραγόμενες αποτιμήσεις ελέγχονται σε καθημερινή βάση με τις αντίστοιχες τιμές αντισυμβαλλομένων τραπεζών στα πλαίσια της ημερήσιας διαδικασίας παροχής εξασφαλίσεων και διακανονισμού παραγώγων. Εάν τα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας είναι σημαντικά, τότε τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά μέσα κατατάσσονται στο Επίπεδο 3, διαφορετικά στο Επίπεδο 2.

Επιπρόσθετα η Τράπεζα προβαίνει στον υπολογισμό της προσαρμογής λόγω πιστωτικού κινδύνου (Credit Valuation Adjustment) προκειμένου να λάβει υπόψη τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλομένου για τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που διαπραγματεύονται εξωχρηματιστηριακά (OTC). Ειδικότερα, λαμβάνοντας υπόψη και τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο, η Τράπεζα υπολογίζει την διμερή προσαρμογή λόγω πιστωτικού κινδύνου (Bilateral CVA/ BCVA) για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα ανά αντισυμβαλλόμενο σύμφωνα με τις ισχύουσες συμβάσεις συμψηφισμού και παροχής εξασφαλίσεων. Το BCVA υπολογίζεται για τους αντισυμβαλλόμενους με σημαντική συνολική εύλογη αξία παραγώγων λαμβάνοντας υπόψη την πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων τόσο του αντισυμβαλλομένου όσο και της Τραπέζης, την επίδραση της πρώτης αθέτησης, την αναμενόμενη έκθεση σε εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, την ζημία σε περίπτωση αθέτησης τόσο του αντισυμβαλλομένου όσο και της Τραπέζης καθώς και τα χαρακτηριστικά των εν ισχύ συμβάσεων συμψηφισμού και παροχής εξασφαλίσεων.

Οι εξασφαλίσεις καθώς και η έκθεση σε παράγωγα ανά αντισυμβαλλόμενο προσομοιώνονται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των σχετικών χρηματοπιστωτικών μέσων. Οι υπολογισμοί που πραγματοποιούνται εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Η πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων εξάγεται από αγοραίες τιμές των Συμβολαίων Ανταλλαγής Πιστωτικής Αθέτησης (CDS) του αντισυμβαλλομένου και της Τραπέζης, το ποσοστό ανάκτησης που εφαρμόζεται αφορά την τυπική πρακτική της αγοράς για αντισυμβαλλόμενους αναπτυγμένων χωρών, οι συσχετισμοί μεταξύ των δεδομένων της αγοράς λαμβάνονται υπόψη και στη συνέχεια πραγματοποιείται μια σειρά προσομοιώσεων προκειμένου να αποτυπωθεί η έκθεση σε παράγωγα ανά αντισυμβαλλόμενο καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των σχετικών χρηματοπιστωτικών μέσων. Σε περίπτωση απουσίας παρατηρήσιμων δεδομένων στην αγορά, η πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων καθώς και το ποσοστό ανάκτησης του εκάστοτε αντισυμβαλλομένου προσδιορίζονται με τη χρήση εσωτερικών μοντέλων της Τραπέζης για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας και των εξασφαλίσεων.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την ανάλυση του BCVA ανά κατηγορία αντισυμβαλλομένου (τομέα δραστηριοποίησης) και ποιοτικής διαβάθμισης (όπως ορίζεται για σκοπούς συμπλήρωσης του πίνακα «Ποιοτική Διαβάθμιση των χωρίς Καθυστέρηση και μη Απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά πελατών»):

	31.12.2017	31.12.2016
Κατηγορία Αντισυμβαλλομένου		
Επιχειρήσεις	(7.184)	(7.874)
Κυβερνήσεις	(12.538)	(71.084)

	31.12.2017	31.12.2016
Ποιοτική Διαβάθμιση Αντισυμβαλλομένου		
Υψηλής Διαβάθμισης	(288)	
Ικανοποιητικής Διαβάθμισης	(12.326)	(72.337)
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	(7.108)	(6.621)

Αναφορικά με την αποτίμηση της εύλογης αξίας του ενδεχόμενου τιμήματος από την πώληση της Ιονική Ξενοδοχειακή Επιχειρήσεις, ύψους € 4.500, το οποίο έχει ταξινομηθεί στα «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού», χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος προεξόφλησης των ταμειακών ροών, βάσει του υποβληθέντος επιχειρησιακού σχεδίου της εταιρίας. Η παρούσα αξία των προεξοφληθέντων ταμειακών ροών κατά την 31.12.2017 ανήλθε σε € 9.700. Λαμβάνοντας υπόψη το κόστος αποκτήσεως των προνομιούχων μετοχών της Ιονική Ξενοδοχειακή Επιχειρήσεις ύψους € 5.200, η εκτιμηθείσα εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος κατά την 31.12.2017 διαμορφώθηκε σε € 4.500. Η αποτίμηση του ενδεχόμενου τιμήματος ταξινομείται στο Επίπεδο 3 καθώς για την εκτίμηση της εύλογης αξίας του χρησιμοποιήθηκαν τιμές μη παρατηρήσιμων παραμέτρων.

Τέλος, η αποτίμηση του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου είχε βασιστεί στην εκτίμηση για την αξία της μετοχής κατά την ημερομηνία λήξεως του τίτλου, όπως αυτή αποτυπώνεται στο επιχειρησιακό σχέδιο της Τραπέζης, στοιχείο που δεν είναι παρατηρήσιμο δεδομένο της αγοράς.

Η Τράπεζα πραγματοποιεί τη μεταφορά μεταξύ Επιπέδων της ιεραρχίας εύλογης αξίας στο τέλος κάθε περιόδου.

Εντός της χρήσεως πραγματοποιήθηκαν μεταφορές εταιρικών ομολόγων Ελλήνων εκδοτών από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 1 συνολικού ποσού € 52.007 λόγω της ικανοποίησης των κριτηρίων που έχει τεθεί για το χαρακτηρισμό της αγοράς ως ενεργού.

Ειδικά για τις μεθοδολογίες προσδιορισμού της εύλογης αξίας του Επιπέδου 3 παρατίθεται ο ακόλουθος πίνακας:

31.12.2017				
	Συνολική Εύλογη αξία	Εύλογη Αξία	Μέθοδος αποτίμησης	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού	26.556	11.629	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκιο λαμβάνοντας υπόψη τον πιστωτικό κίνδυνο	Η πιθανότητα αθέτησης και η ζημία σε περίπτωση αθέτησης του αντισυμβαλλομένου που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της προσαρμογής λόγω πιστωτικού κινδύνου (BCVA) υπολογίζονται με εσωτερικό μοντέλο
		14.812	Προεξόφληση δικαιώματος λαμβάνοντας υπόψη τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλομένου	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου
		115	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκιο	Εκτίμηση της επάρκειας αποθεματικών για πληρωμή μερισμάτων υβριδικών τίτλων
Ομόλογα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	193.810	193.810	Με βάση την τιμή εκδότη - Τιμές αγοράς προσαρμοσμένες λόγω χαμηλής εμπορευσιμότητας - Προεξόφληση ταμειακών ροών με εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου - Προεξόφληση ταμειακών ροών με εκτίμηση της απόδοσης των ομολόγων και εκτίμηση της αποτίμησης των μετοχών σε συνέχεια αναμενόμενης αναδιάρθρωσης	Τιμή εκδότη - Προσαρμογή λόγω χαμηλής εμπορευσιμότητας - Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου / Απόδοση ομολόγων και τιμή μετοχών
Μετοχές χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	13.945	13.945	Προεξόφληση ταμειακών ροών - Μέθοδος των πολλαπλασίων (multiples)	Μελλοντική κερδοφορία του εκδότη
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα παθητικού	1	1	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκιο	Εκτίμηση της επάρκειας αποθεματικών για πληρωμή μερισμάτων υβριδικών τίτλων

31.12.2016				
	Συνολική Εύλογη αξία	Εύλογη Αξία	Μέθοδος αποτίμησης	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού	5.360	5.226	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκιο λαμβάνοντας υπόψη τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλόμενου	Η πιθανότητα αθέτησης του αντισυμβαλλομένου και η πιθανή ζημία που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της προσαρμογής λόγω πιστωτικού κινδύνου (BCVA adjustment) υπολογίζονται με εσωτερικό μοντέλο
		134	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκιο	Εκτίμηση της επάρκειας αποθεματικών για πληρωμή μερισμάτων υβριδικών τίτλων
Ομόλογα χαρτοφυλακίου διαθέσιμα προς πώληση	40.307	40.307	Βασισμένο σε τιμή εκδότη	Τιμή
Μετοχές χαρτοφυλακίου διαθέσιμα προς πώληση	11.742	11.742	Προεξόφληση ταμειακών ροών - Μέθοδος των πολλαπλασίων (multiples)	Μελλοντική κερδοφορία του εκδότη
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο	13.995	13.995	Προεξόφληση ταμειακών ροών - Μέθοδος των πολλαπλασίων	Εκτίμηση χρηματιστηριακής τιμής εκδότη
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα παθητικού	1	1	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκιο	Εκτίμηση της επάρκειας αποθεματικών για πληρωμή μερισμάτων υβριδικών τίτλων

Τα σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν στην αποτίμηση του ενδεχόμενου τιμήματος από την πώληση της Ιονική Ξενοδοχειακά Επιχειρήσεις, ύψους € 4.500, είναι το Cost of Equity για την Τράπεζα και για την Ιονική Ξενοδοχειακά Επιχειρήσεις.

Κατωτέρω παρατίθεται συμφωνία μεταβολών των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία και έχουν κατηγοριοποιηθεί στο Επίπεδο 3.

31.12.2017				
	Ενεργητικό		Υποχρεώσεις	
	Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	Παράγωγα Χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού	Παράγωγα Χρηματοοικονομικά μέσα Υποχρεώσεων	Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2017	52.049	5.360	(1)	(13.995)
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	10.815	17.254		1.790
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε απευθείας στην καθαρή θέση	519			
Αγορές/Εκδόσεις	30.101			
Πωλήσεις/Εξοφλήσεις/Διακανονισμοί	(47.636)	(4.155)		12.205
Μεταφορές εντός Επιπέδου 3 από το Επίπεδο 2	163.030	8.732		
Μεταφορές εκτός Επιπέδου 3 στο Επίπεδο 2	(10)	(635)		
Μεταφορές εκτός Επιπέδου 3 στο Επίπεδο 1	(1.113)			
Υπόλοιπο 31.12.2017	207.755	26.556	(1)	-
Ποσά που καταχωρήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων και αφορούν τα χρηματοοικονομικά μέσα που περιλαμβάνονται στον ισολογισμό στο τέλος της περιόδου 1.1-31.12.2017	(1.369)	17.254		

Εντός της χρήσεως πραγματοποιήθηκαν μεταφορές ομολόγων από το επίπεδο 2 στο επίπεδο 3 ποσού €163.030 καθώς για την αποτίμησή τους χρησιμοποιήθηκαν τιμές μη παρατηρήσιμων παραμέτρων. Επίσης εντός της χρήσεως πραγματοποιήθηκε μεταφορά ομολόγου από το επίπεδο 3 στο επίπεδο 2 ποσού €10 καθώς για την αποτίμησή του χρησιμοποιήθηκαν τιμές παρατηρήσιμων παραμέτρων. Επιπρόσθετα εντός της χρήσεως πραγματοποιήθηκε μεταφορά εισηγμένων μετοχών από το επίπεδο 3 στο επίπεδο 1 ποσού €1.113 γιατί πλέον αποτιμώνται στην χρηματιστηριακή τους αξία.

Τέλος στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης δανειακών υποχρεώσεων συγκεκριμένου πιστούχου, η Τράπεζα απέκτησε το δικαίωμα αγοράς, έναντι συμβολικού τιμήματος, ποσοστού συμμετοχής στο μετοχικό του κεφάλαιο. Το εν λόγω δικαίωμα της Τραπέζης αναγνωρίστηκε ως παράγωγο με εύλογη αξία την 31.12.2017 ύψους €14.812.

31.12.2016				
	Ενεργητικό		Υποχρεώσεις	
	Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	Παράγωγα Χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού	Παράγωγα Χρηματοοικονομικά μέσα Υποχρεώσεων	Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2016	32.263	3.530	-	(24.600)
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	897	(802)	118	10.605
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε απευθείας στην καθαρή θέση	4.371			
Αγορές/εκδόσεις	415			
Πωλήσεις/εξοφλήσεις/διακανονισμοί	(2.914)	(532)	638	
Μεταφορές εκτός Επιπέδου 3 στο Επίπεδο 1	(932)			
Μεταφορές εκτός Επιπέδου 3 στο Επίπεδο 2		(1.360)	813	
Μεταφορές εντός Επιπέδου 3 από το Επίπεδο 2	17.949	4.524	(1.570)	
Υπόλοιπο 31.12.2016	52.049	5.360	(1)	(13.995)
Ποσά που καταχωρήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων και αφορούν τα χρηματοοικονομικά μέσα που περιλαμβάνονται στον ισολογισμό στο τέλος της χρήσεως.	897	(521)	(1)	10.605

Εντός της περιόδου μεταφέρθηκε από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3 τίτλος μειωμένης εξασφάλισης ποσού € 17.949 για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας του οποίου χρησιμοποιήθηκαν τιμές αγοράς οι οποίες προσαρμόστηκαν λόγω χαμηλής εμπορευσιμότητας του τίτλου, και μεταφορά μετοχών από το επίπεδο 3 στο επίπεδο 1 ποσού € 932 καθώς για την αποτίμηση τους χρησιμοποιήθηκε παρατηρήσιμη χρηματιστηριακή τιμή. Στα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού πραγματοποιήθηκε μεταφορά παραγώγων από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3, καθώς η πιθανότητα αθέτησης και η ζημία σε περίπτωση αθέτησης του αντισυμβαλλομένου που χρησιμοποιήθηκαν στον υπολογισμό της προσαρμογής της αποτίμησης λόγω πιστωτικού κινδύνου (BCVA) και υπολογίζονται με εσωτερικό μοντέλο επηρέασαν σημαντικά την τελική αποτίμηση τους. Την 31.12.2016 η ανωτέρω παράμετρος δεν συνεισέφερε σημαντικά στην τελική αποτίμηση των εν λόγω παραγώγων και μεταφέρθηκαν στο Επίπεδο 2.

Η ανάλυση ευαισθησίας για τα χρηματοοικονομικά μέσα που κατατάσσονται στο Επίπεδο 3 των οποίων η αποτίμηση βασίσθηκε σε σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα παρατίθεται στον κάτωθι πίνακα:

	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα	Μεταβολή των μη παρατηρήσιμων δεδομένων	Επίπτωση στα αποτελέσματα χρήσεως		Επίπτωση στην Καθαρή Θέση	
			Ευνοϊκή μεταβολή	Δυσμενής μεταβολή	Ευνοϊκή μεταβολή	Δυσμενής μεταβολή
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού	Η πιθανότητα αθέτησης και η ζημία σε περίπτωση αθέτησης του αντισυμβαλλομένου που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της προσαρμογής λόγω πιστωτικού κινδύνου (BCVA) υπολογίζονται με εσωτερικό μοντέλο	Αύξηση της πιθανότητας αθέτησης μέσω της μείωσης της πιστοληπτικής διαβαθμίσεως κατά 2 βαθμίδες/Αύξηση της ζημίας σε περίπτωση αθέτησης κατά 10%.		(2.107)		
	Εκτίμηση της επάρκειας αποθεματικών για πληρωμή μερισμάτων υβριδικών τίτλων	Αύξηση της πιθανότητας πληρωμής μερισμάτων στο 100%		(109)		
	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	Αύξηση περιθωρίου πιστωτικού κινδύνου κατά 10%		(832)		
Ομόλογα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	Τιμή εκδότη - Προσαρμογή λόγω χαμηλής εμπορευσιμότητας- Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου / Απόδοση ομολόγων και τιμή μετοχών	Μεταβολή +/-10% στην τιμή εκδότη, +/-10% στην προσαρμογή λόγω χαμηλής εμπορευσιμότητας και εκτιμώμενου πιστωτικού κινδύνου, +/-10% στην εκτιμώμενη απόδοση και επιπρόσθετα +/-10% στην εκτιμώμενη αποτίμηση μετοχής			4.326	(4.200)
Μετοχές χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	Μελλοντική κερδοφορία του εκδότη	Μεταβολή +/-10% στους δείκτες P/B και EV/Sales της μεθόδου των πολλαπλασίων.			66	(65)
Σύνολο			-	(3.048)	4.392	(4.265)

Αναφορικά με το ενδεχόμενο τίμημα από την πώληση της Ιονική Ξενοδοχειακά Επιχειρήσεις, με βάση την διενεργηθείσα ανάλυση ευαισθησίας και αυξομείωση κατά 0,50% στο Cost of Equity, το εύρος διακύμανσης των αξιών του ενδεχόμενου τιμήματος ανέρχεται σε ελάχιστη τιμή € 4.100 και μέγιστη τιμή € 4.544.

38.5. Μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Η Τράπεζα, στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς της, προβαίνει σε μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού. Στις περιπτώσεις εκείνες που παρά τη μεταβίβαση του συμβατικού δικαιώματος για την είσπραξη των ταμειακών ροών των εν λόγω στοιχείων, οι κίνδυνοι και τα οφέλη από αυτά παραμένουν στην Τράπεζα, δεν διακόπτεται η αναγνώρισή τους από τον Ισολογισμό.

Κατά την 31.12.2017, οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις των οποίων η αναγνώριση δεν είχε διακοπεί, παρά τη συμβατική μεταβίβαση των ταμειακών τους ροών, προέρχονται από τις ακόλουθες δύο κατηγορίες συναλλαγών:

α) Τιτλοποιήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Η Τράπεζα έχει τιτλοποιήσει επιχειρηματικά και καταναλωτικά δάνεια καθώς και πιστωτικές κάρτες, με σκοπό την άντληση ρευστότητας από το Ευρωσύστημα. Στα πλαίσια των συναλλαγών αυτών, τα εν λόγω στοιχεία έχουν μεταβιβαστεί σε εταιρίες ειδικού σκοπού οι οποίες έχουν προβεί σε έκδοση ομολογιών. Τα δάνεια αυτά και οι πιστωτικές κάρτες εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στην κατηγορία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών καθώς η Τράπεζα εξακολουθεί σε όλες τις περιπτώσεις να διατηρεί τα οφέλη και τους κινδύνους από αυτά. Το γεγονός αυτό τεκμηριώνεται από διάφορους παράγοντες μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η ιδιοκατοχή των ομολόγων από την Τράπεζα καθώς και το δικαίωμα είσπραξης του αναβαλλόμενου τιμήματος (deferred consideration) από τη μεταβίβαση. Δεδομένης της ιδιοκατοχής των ομολόγων από την

Τράπεζα, δεν υφίσταται ουσιαστικά υποχρέωση της Τραπέζης η οποία να απορρέει από τις πράξεις μεταβίβασης. Η λογιστική αξία των εν λόγω τιτλοποιημένων απαιτήσεων κατά την 31.12.2017 ανέρχεται σε €3.079.453 (31.12.2016: €2.746.288)

Επιπλέον, η Τράπεζα έχει προβεί σε τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων μέσω της πλήρως ενοποιούμενης εταιρίας ειδικού σκοπού Alpha Shipping Finance Ltd. Τα εν λόγω δάνεια αναγνωρίζονται στην κατηγορία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών καθώς η Τράπεζα διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη από το χαρτοφυλάκιο μέσω του δικαιώματος είσπραξης του αναβαλλόμενου τιμήματος. Η λογιστική αξία των τιτλοποιημένων ναυτιλιακών δανείων καθώς και της υποχρέωσης της Τραπέζης προς την εταιρία ειδικού σκοπού ανέρχονται την 31.12.2017 σε €523.422 και €293.532 αντίστοιχα (31.12.2016: €569.476 και €227.487 αντίστοιχα). Η εύλογη αξία των δανείων ανέρχεται την 31.12.2017 σε €523.300 (31.12.2016: €550.181) ενώ της υποχρέωσης σε € 291.182 (31.12.2016: €218.401).

Τέλος, η Τράπεζα έχει προβεί σε τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις μέσω της πλήρως ενοποιούμενης εταιρίας ειδικού σκοπού Alpha Proodos DAC. Τα εν λόγω δάνεια εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στην κατηγορία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών καθώς η Τράπεζα διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτά μέσω της ιδιοκατοχής ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης καθώς και του δικαιώματος είσπραξης του αναβαλλόμενου τιμήματος. Η λογιστική αξία των εν λόγω τιτλοποιημένων δανείων καθώς και της υποχρέωσης της Τραπέζης προς την εταιρία ειδικού σκοπού ανέρχονται την 31.12.2017 σε €586.680 και € 238.504 αντίστοιχα (31.12.2016: €627.302 και €289.160 αντίστοιχα). Η εύλογη αξία των δανείων την 31.12.2017 ανέρχεται σε € 611.237 ενώ της υποχρέωσης σε € 245.631 (31.12.2016: €570.411 και €260.373 αντίστοιχα).

β) Πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως χρεωστικών τίτλων

Η Τράπεζα, κατά την 31.12.2017, έχει προβεί σε μεταβίβαση Εντόκων Γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου, ομολόγων λοιπών εκδοτών και ομολόγων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF) με συμφωνία επαναγοράς τους. Τα εν λόγω χρεόγραφα εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο της Τραπέζης και τα σχετικά μεγέθη παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα.

31.12.2017					
	Χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση				Ομόλογα δανειακού χαρτοφυλακίου
	Ομόλογα και Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου	Ομόλογα λοιπών κρατών	Ομόλογα λοιπών εκδοτών	Ομόλογα EFSF	Ομόλογα EFSF
Λογιστική αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί	297.226	135.766	340.704	237.505	
Λογιστική αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης	(228.765)	(135.717)	(258.734)	(238.309)	
Εύλογη αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί	297.226	135.766	340.704	237.505	
Εύλογη αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης	(228.765)	(135.717)	(258.734)	(238.309)	
Καθαρή Θέση	68.461	49	81.970	(804)	-

31.12.2016					
	Χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση				Ομόλογα δανειακού χαρτοφυλακίου
	Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου	Ομόλογα λοιπών κρατών	Ομόλογα λοιπών εκδοτών	Ομόλογα EFSF	Ομόλογα EFSF
Λογιστική αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί	355.164		297.201		200.672
Λογιστική αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης	(210.055)		(193.004)		(209.390)
Εύλογη αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί	355.164		297.201		206.982
Εύλογη αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης	(210.055)		(193.004)		(209.390)
Καθαρή Θέση	145.109	-	104.197	-	(2.408)

Η Τράπεζα, κατά την 31.12.2016, είχε προβεί σε μεταβίβαση Εντόκων Γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου, ομολόγων λοιπών εκδοτών και ομολόγων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF) με συμφωνία επαναγοράς τους. Τα εν λόγω χρεόγραφα αναγνωρίζονταν στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο της Τραπέζης και τα σχετικά μεγέθη παρουσιάζονται στον ανωτέρω πίνακα.

38.6. Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις - υποχρεώσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται οι παράγωγες συναλλαγές οι οποίες διέπονται από συμβάσεις της Διεθνούς Ενώσεως Ανταλλαγής και Παραγώγων (ISDA), οι οποίες έχουν υπογραφεί με αντισυμβαλλομένους-πιστωτικά ιδρύματα καθώς και συμφωνίες προσωρινής εκχωρήσεως για τις οποίες υπάρχει εν ισχύ παγκόσμια συμφωνία κύριας επαναγοράς (global master repurchase agreement). Σύμφωνα με τις συμβάσεις αυτές η Τράπεζα δύναται να συμψηφίσει τις απαιτήσεις με τις υποχρεώσεις του έναντι του αντισυμβαλλομένου στην περίπτωση που έχει συμβεί πιστωτικό γεγονός.

Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό

31.12.2017						
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στον ισολογισμό	Ποσά που δεν συμψηφίζονται		Καθαρό ποσό
				Χρηματοοικονομικά Μέσα	Κάλυμμα σε μετρητά που έχει αποκτηθεί	
Παράγωγα	505.623		505.623	(129.274)	(67.582)	308.767
Reverse repos	39.654		39.654	(39.650)	(4)	

31.12.2016						
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στον ισολογισμό	Ποσά που δεν συμψηφίζονται		Καθαρό ποσό
				Χρηματοοικονομικά Μέσα	Κάλυμμα σε μετρητά που έχει αποκτηθεί	
Παράγωγα	514.666		514.666	(207.281)	(22.100)	285.284

Η Τράπεζα διαθέτει στο ενεργητικό της την 31.12.2016 συμφωνία αγοράς και επαναπώλησης τίτλου (reverse repo) λογιστικής αξίας € 50.475 με αντισυμβαλλόμενο για τον οποίο υπάρχει εν ισχύ παγκόσμια συμφωνία κύριας επαναγοράς (global master repurchase agreement), αλλά δεν υπάρχει αντίστοιχη χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ληφθείσα εγγύηση σε μετρητά για πιθανό συμψηφισμό.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό

31.12.2017						
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό	Ποσά που δεν συμψηφίζονται		Καθαρό ποσό
				Χρηματοοικονομικά Μέσα	Μετρητά που έχουν δοθεί ως κάλυμμα	
Παράγωγα	1.034.114		1.034.114	(129.274)	(903.325)	1.515
Repos	39.650		39.650	(39.650)		

31.12.2016						
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό	Ποσά που δεν συμψηφίζονται		Καθαρό ποσό
				Χρηματοοικονομικά Μέσα	Μετρητά που έχουν δοθεί ως κάλυμμα	
Παράγωγα	1.327.215		1.327.215	(207.281)	(1.115.828)	4.105

Συμφωνία των καθαρών ποσών των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων που εμφανίζονται στον ισολογισμό

31.12.2017				
	Σημείωση	Καθαρό ποσό στον ισολογισμό	Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις εκτός σκοπού παρουσίας συμψηφισμού
Τύπος χρηματοοικονομικής απαίτησης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	505.623	628.133	122.510
Reverse repos	14	39.654	39.654	

31.12.2017				
	Σημείωση	Καθαρό ποσό στον ισολογισμό	Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός σκοπού παρουσίας συμψηφισμού
Τύπος χρηματοοικονομικής υποχρέωσης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	1.034.114	1.037.174	3.060
Repos	25	39.650	2.719.980	2.680.330

31.12.2016				
	Σημείωση	Καθαρό ποσό στον ισολογισμό	Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις εκτός σκοπού παρουσίας συμψηφισμού
Τύπος χρηματοοικονομικής απαίτησης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	514.666	644.436	129.770

31.12.2016				
	Σημείωση	Καθαρό ποσό στον ισολογισμό	Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός σκοπού παρουσίας συμψηφισμού
Τύπος χρηματοοικονομικής υποχρέωσης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	1.327.215	1.337.559	10.344

Επιπρόσθετα γνωστοποιείται ότι στα πλαίσια των ανωτέρω συμβάσεων εκτός από το κάλυμμα σε μετρητά που έχει αποκτηθεί, έχουν ληφθεί ως κάλυμμα αξιόγραφα ονομαστικής αξίας € 300.000.

39. Εκτιμώμενη επίπτωση από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9

Το νέο λογιστικό πρότυπο ΔΠΧΠ 9 αντικαθιστά από 1.1.2018 το ΔΛΠ 39 επιβάλλοντας σημαντικές αλλαγές στην ταξινόμηση και αποτίμηση των χρηματοοικονομικών μέσων. Για την υλοποίηση του νέου προτύπου, η Τράπεζα ξεκίνησε Πρόγραμμα υλοποίησής του, το οποίο οργανώθηκε γύρω από δύο βασικούς άξονες (workstreams), τον άξονα της ταξινομήσεως και αποτιμώσεως (classification and measurement workstream) και τον άξονα της απομειώσεως (impairment workstream). Οι Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου (Επιτροπή Ελέγχου και Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων) ανέλαβαν ενεργό ρόλο στον οποίο περιλαμβάνεται και η συμμετοχή στη διαδικασία λήψεως αποφάσεων για βασικές υποθέσεις και αποφάσεις του Προγράμματος.

Με την ολοκλήρωση του Προγράμματος διαμορφώθηκαν νέες πολιτικές για την ταξινόμηση, την αποτίμηση και την απομείωση των χρηματοοικονομικών μέσων οι οποίες εγκρίθηκαν από τις Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου. Επίσης διαμορφώθηκαν νέες μεθοδολογίες και διαδικασίες για την υποστήριξη των εν λόγω νέων πολιτικών.

Το κείμενο που ακολουθεί περιγράφει εν συντομία τις βασικές αποφάσεις που ελήφθησαν.

Άξονας ταξινόμησης και αποτίμησης (classification and measurement workstream)

Σύμφωνα με το νέο πρότυπο, οι κατηγορίες αποτιμήσεως των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού του ΔΛΠ 39 (εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, διαθέσιμα προς πώληση, διακρατούμενα μέχρι τη λήξη και αναπόσβεστο κόστος) αντικαθίστανται από τις εξής:

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος.
- Χρεωστικοί τίτλοι που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω της Καταστάσεως Συνολικού Αποτελέσματος, με το αποτέλεσμα της διακοπής αναγνώρισεως να αναταξινομείται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.
- Συμμετοχικοί τίτλοι που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην Καθαρή Θέση, όπου το αποτέλεσμα της διακοπής αναγνώρισεως δεν αναταξινομείται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Τα κριτήρια για την ταξινόμηση στις ανωτέρω κατηγορίες παρουσιάζονται στη σημείωση 1.1.

Στο πλαίσιο αυτό, το υφιστάμενο, κατά την 1.1.2018, χαρτοφυλάκιο ταξινομήθηκε ως εξής:

- Τα Δάνεια και οι Απαιτήσεις κατά πελατών και οι Απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων εντάσσονται σε επιχειρησιακά μοντέλα που επιτρέπουν την αποτίμησή τους στο αναπόσβεστο κόστος (hold to collect), στο βαθμό που από την εξέταση των συμβατικών όρων που τα διέπουν προκύπτει ότι οι ταμειακές ροές που αναμένονται από αυτά πληρούν τον ορισμό του κεφαλαίου και του τόκου όπως ο ορισμός αυτός δίδεται από το νέο πρότυπο (SPPI test). Κατά τη μετάβαση, μόνο ένας περιορισμένος αριθμός δανείων απέτυχε στην αξιολόγηση του SPPI. Οι βασικές αιτίες που οδήγησαν σε αποτυχία κατά την αξιολόγηση του SPPI οφείλονται στην ύπαρξη όρων βάσει των οποίων η Τράπεζα δεν έχει τη δυνατότητα αξιώσεως επί των μη καταβληθέντων ποσών (οι όροι αυτοί είτε είναι διατυπωμένοι ρητά στα συμβατικά κείμενα είτε προκύπτουν στις περιπτώσεις χορηγήσεων σε εταιρίες ειδικού σκοπού στις οποίες χρηματοδοτείται σημαντικό μέρος της αξίας του περιουσιακού στοιχείου ή οι ροές από το περιουσιακό στοιχείο δεν επαρκούν για την αποπληρωμή του δανείου και ταυτόχρονα τα ίδια κεφάλαια της εταιρίας είναι ανεπαρκή και δεν παρέχονται επαρκείς εξασφαλίσεις) ή ρήτρας μετατροπής σε μετοχές του δανειολήπτη.
- Για τα ομόλογα και γενικότερα για τις επενδύσεις σταθερού εισοδήματος η Τράπεζα αναγνώρισε τα ακόλουθα επιχειρησιακά μοντέλα:
 - Επιχειρησιακό μοντέλο το οποίο έχει ως στόχο τη διακράτηση χρηματοοικονομικών μέσων προκειμένου να εισπραχθούν οι συμβατικές ταμειακές τους ροές (hold to collect).
 - Επιχειρησιακό μοντέλο του οποίου ο στόχος επιτυγχάνεται τόσο με την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και με την πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (hold to collect and sell).
 - Εμπορικό χαρτοφυλάκιο (trading).

Κατά τη μετάβαση στο νέο πρότυπο, η πλειοψηφία των ομολόγων ταξινομήθηκε στο επιχειρησιακό μοντέλο του οποίου ο στόχος επιτυγχάνεται τόσο με την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και με την πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και ως εκ τούτου, στο βαθμό που οι ταμειακές τους ροές αποτελούσαν αποκλειστικά ροές κεφαλαίου και τόκου επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου, ταξινομήθηκαν στην κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω της Καθαρής Θέσεως. Τα ομόλογα που ταξινομήθηκαν στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο καθώς και εκείνα των οποίων οι ταμειακές ροές δεν αποτελούσαν αποκλειστικά ροές κεφαλαίου και τόκου επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου ταξινομήθηκαν στο χαρτοφυλάκιο των ομολόγων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

- η Τράπεζα επέλεξε να αποτιμήσει στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην Καθαρή Θέση τις επενδύσεις του σε εταιρίες του χρηματοπιστωτικού κλάδου ή σε private equity participations καθώς και τις μακροπρόθεσμες επενδύσεις (long term equity holdings) που πληρούν τον ορισμό του συμμετοχικού τίτλου. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία καθώς και τα κέρδη και οι ζημιές των τίτλων αυτών αναγνωρίζονται απευθείας στη Καθαρή Θέση και δεν αναταξινομούνται στα Αποτελέσματα. Τα μερίσματα θα αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Οι λοιπές επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους καθώς και σε αμοιβαία κεφάλαια που δεν πληρούν τον ορισμό συμμετοχικού τίτλου αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

- Τα παράγωγα που περιλαμβάνονται στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο δεν επηρεάστηκαν καθώς αποτιμώνταν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων τόσο πριν όσο και μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9.
- η Τράπεζα δεν έχει επιλέξει να κατατάξει κατά την αρχική αναγνώριση χρεωστικούς τίτλους στην κατηγορία αποτιμώσεως στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Αναφορικά με τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, αυτές αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και κατά συνέπεια δεν επηρεάστηκαν από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 και δεν υπήρξε ανάγκη να αποτιμηθούν διακριτά ή να παρουσιαστούν μεταβολές της εύλογης αξίας που οφείλονται στον πιστωτικό κίνδυνο.

Σημειώνεται πως η Τράπεζα θα προβαίνει σε επανεξέταση των επιχειρησιακών μοντέλων σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων. Η επαναξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου έχει καθοριστεί προκειμένου να προσδιοριστεί εάν υφίσταται μεταβολή στα στοιχεία που προσδιόρισαν την ταξινόμηση των μέσων. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης αυτής, οι πωλήσεις που έχουν πραγματοποιηθεί καθώς και οι αναμενόμενες μελλοντικές πωλήσεις θα παρακολουθούνται και θα τεκμηριώνονται. Οι πληροφορίες σχετικά με τη συχνότητα, την αξία και την αιτία των πωλήσεων συλλέγονται και εξετάζονται περαιτέρω. Πωλήσεις που πραγματοποιούνται λόγω επιδεινώσεως του πιστωτικού κινδύνου δεν θίγουν την ταξινόμηση στο επιχειρησιακό μοντέλο το οποίο έχει ως στόχο τη συλλογή των συμβατικών ταμειακών ροών. Επισημαίνεται πως τα εφαρμοζόμενα επιχειρηματικά μοντέλα καθορίζονται από την Επιτροπή Διαχείρισεως Ενεργητικού Παθητικού (ALCo) ή την Εκτελεστική Επιτροπή (ExCo) οι οποίες αποφασίζουν για την τυχόν εφαρμογή ενός νέου επιχειρηματικού μοντέλου τόσο για το χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων όσο και για το χαρτοφυλάκιο χρεογράφων.

Αναφορικά με την αξιολόγηση των συμβατικών ταμειακών ροών, η αξιολόγηση για τα δάνεια του τομέα λιανικής θα πραγματοποιείται σε επίπεδο προϊόντος λόγω της τυποποίησης που χαρακτηρίζει τα εν λόγω δάνεια. Αντιθέτως, για τα δάνεια του τομέα wholesale η αξιολόγηση θα γίνεται σε επίπεδο μεμονωμένου δανείου στο πλαίσιο της εγκριτικής διαδικασίας. Σε ό,τι αφορά στα προϊόντα treasury, η αξιολόγηση των συμβατικών ταμειακών ροών πραγματοποιείται από τις Οικονομικές Υπηρεσίες σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Διαχείρισεως Διαθεσίμων. Σημειώνεται πως η χορήγηση δανείων ή η επένδυση σε χρεωστικούς τίτλους των οποίων οι ταμειακές ροές δεν είναι αποκλειστικά ροές κεφαλαίου και τόκου επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου προϋποθέτουν την έγκριση της Επιτροπής Διαχείρισεως Ενεργητικού Παθητικού (ALCo).

Άξονας απομειώσεως (impairment workstream)

Η εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 τροποποιεί σε σημαντικό βαθμό τον τρόπο υπολογισμού των ζημιών απομειώσεως της Τραπέζης για τα χρηματοοικονομικά μέσα. Το ΔΠΧΠ 9 εισάγει ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το υφιστάμενο μοντέλο των πραγματοποιηθεισών ζημιών του ΔΛΠ 39. Οι νέες απαιτήσεις καταργούν το κριτήριο του ΔΛΠ 39, σύμφωνα με το οποίο οι ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο αναγνωρίζονταν μόνον μετά την επέλευση ενός ζημιογόνου γεγονότος. Σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 9, η Τράπεζα θα πρέπει να αναγνωρίσει πρόβλεψη για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τα δάνεια και τα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που δεν έχουν ταξινομηθεί σε κατηγορία αποτιμώσεως στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς και για τα εκτός ισολογισμού ανοίγματα (Εγγυητικές Επιστολές, Ενέγγυες Πιστώσεις, μη αναληφθείσες δεσμεύσεις).

Η πρόβλεψη απομειώσεως θα βασίζεται στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που σχετίζονται με την πιθανότητα αθετήσεως εντός των επόμενων δώδεκα μηνών, εκτός εάν έχει υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση.

Επίσης, εάν το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού εμπίπτει στον ορισμό των απομειωμένων κατά την αρχική αναγνώριση χρηματοοικονομικών μέσων (credit-impaired at initial recognition - POCI), θα αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομειώσεως ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη συνολική διάρκεια τη ζωής του.

i. Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

A. Αλλαγή Ορισμού της Αθετήσεως (Default)

Στο πλαίσιο της μεταβάσεως στο ΔΠΧΠ 9, η Τράπεζα εναρμόνισε τον ορισμό Αθετήσεως τόσο για λογιστικούς όσο και για

εποπτικούς σκοπούς, υιοθετώντας τον ορισμό των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων ικανοποιώντας στο μέγιστο βαθμό τις εποπτικές απαιτήσεις. Ο ορισμός των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων λαμβάνει υπόψη τον ορισμό της αθετήσεως σύμφωνα με το άρθρο 178 του Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης 575/2013 καθώς επίσης και τις κατευθυντήριες γραμμές της EBA (GL/2016/07), η πλήρης εφαρμογή των οποίων ισχύει από τα τέλη του 2020.

Ο ορισμός της αθετήσεως βάσει ΔΠΧΠ 9, θα είναι σύμφωνος με αυτόν που χρησιμοποιείται για εσωτερικούς σκοπούς διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου, ήτοι όλα τα ανοίγματα που χαρακτηρίζονται ως Μη Εξυπηρετούμενα θα θεωρηθούν ως απομειωμένα - και θα ταξινομηθούν στο στάδιο 3 ή ως ανοίγματα απομειωμένα κατά τη αρχική τους αναγνώριση (credit-impaired at initial recognition).

Ο ορισμός των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη των υποδειγμάτων εκτιμήσεως των παραμέτρων πιστωτικού κινδύνου (Πιθανότητα αθετήσεως (Probability of Default), Εκτιμώμενη αναμενόμενη ζημία σε περίπτωση αθετήσεως (Loss Given Default), Άνοιγμα σε αθέτηση (Exposure at Default)).

B. Κατάταξη Χαρτοφυλακίου σε Στάδια με βάση τον Πιστωτικό Κίνδυνο (Staging)

Το νέο πρότυπο χρησιμοποιεί μία προσέγγιση κατατάξεως σε Στάδια (Stages) η οποία θα αντικατοπτρίζει τη μεταβολή στον πιστωτικό κίνδυνο ενός Ανοίγματος από την αρχική αναγνώρισή του. Η υιοθέτηση του συγκεκριμένου μοντέλου έχει ως στόχο: α) την έγκαιρη αναγνώριση και επιμέτρηση πιστωτικών ζημιών πριν την πραγματοποίησή τους, β) το διαχωρισμό των Ανοιγμάτων ανάλογα με το αν υπάρχει επιδείνωση του πιστωτικού κινδύνου.

Στα απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση χρηματοοικονομικά μέσα (credit impaired at initial recognition - POCI) περιλαμβάνονται τα εξής:

- Ανοίγματα που τη στιγμή της εξαγοράς ικανοποιούν τα κριτήρια των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων.
- Ανοίγματα για τα οποία υπήρξε τροποποίηση των όρων αποπληρωμής, είτε λόγω οικονομικής δυσχέρειας είτε όχι, η οποία οδηγεί ταυτόχρονα σε παύση αναγνωρίσεως και αναγνώριση νέου περιουσιακού στοιχείου με απομειωμένη αξία (POCI). Εφόσον το άνοιγμα πριν την παύση αναγνωρίσεως ήταν χαρακτηρισμένο ως απομειωμένο, θα συνεχίσει να διατηρεί αυτόν τον χαρακτηρισμό και το νέο δάνειο, το οποίο θα ταξινομηθεί ως POCI. Ωστόσο, ειδικά για Ανοίγματα Wholesale Banking, για την περίπτωση όπου το νέο αναγνωρισμένο δάνειο είναι αποτέλεσμα αλλαγής πιστούχου του οποίου η εν γένει πιστοληπτική ικανότητα είναι καλύτερη από του προηγούμενου, βάσει σχετικής αξιολογήσεως από το αρμόδιο Συμβούλιο Πιστοδοτήσεων, δεν παρουσιάζει οικονομική δυσχέρεια και ταυτοχρόνως έχει παρουσιάσει βιώσιμο επιχειρησιακό σχέδιο και δεν έχει πραγματοποιηθεί περιορισμός οφειλής, το Άνοιγμα δεν θα ταξινομηθεί ως POCI.

Σημειώνεται ότι ένα Άνοιγμα που χαρακτηρίζεται ως POCI, παραμένει POCI καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του.

Για τα υπόλοιπα Ανοίγματα που δεν χαρακτηρίζονται ως POCI, η κατάταξη σε Στάδια πραγματοποιείται ως κάτωθι:

Στάδιο 1: Κατά την αρχική αναγνώριση ενός δανείου, θα αναγνωρίζεται πρόβλεψη για ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο ίση με τις αναμενόμενες ζημιές 12 μηνών. Το στάδιο 1 περιλαμβάνει εξυπηρετούμενα πιστωτικά ανοίγματα που δεν έχουν σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση. Το στάδιο 1 επίσης περιλαμβάνει ανοίγματα για τα οποία ο πιστωτικός κίνδυνος έχει βελτιωθεί και το δάνειο έχει αναταξινομηθεί από τα στάδια 2 ή 3.

Στάδιο 2: Στην περίπτωση που ένα δάνειο έχει σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση και δεν είναι μη εξυπηρετούμενο, η Τράπεζα θα αναγνωρίσει πρόβλεψη για τις αναμενόμενες ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής του μέσου. Το στάδιο 2 περιλαμβάνει επίσης ανοίγματα για τα οποία ο πιστωτικός κίνδυνος έχει βελτιωθεί και το δάνειο έχει αναταξινομηθεί από το στάδιο 3.

Στάδιο 3: Περιλαμβάνονται τα μη εξυπηρετούμενα / απομειωμένα ανοίγματα. Στο στάδιο αυτό ο υπολογισμός πιστωτικού κινδύνου γίνεται για τη συνολική διάρκεια ζωής του πιστωτικού ανοίγματος.

Γ. Σημαντική Αύξηση Πιστωτικού Κινδύνου (Significant Increase in Credit Risk)

Για τον προσδιορισμό των σημαντικών αυξήσεων πιστωτικού κινδύνου ενός Ανοίγματος μετά την αρχική αναγνώριση (SICR) και την επιμέτρηση της ζημίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του αντί της επιμετρήσεως ζημίας δωδεκαμήνου, συγκρίνεται ο κίνδυνος αθετήσεως κατά την ημερομηνία αναφοράς με τον κίνδυνο αθετήσεως κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνωρίσεως για

όλα τα εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (Performing Exposures), συμπεριλαμβανομένων των Ανοιγμάτων που δεν εμφανίζουν ημέρες καθυστέρησης (Delinquencies).

Η αξιολόγηση ενός Ανοίγματος για το αν εμφανίζει σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο ή όχι βασίζεται στα κατωτέρω:

- **Ποσοτικοί Δείκτες (Quantitative Indicators):** αναφέρεται στην ποσοτική πληροφόρηση που χρησιμοποιείται και πιο συγκεκριμένα στη σύγκριση της πιθανότητας αθετήσεως (PD) την ημερομηνία αναφοράς σε σχέση με την αρχική αναγνώριση.
- **Ποιοτικοί Δείκτες (Qualitative Indicators):** αναφέρεται στην ποιοτική πληροφόρηση που χρησιμοποιείται και που δεν αποτυπώνεται κατ' ανάγκη στην πιθανότητα αθετήσεως, όπως ο χαρακτηρισμός ενός Ανοίγματος ως εξυπηρετούμενη ρύθμιση (FPL, σύμφωνα με τα EBA ITS). Επιπλέον ποιοτικοί δείκτες, τόσο για τα χαρτοφυλάκια Επιχειρήσεων όσο και για τα χαρτοφυλάκια Ιδιωτών, περιλαμβάνονται στους μηχανισμούς Έγκαιρης Προειδοποίησης Πιστωτικού Κινδύνου (Early Warning), όπου, αναλόγως της αξιολογήσεως που πραγματοποιείται, ένα Άνοιγμα δύναται να θεωρηθεί ότι εμφανίζει σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου ή όχι, ενώ ειδικά για το χαρτοφυλάκιο Επιχειρηματικής Πίστεως μέσω της διαβαθμίσεως (Rating) αποτυπώνονται επιπλέον ποιοτικοί δείκτες (π.χ. εξέλιξη οικονομικών στοιχείων, στοιχεία κλάδου δραστηριότητας κ.λπ.).
- **Λοιποί Δείκτες (Backstop Indicators):** επιπλέον των ανωτέρω και με σκοπό να αντιμετωπισθούν περιπτώσεις για τις οποίες δεν υπάρχουν ενδείξεις σημαντικής επιδεινώσεως του πιστωτικού κινδύνου, βάσει των ποσοτικών και ποιοτικών δεικτών ορίζεται ότι τα Ανοίγματα σε καθυστέρηση άνω των 30 ημερών θεωρείται ότι εξ ορισμού εμφανίζουν σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου.

Δ. Υπολογισμός Αναμενόμενης Πιστωτικής Ζημίας

Η Τράπεζα υπολογίζει τις απομειώσεις είτε σε συλλογική βάση (collective assessment) είτε σε μεμονωμένη βάση (individual assessment), λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητα ενός Ανοίγματος ή το όριο του Πιστούχου. Επιπρόσθετα, αξιολογούνται μεμονωμένα πιστοδοτήσεις οι οποίες είτε δεν έχουν κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου είτε τα ιστορικά στοιχεία συμπεριφοράς δεν είναι επαρκή.

Σε κάθε περίπτωση, η Τράπεζα θα υπολογίσει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες βάσει της σταθμισμένης πιθανότητας τριών σεναρίων για να υπολογίσει τις αναμενόμενες ταμειακές ροές οι οποίες και θα προεξοφλούνται με το πραγματικό επιτόκιο (Effective Interest Rate).

Ο μηχανισμός για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας βασίζεται στις ως κάτωθι παραμέτρους πιστωτικού κινδύνου:

- Πιθανότητα Αθετήσεως(PD): Είναι μία εκτίμηση της πιθανότητας να αθετήσει ο Πιστούχος κατά τη διάρκεια ενός συγκεκριμένου χρονικού ορίζοντα. Η αθέτηση μπορεί να συμβεί μόνο σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή της υπό εξέταση περιόδου, εάν για το άνοιγμα δεν είχε προηγηθεί παύση αναγνώρισεως και παραμένει ακόμα στο χαρτοφυλάκιο.
- Για την εκτίμηση της Πιθανότητας Αθετήσεως των οφειλετών της Τραπέζης και των Εταιριών της Τραπέζης τα υποδείγματα βαθμολογήσεως /διαβαθμίσεως του πιστωτικού κινδύνου αξιολογούν μία σειρά από παραμέτρους, που μπορούν να ομαδοποιηθούν ως εξής:
 - Χρηματοοικονομική Ανάλυση: η οικονομική δυνατότητα του οφειλέτη (δείκτες ρευστότητας, χρέος προς έσοδα κτλ),
 - Ανάλυση των ανταγωνιστών: η συγκριτική θέση του οφειλέτη στην αγορά στην οποία δραστηριοποιείται, κυρίως σε σχέση με τους ανταγωνιστές του (εφαρμόζεται κυρίως σε οφειλέτες του Wholesale Banking),
 - Τρέχοντα και ιστορικά στοιχεία συμπεριφοράς του οφειλέτη είτε στην Τράπεζα είτε σε τρίτους (οφειλές σε καθυστέρηση, συμπεριφορά αποπληρωμών κτλ), και
 - Ποιοτικά χαρακτηριστικά του οφειλέτη (ισχυρή και υγιής διαχείριση, διαδοχή διοίκησης, κατάλληλες εγκαταστάσεις και εξοπλισμός κτλ).

Οι διαβαθμίσεις του πιστωτικού κινδύνου θα αποτελέσουν το βασικό δεδομένο για να προσδιοριστούν οι Πιθανότητες Αθετήσεως. Η Τράπεζα θα χρησιμοποιήσει στατιστικά υποδείγματα για να αναλύσει τα συλλεχθέντα στοιχεία και να προβεί σε εκτιμήσεις της εναπομείνουσας πιθανότητας αθετήσεως καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των ανοιγμάτων και τον τρόπο με τον οποίο

αυτές θα εξελιχθούν με το χρόνο, γεγονός που θα βασίζεται μεταξύ άλλων και σε μακροοικονομικές μεταβλητές (π.χ. μεταβολές στην αύξηση του ΑΕΠ, στην ανεργία και στις τιμές ακινήτων κλπ)

- Άνοιγμα σε Αθέτηση (EAD): Το Άνοιγμα σε Αθέτηση είναι μία εκτίμηση του ύψους του ανοίγματος τη στιγμή της αθετήσεως, λαμβάνοντας υπόψη: (α) τις αναμενόμενες μεταβολές στο άνοιγμα μετά την ημερομηνία αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των αποπληρωμών κεφαλαίου και τόκου, (β) την αναμενόμενη χρήση πιστωτικών ορίων και (γ) τους δεδουλευμένους τόκους. Τα εγκεκριμένα πιστωτικά όρια που δεν έχουν πλήρως εκταμιευτεί αντιπροσωπεύουν δυνητικό πιστωτικό άνοιγμα και μετατρέπονται σε ισοδύναμο πιστωτικό άνοιγμα ποσού ίσου με το εγκεκριμένο μη εκταμιευθέν πιστωτικό όριο επί έναν συντελεστή μετατροπής (Credit Conversion Factor, CCF). Ο συντελεστής μετατροπής σε πιστωτικό Άνοιγμα «CCF» υπολογίζεται βάσει στατιστικών υποδειγμάτων.
- Με εξαίρεση τις πιστωτικές κάρτες και άλλα ανακυκλούμενα ανοίγματα, η μέγιστη περίοδος για την οποία θα υπολογιστούν οι πιστωτικές ζημίες είναι η εναπομείνουσα συμβατική διάρκεια ενός χρηματοοικονομικού μέσου εκτός και αν η Τράπεζα έχει το νομικό δικαίωμα να το ανακαλέσει νωρίτερα.
- Εκτιμώμενη Αναμενόμενη Ζημία κατά τη στιγμή της αθετήσεως (LGD): Η Εκτιμώμενη Αναμενόμενη Ζημία είναι μία εκτίμηση της ζημίας που θα πραγματοποιηθεί στην περίπτωση που η αθέτηση συμβεί σε μία δεδομένη χρονική στιγμή. Βασίζεται στη διαφορά μεταξύ των οφειλόμενων συμβατικών ταμειακών ροών και εκείνων που ο δανειστής θα ανέμενε να εισπράξει, συμπεριλαμβανομένης της ρευστοποιήσεως των εξασφαλίσεων. Συνήθως εκφράζεται ως ένα ποσοστό του Ανοίγματος σε Αθέτηση (EAD). Η Τράπεζα διακρίνει τα τμήματα χαρτοφυλακίου Wholesale Banking και Λιανικής Τραπεζικής σε μικρότερα ομοειδή χαρτοφυλάκια, σύμφωνα με τα βασικά χαρακτηριστικά που σχετίζονται με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται βασίζονται σε ιστορικά συλλεχθέντα στοιχεία για τη ζημία και εμπεριέχουν ένα ευρύ σύνολο συναλλακτικών χαρακτηριστικών (για παράδειγμα είδος προϊόντος και τύπος εξασφάλισης) καθώς και χαρακτηριστικά του οφειλέτη. Περαιτέρω πρόσφατα στοιχεία και πιθανά μελλοντικά σενάρια χρησιμοποιούνται με στόχο να προσδιοριστεί η κατά ΔΠΧΠ 9 Εκτιμώμενη Αναμενόμενη Ζημία (LGD) για κάθε ομάδα των χρηματοοικονομικών μέσων.

Κατά τον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, η Τράπεζα θα λάβει υπόψη 3 σενάρια, ένα βασικό σενάριο (Base Scenario), ένα ευνοϊκό σενάριο (Upside Scenario) και ένα δυσμενές σενάριο (Downside Scenario), καθώς και τις σωρευτικές πιθανότητες (cumulative probabilities) πραγματοποίησής τους.

Κάθε ένα από αυτά τα σενάρια συνδέεται με διαφορετικές Πιθανότητες Αθετήσεως ή/και διαφορετικές Εκτιμώμενες Αναμενόμενες Ζημίες (LGD).

Ε. Μη αντληθείσες δεσμεύσεις

Οι μη αντληθείσες δανειακές δεσμεύσεις και οι ενέγγυες πιστώσεις/εγγυητικές επιστολές αποτιμώνταν σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 στη μεγαλύτερη αξία ανάμεσα στο ποσό της προβλέψεως (που προσδιοριζόταν βάσει ΔΛΠ 37) όταν η εκροή πόρων θεωρείτο πιθανή και μία αξιόπιστη εκτίμηση αυτής της εκροής ήταν εφικτή, και στο ποσό που είχε αναγνωρισθεί αρχικά μείον τη σωρευτική απόσβεση. Σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 9, οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των απαιτήσεων για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες.

Κατά την εκτίμηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των μη αντληθεισών δανειακών δεσμεύσεων, η Τράπεζα θα εκτιμήσει το αναμενόμενο μέρος της δανειακής δεσμεύσεως που θα αναληφθεί κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης διάρκειας ζωής της.

Για τις πιστωτικές κάρτες και τα ανακυκλούμενα ανοίγματα που περιλαμβάνουν τόσο ένα δάνειο όσο και μία μη αντληθείσα δέσμευση, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες θα υπολογίζονται μαζί με το δάνειο. Ωστόσο, για τις μη αντληθείσες δανειακές δεσμεύσεις και τις ενέγγυες πιστώσεις/εγγυητικές επιστολές, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες θα αναγνωρίζονται στις Προβλέψεις.

Ζ. Πληροφορία για μελλοντικές συνθήκες

Η Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών κάνει προβλέψεις για την πιθανή εξέλιξη των μακροοικονομικών μεταβλητών που επηρεάζουν το ύψος της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας για το δανειακό χαρτοφυλάκιο υπό ένα βασικό και υπό εναλλακτικά μακροοικονομικά σενάρια ενώ παράγει επίσης τις σωρευτικές πιθανότητες που συνδέονται με τα σενάρια αυτά.

Οι μακροοικονομικές μεταβλητές που επηρεάζουν το ύψος της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας είναι το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, το ποσοστό ανεργίας, καθώς και οι μελλοντικές αξίες των στεγαστικών και επαγγελματικών ακινήτων.

Η παραγωγή του βασικού σεναρίου, που υποστηρίζεται από μία συνεπή οικονομική περιγραφή, θα λειτουργήσει ως το σημείο εκκινήσεως και θα αποτελεί και το πιο πιθανό σενάριο σύμφωνα με τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες και τη βασική εκτίμηση της Τραπέζης αναφορικά με την πορεία της οικονομίας.

Οι σωρευτικές πιθανότητες που συνοδεύουν τα μακροοικονομικά σενάρια για την ελληνική οικονομία θα υποδεικνύουν ότι η οικονομία αποδίδει καλύτερα ή χειρότερα σε σχέση με τις δοθείσες προβλέψεις με βάση το βασικό σενάριο και με βάση τα εναλλακτικά, δηλαδή το ευνοϊκό και το δυσμενές σενάριο.

Η. Διακυβέρνηση

Η Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου (Credit Risk Committee) έχει την ευθύνη για την έγκριση των Αναμενόμενων Πιστωτικών Ζημιών καθώς και των μεθοδολογιών που αναπτύσσει η Τράπεζα για τον υπολογισμό της αναμενόμενης ζημίας (ECL Methodology) για το δανειακό χαρτοφυλάκιο.

ii. Απομείωση για χρηματοοικονομικά (Treasury) προϊόντα

Για τα χρηματοοικονομικά μέσα κεφαλαιαγοράς και χρηματαγοράς τα οποία αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω της Καταστάσεως Συνολικού Αποτελέσματος κατά το ΔΠΧΠ 9, η πρόβλεψη απομειώσεως θα βασίζεται στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που σχετίζονται με την πιθανότητα αθετήσεως εντός των επόμενων δώδεκα μηνών, εκτός εάν έχει υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση οπότε η πρόβλεψη απομειώσεως που θα αναγνωρίζεται θα είναι ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη συνολική διάρκεια της ζωής τους.

• Σημαντική Αύξηση Πιστωτικού Κινδύνου (Significant Increase in Credit Risk)

Η Τράπεζα ορίζει ως χαμηλού πιστωτικού κινδύνου όλες τις εκδόσεις επενδυτικού βαθμού, οι οποίες θα κατηγοριοποιούνται στο Στάδιο 1 εφόσον παραμένουν στην κατηγορία αυτή. Η Τράπεζα θα εφαρμόζει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια για να προσδιορίσει εάν έχουν λάβει χώρα σημαντικές αυξήσεις στον πιστωτικό κίνδυνο σε σχέση με την αρχική αναγνώριση για όλα τα μη επενδυτικού βαθμού χρεόγραφα.

Η αξιολόγηση της κατάταξης σε στάδια για σκοπούς απομειώσεως (Stage assessment) βασίζεται στην κλίμακα πιστοληπτικής διαβαθμίσεως των οίκων αξιολογήσεως ή στην εσωτερική πιστοληπτική διαβάθμιση του εκδότη αν πρόκειται για εταιρικούς τίτλους Ελλήνων εκδοτών στους οποίους υπάρχει έκθεση και στο χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων.

Ο καθορισμός της σημαντικής αυξήσεως πιστωτικού κινδύνου για τα μη-επενδυτικού βαθμού χρεόγραφα βασίζεται στις ακόλουθες δύο συνθήκες:

- Υποβάθμιση(εις) στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του εκδότη / αντισυμβαλλομένου στις ημερομηνίες αναφοράς σε σύγκριση με την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης.
- Αύξηση της πιθανότητας αθετήσεως εντός δωδεκαμήνου του εκδότη / αντισυμβαλλομένου την περίοδο αναφοράς σε σχέση με την αντίστοιχη πιθανότητα κατά την αρχική αναγνώριση.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα θα παρακολουθεί τη μεταβολή στο πιστωτικό περιθώριο σε σχέση με την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης.

Μία μεταβολή στο πιστωτικό περιθώριο κατά την ημερομηνία αναφοράς πάνω από ένα όριο σε σύγκριση με το πιστωτικό περιθώριο που ίσχυε κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης αποτελεί έναυσμα για την αναθεώρηση του σταδίου κατάταξης του χρεογράφου. Με βάση το αποτέλεσμα της ανωτέρω αναθεώρησης το χρεόγραφο παραμένει στο Στάδιο 1 ή μεταφέρεται στο Στάδιο 2, ανεξάρτητα από το αν τα αρχικά κριτήρια κατάταξης για την κατάταξη στο Στάδιο 2 έχουν ενεργοποιηθεί ή όχι.

• Υπολογισμός Αναμενόμενης Πιστωτικής Ζημίας

Για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας, θα χρησιμοποιούνται οι ακόλουθες μεταβλητές:

- Πιθανότητα Αθετήσεως(PD): οι πιθανότητες αθετήσεως εντός των επόμενων δώδεκα μηνών θα χρησιμοποιούνται για τον

υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας για 12 μήνες , ενώ οι πιθανότητες αθετήσεως καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του μέσου θα χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για τη συνολική διάρκεια της ζωής του .

- Άνοιγμα σε Αθέτηση (EAD) Στην περίπτωση των χρεογράφων, η Τράπεζα εκτιμά το μελλοντικό αναπόσβεστο κόστος για να υπολογίσει το EAD. Συγκεκριμένα, για κάθε χρονική περίοδο, το EAD αντιστοιχεί στη μέγιστη ζημία που θα προκύψει από ενδεχόμενη αθέτηση υποχρεώσεων εκ μέρους του εκδότη/αντισυμβαλλομένου.
- Εκτιμώμενη Αναμενόμενη Ζημία κατά τη στιγμή της αθετήσεως (LGD) είναι το ποσοστό της συνολικής εκθέσεως το οποίο η Τράπεζα εκτιμά ότι δεν είναι πιθανό να ανακτήσει κατά τη στιγμή της αθετήσεως. Η Τράπεζα διακρίνει τους κρατικούς από τους μη κρατικούς εκδότες/αντισυμβαλλομένους ως προς την εκτίμηση του LGD. Στην περίπτωση που η Τράπεζα έχει επιπρόσθετη δανειακή έκθεση με τον εκδότη /αντισυμβαλλόμενο του χρεογράφου, το εκτιμώμενο LGD εναρμονίζεται με την αντίστοιχη εκτίμηση για το δανειακό χαρτοφυλάκιο (λαμβάνοντας υπόψη οποιοσδήποτε δυνητικές εξασφαλίσεις που είναι πιθανό να έχει το δανειακό χαρτοφυλάκιο έναντι των εν γένει μη εξασφαλισμένων χρεογράφων).

Ένα χρεόγραφο θα αναγνωρίζεται ως απομειωμένο κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Το χρεόγραφο (ή ο εκδότης) έχει εξωτερική διαβάθμιση που αντιστοιχεί σε αθέτηση υποχρεώσεων κατά τη στιγμή της απόκτησης.
- Τα εταιρικά χρεόγραφα που προκύπτουν από αναδιάρθρωση θα χαρακτηρίζονται ως απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση, με βάση τις κατευθυντήριες οδηγίες που ισχύουν για το δανειακό χαρτοφυλάκιο.

Στην περίπτωση που ένα χρεόγραφο έχει αγοραστεί με μεγάλη υπό το άρτιο διαφορά και δεν εμπίπτει σε καμία από τις κατηγορίες που αναφέρονται ανωτέρω, η Τράπεζα εξετάζει αναλυτικά τη συναλλαγή (τιμή συναλλαγής, ποσοστό ανάκτησης, χρηματοοικονομική κατάσταση του εκδότη κατά τη στιγμή της αγοράς κλπ.) προκειμένου αποφασίσει την αναγνώριση του ως απομειωμένο κατά την αρχική αναγνώριση (POCI). Η ταξινόμηση στην κατηγορία αυτή απαιτεί την ύπαρξη τεμνηρίωσης καθώς και την έγκριση από τις αρμόδιες επιτροπές της Τραπέζης.

Ως απομειωμένα στοιχεία κεφαλαιογοράς και χρηματαγοράς θεωρούνται τα στοιχεία με διαβάθμιση ισοδύναμη της αθέτησης υποχρεώσεων. Στην περίπτωση που υπάρχει έκθεση στον εταιρικό εκδότη/αντισυμβαλλόμενο και στο δανειακό χαρτοφυλάκιο η οποία έχει χαρακτηριστεί απομειωμένη, ο χειρισμός εναρμονίζεται για το χρεόγραφο ή την τοποθέτηση εκτός χορήγησης.

Λογιστική αντιστάθμισης

Αναφορικά με τη λογιστική αντιστάθμισης, η Τράπεζα επέλεξε, ως πολιτική που επιτρέπεται από το ΔΠΧΠ 9, να εξακολουθήσει να εφαρμόζει τις διατάξεις του ΔΛΠ 39.

Μετάβαση

Η Τράπεζα δεν θα αναμορφώσει τη συγκριτική πληροφορία για το 2017 για τα χρηματοπιστωτικά μέσα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΠ 9 και οι διαφορές που θα προκύψουν από την υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 9 θα αναγνωριστούν απευθείας στην Καθαρή Θέση της 1ης Ιανουαρίου 2018.

Εκτιμώμενη επίπτωση από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9

Ο ακόλουθος πίνακας περιλαμβάνει τη συμφωνία μετάβασης της 1.1.2018 από τις λογιστικές αξίες σύμφωνα με το ΔΛΠ 39, στις λογιστικές αξίες σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 9:

	Υπόλοιπο Έναρξης 31.12.2017	Επαναταξινόμηση	Εκτιμώμενη επίπτωση από Αποτίμηση	Υπόλοιπο με ΔΠΧΠ 9 1.1.2018
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ταμείο και Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	774.882			774.882
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	2.227.791		(269)	2.227.522
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	6.544	6.495		13.039
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	628.133			628.133
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αναπόσβεστο κόστος	38.521.136	(425.149)	(1.241.023)	36.854.964
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		425.149	1.204	426.353
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου				-
- Διαθέσιμα προς πώληση	4.887.356	(4.887.356)		-
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	319	(319)		-
- Δανειακού χαρτοφυλακίου				-
- Στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση		4.726.933		4.726.933
- Στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		154.246	(224)	154.022
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	13.751.850			13.751.850
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.037.174			1.037.174
Υποχρεώσεις προς πελάτες	30.255.030			30.255.030
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	557.949			557.949
Προβλέψεις	175.307		79.881	255.188

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει την **εκτιμώμενη** επίπτωση μετά από φόρους, της μετάβασης στο ΔΠΧΠ 9 στα Αποθεματικά και στα Αποτελέσματα εις νέον.

Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου ΔΛΠ 39 υπόλοιπο 31.12.2017	296.850
Επαναταξινόμηση ομολόγων επενδυτικού χαρτοφυλακίου στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	71.812
Επαναταξινόμηση μετοχών επενδυτικού χαρτοφυλακίου στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση	(11.894)
Επαναταξινόμηση λοιπών τίτλων μεταβλητής απόδοσης επενδυτικού χαρτοφυλακίου στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	(1.728)
Αναγνώριση αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 9 για ομόλογα στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην Καθαρή Θέση	79.732
Φόρος εισοδήματος	(40.499)
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2018 σύμφωνα με ΔΠΧΠ 9	394.273
Αποτελέσματα εις νέον ΔΛΠ 39 υπόλοιπο 31.12.2017	(2.691.284)
Επαναταξινόμηση σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 9 μετοχών επενδυτικού χαρτοφυλακίου στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην Καθαρή Θέση	11.894
Επαναταξινόμηση σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 9 λοιπών τίτλων μεταβλητής απόδοσης επενδυτικού χαρτοφυλακίου στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	1.728
Επαναταξινόμηση σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 9 ομολόγων επενδυτικού χαρτοφυλακίου στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	(71.812)
Αναμενόμενη πιστωτική ζημία και αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 9	(1.399.924)
Φόρος εισοδήματος	422.882
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2018 σύμφωνα με ΔΠΧΠ 9	(3.726.516)

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τα δάνεια που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος ανά ΔΠΧΠ 9 Στάδιο (stages), όπως έχει διαμορφωθεί μετά την εκτιμώμενη επίπτωση του ΔΠΧΠ 9.

	Στάδιο (Stage) 1		Στάδιο (Stage) 2		Στάδιο (Stage) 3		Δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική τους αναγνώριση		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αναπόσβεστο κόστος		
	Συνολική αξία προ απομείωσης	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές	Συνολική αξία προ απομείωσης	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές	Συνολική αξία προ απομείωσης	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές	Συνολική αξία προ απομείωσης	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές	Συνολική αξία προ απομείωσης	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές	Καθαρή αξία μετά την απομείωση
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	6.415.059	(19.736)	4.488.483	(362.969)	11.198.554	(4.500.070)	5.885.089	(2.287.770)	27.987.185	(7.170.545)	20.816.640
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	9.094.536	(195.108)	2.283.205	(147.517)	6.624.641	(3.274.570)	1.555.500	(969.142)	19.557.882	(4.586.337)	14.971.545
Δημόσιος τομέας	623.319	(3.492)	465.039	(28.417)	10.735	(7.296)	30.736	(23.845)	1.129.829	(63.050)	1.066.779
Σύνολο	16.132.914	(218.336)	7.236.727	(538.903)	17.833.930	(7.781.936)	7.471.325	(3.280.758)	48.674.896	(11.819.932)	36.854.964

Επιπλέον των εκτιμώμενων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών που αναφέρονται ανωτέρω έχει σχηματισθεί πρόβλεψη για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από εκτός Ισολογισμού στοιχεία, ύψους € 91.593. Έτσι το συνολικό εκτιμώμενο ποσό για την κάλυψη των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών ανέρχεται σε €11.911.525.

Τα «δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική τους αναγνώριση» συμπεριλαμβάνουν δάνεια ύψους € 865.004 τα οποία κατά την 1.1.2018 δεν είναι απομειωμένα/μη εξυπηρετούμενα.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τα αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων, που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση ανά ΔΠΧΠ 9 Στάδιο (stages), όπως έχει διαμορφωθεί μετά την εκτιμώμενη επίπτωση του ΔΠΧΠ 9.

	Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων				
	Στάδιο (Stage) 1	Στάδιο (Stage) 2	Στάδιο (Stage) 3	Δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική τους αναγνώριση	Σύνολο
Υπόλοιπο με ΔΠΧΠ 9 1.1.2018	4.636.454	28.832			4.665.286
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές	(76.633)	(3.099)			(79.732)

Σημειώνεται ότι η Τράπεζα συνεχίζει να αξιολογεί, ελέγχει και να βελτιώνει τις νέες λογιστικές διαδικασίες, τους εσωτερικούς ελέγχους και το πλαίσιο διακυβέρνησης που απαιτούνται από την υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 9. Οι νέες λογιστικές πολιτικές, οι παραδοχές, οι κρίσεις και οι εκτιμήσεις ενδέχεται να μεταβληθούν έως ότου η Τράπεζα οριστικοποιήσει τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2018. Ως εκ τούτου, η επίπτωση που γνωστοποιείται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις ενδέχεται να τροποποιηθεί κατά τη διάρκεια του 2018.

Εποπτική μεταχείριση επίπτωσης από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9

Την 25 Οκτωβρίου 2017 επετεύχθη πολιτική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επί της προτάσεως Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 όσον αφορά στη μεταβατική περίοδο για το μετριασμό των επιπτώσεων από την εισαγωγή του ΔΠΧΠ 9 στα εποπτικά ίδια κεφάλαια. Ο Κανονισμός (2395/2017) εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 12η Δεκεμβρίου 2017.

Σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις, προβλέπεται ότι τα τραπεζικά ιδρύματα δύνανται, από την πρώτη ημερομηνία εφαρμογής του ΔΠΧΠ 9 και για μία πενταετία, να προσθέτουν/επαναφέρουν στον δείκτη CET1 το μετά από φόρους ποσό της διαφοράς των προβλέψεων που θα προκύψουν κατά τη μετάβαση στο νέο πρότυπο ΔΠΧΠ 9 σε σχέση με τις προβλέψεις που θα έχουν αναγνωρισθεί την 31.12.2017 σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 («στατικό» ποσό). Το ποσό της διαφοράς των προβλέψεων που θα προστίθεται στο δείκτη θα βαίνει ετησίως μειούμενο με βάση ένα συντελεστή σταθμίσεως ώστε το ποσό των προβλέψεων που θα προστίθεται στο δείκτη να μειώνεται σταδιακά μέχρι να επέλθει η πλήρης απορρόφηση της επιπτώσεως από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 με το πέρας της πενταετίας (phase-in). Οι συντελεστές σταθμίσεως ορίστηκαν ανά έτος σε 0,95 τον 1ο χρόνο, 0,85 τον 2ο, 0,7 τον 3ο, 0,5 τον 4ο και 0,25 τον τελευταίο χρόνο.

Επιπρόσθετα, τα τραπεζικά ιδρύματα δύνανται, για μία πενταετία από την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9, να προσθέτουν/επιπλέον στο δείκτη CET1 το ποσό, σταθμισμένο κατ' έτος με τους ανωτέρω συντελεστές σταθμίσεως, των μετά από φόρους προβλέψεων των κατηγοριών απομειώσεως 1 και 2 κατά την ημερομηνία συντάξεως των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων στο βαθμό που αυτό υπερβαίνει το ποσό των αντίστοιχων προβλέψεων κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του ΔΠΧΠ 9 (1.1.2018). Οι κατηγορίες απομειώσεως 1 και 2 ορίζονται αντίστοιχα ως οι αναμενόμενες ζημιές απομειώσεως με βάση την πιθανότητα αθετήσεως εντός 12 μηνών (12 month expected credit losses) και με βάση την πιθανότητα αθετήσεως καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου (lifetime expected credit losses), εξαιρουμένων των απομειωμένων (credit impaired) χρηματοοικονομικών μέσων.

Η Alpha Bank αποφάσισε ότι θα κάνει χρήση του άρθρου 473α του ανωτέρω κανονισμού και θα εφαρμόσει τις μεταβατικές διατάξεις που προβλέπονται για τον υπολογισμό της Κεφαλαιακής Επάρκειας τόσο σε ατομική όσο και σε ενοποιημένη βάση. Βάσει αυτών ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1) εκτιμάται ότι θα επηρεαστεί κατά περίπου 0,1% και θα διαμορφωθεί σε 18,25% για το πρώτο έτος, ενώ η επίπτωση από την πλήρη εφαρμογή εκτιμάται σε περίπου 2,4% με τον δείκτη να διαμορφώνεται σε 15,9% την 31.12.2017, σε επίπεδο Ομίλου. Η Τράπεζα είναι επαρκώς κεφαλαιοποιημένη για να καλύψει τις ανάγκες που προκύπτουν από την εφαρμογή του νέου προτύπου καθώς ο δείκτης CET1 του Ομίλου κατά ΔΛΠ 39 ανέρχεται σε 18,33% την 31.12.2017.

40. Κεφαλαιακή επάρκεια

Πολιτική της Τραπέζης είναι η διατήρηση μιας ισχυρής κεφαλαιακής βάσης προκειμένου να εξασφαλίζεται η ανάπτυξη της Τραπέζης και να διασφαλίζεται η εμπιστοσύνη των καταθετών, των μετόχων, των αγορών και των συναλλασσόμενων μερών. Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου διενεργούνται με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως ή του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το καταστατικό ή τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Για το χρονικό διάστημα συμμετοχής του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) στο μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών της χωρίς την έγκρισή του, σύμφωνα με το Πλαίσιο Συνεργασίας (Relationship Framework Agreement) που έχει υπογραφεί μεταξύ της Τραπέζης και του ΤΧΣ.

Η κεφαλαιακή επάρκεια εποπτεύεται από τον Ενιαίο Μηχανισμό Εποπτείας της ΕΚΤ προς τον οποίο υποβάλλονται στοιχεία σε τριμηνιαία βάση. Με πράξη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης της Ελλάδος διαμορφώνονται οι ελάχιστοι δείκτες (κεφαλαίου κοινών μετοχών, κεφαλαίων κατηγορίας I και κεφαλαιακής επάρκειας) που πρέπει να διαθέτει η Τράπεζα.

Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας συγκρίνει τα εποπτικά ίδια κεφάλαια της Τραπέζης με τους κινδύνους (σταθμισμένο ενεργητικό) που αναλαμβάνει η Τράπεζα. Τα εποπτικά κεφάλαια περιλαμβάνουν τα κεφάλαια κοινών μετοχών κατηγορίας I (μετοχικό κεφάλαιο, αποθεματικά, δικαιώματα μειοψηφίας), τα πρόσθετα κεφάλαια κατηγορίας I (υβριδικό τίτλο) και τα κεφάλαια κατηγορίας II (τίτλο μειωμένης εξασφάλισης). Το σταθμισμένο ενεργητικό περιλαμβάνει τον πιστωτικό κίνδυνο του επενδυτικού χαρτοφυλακίου, τον κίνδυνο αγοράς του εμπορικού χαρτοφυλακίου και τον λειτουργικό κίνδυνο.

Η Alpha Bank, ως συστημική τράπεζα, εποπτεύεται από τον Νοέμβριο του 2014 από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (EEM) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) προς τον οποίο υποβάλλονται στοιχεία σε τριμηνιαία βάση. Η εποπτεία διενεργείται σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 575/2013 (CRR) και τη σχετική ευρωπαϊκή Οδηγία 2013/36 (CRD IV), όπως ενσωματώθηκε στον ελληνικό Ν.4261/2014. Το πλαίσιο είναι ευρέως γνωστό ως Βασιλεία III.

Σύμφωνα με το ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο, για τον υπολογισμό του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας ακολουθούνται οι μεταβατικές διατάξεις όπως ισχύουν. Επιπροσθέτως:

- ▶ Πέραν του ορίου 8% για το δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας, ισχύουν όρια 4,5% για το δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών και 6% για το δείκτη κεφαλαίου της κατηγορίας I (Tier I).
- ▶ Προβλέπεται η διατήρηση, από 1.1.2016 και σταδιακά μέχρι την 31.12.2019, αποθεμάτων ασφαλείας κεφαλαίου, επιπλέον των κεφαλαίων κοινών μετοχών. Ειδικότερα:
 - από 1.1.2017 ισχύει 1,25% απόθεμα ασφαλείας διατηρήσεως κεφαλαίων το οποίο θα ανέλθει σταδιακά στο 2,5% την 31.12.2019.

- η Τράπεζα της Ελλάδος με Πράξεις Εκτελεστικής Επιτροπής καθόρισε τα κάτωθι αποθέματα ασφαλείας:
 - αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας «μηδέν τοις εκατό» (0%) για το έτος 2017.
 - απόθεμα ασφαλείας σημαντικά συστημικού ιδρύματος (O-SII) για το 2017 «μηδέν τοις εκατό» (0%).

Τα εν λόγω όρια θα πρέπει να ικανοποιούνται σε ατομική και σε ενοποιημένη βάση.

	31.12.2017 (εκτίμηση)	31.12.2016
Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας I (Common Equity Tier I)	18,7%	17,3%
Δείκτης Κεφαλαίων Κατηγορίας I (Tier I)	18,7%	17,3%
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	18,7%	17,3%

Το 2018 θα διενεργηθεί άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress test) για τις Ευρωπαϊκές τράπεζες. Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT) θα επιβλέπει την άσκηση για τις μεγαλύτερες ευρωπαϊκές τράπεζες και η ΕΚΤ θα συντονίζει τη διεξαγωγή της ασκήσεως για τις τράπεζες που δεν περιλαμβάνονται στην πρώτη κατηγορία. Τα αποτελέσματα των ασκήσεων θα ληφθούν υπόψη στην εποπτική αξιολόγηση (SREP) για το 2018. Και οι δύο ασκήσεις θα πραγματοποιηθούν στο υψηλότερο επίπεδο ενοποιήσεως και με κοινή μεθοδολογία η οποία οριστικοποιήθηκε στις 17 Νοεμβρίου 2017 σύμφωνα με ανακοίνωση της EAT. Η Alpha Bank συμμετέχει στην άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων υπό την επίβλεψη της ΕΚΤ η οποία ξεκινά στις αρχές του 2018 ενώ τα αποτελέσματα πρόκειται να ανακοινωθούν τον Μάιο του 2018.

41. Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών

Η Τράπεζα, στα πλαίσια των συνήθων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της, διενεργεί συναλλαγές και με συνδεδεμένα με αυτή μέρη. Οι συναλλαγές αυτές διενεργούνται με συνθήκες και όρους της αγοράς και εγκρίνονται από τα αρμόδια όργανα της Τραπέζης.

α. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Τραπέζης με τα βασικά Διοικητικά στελέχη, τα οποία αποτελούνται από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης καθώς και με τα πλησιέστερα συγγενικά τους πρόσωπα, τις συνδεδεμένες με αυτά εταιρίες, και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα, έχουν ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016*
Ενεργητικό		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.339	1.320
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	5.129	6.256
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	244	260
Σύνολο	5.373	6.516
Εγγυητικές επιστολές και εγκεκριμένα όρια	2.244	2.315

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016*
Έσοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	47	96
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	1	72
Σύνολο	48	168
Έξοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	15	42
Αμοιβές βασικών Διοικητικών Στελεχών και πλησιεστέρων συγγενικών τους προσώπων	3.581	3.647
Σύνολο	3.596	3.689

* Ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως έχουν αναμορφωθεί για σκοπούς συγκρισιμότητας.

β. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Τραπέζης με θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς της εταιρίες και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα έχουν ως εξής:

i. Θυγατρικές εταιρίες

	31.12.2017	31.12.2016
Ενεργητικό		
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	962.305	1.355.378
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	5.609	10.112
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	2.258.075	3.186.755
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	379.434	365.899
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	16.160	2.769
Σύνολο	3.621.583	4.920.913
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	706.045	358.694
Υποχρεώσεις προς πελάτες	902.807	979.120
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	7.752	1.333
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	550.229	534.160
Λοιπές υποχρεώσεις	8.770	5.702
Σύνολο	2.175.603	1.879.009
Εγγυητικές επιστολές και λοιπές εγγυήσεις	374.074	780.870

Επιπλέον της χρηματοδοτήσεως των θυγατρικών εταιριών της Τραπέζης που έχουν εκδώσει ομολογιακά δάνεια από την Τράπεζα, έχουν δοθεί και εγγυήσεις για την έκδοση των εν λόγω ομολογιακών δανείων θυγατρικών της Τραπέζης που ανέρχονται την 31.12.2017 σε ποσό € 15.542 (31.12.2016: € 15.542).

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Έσοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	57.070	70.478
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	16.798	13.616
Έσοδα από μερίσματα	35.128	448.443
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων		13.089
Λοιπά έσοδα	4.390	4.100
Σύνολο	113.386	549.726
Έξοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	26.936	20.879
Προμήθειες έξοδα	948	2.507
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	5.502	
Γενικά διοικητικά έξοδα	18.109	17.146
Σύνολο	51.495	40.532

ii. Κοινοπραξίες

	31.12.2017	31.12.2016
Ενεργητικό		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	94.195	175.135
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού		6
Σύνολο	94.195	175.141
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	7.383	21.551

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Έσοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	2.698	5.931
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	15	4
Λοιπά έσοδα	14	21
Σύνολο	2.727	5.956
Έξοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	67	142

iii. Συγγενείς εταιρίες

	31.12.2017	31.12.2016
Ενεργητικό		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	55.515	54.240
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	1.427	
Σύνολο	56.942	54.240
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	19.240	924
Λοιπές υποχρεώσεις	1.270	
Σύνολο	20.510	924

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Έσοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	841	428
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	4	
Λοιπά έσοδα	13	1
Σύνολο	858	429
Έξοδα		
Γενικά διοικητικά έξοδα	5.555	-

Για τις απομειώσεις των συμμετοχών και χορηγήσεων σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς εταιρίες γίνεται αναφορά στις αντιστοίχες σημειώσεις.

γ. Το Ταμείο Αλληλοβοηθείας Προσωπικού τηρεί καταθέσεις στην Τράπεζα ύψους € 7 (31.12.2016: €296). Οι τόκοι έξοδα της περιόδου αναφορικά με τις καταθέσεις ανέρχονται σε € 1 (31.12.2016: €18)

δ. Το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) ασκεί σημαντική επιρροή στην Τράπεζα. Ειδικότερα, στα πλαίσια του Ν.3864/2010 και του από 23.11.2015 Συμφώνου Συνεργασίας (Relationship Framework Agreement, "RFA"), το οποίο αντικατέστησε το προηγούμενο που υπεγράφη το 2013, έχει συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο αλλά και σε σημαντικές Επιτροπές της Τραπέζης. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 το ΤΧΣ και οι ελεγχόμενες από αυτό εταιρίες θεωρούνται συνδεδεμένα μέρη της Τραπέζης.

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών και τα σχετικά με αυτές αποτελέσματα έχουν ως εξής:

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Έσοδα		
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	10	10

42. Αμοιβές Ελεγκτικών Εταιριών

Οι συνολικές αμοιβές του νόμιμου ελεγκτή της Τραπέζης «Deloitte Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών» αναλύονται ως εξής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 και 32 του άρθρου 29 του Ν. 4308/2014.

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών*	1.362	1.200
Σχετικές με έκδοση φορολογικού πιστοποιητικού	195	165
Λοιπές αμοιβές σχετικές με μη ελεγκτικές υπηρεσίες	135	105
Σύνολο	1.692	1.470

43. Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες

	31.12.2017	31.12.2016
ΑΠΕ Fixed Asstes A.E., ΑΠΕ Commercial Property A.E., ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας A.E.	87.001	96.070
Alpha Bank AD Srbija		50.561
Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής II A.E.	21.782	
Δανειακό Χαρτοφυλάκιο	108.502	
Σύνολο	217.285	146.631

Η Τράπεζα, στο πλαίσιο του εγκεκριμένου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Σχεδίου Αναδιάρθρωσής της (σημείωση 44), έχει εκκινήσει τη διαδικασία πώλησης των θυγατρικών της εταιριών ΑΠΕ Fixed Assets A.E., ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας A.E και Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής II A.E. καθώς επίσης και χαρτοφυλακίου δανείων λιανικής τραπεζικής και επιχειρηματικής πίστης, τα υπόλοιπα των οποίων απεικονίζονται στον ανωτέρω πίνακα και αναλυτικά περιγράφονται κατωτέρω.

Επιπρόσθετα, εντός της χρήσεως 2017 ολοκληρώθηκε η συναλλαγή πώλησης της θυγατρικής εταιρίας Alpha Bank Srbija A.D και η πώληση της συμμετοχής που κατείχε η ΑΠΕ Commercial Property A.E στην εταιρία ΕΛ.Π.ΕΤ. Βαλκανική Α.Ε. ενώ εντός της χρήσεως 2016 ολοκληρώθηκαν οι συναλλαγές πώλησης των θυγατρικών εταιριών Alpha Bank AD Skorje και Ιονική Ξενοδοχειακά Επιχειρήσεις Α.Ε, καθώς και των εργασιών του Καταστήματος Βουλγαρίας, οι οποίες επίσης αναλύονται κατωτέρω.

Επένδυση στις εταιρίες ΑΠΕ Fixed Assets A.E., ΑΠΕ Commercial Property ΑΕ, ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.

Εντός της χρήσεως 2016 προσελήφθησαν σύμβουλοι πωλήσεως και εκκίνησε η διαδικασία για τη ρευστοποίηση των συμμετοχών της Τραπέζης στις εταιρίες ΑΠΕ Fixed Assets A.E., ΑΠΕ Commercial Property A.E. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε. Η ΑΠΕ Fixed Assets A.E. είναι θυγατρική εταιρία της Τραπέζης ενώ οι ΑΠΕ Commercial Property A.E. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε. είναι κοινοπραξίες, όπου η Τράπεζα ασκεί έλεγχο από κοινού με τον έτερο κοινοπρακτούντα μέτοχο.

Οι εταιρίες έχουν καταταχθεί ως κατεχόμενες προς πώληση σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π 5. Όσον αφορά την ΑΠΕ Fixed Assets A.E. και την ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε. η Τράπεζα βρίσκεται σε συζητήσεις με δυνητικούς επενδυτές που έχουν εκφράσει το ενδιαφέρον τους για αγορά των συμμετοχών και εκτιμά ως πολύ πιθανή την ολοκλήρωση των συναλλαγών στο προσεχές διάστημα. Όσον αφορά την ΑΠΕ Commercial Property A.E. σημειώνεται ότι, εντός του τέταρτου τριμήνου του 2017, ολοκληρώθηκε η πώληση της συμμετοχής που κατείχε στην εταιρία ΕΛ.Π.ΕΤ. Βαλκανική Α.Ε., το οποίο αποτελούσε (πέραν των καταθέσεων σε τράπεζες) και το μοναδικό περιουσιακό της στοιχείο. Η Τράπεζα σε συνεργασία με τον έτερο μέτοχο σκοπεύει να προχωρήσει σε εκκαθάριση της ΑΠΕ Commercial Property A.E. εντός της χρήσεως 2018, καθώς η εταιρία δεν έχει άλλη επιχειρηματική δραστηριότητα.

Σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5 τα κατεχόμενα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία ή ομάδες διάθεσης αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής τους αξίας και της εύλογης αξίας μείον τα έξοδα πώλησης και παρουσιάζονται στον ισολογισμό

* Στο ποσό της αμοιβής για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών περιλαμβάνονται λοιπά έξοδα που ανέρχονται σε ποσοστό έως 2% επί της εγκεκριμένης αμοιβής.

διακριτά από τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων. Η Τράπεζα προέβη σε προσδιορισμό της εύλογης αξίας της συμμετοχής της καθώς και των δανείων και απαιτήσεων από τις εν λόγω εταιρίες τα οποία αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε αυτές. Από την προαναφερθείσα αποτίμηση προέκυψαν εντός της προηγούμενης χρήσεως ζημιές ύψους €51.211 οι οποίες αναγνωρίστηκαν στη γραμμή «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Στην τρέχουσα χρήση πραγματοποιήθηκε επιστροφή κεφαλαίου ποσού €9.399 από την APE Commercial Property A.E., ενώ η αποτίμηση στην εύλογη αξία προσαρμόστηκε θετικά κατά €330.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται ανάλυση των επιμέρους στοιχείων ενεργητικού που αφορούν τις ΑΠΕ Fixed Assets A.E., ΑΠΕ Commercial Property A.E. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας A.E. και παρουσιάστηκαν στον Ισολογισμό ως «Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση».

	31.12.2017	31.12.2016
Δάνεια και Απαιτήσεις κατά πελατών	49.600	47.570
Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές συγγενείς και κοινοπραξίες	37.401	48.500
Σύνολο Ενεργητικού προς πώληση	87.001	96.070

Επένδυση στη θυγατρική εταιρία Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής II Α.Ε.

Εντός της χρήσεως 2017 η Τράπεζα και η θυγατρική της εταιρία Alpha Group Investments Ltd υπέγραψαν με ενδιαφερόμενο επενδυτή προσύμφωνο (memorandum of understanding) για την πώληση της εταιρίας ΑΕΠ Αττικής II Α.Ε. και προχώρησαν σε διαπραγματεύσεις για τη συγκεκριμενοποίηση των όρων της πώλησης. Οι κύριοι όροι μεταβίβασης του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΕΠ Αττικής II Α.Ε. συμφωνήθηκαν με τον εν λόγω επενδυτή ενός του τετάρτου τριμήνου και εκτιμάται ότι η πώληση θα ολοκληρωθεί εντός της επόμενης χρήσεως.

Η Τράπεζα απέκτησε άμεση πλειοψηφική συμμετοχή ύψους 99,74% στην ΑΕΠ Αττικής II Α.Ε. στο τέταρτο τρίμηνο του έτους μέσω κεφαλαιοποίησης του δανείου που είχε χορηγηθεί στην εταιρία και με βάση τα όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω η συμμετοχή κατατάχθηκε ως κατεχόμενη προς πώληση κατά τη σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2017. Η συμμετοχή αποτιμήθηκε στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης αξίας τους μείον τα έξοδα πώλησης, αναγνωρίζοντας τη διαφορά που ανήλθε σε €17.118 ως ζημιά στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων στη γραμμή «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.» Η λογιστική αξία της συμμετοχής μετά την προαναφερθείσα αποτίμηση ανέρχεται σε €21.782.

Δανειακό Χαρτοφυλάκιο

Εντός του τετάρτου τριμήνου του 2017, η Τράπεζα ξεκίνησε διαδικασία για την πώληση μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων λιανικής, τα οποία περιλαμβάνουν απαιτήσεις από καταναλωτικά δάνεια, πιστωτικές κάρτες και δάνεια ελεύθερων επαγγελματιών, καθώς και μη εξυπηρετούμενων επιχειρηματικών δανείων.

Την 31.12.2017 τα ανωτέρω δάνεια ικανοποιούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως «κατεχόμενα προς πώληση» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5. Για σκοπούς σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2017 το σύνολο των εν λόγω δανείων απομειώθηκε σύμφωνα με την υφιστάμενη μεθοδολογία αξιολογήσεως της απομειώσεως πιστοδοτήσεων στην ανακτήσιμη αξία τους, για τον προσδιορισμό της οποίας χρησιμοποιήθηκε η εκτιμώμενη αξία πώλησης, μείον τα έξοδα πώλησης, αναγνωρίζοντας τη διαφορά ως ζημιά στις «Ζημιές απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Την 31.12.2017, η λογιστική αξία για το χαρτοφυλάκιο δανείων λιανικής ανέρχεται σε €64.600 και για το χαρτοφυλάκιο επιχειρηματικών δανείων ανέρχεται σε €43.902.

Εντός του πρώτου τριμήνου του 2018 η Τράπεζα για το χαρτοφυλάκιο λιανικής και για μέρος του χαρτοφυλακίου επιχειρηματικών δανείων σύναψε οριστική συμφωνία πώλησης, ενώ για τα υπόλοιπα επιχειρηματικά δάνεια ολοκληρώθηκε η συναλλαγή πώλησης.

Επένδυση στη θυγατρική εταιρία Alpha Bank Srbija A.D.

Εντός του τετάρτου τριμήνου του 2016, η Τράπεζα ξεκίνησε διαδικασίες πώλησης της θυγατρικής της εταιρίας Alpha Bank Srbija A.D. Στο πλαίσιο αυτό, την 30.1.2017 ήλθε σε συμφωνία με υποψήφιο αγοραστή για την πώληση του συνόλου των μετοχών που κατείχε στο κεφάλαιο της θυγατρικής. Η μεταβίβαση ολοκληρώθηκε την 11.4.2017 έναντι συνολικού τιμήματος €53 εκατ. Πέραν

της μεταβίβασης του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής, στο πλαίσιο της συμφωνίας είχε συμπεριληφθεί και η εκχώρηση της συμβάσεως χρέους μειωμένης εξασφάλισης που είχε χορηγήσει η Τράπεζα στη θυγατρική εταιρία, ύψους € 27.111.

Βάσει των ανωτέρω, με ημερομηνία 31.12.2016 η συμμετοχή της Τραπέζης στη θυγατρική εταιρία καθώς και το δάνειο μειωμένης εξασφάλισης ικανοποιούσαν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως «κατεχόμενα προς πώληση» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5. Συνεπώς, για σκοπούς σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2016 η συμμετοχή στη θυγατρική εταιρία αποτιμήθηκε στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης μείον τα έξοδα πώλησης, ήτοι ποσό €50.561, αναγνωρίζοντας τη διαφορά που ανήλθε σε € 82.000 ως ζημία στα «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Το οριστικό τίμημα της πώλησης δεν διέφερε από την εύλογη αξία όπως είχε προσδιοριστεί.

Επένδυση στη θυγατρική εταιρία Alpha Bank A.D. Skopje

Η Τράπεζα, το τέταρτο τρίμηνο του 2015, ξεκίνησε διαδικασία πώλησης της θυγατρικής της Alpha Bank Skopje (ABS). Η ABS ήταν η μικρότερη θυγατρική του Ομίλου στα Βαλκάνια και είχε μικρή παρουσία στην τοπική αγορά των Σκοπίων (μερίδιο αγοράς <2%). Στα πλαίσια της εν λόγω διαδικασίας, επενδυτές που είχαν προεπιλεγεί από μία ευρύτερη λίστα επενδυτών κλήθηκαν να υποβάλουν τις προσφορές τους σχετικά με την εξαγορά του 100% των μετοχών της ABS και του 100% του υβριδικού μέσου (δάνειο μειωμένης εξασφάλισης) που έχει χορηγηθεί στην ABS από την Τράπεζα (συνδυαστικά και τα δύο «Περίμετρος Συναλλαγής»). Η μεταβίβαση ολοκληρώθηκε την 10.5.2016 έναντι συνολικού τιμήματος €3.200.

Με βάση τα ανωτέρω, από την 31.12.2015 η συμμετοχή της Τραπέζης στη θυγατρική εταιρία καθώς και το υβριδικό μέσο ικανοποιούσαν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως «κατεχόμενα προς πώληση» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5.

Επένδυση στη θυγατρική εταιρία Ιονική Ξενοδοχειακά Επικειρήσεις Α.Ε.

Την 22.8.2016 η Τράπεζα προέβη στην απόκτηση του 97,27% των μετοχών της Ιονική Ξενοδοχειακά Α.Ε., από τις συνδεδεμένες της εταιρίες Alpha Group Investments Ltd, Ionian Equity Participations Ltd, Ιονική Συμμετοχών Α.Ε., Ωκεανός Α.Τ.Ο.Ε.Ε. και Alpha Υποστηρικτικών Εργασιών Α.Ε. κατά ποσοστά 89,77%, 1,87%, 1,87%, 1,87% και 1,87% αντιστοίχως. Η συμμετοχή στη θυγατρική εταιρία ταξινομήθηκε απευθείας ως κατεχόμενη προς πώληση δεδομένου ότι ικανοποιούνταν τα κριτήρια που θέτει το Δ.Π.Χ.Π. 5 λαμβάνοντας υπόψη την από 17.2.2016 ανακοίνωση πρόθεσης πώλησης της εταιρίας, μέσω της δημοσίευσης σχετικής Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα, την 27.10.2016, προχώρησε στην υπογραφή της οριστικής συμφωνίας για την πώληση της θυγατρικής η οποία ολοκληρώθηκε την 16.12.2016. Το συνολικό τίμημα της συναλλαγής, συμπεριλαμβανομένης της αναχρηματοδότησης του υφιστάμενου δανεισμού της θυγατρικής (€ 67,2 εκατ.), ανήλθε σε ποσό € 143,3 εκατ.

Επιπλέον, με την υπογραφή της συμφωνίας μεταβίβασης, η Τράπεζα απέκτησε το δικαίωμα να επενδύσει ποσό € 5,2 εκατ. και να λάβει προνομιούχες μετοχές εκδόσεως της θυγατρικής εταιρίας ή της εταιρίας που θα προκύψει κατόπιν συγχωνεύσεως της θυγατρικής με τον αγοραστή. Η έκδοση των προνομιούχων μετοχών θα συνοδευτεί από τη σύναψη συμβάσεως δικαιωμάτων προαίρεσεως πώλησης/αγοράς μεταξύ της Τραπέζης και των μετόχων του αγοραστή. Ο μηχανισμός αυτός δίνει ουσιαστικά στην Τράπεζα το δικαίωμα να εισπράξει ένα επιπρόσθετο τίμημα ανάλογα με το πώς θα εξελιχθεί η αξία της εταιρίας και ως εκ τούτου συνιστά ενδεχόμενο τίμημα της συναλλαγής πώλησης. Το δικαίωμα αυτό αναγνωρίστηκε στη γραμμή «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού» στην εύλογη αξία του η οποία την 31.12.2016 ανέρχόταν σε € 4,5 εκατ. Η εν λόγω εύλογη αξία δεν μεταβλήθηκε κατά τη χρήση του 2017.

Το αποτέλεσμα από τη συναλλαγή πώλησης της Ιονική Ξενοδοχειακά Επικειρήσεις Α.Ε. ανήλθε σε ζημία € 35 εκατ. και αναγνωρίστηκε στη γραμμή «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Κατάστημα Τραπέζης στη Βουλγαρία

Την 17.7.2015, η Τράπεζα και η Eurobank, με κοινή τους ανακοίνωση, γνωστοποίησαν τη συμφωνία τους, στους κύριους όρους, για τη μεταβίβαση των εργασιών του Καταστήματος Βουλγαρίας της Τραπέζης στη θυγατρική εταιρία της Eurobank στη Βουλγαρία (PostBank). Την 6.11.2015, η Τράπεζα και η Postbank, με την υπογραφή σχετικής σύμβασης, οριστικοποίησαν τους όρους της μεταβίβασης στους οποίους προβλέπεται τίμημα μεταβίβασης 1 ευρώ καθώς και ανάληψη μέρους των δανειακών υποχρεώσεων του Καταστήματος από τον αγοραστή. Η μεταβίβαση ολοκληρώθηκε την 1.3.2016.

Από την 30.6.2015 τα στοιχεία ενεργητικού του Καταστήματος της Βουλγαρίας και οι άμεσα συνδεδεμένες με αυτά

υποχρεώσεις ικανοποιούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως «κατεχόμενα προς πώληση» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5 καθώς σε εκείνη την ημερομηνία η Διοίκηση είχε λάβει απόφαση για την πώληση της μονάδος και βρισκόταν ήδη στη διαδικασία διαπραγματεύσεων με τον υποψήφιο αγοραστή. Ταυτόχρονα, το Κατάστημα στη Βουλγαρία αποτελεί μια διακριτή γεωγραφική περιοχική εκμεταλλεύσεων για την Τράπεζα που εντάσσεται στον τομέα της Ν.Α. Ευρώπης για σκοπούς πληροφόρησης κατά λειτουργικό τομέα. Μετά το χαρακτηρισμό του Καταστήματος της Βουλγαρίας, που αποτελεί τη μοναδική εταιρία του τραπεζικού τομέα μέσω της οποίας δραστηριοποιείται η Τράπεζα στη Βουλγαρία, ως μονάδα κατεχόμενη προς πώληση, οι δραστηριότητες της αποτελούν για την Τράπεζα «διακοπείσες δραστηριότητες».

Συνεπώς, την 31.12.2015 η Τράπεζα, για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, αποτίμησε τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων του Καταστήματος στη Βουλγαρία στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής τους αξίας και της εύλογής τους αξίας μείον τα έξοδα πώλησης αναγνωρίζοντας τη διαφορά που ανήλθε σε € 34.007 ως ζημία στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων στη γραμμή «Καθαρά Κέρδη/ (ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες».

Την 1.3.2016 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση και η Τράπεζα προσαρμοσε τη ζημία από τη πώληση του Καταστήματος βάσει των οριστικών καθαρών περιουσιακών του στοιχείων κατά την ημερομηνία αυτή.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τα αποτελέσματα του Καταστήματος της Βουλγαρίας για την περίοδο από 1.1.2016 έως την ημερομηνία της μεταβίβασης. Σημειώνεται πως τα αποτελέσματα και οι ταμειακές ροές που προέρχονται από το Κατάστημα της Βουλγαρίας παρουσιάζονται ως προερχόμενα από «διακοπείσες δραστηριότητες» τόσο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων όσο και στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών.

	ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		3.123
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		(592)
Καθαρό έσοδο από τόκους	-	2.531
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		841
Προμήθειες έξοδα		(74)
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	-	767
Εσοδα από μερίσματα		
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων		64
Λοιπά έσοδα		78
	-	142
Σύνολο εσόδων	-	3.440
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού		(1.574)
Γενικά διοικητικά έξοδα		(2.581)
Αποσβέσεις		(397)
Λοιπά έξοδα		(29)
Σύνολο εξόδων	-	(4.581)
Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου		1.563
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	-	422
Φόρος εισοδήματος		
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος	-	422
Διαφορά από αποτίμηση στην εύλογη αξία		
Ζημία περιόδου από την πώληση, μετά το φόρο εισοδήματος		(748)
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος, από διακοπείσες δραστηριότητες	-	(326)

Το ποσό των ταμειακών διαθεσίμων του καταστήματος της Βουλγαρίας που διατέθηκε κατά τη μεταβίβασή του ανήρχετο σε € 9.942.

Επιπλέον, στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση, η Τράπεζα έχει ταξινομήσει την συμμετοχή της στις εταιρίες «Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ», «Νηρέυς Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε.» και «Unisoft», καθώς προτίθεται να τις μεταβιβάσει στο προσεχές διάστημα. Η εύλογη αξία των εν λόγω εταιριών προσδιορίστηκε στο ποσό του ενός Ευρώ εκάστη.

Η Τράπεζα, σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των Οικονομικών Καταστάσεων, αξιολογεί τις ενέργειες που πραγματοποιούνται στα πλαίσια υλοποίησης του Σχεδίου Αναδιαρθρώσεως προκειμένου, στις περιπτώσεις που πληρούνται τα κριτήρια του Δ.Π.Χ.Π. 5 (τα οποία παρατίθενται στη σημείωση 1.16 των Οικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2017), τα στοιχεία του ενεργητικού και οι άμεσα συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις να κατατάσσονται ως κατεχόμενα προς πώληση.

44. Σχέδιο Αναδιαρθρώσεως

Συνεχίζεται από την Τράπεζα η υλοποίηση του Σχεδίου Αναδιαρθρώσεως, η αναθεωρημένη έκδοση του οποίου εγκρίθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού στις 26 Νοεμβρίου 2015. Η καταληκτική ημερομηνία του Σχεδίου Αναδιαρθρώσεως στο σύνολό του είναι η 31 Δεκεμβρίου 2018.

Ορισμένες από τις κύριες δεσμεύσεις του Σχεδίου Αναδιαρθρώσεως για την Τράπεζα είχαν ως καταληκτική ημερομηνία την 31 Δεκεμβρίου 2017. Τέτοιες κύριες δεσμεύσεις είναι:

- Η μείωση του αριθμού των καταστημάτων στην Ελλάδα, έως μέγιστου αριθμού 563 καταστημάτων.
- Ο περιορισμός του αριθμού των εργαζομένων στην Ελλάδα, σε τραπεζικές ή μη δραστηριότητες, έως μέγιστου αριθμού 9.504 εργαζομένων.
- Η μείωση των συνολικών δαπανών της Τραπέζης στην Ελλάδα (ελληνικές τραπεζικές και μη τραπεζικές δραστηριότητες) έως μέγιστου ποσού €933 εκατ., εξαιρώντας κόστη που σχετίζονται με τη διενέργεια προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου προσωπικού και κόστη που σχετίζονται με τη συμβολή της Τραπέζης υπέρ ταμείων εγγυήσεως καταθέσεων ή εξυγίανσης.
- Η εφαρμογή μέγιστου ορίου συνολικών ετησίων αποδοχών που η Τράπεζα αποδίδει σε έκαστο εργαζόμενο ή διευθυντικό στέλεχος.
- Η μείωση του χαρτοφυλακίου επιχειρηματικών συμμετοχών της Τραπέζης σε €40 εκατ.

Η Alpha Bank έχει προχωρήσει σε σημαντικές ενέργειες αναδιαρθρώσεως των δραστηριοτήτων της με σκοπό την πλήρη αποκατάσταση της βιωσιμότητάς της, σύμφωνα με τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει κρατικές ενισχύσεις. Ως αποτέλεσμα των σχετικών ενεργειών η Τράπεζα έχει επιτύχει την πλήρη συμμόρφωσή της με τις παραπάνω δεσμεύσεις.

Εξακολουθούν να ισχύουν για την Τράπεζα οι ακόλουθες κύριες δεσμεύσεις:

- Η μείωση του κόστους χρηματοδοτήσεως μέσω του εξορθολογισμού του κόστους των καταθέσεων στην Ελλάδα, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε μακροοικονομικές συνθήκες.
- Η περαιτέρω ενδυνάμωση του ισολογισμού της Τραπέζης μέσω της τηρήσεως δείκτη (καθαρών) δανείων προς καταθέσεις για τις ελληνικές δραστηριότητες που δεν θα ξεπερνά το 119% στο τέλος του έτους 2018.
- Ο περιορισμός του μεγέθους του χαρτοφυλακίου στοιχείων ενεργητικού των διεθνών δραστηριοτήτων της Τραπέζης έως και τις 30 Ιουνίου 2018.
- Ο περιορισμός παροχής πρόσθετων κεφαλαίων σε θυγατρικές του εξωτερικού.
- Η αποεπένδυση από χαρτοφυλάκιο αξιογράφων εισηγμένων και μη εισηγμένων εταιριών (πλην ορισμένων περιπτώσεων).
- Ο περιορισμός στην αγορά κινητών αξιών με πιστοληπτική διαβάθμιση κατώτερη των επενδυτικών ορίων (non-investment grade securities).
- Η υιοθέτηση κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με την πιστωτική πολιτική του Ομίλου και το πλαίσιο εταιρικής διακυβερνήσεως, καθώς και λοιπές δεσμεύσεις στις οποίες περιλαμβάνονται περιορισμοί στη δυνατότητα της Τραπέζης να προβεί σε ορισμένες εξαγορές.

Η Τράπεζα εξακολουθεί να τηρεί τις παραπάνω δεσμεύσεις και έχει κατά πολύ μεγάλο ποσοστό καλύψει την απαραίτητη προσαρμογή για την επίτευξη των σχετικών στόχων.

Σημειώνεται ότι στο Σχέδιο Αναδιρθώσεως δεν υφίσταται περιορισμός ως προς την καταβολή μερισμάτων επί τίτλων που προσμετρούνται στα ίδια κεφάλαια ή τίτλων μειωμένης εξασφάλισης, όπως ομοίως δεν υφίσταται περιορισμός ως προς την επαναγορά ή στην άσκηση δικαιώματος πρόωρης εξοφλήσεως τίτλων που προσμετρώνται στα ίδια κεφάλαια ή τίτλων μειωμένης εξασφάλισης.

Οι μακροοικονομικές παραδοχές και υποθέσεις επί των οποίων στηρίχθηκαν οι προβλέψεις του αναθεωρημένου Σχεδίου Αναδιρθώσεως παρατίθενται στον κατωτέρω πίνακα:

	2014	2015	2016	2017	2018
Ονομαστικός ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ (%)	(1,8)	(3,2)	(0,7)	3,4	4,1
Πραγματικός ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ (%)	0,8	(2,3)	(1,3)	2,7	3,1
Δείκτης ανεργίας (%)	26,5	26,9	27,1	25,7	24,2
Δείκτης πληθωρισμού (%)	(1,4)	(0,4)	1,5	0,9	1,0

Η πρόοδος της Τραπέζης προς την πλήρη συμμόρφωσή της με τις δεσμεύσεις που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Αναδιρθώσεως παρακολουθείται και αναφέρεται προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε τριμηνιαία βάση από την Mazars LLP, η οποία έχει ορισθεί ως Εποπτεύων Επίτροπος (Monitoring Trustee) του Σχεδίου Αναδιρθώσεως.

45. Γνωστοποιήσεις Ν.4151/2013

Με το άρθρο 6 του Ν.4151/2013 ορίζεται η χρήση των κεφαλαίων από αδρανείς καταθετικούς λογαριασμούς για την κάλυψη αναγκών του Δημοσίου, μετά την παραγραφή των δικαιωμάτων του καταθέτη ή των νομίμων κληρονόμων του.

Ως αδρανής καταθετικός λογαριασμός σε πιστωτικό ίδρυμα, κατά την έννοια του Ν.3601/2007, χαρακτηρίζεται εκείνος στον οποίο δεν έχει πραγματοποιηθεί αποδεδειγμένα καμία πραγματική συναλλαγή από τους δικαιούχους καταθέτες για χρονικό διάστημα είκοσι (20) ετών. Η επομένη της τελευταίας συναλλαγής αποτελεί την έναρξη ισχύος της εικοσαετίας. Η πίστωση των καταθέσεων με τόκους, καθώς και η κεφαλαιοποίησή τους, δεν συνιστούν συναλλαγή και δεν διακόπτουν την παραγραφή.

Κάθε πιστωτικό ίδρυμα που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, οφείλει αμέσως μετά την παρέλευση του χρονικού ορίου της εικοσαετίας: α) να αποδίδει στο Δημόσιο συγκεντρωτικά μέχρι το τέλος Απριλίου κάθε έτους τα υπόλοιπα των αδρανών καταθέσεων, πλέον αναλογούντων τόκων, καταθέτοντας στην Τράπεζα της Ελλάδος τα σχετικά ποσά σε ειδικό λογαριασμό, β) να ενημερώνει ταυτόχρονα τις αρμόδιες Διευθύνσεις του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, και γ) να ενημερώνει τους δικαιούχους/κληρονόμους για το πού έχουν μεταφερθεί τα σχετικά ποσά, μετά την παρέλευση της εικοσαετίας, εφόσον ερωτηθεί. Τα ως άνω ποσά στο σύνολό τους θα καταγράφονται ως έσοδο στον ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό.

Οι ορκωτοί ελεγκτές θα βεβαιώνουν εάν τηρήθηκαν ή όχι οι διατάξεις του νόμου για τις αδρανείς καταθέσεις αναφέροντας και το ποσό που αποδόθηκε στο Δημόσιο.

Δυνάμει της κυρωθείσης με το Ν. 4350/2015 από 18.7.2015 ΠΝΠ (ΦΕΚ τευχ. Β' 84/18.7.2015, σε συνδυασμό με το ΦΕΚ τευχ. Α' 90/31.7.2015), από τις 20.7.2015 (έναρξη ισχύος των Περιοριστικών Μέτρων), εκκίνησε η αναστολή της προθεσμίας των άρθρων 7 και 8 του Ν.4151/2013 περί των αδρανών λογαριασμών.

Η Τράπεζα απέδωσε, στα τέλη Απριλίου του έτους 2016, τα υπόλοιπα αδρανών καταθέσεων που συμπλήρωσαν 20ετία έως και την Παρασκευή 17 Ιουλίου 2015, ημερομηνία μετά την οποία ανεστάλη, ως άνω, η εικοσαετής προθεσμία των άρθρων 7 και 8 του Ν.4151/2013, ενώ, διαρκούσης της εν λόγω αναστολής, δεν απέδωσε κεφάλαιο εξ αδρανών καταθετικών λογαριασμών για το οικονομικό έτος 2016.

Δοθείσης της ισχύος της ως άνω αναστολής των άρθρων 7 & 8 του Ν. 4151/2013 έως και τις 13.11.2017, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 257 Αστικού Κώδικα για τον υπολογισμό του χρόνου παραγραφής κατόπιν αναστολής, η Τράπεζα δεν θα προβεί, στα τέλη Απριλίου του έτους 2018, σε απόδοση υπολοίπων αδρανών λογαριασμών για το οικονομικό έτος 2017, λόγω μη συμπληρώσεως εικοσαετίας.

46. Εταιρικά γεγονότα

- α.** Την 16.1.2017 η Τράπεζα συμμετείχε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρίας της Alphalife A.A.E.Z. με το ποσό € 25.000.
- β.** Την 24.1.2017 η εταιρία Aktua Ελλάς Συμμετοχών Α.Ε. μετονομάστηκε σε Ceral Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών.
- γ.** Την 30.1.2017 η Τράπεζα ήλθε σε συμφωνία με το σερβικό όμιλο εταιριών MK Group για την πώληση των μετοχών (100%) που κατέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της Alpha Bank Srbija A.D.
- δ.** Την 23.2.2017, συνεπεία της ασκήσεως του δικαιώματος μετατροπής εκ του συνόλου των ομολογιούχων, η Τράπεζα προέβη στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου λόγω μετατροπής του συνόλου του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου που εξεδόθη την 1.2.2013 στο πλαίσιο της συμφωνίας με την Crédit Agricole S.A. για την εξαγορά της πρώην Εμπορικής Τραπέζης. Εκ της μετατροπής εκδόθηκαν 6.818.181 νέες κοινές μετοχές, που αντιστοιχούν σε 0,44% επί του συνόλου των μετοχών.
- ε.** Την 3.3.2017, και συνεπεία κεφαλαιοποίησης δανείου της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου, AGI-Cypre Ermis Ltd, η Τράπεζα συμμετείχε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εν λόγω εταιρίας, αποκτώντας ποσοστό 75% στο μετοχικό κεφάλαιο αυτής.
- στ.** Την 7.3.2017, συνεπεία σχεδίου αναδιρθρώσεως, η Τράπεζα απέκτησε το 47,04% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας Famar S.A. (σημείωση 19).
- ζ.** Την 11.4.2017 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής της Τραπέζης Alpha Bank Srbija A.D.
- η.** Την 4.5.2017 η Τράπεζα προέβη σε πώληση ποσοστού 1% των μετοχών της εταιρίας Ceral Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών και συμμετείχε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της, με την έκδοση προνομιούχων μετοχών, καταβάλλοντας ποσό € 8.333. και την 18.5.2017 η Τράπεζα προέβη σε πώληση ποσοστού 1,23% των μετοχών της εν λόγω εταιρίας (σημείωση 19).
- θ.** Την 9.5.2017 ολοκληρώθηκε η επιστροφή κεφαλαίου ύψους €28.652 της θυγατρικής εταιρίας της Τραπέζης, Εμπορική Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ακινήτων Ανώνυμη Συμμετοχική και Κτηματική Εταιρία (σημείωση 19).
- ι.** Την 18.7.2017, συνεπεία αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση 138.367 νέων κοινών μετοχών της εταιρίας Ceral Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών, η συμμετοχή της Τραπέζης διαμορφώθηκε σε ποσοστό 42,48% επί του μετοχικού κεφαλαίου της εν λόγω εταιρίας.
- ια.** Την 28.7.2017 ολοκληρώθηκε η επιστροφή κεφαλαίου ύψους €9.500 της θυγατρικής εταιρίας της Τραπέζης, Ionian Equity Participations Ltd (σημείωση 19).
- ιβ.** Την 1.8.2017 η Τράπεζα προέβη στην κάλυψη της αναλογίας της, σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κοινοπραξίας Alpha TANEΟ Α.Κ.Ε.Σ., καταβάλλοντας ποσό €83.
- ιγ.** Την 11.9.2017 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής εταιρίας της Τραπέζης, Ionian Equity Participation Ltd, στην Alpha Α.Ε. Επενδυτικών Συμμετοχών έναντι τιμήματος €27.426 (σημείωση 19).
- ιδ.** Την 13.9.2017 η Τράπεζα προέβη στην κάλυψη της αναλογίας της, σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής της εταιρίας APE Fixed Assets Α.Ε., καταβάλλοντας ποσό €94.
- ιε.** Την 31.10.2017, και συνεπεία αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και κεφαλαιοποίησης δανείων της κοινοπραξίας ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε., το ποσοστό συμμετοχής της Τραπέζης στο μετοχικό κεφάλαιο αυτής διαμορφώθηκε σε ποσοστό 71,08%.
- ιστ.** Την 11.12.2017 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής εταιρίας της Τραπέζης, ΕΒΙΣΑΚ Α.Ε., έναντι τιμήματος €2.136 (σημείωση 19).
- ιζ.** Την 15.12.2017 ολοκληρώθηκε η επιστροφή κεφαλαίου ύψους €9.399 της κοινοπραξίας, APE Commercial Property.
- ιν.** Την 20.12.2017 συνέπεια συγχωνεύσεως των εταιριών του Ομίλου, ΑΕΠ Αμαρούσιον ΙΙ Α.Ε., ΑΕΠ Χαλανδρίου Α.Ε. και Ωκεανός Α.Τ.Ο.Ε.Ε., με απορρόφησή τους από την ΑΕΠ Αμαρούσιον Ι Α.Ε., δημιουργήθηκε η συγγενής εταιρία της Τραπέζης, Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ι Α.Ε. (σημείωση 19).

ιθ. Την 20.12.2017 η Τράπεζα συμμετείχε σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής της εταιρίας, Alpha Group Investments Ltd (σημείωση 19).

κ. Την 22.12.2017 οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου, ΑΕΠ Αττικής Α.Ε. και ΑΕΠ Αττικής ΙΙ Α.Ε. προέβησαν σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου τους, με κεφαλαιοποίηση δανειακών οφειλών της Τραπέζης (σημείωση 19).

47. Αναμόρφωση οικονομικών καταστάσεων

Η Τράπεζα εντός της τρέχουσας χρήσεως αναμόρφωσε τον τρόπο παρουσίασης εσόδων από ομόλογα στην κατάσταση ταμειακών ροών και μετέφερε το ποσό €223.542 από τις καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες στις καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες

	Δημοσιευθέντα ποσά	Αναμορφώσεις	Αναμορφωθέντα ποσά
	31.12.2016		31.12.2016
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες	(2.717.077)	(223.542)	(2.940.619)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες	2.457.966	223.542	2.681.508
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες	167.999		167.999
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(89.817)		(89.817)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών από διακοπείσες δραστηριότητες	(27.340)		(27.340)
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στην αρχή της χρήσεως	765.248		765.248
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στο τέλος της χρήσεως	648.091		648.091

48. Γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων

α. Την 25.1.2018, η Τράπεζα εξέδωσε καλυμμένη ομολογία ύψους € 500 εκατ. πενταετούς διάρκειας και αποδόσεως στη λήξη 2,75%, στο πλαίσιο του Προγράμματος Καλυμμένων Ομολογιών Ι, που προβλέπει απευθείας έκδοση από την Τράπεζα έως του ποσού των € 8 δισ. Η εκδοθείσα Καλυμμένη Ομολογία εισήχθη προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λουξεμβούργου και αξιολογήθηκε από τους οίκους πιστοληπτικής αξιολογήσεως Moody's και Fitch με διαβάθμιση Β3 και Β αντιστοίχως.

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΚΑΙ CHIEF FINANCIAL OFFICER

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΡΑΠΑΝΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 666242

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Π. ΜΑΝΤΖΟΥΝΗΣ
Α.Δ.Τ. Ι 166670

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ε. ΨΑΛΤΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 666591

ΜΑΡΙΑΝΝΑ Δ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ
Α.Δ.Τ. Χ 694507

Παράρτημα

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ) (European Securities and Market Authority (ESMA)) σε σχέση με τους εναλλακτικούς δείκτες μέτρησης απόδοσης (ΕΔΜΑ) που εκδόθηκαν τον Οκτώβριο 2015 και τέθηκαν σε ισχύ στις 3 Ιουλίου 2016, στους κατωτέρω πίνακες παρατίθενται αναλυτικά στοιχεία ορισμού και υπολογισμού των σχετικών ΕΔΜΑ που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου 2017, καθώς και στη σημείωση της γνωστοποίησης Ν.4261/5.5.2014 της Ετήσιας Οικονομικής Εκθέσεως.

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

	Ορισμός	Τύπος Υπολογισμού		31.12.2017	31.12.2016	
Δείκτης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών προς καταθέσεις	Ο δείκτης παρουσιάζει τη σχέση δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών προ απομειώσεων, προς τις υποχρεώσεις προς πελάτες	Αριθμητής	+	Δανεία και απαιτήσεις κατά πελατών	54.356	56.967
		Παρανομαστής	+	Υποχρεώσεις προς πελάτες	34.890	32.946
		Δείκτης	=		155,8%	172,9%

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

	Ορισμός	Τύπος Υπολογισμού		31.12.2017	31.12.2016	
Δείκτης έξοδα/έσοδα	Ο δείκτης απεικονίζει την σχέση μεταξύ των επαναλαμβανόμενων εξόδων και εσόδων της περιόδου	Αριθμητής	+	Σύνολο εξόδων χρήσεως	1.293	1.225
			-	Μη επαναλαμβανόμενα έξοδα	191	117
		Παρανομαστής	+	Σύνολο εσόδων χρήσεως	2.467	2.387
			+	Αναλογία κερδών/(ζημιών) από συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	(3)	(3)
			-	Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	145	85
		Δείκτης	=		47,5%	48,2%

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

	Ορισμός	Τύπος Υπολογισμού		31.12.2017	31.12.2016	
Κόστος πιστωτικού κινδύνου	Ο δείκτης απεικονίζει τη σχέση μεταξύ των ζημιών απομειώσεως της χρήσεως ως προς το μέσο υπόλοιπο των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών προ απομειώσεων και προσαρμογών εύλογης αξίας	Αριθμητής	+	Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	1.005	1.168
			Παρανομαστής	+	Μέσο υπόλοιπο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών προ απομειώσεων και προσαρμογών εύλογης αξίας	58.464
		Δείκτης	=		172%	191%

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

	Ορισμός	Τύπος Υπολογισμού		31.12.2017	31.12.2016	
Δείκτης συνολικής αποδόσεως των στοιχείων ενεργητικού	Ο δείκτης παρουσιάζει τη σχέση του αποτελέσματος μετά το φόρο εισοδήματος προς το μέσο υπόλοιπο του συνόλου ενεργητικού (αριθμητικός μέσος υπολοίπου ενάρξεως και λήξεως)	Αριθμητής	+	Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος	21	42
			Παρανομαστής	+	Μέσο υπόλοιπο συνόλου ενεργητικού	62.843
		Δείκτης	=		0,03%	0,1%

Τα μη επαναλαμβανόμενα κονδύλια περιλαμβάνουν έκτακτα γεγονότα που δεν παρουσιάζονται με συγκεκριμένη συχνότητα, καθώς και γεγονότα τα οποία επηρεάζονται άμεσα από τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς και παρουσιάζουν σημαντική διακύμανση μεταξύ των εκάστοτε περιόδων αναφοράς.

Τα μη επαναλαμβανόμενα έξοδα της 31.12.2017 αφορούν κυρίως στο κόστος ποσού €92,7 εκατ. που αφορά στο πρόγραμμα οικειοθελούς αποχωρήσεως προσωπικού της Τραπέζης και στις ζημίες απομειώσεως παγίων συνολικού ποσού €79 εκατ. Τα εν λόγω ποσά περιλαμβάνονται στα κονδύλια «Κόστος/Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγραμμάτων αποχωρήσεως προσωπικού» και «Λοιπά έξοδα» αντίστοιχα, της Ενοποιημένης Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Γνωστοποιήσεις Ν.4374/2016

Με το άρθρο 6 του Ν.4374/1.4.2016 «Διαφάνεια στις σχέσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων με επιχειρήσεις μέσω ενημέρωσης και επιχορηγούμενα πρόσωπα», εισήχθη για όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν έδρα στην Ελλάδα η υποχρέωση δημοσίευσης ετησίως και σε ενοποιημένη βάση πληροφοριών για:

- α) όλες τις πληρωμές που διενεργούνται εντός της οικείας οικονομικής χρήσεως, με άμεσο ή έμμεσο αποδέκτη επιχείρηση μέσω ενημέρωσης και συνδεδεμένων κατά την έννοια του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 24 μερών με αυτές, ή επιχείρηση διαφήμισης και επικοινωνίας, και
- β) όλες τις πληρωμές που διενεργούνται εντός της οικείας οικονομικής χρήσεως, λόγω δωρεάς, χορηγίας, επιχορήγησης ή από άλλη χαριστική αιτία, προς φυσικά ή/και νομικά πρόσωπα.

Οι απαιτούμενες πληροφορίες, οι οποίες περιλαμβάνουν τα ποσά σε ευρώ, παρατίθενται κατωτέρω.

ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ	
Επωνυμία εταιρίας	Ποσά
1984 PRODUCTIONS AE	21.006,18
24 MEDIA ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΑΕ	55.838,28
ADWEB LTD ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	5.200,00
AGRO BROKERS LTD	1.250,00
AIRLINK-ΕΛΛ/ΚΕΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ ΕΚΔ.& ΟΠΤΙΚ/ΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΑΕ	19.621,55
ALPHA ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΑΕ	710.274,64
ALPHA ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΑΕ	37.397,78
ANTENNA TV ΑΕ	628.056,95
ASM PUBLICATIONS PC	14.000,00
B2B TECH Α.Ε.	500,00
BANKINGNEWS ΑΕ	32.500,00
CLOCKWORK ORANGE MINDTRAP LIMITED	11.000,00
CPAN CONNECT - ED PUPLIC AFFAIRS NETWORK LTD BANKWARS.GR	15.300,00
CREATIVE INTERNET SERVICES ΜΟΝ.ΕΠΕ	5.250,00
D.G. NEWSAGENCY ΑΕ	13.196,00
DA ΑΝΩΝ.ΕΜΠΟΡ.ΕΚΔΟΤ.ΣΥΜΜ.ΕΤΑΙΡΕΙΑ	88.250,00
DAM ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	13.600,00
DAS MEDIA ΕΠΕ	700,00
DIMERA ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	4.500,00
DOCUMENTO MEDIA ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ	67.000,00
DPG DIGITAL MEDIA ΑΕ	48.903,00
ETHOS MEDIA	13.265,00
EUROMEDIA ACTION ΑΕ	2.000,00
FAROSNET ΑΕ	21.290,00
FINANCIAL PRESS ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	4.000,00
FINANCIAL MARKETS VOICE ΑΕ ΕΦΗΜΕΡ. FM VOICE	7.500,00
FORTHNET MEDIA ΑΕ	150.264,85
FREE SUNDAY ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ & ΣΙΑ ΕΕ	48.000,00
FREENET ΑΕ SOFOKLEOUSIN.GR	18.900,00
FRONTSTAGE ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΗ ΑΕ	51.626,89
GM COMMUNICATION ΙΚΕ	24.070,54
GREEK INFOGRAPHICS LTD	3.082,00

GREEN BOX ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΕ	12.400,00
HIGH BOOKS ΙΚΕ	377,76
ICAP GROUP ΑΕ	3.200,00
IDENTITY ΑΕ	6.700,00
INFOMARKET ΙΚΕ	22.000,00
INTERBUS ΑΕ	42.000,00
INTERNATIONAL RADIO NETWORKS ΑΕ DEE JAY	40.982,23
KISS ΑΕ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ	24.052,76
KONTRA ΙΚΕ	6.000,00
LEFT MEDIA ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΑΕ	12.757,98
LIQUID MEDIA ΑΕ	44.987,50
LOVE RADIO BROADCASTING ΑΕ	15.850,77
M PRESS ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΕ	5.306,39
M.N.MARKETNEWS LIMITED	8.685,00
MEDIA2DAY ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	133.563,09
MEDIHOLD ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΑΕ	11.500,00
MIGNATIOU COM INC	600,00
MONOCLE MEDIA LAB MONONews M.ΙΚΕ	6.000,00
N.S.P RADIO ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΑΕ	2.063,80
NEW MEDIA NETWORK SYNOPSIS ΑΕ	98.280,30
NEWPOST PRIVATE COMPANY NEWPOST.GR	27.125,01
NEWSFRONT ΝΑΦΤΙΛΙΑΚΙ GREEK SHIPPING REVIEW	370,00
NEWSIT ΕΠΕ	95.150,00
NK HOLDING M. ΙΚΕ	569,25
NK MEDIA GROUP ΕΠΕ	42.625,54
OATH (ΕΜΕΑ) LIMITED	2.215,03
ODEON ENTERTAINMENT ΑΕ	100.000,00
OLIVE MEDIA ΑΕ	31.900,01
PEGASUS MAGAZINES PUBLICATIONS ΑΕΕ (P.M.P. MEDIA ΑΕ) "ELLE"	3.500,00
PHAISTOS NETWORKS ΑΕ	20.316,00
PIKELLOW TRADING LTD	1.507,50
PLAN Α ΤΗΛ/ΚΕΣ & ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ ΙΚΕ	6.050,00
PREMIUM ΑΕ	51.146,60
PRIME APPLICATIONS ΑΕ	65.835,04
PROJECT AGORA LTD	4.675,00
PUBLICITAS ΑΕ	114.502,17
REAL MEDIA ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΑΕ	50.102,00
SABD ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΕ	77.000,00
SBC SINGLE MEMBER PRIVATE COMPANY	12.981,70
SBC TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΕ	343,00
SFERA RADIO ΑΕ	33.517,04
SOL DE GRECIA MON.ΙΚΕ	2.500,00
SOLAR ΡΑΔΙΟΤ/ΚΕΣ & ΨΥΧ/ΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕ	2.719,00
SONTEVIA LTD	12.400,00
SPACE FM STEREO ΑΕ ΑEGEAN VOICE / ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ.ΝΑΞΟΥ	4.500,00
SPORT TV ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ ΑΕ	31.778,70
SPORTNEWS ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΙΟΥ ΑΕ	10.975,00
SYSTEM MEDIA ART ΙΔΕΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΑΕ	1.500,00
TELIA COMMUNICATIONS ΑΕ	5.997,00
THE TOC DIGITAL MEDIA ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΑΕ	31.134,40
THESS NEWS ΙΚΕ	3.000,23
THESSALONIKI 89 RAINBOW MON.ΕΠΕ	1.963,08

THINK DIGITAL INTERNET & ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΕ	3.440,00
TONY PRODUCTION Μ ΕΠΕ & ΣΙΑ ΕΕ	761,60
TRIBUNE ΙΚΕ	4.200,00
U MEDIA ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΦ. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΙΚΕ	31.474,70
UNIQUE MEDIA ΑΕ	2.000,00
USAY Σ.ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΜΟΝ.ΕΠΕ	9.700,00
VAGMA MEDIA DEVELOPMENT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ	10.000,00
W.S.F. WALL STREET FINANCE ΙΚΕ	9.900,00
Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ & ΣΙΑ ΕΕ THEA BY MAKEDONIA PALACE	1.500,00
Α.Π.Ε.-Μ.Π.Ε. ΑΕ	14.000,00
ΑΓΡΟΤΥΠΟΣ ΑΕ	3.160,00
ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ Ε. ΧΡΗΣΤΟΣ	600,00
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛ. ΑΡΑΜΠΑΤΖΗΣ ΠΑΝΣΕΡΡΑΪΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ	5.000,00
ΑΘΕΝΣ ΒΟΙΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	41.000,00
ΑΘΗΝΑΙΚΕΣ ΡΑΔ. ΕΠΙΧ. Π. ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΜΟΝ.ΕΠΕ	1.000,00
ΑΚΟΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤ.ΡΑΔ/ΚΩΝ ΠΡΟΓ/ΤΩΝ	400,00
ΑΛΤΕΡ ΕΓΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΑΕ	1.607,00
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΗΤΣΟΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΕΕ OLIVEMAGAZINE.GR	9.990,00
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΑΕ	82.975,00
ΑΝΤΑΡΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	11.000,00
ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ ΑΒΕΕ	415,00
ΑΤΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΕ	39.200,00
ΒΑΡΟΥΞΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ & ΥΙΟΙ ΟΕ	3.000,00
ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Χ - ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ Δ. ΟΕ (NEMA PROBLEMA)	4.550,00
ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΔΟΥ Σ. & ΣΙΑ ΟΕ	3.000,00
ΒΟΡΕΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΑΕ	4.375,00
Γ.ΝΤΟΥΠΗΣ - Γ.ΠΑΡΗΓΟΡΑΚΗΣ ΟΕ (ENTRUST)	1.600,00
ΓΕΝΙΚΕΣ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧ.ΑΕ	10.550,00
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ & ΣΙΑ ΕΕ	4.600,00
ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΧΑΡ.ΝΙΚΟΛΑΟΣ WOMANDOL	500,00
ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ THE MONOCLE MEDIA LAB	14.000,00
ΔΕΣΜΗ ΑΕ ΕΜΠ.ΔΙΑΦ.ΡΑΔ.ΕΤΑΙΡΕΙΑ & ΕΦ.ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	16.093,00
ΔΗΜ.ΡΟΥΧΩΤΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ	141,51
ΔΗΜ/ΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΛΑΡΙΣΑΣ ΑΕ	3.254,00
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΛ. ΑΡΑΜΠΑΤΖΗΣ ΣΕΡΡΑΪΚΟΝ ΘΑΡΡΟΣ	5.000,00
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΑΕ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ESPRESSO	94.030,00
ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗ	187.928,00
ΔΙΟΓΕΝΗΣ ΜΚΟ ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	4.500,00
ΔΙΦΩΝΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΑΕ	23.576,00
ΔΟΛ DIGITAL ΑΕ	1.730,00
ΔΟΥΣΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ - DOUSIES COM ΕΕ	11.998,50
ΔΥΟ ΔΕΚΑ ΑΝΩΝ.ΕΚΔΟ.ΕΤΑΙΡΕΙΑ	44.200,00
ΕΘΝΙΚΟ ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	3.000,00
ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΝΤΟΤ ΚΟΜ ΑΕ	1.090.090,41
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΕ	547.734,37
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΘΝΟΣ ΑΕ	172.712,16
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΑΕ	35.000,00
ΕΚΔΟΣΕΙΣ Ν.ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΕ	387,09
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΟ ΧΡΗΜΑ ΑΕ NEWMONEY.GR	48.500,00
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ ΑΕΒΕ	800,00
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΡΕΥΜΑΤΑ ΑΕ	15.000,00
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ ΑΕ	4.000,00

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΟ ΚΑΡΦΙ ΑΕ	7.000,00
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΜΑΚΕΝΑΤΖΗ ΝΟΜΙΔΗ & ΣΙΑ ΕΕ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ	300,00
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΕ	73.612,00
ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΕ	1.620,00
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΕΛΑΤΩΝ	400,00
ΕΝΙΚΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	50.000,00
ΕΝΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΕΒΕΤ	10.456,00
ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΗΣ-ΕΞΠΛΟΡΕΡ ΑΕ	175.576,72
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ/ΧΡΟΝΗΣ Π. ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ	707,55
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΠΕ	20.000,00
ΕΡΓΑΤΙΚΗ & ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΑΛΕΞ.Δ. ΤΣΙΝΙΑΣ	207,78
ΕΡΩΤΙΚΟΣ ΡΑΔΙΟ ΑΕ	1.249,84
ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΣΤΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	52.846,16
ΖΟΥΓΚΛΑ ΤΖΙ ΑΡ ΑΕ ΜΕΣΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΑΖ.ΕΠΙΚ/ΝΙΑΣ	59.535,29
Η ΑΥΓΗ ΑΕ	54.838,87
Η ΓΝΩΜΗ - Ε. ΛΑΣΚΑΡΑΚΗΣ & ΣΙΑ ΕΕ	120,97
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΑΕ	399,19
Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ - Π. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ & ΣΙΑ ΑΕ	79.715,04
ΗΛΙΑΣ ΚΑΝΕΛΛΗΣ & ΣΙΑ ΕΕ	1.900,00
ΗΤ PRESS ONLINE ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ	2.000,00
ΗΧΟΣ ΚΑΙ ΡΥΘΜΟΣ ΑΕ	22.510,87
ΗΧΩ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΜΟΣΧΑΝΔΡΕΟΥ & ΣΙΑ ΕΕ	3.257,11
ΗΧΩ ΤΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΟΦΙΑ ΜΟΣΧΑΝΔΡΕΟΥ & ΣΙΑ ΕΕ	4.686,88
Θ. & Μ. ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΥ ΟΕ	2.000,00
ΘΕΜΑ ΡΑΔΙΟ ΑΕ	1.950,96
ΘΩΜΑ Δ. ΑΝΤΩΝΙΑ ΤΥΠΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	3.717,75
Ι. ΤΟΜΕΛΙΤΟΥ - ΚΑΣΤΟΡΙΝΗ	1.880,61
Ι.ΔΙΟΝΑΤΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ	11.000,00
Ι.Η.Τ. - ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΑΕ	811,32
ΙΚΑΡΟΣ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ ΑΕ	1.056,00
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΕΥΝΩΝ & ΜΕΛ. ΤΗΣ ΚΕΝΤ.ΕΝ.ΕΠΙΜ.ΕΛΛ/ΔΟΣ	3.000,00
ΙΟΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΕ	3.000,00
ΙΩΑΝΝΗΣ-ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΣ Χ. ΚΑΛΟΓΡΙΤΣΑΣ ΤΗΛ.ΠΑΝ.ΚΑΛ.Μ. ΑΕ	8.500,00
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΕ	249.194,30
ΚΑΜΠΟΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ	5.000,00
ΚΑΠΑ ΣΙΓΜΑ ΔΕΛΤΑ ΑΕ	735,15
ΚΑΠΙΤΑΛ.GR ΑΕ	129.030,11
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ ΚΙΝΗΜ/ΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ	2.500,00
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΙΣ	550,00
ΚΟΣΜΟΡΑΔΙΟ ΕΕ	2.322,00
ΚΟΤΡΩΤΣΟΣ ΠΑΥΛ.ΣΕΡΑΦΕΙΜ	11.400,00
ΚΥΚΛΟΣ ΑΕ /ΝΕΑ ΚΡΗΤΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	2.500,00
ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ	6.000,00
ΛΑΜΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΑΕ	340,00
ΛΑΜΨΗ ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ & ΡΑΔ/ΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΕ	15.954,15
ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ	1.000,00
ΛΟΓΙΣΤΗΣ/ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΤΣΗ ΑΕΒΕ ΠΑΜΙΣΟΣ ΑΕ	339,62
Μ.ΠΕΤΙΝΗ & ΣΙΑ ΕΕ	317,93
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΕΚΔ.ΕΚΤΥΠ. ΑΕ	7.720,00
ΜΑΛΤΕΖΟΣ ΑΝΔ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΚΗΒΟΛΟ	610,00
ΜΑΝΕΣΙΩΤΗΣ ΝΙΚ. - ΨΩΜΙΑΔΗΣ ΚΩΝ. ΟΕ FMVOICE.GR	29.000,00
ΜΑΡΙΑ ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ	5.800,00

ΜΑΡΙΑ ΧΑΛΚΟΥ ΕΚΔΟΣΕΙΣ - ΨΗΦΙΑΚΑ ΜΕΣΑ	8.530,00
ΜΑΡΙΝΑ Γ.ΤΟΥΛΑ & ΣΙΑ ΟΕ	3.600,00
ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ	4.800,00
ΜΕΛΩΔΙΑ ΑΕ	12.245,33
ΜΕΤΡΟΝΤΗΛ ΜΟΝ. ΙΚΕ	10.608,36
ΜΠΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΕΠΕ	3.461,11
ΝΕΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΑΕ	432.850,67
ΝΕΟΥΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ Ο ΛΟΓΟΣ	2.533,20
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΤΑΣΙΝΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ ΟΕ	3.400,00
ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	1.311,81
ΝΣΚ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΠΕ ΕΚΔ.ΕΝΤ.ΥΛ.ΚΑΡΑΜΑΝΟΓΛΟΥ	1.600,00
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚ/ΝΙΑΣ ΑΕ	24.856,00
ΟΤΕ ΑΕ	124.311,84
Π. ΛΕΩΤΣΑΚΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε BANKINGNWES.GR	32.500,00
Π.Δ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΕ	26.880,00
Π.ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ Α.ΜΠΟΥΣΤΡΑΣ ΑΕ	5.000,00
ΠΑΛΟ ΕΠΕ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ	10.000,00
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΓΑΛ. ΜΕΝΤΖΕΛΟΠΟΥΛΟΣ	504,73
ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ ΧΡ.ΜΑΡΙΑ	896,00
ΠΑΠΑΛΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ	1.722,13
ΠΑΠΑΡΟΥΝΗΣ ΦΑΝ.ΜΙΧΑΛΗΣ	250,00
ΠΑΡΑΕΝΑ ΕΠΕ	77.961,78
ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΕ	82.150,00
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ ΠΑΤΡΩΝ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΕ	18.243,94
ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ Θ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	6.100,00
ΠΗΓΑΣΟΣ INTERACTIVE ΑΕ E-GO.GR	9.994,21
ΠΟΛΙΤΗ-ΣΙΑΦΑΚΑ ΜΑΡΙΕΛΙΖΕ-ΒΑΣΙΛΙΚΗ	3.000,81
ΠΡΟΒΟΛΗ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΑΕ	8.500,00
ΠΡΟΤΑΓΚΟΝ ΑΕ	19.625,00
ΠΡΩΙΝΟΣ ΤΥΠΟΣ - ΣΤΕΛΛΑ Ι. ΣΤΑΥΡΙΔΟΥ	290,00
ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΕ	2.000,00
Ρ.Η.Ε.Μ.Ε.Α.Ε Ρ/Τ ΗΛΕΚΡΟΝ. ΕΚΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΕΛΛ. Α.Ε	4.000,00
ΡΑΔΙΟ 1 ΑΕ	1.120,98
ΡΑΔΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΑΕ	12.923,40
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡ. ΑΛΗΘΙΝΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΑΕ REAL FM ΑΘΗΝΑ REAL GR	204.408,63
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΕ	22.750,15
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΑΚΤΙΝΑ Α.Ε. GALAXY FM	6.732,60
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΑΕ	22.123,72
ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΒΗΜΑ FM ΑΕ	821,88
ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΑΕ	2.294,00
ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΑΕ ΔΙΕΣΗ FM	25.922,22
Σ. & Α. ΝΕΜΟ ONLINE ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΙΚ. & ΤΕΧΝΟΛ. ΕΠΕ	3.000,00
ΣΑΡΙΣΑ ΕΠΕ	33.600,00
ΣΕΛΑΝΑ ΑΕ	2.000,00
ΣΙΝΕ ΝΙΟΥΖ ΑΕ	100.950,00
ΣΙΤΙ ΚΟΝΤΑΚΤ Μ.ΕΠΕ	800,00
ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ - ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΕΒΕ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ	13.957,50
ΤΟ ΚΟΥΤΙ ΤΗΣ ΠΑΝΔΩΡΑΣ MEDIA ΕΕ	29.790,00
ΤΣΑΡΑΓΚΛΗΣ ΓΕΩ. ΙΩΑΝΝΗΣ	7.400,00
ΤΣΙΝΙΑ ΜΑΡΙΑ (ΔΕΛΤΙΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ)	200,00
ΤΣΙΤΑΣ Χ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ	600,00
ΦΕΛΝΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡ. ΜΕΣΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ Μ.ΕΠΕ	16.120,00

ΦΙΛΑΘΛΟΣ ΙΚΕ	10.000,00
ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΕ	49.500,00
ΦΟΞ ΔΙΕΘΝΗ ΚΑΝΑΛΙΑ ΕΛΛΑΣ ΑΕ	2.002,00
Χ. ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΙΚΕ ΕΠΙΤΡΟΗΟΝ.GR	60.000,00
ΧΑΝΔΑΞ ΑΕ	16.250,00
ΧΑΡΤΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ	129,04
ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΜΕΤΑΔΟΣΕΙΣ ΙΚΕ	762,00
	8.843.778,09

ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΠΟΣΩΝ ΜΙΚΡΟΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΕΥΡΩ 100 ΑΝΑ ΜΕΣΟ	
Επωνυμία εταιρίας	
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ ΜΟΝ. ΕΠΕ - WEBLINES	
ΕΛΝΑΒΙ ΕΠΕ	
ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ Α.ΝΙΚΟΛΑΟΣ	
ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΚΟΖΥΡΗ-ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΟΖΥΡΗΣ ΟΕ ΑΝΑΤΟΛΗ	
ΚΟΜΗΤΟΥΔΗΣ Δ.ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Η ΠΡΟΟΔΟΣ	
Ν. & Ι. ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ ΚΡΗΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΕΠΕ	

Ο ανωτέρω πίνακας αφορά πληρωμές σε επιχειρήσεις Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης ποσών μικρότερων των € 100, συνολικής αξίας € 293,89.

ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΣΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ	8.844.071,98
--------------------------------	---------------------

	Ποσά
ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΦΟΡΟΥ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ	553.564,78
ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΤΕΛΟΥΣ 0,02%	1.842,19
ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΤΕΛΟΥΣ 2%	19.523,03

ΔΩΡΕΕΣ ΣΕ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ	
Επωνυμία	Ποσά
14ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	562,90
21ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	1.170,00
5ο ΧΕΛΜΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	315,00
A.A. UNILINK EDUCATION SERVICES LTD	3.000,00
AGNA GROUP ACADEMY - LEADERSHIP SYMPOSIUM	3.020,31
ALBANIAN ASSOCIATION OF BANKS - ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΙΔΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	1.898,00
ALBANIAN WATER SPORTS AND TOURISM SHKODER MUNICIPALITY - SPONSOR OF THE BUILDING OF A LIFEGUARD TOWER	6.000,00
ANNUAL REUNION OF HRCC	1.000,00
ASOCIATIA CULTURALA CONCERTO ROMANIA	6.100,00
BALKANS AND BLACK SEA COOPERATION FORUM	7.500,00
BEACH TENNIS LARNACA CLUB - ΤΟΥΡΝΟΥΑ	200,00
ΒΡΑΒΕΙΑ FINTECH CHALLENGE	9.000,00
CARITAS ATHENS	1.000,00
CHILDREN IN NEED	293,80
CHR.HJI CHRISTOFI (ATHIENITIS) LTD	500,00
CYPRUS ALLIANCE FOR RARE DISORDER	500,00
DIFFERENT WEEKEND DONATION OF 200 SCHOOL BAGS AMIR SALIANJI	2.001,68
FOUNDATION DOWN SYNDROME ALBANIA	997,97
EMBASSY OF GREECE SPONSORING THE GREEK ALUMNI REUNION	2.000,00
EMG STRATEGIC CONSULTING	6.000,00

ENGLISH SCHOOL CYPRUS - CYBARK	300,00
EUROPA DONNA ΚΥΠΡΟΥ	1.000,00
EUROPEAN CHESS CHAMPIONSHIP 2017 AT MAMAIA	5.000,00
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΙΚΑΙΟΥ ΜΟΔΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ FASHION LAW BUSINESS ASSOCIATION	500,00
FINANCIAL EDUCATION PROGRAM FOR CHILDREN IN PRIMARY SCHOOLS	8.000,00
GLOBAL SUSTAIN A.E.	5.000,00
GR DESIGN	1.000,00
GREEK SCHOOL IN BUCHAREST SCOALA GRECEASCA DIN BUCUREST	5.000,00
GREEK EMBASSY IN KORCA	10.000,00
GREEK ROMANIAN CHAMBER FIRST GREEK FORUM	1.875,00
GUIDE DOGS CHARITY	568,61
HARICLEA DARCLÉE INTERNATIONAL VOICE COMPETITION_FUNDATIA INTERNATIONALA ATENEUL ROMAN	3.140,00
HIGH BOOKS ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΑΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	377,36
HOPE GENESIS ΑΣΤ ΜΚΕ	1.000,00
ICARO ΈΚΘΕΣΗ ΚΕΡΑΜΙΚΩΝ	11.312,75
IMH C.S.C. LTD ΚΥΠΡΟΥ	20.000,00
INSTITUTE OF VISUALLY IMPAIRED CHILDREN	2.002,71
KARIERA SA INTERNET AND HR SERVICES - ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΡΙΕΡΑΣ	3.441,00
MACMILLIAN	563,55
MEDASSET ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΧΕΛΩΝΙΩΝ	1.500,00
MINISTRY OF CULTURE - RECONSTRUCTION OF LIBOHOVA CASTLE FOR THE VOLUNTEER DAY	7.556,10
MINISTRY OF AGRICULTURE AND THE CHAMBER OF COMMERCE ALBANIA	5.027,83
MINISTRY OF EDUCATION / REGIONAL DIRECTORIES OF EDUCATION- DONATION OF BOOKS FOR SCHOOL LIBRARIES ALBANIA	34.074,21
MISCARRIAGE ASSOCIATION	284,31
MOBILE ENGAGEMENT FORUM 2017	460,00
NATIONAL DAY OF GREECE GREEK EMBASSY IN ROMANIA CELEBRATION	1.000,00
NATIONAL GEOGRAPHIC ROMANIA	19.940,00
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ	500,00
OBSERVATION CENTER OF VACARESTI NATURAL PARK	11.000,00
OLYMPIADA MICILOR BANCHERI	683,00
ORTHODOX CHURCH OF ALBANIA - ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ	1.496,95
PIERCE THE AMERICAN COLLEGE OF GREECE	1.612,90
POLYPHONICA ΑΜΚΕ	20.000,00
PROAM 2017	10.000,00
REGIONAL DIRECTORY OF EDUCATION -VLORE	1.875,00
SAFER INTERNET HELLAS	3.000,00
SPONSORSHIP FOR THE FINANCIAL EDUCATION PROGRAM ASOCIATIA PENTRU PROMOVAREA PERFORFANTEI IN EDUCATIE	10.000,00
STARTUPPER.GR	1.000,00
SWIFT SCRL ΣΥΝΕΔΡΙΟ	5.000,00
TCS EDUCATIONAL CONSULTANTS LTD	3.000,00
THE BUSINESS AWARD ΑΙΩΝΟΒΙΑ ΒΡΑΒΕΙΑ	3.550,00
THE CYPRUS INSTITUTE LIMITED	2.000,00
TIRANA INTERNATIONAL GUITAR FESTIVAL 2017	3.019,86
UNICEF ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	4.000,00
WRO HELLAS ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	8.920,00
ZIUA VOLUNTARULUI GRADINA BOTANICA	2.610,00
ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ Ο ΚΟΤΙΝΟΣ	1.000,00
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΔΩΝ ΝΕΑ ΝΙΚΗ ΚΑΜΙΝΑΔΩΝ FC	1.000,00
ΑΜΑΛΙΕΙΟΝ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΘΗΛΕΩΝ	2.500,00
ΑΜΥΜΩΝΗ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΟΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ	1.000,00
ΑΝΑΔΥΣΗ ΑΜΚΕ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΥΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ	1.000,00

ΑΝΟΙΧΤΗ ΠΟΡΤΑ ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	6.000,00
ΑΝΤΙΚΑΡΚΙΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ	200,00
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΤΡΑΥΜΑΤΟΣ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	8.000,00
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΧΑΡΑΚΤΙΚΗΣ	4.029,80
ΑΡΓΩ ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ - ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΠΕ	2.160,00
ΑΡΙΟΝΑ ΕΛΛΑΣ (ΣΤΕΓΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ)	51.135,00
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ	4.050,00
ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	3.000,00
ΑΣΥΛΟ ΑΝΙΑΤΩΝ	999,98
Γ.Ν.ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ - Γ.Ν.Α. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	4.206,69
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΚΟΡΓΙΑΛΕΝΕΙΟ - ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	5.228,23
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ	9.310,00
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΑΙΔΩΝ Α. ΚΑΙ Π. ΚΥΡΙΑΚΟΥ	10.900,00
ΓΙΑΤΡΟΙ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ	1.000,00
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΠΕΤΣΩΝ	180,00
ΔΕΣΜΟΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ	300,00
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	1.500,00
ΔΗΜΟΣ ΑΙΓΙΝΗΣ	1.000,00
ΔΗΜΟΣ ΑΛΜΗΡΟΥ	300,00
ΔΗΜΟΣ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ	500,00
ΔΗΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ	24.192,52
ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	3.509,70
ΔΗΜΟΣ ΙΚΑΡΙΑΣ	5.410,23
ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	300,00
ΔΗΜΟΣ ΚΩ	5.171,40
ΔΗΜΟΣ ΜΑΝΔΡΑΣ	12.975,00
ΔΗΜΟΣ ΜΕΓΑΡΕΩΝ	1.000,00
ΔΗΜΟΣ ΠΑΠΑΓΟΥ ΧΟΛΑΡΓΟΥ	2.000,00
ΔΗΜΟΣ ΣΠΕΤΣΩΝ	2.500,00
ΔΗΜΟΣ ΣΥΜΗΣ	7.000,00
ΔΗΜΟΣ ΤΡΟΙΖΗΝΙΑΣ ΜΕΘΑΝΩΝ	1.000,00
ΔΙΑΣΩΜΑ ΑΜΚΕ	5.000,00
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΛΕΣΒΟΥ	300,00
ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΧΑΝΙΩΝ	1.500,00
ΔΡ. ΑΝΔΡΕΣΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	125,00
ΔΡ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ	120,00
ΔΡΟΜΟΙ ΖΩΗΣ ΑΜΚΕ	300,00
ΔΥΟ ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	29.800,00
ΕΒΕΝ GR ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΗΘΙΚΗΣ	4.000,00
ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΔΑΣΟΠΥΡΟΣΒΕΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΩΣΗΣ	5.000,00
ΕΘΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ	1.500,00
ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ	50.000,00
ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΖΟΥ	35.500,00
ΕΘΝΙΚΟ ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	2.000,00
ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΠΙΔ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟ	2.000,00
ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	10.375,00
ΕΘΝΙΚΟΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ	3.000,00
ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΔΗΜΟΥ ΑΛΜΩΠΙΑΣ	403,51
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ Η ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ ΚΑΙ ΙΘΑΚΗΣ	845,69
ΕΛΙΞ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	1.000,00
ΕΛΚΕ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ	7.000,00

ΕΛΚΕ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ	1.000,00
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ ΑΕ	37.200,00
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ	300,00
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	34.292,17
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ	2.500,00
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ ΜΑΣΤΟΥ ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	750,00
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	5.000,00
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΕΠΥ	1.500,00
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ	5.000,00
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΔΙΑΣΩΣΗΣ ΜΚΟ	3.500,00
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΣΚΥΛΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΛΑΡΑ	8.000,00
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΡΚΙΝΟΥ	4.000,00
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑΣ	3.000,00
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΕΛΑΤΩΝ	2.500,00
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΠΑΣΤΕΡ	4.500,00
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	5.000,00
ΕΛΛΗΝΟΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ	5.000,00
ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΟΥΡΣΟΥΛΙΝΩΝ	1.500,00
ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ	500,00
ΕΜΠΟΡΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΗΝΟΥ	100,00
ΕΝΙΑΙΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΥ	1.000,00
ΕΝΩΣΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	3.200,00
ΕΝΩΣΗ ΜΑΖΙ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ	2.000,00
ΕΝΩΣΗ ΜΑΣΤΙΧΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΧΙΟΥ	18.000,00
ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ ΚΥΠΡΟΥ	200,00
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	1.000,00
ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ	2.200,00
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΚΑΒΑΛΑΣ	500,00
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΞΑΝΘΗΣ	300,00
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΣΕΡΡΩΝ	315,00
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ	1.000,00
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΝΠΙΔ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟ	5.000,00
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΕΠΙΣΕΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΕΤΣΟΒΙΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ	1.000,00
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΠΑΣΤΙΚΩΝ 'ΠΟΡΤΑ ΑΝΟΙΧΤΗ'	500,00
ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ	30.000,00
ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ Η ΣΤΕΓΗ	500,00
ΕΤΑΙΡΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	5.000,00
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΠΡΟΥ	2.700,00
ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΜΕ ΤΟ ΣΤΟΜΑ ΚΑΙ ΜΕ ΤΟ ΠΟΔΙ 'ΖΩΣΠ'	100,00
Η ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	10.000,00
ΙΑΣΙΣ ΑΜΚΕ	1.000,00
ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΟΛΥΜΠΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	500,00
ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ"	300,00
ΙΔΡΥΜΑ ΕΛΠΙΔΑ ΚΥΠΡΟΥ	1.500,00
ΙΔΡΥΜΑ Ι.Φ.ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ	350,00
ΙΔΡΥΜΑ ΙΑΤΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	3.000,00
ΙΔΡΥΜΑ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ	7.000,00
ΙΔΡΥΜΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	300,00
ΙΕΡΑ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΜΟΝΗ ΜΟΔΙ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	441,00
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΛΕΜΕΣΟΥ ΚΥΠΡΟΥ	1.000,00

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ	150,00
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΓΡΙΝΙΟΥ	325,60
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	300,00
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ ΠΗΓΑΔΙΩΝ ΔΡΑΜΑΣ	403,51
ΙΚΑΡΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Ν. ΚΑΡΥΔΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ ΕΠΕ	8.000,00
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	350,00
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	1.000,00
ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΥΔΡΑΣ	2.000,00
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΞΑΝΑ ΑΜΚΕ	3.000,00
ΚΑΝΕ ΜΙΑ ΕΥΧΗ ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	1.500,00
ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ ΧΑΡΟΥΜΕΝΑ ΠΑΙΔΙΑ ΧΑΡΟΥΜΕΝΑ ΝΙΑΤΑ	500,00
ΚΑΤΟΠΤΡΟΝ ΑΜΚΕ	3.500,00
ΚΕΒΕ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ- ΕΛΛΑΔΑΣ	1.000,00
ΚΕΛΛΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΑΤΙΚΩΝ ΚΑΡΥΑΙ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ	300,00
ΚΕΝΤΡΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΑΤΟΜΩΝ Η ΧΑΡΑ	1.000,00
ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ - ΕΠΕΙΓΟΥΣΑΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΘΩΡΑΚΟΣ "ΘΩΡΑΞ - THORAX"	1.000,00
ΚΕΝΤΡΟ ΖΩΗΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ	700,00
ΚΙΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΟΙΧΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ	3.000,00
ΚΟΡΓΙΑΛΕΝΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΥ	2.500,00
ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ - ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ , ΛΑΡΝΑΚΑΣ	250,00
ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ - ΚΛΑΔΟΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	300,00
ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	5.000,00
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΕΙΟΣ ΟΙΚΟΣ	500,00
ΚΩΣΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ (ΒΙΒΛΙΟ)	300,00
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΛΙΑ ΑΥΛΙΔΑΣ	350,00
ΛΥΚΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΒΟΛΟΥ	200,00
ΜΑΡΙΟΠΟΥΛΕΙΟ ΚΑΝΑΓΚΙΝΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ	4.000,00
ΜΕΑΠ - ΠΕΡΑ ΧΩΡΙΟΥ ΝΗΣΟΥ	300,00
ΜΕΛΑΘΡΟΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΕΟΚΑ	100,00
ΜΙΑΟΥΛΕΙΑ 2017	1.000,00
ΜΙΧΑΛΗΣ ΜΑΚΡΗΣ ΟΜΙΛΟΣ ΜΕΛΙΟΣ	300,00
ΜΟΝΑΔΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΜΑΚΙΠ	1.260,00
ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	10.000,00
ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΚΑΙ ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ 1871 ΩΔΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	25.000,00
ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΡΦΕΥΣ	500,00
ΝΙΣΟ ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΙΚΕ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	5.000,00
ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΕΒΕ	6.500,00
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΓΡΙΝΙΟΥ	5.001,00
ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΗΣ ΤΗΝΟΥ ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΣΩΜΑΤΕΙΟ	1.000,00
ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΠΕΝΑΚΗ	2.500,00
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	10.027,48
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΔΕΛΦΩΝ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	8.000,00
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ	3.000,00
ΟΜΙΛΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ	3.000,00
ΟΜΙΛΟΣ ΜΕΤΑΛΥΚΕΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΗΣΗΣ	300,00
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΩΝ (ΟΕΒ)	300,00
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ	80.524,83
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	40.000,00
ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟ ΘΗΛΕΩΝ ΛΑΜΙΑΣ	500,00
ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ "ΕΝΑ ΟΝΕΙΡΟ ΜΙΑ ΕΥΧΗ"	1.000,00
ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΡΚΙΝΟΠΑΘΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ	170,00

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΦΙΛΩΝ ΝΕΦΡΟΠΑΘΩΝ	3.000,00
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΝΟΣΟΥ ΑΛΖΧΕΙΜΕΡ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ	400,00
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΦΙΛΟΖΩΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ	5.000,00
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	1.000,00
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓ/ΣΜ	20.000,00
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	1.056,00
ΠΕΙΡΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΓΟΝΕΩΝ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΑΜΕΑ ΠΕΙΡΑΪΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΚΑΜΕΑ	500,00
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ ΠΑΤΡΩΝ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.	2.000,00
ΠΕΟ	200,00
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΦΩΚΕΥΣ	300,00
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΣΕ ΣΧΟΛΕΙΑ	25.200,00
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΖΙ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ (Αγορά ιατρικών μηχανημάτων και αναλωσίμων για περιφερειακά ιατρεία)	173.799,36
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΙ ΦΘΟΡΕΣ ΠΟΥ ΠΛΗΓΩΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	35.128,00
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΕΡΙ ΒΟΗΘΕΙΑΣ	175.000,00
ΠΥΡΝΑ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	1.000,00
ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΟΖΑΝΗΣ	125,92
Σ. ΑΥΓΟΥΛΕΑΣ - ΛΙΝΑΡΔΑΤΟΥ ΑΕΕ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ	806,45
ΣΕΚ ΣΥΝΤΕΧΝΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΥΠΡΩΝ	200,00
ΣΚΑΚΙΣΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	1.000,00
ΣΠΕΣΙΑΑ ΟΛΥΜΠΙΚΣ ΙΝΤΕΡΝΑΤΙΟΝΑΛ ΕΛΛΑΣ	2.000,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΟΥΡΣΟΥΛΙΝΩΝ ΑΘΗΝΩΝ	1.500,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΣΤΡΟΦΥΣΙΚΗΣ ΑΣΕΑΣ	1.000,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΓ. ΜΑΡΙΝΑΣ ΛΕΡΟΥ	500,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΕ ΛΥΚΕΙΑΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	360,61
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΠΕΤΣΩΝ	200,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΔΑΣΟΠΥΡΟΣΒΕΣΤΩΝ ΑΝΔΡΟΥ	400,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΜΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΓΑΡΓΑΛΙΑΝΩΝ	300,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΤΗΝΟΥ-ΤΙΝΟΣ FOOD PATHS 2017	250,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΝΙΚΟΣ ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ	400,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑ	1.500,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	41.880,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ	200,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΓΕΝΙΚΟΥ ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ	2.000,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΕΣ ΡΕΥΜΑΤΟΠΑΘΕΙΕΣ ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΑΝΤΙΡΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ	2.000,00
ΣΥΜΠΛΕΥΣΗ ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	2.000,00
ΣΥΝΔ.ΘΕΣΣΑΛΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	500,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ "ΜΩΡΑ ΘΑΥΜΑΤΑ"	200,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΗ ΑΓΚΑΛΙΑ	200,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΑΓΟΝΙ ΑΓΑΠΗΣ	700,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	500,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ	200,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	200,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΟΝΕΩΝ Θ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΠΑΦΟΥ - ΚΟΥΠΑΤΕΙΟ	200,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ Ζ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΛΕΜΕΣΟΥ	200,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΤΩ ΠΟΛΕΜΙΔΙΑ	200,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΔΙΑΦΗΜΙΖΟΜΕΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	400,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΥΚΤΟΥ ΣΣΔ	1.000,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	200,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ ΙΠΠΑΣΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	5.000,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	100,00

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΣΚΕΠ	500,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	2.500,00
ΣΥΝΕΔΡΙΟ GOLDEN HOME	1.500,00
ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΩΦΩΝ ΚΑΙ ΒΑΡΗΚΟΩΝ ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ	290,72
ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΙΛΙΟΥ - ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΙΛΙΟΥ	400,00
ΣΩΜΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ	500,00
ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΔΡΟΜΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ "ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ"	150,00
ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ ΑΓΙΩΝ ΟΜΟΛΟΓΗΤΩΝ	1.500,00
ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑ	1.500,00
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	1.000,00
ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΗΘΟΠΟΙΟΥ ΙΔΡΥΜΑ	2.000,00
ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	2.714,92
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΛΙΜΕΝΑΡΧΕΙΟ ΧΙΟΥ ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ	1.860,00
ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΜΕΓΑΡΟΥ ΓΚΥΖΗ	1.000,00
ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΙ ΜΠΛΑΝΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ	3.000,00
ΦΙΛΟΔΑΣΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΘΗΝΩΝ	21.000,00
ΦΙΛΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΝΟΙΧΤΗ ΑΓΚΑΛΙΑ	10.000,00
ΦΛΟΓΑ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΙΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ	200,00
ΧΟΡΕΥΤΙΚΟΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΓΡΗΓΟΡΗ ΑΣΣΙΩΤΗ	300,00
ΧΡ.ΤΑΚΙΔΕΛΛΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ ΟΕ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ	320,79
	1.677.581,91

ΔΩΡΕΕΣ ΣΕ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΣΩΝ ΜΙΚΡΟΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΕΥΡΩ 100 ΑΝΑ ΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ**Επωνυμία**

BRITISH HEART FOUNDATION
DEMENDIA CHARITY
ΑΝΤΙΝΑΡΚΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ
ΕΛΠΙΔΑ ΓΑΛΗΝΗ & ΦΩΣ
ΙΔΡΥΜΑ ΑΣΠΡΕΣ ΠΕΤΑΛΟΥΔΕΣ
ΚΕΝΘΕΑ
ΚΙΒΩΤΟΣ ΣΤΟΡΓΗΣ & ΑΓΑΠΗΣ
Ο ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ ΤΟΥ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΑΜΕΑ
ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΝΑΣ
ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΞΟΧΗ ΛΑΡΝΑΚΑΣ
ΠΑΙΔΙΚΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΝΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΥΦΛΩΝ ΚΑΙ ΑΚΡΩΤΗΡΙΑΣΜΕΝΩΝ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ & ΑΡΩΓΗΣ ΠΑΡΑΠΛΗΓΙΚΩΝ & ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ "ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ"
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΥΦΛΩΝ
ΡΙΖΟΚΑΡΠΑΣΟ

Ο ανωτέρω πίνακας αφορά Δωρεές σε Νομικά Πρόσωπα ποσών μικροτέρων των € 100,00 συνολικής αξίας € 699,64.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΕ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ - ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4) ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	21.000,00
---	------------------

ΔΩΡΕΕΣ ΠΑΓΙΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΤΡΑΠΕΖΗΣ**Επωνυμία**

1 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΖΑΝΗΣ
101ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

12ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
132ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
135ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
14ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ
14ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΕΡΚΥΡΑΣ
14ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
15ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
172ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
18ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
19ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΟΖΑΝΗΣ
1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
1ο 9/ΘΕΣΙΟ ΕΙΔ.ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ
1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΛΜΥΡΟΥ
1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΔΑΦΝΗΣ
1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΘΕΣΠΡΩΤΙΚΟΥ
1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ
1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΧΩΡΑΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΓ.ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ
1ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΙΓΙΟΥ
1ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ
1ο ΕΠΑ.Λ. ΑΙΓΑΛΕΩ
1ο ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΔΙΟΝΥΣΟΥ
1ο ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
1ο ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
20ο ΔΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
26ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΧΑΛΚΙΔΟΣ
27ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΝΙΚΑΙΑΣ
2ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ
2ο ΓΕΛ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ
2ο ΓΕΛ ΣΥΚΕΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΙΓΑΛΕΩ
2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΜΑΛΙΑΔΟΣ
2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΛΛΙΠΟΛΕΩΣ
2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΤΑΥΡΟΥ
2ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΝΑΒΥΣΣΟΥ
2ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ
2ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΥΜΗΤΤΟΥ
2ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ
2ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ
2ο Ε.Κ. ΚΟΖΑΝΗΣ
2ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ Δ.ΑΘΗΝΑΣ
2ο ΛΥΚΕΙΟ ΕΔΕΣΣΗΣ
2ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΓΑΡΓΑΛΙΑΝΩΝ
38ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
3ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΒΟΥΛΑΣ
3ο ΓΕΛ ΑΛΙΜΟΥ
3ο ΓΕΝ.ΛΥΚΕΙΟ ΚΑΒΑΛΑΣ
3ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΗΦΙΣΙΑΣ
3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΒΥΡΩΝΑ
3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΖΑΚΥΝΘΟΥ
3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΖΕΦΥΡΙΟΥ

3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΛΥΜΝΟΥ
3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ
3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΝΑΟΥΣΑΣ
3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΛ.ΦΑΛΗΡΟΥ
49ο ΓΕΛ ΑΘΗΝΩΝ
4ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΕΡΡΩΝ
4ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΛΙΜΟΥ
4ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ
4ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ
4ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΔΑΦΝΗΣ
4ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΖΑΚΥΝΘΟΥ
4ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ
4ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΝΑΞΟΥ
4ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΝΕΑΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ
4ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΙΛΚΙΣ
52ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
5ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΕΡΡΩΝ
5ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
5ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΙΓΑΛΕΩ
5ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ
5ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΛΛΗΝΗΣ
6 ΘΕΣΙΟ ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΡΣΕΝΙΟΥ
6ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
6ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ
6ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ
7ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΙΑΤΟΥ
7ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ
7ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΛ.ΦΑΛΗΡΟΥ
7ο Ε.Κ. ΠΕΙΡΑΙΑ
8ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ
8ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΛΥΦΑΔΑΣ
8ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡ/ΛΕΩΣ
ΑΘΗΝΑΙΚΟΣΑΘΛ.ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΥΡΩΝΑ
ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ
ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΜΠΟΥΝΤΟ
ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ Ο ΜΙΛΩΝ
ΑΙΟΛΟΣ ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΠΥΡΟΣΒ/ΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΠ.ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΦΙΛΩΤΕΙΑ
Γ.Ο.Ν.Κ. "ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ"
ΓΕΑ-ΓΕΝ-ΓΕΣ/50η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ ΠΕΖΙΚΟΥ
ΓΕΑ-ΓΕΝ-ΓΕΣ/ΓΕΝ Δ/ΝΣΗ ΕΘΙΜΟΤΥΠΙΑΣ &
ΓΕΝ.ΑΝΤΙΚΑΡΚ/ΚΟ ΝΟΣ. "ΑΓ.ΣΑΒΒΑΣ"
ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΝΑΟΥΣΑΣ ΠΑΡΟΥ
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΒΑΡΔΑΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΟΥΜΕΝΙΣΣΑΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΘΕΡΜΟΥ ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΕΥΚΩΝΑ

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΡΙΝΟΥ ΘΑΣΟΥ
ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΕΡΑΤΕΑΣ
Δ/ΝΣΗ 2οΒΑΘΜΙΑΣ ΔΥΤ.ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΙΚΑΡΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΦΥΛΗΣ-ΔΗΜ.ΕΝΟΤΗΤΑ ΖΕΦΥΡΙΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΨΑΡΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΡΙΟΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΤΟΧΗΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΕΣΑΡΓΟΥ-ΑΓ.ΜΑΡΙΝΑΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΝΗΣΙΟΥ ΕΔΕΣΣΗΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΤΑΥΡΟΥ ΗΜΑΘΙΑΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΞΕΧΑΣΜΕΝΗΣ-ΚΕΦΑΛΟΧΩΡΙΟΥ
‘ΔΡΟΜΟΙ ΖΩΗΣ’ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΙΔ.ΔΗΜ)ΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΥΤ/ΚΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΕΙΔ.ΕΠΑΓ/ΚΟ ΓΥΜΝ-ΛΥΚΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΕΙΔ.ΕΠΑΓ/ΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
ΕΛ.ΑΣ/ 2ο ΤΜ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΕΛ.ΑΣ/ Α.Τ. ΝΕΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
ΕΛ.ΑΣ/ Α’ ΤΜ. ΜΕΤΡΩΝ ΤΑΞΗΣ ΔΑΕΑ
ΕΛ.ΑΣ/ Α.Τ. ΑΓ. ΠΑΝΤΕΛΗΜΟΝΑΣ
ΕΛ.ΑΣ/ Α.Τ. ΘΕΑΤΡΟΥ
ΕΛ.ΑΣ/ ΑΣΤ.ΤΜ. ΜΑΝΔΡΑΣ
ΕΛ.ΑΣ/ ΓΕΝ.Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΕΛ.ΑΣ/ Τ.Α. ΑΙΓΑΛΕΩ
ΕΛ.ΑΣ/ ΤΜ.ΑΣΦ. ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ
ΕΛ.ΑΣ/ ΤΜ.ΑΣΦ.ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ
ΕΛ.ΑΣ/ ΤΜ.ΑΣΦ.ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ
ΕΝΩΣΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
ΕΝΩΣΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ
ΕΝΩΣΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ Ν.ΚΑΒΑΛ
ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΟΡΙΑΚΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ ΕΛ.ΑΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΚΟΡΥΔΑΛΟΥ
ΕΠΑΛ ΚΙΣΣΑΜΟΥ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΕΠΑΓΓ/ΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ & ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΡΟΔΟΥ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΝΕΑΣ ΑΡΤΑΚΗΣ
ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΩ-ΑΣΤΑ
ΙΔΡΥΜΑ ΑΣΠΡΕΣ ΠΕΤΑΛΟΥΔΕΣ
ΚΑΤΣΑΝΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΚΕΝΤΡΟ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ
ΛΙΜΕΝΑΡΧΕΙΟ ΧΙΟΥ
ΛΙΜΕΝΑΡΧΕΙΟ ΠΟΡΟΥ
ΛΥΚΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΒΟΛΟΥ
ΛΥΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΟΜΕΝΩΝ ΕΔΕΣΣΗΣ“ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ & ΑΜΑΛΙΑ ΔΙΖΑ”
ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΘΗΝΑΣ
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΓ.ΠΑΝΤΕΛΗΜΟΝΑ ΑΧΑΡΝΩΝ
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΛΑΚΑΣ ΜΗΛΟΥ
ΝΟΣΚΟΜΕΙΟ Γ.Ν.Α ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ
ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΕΦΑΛΛΑΡΙΟΥ

ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΔΗΜΟΤ.ΣΧΟΛ.ΑΣΤΥΠΑΛΙΑΣ
ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΗΡΙΝΘΟΥ
ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΙΓΙΟΥ
ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΑΜΕΑ "ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ"
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΚΟΡΙΝΘΟΥ
ΠΟΛ/ΚΟΣ ΣΥΛΛ.ΤΡΑΠ/ΚΩΝ ΥΠΑΛ/ΛΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΡΜΑΡΙΑΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΑΝΑΡΙΤΩΝ
ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΙΓΙΟΥ
ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΚΟΠΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΤΜΟΥ
ΣΥΛ. ΓΟΝ. & ΚΗΔΕΜ. 20ου ΔΗΜΟΤ.
ΣΥΛ.ΣΑΡΑΚΑΤΣΑΝΑΙΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ
ΣΥΛΛ. ΓΟΝΕΩΝ 1ο ΔΗΜ. ΣΧ. ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ
ΣΥΛΛ.ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΓΙΟΕΥΣΤΡΑΤΙΩΤΩΝ
ΣΥΛΛ.ΓΟΝ & ΚΗΔ. 9ο ΔΗΜ.ΣΧΟΛ.ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ
ΣΥΛΛ.ΓΟΝ.& ΚΗΔ. 2ο ΝΗΠΙΑΓ.ΒΟΥΛΑΣ
ΣΥΛΛ.ΓΟΝ.& ΚΗΔ. 3ουΓΕΛ ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΥΛΗΣ
ΣΥΛΛ.ΓΟΝ.& ΚΗΔΕΜ.2ου ΔΗΜ.ΚΟΖΑΝΗΣ
ΣΥΛΛ.ΓΟΝΕΩΝ & ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ 2ο ΔΗΜ.ΣΧ.
ΣΥΛΛ.ΓΟΝΕΩΝ & ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ 3ο ΓΕΛ ΑΓ.ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ
ΣΥΛΛ.ΓΟΝΕΩΝ & ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ 1ο ΓΕΛ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ
ΣΥΛΛ.ΓΟΝΕΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΕΡΕΣΣΟΥ
ΣΥΛΛ.ΓΟΝΕΩΝ/ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ 14ο ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΙΓΑΛΕΩ
ΣΥΛΛ.ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΜΕΑ ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ & ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ 1ο ΓΕΛ ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΝΕΦΡΟΠΑΘΩΝ ΕΔΕΣΣΑΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ALPHA BANK
ΣΧΟΛ.ΕΠΙΤΡ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔ Δ.ΝΙΚΑΙΑΣ
ΣΩΜΑ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ Δ.ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ
ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ
ΤΖΑΝΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ
ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΟΣΚΙΝΩΝ
ΥΠ.ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ/ΚΑΤ.ΚΡΑΤ.ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ

Ο ανωτέρω πίνακας αφορά δωρεές πλήρως αποσβεσμένου παγίου εξοπλισμού της Τραπέζης με υπολειμματική αξία € 15,61.

Διαθεσιμότητα Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση της 31.12.2017, στην οποία περιλαμβάνονται:

- Οι Δηλώσεις Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου
- Η Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου
- Η Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου
- Η Δήλωση Εταιρικής Διακυβερνήσεως
- Οι Εκθέσεις Ελέγχου των Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών Τραπέζης και Ομίλου
- Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις Τραπέζης και Ομίλου

είναι αναρτημένη στο διαδίκτυο στη διεύθυνση: <http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id=17524>.

Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, οι Εκθέσεις ελέγχου των Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών και οι Εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιριών που ενσωματώνονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, αναρτώνται στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση: <http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id=18780>